

Сіздің автокөлігіңізбен танысу

Сыртқы жағына шолу (I).....	1-2
Сыртқы жағына шолу (II).....	1-3
Салонға шолу.....	1-4
Аспаптар панеліне шолу.....	1-6
Моторлы бөлік	1-8

СЫРТҚЫ ЖАҒЫНА ШОЛУ (I)

■ Алдыңғы көрінісі

1. Капот..... 3-58
2. Фаралар.....3-137, 7-92
3. Шиналар мен дөңгелектер.....7-62, 8-4
4. Артқы көріністің сыртқы айнасы 3-40
5. Төбедегі люк..... 3-51
6. Алдыңғы әйнек тазартқыштың щеткалары..7-54
7. Әйнектеу..... 3-44
8. Тұраққа қою (артқы/алдыңғы жүріс) кезінде жақындағаны туралы ескерту жүйесі.....3-166

Нақты формасы суретте көрсетілгеннен басқаша болуы мүмкін.

OTM018001

СЫРТҚЫ ЖАҒЫНА ШОЛУ (II)

■ Артқы көрінісі

1

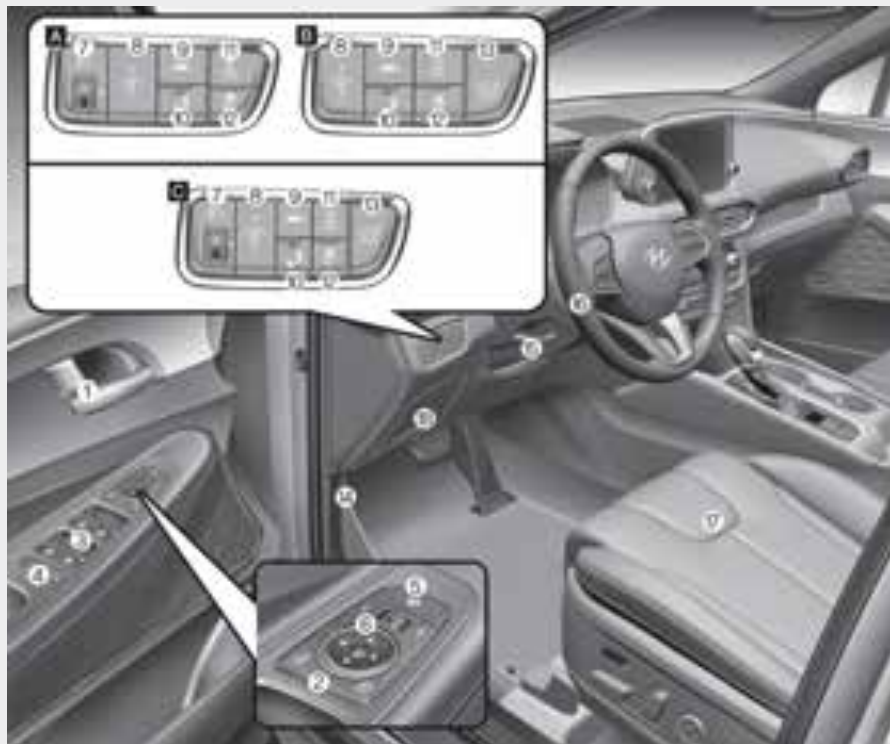
Сіздің автокөлігіңізбен Танысу

1. Есік 3-16
2. Отын бағы қылтасының қақағы 3-72
3. Артқы комбинацияланған шам 7-102
4. Жүксалғыш қақағы 3-59
5. Жоғарғы тоқтату сигналы 7-104
6. Артқы әйнек тазартқыш 3-158
7. Тұраққа қою (артқы/алдыңғы жүріс) кезінде жақындағаны туралы ескерту жүйесі.....3-162
8. Антенна 4-2
9. Артқы көрініс камерасының монитору..3-160

Нақты формасы суретте көрсетілгеннен басқаша болуы мүмкін.

OTM018002L

САЛОНҒА ШОЛУ

Нақты формасы суретте көрсетілгеннен басқаша болуы мүмкін.

1. Есіктің ішкі тұтқасы	3-18	9. Көру аймағынан тыс соқтығысу мүмкіндігі туралы ескерту жүйесі (BCW).....	5-142
2. Есік тұтқаларын орталықтандырылған басқаруды ауыстырып-қосқыш	3-18	10. Бұғаттау батырмасы 4WD	5-66
3. Электрлі әйнек көтеркіштерді ауыстырып-қосқыштар 3-44		11. ESC OFF (электронды түрде басқарылатын аспа жүйесін өшіру) батырмасы	5-54
4. Электрлі әйнек көтергішті бұғаттау батырмасы ...	3-48	12. Электр жетегі бар жүксалғыш қақпағының батырмасы.....	3-62
Артқы есік құлыптарын бұғаттау құрылғысы, балаларды қорғауға арналған электр жетекті бұғаттау батырмасы	3-22	13. Капотты ашу иінтірегі	3-58
5. Артқы көріністің сыртқы айналарын жинау	3-42	14. Рөлдік дөңгелегін бұғу/жылжыту иінтірегі.....	3-34
6. Артқы көріністің сыртқы айнасын басқару	3-41	15. Рөлдік дөңгелегі.....	3-33
7. Фаралардың көлбеу бұрышын реттеу құрылғысы 3-147		16. Орындық	2-5
8. Аспаптық панельдің көмескі жарығын реттегіш 3-77		17. Сақтандырғыштар блогы	7-77
8. Көлік құралын қозғалыс жолағы шегінде ұстап тұруға арналған көмек көрсету жүйесі (LKA)	5-195, 5-206		

[A] : А типі, [B]: В типі, [C]: С типі

АСПАПТАР ПАНЕЛІНЕ ШОЛУ

Нақты формасы суретте көрсетілгеннен басқаша болуы мүмкін.

OTM018006L

1. Аспаптар комбинациясы	3-76	14. Алдыңғы жолаушының қауіпсіздік жастығы	2-70
2. Жүргізушінің фронтальді қауіпсіздік жастығы.....	2-70	15. Қолғап жәшігі	3-288
3. Кілтпен оталдыру құлпы/.....	5-8	16. Механикалық беріліс қорабын ауыстырып-қосу иінтірегі/БАҚ берілістерді ауыстырып-қосу иінтірегі.....	5-24, 5-28
4. Жарықтық авариялық дабылдаманы ауыстырып- қосқыш.....	6-3	17. Қозғалыс режимінің батырмасы	5-85
5. Аудиожүйе/ 4-9		18. ISG өшіру батырмасы (бос жүрісте тоқтау және іске қосу)	5-77
Навигация жүйесі.....	4-5	19. DBC батырмасы	5-62
6. Қолмен басқарылатын климатты бақылау жүйесі/... 3- 197		20. Тұраққа қою (артқы/алдыңғы жүріс) кезінде жақындағаны туралы ескерту жүйесінің батырмасы	3-167
Микроклиматы автоматы түрде басқару жүйесі..	3-208	21. Тұраққа қою кезінде көмекке көрсету жүйесінің батырмасы.....	3-181
7. Жылытуы бар рөлдік дөңгелегі	3-35	22. Айнала шолу жүйесінің батырмасы.....	3-171
8. Орындық жылытқышы	2-28	23. EPB (электрлік тұрақ тежегіш)	5-41
9. Орындық желдеткіші	2-31	24. Автоматты түрде ұстап тұру	5-47
10. Электр розетка	3-234	25. 220 В айнымалы ток инверторы	3-236
11. Aux, USB және iPod®	4-2	26. Икемді рөлмен басқару батырмасы	5-83
12. USB зарядтау құрылғысы	3-235		
13. Ұялы телефонды сымсыз зарядтау жүйесі.....	3-238		

[A] : A типі, [B]: B типі

МОТОРЛЫ БӨЛІК

■ Бензинді қозғалтқыш (Theta 2,4 MPI)

1. Қозғалтқыштың суыту сұйықтығының бағы 7-41
2. Радиатордың қақпағы..... 7-42
3. Тежегіш сұйықтығына/ілініс гидрожетегі сұйықтығының резервуары 7-45
4. Ауа сүзгісі 7-49
5. Қозғалтқыштың май құятын қылтасының қақпағы 7-39
6. Майлы сүңгіш 7-38
7. Жел әйнегінің әйнек тазартқыш бағы 7-47
8. Сақтандырғыштар блогы..... 7-74
9. АКБ шығуы [+]. 7-57
10. АКБ шығуы [-] 7-57

■ Бензинді қозғалтқыш (Theta 2,4 GDI)

Көлік құралының нақты моторлы бөлігі суретте көрсетілгеннен басқаша болуы мүмкін.

OTM078085L/OTM078084L

■ Бензинді қозғалтқыш (Lambda 3,5 MPI)

1. Қозғалтқыштың суытушы сұйықтығының бағы.....	7-41
2. Қозғалтқыштың май құятын қылтасының қақпағы	7-39
3. Тежегіш сұйықтығына/ілініс гидрожетегі сұйықтығына арналған резервуар ..	7-45
4. Ауа сүзгісі	7-49
5. Сақтандырғыштар блогы.....	7-74
6. АКБ шығуы[+]	7-57
7. АКБ шығуы [-]	7-57
8. Радиатор қақпағы	7-42
9. Майлы сүңгіш.....	7-38
10. Жел әйнегінің әйнек тазартқыш бағы.....	7-47

Көлік құралының нақты моторлы бөлігі суретте көрсетілгеннен басқаша болуы мүмкін.

OTM078001L

■ Дизельді қозғалтқыш (R 2,0/2,2)

1. Қозғалтқыштың суыту сұйықтығының бағы 7-41
2. Жел әйнегінің әйнек тазартқыш бағы 7-47
3. Радиатор қақпағы 7-42
4. Сақтандырғыштар блогы..... 7-74
5. Майлы сүңгіш 7-38
6. Қозғалтқыштың май құятын қылтасының қақпағы 7-39
7. Тежегіш сұйықтығына/ілініс гидрожетегі сұйықтығына арналған резервуар .. 7-45
8. Ауа сүзгісі 7-49
9. АКБ шығуы [+]. 7-57
10. АКБ шығуы [-] 7-57

Көлік құралының нақты моторлы бөлігі суретте көрсетілгеннен басқаша болуы мүмкін.

OTM078020

Автокөліктің қауіпсіздік жүйелері

Бұл тарау жүргізуші мен жолаушыларды қорғау туралы маңызды ақпаратты қамтиды. Мұнда орындықтар мен қауіпсіздік белдіктерін тиісінше пайдалану түсіндірмесі, сондай-ақ қауіпсіздік жастығы жұмысының түсіндірмесі келтіріледі.

Бұдан басқа, бұл тарау сәбилер мен балаларға белдікті автокөлікте дұрыс тағуды түсіндіреді.

Маңызды сақтық шаралары.....	2-3	Қауіпсіздік белдіктері.....	2-33
Әрқашан қауіпсіздік белдігін тағу қажет	2-3	Қауіпсіздік белдіктерін қолданудағы сақтық шаралары.....	2-33
Әрқашан балаларды ұстау жүйесі қолданылуы керек	2-3	Қауіпсіздік белдігінің ескерту сигналы.....	2-34
Қауіпсіздік жастығымен байланысты.....	2-3	Қауіпсіздік белдіктерінің жүйесі	2-38
Жүргізуші назарының алаңдауы	2-4	Қауіпсіздік белдігін пайдалану кезіндегі қосымша сақтық шаралары.....	2-45
Көлік құралының жылдамдығын бақылау	2-4	Қауіпсіздік белдіктерін тиісті жағдайда ұстау.....	2-49
Көлік құралының қауіпсіздік жағдайын демеп отыру қажет	2-4	Балаларды ұстау жүйесі (CRS).....	2-50
Орындықтар	2-5	Біздің ұсыныс: Балалар әрқашан артқы орындықта отыруы керек.....	2-50
Сақтық шаралары	2-6	Балаларды ұстау жүйесін (CRS) таңдау	2-51
Алдыңғы орындықтар	2-7	Балаларды ұстау жүйесін (CRS) орнату	2-54
Артқы орындықтар	2-15	ISOFIX бекітпелерін және UN ережелеріне сәйкес ересектерге арналған қауіпсіздік белдігін пайдалана отырып, балаларды ұстап тұратын жүйелерге арналған әрбір отырғызу орнының жарамдылығы	2-60
Бас тірегіш.....	2-23		
Жылытқышы мен желдеткіші бар орындықтар..	2-28		

Қауіпсіздік жастығы — қауіпсіздіктің қосымша жүйесі	2-68
Қауіпсіздік жастығының орналасуы.....	2-70
Қауіпсіздік жастықтары жүйесінің жұмыс істеу қағидасы	2-76
Қауіпсіздік жастықтары ашылғаннан кейін не болады	2-81
Неге қауіпсіздік жастығы соқтығысу кезінде ашылмады?	2-83
Пассивті қауіпсіздік жүйесіне күтім жасау	2-90
Қосымша сақтық шаралары	2-91
Қауіпсіздік жастығының бар екенін ескертетін заттаңбалар.....	2-92

МАҢЫЗДЫ САҚТЫҚ ШАРАЛАРЫ

Бұл бөлімде және осы нұсқаулықтың барлық жерінде қауіпсіздік пен ұсыныстарды қамтамасыз ету бойынша көптеген шаралар көрсетіледі. Бұл бөлімде қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша өте маңызды шаралар көрсетілген.

Әрқашан қауіпсіздік белдігін тағу қажет

Қауіпсіздік белдігін пайдалану кезінде авариялық жағдайлардың барлық түрлері кезінде барынша тиімді қорғаныс қамтамасыз етіледі. Қауіпсіздік жастықтарының жүйесі қауіпсіздік белдіктеріне қосымша ретінде жобаланған және оларды алмастырмайды. Сондықтан көлік құралы қауіпсіздік жастықтары жүйесімен жабдықталған болса да, жүргізуші мен жолаушылар әрқашан тиісті түрде қауіпсіздік белдігін пайдалануы тиіс.

Әрқашан балаларды ұстап тұру жүйесі қолданылуы тиіс

13 жасқа дейінгі барлық балалар көлік құралының қозғалысы кезінде әрқашан артқы орындықта болуы тиіс. Бұл жерде олар қауіпсіздік белдіктерін тағып отыруы тиіс. Сәбилер мен кішкентай балалар үшін тиісті балаларды ұстап тұру жүйесі қолданылуы тиіс. Үлкен балалар қауіпсіздік белдігін қосымша жастықтарсыз тиісті түрде пайдалануды үйренгенше қауіпсіздік белдігінің бел және иық секциялары бар қосымша жастықты пайдалануы тиіс.

Қауіпсіздік жастығына байланысты

Авариялық жағдай кезінде қауіпсіздік жастықтары өмірді сақтап қалуы мүмкін, бірақ егер оларға тым жақын отырса немесе

тиісті түрде қауіпсіздік белдіктерін пайдаланбаса ауыр жарақатқа немесе өліммен аяқталған жарақатқа себеп болуы мүмкін.

Сәбилер, кішкентай балалар мен аласа бойлы адамдар қауіпсіздік жастықтары ашылған кезде ең үлкен қауіпке ұшырайды. Осы нұсқаулықта келтірілген барлық нұсқаулықтар мен ескертулер сақталуы тиіс.

Жүргізуші назарының алаңдауы

Жүргізуші назарының алаңдауы күрделі және ықтимал өлім қаупі болып табылады, әсіресе тәжірибесі жоқ жүргізушілер үшін. Рөлде отырғанда қауіпсіздікке көп назар аударған жөн. Жүргізушілер ұйқышылдық, заттарды алу, тамақ ішу, жеке гигиена, басқа жолаушылар мен ұялы телефондарды пайдалану сияқты назар аударудың түрлі мүмкін факторлары туралы білуі тиіс.

Алаңдап отырғанда жүргізушілер жолдағы жағдайды бақылай алмай қалуы мүмкін немесе басқа әрекетте жүргізуден басқа қолдары рөлдік дөңгелекті жібере салуы мүмкін. Алаңдау мен авариялық жағдай ықтималдығының қаупін төмендету үшін:

- ұялы құрылғыларды (MP3-плеерлер, телефондар, навигациялық блоктар, т. б. сияқты) ӨРҚАШАН көлік құралы тоқтап тұрған кезде баптаған дұрыс.

- Ұялы құрылғыларды пайдалану егер ТЕК бұл заңмен рұқсат етілсе және шарттар оны қауіпсіз пайдалануға жол берсе ғана рұқсат етіледі. Қозғалыс кезінде мәтінді теруге және электрондық поштаны жіберуге БОЛМАЙДЫ. Көптеген елдерде жүргізушілерге заңнама деңгейінде мәтін теруге тыйым салынады. Кейбір елдерде және қалаларда жүргізушілерге тасымалдау телефондарын пайдалануға тыйым салынады.
- Егер жүргізуден алаңдатса, ұялы құрылғыларды пайдаланбау КЕРЕК. Жүргізуші өзінің жолаушылары мен жол қозғалысының басқа да қатысушылары үшін жауапты болады, сондықтан өзінің көлік құралын қауіпсіз басқару қажет. Бұл ретте қолдар рөлдік дөңгелектіде болуы тиіс және жол жағдайына тұрақты бақылау жүргізілуі тиіс.

Көлік құралының жылдамдығын бақылау

Жылдамдықты асыру авария кезінде, оның ішінде өліммен аяқталған зақымдардың негізгі себебі болып табылады. Осылайша, жылдамдықты арттыру ең үлкен қауіп болып табылады, бірақ ауыр жарақаттар төмен қозғалыс жылдамдығы кезінде де алынуы мүмкін. Жылдамдық рұқсат етілген деңгейден төмен болса да, ағымдағы шарттарға сәйкес таңдалуы тиіс.

Көлік құралының қауіпсіздік жағдайын демеп отыру қажет

Шинаның тесілуі немесе механикалық ақаулықтың болуы өте қауіпті болуы мүмкін. Осындай проблемалардың ықтималдығын төмендету үшін шинадағы ауа қысымын және олардың жалпы жағдайын үнемі тексеріп отыру қажет. Барлық жоспарлы техникалық қызмет көрсету уақытылы орындалуы тиіс.

ОРЫНДЫҚТАР

Алдыңғы орындық

1. Алға және артқа
2. Орындық арқасының еңкею бұрышы
3. Орындық жастығының бұрышы
4. Орындық жастығының биіктігі
5. Орындық жастығының ұзындығы
6. Бел тірегі (жүргізуші орындығы)
7. Орындықты жылытқыш
8. Желдеткіші бар орындық
9. Бас тірегіш
10. Жолаушының орындығын реттеу (ұзына бойы жылжу, орындық арқасының еңкею бұрышы)

2-ші қатардағы орындық

11. Алға және артқа
12. Орындық арқасының еңкею бұрышы
13. Оңай қолжетімділікті қамтамасыз етуге арналған ауыстырып-қосқыш
14. Бас тірегіш
15. Орындықты жылытқыш
16. 2-ші қатар орындықтарының қашықтықтан орналасу тәртібін ауыстырып-қосқыш

3-ші қатардағы орындықтар

17. Орындықтар арқасының орналасу тәртібі
18. Бас тірегіш

Қауіпсіздік шаралары

Орындық отыру қауіпсіз болатындай реттелуі тиіс. Орындықтың жайлы болуы авария кезінде жүргізуші мен жолаушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуде маңызды рөл атқарады (қауіпсіздік белдіктерімен және қауіпсіздік жастықтары жүйесімен қатар).

АБАЙЛАҢЫЗ

Орындықтар мен жолаушы арасындағы үйкелуді азайтатын жастықтарды пайдалануға болмайды. Жолаушының жамбасы авария немесе кенеттен тоқтау кезінде белдіктен сырғып кетуі мүмкін.

Қауіпсіздік белдігі тиісті түрде жұмыс істемеуі мүмкін және бұл ішкі органдардың елеулі зақымдануына немесе өлімге әкеп соғуы мүмкін.

Қауіпсіздік жастықтары жүйесі

Қауіпсіздік жастығы ашылған жағдайда жарақат алу қаупін төмендету үшін белгілі бір шараларды қолдануға болады. Егер қауіпсіздік жастығына тым жақын отырсаңыз, ол жұмыс істеп тұрған кезде дене жарақатын түсіру қаупін арттырады. Орындықты көлік құралын бақылауды сақтай отырып, алдыңғы қауіпсіздік жастықтарынан мүмкіндігінше алыс жылжыту керек.

АБАЙЛАҢЫЗ

Қауіпсіздік жастығы іске қосылған кезде дене жарақатын болдырмау үшін төмендегі шаралар жүргізілуі тиіс:

- Көлік құралын басқару мүмкіндігін сақтай отырып жүргізуші орындығын артқа барынша мүмкін дәрежеде сыйғызу керек.
- Алдыңғы жолаушының орындығын мүмкіндігінше артқа жылжыту.
- Қолдың жарақат алу қаупін азайту үшін "9" және "3" сағат тіліне сәйкес жерлерде рөлдік дөңгелектің жиегін ұстап тұру.
- Жолаушы мен қауіпсіздік жастығы арасына қандай да бір нәрсе немесе біреуді қоюға ТЫЙЫМ САЛЫНАДЫ.
- Қолдың жарақат алу қаупін азайту үшін алдыңғы жолаушыға аяқтарын алдыңғы панельге қою ына рұқсат бермеу.

Қауіпсіздік белдіктері

Жол жүруді бастамас бұрын әрдайым қауіпсіздік белдігін тағу қажет. Жолаушылар әрқашан тік отыруы және қауіпсіздік белдіктерін тағуы тиіс. Сәбилер мен кішкентай балалар балаларды ұстап тұратын тиісті жүйемен бекітілуі тиіс. Қосымша жастықты қолданатын балалар және ересектер қауіпсіздік белдіктерін тағуы тиіс.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Қауіпсіздік белдігін реттеу кезінде мынадай шаралар қолданылуы тиіс:

- Қауіпсіздік белдігін бірнеше адамға тағуға **БОЛМАЙДЫ**.
- Жамбасты қауіпсіздік белдігінің бел бөлігінен тарта отырып орындықтың арқасын әрқашан тігінен орнату керек.
- Қозғалыс кезінде балалар мен сәбилерді жолаушының тізесіне отырғызуға **ТЫЙЫМ САЛЫНАДЫ**.
- Қауіпсіздік белдігін мойын арқылы, өткір жиектер арқылы немесе денеден басқа иық бауы арқылы өткізуге болмайды.
- Қауіпсіздік белдігін қысуға жол берілмейді.

Алдыңғы орындықтар

Алдыңғы орындықтың орналасуы орындықтың сыртқы жағында орналасқан басқару иінтірегі немесе ауыстырып-қосқыштардың көмегімен реттелуі мүмкін. Сапар басталмас бұрын орындықтың күйін рөлдік дөңгелекпен, басқылармен және бақылау тақтасындағы басқару органдарымен ыңғайлы басқару үшін реттеу керек.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Орындықты реттеу кезінде мынадай шаралар қолданылуы тиіс:

- Көлік құралының қозғалысы кезінде орындықты реттеуге **ЖОЛ БЕРІЛМЕЙДІ**. Бұл ретте көлік құралын бақылау жоғалуы мүмкін, ал бұл апаттың себебі болуы мүмкін.

- Алдыңғы орындықтардың астына қандай да бір заттарды қоюға жол берілмейді. Жүргізушінің аяғының астында бос тұрған заттар басқыны басқаруға кедергі келтіруі және апат себебі болуы мүмкін.

- Орындық арқасын қалыпты жағдайда орнату және ұстап тұруға ештеңе кедергі келтірмеуі тиіс

- Темекі тұтандырғышты еденге немесе орындыққа тастауға болмайды. Орындық қалпы өзгергенде газ шығып, өртенуге әкелуі мүмкін.

- Орындық астын дағы, арасын дағы кеңістіктен, орталық консоль арасынан ұсақ заттарды алғанда өте сақ болыңыз. Бұл кезде қолыңызды орындық механизмінің өткір жиектерімен жарақат алып қалуыңыз мүмкін.

- Алдыңғы орындықтар күйін реттеу кезінде, егер артқы орындықтарда адамдар болса, сақ болу керек.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жарақаттың алдын алу үшін:

- Егер қауіпсіздік белдігі тағылған болса, орындықты реттеуге болмайды.

Орындықтың жастығын алға жылжыту ішіңізге қатты қысым түсіруі мүмкін.

- Ауыстырған кезде қолыңыз немесе саусағыңыз орындық механизмінде қалып қоймауы үшін өте сақ болу керек.

Қолмен реттеу

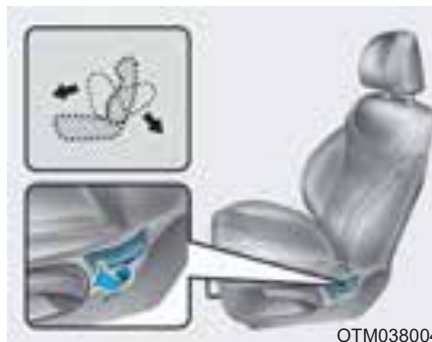

Бойлық күйді реттеу

Орындықты алға немесе артқа жылжыту үшін:

1. Орындықты реттеу иінтірегін жоғары тартыңыз және оны ұстап тұрыңыз.
2. Орындықты талап етілген күйге ауыстырыңыз.

3. Иітіректі босатыңыз және орындықтың жаңа жағдайда тіркелгеніне көз жеткізіңіз. Иітіректі пайдаланбай орындықты алға және артқа жылжытуға тырысу. Егер орындық қозғалса, ол тиісті түрде тіркелмейді.

Арқасының иілу бұрышы

Орындық арқасының иілу бұрышын реттеу үшін:

1. Алға қарай сәл қисайып, арқалықты реттеу иітірегін жоғары көтеріңіз.
2. Арқаңызды абайлап сәл артқа беріп орындықтың арқасын талап етілген күйге келтіріңіз.
3. Иітіректі босатып орындықтың арқасы жаңа күйге орныққанына көз жеткізіңіз.

Орындықтың арқасын шалқайту

Орындықтың арқасы шалқайып тұрғанда көлік құралын басқару қауіпті болуы мүмкін. Арқасын шалқайтқан кезде, қауіпсіздік белдігін тақса да, қауіпсіздік жүйесінің (қауіпсіздік белдігінің және/немесе қауіпсіздік жастығының) тиімділігі айтарлықтай төмендейді.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Көлік құралын орындықтың арқасы шалқайып тұрғанда басқаруға ЖОЛ БЕРІЛМЕЙДІ.

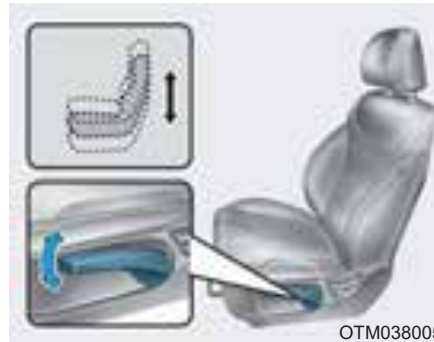
Көлік құралын орындық арқалығы шалқайып тұрғанда басқару соқтығысу немесе күрт тежеген кезде елеулі жарақат немесе өліммен

аяқталу мүмкіндігін артырады.

Жүргізушілер мен жолаушылар әрдайым орындықта дұрыс отыруы тиіс, қауіпсіздік белдіктері тағылып, орындық арқасы тік күйде орналасуы тиіс.

Қауіпсіздік белдіктері жамбас пен кеудені олардың дұрыс жұмыс істеуі үшін орап тұруы тиіс. Орындықтың арқасы шалқайып тұрған кезде иық белдігі кеудені басып тұрмағандықтан функциясын атқара алмайды. Оның орнына ол алда тұрады. Авария кезінде қауіпсіздік белдігіне қатты соққы тиіп мойын жарақатына және басқа жарақатқа әкелуі мүмкін.

Орындықтың арқасы неғұрлым шалқайып тұрса, жолаушының жамбасы қауіпсіздік белдігі астында қозғалу немесе жолаушы мойнының иыққа соғу ықтималдығы соғұрлым үлкен.

Орындық жастығының биіктігін реттеу (бар болса)

Орындық жастығының биіктігін өзгерту:

- Орындықтың жастығын түсіру үшін тұтқаны бірнеше рет басыңыз.
- Орындықтың жастығын көтеру үшін тұтқаны бірнеше рет созыңыз.

Бел тірегі (жүргізушінің орындығына арналған, бар болса)

- Бел тірегін тиісті реттегіш арқылы реттеуге болады.
- Тіректі ұлғайту үшін реттегіштің алдыңғы бөлігін (1) басыңыз, немесе тіректі азайту үшін реттегіштің артқы бөлігін (2), басыңыз.

Рөлмен басқаруды күшейткіш (бар болса)

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Балаларды көлік құралына қараусыз қалдырып кетуге **БОЛМАЙДЫ**. Орындықтарды электр жетегі мен басқару қозғалтқыш тоқтап тұрған кезде ғана мүмкін.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАИТ

Орындықтар бұзылуының алдын алу үшін:

- Орындық алдыңғы немесе артқы күй шегіне жеткенде реттеуді тоқтату қажет.
- Қозғалтқыш тоқтаған кезде орындықтарды қажетті шамадан артық реттеуді жүргізуге болмайды. Бұл кезде аккумулятор батареясының заряды бітуі мүмкін.
- Бірнеше орындықтарды бір уақытта реттеуге болмайды. Бұл электр жүйесінің зақымдануын тудыруы мүмкін.

Бойлық күйді реттеу

Орындықты алға немесе артқа жылжыту үшін:

1. Реттегішті алға немесе артқа жылжытыңыз.
2. Орындық қажет етілген күйге келтірілген кезде реттегішті жіберіңіз.

Арқасының иілу бұрышы

Арқасының иілу бұрышын реттеу үшін:

1. Реттегішті алға немесе артқа жылжытыңыз.
2. Орындық қажет етілген күйге келтірілген кезде реттегішті жіберіңіз.

Жастық ұзартқыш (жүргізуші орындығына арналған, бар болса)

Жастықтың алдыңғы бөлігін алға жылжыту:

1. Орындық жастығын қажетті ұзындыққа жылжыту үшін реттегіштің алдыңғы бөлігін басыңыз.
2. Орындық жастығы қажетті ұзындыққа жеткен кезде реттегішті жіберіңіз.

Жастықтың алдыңғы бөлігін артқа жылжыту:

1. Орындық жастығын қажетті ұзындыққа жылжыту үшін реттегіштің артқы бөлігін басыңыз.
2. Орындық жастығы қажетті ұзындыққа жеткен кезде реттегішті жіберіңіз.

Орындықтың арқасын шалқайту

Орындықтың арқасы шалқайып тұрғанда көлік құралын басқару қауіпті болуы мүмкін. Арқасын шалқайтқан кезде, қауіпсіздік белдігін тақса да, қауіпсіздік жүйесінің (қауіпсіздік белдігінің және/немесе қауіпсіздік жастығының) тиімділігі айтарлықтай төмендейді.

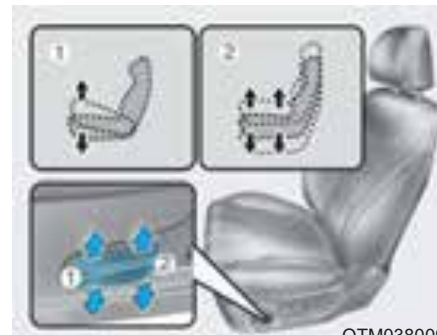
⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Көлік құралын орындықтың арқасы шалқайып тұрғанда басқаруға ЖОЛ БЕРІЛМЕЙДІ. Көлік құралын орындықтың арқасы шалқайып тұрғанда басқару соқтығысу немесе күрт тежеген кезде елеулі жарақат немесе өліммен аяқталатын жарақат алу ықтималдығын ұлғайтады.

Жүргізушілер мен жолаушылар әрдайым орындықта дұрыс отыруы тиіс, қауіпсіздік белдіктері тағылып, орындықтың арқасы тік күйде орналасуы тиіс.

Қауіпсіздік белдіктері жамбас пен кеудені олардың дұрыс жұмыс істеуі үшін орап тұруы тиіс. Орындықтың арқасы шалқайып тұрған кезде иық белдігі кеудені басып тұрмағандықтан функциясын атқара алмайды. Оның орнына ол алда тұрады. Авария кезінде қауіпсіздік белдігіне қатты соққы тиіп мойын және басқа жарақатына әкелуі мүмкін.

Орындықтың арқасы неғұрлым шалқайып тұрса, жолаушының жамбасы белдегі қауіпсіздік белдігі астында қозғалу немесе жолаушы мойнының иыққа соғу ықтималдығы соғұрлым үлкен.

Орындық жастығының иілуі (1)

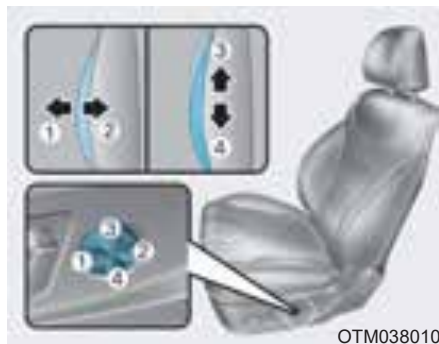
Орындық жастығының алдыңғы бөлігінің иілу бұрышын өзгерту үшін:

орындық жастығының алдыңғы бөлігін көтеру немесе төмен түсіру үшін реттегіштің алдыңғы бөлігін жылжыту керек. Орындық қажет етілген күйге келтірілген кезде ауыстырып қосқышты жіберіңіз.

Орындық жастығының биіктігі (2)

Орындық жастығының биіктігін өзгерту:

орындықтың жастығын көтеру немесе төмен түсіру үшін реттегіштің артқы бөлігін жылжыту. Орындық қажет етілген күйге келтірілген кезде ауыстырып-қосқышты жіберіңіз.

Бел тірегі (жүргізуші орындығы үшін, бар болса)

- Бел тірегі сәйкесті реттегішпен реттеуге болады.
- Тіректі ұлғайту үшін реттегіштің алдыңғы бөлігін (1) басыңыз, немесе тіректі азайту үшін реттегіштің артқы бөлігін (2), басыңыз.
- Тіреуішті жоғары немесе төмен жылжыту үшін ауыстырып қосқышты басыңыз (3) немесе (4).

Алдыңғы жолаушының орындығын басқару (бар болса)

Артқы орындықтағы жолаушы алдыңғы жолаушының орындығын реттеу үшін ауыстырып-қосқыштарды қолдана алады.

- Алға немесе артқа жылжыту:

Алдыңғы жолаушының орындығын алға жылжыту ауыстырып-қосқышты басу арқылы жүргізіледі (1). Алдыңғы жолаушының орындығын артқа жылжыту ауыстырып-қосқышты басу арқылы жүргізіледі (2).

- Бұрышты реттеу:

Алдыңғы жолаушы орындығы арқасының алға иілуі ауыстырып-қосқышты басу арқылы жүргізіледі (3).

Алдыңғы жолаушы орындығы арқасының артқа иілуі ауыстырып-қосқышты басу арқылы жүргізіледі (4).

Орындық арқасының қалтасы

Алдыңғы орындықтардың арқасында қалта қарастырылған.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Орындықтың арқасындағы қалталарға ауыр немесе үшкір заттарды салуға болмайды. Авария кезінде олар адамдардың жарақат алуына себеп болуы мүмкін.

Артқы орындықтар

Артқы орындықты реттеу

Бойлық жылжыту (2-қатар орындығы)

Төменде орындықты алға немесе артқа жылжытуға арналған әрекеттер тізбегі көрсетілген:

1. Орындық жылжымасының реттегіш иінтірегін жоғары тартыңыз және ұстап тұрыңыз.
2. Орындықты қажет етілген күйге ауыстырыңыз.
3. Иінтіректі жіберіп, орындықтың жаңа күйге келгеніне көз жеткізіңіз.

Орындықтарды реттеу көлік құралы тоқтап тұрғанда жүзеге асырылуы керек. Орындықтарды орнықтыру жылжыту иінтірегін пайдаланбай, оны алға және артқа жылжыту әрекеттерімен тексеріледі. Егер орындық жылжып тұрса онда ол дұрыс орнатылмаған.

ОТМ038022

Орындық арқасының бұрышы (2-қатар орындығы)

Орындық арқасының иілу бұрышын реттеу үшін:

1. Орындық арқасының иілуін реттеу иінтірегін тартыңыз.
2. Иінтіректі ұстап отырып арқасының қалпын өз қалауыңызбен реттеңіз.
3. Иінтіректі жіберіп, орындықтың арқасы жаңа күйге орныққанына көз жеткізіңіз. (Орындық арқасын бекіткен кезде тұтқа бастапқы қалпына келуі ТИІС).

Артқы орындықтарға жету көлбеуі (2-ші қатар орындығы, бар болса)

ОТМ038026

■ А типі

ОТМ038027

■ В типі

3-қатардағы орындықтарға жолаушыларды отырғызу немесе түсіру үшін:

1. Қауіпсіздік белдігінің таспасын арттағы қауіпсіздік белдігінің бағыттаушысы арқылы киіңіз.
2. Қауіпсіздік белдігін қойып, таспаны жоғары созып тартыңыз. Артқы орындықтар қолжетімді болу үшін (1) 2-ші қатар орындығының жоғарғы жағында немесе (2) 2-ші қатар орындығының бүйір жағында орналасқан иілу реттегішін басыңыз.
3. 2-ші қатар орындығының арқасы бүктеледі, сол кезде орындықты алдағы шегіне дейін жылжытыңыз.

Кіріп немесе шығып бара жатып, 2-ші қатар орындығын артқа қарай шегіне дейін жылжытып, өз орнына шырт етіп тұра қалатындай етіп орындық арқасын артқа тартыңыз немесе итеріңіз. Орындықтың орныққанына сенімді болыңыз.

⚠ АБАЙЛАҢИЗ

2-қатар орындығының күйін реттеуді көлік құралының қозғалысы кезінде немесе ол орында жолаушы отырған кезде жүргізуге болмайды, өйткені орындықты күрт жылжыту кезінде жарақат алуы ықтимал.

- Егер отыруды ыңғайлы етуге арналған орындықты жылжытуды ауыстырып-қосқыш жұмыс істемесе оң жақтағы орындықтың төменгі сол жағында орналасқан бауын тартыңыз (1). Одан кейін сіз 2-ші қатардағы орындықты алға орналастыра аласыз.

- 2-қатардағы орындық бауын (1) көлік құралының қозғалысы кезінде немесе ол орында жолаушы отырған кезде тартуға болмайды, өйткені орындықты күрт жылжыту кезінде жарақат алуы ықтимал. Бауды тек қолжетімділікті жеңілдетуге арналған ауыстырып-қосқыш жұмыс істемеген жағдайда ғана қолданыңыз.

Артқы орындықты жинақтау

Ұзын өлшемді жүктерді тасымалдау немесе көлік құралының жүк бөлімінің көлемін ұлғайту үшін артқы орындықтардың арқасы жинақталуы мүмкін.

АБАЙЛАҢЫЗ

- Көлік құралының қозғалысы кезінде жолаушыларға артқы орындықтардың жинақталған арқасына отыруға рұқсат етілмейді. Мұндай қалыпта қауіпсіздік белдігін пайдалану мүмкін емес. Бұл авария кезінде немесе күрт тежеу кезінде елеулі жарақат алу немесе өлім себебі болуы мүмкін.

- Артқы орындықтардың жинақталған арқасына орналастырылған заттардың биіктігі алдыңғы орындық арқасының биіктігінен аспауы тиіс. Апат немесе күрт тежеу кезінде жүк алға жылжып, жарақат алуға немесе жүктің бүлінуіне себеп болуы мүмкін.

Артқы орындықтың арқасын жинақтау шарасы:

1. Алдыңғы орындықтың арқасын тік күйге қойыңыз және қажет болса орындықты алға жылжытыңыз.
2. Артқы орындықтың бас тірегішін ең төмен күйіне түсіріңіз.

3. Орындықтың арқасын жинақтамас бұрын арқасының иілуіне кедергі келтірмеу үшін қауіпсіздік белдігін қапталына жинап қою керек.

4. Орындықты жинақтау үшін иінтіректі тартыңыз (2-ші қатар орындығы) және орындықты алға еңкейтіңіз. Орындықты жинақтау үшін иінтіректі тартыңыз (3-ші қатар орындығы) және 3-ші қатар орындығын алға еңкейтіңіз. Орындықтың арқасын тік күйге келтірген кезде арқасының жоғарғы жағын жылжыту арқылы орнына түскеніне көз жеткізіңіз.

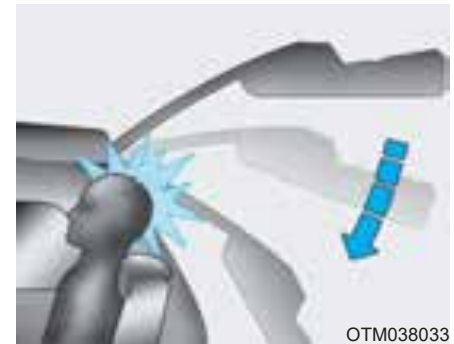

5. Артқы орындықты қолдану үшін бауды немесе иінтіректі тартып орындықтың артқасын артқа қарай көтеру керек.

Орындықтың арқасын шырт еткенге дейін тартыңыз.

Орындықтың арқасы орнына түскеніне көз жеткізіңіз.

6. Артқы орындықтың қауіпсіздік белдігін дұрыс күйіне келтіріңіз.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Егер жолаушының басы дұрыс реттелген бас тірегіште болмаса немесе орындықта ұзын бойлы жолаушы отырса жүксалғыштың қақпағы түсірген кезде отырған адамның басына соғып жарақат алуы мүмкін.

АБАЙЛАҢЫЗ

Артқы орындықтың арқасын жинақталған күйден тік күйге қайта келтірген кезде арқасын ұстап баяу көтеру керек. Арқасының жоғарғы бөлігін басып оның тік күйге оралғанына көз жеткізіңіз. Егер орындықтың арқасы орнына келмесе авария кезінде немесе күрт тоқтаған кезде жүк айтарлықтай күшпен алға жылжып едәуір жарақат алуға немесе өлімге себеп болуы мүмкін.

АБАЙЛАҢЫЗ

Артқы орындыққа зат қоймаңыз, өйткені оларды орнықтыру мүмкін емес. Соқтығысқан жағдайда олар елеулі жарақат алу немесе өлім себебі болуы мүмкін.

АБАЙЛАҢЫЗ

Жүкті тиеу немесе түсіру алдында қозғалтқыштың тоқтағанына, берілісті ауыстырып-қосу иін-тірегі Р (тұрақтау) күйінде тұрғанына және тұрақ тежегіші іске қосылғанына көз жеткізу керек. Бұл талаптарды орындамау мына жағдайға әкелуі мүмкін: көлік құралы берілісті ауыстырып-қосу иінтірегінің кездейсоқ жылжуы кезінде қозғалысты бастап кетеді.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Көлік құралының ішкі қаптамасының зақымдануын болдырмау үшін жүкті артқы жолаушылар орындығы арқылы өткізген кезде сақ болу керек.
- Жүк артқы жолаушылар орындығы арқылы тиелген кезде қозғалыс кезінде жүктің еркін қозғалуын болдырмау үшін оны тиісті түрде орнықтыру қажет.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Соқтығысқан жағдайда жылжып кетпеу үшін жүкті әрдайым орнықтыру қажет, әйтпесе мұндай кезде көлік құралының жүргізушісі мен

жолаушыларының жарақат алуына себеп болуы мүмкін. Артқы орындықтарға заттарды қоюға болмайды, өйткені олар дұрыс орнықтауы мүмкін және соқтығысқан жағдайда алдыңғы орындықтағы адамдар жарақат алуы мүмкін.

2-ші қатардағы орындықтарды жинақтау (бар болса) (сырттан)

Жүксалғыш қақпағының екі жағында орналасқан 2-ші қатардағы орындықтың арқасын жинақтау ауыстырып-қосқышын басыңыз(1) (L: отырғыштың сол жақ арқасын жинақтау, R: отырғыштың оң жақ арқасын жинақтау)

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Артқы орындықты жинақтау

Егер артқы орындықта (2-ші, 3-ші қатардағы) жолаушылар немесе үй жануарлары немесе жүк болса орындықты жинақтамаңыз.

Бұл жолаушылардың немесе жануарлардың жарақат алуына немесе жүктің бұзылуына әкелуі мүмкін.

Шынтақ таянғыш

Шынтақ таянғыш артқы орындықтың ортасында орналасқан. Оны қолдану үшін шынтақ таянғышты орындық арқасынан төмен түсіру керек.

Арттағы жолаушылар туралы хабарлау жүйесі (2-ші қатардағы орындықтар)

Бұл функция автокөлікті тастап кетуге әрекеттенген кезде жүргізушіге 2-ші қатардағы орындықта жолаушылардың бар екендігін ескертеді.

Егер сіз 2-ші қатардағы орындықта жолаушылар бола тұрып есікті ашатын болсаңыз, құрылғылар панелінде бірінші ескерту хабарламасы көрінеді. Егер барлық есіктерді жапқаннан кейін 2-ші қатардағы орындықта қозғалыс пайда болса, онда 2-ші хабарлама іске қосылады.

Шықпас бұрын 2-ші қатардағы орындықтарда жолаушылардың жоқ екендігіне көз жеткізіңіз.

Толығырақ 3- тараудың «Арттағы жолаушылар туралы хабарлау жүйесі» бөлімінен қараңыз.

Бас тірегіш

Көлік құралының алдыңғы және артқы орындықтары реттелетін бас тірегіштермен жабдықталған. Бас тірегіштер жолаушылардың жайлылығын қамтамасыз етеді, бірақ оның негізгі мақсаты жолаушыларды авария кезінде жұлын жарақатынан және омыртқаның немесе мойынның басқа да жарақаттарынан қорғау болып табылады, әсіресе жолай соқтығысқанда (арттан келген соққы).

Бас тірегіштер ортаңғы бөлігі көз биіктігінде болатындай етіп реттелуі тиіс.

- Жүргізушінің орындығы бас тірегішінің күйін көлік құралының қозғалысы кезінде реттеуге **БОЛМАЙДЫ**.
- Бас тірегіш жолаушының басына барынша жақын болуы керек. Дене орындықтың арқасына тиіп тұрмаса жастықты қолданбаған дұрыс.

- Реттеуді аяқтағаннан кейін бас тірегіш талап етілген күйге орныққанына көз жеткізген дұрыс.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

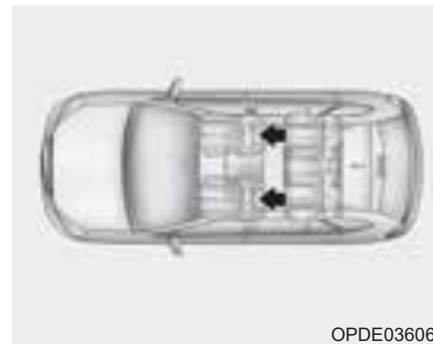
Зақымданудың алдын алу үшін бас тірегішті ұруға және тартуға **БОЛМАЙДЫ**.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Егер артқы орындықтарда жолаушылар болмаса бас тірегіштерді ең төменгі күйге түсірген дұрыс. Артқы орындықтың бас тірегіші артқы аймақтың көрінуін шектеуі мүмкін.

Алдыңғы орындықтардың бас тірегіштері

Жолаушылардың жайлылығы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін алдыңғы орындықтар реттелетін бас тірегіштермен жабдықталған.

Биіктік бойынша жоғарыға және төменге реттеу

Бас тірегіш биіктігін ұзарту:

1. Бас тірегішті жоғары қарай қажет етілген күйге ауыстырыңыз (1).

Бас тірегіштің биіктігін қысқарту:

1. Бас тірегіштің тірегіндегі бекіткіш батырмасын басып, ұстап тұрыңыз (2).
2. Бас тірегішті төменге қажет етілген күйге ауыстырыңыз (3).

Алға және артқа реттеу (бар болса)

Бас тірегішті қажетті белгіленген қалпына жылжыту көмегімен оны алға қарай 3 түрлі күйге жылжытуға болады. Бас тірегішті ең артқы күйге қою үшін оны сол қалыпқа тартып, жіберу керек.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

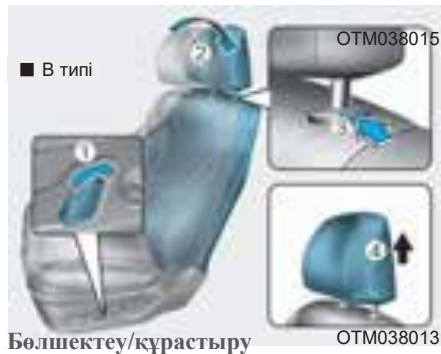
Орындықтың арқасын алға еңкейткен кезде егер орындық жастығы мен бас тірегіш жоғары тартылған күйде болса бас тірегіш күнқағармен немесе келік құралының басқа да элементтерімен жанасуы ықтимал.

2. Бас тірегішті ең жоғарғы күйге көтеріңіз.
3. Бас тірегішті жоғары көтере отырып (4), бекіткіш батырмасын басыңыз (3).

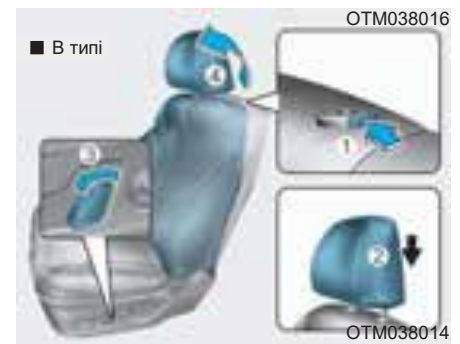
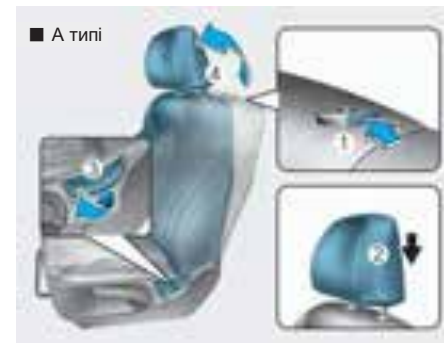
⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Бас тірегіші алынған орында отыруға БОЛМАЙДЫ.

Бас тірегішті алу:

1. Орындық арқасын ию интiрегі немесе ауыстырып-қосқыш арқылы (1) орындық (2) арқасын еңкейтіңіз.

Бас тірегішті орнату:

1. Орындық арқасын еңкейтіңіз.

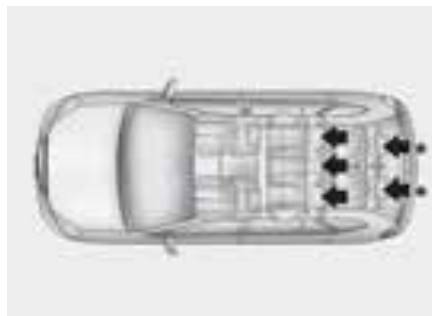

2. Бекіткішті (1) басылған күйде ұстай отырып бас тірегіштің тіреулерін (2) бағыттаушы тығынға кигізіп төмен түсіріңіз.
3. Бас тірегіштің биіктігін реттеңіз.
4. Орындық арқасының иілу механизмі тұтқасының немесе ауыстырып-қосқышының (3) көмегімен орындық арқасын (4) шалқайтыңыз.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Орнатып реттегеннен кейін бас тірегіш талапқа сәйкес күйіне орныққанына көз жеткізіңіз.

Артқы орындықтың бас тірегіштері (2-ші, 3-ші қатардағы орындық)

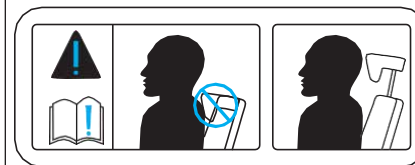
* : болған жағдайда

OTM038097L

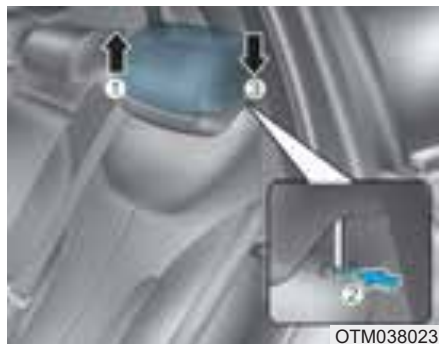
Жолаушылардың жайлылығы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін артқы орындықтар бас тірегіштермен жабдықталуы тиіс

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Бас тірегішті ортаңғы бөлігі көз биіктігінде орналасатындай етіп реттеу қажет.

- **Артқы орындыққа отырғанда бас тірегіштің биіктігін қатты төмендетпеңіз.**

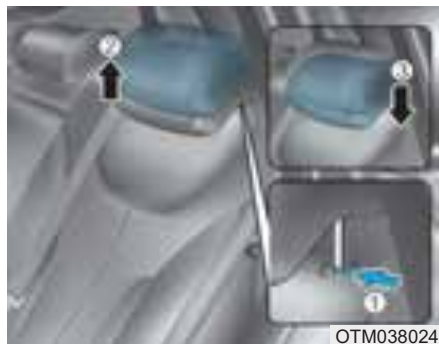
Биіктігі бойынша жоғарыға және төменге реттеу

Бас тірегіштің биіктігін ұзарту:

1. Бас тірегішті жоғары қарай талапқа сай күйге ауыстырыңыз (1).

Бас тірегіштің биіктігін қысқарту:

1. Бас тірегіштің тірегіндегі бекіткіш батырмасын басып, ұстап тұрыңыз (2).
2. Бас тірегішті жоғары қарай төмендегі талапқа сай күйге ауыстырыңыз (3).

Алу және орнату

Бас тірегішті алу:

1. Ең жоғарғы қалыпқа көтеріңіз.
2. Бас тірегішті жоғарыға тарта отырып (2) бұғаттан шығару батырмасын басыңыз (1).

Бас тірегішті орнату:

1. Бекіткішті (1) басылған күйде ұстай отырып бас тірегіштің тіреулерін (2) бағыттаушы тығынға кигізіп төмен түсіріңіз.
2. Бас тірегіштің биіктігін реттеңіз.

Жылытқышы мен желдеткіші орындықтар бар

Орындық жылытқыштары (бар болса)

Орындықтардың жылытқыштары салқын ауа-райында орындықтарды жылжытуға арналған.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Орындықтың жылытқышы температура қатты төмен болса да АУЫР КҮЙІК алуға себеп болуы мүмкін, әсіресе ұзақ пайдаланған кезде.

Жолаушылар орындықтың тым ыстық болып бара жатқанын сезетіндей және жылытқышты уақтылы сөндіретіндей жағдайда болуы тиіс. Температураның өзгергенін немесе терідегі ауырсынуды сезбейтін адамдар өте сақ болуы тиіс. Әсіресе бұл жолаушылардың мына түрлеріне қатысты:

- Сәбилер, балалар, егде жастағы адамдар немесе іс-әрекетке қабілетсіз адамдар, сондай-ақ жақында үйіне шығарылған науқас адамдар.
- Терісі сезімтал адамдар.
- Шаршаған адамдар.
- Уланған адамдар.
- Қалғуға немесе ұйықтауға әсерін тигізетін медициналық препараттар қабылдаған адамдар.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Орындыққа жылытқыштың жылу беруіне кедергі келтіретін бірнәрсе қоюға

БОЛМАЙДЫ

(мысалы, жамылғы немесе жастық). Бұл орындық жылытқышының қызып кетуіне әкелуі немесе күйік алудың немесе отырғыштың зақымдануының себебі болуы мүмкін.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Орындықтың жылытқыш жүйелерінің және орындықтың зақымдануының алдын алу үшін келесі шараларды сақтау керек:

- Орындықтарды бояу еріткіш, бензол, спирт және бензин сияқты еріткіштермен тазалауға болмайды.
- Жылытқышы бар орындыққа ауыр немесе өткір заттарды қоюға болмайды.
- Орындықтың қаптамасын өзгертудің қажеті жоқ. Бұл жылытқышқа зиян келтіруі мүмкін.

Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрғанда жүргізушінің немесе жолаушының орындығын жылыту үшін кез келген ауыстырып-қосқышты басыңыз.

Егер ауа райы жылы болса немесе орындықтарды жылыту функциясы қажет етілмесе ажыратқыштар «ажыратулы» күйіне қойылуы тиіс.

- Температураны қол режимінде реттеу
Ажыратқышты әр басқан сайын

орындықтың температуралық режимі төмендегідей өзгереді:

- Алдыңғы орындық

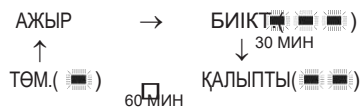

- Артқы орындық

- Температураны автоматтық режимде реттеу
Қолмен ON (ВКЛ) батырмасын қосқаннан кейін орындық жылытқышы төмен температуралық күйіктердің алдын алу үшін орындық температурасын автоматты түрде басқара бастайды.

- Алдыңғы орындық

- Артқы орындық

HIGH (биікт.) температурасын қайта таңдаған жағдайда температура автоматтық режимде басқарылатын болады.

- Егер жылытқыш жұмыс істеп тұрған кезде ауыстырып-қосқыш 1,5 с көп басулы күйде тұрса, жылытқыш өшеді.

i Ақпарат

Орындық жылытқышының ажыратқышын «қосулы» деген күйге ауыстырып-қосқан кезде орындық температурасына байланысты жылытқыш жүйесінің автоматты түрде қосылуы мен ажыратылуы жүзеге асады.

Желдеткіші бар алдыңғы орындық (бар болса)

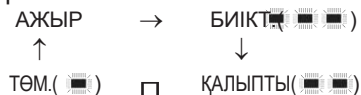

Орындықтарды желдету жүйесі жастықтар мен орындық арқасының бетіне шағын желдеткіш тесіктер арқылы ауа жіберу арқылы алдыңғы орындықтарды салқындатуды қамтамасыз етеді.

Егер орындықтарды желдету жүйесінің жұмысы талап етілмесе, ауыстырып-қосқыштар өшірілген болуы керек. Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде жүргізушінің немесе алда отырған жолаушының орындығын салқындату үшін ауыстырып-қосқышты басыңыз (бар болса).

- Ауыстырып-қосқышты әр басқан сайын ауа ағыны төмендегідей өзгереді:

разом:

Егер орындықтардың желдету жүйесі жұмыс істеп тұрған кезде ауыстырып-қосқышты 1,5 с көп уақыт басып, ұстап тұрса жүйе өшеді.

- Әдетте оталдырғаннан кейін орындықтарды желдету жүйесінің ауыстырып-қосқышы өшірулі болуы керек.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Орындықтарды желдету жүйесінің зақымдануын болдырмау үшін:

- Орындықтарды желдету жүйесін ТЕК климат-бақылау жүйесі қосулы тұрған кезде ғана пайдаланыңыз. Климат-бақылау жүйесі өшірулі тұрған кезде орындықтарды желдету жүйесін ұзақ уақыт пайдалану жүйенің ақауына әкелуі мүмкін.
- Орындықтарды тазалау үшін бояуды еріткіш, бензол, спирт және бензин сияқты еріткіштерді пайдалануға болмайды.
- Алдыңғы орындықтарға сұйықтықтың түспеуін қадағалау керек, мұндай жағдайда желдету тесіктері бітеліп, дұрыс жұмыс істей алмауы мүмкін.

- Орындықтардың астына газеттер немесе пластик қалталар қоюға болмайды. Олар ауа ағынын бұғаттап, желдету жүйесі дұрыс жұмыс істей алмауы мүмкін.
- Орындықтардың қаптамасын өзгертудің қажеті жоқ. Бұл орындықтарды желдету жүйесінің зақымдануына әкелуі мүмкін.
- Егер желдету жүйесі дұрыс жұмыс істемесе сөндіріп, қайтадан оталдыру қажет. Егер бұл көмектеспесе, жүйені тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу қажет.

ҚАУІПСІЗДІК БЕЛДІКТЕРІ

Бұл бөлімде қауіпсіздік белдіктерін дұрыс пайдалану сипаттамалары көрсетіледі. Сондай-ақ қауіпсіздік белдіктерін пайдалану кезінде жол берілмейтін әрекеттердің кейбірі көрсетіледі.

Қауіпсіздік белдіктерін пайдалану кезіндегі сақтық

шаралары

Жол жүрмес бұрын әрдайым қауіпсіздік белдігін тағып, барлық жолаушылардың да қауіпсіздік белдіктерін таққанына көз жеткізіңіз. Қауіпсіздік жастықтарының жүйесі қауіпсіздік белдіктеріне тек қосымша қорғаныс құралы ретінде ғана пайдаланылады және қауіпсіздік белдіктерінің орнын ауыстыра алмайды. Көптеген елдерде көлік құралындағы барлық адамдардың қауіпсіздік белдіктерін тағуын талап етеді.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Көлік құралының қозғалысы кезінде **БАРЛЫҚ** жолаушылар қауіпсіздік белдіктерін тағып отыруы керек. Қауіпсіздік белдіктерін тағу кезінде төмендегідей шаралар жасалуы тиіс:

- 13 жастан кіші балалар қауіпсіздік белдіктері тиісті түрде бекітілген артқы орындарда отыруы керек.
- Егер алда отырған жолаушының қауіпсіздік жастығы ажыратылып тұрмаса баланы ешқашан алдыңғы орындықтағы баланы ұстап тұру жүйесіне отырғызбаңыз. Егер бала алдыңғы жолаушы орындығында отырса, орындықты барынша артқа жылжытып қауіпсіздік белдігін тағуы тиіс.

- Балаларды немесе сәбилерді орындықтың қауіпсіздік белдігінің бел жақ бөлігімен бекітуге болмайды.
- Орындықтың арқасы шалқайып тұрған кезде көлік құралын басқаруға болмайды.
- Балаларды бір орындыққа отырғызуға немесе бір қауіпсіздік белдігін тағуға болмайды. Иық белдігін қол астынан немесе арқадан өткізуге болмайды.
- Қауіпсіздік белдігін нәзік заттардың үстіне тастауға болмайды. Күрт тежеген немесе соқтығысқан жағдайда олар зақымдануы мүмкін.
- Бұралған қауіпсіздік белдігін пайдалануға жол болмайды. Бұралған қауіпсіздік белдігі апат жағдайында тиісті қорғаныспен қамтамасыз етпейді.

- Зақымданған қауіпсіздік белдігін пайдалануға болмайды.
- Қауіпсіздік белдігінің тоғасын басқа орындықтың құлпына ілуге болмайды.
- Қозғалыс кезінде қауіпсіздік белдігін ағытуға болмайды. Бұл көлік құралын басқаруды жоғалтуға әкелуі немесе апаттың себебі болуы мүмкін.
- Қауіпсіздік белдігінің құлпына тоғаның бекітілуіне ештеңе кедергі келтіріп тұрмағанына көз жеткізіңіз. Бұл тоғаның құлыпқа дұрыс бекітілуіне кедергі.
- Қауіпсіздік белдігінде өзгертулер жасауға тыйым салынады, қауіпсіздік белдігінің реттеу құрылғыларына керуге немесе керу мақсатында белдік түйінін реттеуге мүмкіндік бермейді.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Зақымданған қауіпсіздік белдіктері мен керу механизмдері тиісті түрде жұмыс істемейді. Әрқашан ауыстырып отыру қажет:

- Тозған, ластанған немесе зақымданған бауларды.
- Зақымданған бөлшектерді.
- Апаттан кейін қауіпсіздік белдігінің бүкіл жүйесі ауыстырылуы тиіс, тіпті зақымдану белгілері көзге көрініп тұрмаса да.

Қауіпсіздік белдігінің ескерту сигналы

Тағылмаған қауіпсіздік белдігі туралы ескерту

Жүргізуші қауіпсіздік белдігінің тағылмағаны туралы ескерту

Жүргізуші мен алдыңғы орындықтағы жолаушының қауіпсіздік белдіктерінің бақылау шамдары әр оталдырған сайын жүргізушіге ескерту ретінде шамамен 6 секунд жыпылықтап тұрады. Егер осы уақытта қауіпсіздік белдігі тағылып тұрмаса 6 секунд ішінде дыбыстық сигнал беріледі.

Егер оталдырғаннан кейін қауіпсіздік белдігі тағылмаса немесе шешілсе, қауіпсіздік белдігінің бақылау шамы белдікті тақпайынша жанып тұрады.

Қауіпсіздік белдігін тақпай немесе шешіп 20 км/сағ төмен жылдамдықпен қозғалысты бастап кететін болса, тиісті сигнал шамы белдікті тақпайынша жанып тұрады.

Қауіпсіздік белдігін тақпай немесе шешіп 20 км/сағ жоғары жылдамдықпен қозғалысты шамамен 100 секунд ішінде жалғастыра беретін болса, зуммердің дыбыстық сигналы берілетін болады және тиісті бақылау шамы жанып тұратын болады.

Алдыңғы жолаушының қауіпсіздік белдігінің бақылау шамы (бар болса)

Алдыңғы жолаушыға ескерту ретінде әр оталдырған сайын шамамен 6 секунд алдыңғы жолаушының тағылмаған қауіпсіздік белдігінің бақылау шамы жанады (белдікті тағуға байланысты емес). Егер оталдырғаннан кейін қауіпсіздік белдігі тағылмаса немесе шешілсе қауіпсіздік белдігінің бақылау шамы белдікті тақпайынша жанып тұрады.

Қауіпсіздік белдігін тақпай немесе шешіп 20 км/сағ төмен жылдамдықпен қозғалысты бастап кететін болса, тиісті сигнал шамы белдікті тақпайынша жанып тұрады.

Қауіпсіздік белдігін тақпай немесе шешіп 20 км/сағ жоғары жылдамдықпен қозғалысты шамамен 100 секунд ішінде жалғастыра беретін болса, зуммердің дыбыстық сигналы берілетін болады және тиісті бақылау шамы жанып тұратын болады.

АБАЙЛАҢЫЗ

Қозғалыс кезінде дұрыс отырмау алдыңғы жолаушының қауіпсіздік белдігінің сигнал беру жүйесіне қолайсыз әсер етеді. Жүргізуші жолаушыға осы нұсқауда келтірілген нұсқаулықтарға сәйкес дұрыс отыру туралы түсіндірме жұмыстарын жүргізуі маңызды.

i Ақпарат

- Алдыңғы қатардағы жолаушының орындығы бос болса да қауіпсіздік белдігінің сигнал шамы 6 секунд бойы жыпылықтап немесе жанып тұрады. Сондай-ақ, егер ескерту сигналы іске қосылғаннан кейін алдыңғы жолаушы көлік құралынан түсіп кетсе 6 секунд бойы ескерту сигналы тағы да берілуі мүмкін.
- Алдыңғы жолаушы үшін қауіпсіздік белдігін тағу қажеттілігі туралы ескерту оның орнына жүк, тасымал компьютер немесе басқа электронды құрылғы қойған кезде іске қосылуы мүмкін.

Артқы шеттегі жолаушының қауіпсіздік белдігін тағу қажеттілігі туралы ескерту (бар болса)

Артқы жолаушыға ескерту ретінде әр оталдырған сайын шамамен 6 секунд артқы жолаушының тағылмаған қауіпсіздік белдігінің бақылау шамы жанады (белдіктің тағылуына байланысты емес).

Егер оталдырған кезде қауіпсіздік белдігі тағылмаған болса немесе оталдырғаннан кейін шешілген болса, қауіпсіздік белдігінің бақылау шамы белдікті тақпайынша жанып тұрады.

Қауіпсіздік белдігін тақпай немесе шешіп 20 км/сағ төмен (сағатына 12 миль) жылдамдықпен қозғалысты бастап кететін болса, тиісті сигнал шамы белдікті тақпайынша жанып тұрады.

Қауіпсіздік белдігін тақпай немесе шешіп 20 км/сағ жоғары жылдамдықпен қозғалысты шамамен 35 секунд ішінде жалғастыра беретін болса, зуммердің дыбыстық сигналы берілетін болады және тиісті дабыл бергіш жыпылықтап тұратын болады.

АБАЙЛАҢЫЗ

Қозғалыс кезінде дұрыс отырмау артқы жолаушының қауіпсіздік белдігінің дабыл беру жүйесіне қолайсыз әсер етеді.

Жүргізуші жолаушыға осы нұсқауда келтірілген нұсқаулықтарға сәйкес дұрыс отыру туралы түсіндірме жұмыстарын жүргізгені маңызды.

i Ақпарат

- Артқы қатардағы жолаушы отырғышы бос болса да қауіпсіздік белдігінің дабылдық шамы 6 секунд бойы жыпылықтап немесе жанып тұрады.
- Артқы жолаушы үшін қауіпсіздік белдігін тағу қажеттілігі туралы ескерту оның орнына жүк, тасымал компьютер немесе басқа электронды құрылғы қойған кезде іске қосылуы мүмкін.

Артқы ортадағы жолаушының қауіпсіздік белдігін тағу қажеттілігі туралы ескерту (бар болса)

Әр оталдырған сайын қауіпсіздік белдіктері тағылғанына немесе тағылмағанына қарамастан белдіктің бақылау шамдары шамамен 6 секунд жанып тұрады.

Артқы қауіпсіздік белдігінің сигнал шамы төменде көрсетілген жағдайлардың кез келген түрі туындағанда шамамен 70 секундқа қосылып тұрады:

- Артқы орындықтың қауіпсіздік белдігі тағылмаған.
- 20 км/сағ (12 миль/сағ) төмен жылдамдықтағы қозғалыс кезінде артқы белдік тағылмаған.

Егер артқы орындықтың қауіпсіздік белдігі 20 км/сағ (12 миль/сағ) жоғары жылдамдықтағы қозғалыс кезінде тағылмаған немесе шешілген болса, 35 секунд ішінде қауіпсіздік белдігінің тиісті бақылау шамы жыпылықтай бастайды және дыбыстық ескерту сигналының дыбысы шығады.

Қауіпсіздік белдіктерінің жүйесі

Қауіпсіздік белдігінің бел және иық секциялары

Қауіпсіздік белдігін тағу үшін:

Белдікті тарту құрылғысынан созып шығарып, металл тілшені (1) құлыпқа (2) салу керек. Тілшені құлыпқа орнықтырған кезде шыртыткен дыбыс шығу керек.

Белдіктің бел жақ бөлігі (1) жамбасты, ал иық бөлігі (2) кеудені ұстап тұруы тиіс.

Белге тағатын қауіпсіздік белдігін қолмен реттегеннен кейін ұзындығы автоматты түрде шығады. Алға баяу еңкейген кезде белдіктің ұзындығы сәйкесінше ұзарады.

Күрт тежеген немесе соқтығысқан жағдайда белдік сол қалпында бұғатталып қалады.

Белдік сондай-ақ алға тым күрт еңкейгенде бұғатталады.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Егер тарту құрылғысынан белдікті жеткілікті ұзындықта созып шығара алмасаңыз белдікті қатты созып жіберіп қалу керек. Жібергеннен кейін белдіктің қажетті ұзындығын жайлап келтіруге болады.

OHSS038102

АБАЙЛАҢЫЗ

Қауіпсіздік белдігін дұрыс реттемеген жағдайда авария кезінде елеулі жарақат алу қаупі ұлғаяды. Қауіпсіздік белдіктерін реттеу кезінде төмендегі шаралар жасалуы қажет:

- Жайлы болу үшін қауіпсіздік белдігінің бел жақ бөлігін мықынға емес, жамбас арқылы барынша төменге қою қажет.

Бұл соқтығысу кезінде ішкі жарақат алу ықтималдығын азайта отырып, қатты жамбас сүйектерінің соққы күшін жібермеуге мүмкіндік береді.

- Суретте көрсетілгендей, бір қолды иық бауының астына, екіншісін белдіктің үстіне қою қажет.
- Иық белдігінің анкері тиісті биіктікте бекітілуі тиіс.
- Иық бауын мойын немесе бет арқылы қоюға болмайды.

Биіктікті реттеу

Жайлылық пен қауіпсіздікті барынша қамтамасыз ету үшін иық бауын бекіту биіктігі төрт күйдің ішіндегі біреуіне келтіріліп реттелуі мүмкін.

Иық бауы мойынмен емес, есік жақтан кеуде және иықтың ортасы арқылы өткізілуі тиіс.

Қауіпсіздік белдігінің бекітілу биіктігін реттеу үшін биіктік реттегішті талапқа сай күйге орналастыру қажет.

Биіктікті ұлғайту үшін биіктік реттегішті жоғары жылжыту (1) қажет. Биіктікті азайту үшін биіктік реттегіш батырмасын (2) басып отырып оны төмен (3) жылжыту қажет.

Бекіткішті талап етілген күйге орнықтыру үшін батырманы жіберу керек. Дұрыс орныққанын тексеру үшін биіктік реттегішті жылжытуға тырысу қажет.

Қауіпсіздік белдігін шешу үшін:

Қауіпсіздік белдігінің құлпындағы тоғаны (1) шешу батырмасын басыңыз.

Шешілген кезде қауіпсіздік белдігінің бауы кергіш құрылғы арқылы автоматты түрде оралуы тиіс. Егер олай жасалмаса, бұрағыш затпен белдікті тексеру қажет.

Артқы ортадағы қауіпсіздік белдігі (Артқы ортадағы орындықтың 3- нүктелі бекіткіші бар қауіпсіздік белдігі)

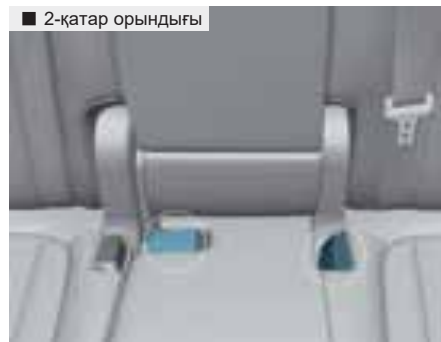
1. Тілшені (1) құлыпқа (2) салыңыз. Бұл кезде құлыптың бұғатталғанын көрсетіп шырт етуі тиіс. Белдіктің бұралмағанына көз жеткізіңіз.

Артқы ортадағы орындықтың қауіпсіздік белдігін тағу үшін «CENTER» (орталық) жазбасы бар тоға қолданылуы тиіс.

Ақпарат

Егер тарту құрылғысынан белдікті жеткілікті ұзындықта созып шығара алмасаңыз белдікті қатты созып, жіберіп қалу керек. Жібергеннен кейін белдіктің қажетті ұзындығын жайлап келтіруге болады.

Ортадағы артқы орындықтың қауіпсіздік белдігін сақтау

ОТМ038042

ОТМ038043

- Артқы орындық қауіпсіздік белдігінің тоғасы пайдаланбайтын кезде артқы орындықтың арқасы мен жастығының арасындағы қалтада сақталуы мүмкін.

ОТМ038026

ОТМ038085

- Таспаны артқы орындық қауіпсіздік белдігінің бағыттаушылары арқылы бағыттау орындық астына немесе артына қысылып қалуының алдын алады.

Қауіпсіздік белдігін салған кезде жоғарыға соза отырып таспаны тартыңыз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Қауіпсіздік белдігін пайдалануға оны бағыттаушылардан босатқаннан кейін ғана жол беріледі.

Егер белдікті бағыттаушыларда сақталып тұрған кезде тартатын болса бұл қауіпсіздік белдігінің бағыттаушылары мен таспасына зиян келтіруі мүмкін.

Қауіпсіздік белдігінің кергіші

Сіздің автокөлігіңіз алдыңғы және артқы орындықтарда жүргізуші мен жолаушылардың кергішті (бар болса) қауіпсіздік белдіктерімен жабдықталған. (тартқыш кергіштер). Кергіш белгілі бір фронталды соқтығысулар кезінде қауіпсіздік белдігі жүргізушінің немесе жолаушының денесіне тығыз жабысып тұруын қамтамасыз ету үшін арналған.

Айтарлықтай ауыр маңдайдан немесе бүйірден келетін соқтығысулар кезінде қауіпсіздік белдіктерінің кергіштері қауіпсіздік жастықтарымен бір уақытта іске қосылуы мүмкін.

Күрт тежеген кезде немесе оқыс қимылмен еңкейіп қалған кезде қауіпсіздік белдігінің тартқыш құрылғысы сол күйде бұғатталып қалады.

Белгілі бір маңдайға соғатын соқтығысуларда алдын ала кергіш құрылғы іске қосылып, қауіпсіздік белдігін жүргізуші немесе жолаушының денесіне тығыз тигенше керіледі.

- Тартқыш кергіш

Тартқыш кергіш белгілі бір фронталды соқтығысулар кезінде иық белдігі жүргізуші немесе жолаушы денесінің жоғарғы бөлігіне тығыз жабысып тұруын қамтамасыз етуге арналған.

Кергіш іске қосылған кезде, жүйе жүргізушінің немесе жолаушының қауіпсіздік белдігінің шектен тыс керілуін анықтаса, тартқыш кергіш ішіндегі жүктемені шектеуші сәйкесті қауіпсіздік белдігінің қысымын біртіндеп төмендетеді

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Егер бұру бергіші орнатылған болса, кергіштер тек бетпе-бет соғатын соқтығысуларда ғана емес, бүйірден соқтығысуда да немесе автокөлікті бұрған кезде қосылады, егер автокөлік бүйірлік қауіпсіздік жастығымен немесе пердемен жабдықталған болса.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Бұру бергіші болмаса

алдын ала кергіш тек фронталды ғана емес, бүйірден соғуда да іске қосылады, егер автокөлік бүйірлік қауіпсіздік жастығымен жабдықталса.

АБАЙЛАҢЫЗ

- Әрқашан белдікті тағып, орындықта дұрыс отыру қажет.
- Оратылған немесе әлсіз қауіпсіздік белдігін пайдалануға болмайды. Оратылған немесе әлсіз белдік авария болған жағдайда дұрыс қорғаныспен қамтамасыз ете алмайды.

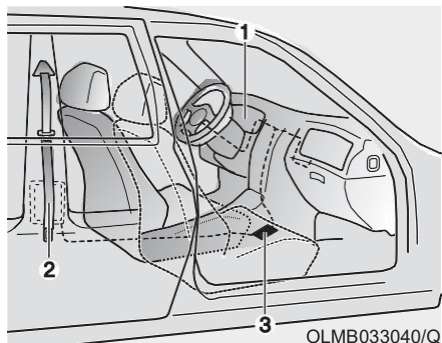
- Қауіпсіздік белдігінің тоғасы жанына бірнәрсе қоюға болмайды. Бұл кезде тоғаның өз деңгейінде қызмет етуі бұзылуы мүмкін.
- Іске қосылғаннан кейін немесе апат кезінде алдын ала кергіш құрылғы ауыстырылуы тиіс.
- Алдын ала кергіш құрылғыларын тексеру, күтім жасау, жөндеу немесе ауыстыру жұмыстарын тек арнайы мамандандырылған шеберханада ғана жүргізген дұрыс. Оны HYUNDAI ресми дилері орындауы тиіс.
- Қауіпсіздік белдігі механизмі жинағына соққы жасауға болмайды.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

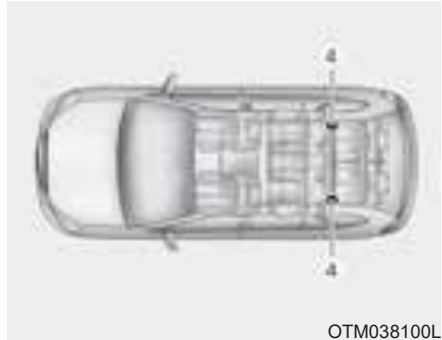
Алдын ала кергіш құрылғысына ол іске қосылғаннан кейін бірнеше минут бойы жақындамаған дұрыс. Соқтығысу салдарынан қосылып кетсе қауіпсіздік белдігінің кергіш механизмі қатты қызып, күйік алуға себеп болуы мүмкін.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Автокөліктің алдыңғы бөлігінде шанақ жұмыстарын орындау кезінде қауіпсіздік белдігінің алдын ала кергіш жүйесі зақымдануы мүмкін. Сондықтан жүйені тексеру үшін HYUNDAI авторлық дилеріне хабарласқан дұрыс.

- (1) Қауіпсіздік жастықтары жарамсыздығының бақылау шамы SRS
- (2) Тартқыш кергіш
- (3) Басқару блогы SRS
- (4) Тартқыш құрылғының артқы кергіші (бар болса)

Алдын ала кергіш құрылғысы, ереже бойынша, келесі компоненттерден тұрады. Олардың орналасқан жері суретте көрсетілген:

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Үрленетін қауіпсіздік жастықтарын басқару блогын іске қосатын бергіш қауіпсіздік белдігінің алдын ала кергіш құрылғысымен біріктірілген. Оталдырған кезде құралдар комбинациясындағы қауіпсіздік жастықтарының дабыл бергіші шамамен 6 секунд жанады да, содан соң сөнеді.

Алдын ала кергіш құрылғысы жарамсыз болса, тіпті ДСБ қауіпсіздік жастығы жарамды болса да бақылау шамы жанып тұрады. Егер дабыл бергіш жанбаса, сөнбесе немесе көлік құралының қозғалысы кезінде жанса, уақытты созбай қауіпсіздік белдігінің алдын ала кергіш құрылғысын және (немесе) SRS басқару блогын HUNDAI ресми дилерлік орталығына барып тексерткен жөн.

i Ақпарат

- Жүргізушінің немесе алдыңғы жолаушының қауіпсіздік белдіктерінің алдын ала кергіш құрылғылары белгілі бір фронталды немесе бүйірлік соқтығысу кезінде іске қосылуы мүмкін.
- Қауіпсіздік белдіктерінің алдын ала кергіш құрылғысы жанданған кезде қатты шу шығып, салонда ұсақ шаң және түтін пайда болуы мүмкін. Бұл қалыпты болып саналады және қауіп әкелмейді.
- Бұл шаң улы болмаса да, теріге тиген кезде тітіркендіру туғызуы мүмкін және оны ұзақ уақыт ішке жұтуға болмайды. Қауіпсіздік белдігінің алдын ала кергіш құрылғысын іске қосқан кезде апаттан кейін терінің шаң тиген жерлерін мұқият жуу керек.

Қауіпсіздік белдіктерін пайдалану кезіндегі қосымша сақтық шаралары

Жүктілік кезінде қауіпсіздік белдігін пайдалану

Жүктілік кезінде қауіпсіздік белдігін әрдайым пайдалану қажет. Болашақ сәбиді қорғаудың ең дұрыс әдісі – өзін қауіпсіздік белдігін тағу арқылы қорғауда болып табылады.

Жүкті әйелдер әрдайым қауіпсіздік белдігінің бел жақ және иық секцияларын пайдалануы тиіс. Ол үшін иық бауын кеуде арасымен барынша мойыннан алыс өткізген дұрыс. Белге тағатын қауіпсіздік белдігін мықын мен іштің дөңгеленген бөлігі астындағы жамбас сүйегін ала отырып іштен төмен орнықтыру қажет.

АБАЙЛАҢЫЗ

Авария кезінде болашақ сәбидің ауыр жарақат алу немесе өлім қаупін төмендету үшін жүкті әйелдер қауіпсіздік белдігінің бел жақ бөлігін болашақ сәби жатқан іштен жоғары немесе ішіне қоймауы тиіс.

Балаларға тағу үшін қауіпсіздік белдігін пайдалану

Сәби және кішкентай бала

Көптеген елдерде баланы ұстап тұратын құрылғыларды, оның ішінде қосымша жастықтарды пайдалану заңмен бекітіледі. Баланы ұстау жүйелерінің орнына қауіпсіздік белдіктері пайдаланылуы мүмкін жас ерекшелігі әртүрлі елдерде әртүрлі болуы мүмкін, осылайша нақты бір елдегі белгілі бір талаптар туралы білген жөн. Сәбилерге арналған ұстап тұрғыш жүйе тиісті түрде артқы орындықта орнатылуы тиіс.

Толығырақ осы тараудың «Баланы ұстау жүйе» бөлімінде келтіріледі.

АБАЙЛАҢЫЗ

Сәбилер мен кішкентай балалар үшін тиісті салмақ тобына арналған ұстап тұрғыш құрылғылар пайдаланылуы ТИІС.

Бала мен басқа жолаушылардың ауыр жарақат алу қаупін төмендету үшін баланы жолаушының тізесіне отырғызуға **БОЛМАЙДЫ**. Апат кезінде бала қолдан сырғып кетіп, көлік құралы салонының ішкі бөліктеріне қатты соғуы мүмкін.

Кішкентай балалар артқы орындықта елдің қауіпсіздік стандарттарына сәйкес келетін баланы ұстау жүйесінің көмегімен тиісті түрде орнықтырылатын болса авария кезінде жарақат алудан бәрінен де жақсы қорғалған болады.

Баланы ұстау жүйесін сатып алмас бұрын оның сол елдің қауіпсіздік стандарттарына сәйкес сертификатталғанына көз жеткізіңіз.

Баланы ұстау жүйесі баланың бойы мен дене салмағына сәйкес болуы тиіс. Бұл ақпарат ұстап тұрғыш құрылғының заттаңбасында көрсетіледі. Осы тараудың «Баланы ұстау жүйесі» бөлімін қараңыз.

Ересек балалар

13 жастан кіші балалар қосымша жастықты пайдалану үшін тым үлкен, олар әрдайым артқы орындықта отырып, қауіпсіздік белдігінің штаттық бел жақ және иық секцияларын пайдалануы тиіс. Баланың денесін дұрыс ұстап тұру үшін қауіпсіздік белдігі мықынның жоғарғы бөлігін, иық пен кеудені қамтуы тиіс. Белдікті шақтап отыру қайта-қайта тексеріліп тұруы тиіс.

Бала қозғалған кезде белдік жылжып кетуі мүмкін. Артқы орындықтағы ұстау жүйесіне дұрыс орнықтылса авария жағдайында бала барлығынан артық қорғалған болады.

Егер 13 жастан асқан үлкен балаға алдыңғы орындыққа отыруға тура келсе, ол қауіпсіздік белдігінің штаттық бел жақ және иық секцияларымен мұқият орнығуы тиіс, ал орындық барынша артқа қарай орналасуы тиіс.

Егер иық бауы баланың мойнына немесе бетіне тисе, баланы көлік құралының ортаңғы жағына таман отырғызуға тырысқан дұрыс. Егер иық бауы сонда да мойынға немесе бетке тиіп тұрса, артқы орындықтағы тиісті қосымша жастықты пайдаланған жөн.

АБАЙЛАҢЫЗ

- Үлкен балаларға арналған қауіпсіздік белдігі тағылып, дұрыс реттелуін әрқашан тексеріп отырған жөн.
- Иық бауы баланың мойнына немесе бетіне тимеуі тиіс.
- Қауіпсіздік белдігін бірнеше балаға тағуға болмайды.

Қауіпсіздік белдігін пайдалану және жарақат алған адамдар

Жарақат алған адамды тасымалдау кезінде қауіпсіздік белдігі пайдаланылуы тиіс. Тиісті ұсыныстар алу үшін дәрігерге қаралған жөн.

Бір адам — бір белдік

Бір белдікті екі адамға (баланы қосқанда) тағуға болмайды. Бұл кезде авария болса жарақат алу ықтималдығы ұлғаяды.

Жатуға болмайды

Орындық шалқайып тұрған кезде көлік құралын басқару қауіпті болуы мүмкін. Орындықты шалқайтқан кезде, тіпті қауіпсіздік белдігі тағылса да, қауіпсіздік жүйесінің тиімділігі қауіпсіздік белдіктері және/немесе жастықтары) айтарлықтай төмендейді.

Қауіпсіздік белдіктері дұрыс жұмыс атқаруы үшін мықын мен кеудені қамтып тұруы тиіс.

Авария кезінде мойын жарақатына немесе басқа жарақаттарға әкелетін қауіпсіздік белдігіне қатты соғу орын алуы мүмкін.

Орындықтың арқасы неғұрлым шалқайып тұрса, жолаушының мықыны белге тағатын қауіпсіздік белдігінің астында қозғалу немесе мойны иық бауына соғу ықтималдығы соғұрлым жоғары.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- Орындықтың арқасы шалқайып тұрған кезде көлік құралын басқаруға **БОЛМАЙДЫ**.
- Орындықтың арқасы шалқайып тұрған кезде көлік құралын басқару соқтығысу немесе күрт тежеу кезінде жарақат алу немесе өлімге әкеп соғу ықтималдығын айтарлықтай ұлғайтады.
- Жүргізуші мен жолаушылар отырғыштарда әрдайым дұрыс отыруы тиіс, қауіпсіздік белдіктері тағылып, орындықтың арқасы тік күйде болуы тиіс.

Қауіпсіздік белдіктеріне тиісті жағдайда күтім жасау

Қауіпсіздік белдіктері жүйесін бөлшектеуге немесе түрлендіруге болмайды. Қауіпсіздік белдіктері мен оның компоненттеріне орындық ілмектерімен, есіктермен, т.б. зиян келтірмеу үшін сақтық шаралары жүргізілуі тиіс.

Мерзімді тексеру

Бүкіл қауіпсіздік белдіктері тозуға немесе бүлінуге мерзімді түрде тексерілуі тиіс. Бүлінген бөлшектер мүмкіндігінше ауыстырылуы тиіс.

Белдіктер таза және құрғақ болуы тиіс

Қауіпсіздік белдіктері таза және құрғақ болуы тиіс. Ластанған болса белдіктер жұмсақ сабын ертінідісімен және сумен жуылуы тиіс. Ағартушы заттарды, бояуды, күшті жуғыш заттарды немесе абразивтерді пайдаланбау қажет, өйткені олар белдік матасына зиян келтіріп, әлсіздендіруі мүмкін.

Қауіпсіздік белдіктерін ауыстыру

Қауіпсіздік белдіктерінің бүкіл жүйесін толық ауыстыру авария жағдайында орындалуы тиіс. Бұл жұмыс тіпті зияны көзге көрініп тұрмаса да жасалуы тиіс. HYUNDAI ресми дилеріне хабарласқан жөн.

БАЛАНЫ ҰСТАУ ЖҮЙЕСІ (CRS)

Біздің ұсынысымыз:

АБАЙЛАҢЫЗ

Автокөлікте балаларды әрқашан бекітіп орналастыру қажет. Кез келген жастағы бала артқы орындықта отырса қауіпсіздікте болады. Егер алдыңғы жолаушының қауіпсіздік жастығы қосылмаған болса баланы ұстау жүйесі ешқашан алдыңғы орындыққа қозғалысқа қарсы бағыттап орнатпаңыз.

Балалар әрқашан артқы орындықтарда отыруы тиіс

Авария, күрт тежеу немесе кездейсоқ әрекет кезінде жарақат алу қаупін төмендету үшін 13 жастан төмен балалар әрқашан артқы орындықта отырып, талапқа сай орнықтырылуы тиіс.

Авария статистикасына сәйкес алдыңғы орындыққа қарағанда артқы орындықта талапқа сай орнықтырылып отырған кезде балалар барынша қауіпсіздікте болады.

Егер ұстау жүйесіне орнықтыру үшін бала тым үлкен болатын болса, штаттық қауіпсіздік белдіктері пайдаланылуы тиіс.

Көптеген елдердің заңы баланы ұстау жүйесінің мақұлданған түрлерін қолдануды талап етеді.

Баланы ұстау жүйелерінің орнына қауіпсіздік белдіктері пайдаланылуы мүмкін жас немесе салмақ/бой ерекшелігі әртүрлі елдерде әртүрлі болуы мүмкін, осылайша жол жүру кезінде нақты бір елдегі белгілі бір талаптар туралы білгеніңіз жөн.

Баланы ұстау жүйесі автокөлік орындығына дұрыс орнатылуы тиіс. Әрқашан сол елдің қауіпсіздік стандарттарының талаптарына сәйкес келетін, нарықта қолжетімді баланы ұстау жүйесін пайдаланыңыз.

Баланы ұстау жүйесі (CRS)

Сәбилер мен кішкентай балалар көлік құралының артқы орындығына алдын ала бекітілген сәйкесті артқа және алға қаратылған CRS-тарда орнықтырылуы тиіс. Өндіруші ұсынған баланы ұстау жүйесін орнату мен пайдалану туралы нұсқаулығын оқып шығып, орындаған дұрыс.

⚠АБАЙЛАҢЫЗ

- **Баланы ұстау жүйесін орнату және пайдалану кезінде әрдайым өндіруші нұсқаулықтары сақталуы тиіс.**
- **Бала ұстау жүйесінің көмегімен дұрыс бекітілуі тиіс. Орындықтың арқасына**
- **кигізілетін алмалы-салмалы бала креслосын немесе баланың қауіпсіздік орындығын пайдалануға болмайды, өйткені авария кезінде олар қажетті қорғаныспен қамтамасыз етпейді. Баланы ұстау жүйесі, қауіпсіздік белдіктерін, анкерлік бекітпелерді, ISOFIX жоғарғы сақтандыру анкерлік бекітпелерін тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу қажет.**

Баланы ұстау жүйесін таңдау (CRS)

Балаңыз үшін CRS таңдағанда мынаны есте ұстау қажет:

- Баланы ұстау жүйесінің елдің қолданыстағы қауіпсіздік стандарттарына сәйкестігін дәлелдейтін сертификациялық маркасы бар екендігіне көз жеткізіңіз.
- Баланы ұстау жүйесі егер ол ECE-R44 немесе ECE- R129 талаптарына сәйкес бекітілген болса ғана орнатылады.
- Баланы ұстау жүйесін таңдау баланың бойы мен салмағы негізінде жүргізілуі тиіс. Бұл ақпарат әдетте талап етілетін заттаңбаларда және пайдалану туралы нұсқаулықта көрсетілген.

- Таңдалған баланы ұстау жүйесі сол орнатылатын көлік құралының орындықтарына сәйкес болуы тиіс.
- Орнату кезінде баланы ұстау жүйесімен бірге берілген нұсқаулықтар мен ескертулерді есте ұстау қажет.

Баланы ұстау жүйесінің түрлері

Баланы ұстау жүйесінің негізгі үш түрі бар: қозғалыс жүрісіне қарсы қаратылған, қозғалыс жүрісі бағытына қаратылған және қосымша жастықтар.

Олар баланың жасы, бойы және салмағына сәйкес бөлінеді.

ОТМ038044

Қозғалыс жүрісіне қарсы қаратылған баланы ұстау жүйе

Қозғалыс жүрісіне қарсы қаратылған баланы ұстау жүйе баланы арқасымен сүйенетін беттің көмегімен ұстап тұрады. Белдіктер жүйесі баланы орнында ұстап тұрса, жол-көлік оқиғасы кезінде баланың нәзік мойны мен омыртқасына түсетін жүктсі орнықтырады.

Бір жасқа дейінгі балалар тек қозғалыс жүрісіне қарсы орналасқан баланы ұстау жүйесіне ғана орналасуы тиіс. Қозғалыс жүрісіне қарсы орналасқан баланы ұстау жүйесінің көптеген түрлері бар. Сәбилерге арналған ұстау жүйелері тек қозғалыс жүрісіне қарсы орналасуы тиіс. Артқа қаратылған өзгермелі ұстау жүйелері мен «3-еуі 1-де» жүйелері үшін әдетте бой мен салмақ шегі көрсетіледі, бұл балаларды ұзақ уақыт бойы артқа қаратылған жүйелермен тасымалдауға мүмкіндік береді.

Балалар өндіруші көрсеткен бой мен салмақ шегіне сәйкес келгенше артқа қаратылған ұстау жүйелеріді пайдалануды жалғастыра беріңіз.

Қозғалыс жүрісі бағытына қаратылған баланы ұстау жүйесі

Алға қаратылған баланы ұстау жүйесі баланы белдіктің көмегімен денесін ұстап тұруды қамтамасыз етеді. Бала өндіруші көрсеткен бой мен салмақ шегіне жеткенше алға қаратылған ұстау жүйесін пайдаланған дұрыс.

Бала өскенде алға қаратылған ұстау жүйесіне қосымша жастық пайдаланылуы тиіс.

Қосымша жастықтар

Қосымша жастық – бұл көлік құралының қауіпсіздік белдіктері жүйесімен бірге пайдалануға арналған баланы ұстау жүйе. Қосымша жастықты пайдалану қауіпсіздік белдігін бала денесінің барынша мықты бөліктеріне жабысып тұратындай етіп тағуға мүмкіндік береді. Балаға арналған қосымша жастық онсыз қауіпсіздік белдігін пайдалану мүмкін болғанша пайдаланылуы тиіс.

Қауіпсіздік белдігі дұрыс орнығу үшін белге тағатын белдік үшті емес, мықынның жоғарғы бөлігін қамтуы тиіс. Иық белдігі мойын немесе беті арқылы емес, иық пен кеуде арқылы өткізілуі тиіс. Апат нәтижесінде, күрт тоқтаған кезде немесе кездейсоқ қимыл кезінде жарақат алу қаупін төмендету үшін 13 жасқа дейінгі балалар міндеті түрде талапқа сай орнықтырылуы тиіс.

Баланы ұстау жүйесін орнату (CRS)

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Баланы ұстау жүйесін орнатар алдында: ұстау жүйесін өндіруші ұсынған нұсқаулықтарды сақтаңыз. Нұсқаулықтар мен ескертулерді сақтамау авария кезінде **АУЫР ЖАРАҚАТ АЛУДЫҢ** немесе **ӨЛІМНІҢ** себебі болуы мүмкін.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Егер автокөліктің бас тірегіші бала креслосын дұрыс орнатуға мүмкіндік бермесе, бас тірегішті қайта реттеу қажет немесе сол орыннан толығымен алып тастау қажет.

Балаңызға сәйкес ұстау жүйесін таңдағаннан кейін және отыратын орынға орнату үшін жарамдылығын тексергеннен кейін оны орнатудың үш қадамы бар:

- **Баланы ұстау жүйесін автокөлікке тиісті түрде бекіту.** Барлық баланы ұстау жүйелер автокөлікке белге тағатын қауіпсіздік белдігімен немесе үш нүктеде бекіткіші бар бел бауымен немесе ISOFIX жоғарғы анкерлік белдіктің және/немесе ISOFIX анкерлік бекіткіштің және/немесе аяққа арналған тіреудің көмегімен бекітілуі тиіс.

- **Баланы ұстау жүйе тиісті түрде бекітілгеніне көз жеткізу.** Баланы ұстау жүйесін орнатқаннан кейін бекіту сапасын тексеру үшін оны алға еңкейтуге және бір жақтан екінші жаққа қозғалтуға тырысу қажет. Баланы ұстау жүйесін қауіпсіздік белдігінің көмегімен бекіту барынша нығыз болуы тиіс. Дегенмен бір жақтан екінші жаққа сәл қозғалуына жол беріледі.

Баланы ұстау жүйесін орнату кезінде бала жүйеде ыңғайлы отыруы үшін автокөлік отырғышының жастығы мен арқалығын (жоғары/төмен, алға/артқа) қайта реттеңіз.

Ұстау жүйесіне баланы таңу.

Бала ұстап тұрғыш жүйеде өндіруші нұсқаулықтарына сәйкес орнықтырылғанына көз жеткізіңіз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жабық көлік құралындағы баланы ұстап тұрғыш жүйе өте ыстық болады. Күйік болмау үшін баланы жүйеге отырғызбас бұрын орындық-тың беті мен тоғаны тексеріп алған жөн.

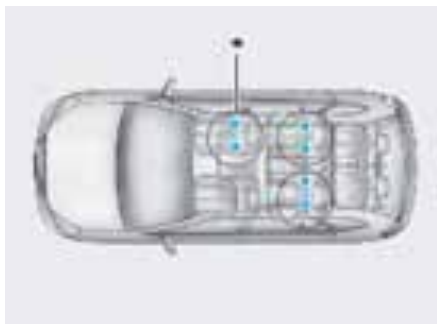
Балаларға арналған ISOFIX бекітпесі және жоғарғы сақтандыру арқанының бекітпесі (ISOFIX бекітпелер жүйесі)

ISOFIX жүйесі баланы ұстау жүйесін жол жүру кезінде және авария жағдайында ұстап тұрады. Бұл жүйе баланы ұстап тұрғышты орнату процесін барынша мүмкін дәрежеде жеңілдететіндей етіп және дұрыс емес орнату ықтималдығын төмендететіндей етіп жобаланған. ISOFIX жүйесі көлік құралындағы бекітпелер мен баланы ұстау жүйесінің құралдарын пайдаланады. ISOFIX жүйесі баланы ұстау жүйесін артқы орындықтарға бекіту үшін қауіпсіздік белдіктерін пайдаланады.

ISOFIX анкерлік бекітпелері – бұлар көлік құралына орнатылған металл өзекшелер. Баланы ұстау жүйесін бекітудің төменгі бөлшектеріне арналған ISOFIX орнатқан жердің әрқайсысы үшін екі төменгі бекітпелер қарастырылған.

ISOFIX жүйесін пайдалану үшін ISOFIX бекіту бөлшектері бар ұстап тұрғыш жүйе болуы тиіс.

Баланы ұстау жүйесін өндіруші жүйені ISOFIX анкерлік бекітпелеріне бекіту туралы нұсқаулықтарды беруге міндетті.

* : бар болса

ОТМ038090L

ISOFIX анкерлік бекітпелері шеткі оң жақ және сол жақ артқы орындарға бекітілген. Бұдан басқа, ISOFIX анкерлік бекітпелері шеткі оң жақ алдыңғы орында да бар (бар болса жиынтығымен).

Олардың орналасуы суретте көрсетілген.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Баланы ұстау жүйесін ISOFIX анкерлік бекітпелерінің көмегімен артқы ортаңғы орынға орнатуға тыйым салынады. Бұл отырғыш ISOFIX анкерлік бекітпелерімен жабдықталмаған. БҰЖ-ды ортаңғы орынға орнату үшін шеткі артқы отырғыштардың анкерлік бекітпелерін пайдалану олардың бұзылуына әкелуі мүмкін.

[1] : ISOFIX анкерлік бекітпелерінің орналасқан жерін көрсететін белгі (А типі , В типі) ,

[2] : ISOFIX анкерлік бекітпесі

ISOFIX анкерлік бекітпелері шеткі артқы сол жақ және оң жақ орындағы орындықтардың арқасы мен жастығының ортасында орналасқан және символдармен белгіленген.

Бұдан басқа ISOFIX анкерлік бекітпелері шеткі алдыңғы жолаушы орындығының арқасы мен жастығының ортасында да бар (бар болса).

Олардың орналасқан жері суретте көрсетілген.

ISOFIX анкерлік бекітпелерін пайдалану үшін оның қақпағының жоғарғы бөлігін басыңыз.

Баланы ұстау жүйесін «ISOFIX бекіту жүйесінің» көмегімен бекіту

i-Size немесе ISOFIX бекітпелерімен үйлесетін баланы ұстау жүйесін шеткі артқы орындардың біреуіне және шеткі алдыңғы орынға орнату (бар болса):

1. Қауіпсіздік белдігінің құлпын ISOFIX анкерлік бекітпесінен бері қарай ауыстырыңыз.
2. Баланы ұстау жүйесін ISOFIX анкерлік бекітпелеріне қосуға кедергі келтіретін бүкіл заттарды алып тастаңыз.
3. Баланы ұстау жүйесін көлік құралының орындығына орнатып, одан кейін жүйені өндірушінің нұсқаулықтарына сәйкес орындықты ISOFIX анкерлік бекітпелеріне қосыңыз.

4. Баланы ұстау жүйесін өндірушінің ISOFIX бекітпелерін орнату және баланы ұстау жүйедегі бекітпелерді ISOFIX анкерлік бекітпелеріне жалғауға қатысты нұсқаулықтарын сақтаңыз.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

ISOFIX жүйесін пайдалану кезінде төмендегі шаралар жүргізілуі тиіс:

- Баланы ұстау жүйесімен бірге берілген оны орнату туралы нұсқаулықтарды оқып шығып, сол бойынша жұмыс істеңіз.
- Бала бос қауіпсіздік белдігін ұстап алуы мүмкін. Сондықтан пайдаланбаған барлық қауіпсіздік белдіктерін тағып, бала артындағы қауіпсіздік белдігінің бауын тартып қою керек. Егер иық бауы мойнына оратылып қалса және қауіпсіздік белдігі керілсе бала тұншығып қалуы мүмкін.

- Бірнеше қауіпсіздік жүйесін бір анкерлік бекітпеге жалғауға **ТҮЙІМ САЛЫНАДЫ**. Бұл анкердің немесе бекітпенің әлсіреуіне немесе сынуына әкелуі мүмкін.
- Апаттан соң ISOFIX жүйесін дилер тексеруі қажет. Апат нәтижесінде ISOFIX жүйесі зақымданып, баланы ұстап тұрғыш жүйені тиісті түрде ұстай алмауы мүмкін.

Баланы ұстау жүйесін жоғарғы анкерлік белдіктің көмегімен бекіту

Баланы ұстау жүйелеріне арналған жоғарғы сақтандыру анкерлік бекітпелері орындық арқасының артқы бөліктерінде, сондай-ақ алдыңғы жолаушы орындығы арқасының артқы бөлігінде орналасқан (бар болса жинағымен).

ОТМ038047

1. Баланы ұстау жүйесінің жоғарғы анкерлік белдігін орындық арқасынан жоғары көтеріңіз. Жоғарғы анкерлік белдікті салу үшін баланы ұстау жүйесін өндірушінің нұсқаулығын қараңыз.
2. Жоғарғы сақтандыру арқанын сәйкесті анкерлік бекітпеге жалғап, жүйені орындыққа берік бекіту үшін баланы ұстау жүйесін өндірушінің нұсқаулығына сәйкес оны тартыңыз.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Жоғарғы анкерлік белдікті бекіту кезінде төмендегі шаралар жүргізілуі тиіс:

- Баланы ұстау жүйесімен бірге берілген оны орнату туралы нұсқаулықтарды оқып шығып, сол бойынша жұмыс істеңіз.
- Бірнеше ұстап тұрғыш жүйені бір жоғарғы сақтандыру анкерлік бекітпеге жалғауға **ТЫЙЫМ САЛЫНАДЫ**. Бұл анкерлік бекітпенің немесе оның бөлшектерінің әлсіреуіне немесе сынуына әкелуі мүмкін.
- Жоғарғы анкерлік белдікті тиісті түрдегі анкерлік бекітпеден өзгеше бекіткішке бекітуге тыйым салынады. Керісінше жағдайда жұмыстың дұрыс болуына кепілдік берілмейді.

- Баланы ұстау жүйесін бекіту тек дұрыс бекітілген ұстап тұрғыш жүйелер кезінде туындай-тын жүктемелерді ғана көтеретіндей етіп жасалған.

Қандай жағдай болса да

олар жай қауіпсіздік белдігін, қандай да бір заттарды немесе автокөліктегі құрылғыларды бекіту үшін пайдаланылмауы тиіс.

ISOFIX бекітпесін және UN (Еуропа үшін) ережелеріне сәйкес үлкендерге арналған қауіпсіздік белдігін пайдаланатын баланы ұстау жүйелеріне арналған әр отыру орнының жарамдылығы

(Автокөлік иелері мен CRS – баланы ұстау жүйе өндірушілеріне арналған ақпарат)

- Иә : Көрсетілген CRS санатына орнату үшін жарамды
- Жоқ : Көрсетілген CRS санатына орнату үшін жарамсыз
- "-" : Пайдалануға келмейді
- Кесте сол жақтан басқарылатын автокөлікке негізделген. Алдыңғы жолаушының орнын қоспағанда бұл кесте оң жақтан басқарылатын барлық автокөліктер үшін жарамды. Оң жақтан басқарылатын автокөліктерге алдыңғы жолаушының орындығы туралы ақпарат алу үшін N° 3 отыру орнын қараңыз.

CRS санаттары		Отыру орындары									Отыру орындары
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
CRS әмбебап санаты		-	-	Иә ¹⁾ F, R	Иә F, R	Иә F, R	Иә F, R	Иә ²⁾ F, R	-	Иә ²⁾ F, R	F: Бетімен алға қарай R: Арқасы алға қарай
CRS i-size		-	-	Иә F, R	Иә F, R	Жоқ	Иә F, R	Жоқ	-	Жоқ	
ISOFIX CRS сәбилер үшін (мысалы, CRS жаңа туылған нәрестелер үшін)	ISOFIX (R1)	-	-	Иә R	Иә R	Жоқ	Иә R	Жоқ	-	Жоқ	
Бесік (ISOFIX CRS бүйірлік бағыттағы)	ISOFIX (L1,L2)	-	-	Жоқ	Жоқ	Жоқ	Жоқ	Жоқ	-	Жоқ	
ISOFIX CRS ясли жасындағы балалар үшін — шағын өлшем	ISOFIX (F2,F2X, R2,R2X)	-	-	Иә F, R	Иә F, R	Жоқ	Иә F, R	Жоқ	-	Жоқ	
ISOFIX CRS ясли жасындағы балалар үшін — ірі өлшем * (* : қосымша балалар жастығы жоқ)	ISOFIX (F3, R3)	-	-	Иә F, R	Иә F, R	Жоқ	Иә F, R	Жоқ	-	Жоқ	
Кресло-бустер — ені кішірейтілген	ISO CRF : B2	-	-	Иә	Иә	Жоқ	Иә	Жоқ	-	Жоқ	
Кресло-бустер — ені толық	ISO CRF : B3	-	-	Жоқ	Жоқ	Жоқ	Жоқ	Жоқ	-	Жоқ	

Ескерту ¹⁾: Орындық арқасын немесе толтырғышын (бар болса) тиісті түрде ретке келтіру керек.

²⁾: Отыру орындары (№ 7 және 9) тіректі бағаны бар ұстау жүйесін орнату үшін жарамсыз.

CRS (№ 7, 9) орындарына орналастыру кезінде орнатуға кеңістік жасау және жанасудың алдын алу үшін 2-ші қатар орындығын алға жылжыту қажет.

Орындық No	Автокөліктегі орналасуы
1	Алдында сол жақта
2	Алдында ортада
3	Алдында оң жақта
4	Сол жақтағы 2-ші қатар
5	Ортадағы 2-ші қатар
6	Оң жақтағы 2-ші қатар
7	Сол жақтағы 3-ші қатар
8	Ортадағы 3-ші қатар
9	Оң жақтағы 3-ші қатар

АБАЙЛАҢЫЗ

- Ешқашан қозғалыс жүрісіне қарсы қаратылған ұстау жүйесін егер жолаушының қауіпсіздік жастығы ажыратылмаған болса, алдыңғы жолаушы орындығына орнатпаңыз.
- Жартылай әмбебап және белгілі бір автокөліктерге арналған CRS жүйелері үшін (ISOFIX немесе белдіктермен бекітілген CRS) CRS нұсқамасында келтірілген автокөліктер тізіміне назар аударыңыз.
- Егер бас тірегіш CRS-ті берік орнатуға кедергі келтірсе, оны алып тастауды ұсынамыз.

Ұсынылатын баланы ұстау жүйелері

Салмақ тобы	Атауы	Дайындаушы	Бекіту түрі	ECE-R44/R129 Мақұлдама N°
0+ тобы	Cabriofix және Familyfix	Maxi Cosi	ISOFIX	E4 04443907
I топ	Duo Plus	Britax Römer	ISOFIX және жоғарғы сақтандыру анкерлік бекітпесі	E1 04301133
II топ	KidFix II XP	Britax Römer	ISOFIX және қауіпсіздік белдігі	E1 04301323
III топ	Dream	Nania/OSANN	Қауіпсіздік белдігі	E2 04 03011

CRS өндірушінің ақпараты

Maxi Cosi Cabriofix и Familyfix <http://www.maxi-cosi.com>

Britax Römmmer <http://www.britax.com>

Osann <https://www.osann.de>

ISOFIX бекітпесін және UN (Еуропа үшін) ережелеріне сәйкес үлкендерге арналған қауіпсіздік белдігін пайдаланатын баланы ұстау жүйелеріне арналған әр отыру орнының жарамдылығы

(Автокөлік иелері мен CRS – баланы ұстау жүйе өндірушілеріне арналған ақпарат)

- Иә : Көрсетілген CRS санатына орнату үшін жарамды
- Жоқ : Көрсетілген CRS санатына орнату үшін жарамсыз
- "-" : Пайдалануға келмейді
- Кесте сол жақтан басқарылатын автокөлікке негізделген. Алдыңғы жолаушының орнын қоспағанда бұл кесте оң жақтан басқарылатын барлық автокөліктер үшін жарамды. Оң жақтан басқарылатын автокөліктерге алдыңғы жолаушының орындығы туралы ақпарат алу үшін N° 3 отыру орнын қараңыз.

CRS санаттары		Отыру орындары									Отыру орындары
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
CRS әмбебап санаты		-	-	Иә ¹⁾ F, R	Иә F, R	Иә F, R	Иә F, R	Иә ²⁾ F, R	-	Иә ²⁾ F, R	F: Бетімен алға қарай R: Арқасы артқа қарай
i-size CRS		-	-	Жоқ	Жоқ	Жоқ	Жоқ	Жоқ	-	Жоқ	
ISOFIX CRS сәбилер үшін (мысалы, CRS жаңа туылған нәрестелер үшін)	ISOFIX (R1)	-	-	Жоқ	Иә R	Жоқ	Иә R	Жоқ	-	Жоқ	
Бесік (ISOFIX CRS бүйірлік бағыттағы)	ISOFIX (L1,L2)	-	-	Жоқ	Жоқ	Жоқ	Жоқ	Жоқ	-	Жоқ	
ISOFIX CRS ясли жасындағы балалар үшін — шағын өлшем	ISOFIX (F2,F2X, R2,R2X)	-	-	Жоқ	Иә F, R	Жоқ	Иә F, R	Жоқ	-	Жоқ	
ISOFIX CRS ясли жасындағы балалар үшін — ірі өлшем * (* : қосымша балалар жастығы жоқ)	ISOFIX (F3, R3)	-	-	Жоқ	Иә F, R	Жоқ	Иә F, R	Жоқ	-	Жоқ	
Кресло-бустер — ені кішірейтілген	ISO CRF : B2	-	-	Жоқ	Иә	Жоқ	Иә	Жоқ	-	Жоқ	
Кресло-бустер — ені толық	ISO CRF : B3	-	-	Жоқ	Жоқ	Жоқ	Жоқ	Жоқ	-	Жоқ	

Ескерту ¹⁾: Орындық арқасын немесе толтырғышын (бар болса) тиісті түрде ретке келтіру керек.

²⁾: Отыру орындары (№ 7 және 9) тіректі бағаны бар ұстау жүйесін орнату үшін жарамсыз.

CRS (№ 7, 9) орналастыру кезінде орнатуға кеңістік жасау және жанасудың алдын алу үшін 2-қатар орындығын алға жылжыту қажет.

Орындық No.	Автокөлікте орналасуы
1	Алдында сол жақта
2	Алдында ортада
3	Алдында оң жақта
4	Сол жақтағы 2-ші қатар
5	Ортадағы 2-ші қатар
6	Оң жақтағы 2-ші қатар
7	Сол жақтағы 3-ші қатар
8	Ортадағы 3-ші қатар
9	Оң жақтағы 3-ші қатар

АБАЙЛАҢЫЗ

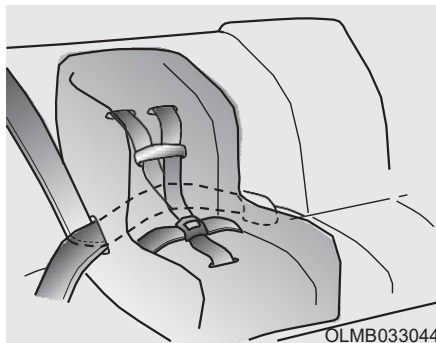
- Ешқашан қозғалыс жүрісіне қарсы қаратылған ұстау жүйесін алдыңғы жолаушы орындығына орнатпаңыз, егер жолаушының қауіпсіздік жастығы ажыратылмаған болса.
- Жартылай әмбебап және белгілі бір автокөліктерге арналған CRS нұсқамасында көрсетілген автокөлік тізіміне назар салыңыз.

Егер бас тірегіш CRS-ті орнатуға кедергі келтірсе, оны

- алып тастауды ұсынамыз.

Үш нүктелі қауіпсіздік белдігін пайдаланатын баланы ұстау жүйесін орнықтыру

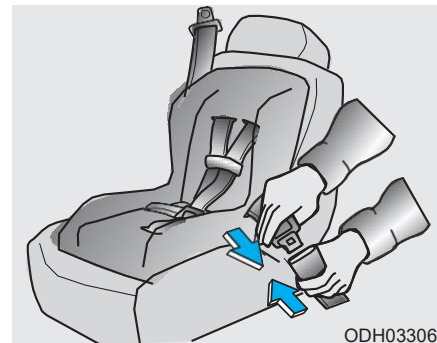
Егер ISOFIX жүйесі қолданылмаса, онда кез келген ұстап тұрғыш жүйе келік құралының артқы орындығына үш нүктеде бекітпесі бар бел бауымен бекітілуі тиіс.

Үш нүктелі қауіпсіздік белдігін пайдаланатын баланы ұстау жүйесін орнату

Баланы ұстау жүйесін артқы орындыққа орнату үшін орындалуы тиіс:

1. Баланы ұстау жүйесін артқы орындыққа қойып, жүйені шығарушының нұсқаулығына сәйкес сол арқылы немесе соның жанымен үш нүктелі қауіпсіздік белдігін өткізіңіз. Белдік оратылып қалмағанына көз жеткізіңіз.

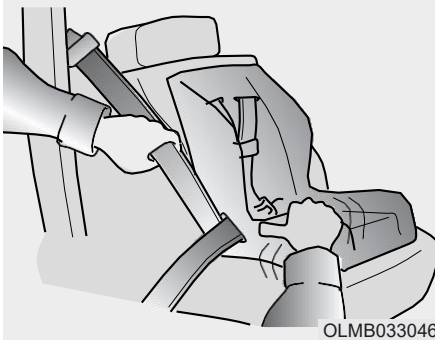

2. Үш нүктелі қауіпсіздік белдігінің тілшесін құлыпқа салыңыз. Шырт еткен дыбыс шығуы тиіс.

***i* Ақпарат**

Белдік құлпының батырмасы төтенше жағдай кезінде оңай қолжетімді болатындай етіп орналасуы тиіс.

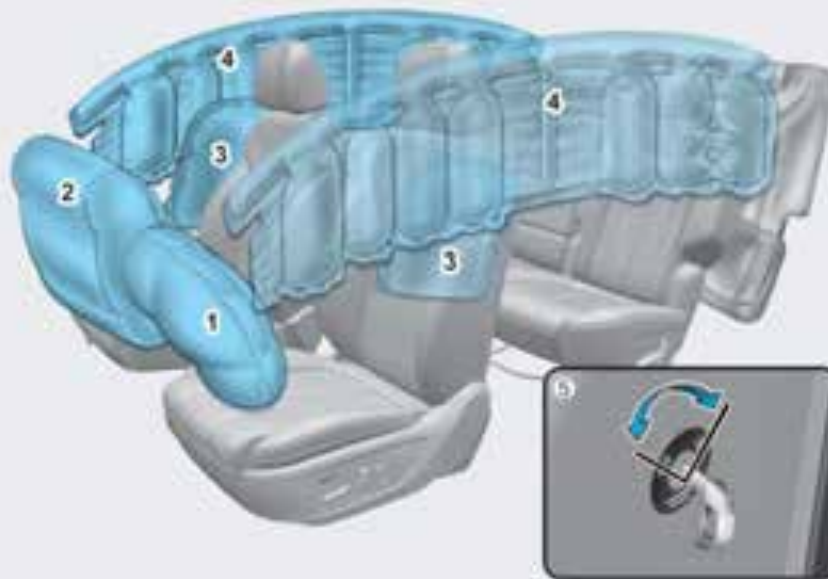
OLMB033046

3. Баланы ұстау құралын баса отырып және иық бауын артқа тартқыш құрылғыға жібере отырып белдікті барынша созыңыз.
4. Қауіпсіздік белдігімен берік бекітілгендігіне көз жеткізу үшін баланы ұстау жүйесін жан-жаққа жылжытып көріңіз.

Егер баланы ұстау жүйесін дайындаушы жоғарғы анкерлік белдікті және үш нүктеде бекітпесі бар белдікті пайдалануды ұсынса, 2-58 беттерді қараңыз.

Баланың қауіпсіздік жүйесін шешіп алу үшін қауіпсіздік белдігінің тоғасындағы батырманы басып, үш нүктеде бекітпесі бар белдікті баланы ұстау жүйесінің бекітпесінен босатып, қауіпсіздік белдігінің толығымен созылуына жол беру керек.

ҚАУІПСІЗДІК ЖАСТЫҒЫ — ҚАУІПСІЗДІКТІҢ ҚОСЫМША ЖҮЙЕСІ

1. Жүргізушінің алдыңғы қауіпсіздік жастығы
  2. Жолаушының алдыңғы қауіпсіздік жастығы
  3. Бүйірдегі қауіпсіздік жастығы*
  4. Қауіпсіздік пердесі*
  5. Алдыңғы жолаушының қауіпсіздік жастығын ажыратқыш*
- * : бар болса

Көлік құралына орнатылған нақты қауіпсіздік жастықтары суретте көрсетілгендерден өзгеше болуы мүмкін.

OTM038049L

Көлік құралдары жүргізуші мен алдыңғы жолаушының пассивті қауіпсіздік жастықтары жүйесімен жабдықталады.

Алдыңғы қауіпсіздік жастықтары үш нүктелі бекітпесі бар қауіпсіздік белдіктеріне қосымша ретінде жасалған. Сенімді қорғаныспен қамтамасыз ету үшін бұл жастықтармен қоса әрдайым қауіпсіздік белдіктері тағылуы тиіс.

Егер қауіпсіздік белдіктері тағылмаса, онда авария кезінде ауыр жарақаттар, тіпті өлімге әкелетін жарақаттар алуыңыз мүмкін. Қауіпсіздік жастықтары жүйесі қауіпсіздік белдіктеріне қосымша ретінде жобаланған және белдіктерді ауыстыра алмайды. Бұдан басқа, қауіпсіздік жастықтары әрбір соқтығысуда іске қосыла бермейді. Кейбір апаттарда қорғаныс жүйесі тек қауіпсіздік белдіктері болып табылады.

АБАЙЛАҢЫЗ

ҚАУІПСІЗДІК ЖАСТЫҚТАРЫНА АРНАЛҒАН САҚТЫҚ ШАРАЛАРЫ

ӘРҚАШАН қауіпсіздік белдіктері мен баланы ұстау құрылғысын пайдалану қажет — әр сапарда, барлығын! Тіпті қауіпсіздік жастықтары болса да, соқтығысу кезінде қауіпсіздік жастығы жұмыс істеп тұрған кезде қауіпсіздік белдігін дұрыс пайдаланбаңыз ауыр немесе өлімге әкелетін жарақаттар орын алуы мүмкін.

Егер алдыңғы жолаушының қауіпсіздік жастығы ажыратылмаса, **ЕШҚАШАН** кез келген баланы ұстау жүйесін немесе қосымша жастықтарды алдыңғы жолаушы орындығына орнатпаңыз.

Жұмыс істеп тұрған кезде қауіпсіздік жастығы сәбиге немесе балаға қатты соғып, ауыр жарақат алуына немесе өлімге әкелуі мүмкін.

ВПД - 13 жасқа дейінгі балаларды әрқашан артқы орындыққа орнықтырыңыз. Бұл кез келген жастағы бала үшін нағыз қауіпсіз орын. 13 лет және одан жоғары жастағы бала алдыңғы орындыққа отыруы қажет болса, қауіпсіздік белдігін тағып, ал орындықты барынша артқа жылжыту қажет.

Көлік құралы тұраққа тұрмайынша және қозғалтқыш тоқтамайынша барлық жолаушылар мен жүргізуші арқалығы тік күйдегі орындықта қауіпсіздік белдіктері тағылған күйде тік отыруы тиіс, аяқтарын ыңғайлы етіп созып, табандары еденде тұруы тиіс. Егер апат кезінде кімде-кім басқаша күйде отырса, қауіпсіздік жастықтары ашылған кезде ол ауыр жарақат алуы мүмкін немесе өлімге әкеп соғуы мүмкін.

Жүргізуші мен жолаушылар қауіпсіздік жастықтарына ешқашан шектен тыс жақын отыруына немесе еңкеюіне немесе есік пен орталық консольге сүйенуіне болмайды.

Көлік құралын бақылауды сақтай отырып орындықты алдыңғы қауіпсіздік жастықтарынан барынша алыс жылжыту қажет.

Қауіпсіздік жастықтарының орналасуы

Жүргізуші мен жолаушының алдыңғы қауіпсіздік жастықтары

■ Жүргізушінің алдыңғы қауіпсіздік жастығы

ОТМ038050

■ Жолаушының алдыңғы қауіпсіздік жастығы

ОТМ038051

Бұл көлік құралы қосымша қауіпсіздік жүйесімен (SRS) және жүргізуші мен жолаушының орындықтарына арналған үш нүктеде бекітпесі бар белдіктермен жабдықталған

SRS қақпақтар астында рөлдік дөңгелектің ортасында және жолаушы жағындағы құрылғылар панелінде зат қоятын жәшіктің үстінде орнатылған қауіпсіздік жастықтарынан тұрады. Қауіпсіздік жастықтары жұмсақ қақпақшаларда «AIR BAG» рельефті жазбамен маркаланған. SRS ауыр фронталды соқтығысу жағдайында қауіпсіздік белдігі жүйесінен бөлек көлік құралының жүргізушісі мен жолаушының қосымша қорғанысын қамтамасыз ету үшін арналған.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Алдыңғы қауіпсіздік жастықтары іске қосылған кезде дене жарақатын алу қаупін төмендету үшін келесі сақтық шаралары сақталуы тиіс:

- Адамдарды дұрыс күйде ұстап тұру үшін қауіпсіздік белдіктері әрқашан тағылып тұруы тиіс.
- Көлік құралын бақылауды сақтай отырып орындықты алдыңғы қауіпсіздік жастықтарынан барынша алыс жылжыту қажет.
- Есікке немесе орталық консольге сүйенбеген дұрыс.
- Алдыңғы жолаушыға құрылғылар панеліне аяғын қоюына рұқсат бермеу қажет.

- Ешқандай заттар (құрылғылар панелінің қап-

масы, ұялы телефон ұстағышы, сусынға арналған ұстағыш, ауа жаңартқыш немесе жапсырғыштар) рөлдік дөңгелектегі қауіпсіздік жастықтарының айналасында, құрылғылар панелінде, жел әйнегінің айналасында, алдыңғы жолаушының зат салатын

жәшіктен жоғары панелінде болмауы тиіс. Жастық іске қосылған кезде мұндай заттар жарақат алуының себебі болуы мүмкін.

- Қандай да бір заттарды алдыңғы әйнекке немесе салон ішіндегі айнаға қоймаңыз.

Жолаушыға арналған алдыңғы қауіпсіздік жастығын ажыратқыш (бар болса)

Ажыратқыш қауіпсіздік жастықтары ашылған кезде жас, бой ерекшелігіне және медициналық көрсеткіштеріне байланысты жарақат алу қаупі жоғары жолаушыларды тасымалдау мақсатында алдыңғы жолаушының қауіпсіздік жастығын ағытуға арналған.

Алдыңғы жолаушының қауіпсіздік жастығын ажырату әдістері:

Алдыңғы жолаушының қауіпсіздік жастығының ажыратқышына кілтті немесе соған ұқсас қатты құрылғыны салыңыз және оны OFF (ажыр.) күйіне қарай бұраңыз. Жолаушының қауіпсіздік жастығын ажырату индикаторы ( ) жанады және осы қауіпсіздік жастығы қайтадан қосылғанға дейін жанып тұрады.

Алдыңғы жолаушының қауіпсіздік жастығын қайтадан қосу:

Алдыңғы жолаушының қауіпсіздік жастығының ажыратқышына кілтті немесе соған ұқсас қатты құрылғыны салыңыз және оны ON (қосу) күйіне қарай бұраңыз.

Жолаушының қауіпсіздік жастығын қосу индикаторы жанады және 60 с бойы жанып тұрады.

Ақпарат

Алдыңғы жолаушының қауіпсіздік жастығын қосу/ажырату индикаторы оталдырғаннан кейін шамамен 4 с жанады.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Егер жолаушының қауіпсіздік жастығын ажырату индикаторы жанып тұрса, алдыңғы орындыққа үлкен жолаушыларды отырғызуға тыйым салынады. Индикатор жанып тұрса, соқтығысу кезінде қауіпсіздік жастығы іске қосылмайды. Алдыңғы жолаушының қауіпсіздік жастығын қосу керек немесе жолаушының артқа отыруын өтіну керек.

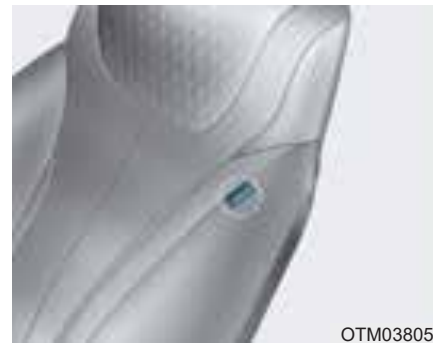
⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Алдыңғы жолаушының қауіпсіздік жастығының ажыратқышы жарамсыз болса, мынадай жағдайлар туындауы мүмкін:

- Құрылғылар комбинациясында қауіпсіздік жастығы жарамсыздығының бақылаушамы жанады ( )

- Жолаушының қауіпсіздік жастығының индикаторы ( ) жанып тұрса, ал қосу индикаторы ( ) жанып шамамен 60 с кейін сөнеді. Алдыңғы жағымен соқтығысу кезінде алдыңғы жолаушының қауіпсіздік жастығы ашылады, тіпті қауіпсіздік жастығының ажыратқышы OFF (ажыр.) күйінде тұрса да.
- Алдыңғы жолаушының қауіпсіздік жастығының ажыратқышын және қауіпсіздік жастықтары жүйесін тез арада HYUNDAI ресми дилеріне тексертуді ұйымдастыру ұсынылады.

Бүйір қауіпсіздік жастықтары (бар болса)

Бұл көлік құралында әрбір алдыңғы орындықтар бүйірлік қауіпсіздік жастықтарымен жабдықталған.

Қауіпсіздік жастықтары қауіпсіздік белдіктерінен бөлек жүргізуші мен алдыңғы жолаушыны қосымша қорғау үшін арналған.

Бүйірлік қауіпсіздік жастықтары тек белгілі бір бүйірлік соқтығысулар кезінде соққының күшіне, бұрышына, жылдамдығы мен соққының түскен жеріне байланысты ғана іске қосылады.

Аударылу бергіші аударылуды тіркеген кезде автокөліктің екі жағынан бүйір қауіпсіздік жастықтары ашылады.

АБАЙЛАҢЫЗ

Бүйір қауіпсіздік жастықтары іске қосылған жағдайда дене жарақаттарын алу қаупін төмендету үшін келесі шаралар жүргізілуі тиіс:

- Адамдарды тиісті түрде ұстап тұру үшін қауіпсіздік белдіктері әрқашан тағылған болуы тиіс.
- Жолаушыларға басымен немесе денесімен есікке сүйенуіне, қолдарын есікке салуына, қолдарын терезеден шығаруына немесе есік пен отырғыш арасына қандай да бір заттарды қоюына рұқсат бермеу керек.
- Қолдың жарақат алу қаупін азайту үшін рөл дөңгелегінің тоғынын сағат тілінің «9» және «3» тұратын жерлерінде ұстап тұру қажет.

- Орындықтардың қосымша қақпақтарын пайдаланбаған дұрыс. Бұл жүйенің тиімділігіне әсер етеді.

- Киімнен басқа қандай да бір заттарды ілуге жол берілмейді. Жол-көлік оқиғалары кезінде бөгде

автокөлікке зиян келтіріп, жарақат алуға алып келуі мүмкін, (қауіпсіздік жастығы ашылған кезде).

- Қауіпсіздік жастықтарына немесе өзіңіз бен жастықтың арасына қандай да бір заттарды қоюға болмайды. Сондай-ақ қауіпсіздік жастығының ашылу аймағының айналасына, мысалға есіктің, бүйірдегі есік әйнектерінің, алдыңғы және артқы тағандардың айналасына қандай да бір заттарды орнатуға тыйым салынады.

- Есік пен орындықтың арасына қандай да бір заттарды қоюға болмайды. Бүйір қауіпсіздік жастығы ашылған кезде ауыр жарақат тудыруы мүмкін.
- Бүйір қауіпсіздік жастықтарының қапталына немесе жанына қандай да бір қосымша құрылғы қоюға болмайды. Оталып тұрған кезде есік терге соққы тиюіне жол бермеңіз, өйткені бұл бүйір қауіпсіздік жастықтарының ашылуына әкеледі.
- Орындық немесе оның қақпағы зақымданған кезде күтім жасауды HYUNDAI ресми дилерінің қатысуымен жүргізген жөн.

Қауіпсіздік пердесі (бар болса)

OTM038058

OTM038059

Қауіпсіздік перделері екі жақта алдыңғы және артқы есіктердің үстіндегі люктің қос бағыттаушысы бойымен орналасқан.

Олар белгілі бір бүйірлік соқтығысуларда алдыңғы және артқы бүйір орындықтардағы адамдардың бастарын қорғау үшін арналған.

Қауіпсіздік перделері белгілі бір бүйірлік соқтығысулар кезінде соқтығысудың ауырлығына, бұрышына, жылдамдығы мен соққы тиген жеріне байланысты іске қосылады.

Қауіпсіздік перделері аударылу бергіші аударылуды тіркеген жағдайда автокөліктің екі жағынан ашылады (егер аударылу бергіші орнатылған болса).

Қауіпсіздік перделері бүйірлік соқтығысулардың немесе аударылудың барлық жағдайларында ашыла бермейді.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

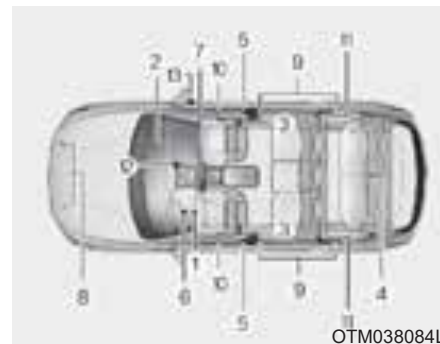
Алдыңғы қауіпсіздік жастығы іске қосылған жағдайда дене жарақаттарын алу қаупін төмендету үшін келесі шаралар орындалуы тиіс:

- Тиісті түрде ұстап тұру үшін барлық адамдар қауіпсіздік белдігін тағып отыруы тиіс.
- Баланы ұстап тұрғыш жүйе барынша есіктен алысырақ тиісті түрде орнықтырылуы тиіс.
- Қауіпсіздік жастықтарының астына қандай да бір нәрсе қоюға болмайды.

Сондай-ақ қауіпсіздік жастығының ашылу аумағының айналасында, мыс.есік,есік әйнектері, алдыңғы және артқы тағандар, көлік төбесінің бүйірлік рейлингтері айналасына қандай да бір заттарды қоюға тыйым салынады.

- Киімге арналған ілгекке қатты немесе нәзік заттарды ілуге жол берілмейді.
- Апат жағдайында олар көлік құралының зақымдануының немесе адамдардың жарақат алуының себебі болуы мүмкін.
- Жолаушыларға басымен немесе денесімен есікке сүйенуіне, есікке қолын салуына, терезеден қолын шығаруына немесесік пен отырғыш арасына қандай да бір заттарды қоюына рұқсат бермеген дұрыс.
- Қауіпсіздік перделерін ашуға немесе оларға жөндеу жүргізуге тыйым салынады.

Қауіпсіздік жастықтары жүйесінің жұмыс істеу қағидалары

- Қосымша қауіпсіздік жүйесіне келесі компоненттер кіреді:
- (1) Жүргізушінің алдыңғы қауіпсіздік жастығының модулі
  - (2) Жүргізушінің алдыңғы қауіпсіздік жастығының модулі
  - (3) Бүйірлік қауіпсіздік жастығының модулі
  - (4) Қауіпсіздік перделерінің модулі
  - (5) Тартқыш кергіш
  - (6) Қауіпсіздік жастығының бақылау шамы

- (7) SRS басқару блогы (SRSCM)/аударылу бергіші
- (8) Фронталды соқтығысу бергіштері
- (9) Бүйірлік соқтығысу бергіштері
- (10) Бүйірлік қысым бергіштері
- (11) Тартқыш құрылғының артқы кергіші (бар болса)
- (12) Жолаушының алдыңғы қауіпсіздік жастығының ажыратқыш индикаторы (тек алдыңғы орындыққа арналған)
- (13) Жолаушының алдыңғы қауіпсіздік жастығының ажыратқышы

Оталдырып тұрған кезде SRSCM қауіпсіздік жастықтарының ашылуын белсендіру үшін немесе қауіпсіздік белдігінің алдын ала кергіш құрылғысының іске қосылуы үшін соқтығысу ауыр ма соны анықтау үшін SRS-тің барлық компоненттеріне үздіксіз мониторинг жүргізеді.

SRS бақылау шамы

Қауіпсіздік жастығының бақылау шамы SRS (қосымша қауіпсіздік жүйесі) құрылғылар панелінде суретте көрсетілгендей қауіпсіздік жастығының символы ретінде белгіленеді.

Бұл жүйе қауіпсіздік жастықтарының электр жүйесінде олқылықтардың бар-жоғына тексеру жүргізеді. Жылтылдаған индикатор қауіпсіздік жастықтары жүйесінде аударылу (егер аударылу бергіші орнатылған болса) кезінде қорғануға арналған бүйірлік қауіпсіздік жастықтарын және (немесе) қауіпсіздік перделерін қосып жіберетін потенциалды проблемалардың барын көрсетеді.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Егер ҚҚЖ жарамсыз болса апат кезінде қауіпсіздік жастықтары тиісті түрде ашылмай қалуы мүмкін, сөйтіп ауыр жарақат алу немесе өлім қаупін ұлғайтуы мүмкін.

Келесі шарттардың кез келгені SRS-тің жарамсыздығын көрсетеді:

- Оталдырған кезде бақылау шамы шамамен алты секунд ішінде жанбайды.
- Бақылау шамы шамамен алты секунд ішінде жанып тұра береді.
- Сигнал көлік құралының қозғалысы кезінде жанып тұра береді.
- Бақылау шамы қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде жыпылықтап тұрады.

Жоғарыда көрсетілген кез келген шарттың біреуі бар болса ҚҚЖ-ні уақыт созбай HYUNDAI ресми дилеріне тексерткен жөн.

Алдыңғы жақпен соқтығысу кезінде орташа болсын, ауыр болсын бергіштер көлік құралының тез баяулауын анықтайды. Егер баяулау дәрежесі кәдімгідей жоғары болса, онда басқару блогы алдыңғы қауіпсіздік жастықтарын қажетті күшпен белсендіретін болады.

Алдыңғы қауіпсіздік жастықтары жүргізуші мен алдыңғы жолаушыны алдыңғы жақпен соқтығысу кезінде қауіпсіздік белдіктерімен ғана қорғанысты қамтамасыз ету мүмкін болмаған жағдайда қорғау үшін арналған. Қажет бар болса, бүйірмен соқтығысу кезінде немесе аударылу кезінде бүйірлік қауіпсіздік жастықтары дененің жоғарғы бүйір бөлігін демеу жолымен қосымша қорғаныспен қамтамасыз етеді.

- Қауіпсіздік жастықтары жүйесі тек оталдырған кезде белсендіріледі.
- Қауіпсіздік жастықтары жүргізуші мен жолаушыларды ауыр жарақаттан қорғау үшін белгілі бір фронталды немесе бүйірлік соқтығысулар кезінде іске қосылады.
- Қауіпсіздік жастықтары ашылатын белгілі бір жылдамдық белгіленбеген. Ереже бойынша қауіпсіздік жастықтары күш пен соққы бағытының негізінде ашылады. Екі фактор бар. Солардың негізінде бергіш қауіпсіздік жастықтарының ашылуы үшін электрондық сигнал береді.

- Қауіпсіздік жастықтарының ашылуы көлік құралының жылдамдығын, соқтығысу бұрышын және соқтығысқан көлік құралдарының немесе нысандардың тығыздығы мен қаттылығын қоса алғанда бірнеше факторларға байланысты. Анықтаушы факторлар жоғарыда көрсетілгендермен шектелмейді.
- Алдыңғы қауіпсіздік жастықтары бірден толығымен үрленіп, желі шығады. Авария кезінде қауіпсіздік жастықтарының қалай үрленетінін көру тіпті мүмкін емес. Соқтығысқаннан кейін желі шыққан қауіпсіздік жастықтарының өздері сақталынатын бөлікте ілініп тұрғанын ғана көруге болады.
- Көлік құралы ауыр бүйірлік соқтығысулар кезінде іске қосылатын қауіпсіздік жастықтарына қосымша аударылу бергішімен жабдықталған, егер жүйе аударылуды анықтаса, бергіштер бүйірлік қауіпсіздік жастықтарын және (немесе) қауіпсіздік перделерін белсендіреді. Аударылу анықталған кезде салоннан лақтырып жібермес үшін бүйірлік қауіпсіздік жастықтары ұзағырақ үрленіп тұрады, әсіресе қауіпсіздік белдіктерімен бірге қолданған кезде. (Егер аударылу бергіші орнатылса).
- Тиісті түрде қорғаныспен қамтамасыз ету үшін қауіпсіздік жастықтары өте жылдам үрленуі мүмкін. Соқтығысу кезінде адамның көлік құралының құрылмасына соғуының алдын алу үшін қауіпсіздік жастықтарының ашылуы тым қысқа уақытта жүреді. Мұндай ашылу жылдамдығында ауыр немесе өмірге қауіпті жарақаттарды алу қаупі азаяды, осылайша қауіпсіздік жастықтарының жобасын дайындаған кезде осы нәрсе ескерілуі тиіс. Бірақ сонымен қатар қауіпсіздік жастықтарының жылдам ашылуы беттің жарақат алуы, соққы, сүйектің сынуы сияқты жарақаттарға әкелуі мүмкін, жастықтардың мұндай жылдамдықпен ашылуынан алатын соққы айтарлықтай күшті болуы мүмкін.
- Кейбір жағдайларда қауіпсіздік жастығына жанасу өлімге әкелетін жарақат тудыруы мүмкін, әсіресе қауіпсіздік жастығына тым жақын отырса.

Қауіпсіздік жастықтары ашылған кезде жарақат алу қаупін төмендету үшін белгілі бір шаралар жасалуы тиіс. Ең жоғарғы қауіп деңгейі – қауіпсіздік жастығына тым жақын орналасу. Қауіпсіздік жастығы ашылу үшін біршама кеңістік керек. Жүргізуші көлік құралын бақылауды сақтай отырып, рөлдік деңгелектің ортасынан барынша алыс отырғаны жөн.

■ Жүргізушінің алдыңғы қауіпсіздік жастығы (1)

Қауіпсіздік жастығын басқару блогы көлік құралының алдыңғы бөлігіне ауыр соққының тигенін анықтаған кезде ол алдыңғы қауіпсіздік жастықтарын автоматты түрде үрлейді.

■ Жүргізушінің алдыңғы қауіпсіздік жастығы (2)

Іске қосылғаннан кейін қауіпсіздік жастықтары кеңейген кезде қысыммен бөлінетін жұмсақ қақпақтың тігістері үзіледі. Қақпақтар тағы ашылған кезде қауіпсіздік жастықтары толық ашылады.

Қауіпсіздік жастықтарының толық ашылуы тиісті түрде тағылған қауіпсіздік белдікерімен біріге отырып, жүргізушінің немесе алдыңғы жолаушының алға жылжуын баяулатуға бас немесе кеуде жарақатын алу қаупін төмендетуге мүмкіндік береді.

- Жүргізушінің алдыңғы қауіпсіздік жастығы (3)

OLMB033056

- Жолаушының алдыңғы қауіпсіздік жастығы

OLMB033057

Толық ашылғаннан кейін жастық дереу желін шығара бастайды, бұл қажет бар болса жүргізушінің көріп отыруын және көлік құралын басқару мүмкіндігін қамтамасыз етеді.

АБАЙЛАҢЫЗ

Жолаушының қауіпсіздік жастығы ашылған кезде заттардан жарақат алуды болдырмау үшін:

- Қауіпсіздік жастығы орналасқан зат салатын жәшіктен жоғарылау алдыңғы жолаушының панеліне қандай да бір заттарды (сусынға арналған ұстағыш, компакт-дисктерді ұстап тұрғыш, заттаңбалар, т. б.) қоюға болмайды.
- Құрылғылар комбинациясының немесе құрылғылар панелінің бетіне ауа жаңартқышы бар құтыны орнатуға болмайды.

Қауіпсіздік жастықтары ашылғаннан кейін не болады

Алдыңғы және бүйірлік қауіпсіздік жастықтары ашылғаннан кейін желі өте жылдам шығады. Қауіпсіздік жастығының бұралуы жүргізушіге жел әйнегі арқылы көру және көлік құралын басқару мүмкіндігіне кедергі келтірмейді. Бүйір қауіпсіздік жастықтары ашылғаннан кейін бірнеше уақыт бойы үрленген күйде қалуы мүмкін.

Қауіпсіздік жастықтары іске қосылғаннан кейін келесі сақтық шаралары жүргізілуі тиіс:

- Соқтығысудан кейін қауіпсіздік жастықтарының іске қосылу нәтижесінде пайда болған түтін мен ұнтақтың әсер ету ұзақтығын азайту үшін бірден тезірек терезелер мен есіктерді ашу.
- Қауіпсіздік жастығы сақталатын бөліктің ішкі компоненттеріне ол тікелей іске қосылғаннан кейін жанасуға болмайды.

Қауіпсіздік жастығы іске қосылғаннан кейін бұл бөлшектер өте ыстық болуы мүмкін. Олардың әсеріне ұшыраған тері бөліктерін әрдайым салқын сумен және сабынның әлсіз ерітіндісімен жуыңыз.

Іске қосылған қауіпсіздік

жастықтарын мүмкіндік болған кезде HYUNDAI ресми дилеріне барып, ауыстырған жөн. Қауіпсіздік жастықтары бір-ақ рет пайдаланылады.

Қауіпсіздік жастығы іске қосылған кездегі шу мен түтін

Қауіпсіздік жастығы іске қосылған кезде қатты шу естіліп, көлік құралының салонында түтін мен ұнтақ шаң пайда болады. Егер үрленбелі қауіпсіздік жастығы модулінің газ генераторы іске қосылған болса бұл қалыпты болып есептеледі. Қауіпсіздік жастығы ашылғаннан кейін кеуде қуысының қауіпсіздік белдігімен және қауіпсіздік жастығымен байланысып тұруы себепті тыныс алған кезде кәдімгідей жайсыздық сезілуі мүмкін. Түтін мен ұнтақпен тыныс алғанда да сондай. Ұнтақтың әсерінен кейбір адамдардың демікпе ұстамасы шығуы мүмкін. Егер қауіпсіздік жастығы ашылғаннан кейін тыныс алу нашарлап жатса, дереу медициналық көмекке жүгіну қажет.

Түтін мен ұнтақ улы болмағанмен, олар теріні, көзді, мұрынды, тамақты, т. б. тітіркендіруі мүмкін. Бұл жағдайда салқын сумен дереу жуып, шаю қажет. Егер бұл белгілер әлі де байқалып тұрса медициналық көмекке жүгіну қажет.

Баланы ұстау жүйесін алдыңғы жолаушы орындығына орнатпаңыз

■ А типі

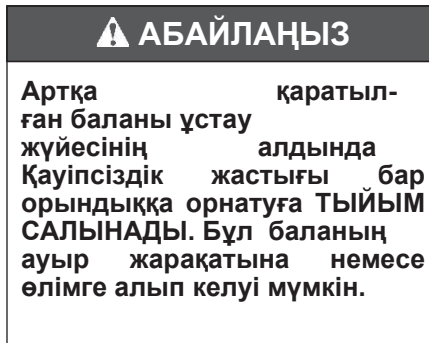
OYDESA2042

■ В типі

OLM034310

Ешқашан баланы ұстау жүйесін алдыңғы жолаушы орындығына орнатпаңыз (егер алдыңғы жолаушының қауіпсіздік жастығы ажыратылмаған болса).

Соқтығысу кезінде қауіпсіздік жастығы неге ашылмады?

Қауіпсіздік жастықтары қосымша қорғаныспен қамтамасыз етпейтін белгілі бір авария түрлері бар. Оған жолай соқтығысулар (арттан келген соққы), бірнеше көлік құралдарының қатысы бар апаттардағы екінші немесе үшінші соқтығысулар, сонымен қатар аз жылдамдықпен соқтығысулар жатады. Көлік құралының зақымдануы соқтығысу кезінде энергияның жұтылуын көрсетеді және қауіпсіздік жастығының жұмыс істеуі тиістілігінің индикаторы болып табылмайды.

2

Қауіпсіздік жастықтарына арналған соқтығысу бергіштері

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Қауіпсіздік жастықтарының еріксіз іске қосылып кету қаупін төмендету үшін (нәтижесінде ауыр жарақат немесе өлім болуы мүмкін):

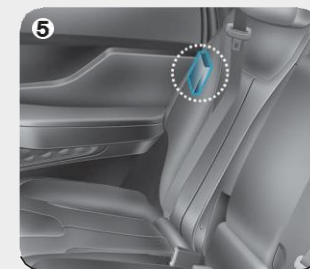
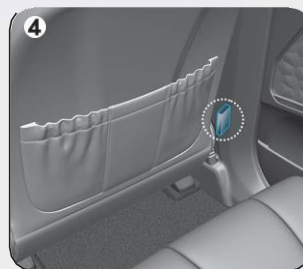
Қауіпсіздік жастықтары немесе бергіштер орнатылған жерлерге соққы тимеуі тиіс.

- Қауіпсіздік жастықтарының бергіштеріне техникалық күтім жасауды немесе қандай да бір жұмыстарды оларға жақын жерде жүргізуге болмайды. Егер бергіштерді орнатқан орын немесе бұрыш өзгеретін болса, қауіпсіздік жастықтары еріксіз ашылып кетуі мүмкін немесе іске қосылуы тиіс уақытта ашылмай қалуы мүмкін.

- Бамперге қорғаныс қаптамаларын орнатуға немесе бамперді ауыстыру кезінде сапасыз бөлшектерді пайдалануға жол берілмейді. Бұл соқтығысу нәтижесіне қолайсыз әсер етеді және қауіпсіздік жастығының жайылуына кері әсер етеді.
- Автокөлікті сүйрету кезінде қауіпсіздік жастықтарының іске қосылып кетуінің алдын алу үшін оталдыру кілтін LOCK/OFF немесе ACC күйіне қойыңыз.
- Қауіпсіздік жастықтарының жөндеу жұмыстарының барлығын HYUNDAI ресми дилері орындау керек.

1. SRS басқару блогы/аударылу бергіші*
  2. Фронталды соққы бергіші
  3. Бүйірлік қысым бергіші (алдыңғы)*
  4. Бүйірлік соққы бергіші*
  5. Бүйірлік соққы бергіші*
- * : бар болса

OTM038060/OTM038061/OTM038062/OTM038063/OTM038064/OTM038065

Қауіпсіздік жастығының ашылу жағдайы

Алдыңғы қауіпсіздік жастығы

Алдыңғы қауіпсіздік жастықтары фронталды соқтығысу кезінде оның қарқындылығына, жылдамдығына немесе бұрышына байланысты іске қосылады.

Бүйір қауіпсіздік жастықтары мен қауіпсіздік перделері

Бүйірлік қауіпсіздік жастықтары мен перделері бүйірлік соққы бергіштерінің көмегімен соқтығысудың қарқындылығына, жылдамдығына және бұрышына байланысты тіркелген кезде іске қосылады.

Жолаушы мен жүргізушіге арналған алдыңғы қауіпсіздік жастықтары фронталды соқтығысу кезінде ашылатын болып есептелсе де, олар басқа да соқтығысулар кезінде де ашылуы мүмкін, егер фронталды соқтығысу бергіштері жеткілікті күшпен соққан соқтығысуды анықтаса. Бүйірлік қауіпсіздік жастықтары мен перделері бүйірлік соқтығысулар кезінде немесе аударылу кезінде ашылуға арналған, бірақ олар басқа да соқтығысулар түрлерінде де ашылуы мүмкін, егер бүйірлік соққы бергіштері жеткілікті күшпен соққан соқтығысуды анықтаса.

Сонымен қатар бүйір қауіпсіздік жастықтары мен перделері аударылу бергіші аударылу туралы тіркеген кезде ашылады (Егер аударылу бергіші орнатылған болса).

Егер көлік құралының шассиіне тегіс емес жолдарда соққылар немесе нысандар әсер ететін болса, бұл қауіпсіздік жастықтарының іске қосылуына ықпал етуі мүмкін. Қауіпсіздік жастығының еріксіз ашылып кетуін болдырмас үшін тегіс емес жолдарда және көлік құралының қозғалысына арналмаған жерлерде барынша сақтықпен жүру қажет.

Қауіпсіздік жастықтарының қосылмайтын шарттары

Төмен жылдамдықтағы белгілі бір соқтығысуларда қауіпсіздік жастықтары ашылмауы мүмкін. Қауіпсіздік жастықтары мұндай жағдайларда ашылуға есептелмеген, өйткені қауіпсіздік белдіктерінен бөлек жастықтар қосымша қорғаныспен қамтамасыз етпейді.

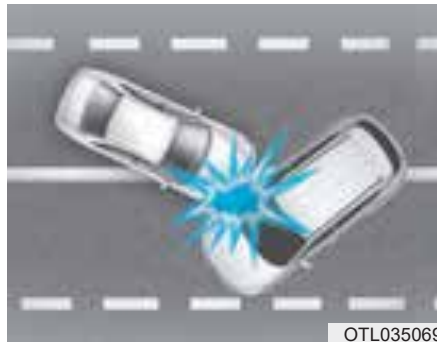

Алдыңғы қауіпсіздік жастықтары арттан келген соққы кезінде ашылуға есептелмеген, өйткені жүргізушілер мен жолаушылар соқтығысу күшінің әсерімен артқа жылжиды. Бұл жағдайда қауіпсіздік жастықтары қосымша қорғаныспен қамтамасыз етпейді.

Алдыңғы қауіпсіздік жастықтары бүйірлік соқтығысулар кезінде ашылмауы мүмкін, себебі көлік құралының ішіндегі адамдардың соқтығысу бағытына жылжуы орын алады. Осылайша, бүйірлік соқтығысулар кезінде алдыңғы қауіпсіздік жастықтарының ашылуы қосымша қорғаныспен қамтамасыз етпейді.

Бірақ соқтығысудың қарқындылығы мен бұрышына, сондай-ақ көлік құралының жылдамдығына байланысты бүйірлік қауіпсіздік жастықтары мен перделері жұмыс істеуі мүмкін.

Бұрыштық соқтығысуда соқтығысу күшімен адамдар қауіпсіздік жастықтары қосымша қорғаныспен қамтамасыз етпейтін бағытқа қарай жылжуы мүмкін, осылайша, бергіштер қауіпсіздік жастықтарының ашылуына команда бермеуі мүмкін.

Соқтығысар алдында тікелей жүргізушілер әдетте тежегішті қатты басады. Мұндай тежеу кезінде көлік құралының алдыңғы бөлігі төмен түсіп, жол саңылауы анағұрлым жоғары көлік құралының астына «кіріп кетуі» мүмкін. Мұндай жағдайда қауіпсіздік жастықтары ашылмай қалуы мүмкін, себебі бергіштер анықтаған баяулау күштері соқтығысудың осындай түрлерінде айтарлықтай азайтылуы мүмкін.

OTL035068

Алдыңғы қауіпсіздік жастықтары аударылатын аварияларда ашылмауы мүмкін, өйткені қауіпсіздік жастықтарының ашылуы көлік құралының ішіндегі адамдарды қосымша қорғаныспен қамтамасыз етпейді.

i Ақпарат

- Аунап түсу бергіштерімен жабдықталған автокөліктер

Бүйірлік қауіпсіздік жастықтары мен перделері автокөлік аударылған кезде ашылуы мүмкін, егер аударылу бергіші сондай оқиғаны тіркейтін болса.

- Аударылу бергіштерімен жабдықталмаған автокөліктер

Бүйірлік қауіпсіздік жастықтары мен перделері бүйірлік соқтығысудан кейін егер көлік құралы бүйірлік қауіпсіздік жастықтарымен және (немесе) перделерімен жабдықталған болса көлік құралының аунап түсу кезінде ашылуы мүмкін.

OTM038073

Егер көлік құралы бағанаға немесе ағашқа соғатын болса, соққы бір жерде шоғырланған кезде және соқтығысу энергиясы көлік құралының құрылымында жұтылып қалған кезде қауіпсіздік жастықтары ашылмай қалуы мүмкін.

Пассивті қауіпсіздік жүйесіне күтім жасау

SRS-ке шындығында күтім жасау мүмкін емес және автокөлік иесі өз бетінше күтім жасай алатындай бөлшектер жоқ. Егер қауіпсіздік жастықтарының бақылау шамы оталдыру кезінде жанбаса немесе үздіксіз жанып тұратын болса, ұзаққа созбай тезірек HYUNDAI ресми дилеріне жүйені тексерту қажет.

Қауіпсіздік жастықтары жүйесімен байланысты бөлшектеу, құрастыру, жөндеу сияқты кез келген жұмысты немесе рөлдік дөңгелектегі, алдыңғы жолаушының панеліндегі, алдыңғы орындықтардағы және төбе рельстеріндегі жұмысты HYUNDAI ресми дилері орындағаны жөн. ПҚЖ-не дұрыс қарамау ауыр дене зақымына әкелуі мүмкін.

АБАЙЛАҢЫЗ

Ауыр

жарақат немесе өлім қаупін төмендету үшін келесі шаралар жүргізілуі тиіс:

- Таңбалардың кез келген түрін жұмсақ қақпақтарға жапсыруды немесе шанақ құрылмасын түрлендіруді қоса алғанда ҚҚЖ-нің компоненттерін немесе электр сымдары жүйесін түрлендіруге немесе ажыратуға жол берілмейді.
- Қауіпсіздік жастығының руль дөңгелегіндегі, құрылғылар панеліндегі, алдыңғы жолаушының зат салатын жәшіктен жоғары панеліндегі модульдердің айналасында ешқандай нысандар болмауы тиіс.

- Қауіпсіздік жастығының жұмсақ қақпақтары таза сумен ылғалданған жұмсақ матамен тазалануы тиіс. Еріткіштер мен тазалағыштар қауіпсіздік жастықтарының қақпақтарына қолайсыз әсер етіп, жүйенің жұмысын бұзуы мүмкін.
- Іске қосылған қауіпсіздік жастықтарын ауыстыруды HYUNDAI ресми дилері жүзеге асыруы қажет.
- Егер қауіпсіздік жастықтары жүйесінің немесе бүкіл көлік құралының құрамдас бөліктерін кәдеге жарату қажет болса, белгіленген сақтық шаралары сақталуы тиіс. Қажетті ақпарат алу үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласқан жөн. Осы сақтық шараларын сақтамаған жағдайда жарақат алу қаупі артады.

Қосымша сақтық шаралары

Көлік құралының қозғалысы кезінде орындықтан орындыққа ауысып отыруына болмайды. Соқтығысу немесе авариялық жағдай кезінде қауіпсіздік белдігін тақпаған жолаушы көлік құралының ішкі бөліктеріне, салондағы басқа адамдарға соғуы мүмкін немесе көлік құралынан лақтырылып жіберілуі мүмкін.

Қауіпсіздік белдігіне қосымша құралдар орнатпаңыз. Жайлылықты күшейтуге қызмет ететін құрылғылар немесе қауіпсіздік белдігінің орналасқан орнын ауыстыру белдіктің қорғауын азайтып, соқтығысу кезінде ауыр жарақат алу ықтималдығын ұлғайтады.

Алдыңғы орындықтарды түрлендіруге жол берілмейді.

Алдыңғы орындықтарды түрлендіру қосымша қауіпсіздік жүйесі бергіштерінің немесе бүйірлік қауіпсіздік жастықтарының қалыпты жұмыс істеуіне кедергі келтіруі мүмкін.

Алдыңғы орындықтардың астына қандай да бір заттарды қоюға жол берілмейді. Алдыңғы орындықтардың астына зат қою қосымша қауіпсіздік жүйесі бергіштерінің қалыпты жұмыс істеуіне кедергі келтіріп, сымдар бумасының зақымдану себебі болуы мүмкін.

Есіктерді ұруға жол бермеңіз. Оталдырып тұрған кезде есіктерді ұру бүйірлік қауіпсіздік жастықтарының ашылуына әкелуі мүмкін.

Қондырғылар қосу немесе көлік құралының қауіпсіздік жастықтары жүйесінің қондырғыларын түрлендіру

Егер көлік құралының рамасын, бампер жүйесін, шанақтың алдыңғы немесе бүйір элементтерін ауыстыра отырып жол саңылауын өзгертсе, бұл көлік құралының қауіпсіздік жастықтары жүйесінің жұмысына әсер етуі мүмкін.

Қауіпсіздік жастықтарының бары туралы ескертетін заттаңбалар

Қауіпсіздік жастығының бар екендігі туралы ескертетін заттаңбалар жүргізуші мен жолаушыларды қауіпсіздік жастықтары жүйесімен байланысты мүмкін қауіп туралы ескерту үшін қызмет етеді.

Міндетті түрде осы пайдаланушы нұсқаулығындағы автокөлікке орнатылған қауіпсіздік жастықтары туралы бүкіл ақпаратты оқып шығыңыз.

Көлік құралына арналған қолайлы компоненттер

Көлік құралына қолжетімдік	3-4	Жүргізуші орындығының баптауларының жады жүйесінің істен шығуы	3-31
Қашықтықтан басқару кілті	3-4	Рөлдік дөңгелек	3-33
Электронды кілт	3-8	Рөлдік электрқушейткіш (EPS)	3-33
Иммобилайзер жүйесі	3-14	Рөл бағанын еңкейту/жылжыту	3-34
Есіктердің құлыптары	3-16	Жылытылатын рөлдік дөңгелек	3-35
Көлік құралының сыртынан есіктердің құлыптарын басқару	3-16	Клаксон	3-35
Көлік құралының ішінен есіктердің құлыптарын басқару	3-18	Айналар	3-36
Супербұғаттау	3-20	Артқы көріністің ішкі айнасы	3-36
Есіктерді автоматты бұғаттау және бұғатын ашу функциясы	3-21	Артқы көріністің сыртқы айнасын жинау батырмасы	3-40
Балалардың ашуына жол бермейтіндей, артқы есіктердің құлыптарын бұғаттау құрылғысы	3-21	Кері жүріспен тұраққа қою кезіндегі көмек функциясы	3-43
Балаларды қорғау үшін электр жетекпен бұғаттау	3-22	Терезелер	3-44
Қауіпсіз шығу жүйесі(SEA)	3-23	Электрлі әйнек көтергіш	3-44
Арттағы жолаушылар туралы ескерту жүйесі(ROA)	3-25	Әйнектерді қашықтықтан жабу функциясы	3-49
Айдап кетуге қарсы дабылдама жүйесі	3-27	Төбедегі панорамалы люк	3-51
Жүргізуші орындығы күйінің жады жүйесі	3-29	Күнге қарсы перде	3-52
Күйлерді жадыда сақтау	3-29	Жоғарғы люктің жылжуы	3-53
Күйлерді жадыда сақтаудан қалпына келтіру	3-30	Төбедегі люктің көлбеуі	3-53
Қолайлы қолжетімдік функциясы	3-30	Жоғарғы люктің жабылуы	3-54
		Жоғарғы люк жүйесінің бастапқы жағдайға оралуы	3-56
		Ашық жоғарғы люк туралы ескерту	3-57
		Сыртқы функциялар	3-58
		Капот	3-58

Жүксалғыштың қақпағы	3-59	Арты әйнектің әйнек тазартқышы мен әйнек жуғышын ауыстырып-қосқыш	3-158
Жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағы	3-62	Жүргізушіге көмек жүйесі	3-160
Жүксалғыштың автоматты түрде ашылуы	3-69	Артқы көрініс камерасы(А үлгісі)	3-160
Отын құю қылтасы люгінің қақпағы	3-72	Артқы көрініс камерасы(В үлгісі)	3-161
Аспаптар комбинациясы	3-76	Тұраққа қою кезінде (артқы жүріспен) жақындау туралы ескерту жүйесі	3-162
Аспаптар комбинациясын басқару	3-77	Тұраққа қою кезінде (артқы/алдыңғы жүріспен) жақындау туралы ескерту жүйесі	3-166
Бергіштер мен өлшеу аспаптары	3-77	Айнала шолу мониторы	3-171
Жылдамдық диапазоны индикаторы	3-82	Тұраққа қою кезіндегі (параллельді, перпендикулярлы артқы жүріспен) көмек жүйесі	3-174
Бақылау шамы және индикаторы	3-85	Жүйенің жұмысы үшін қажетті шарттар	3-176
СК-дисплейдегі хабарламалар	3-103	Жүйе жұмыс істемейтін шарттар	3-177
СКдисплей	3-113	Жүйенің жұмыс принципі(тұраққа қою режимі)	3-180
СК-дисплейді басқару	3-113	Қосымша нұсқаулықтар(хабарламалар)	3-188
СК-дисплей режимдері	3-114	Жүйенің штаттан тыс жұмысы	3-189
Маршрутты компьютер	3-129	Жүйенің жұмыс принципі(тұраққа қою орнынан шығу режимі)	3-189
Маршрутты компьютердің режимдері	3-129	Қосымша нұсқаулықтар(хабарламалар)	3-194
Ақпаратты жел әйнекке проекциялау дисплейі(HUD)	3-134	Жүйенің штаттан тыс жұмысы	3-195
Жарық	3-137	Жылытқыш	3-196
Сыртқы жарық аспабы	3-137	Артқы әйнекті жылытқыш	3-196
Сәлемдесу жүйесі	3-149	Климат-бақылаудың қолмен басқарылатын жүйесі	3-197
Ішкі жарық	3-150	Ауаны жылыту және баптау	3-198
Әйнек тазартқыштар мен әйнек жуғыштар	3-155		
Жел әйнектің әйнек тазартқыштары	3-156		
Жел әйнектің әйнек жуғыштары	3-157		

3-ші қатардағы аймақта ауаны баптау...3-202	
Жүйенің жұмысы.....	3-202
Жүйеге техникалық қызмет көрсету	3-205
Автоматты басқарылатын климат-бақылау жүйесі.....	3-208
Климатты қондырғыны автоматты басқару	3-209
Климатты қондырғыны қолмен басқару	3-210
3-ші қатардағы аймақта ауаны баптау	3-215
Жүйенің жұмысы.....	3-216
Жүйеге техникалық қызмет көрсету	3-218
Алдыңғы әйнектің қыраулануы мен булануын болдырмау	3-221
Климатты қондырғыны басқару жүйесі	3-222
Климатты қондырғыны автоматты басқару жүйесі.....	3-223
Жел әйнектің автоматты түрде жылыну жүйесі (Автоматты микроклиматты басқару жүйесі үшін ғана).....	3-224
Климат-бақылау жүйесінің қосымша функциялары	3-226
Автоматты желдету	3-226
Төбедегі люкті ашқан кезде ауа беру режимдерін ауыстырып-қосқыш	3-226

Зат жәшігі	3-227
Орталық консольдегі бөлімше	3-227
Қолғап жәшігі.....	3-228
Тоңазытқыш бөлігі	3-228
Күннен қорғайтын көзілдіріктерге арналған ұстағыш.....	3-229
Науа	3-230
Жүксалғыш науасы	3-230
Салонның ерекшеліктері	3-231
Күлсалғыш.....	3-231
Сусындарға арналған ұстағыш	3-231
Күнқағар	3-233
Қуат көзі розеткасы.....	3-234
Зарядтаушы USB-құрылғы.....	3-235
Айнымалы тоқ терістегіші блогы	3-236
Смартфондарды сымсыз зарядтау жүйесі	3-238
Уақыт	3-240
Киімге арналған ілгек.....	3-241
Еден кілемшелеріне арналған бекіткіш(тер)....	3-241
Жүксалғыш торы(ұстағыш)	3-242
Жүксалғыш бөлімшесінің экраны.....	3-243
Бүйір пердеше	3-244
Сыртқы функциялар	3-245
Төбедегі жүксалғыш	3-245

КӨЛІК ҚҰРАЛЫНА ҚОЛЖЕТІМДІК

Қашықтықтан басқару кілті (бар болса)

OPDE046001

HYUNDAI автокөлігінде есіктерді (және жүксалғыштың қақпағын) бұғаттау немесе бұғатын ашу үшін және тіпті қозғалтқышты іске қосу үшін пайдалануға болатын қашықтықтан басқару пульты қолданылады.

1. Есіктерді бұғаттау
2. Есіктердің бұғатын ашу
3. Жүксалғыш қақпағының бұғатын ашу

Бұғаттау

Бұғаттау үшін:

1. Барлық есіктерді, капотты және жүксалғышты жабыңыз.
2. Қашықтықтан басқару кілтінде есіктерді бұғаттау батырмасын (1) басыңыз.
3. Есіктер бұғатталады. Авариялық дабылдама шамдары жыпылықтайды. Бұған қоса, егер СК-дисплейде пайдаланушы баптауларында «Convenience [Жайлылық функ.] →Welcome mirror/light [Сәлемдесу жарығы/ ақылды айна] →On door unlock [есік ашық]» таңдалса, артқы көріністің сыртқы айналары жиналады.

Толық ақпарат осы тараудың «СК дисплей» бөлімінде келтіріледі.

4. Көлік құралының ішінде есік құлпын сөндіру батырмалары қалпы бойынша есіктердің бұғатталғанына көз жеткізу.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Егер көлік құралында балалар қараусыз болса, онда кілтті қалдыруға болмайды. Қараусыз қалған балалар кілтті оталдыру тетігіне салуы мүмкін, электр жетекті әйнек көтергіштерді басқару батырмаларын басуы мүмкін, олардың әрекеттері көлік құралының қозғалысына әкеп соғуы мүмкін, бұл ауыр жарақаттың немесе өлімнің себебі болуы мүмкін.

Бұғатты ашу

Бұғатты ашу үшін:

1. Қашықтықтан басқару кілтінде есіктердің бұғатын ашу батырмасын (2) басыңыз.
2. Есіктердің бұғатының ашылуы жүргізіледі. Авариялық дабылдама шамы екі рет жыпылықтайды. Бұған қоса, егер СК-дисплейде пайдаланушы баптауларында «Convenience [Жайлылық функ.] →Welcome mirror/light [Сәлемдесу жарығы/ ақылды айна] →Ondoor unlock [Есік ашық]» таңдалса, артқы көріністің сыртқы айналары ашылады.

Толық ақпарат осы тараудың «СК дисплей» бөлімінде келтіріледі.

i Ақпарат

Егер 30 секунд ішінде қандай да бір есік ашылмаса, есіктер автоматты түрде бұғатталады.

Жүксалғыш қақпағының бұғатын ашу

Бұғатты ашу үшін:

1. ҚБ пультында жүксалғыш қақпағының бұғатын ашу батырмасын (3) басыңыз және бір секундтан артық ұстаңыз.
2. Авариялық дабылдама шамы екі рет жыпылықтайды.

i Ақпарат

Батырмада «HOLD» (ұстап тұру) сөзі жазылған, бұл батырманы басуды және бір секундтан артық ұстап тұруды нұсқайды.

Іске қосу

Толық ақпарат 5-тараудың «Сыртқы көзден қозғалтқышты іске қосу» бөлімінде келтіріледі.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАИТ

Қашықтықтан басқару кілтінің зақымдануын болдырмаудың алдын алу үшін:

- Қашықтықтан басқару кілтін судан және басқа да сұйықтықтардан, сондай-ақ от көздерінен алыста ұстау қажет. Егер қандай да бір себеппен ылғал электронды кілттің ішіне түссе немесе кілт қызуға ұшыраса, бұл ішкі тізбектің бас тарту себебі болуы мүмкін, бұл өндірушінің кепілдік міндеттемелерінен айырылуға әкеп соғады.
- Қашықтықтан басқару кілтін түсіріп алмаңыз.
- Қашықтықтан басқару кілтін экстремалды температуралардың әсерінен қорғаңыз.

Механикалық кілт

Егер қашықтықтан басқару кілті тиісті түрде жұмыс істемесе, есіктердің құлпы механикалық кілттің көмегімен бұғатталуы және бұғатынан ашылуы мүмкін.

Кілтті ашу үшін батырманы басу қажет, одан кейін кілттің автоматты түрде ашылуы жүргізіледі.

Кілтті жинау жинау батырмасын басу кезінде қолмен жүргізіледі.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Кілтті батырмаға баспастан жинауға болмайды. Бұл кілттің зақымдануына себеп болуы мүмкін.

Қашықтықтан басқару кілтін пайдалану кезіндегі сақтық шаралары

Қашықтықтан басқару кілті мынадай жағдайлардың кез келгенінде жұмыс істемейді:

- Кілт оталдыру құлпына салынған.
- Кілт әрекет ету аймағынан тыс орналасқан (шамамен 10 м [30 фут]).
- Қашықтықтан басқару кілтінің батареясы тоғынан ажыратылған.
- Сигнал басқа көлік құралдарымен немесе объектілерімен бұғатталады.
- Қоршаған ортаның шамадан тыс төмен температурасы.

- Қашықтықтан басқару кілті мысалы, қашықтықтан басқару кілтінің қалыпты жұмыс істеуіне кедергі келтіруі мүмкін радиотаратқыштың жанында, радиостанцияның немесе әуежайдың жанында орналасқан.

Егер қашықтықтан басқару кілті тиісті түрде жұмыс істемесе, есіктерді ашу және жабу механикалық кілттің көмегімен жүргізілуі мүмкін. Қашықтықтан басқару кілтімен проблемалар болған кезде HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

Егер қашықтықтан басқару кілті ұялы телефонның жанында болса, кілттің сигналы ұялы телефонның сигналымен бұғатталуы мүмкін.

Бұл телефонның белсенді жағдайы кезінде әсіресе маңызды (қоңырау шалу немесе қоңырау қабылдау, мәтіндік хабарламалар немесе электронды пошта жіберу немесе қабылдау).

Қашықтықтан басқару кілті мен ұялы телефонның бір жерде орналасуынан аулақ болу қажет. Екі құрылғы арасында жеткілікті қашықтықтың болуын сақтау абзал.

i Ақпарат

Нормативтік талаптардың сақталуына жауапты тараппен ашық түрде мақұлданбаған өзгерістер немесе түрлендірулер пайдаланушының жабдықты пайдалану құқығының күшін жоя алады. Нормативтік талаптардың сақталуына жауапты тараппен ашық түрде мақұлданбаған өзгерістер немесе түрлендірулер енгізу нәтижесінде кілтсіз қолжетімдік жүйесінің зақымдалуына кепілдік әрекеті таратылмайды.

HAZARFA ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Қашықтықтан басқару кілті электрмагнитті толқындардың кілттің үстіне өтуіне кедергі келтіруі мүмкін электрмагнитті материалдардан қашықтықта орналасуы тиіс.

Батареяны ауыстыру

Егер қашықтықтан басқару кілті тиісті түрде жұмыс істемесе, батареяны ауыстырып көріңіз. Батареяның түрі: CR2032

Батареяны ауыстыру:

1. Жұқа құралды кертікке салыңыз және қақпақты абайлап ашыңыз.
2. Бұрандаманың көмегімен АКБ қақпағын алыңыз.
3. Пайдаланылған батареяны жаңасына ауыстырыңыз. Батареяның дұрыс салынғанына көз жеткізіңіз.

4. АКБ қақпағын бөлшектегеннен кері тәртіпте орнына орнатыңыз, және оны жабыңыз.

Егер сіздің қашықтықтан басқару кілтiнiң зақымдалғанына немесе тиiстi түрде жұмыс iстемеуiне күдiгiңiз болса, HYUNDAI ресми дилерiне хабарласу ұсынылады.

i Ақпарат

Батареяны тиiстi түрде кәдеге жаратпау қоршаған ортаға және адамның денсаулығына зиянды әсерiн көрсетуi мүмкiн. Аккумулятор батареясын кәдеге жарату кезiнде жергiлiктi заңнаманың барлық қолданылатын нормалары мен қағидалары қатаң сақталуы тиiс.

Электронды кілт (бар болса)

OPDE046044

HYUNDAI автокөлігінде есіктерді (және жүксалғыштың қақпағын) бұғаттау немесе бұғатынан ашу үшін және тіпті қозғалтқышты іске қосу үшін пайдалануға болатын электронды кілт қолданылады.

1. Есіктерді бұғаттау
2. Есіктердің бұғатын ашу
3. Жүксалғыш қақпағының бұғатын ашу
4. Қашықтықтан іске қосу (бар болса)

Бұғаттау

OTM048000

Бұғаттау үшін

1. Барлық есіктерді, капотты және жүксалғышты жабыңыз.
2. Есіктің тұтқасында бұғаттау батырмасын немесе электронды кілтте есіктерді бұғаттау (1) батырмасын басыңыз.

3. Авариялық дабылдама шамдарының жыпылы жүргізіледі. Бұған қоса, егер ЖК-дисплейде пайдаланушы баптауларында «Convenience [Жайлылық функ.] →Welcome mirror/light [Сәлемдесу жарығы/ақылды айна] →Ondoor unlock [Есік ашық] немесе On driver approach [Жүргізуші жақындаған кезде]» таңдалса, арты көріністің сыртқы айналары жиналады.

Толық ақпарат осы тараудың «СК дисплей» бөлімінде келтіріледі.

4. Көлік құралы ішінде есіктердің құлпын сөндіру батырмалары қалпы бойынша есіктердің бұғатталуына көз жеткізу.

i Ақпарат

Егер электронды кілт есіктің сыртқы тұтқасынан 0,7~1 м(28~40 дюйм) қашықтықта болған жағдайда ғана есіктің тұтқасындағы батырма жұмыс істейді.

Төменде аталған жағдайлардың кез келгенінде, тіпті сыртқы тұтқадағы батырманы басқан кезде есіктер бұғатталмайды және үш секунд ішінде дыбысты сигнал беріледі:

- Электронды кілт автокөліктің ішінде болса.
- Қозғалтқышты іске қосу/тоқтату батырмасы ACC немесе ON күйінде болса.
- Жүксалғыштың қақпағынан басқа, қандай да бір есік ашық.

АБАЙЛАҢЫЗ

Егер көлік құралында балалар қараусыз болса, онда электронды кілтті қалдыруға болмайды. Қараусыз қалған балалар қозғалтқышты іске қосу/тоқтату батырмасын басуы мүмкін, электр жетекті шыны көтергіштерді басқару батырмаларын басуы мүмкін, олардың әрекеттері көлік құралының қозғалысына әкеп соғуы мүмкін, бұл ауыр жарақаттың немесе өлімнің себебі болуы мүмкін.

Бұғатты ашу

Бұғатты ашу үшін:

1. Өзімен бірге электронды кілт болуы қажет.
2. Есік тұтқасындағы батырманы немесе электронды кілтте есіктердің бұғатын ашу батырмасын (2) басыңыз.
3. Есіктердің бұғатының ашылуы жүргізіледі. Авариялық дабылдама шамы екі рет жыпылықтайды. Бұған қоса, егер СК-дисплейдепайдаланушы баптауларында «Convenience [Жайлылық функ.] →Welcome mirror/light [Сәлемдесу жарығы/ақылды айна] →On door unlock [Есік ашық] немесе On driver approach [Жүргізуші жақындаған кезде]» таңдалса, артқы көріністің сыртқы айналары ашылады.
Толық ақпарат осы тараудың «СК дисплей» бөлімінде келтіріледі.

i Ақпарат

- Егер электронды кілт есіктің сыртқы тұтқасынан 0,7~1 м (28~40 дюйм) қашықтықта болған жағдайда ғана есіктің тұтқасындағы батырма жұмыс істейді. Бұл ретте электронды кілтті пайдаланбастан барлық басқа есіктер де ашылуы мүмкін.
- Егер 30 секунд ішінде қандай да бір есік ашылмаса, есіктер автоматты түрде бұғатталады.

Жүксалғыш қақпағының бұғатын ашу

Бұғатты ашу үшін:

1. Өзімен бірге электронды кілт болуы қажет.
2. Жүксалғыш қақпағының тұтқасындағы батырманы немесе электронды кілттегі жүксалғыш бұғатын ашу батырмасын (3) басыңыз және бір секундтан артық ұстап тұрыңыз.
3. Авариялық дабылдама шамы екі рет жыпылықтайды.

i Ақпарат

- Жүксалғыш қақпағының бұғатын ашу батырмасы (3) тек қана жүксалғыш қақпағының бұғатын ашады. Ол жүксалғыш құлпы мен қақпағын автоматты түрде ашуды орындамайды. Жүксалғышты ашу үшін жүксалғыш қақпағының бұғатын ашу батырмасын пайдалану кезінде жүксалғыш қақпағындағы тұтқаның батырмасын бәрібір басу қажет етіледі.
- Егер жүксалғыш қақпағы бұғатты ашқаннан кейін 30 секунд ішінде ашылмаса, ол автоматты түрде бұғатталады.

Іске қосу

Қозғалтқышты кілтті салмастан іске қосуға болады. **Барынша толық мәліметті «Қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасы» 5-тарауынан қараңыз.**

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Электронды кілттің зақымдануының алдын алу үшін:

- Электронды кілтті судан және басқа да сұйықтықтардан, сондай-ақ от көздерінен алыста ұстау қажет. Егер қандай да бір себеппен ылғал электронды кілттің ішіне түссе немесе кілт қызуға ұшыраса, бұл ішкі тізбектің бас тарту себебі болуы мүмкін, бұл өндірушінің кепілдік міндеттемелерінен айырылуға әкеп соғады.
- Электронды кілтті түсіріп алмаңыз.
- Электронды кілтті экстремалды температуралар өсерінен қорғаңыз.

Механикалық кілт

Егер электронды кілт тиісті түрде жұмыс істемесе, есіктердің құлпы механикалық кілттің көмегімен бұғатталуы және бұғатынан ашылуы мүмкін.

OPD046045

Бұғаттау иінірегін нұсқар бағытында (1) орналастырыңыз, одан кейін механикалық кілтті (2) алып шығыңыз. Механикалық кілтті есіктегі кілтке арналған саңылауға салыңыз.

Механикалық кілтті орнына орнату үшін кілтті саңылауға салу және оны шертпекке дейін басу қажет.

Электронды кілтті жоғалту

Бір көлік құралы үшін екеуден аспайтын электронды кілт тіркелуі мүмкін. Электронды кілтті жоғалтқан жағдайда көлік құралы мен екінші кілтті HYUNDAI ресми техникалық қызмет көрсету орталығына дереу жеткізу ұсынылады (өз жүрісімен немесе қажет болған жағдайда сүйреткіде).

Электронды кілтті пайдалану кезіндегі сақтық шаралары

Электронды кілт мынадай жағдайлардың кез келгенінде жұмыс істемейді:

- Электронды кілт таратқыштың қалыпты жұмыс істеуіне кедергі келтіруі мүмкін радиотаратқыштың жанында, мысалы, радиостанцияның немесе әуежайдың жанында орналасқан.

- Электронды кілт ұялы қабылдағыш-таратқыш радиожүйесінің немесе ұялы телефонның жанында орналасқан.
- Көлік құралының жанында басқа автокөліктің электронды кілті пайдаланылады.

Егер электронды кілт тиісті түрде жұмыс істемесе, есіктерді ашу және жабу механикалық кілттің көмегімен жүргізілуі мүмкін. Электронды кілтпен проблемалар болған кезде HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

Егер электронды кілт ұялы телефонның жанында болса, кілттің сигналы ұялы телефонның сигналымен бұғатталуы мүмкін. Бұл телефонның белсенді жағдайы кезінде әсіресе маңызды (қоңырау шалу немесе қоңырау қабылдау, мәтіндік хабарламалар немесе электронды пошта жіберу немесе қабылдау).

Электронды кілт пен ұялы телефонның бір жерде орналасуынан аулақ болу қажет. Екі құрылғы арасында жеткілікті қашықтықтың болуын сақтау абзал.

i Ақпарат

Нормативтік талаптардың сақталуына жауапты тараппен ашық түрде мақұлданбаған өзгерістер немесе түрлендірулер пайдаланушының жабдықты пайдалану құқығының күшін жоя алады. Нормативтік талаптардың сақталуына жауапты тараппен ашық түрде мақұлданбаған өзгерістер немесе түрлендірулер енгізу нәтижесінде кілтсіз қолжетімдік жүйесінің зақымдалуына кепілдік әрекеті таратылмайды.

HAZARFA ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Электронды кілт электрмагнитті толқындардың кілттің үстіне өтуіне кедергі келтіруі мүмкін электрмагнитті материалдардан қашықтықта орналасуы тиіс.

HAZARFA ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Автокөліктен кеткен кезде электронды кілтті әрқашан өзіңізбен алып кетіңіз. Егер электронды кілт көлік құралының жанында қалса, көлік құралының аккумулятор батареясы отырып қалуы мүмкін.

Батарейаны ауыстыру

Егер электронды кілт тиісті түрде жұмыс істемесе, батареяны ауыстыру қажет.

Батарея түрі: CR2032

Батареяны ауыстыру:

1. Механикалық кілтті шығарыңыз.
2. Электронды кілттің артқы қақпағын жұқа құралдың көмегімен ашыңыз.
3. Пайдаланылған батареяны жаңасына ауыстырыңыз. Батареяның дұрыс салынғанына көз жеткізіңіз.
4. Электронды кілттің артқы қақпағын орнына орнатыңыз.

Егер электронды кілт зақымдалса немесе тиісті түрде жұмыс істемесе, HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

i Ақпарат

Батареяны тиісті түрде кәдеге жаратпау қоршаған ортаға және адамның денсаулығына зиянды әсерін көрсетуі мүмкін. Аккумулятор батареясын кәдеге жарату кезінде жергілікті заңнаманың барлық қолданылатын нормалары мен қағидалары қатаң сақталуы тиіс.

Тұтқалардың кілттері үшін шектеулер

Кілттерді тұраққа қоюшыларға немесе автотұрақ қызметкерлеріне қалдырған кезде қолғап жәшігін тек механикалық кілтпен ғана ашу мүмкіндігі үшін мынадай процедураларды пайдалану қажет.

Бұғаттау:

1. Механикалық кілтті электронды кілттің көмегімен шығарыңыз.
2. Қолғап жәшігін механикалық кілтпен жабыңыз.

3

3. Электронды кілтті тұраққа қоюшыға беріңіз және механикалық кілтті өзіңізбен бірге алыңыз.

Электронды кілтті қозғалтқышты іске қосу және есіктердің құлыптарын басқару үшін ғана пайдалануға болады.

Бұғатты ашу үшін:

Механикалық кілтпен қолғап жәшігін ашыңыз.

Иммобилайзер жүйесі

Иммобилайзер жүйесі автокөлікті ұрлықтан қорғайды. Егер тиісті кодтауы бар кілт (немесе құрылғы) пайдаланылмаса, қозғалтқыштың отындық жүйесі өшеді.

Оталдыру кілтін ON күйіне ауыстыру кезінде иммобилайзер жүйесінің индикаторы қысқа уақыт аралығына жануы, ал одан кейін сөнуі тиіс. Егер индикатор жыпылықтай бастаса, жүйе кілттің кодын танымағанын білдіреді.

Оталдыру кілтін LOCK/OFF күйіне ауыстырыңыз, одан кейін оны ON күйіне кері ауыстырыңыз.

Егер жанында басқа кілт немесе металл зат (мысалы, кілтке арналған шынжыр) болса, жүйе кілттің кодын анықтай алмайды. Қозғалтқышты іске қосу металдың транспондердің сигнал беруі үшін кедергі келтіруіне байланысты мүмкін болмауы мүмкін.

Егер жүйе кілттің кодын мерзімді анықтай алмаса, HYUNDAI дилеріне хабарласу ұсынылады.

Бұл жүйеге өзгерістер енгізуге немесе оған басқа құрылғыларды қосуға рұқсат етілмейді. Осы кезінде болжамды электрлік ақаулықтар көлік құралының жұмысқа қабілеттілігін бұзуы мүмкін.

АБАЙЛАҢЫЗ

Автокөлікті айдап кетудің алдын алу мақсатында қосымша кілтті автокөліктің жанында қалдырмаңыз. Сіздің иммобилайзерден пароліңіз бірегей, оны ешкімге хабарламаңыз.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Кілттің транспондері
иммобилайзер жүйесінің
маңызды бөлігі болып
табылады. Ол көп жылдық
үздіксіз жұмыс үшін әзірленген,
алайда ылғалдың, статикалық
электр қуатының және өрескел
пайдаланудың әсерінен аулақ
болған жөн. Әйтпесе
иммобилайзер жүйесінің істен
шығуы туындауы мүмкін.

ЕСІКТЕРДІҢ ҚҰЛЫПТАРЫ

Көлік құралының сыртынан есіктердің құлыптарын басқару

Механикалық кілт

■ Қашықтықтан басқару кілті

OTM048001L

■ Электронды кілт

OTM048002

[А]: Бұғатты ашу, [В]: Бұғаттау

Алдымен есіктің сыртқы тұтқасын (1) тартыңыз және механикалық кілттің көмегімен есіктің ішкі тұтқасында орналасқан ілгекті (2) басыңыз. Одан кейін қақпақты (3) шешіңіз.

Бұғаттау үшін автокөліктің артқы бөлігі жағына және бұғатты ашу үшін автокөліктің алдыңғы бөлігі жағына кілтті бұрыңыз.

Жүргізушінің есігін кілтпен бұғаттау және бұғатын ашу кезінде жүргізуші есігінің бұғатталуы немесе бұғатының ашылуы жүргізіледі.

Құлыптардың бұғатын ашқаннан кейін есіктер тұтқаның көмегімен ашыла алады.

Есікті жабу үшін оны қолмен басыңыз. Есіктердің сенімді жабылғанына көз жеткізіңіз.

Қашықтықтан басқару кілті

OPDE046413

Есіктерді бұғаттау үшін қашықтықтан басқару кілтінде есіктерді бұғаттау батырмасы (1) басылуы тиіс.

Есіктердің бұғатын ашу үшін қашықтықтан басқару кілтінде есіктердің бұғатын ашу батырмасы (2) басылуы тиіс.

Құлыптардың бұғатын ашқаннан кейін есіктер тұтқаның көмегімен ашыла алады.

Есікті жабу үшін оны қолмен басыңыз. Есіктердің сенімді жабылғанына көз жеткізіңіз.

Электронды кілт

Есіктерді бұғаттау үшін есіктің сыртқы тұтқасындағы батырма (бұл ретте өзіңізбен бірге электронды кілт болуы қажет) немесе электронды кілтте есіктерді бұғаттау батырмасы пайдаланылады.

Есіктердің бұғатын ашу үшін есіктің сыртқы тұтқасындағы батырма (бұл ретте өзіңізбен бірге электронды кілт болуы қажет) немесе электронды кілтте есіктердің бұғатын ашу батырмасы пайдаланылады.

Құлыптардың бұғатын ашқаннан кейін есіктер тұтқаның көмегімен ашыла алады.

Есікті жабу үшін оны қолмен басыңыз. Есіктердің сенімді жабылғанына көз жеткізіңіз.

i Ақпарат

- Салқын және ылғалды климаттық аймақтарда қату нәтижесінде есіктердің құлпы мен механизмдері жұмысының бұзылуы байқалуы мүмкін.
- Егер автокөліктің кілтін немесе есікті бұғаттау ауыстырып-қосқышын пайдалана отырып, қысқа уақыт аралығы ішінде есік бірнеше рет бұғатталса/бұғаты ашылса, жүйені құрайтын шынжырды қорғау және зақымдаулардың алдын алу үшін жүйенің жұмыс істеуі тоқтатылуы мүмкін.

Көлік құралының ішінен есіктердің құлыптарын басқару

Батырманың көмегімен есіктерді бұғаттау

OTM048003

- Есікті ашу үшін есікті бұғаттау батырмасын (1) «Unlock» (бұғатты ашу) күйіне жылжытыңыз. Бұл жағдайда есікті бұғаттау батырмасында қызыл белгі (2) көрінеді.
- Есікті жабу үшін есікті бұғаттау батырмасын (1) «Lock» (бұғаттау) күйіне жылжытыңыз. Егер есік жабылса, есікті бұғаттау батырмасында қызыл белгі (2) көрінбейді.

- Есікті ашу үшін есіктің тұтқасын (3) тартыңыз.
- Егер кілт оталдыру тетігінде болса, ал алдыңғы есік ашық болса, алдыңғы есіктер бұғаттала алмайды.
- Егер электронды кілт салонда болса және қандай да бір есік ашық болса, есіктерді электронды кілтпен бекіту мүмкін емес.

i Ақпарат

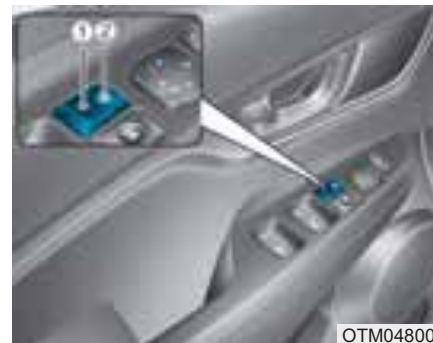
Егер сіз автокөлік ішінде болсаңыз және электрлік есік құлпы іске қосылмаса, есікті ашу үшін мына әрекеттердің біреуін не бірнешеуін орындауға тырысыңыз:

Есікті (бұғаттау батырмасын және электронды кілт батырмасын пайдаланып) бірнеше рет бұғатын ашуға тырысыңыз, бұл ретте есіктің ішкі тұтқасын бір уақытта тартыңыз.

Басқа есіктердің құлыптары мен тұтқасын қолдануға тырысыңыз.

Алдыңғы есіктің әйнегін түсіріңіз және есікті сыртынан механикалық кілтпен ашыңыз.

Орталық құлыптың ауыстырып-қосқышының көмегімен есіктерді бұғаттау/бұғатын ашу

OTM048004

Ауыстырып-қосқыш бөлігінің (1) (🔒) басқан кезде барлық есіктердің бұғатталуы жүргізіледі.

- Егер кез келген есік ашық болса, онда ауыстырып-қосқышты бұғаттау (1) батырмасын басқан кезде есіктің орталық құлпы бұғатталмайды.

- Егер электронды кілт салонда болса және кез келген есік ашық болса, тіпті есіктердің құлыптарын орталықты басқару ауыстырып-қосқышы басылса да, есіктер бұғатталмайды. Ауыстырып-қосқыш бөлігінің (2) басқан кезде барлық есіктердің бұғатталуы жүргізіледі.

- Көлік құралының қозғалысы кезінде барлық есіктер жабық әрі бұғатталған болуы тиіс. Егер есіктер бұғатталмаса, авариялық жағдайда көлік құралынан лақтыру мүмкіндігі артады.
- Көлік құралының қозғалысы уақытында жүргізуші (немесе жолаушы) жағынан есіктің ішкі тұтқасын тартуға болмайды.

АБАЙЛАҢЫЗ

Көлік құралында балаларды немесе жануарларды қараусыз қалдыруға болмайды. Жабық көлік құралы күн сәулелерінің әсерінен өте қатты ысиды, бұл көлік құралынан бөтеннің көмегінсіз шыға алмайтын балалар немесе жануарлардың жарақатына немесе өліміне себеп болуы мүмкін. Балалар көлік құралын басқарудың әртүрлі құралдарын қоса алады, оның нәтижесінде жарақат алуы мүмкін, немесе көлік құралына бөтен адамдардың енуі нәтижесінде оларға зиян келтірілуі мүмкін.

АБАЙЛАҢЫЗ

Егер көлік құралы бұғатталмаса, оның еріксіз орнын ауыстыруы ықтимал. Көлік құралын тұраққа қою кезінде тежегішті басу қажет, селектордың иінтірегін Р жағдайына (тұраққа қою) (автомат беріліс қорабы үшін) ауыстыру немесе алдыңғы не артқы берілісті (механикалық беріліс қорабы үшін) қосу, тұрақ тежегішін іске қосу, оталдыруды сөндіру, барлық терезелерді жабу және барлық есіктерді бұғаттау қажет. Оталдыру кілтін әрқашан өзімен бірге алып жүру қажет.

АБАЙЛАҢЫЗ

Есікті ашу кезінде жанынан өтіп жатқан көлік құралдарынан оның зақымдануы немесе жарақат алуы мүмкін. Есіктерді ашар кезде сақтық сақтаңыз - ашылатын есік бағытында қозғалыстағы автокөліктің, мотоциклдің, велосипедтің немесе жүргіншілердің болуын тексеріңіз.

Өте ыстық немесе өте салқын ауа райында көлік құралында ұзақ болу денсаулық пен өмір үшін қауіп төндіреді. Егер салонда адамдар болса, көлік құралының есігін сыртынан бұғаттауға тыйым салынады.

Супербұғаттау (бар болса)

Кейбір автокөліктер супербұғаттау жүйесімен жабдықталған. Супербұғаттау автокөліктің қосымша қауіпсіздігін қамтамасыз ете отырып, автокөліктің есіктерінен сыртынан да, ішінен де ашуды болдырмайды.

«Қатты бұғаттау» функциясын пайдалана отырып, автокөлікті бұғаттау үшін есіктер қашықтықтан басқару пульты немесе электронды кілттің көмегімен жабылуы тиіс. Автокөліктің бұғатын ашу үшін қашықтықтан басқару пультын немесе электронды кілтті қайтадан пайдалану қажет.

АБАЙЛАҢЫЗ

Автокөліктің салонында жолаушы болған кезде есіктерді қашықтықтан басқару пульты немесе электронды кілттің көмегімен бұғаттамаңыз. Автокөліктегі жолаушы есік құлпының батырмасымен есіктің бұғатын аша алмайды. Мысалы, егер есік қашықтықтан басқару пультымен бұғатталса, автокөлікте қалған жолаушы таратқышсыз есіктің бұғатын аша алмайды.

Есіктерді автоматты бұғаттау және бұғатын ашу функциясы

Соқтығысу кезінде есіктердің бұғатын ашу жүйесі (бар болса)

Нәтижесінде қауіпсіздік жастықтарының іске қосылуы болатын, соқтығысу жағдайында барлық есіктердің бұғатын ашу жүргізіледі.

Қозғалыс уақытында есіктерді бұғаттау жүйесі (бар болса)

Көлік құралының жылдамдығы 15 км/сағ (сағатына 9 миль) асқан кезде барлық есіктер автоматты түрде бұғатталады.

Есіктердің автоматты түрде бұғатталуы/бұғатының ашылуы функциясын белсенді ету немесе белсенділігін жою СК-дисплейде User Settings (Пайдаланушы баптаулары) режимінде болады. **Толық ақпарат осы тараудың «СК дисплей» бөлімінде келтіріледі.**

Балалардың ашуына жол бермейтіндей, артқы есіктердің құлыптарын бұғаттау құрылғысы (бар болса)

Балаларды қорғауға арналған құлыпты бұғаттау құрылғысы балалардың артқы есіктерді ашуын болдырмау үшін пайдаланылады. Балаларды қорғауға арналған құлыпты бұғаттау құрылғысы әрқашан көлікте балалар болған кезде пайдаланылуы тиіс.

Балаларды қорғауға арналған құлыпты бұғаттау құрылғысы артқы есіктің әрқайсысының жиегінде орналасқан. Балаларды қорғауға арналған құлыпты бұғаттау құрылғысы бұғаттау жағдайында болған кезде артқы есік ішкі есік тұтқасы арқылы ашыла алмайды.

Балаларды қорғауға арналған құлыпты бұғаттау үшін жайпақ аспапты (мысалы, бұрағышты) саңылауға (1) суретте көрсетілгендей салыңыз.

Артқы есіктерді ашу мүмкіндігі үшін құрылғы ішінен бұғаттан алынуы тиіс (2).

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Егер бала көлік құралының қозғалысы кезінде есікті кездейсоқ ашса, ол сыртқа түсіп қалуы мүмкін. Балаларды қорғауға арналған құлыпты бұғаттау құрылғысы көлік құралында балалар болғанда әрқашан пайдаланылуы тиіс.

Балаларды қорғау үшін электр жетекпен бұғаттау (бар болса)

Егер балаларды қорғау үшін электр жетекпен бұғаттау батырмасы басылса, ал индикатор жанып тұрса, артқы жолаушылар автокөліктің ішінен артқы есіктердің бұғатын аша алмайды. Балаларды қорғауға арналған электр жетекті бұғаттауды сөндіру үшін балаларды қорғау үшін электр жетекпен бұғаттау батырмасын тағы бір рет басыңыз. Осы кезде индикатор өшеді.

Қауіпсіз шығу жүйесі (SEA) балаларды қорғау үшін электр жетекті бұғаттауды қосу жағдайында және аспаптар комбинациясында қауіпсіз шығу функциясын (SEA) таңдауда іске қосылады. Қауіпсіз шығу жүйесі (SEA) балаларды қорғау үшін электр жетекті бұғаттауды автоматты түрде қосуды орындамайды. Балаларды қорғау үшін электр жетекті бұғаттау оталдыру кілтін шығарғаннан немесе оны LOCK (бұғаттау) немесе OFF (сөнд) күйіне ауыстырғаннан кейін шамамен 10 минут ішінде жұмыс істейді.

Егер сіздің автокөлігіңіз балаларды қорғау үшін электр жетекті бұғаттау жүйесімен жабдықталса, артқы есіктерді балалардың ашуының алдын алатын бұғаттау құрылғысы қолмен басқаруда орнатылмайды.

* Балаларды қорғау үшін электр жетекті бұғаттауды қосу кезінде артқы жолаушылар сондай-ақ артқы әйнектерді аша немесе жаба алмайды. Барынша толық ақпарат осы тараудың «Терезе» бөлімінде келтіріледі.

 НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

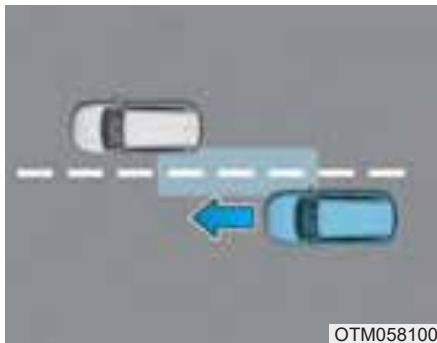
ОТМ048424L

Егер балаларды қорғау үшін электр жетекті бұғаттау батырмасын басқан кезде бұғаттау іске қосылмаса, хабарлама бейнеленеді және сигнал естіледі.

Бұл жағдайда көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

Қауіпсіз шығу жүйесі (SEA) (бар болса)

1. Қауіпсіз шығу жүйесі тоқтаған автокөлікке басқа көлік құралы жақындағанда, жолаушылардың артқы есіктерді аша алмауы үшін арналған.
2. Тұрақ уақытында автокөлікпен артынан басқа автокөліктің жақындауы анықталса, тіпті жүргізуші оларды балаларды қорғау үшін электр жетекті бұғаттау батырмасының көмегімен олардың бұғатын ашуға тырысса да, артқы есіктер бұғатталады.

«Check surroundings then try again [Бұғат. болд. алдында қорш. айналаны тексеріңіз] хабарламасы бейнеленеді», сондай-ақ ескертуші дыбысты сигнал естіледі.

Әйтсе де, егер жүргізуші хабарлама бейнеленгеннен кейін 10 секунд ішінде батырманы басса (батырманың индикаторы өшеді), жүйе жүргізушінің есіктерді түсіне отырып бұғатын ашқанын және автокөліктің артындағы жағдайдан тыс есіктердің бұғатын ашатынын түсінеді.

3. Егер есікті ашу сәтінде автокөліктің артына басқа көлік құралы жақындаса, «Watch for traffic [Айналаны байқаңыз]» хабарламасы бейнеленеді, сондай-ақ ескерту дыбысты сигналы естіледі.

- Жоғарыда сипатталған 2 және 3 функциялар аспаптар комбинациясында пайдаланушы баптаулары режимінде «Driving Assist [Жүргізу кезінде көмек] → Blind-spot safety [“соқыр аймақ” мониторингі] → Safe Exit Assist [SEA (Шығу уақытындағы қауіпсіздік жүйесі)]» қосылған кезде қосылады.

- Балаларды қорғау үшін электр жетекті бұғаттау оталдыру кілтін шығарғаннан немесе оны LOCK (бұғаттау) немесе OFF (сөнд) күйіне ауыстырғаннан кейін шамамен 10 минут ішінде жұмыс істейді. Шамамен 10 минут өткеннен кейін батырмадағы индикатор өшеді және балаларды қорғау үшін электр жетекті бұғаттауды өшіруге болмайды. Балаларды қорғау үшін электр жетекті бұғаттауды өшіру үшін қозғалтқышты іске қосқаннан кейін қосылған оталдыру кезінде балаларды қорғау үшін электр жетекті бұғаттау батырмасын қайта басыңыз.

- АКБ шешкеннен немесе оның заряды өшкеннен кейін қуат көзі қайта берілгенде, артқы есіктер бұғатталып тұрғанда, артқы есіктерді бұғаттау батырмасындағы индикатор мен артқы есіктерді бұғаттаудың нақты жағдайының сәйкестілігін қамтамасыз ету үшін артқы есіктерді бұғаттау батырмасын тағы бір рет басыңыз.
- Егер қауіпсіздік жастығы артқы есіктерді бұғатталуы кезінде қосылса (батырма индикаторы жанып тұрса), ол автоматты түрде өшеді, кейін есіктер бұғатталады.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Егер автокөліктің артында қандай да бір көлік құралы немесе кедергі болса, қауіпсіз шығу жүйесі (SEA) қалыпты жұмыс істей алмауы мүмкін.

- Егер қозғалыстың іргелес жолақтары бойынша көлік құралдары тез жақындаса немесе көлік құралы көршілес қозғалыс жолағы бойынша артынан тез жақындаса, қауіпсіз шығу жүйесі (SEA) дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Егер алдынан немесе артынан көлік құралы екпіндеп келе жатса, қауіпсіз шығу жүйесі (SEA) кешеуілдеп қосылуы немесе тиісті түрде іске қосылмауы мүмкін.
- Егер жүргізушінің көрінімділігі аймағынан тыс болжамды соқтығысу туралы ескерту жүйесінде (BCW) ақаулық болса, қауіпсіз шығу жүйесі (SEA) жұмыс істемейді:
  - BCW ескертуі бейнеленеді

BCW бергіші ластанған немесе жабық

- BCW іске қосылмайды немесе дұрыс іске қосылмайды

Ескертулер мен шектеулер туралы толық ақпарат 5-тараудың «Көріну аймағынан тыс болжамды соқтығысу туралы екерту жүйесі (BCW)» бөлімінде келтіріледі.

АБАЙЛАҢЫЗ

- Жүйе автокөліктен шығу аймағына жақындаған барлық қауіпті байқауға қабілетті емес.
- Автокөліктен абайсыз шығу салдарындағы жазатайым оқиға жағдайында жүргізуші мен жолаушылар жауапты болады. Автокөліктен шығар алдында көлік құралының айналасындағы жағдайды міндетті түрде тексеріңіз.

Арттағы жолаушылар туралы ескерту жүйесі (ROA)

Арттағы жолаушылар туралы ескерту жүйесі (ROA) жүргізушіні артқы орындықтарда жолаушылардың болуы туралы хабарландыру үшін арналған. Бұл жүйе жүргізуші автокөліктен шыққан кезде іске қосылады.

- 1-ші ескерту
  - Артқы есік ашылып жабылғаннан кейін алдыңғы есікті ашу және қозғалтқышты сөндіру кезінде аспаптар комбинациясында «Артқы орындықты тексеріңіз» хабарламасы бейнеленеді.
- 2-ші ескерту
  - 2-ші ескерту 1-ші ескертуден кейін жүргізуші барлық есіктерді жауып, бұғаттағаннан кейін автокөліктің салонында қозғалыс байқалған кезде іске қосылады. Шамамен 25 секундқа клаксон қосылады. Егер жүйе қозғалысты анықтауды жалғастырса, 8 ретке дейін дабылдама іске қосылады.

- Дабылдаманы сөндіру үшін автокөліктің қашықтықтан басқару пультымен немесе электронды кілтпен бұғатын ашыңыз.

- Жүйе есіктерді бұғаттағаннан кейін 24 сағат ішінде автокөлік салонындағы қозғалысты анықтайды.

*2-ші ескерту 1-ші ескертуден кейін ғана іске қосылады.

*Арттағы жолаушылар туралы ескерту жүйесін белсенді ету немесе белсенділігін жою ЖК-дисплейде User Settings (Пайдаланушы баптаулары) режимінде мүмкін. (Convenience [Жайлылық функ.] →Rear seat passenger alert[Артта қозғ. жолаушы])

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Аспаптар комбинациясы

OTM048165L

- Меңгерік деңгелері (A үлгісі, B үлгісі)

OTM048421

- Барлық әйнектердің жабық екендігіне көз жеткізіңіз. Ашық әйнектер кезінде жүйенің бөгденің қозғалысын (мысалы, жел немесе жәндік) анықтауына байланысты дабылдама іске қосылуы мүмкін.

- Егер сіз арттағы жолаушылар туралы ескерту жүйесін (ROA) пайдаланғыңыз келмесе, 1-ші ескертуден кейін рөлдік дөңгелектегі аспап комбинациясында ОК батырмасын басыңыз. Бұл әрекет 2-ші ескертудің іске қосылуының бірден алдын алады.

НАЗАР АУДАР

- Егер автокөліктің ішінде бір-бірінің үстіне қойылған жәшіктер және басқа объектілер болса, жүйе кедергіні анықтамауы мүмкін. Бұған қоса, жүйе жәшіктер немесе объектілер құлаған кезде іске қосылуы мүмкін.
- Егер көрінімдік өрісі бөгде объектілермен жабылса, бергіш тиісті түрде іске қосылмауы мүмкін.

- Ескерту жүргізуші немесе жолаушы орындығында қозғалыс анықталған жағдайда іске қосылуы мүмкін.
- Ескерту автокөлікті жуу уақытында есіктер бұғатталған немесе діріл немесе шуыл көзінің жақын болуы кезінде іске қосылуы мүмкін.
- Қашықтықтан іске қосу кезінде (бар болса) салон ішіндегі қозғалысты анықтау тоқтатылады.
- Егер клаксон автокөлікті бұғаттағаннан кейін 3 рет іске қосылса, көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне өтініш жасауды ұсынамыз.

АБАЙЛАҢЫЗ

- Тіпті егер сіздің автокөлігіңіз арттағы жолаушылар туралы ескерту жүйесімен (ROA) жабдықталса да, автокөліктен кетер алдында артқы орындықтарды міндетті түрде тексеріңіз. Ескерту мынадай жағдайларда іске қосылмауы мүмкін:
  - Қозғалыс аз уақыт жалғаспаса немесе қозғалыс өте төмен.
  - Жолаушы артқы орындықта қандай да бір кедергімен, мысалы көрпемен жабық.
  - Сондай-ақ анықтау функциясы мен 2-ші ескертудің қоршаған орта жағдайлардан және белгілі жағдаяттардан іске қосылмауына байланысты қырағылық танытыңыз және жолаушылардың қауіпсіздігін қадағалаңыз.

АЙДАП КЕТУГЕ ҚАРСЫ ДАБЫЛДАМА ЖҮЙЕСІ

Бұл жүйе көлік құралы мен бағалы заттарды қорғау үшін арналған. Төменде аталған жағдайлар кезінде дыбыс сигналы үздіксіз беріледі және авариялық қ дабылдамасы жыпылықтайтын болады:

- Есік электронды кілтті немесе қашықтықтан басқару кілтін пайдаланбастан ашық.
- Жүксалғыштың қақпағы ҚБ пультын немесе электронды кілтті пайдаланбастан ашылады.
- Капот ашылады.

Қауіп-қатер сигналын беру 30 секунд бойы жалғасады, одан кейін жүйенің істен шығуы орындалады. Дабылдаманы сөндіру үшін есіктердің ҚБ пульты немесе электронды кілт көмегімен бұғатын ашу қажет.

Айдап кетуге қарсы дабылдама жүйесі есіктерді және жүксалғыштың қақпағын бұғаттағаннан кейін 30 секундтан кейін автоматты түрде қосылады. Жүйені бөлсенді ету үшін ҚБ пультының, электронды кілттің көмегімен немесе электронды кілтпен есіктің сыртқы тұтқасының батырмасын басып, көлік құралының сыртынан есіктерді және жүксалғыштың қақпағын бұғаттау қажет.

Авариялық дабылдама шамы бір рет жыпылықтайды және тондық дыбысты сигнал беріледі, бұл күзет жүйесінің қосылғанына нұсқайды.

Егер күзет жүйесін қосқаннан кейін кез келген есік, жүксалғыштың қақпағы немесе капот ҚБ пультын немесе электронды кілтті пайдаланбастан ашылса, қауіп-қатер сигналы берілетін болады.

Егер кез келген есік, жүксалғыш қақпағы немесе капот ашық болса, айдап кетуге қарсы дабылдама жүйесі қосылмайды. Егер жүйе қосылмаса, барлық есіктердің, капоттың толық жабылғанына көз жеткізу қажет.

Бұл жүйеге өзгерістер енгізуге немесе оған басқа құрылғыларды қосуға рұқсат етілмейді.

Ақпарат

- Егер көлік құралында адамдар болса, есіктерді бұғаттауға болмайды. Егер көлік құралында қалған адамдар есікті ашса, айдап кетуге қарсы дабылдама іске қосылады.
- Егер көлік құралы қашықтықтан басқару немесе электронды кілт көмегімен күзеттен алынбаса, есікті механикалық кілтпен ашу, оталдыруды қосу (қашықтықтан басқару кілті үшін) немесе қозғалтқышты іске қосу (электронды кілт үшін) және 30 секунд күту.
- Егер жүйе сөндірілгеннен кейін 30 секунд ішінде бірде-бір есік немесе жүксалғыштың қақпағы ашылмаса, жүйе қайтадан қосылады.

i Ақпарат

Айдап кетуге қарсы дабылдама жүйесімен жабдықталған автокөліктерде мынадай мазмұндағы лейбл болады:

1. АБАЙЛАҢЫЗ
2. КҮЗЕТ ЖҮЙЕСІ

ЖҮРГІЗУШІНІҢ ОРЫНДЫҒЫ КҮЙІНІҢ ЖАДЫ ЖҮЙЕСІ (БАР БОЛСА)

Жүргізуші орындығы күйінің жады жүйесі төменде аталған жағдайларда батырманы қарапайым басу арқылы сақтауға және қалпына келтіруге мүмкіндік береді.

- Жүргізуші орындығының күйі
- Артқы көріністің сыртқы айнасының күйі
- Аспаптар панелі жарығының жарықтылығы
- Жел әйнек проекциясының күйі және жарықтылығы (HUD) (бар болса)

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Автокөліктің қозғалысы уақытында жүргізуші орындығы күйінің жады жүйесін басқаруға ешқашан тырыспаңыз.

Бұл басқарудан айырылуға немесе және өліммен аяқталатын, ауыр жарақатты авариялық жағдай туындауына және мүліктің зақымдануына әкеп соғуы мүмкін.

Ақпарат

- Аккумулятор батареясын ажыратқан кезде барлық жады күйі өшіріледі.
- Егер жүргізуші орындығы күйінің жады жүйесі тиісті түрде жұмыс істемесе, жүйені тексеру үшін **HYUNDAI** авторизацияланған дилеріне хабарласуды ұсынамыз.

Күйлерді жадыда сақтау

1. Қосылған оталдыру кезінде «P» (тұраққа қою) жағдайына көшу.
2. Өзіңіздің қалауыңызға сәйкес жүргізуші орындығының, артқы көріністің сыртқы айнасының күйін, аспаптар панелі жарықтылығын және жел әйнек проекциясының биіктігін/жарықтылығын түзетіңіз.
3. SET (орнату) батырмасын басыңыз. Жүйе бір дыбысты сигнал береді, ал СК-дисплейде «Press button to save settings [Баптауларды сақтау үшін батырм. бас.]» хабарламасы бейнеленеді.
4. Есте сақтау батырмаларының біреуін (1 немесе 2) басыңыз және оны 4 секунд ішінде ұстап тұрыңыз. Есте сақтаудың дұрыс жазылғанын растайтын екі сигнал естіледі.
5. СК-дисплейде: «Driver 1 (or 2) settings saved [жүргізушінің 1 (немесе 2) баптаулары сақталды]» хабарламасы бейнеленеді.

Күйлерді жадыда сақтаудан қалпына келтіру

1. Қосылған оталдыру кезінде «P» (тұраққа қою) жағдайына көшу.
2. Есте сақтау батырмаларының біреуін (1 немесе 2) басыңыз. Жүйе бір дыбысты сигнал береді, және жүргізуші орындығының, артқы көріністің сыртқы айнасының күйі, сондай-ақ аспаптар панелі жарықтылығы және жел әйнек проекциясының биіктігі/жарықтылығы сақталған мәндерге сәйкес орнатылады.
3. СК-дисплейде: «Driver 1 (or 2) settings applied [жүргізушінің 1 (немесе 2) баптаулары қолданылды]» хабарламасы бейнеленеді.

i Ақпарат

- Егер сақталған «1» күйді қалпына келтіру үдерісінде SET батырмасын немесе 1 батырма басылса, реттеу процесі сақталған жағдайға дейін уақытша тоқтатылады. 2 батырманы басқан кезде «2» күй қалпына келеді.
- Егер сақталған «2» күйді қалпына келтіру үдерісінде SET батырмасын немесе 2 батырма басылса, реттеу процесі сақталған жағдайға дейін уақытша тоқтатылады. 1 батырманы басқан кезде «1» күй қалпына келеді.
- Егер сақталған жағдайларды қалпына келтіру процесінде жүргізуші орындығының, артқы көріністің сыртқы айнасының күйін, аспаптар комбинациясының жарықтылығын немесе алдыңғы әйнектің проекторын басқару батырмаларының бірі басылса, тиісті компонентті ауыстыру тоқтатылады және бағыттың берілген басылған батырмасында ауысу басталады.

Қолайлы қолжетімдік функциясы

Жүйе төменде аталған жағдайлар орындалған кезде жүргізуші орындығының автоматты түрде орнын ауыстырады.

- Қашықтықтан басқару пульты бар кілт
  - Оталдыру кілтін шығарған кезде жүргізуші орындығы артқы жылжиды.
  - Оталдыру кілті салынғанда, жүргізуші орындығы алға жылжиды.
- Электронды кілтпен
  - Іске қосу батырмасымен оталдыруды сөндірген және қозғалтқыш тоқтатылған кезде жүргізушінің орындығы артқы жылжиды.
  - ACC немесе START (іске қосу) режимінің іске қосу және қозғалтқышты тоқтату батырмасын таңдаған кезде жүргізуші орындығы алға жылжиды.

Қолайлы қолжетімдік функциясын белсенді ету немесе белсенділігін жою СК-дисплейде «User Settings» (пайдаланушы баптаулары) режимінде мүмкін. «Convenience» (қолайлылық) →Seat Easy Access (жүргізуші орындығына қолайлы қолжетімдік) →Off/Normal/Extended (сөндірілген, стандартты немесе ұлғайтылған)».

Толық ақпарат осы тараудың «СК дисплей» бөлімінде келтіріледі.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жүргізушіге орындықтың жолаушыға немесе балаға жарақат келтіру қаупін болдырмас үшін осы функцияны пайдалану кезінде сақтық сақтауы қажет. Оқыс жағдаят жағдайында жүргізуші алдыңғы орындықтың қозғалысын (егер жеңіл қолжетімдік функциясы белсенді болса) SET батырмасын немесе жүргізуші орындығы ауыстырып-қосқышының кез келгенін басып тоқтатуы тиіс.

Жүргізуші орындығының баптауларының жады жүйесінің істен шығуы

Егер жүргізуші орындығы баптауларының жады жүйесі тиісті түрде жұмыс істемесе, мынадай түрде жүйені жүктеуді орындаңыз.

Жүктеуді орындау тәртібі:

1. Көлік құралын тоқтату және қосылған оталдыру және селекторда «Р» (тұраққа қою) жағдайы орнатылған кезде жүргізушінің есігін ашу.
2. Орындықты шеткі алдыңғы күйге ауыстырыңыз және алға/артқа ауыстыру және арқалықтың бұрышын (еңкеюін) реттеу ауыстырып-қосқышы батырмалары арқылы арқалықты вертикальды күйге жақындатыңыз.
3. SET батырмасы мен орындықты алдыға ауыстыру ауыстырып-қосқышын 2 секунд ішінде бір уақытта басыңыз және ұстап тұрыңыз.

Жүктеу процесі:

1. Жүктеу дыбысты сигналдан кейін басталады.
2. Орындық пен арқалық автоматты түрде артқа ауысады. Жүйенің жұмысы уақытында дыбысты сигнал дыбыс беруді жалғастырады.
3. Жүктеу орындық пен арқалық ортаңғы жағдайға ауысқанда аяқталады, сондай-ақ сигнал береді. Әйтсе де, жүктеу процесі мен дыбысты сигнал төменде келтірілген жағдайларда тоқтатылады.
  - Жүргізуші орындығы баптауларының жады жүйесі батырмасын басқан кезде
  - Жүргізуші орындығының биіктігін реттеу ауыстырып-қосқышын басқан кезде
  - Р (Тұраққа қою) жағдайынан кез келген режимге ауысқан кезде
  - Егер қозғалыс жылдамдығы 3км/сағ асса
  - Жүргізушінің есігі жабық

РӨЛДІК ДӨҢГЕЛЕК

Рөлдік электр күшейткіш (EPS)

Бұл жүйе көлік құралын басқару кезінде көмек үшін арналған. Егер қозғалтқыш тоқтатылса немесе күшейткіші бар рөл жетегі жүйесі бұзылған күйде болса, көлік құралын басқару әлі де мүмкін болады, бірақ бұл ретте үлкен күш қажет.

Бұған қоса, рөлдік дөңгелекті оңтайлы басқару үшін рөлдік басқару күші көлік құралының жылдамдығын арттырған кезде барынша қатты және жылдамдықты азайтқан кезде барынша жұмсақ болады.

Рөлдік басқару жұмысында қандай да бір нормадан ауытқу анықталған жағдайда, жүйені тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

HAZARFA ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Егер рөлдік электр күшейткіш жүйесі тиісті түрде жұмыс істемесе, аспаптар комбинациясында сигнал шамы (⊖!) қосылады немесе жыпылықтайды. Рөлдік дөңгелекті айналдыру үшін барынша күш қажет етілуі мүмкін немесе жүйе тиісті түрде жұмыс істемеуі мүмкін. Көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне дереу өтініш жасау қажет.
- Электр күшейткішті рөлдік басқару жүйесінде ақаулықтар анықталған кезде рөлдік дөңгелекті басқаруда көмек функциясы ауыр авариялық болдырмау үшін сөндіріледі. Сонымен қатар аспаптар комбинациясында сигнал шамы жанады немесе жыпылықтай бастайды.

Рөлдік дөңгелекті айналдыру үшін барынша күш қажет етілуі мүмкін немесе жүйе тиісті түрде жұмыс істемеуі мүмкін. Автокөлікті қауіпсіз аймаққа орналастырғаннан кейін автокөлікті дереу тексеру қажет.

i Ақпарат

Қалыпты жағдайларда автокөлікті пайдалануда мынадай құбылыстар туындауы мүмкін:

- Рөлдік дөңгелекке қоса берілетін күш оталдыруды қосқаннан кейін бірден ұлғаюы мүмкін.

Бұл EPS жүйесі диагностикасын орындау нәтижесінде болады. Диагностиканы аяқтағаннан кейін рөлдік басқару жүйесі қалыпты жұмысына оралады.

- Қозғалтқышты іске қосу немесе тоқтату батырмасын ауыстыру кезінде ON (КОС) және LOCK (бұғаттау) OFF (СӨНД) күйлері арасында EPS релесінің іске қосылу шертпегі естілуі мүмкін.
- Қозғалтқыш жұмысының шуылы тоқтатқан немесе төмен жылдамдықтағы қозғалыс кезінде естілуі мүмкін.
- Егер қоршаған ортаның температурасы төмен болса, рөлдік дөңгелекті бұру кезінде әдеттегі емес шуылдар берілуі мүмкін. Температура көтерілген кезде шуыл жоғалады. Бұл қалыпты болып саналады.
- Егер автокөлік қозғалмаса және рөлдік дөңгелек үнемі солға немесе оңға тірелгенше бұрылса, рөлдік басқару күші ұлғаяды. Бұл жүйенің ақаулығы болып табылмайды. Бірнеше уақыт өткеннен кейін рөлдік басқару күші қалыпты жағдайға оралады.

Рөл бағанын еңкейту/жылжыту

Қозғалыс уақытында рөл бағанын реттеуге тыйым салынады. Бұл көлік құралын басқарудан айырылуға әкеп соғуы мүмкін, ол ауыр жарақатқа, өлімге немесе ЖКО тудырады.

i Ақпарат

Кейбір жағдайларда реттеуді орындағаннан кейін бұғаттауды сөндіру иінтірегі рөлдік дөңгелекті бұғаттай алмайды.

Бұл ақаулық болып табылмайды. Бұндай жағдай, егер екі тегершік ілінісуге тиісті түрде түспесе туындайды. Бұл жағдайда рөлдік дөңгелекті реттеуді қайталаңыз және оны бұғаттаңыз.

OTM048009

Рөл бағанында бұғаттау иінтірегін (1) тартыңыз және еңкейтуді (2) және рөл бағаны жағдайын (3, егер көзделсе) реттеңіз. Рөлдік дөңгелек бетке емес, кеуде қуысы тұсына бағытталуы тиіс.

Аспаптар панелінің және барлық сигнал шамдарының көрімділігіне көз жеткізіңіз.

Рөл бағанын реттеуді аяқтағаннан кейін иінтірек (1) көмегімен бекіту қажет. Рөл бағаны бекітілуінің сенімділігіне көз жеткізу үшін оны жылжытып көріңіз. Рөлдік дөңгелек жағдайын қозғалыс уақытында реттеуді орындауға тыйым салынады.

Жылытылатын рөлдік дөңгелек (бар болса)

Рөлдік дөңгелекті жылыту қосылған оталдыру кезінде немесе жұмыс істеп тұрған қозғалтқыш кезінде батырманы басумен қосылады.

Батырмада индикатор жанады.

Рөлдің жылытуын сөндіру үшін батырманы тағы бір рет басу қажет. Батырмадағы индикатор сөнеді.

Ақпарат

Рөлді жылыту қосқаннан кейін шамамен 30 минуттан кейін автоматты түрде сөнеді.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Рөлге тысқап немесе қосымша жабдық орнатуға тыйым салынады. Бұл рөлдік дөңгелекті жылыту жүйесінің зақымдануына әкеп соғуы мүмкін.

Клаксон

Гудокты іске қосу үшін рөлдік дөңгелектегі гудок белгісімен белгіленген жерді басыңыз. Гудок осы жерді басқан кезде ғана жұмыс істейді.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Гудок батырмасын ұрмаңыз. Гудок батырмасына өткір құралдың көмегімен баспаңыз.

АЙНАЛАР

Артқы көріністің ішкі айнасы

Көлік құралының қозғалысын бастар алдында артқы терезе арқылы көріністің ортада болуы үшін айнаны реттеу қажет.

Көру осі бойында кедергілер болмауына көз жеткізіңіз. Артқы орындықтарда, жүксалғышта немесе артқы орындықтардың бас тірегіштерінде артқы терезе арқылы шолуды бұзатын қандай да бір заттардың орналасуы болмауы тиіс.

Апат жағдайында немесе қауіпсіздік жастықтары ашылған кезде ауыр жарақаттарды болдырмау үшін артқы көрініс айнасын өзгертуге немесе панорамды айна орнатуға жол берілмейді.

3-36

Қозғалыс уақытында айнаны реттеуге ТЫЙЫМ САЛЫНАДЫ. Бұл көлік құралын басқарудан айырылуға әкеп соғуы және аварияның себебі болуы мүмкін

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Айнаны тазарту үшін әйнектерге арналған тазартқышпен суланған қағаз сүлгілерді немесе ұқсас материалды пайдалану қажет. Әйнектерге арналған тазартқышты тікелей айнаға бүркуге болмайды, себебі бұл кезде сұйықтық айна корпусының ішіне түсуі мүмкін.

Артқы көрініс айнасы жұмысының күндізгі/түнгі режимі (бар болса)

[A] : Күн, [B]:Түн

Реттеу айнаны еңкейту бұрышын «күндізгі» күйге өзгерту иінтірегін орнату кезінде қозғалыстың басына дейін жүргізіледі.

Түнгі уақытта көлікті басқару кезінде Сіздің артыңыздағы автокөліктердің фараларынан жарқылдарды азайту үшін күндізгі/түнгі режимді реттеу иінтірегін тартыңыз.

Түнгі режимде артқы көрініс әрекеті жоғалуын есте ұстаңыз.

Артқы көріністің электрхроматикалық айнасы (ЕСМ) (бар болса)

Түнгі уақытта немесе жеткіліксіз жарық жағдайларында артқы көріністің электр айнасы артта келе жатқан көлік құралдарының фараларынан жарықты автоматты түрде қадағалайды.

Жұмыс істеп тұрған қозғалтқыш кезінде қатты жарықтың болуы артқы көрініс айнасына кіріктірілген бергішпен қадағаланады. Бергіш көліктің айналасындағы жарық деңгейін анықтайды және артта келе жатқан көлік құралының жарығына байланысты автоматты түрде түзету жүргізеді

Селекторды «R» (артқы жүріс) күйіне ауыстыру кезінде айна жүргізушіге арттағы оңтайлы көруді қамтамасыз ету үшін ең жарық баптауға автоматты түрде ауыстырады.

ОТМ048428L

- [1] :Индикатор,
[2] : Қосу/сөндіру батырмасы,
[3] :Бергіш

Артқы көріністің электр айнасын басқару:

- Автоматты түрде күңгірттеу функциясын қосу үшін қосу/сөндіру батырмасын (1) басыңыз. Айнаның индикаторы жанады.

Автоматты түрде күңгірттеу функциясын сөндіру үшін қосу/сөндіру батырмасын басыңыз. Айнаның индикаторы сөнеді.

- Әдепкі қалпы бойынша айна оталдыруды қосқан кезде қосылады.

HAZARFA ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Айнаны тазарту үшін әйнектерге арналған тазартқышпен суланған қағаз сүлгілерді немесе ұқсас материалды пайдалану қажет. Әйнектерге арналған тазартқышты тікелей айнаға бүркуге болмайды, себебі бұл кезде сұйықтық айна корпусының ішіне түсуі мүмкін.

Тұсбағары бар электрхромды артқы көрініс айнасы (ЕСМ)

1. Жарықтың артқы бергіші
2. Жай-күй индикаторының жарық диоды
3. ЕСМ қосу/сөндіру батырмасы
4. Тұсбағар батырмасы
5. Экранның терезесі

Артқы көріністің айнасын автоматты түрде күңгірттеу жүйесі, егер ол ЕСМ қосу/сөндіру батырмасын басу арқылы қосылса, көлік құралының артында келе жатқан фаралар жарығының қаттылығын автоматты түрде қадағалайды. Сөндіру үшін ЕСМ қосу/сөндіру батырмасын қайта басыңыз.

1. Тұсбағар функциясын басқару үшін

Тұсбағар батырмасын басыңыз және жіберіңіз. Бұдан кейін автокөлік қозғалысының бағыты шығарылады. Батырманы қайта басу және жіберу кезінде бейне сөнеді.

Бағыттың бейнесі

- E: Шығыс
  - W: Батыс
  - S: Оңтүстік
  - N: Солтүстік
- Үлгі) NE: Солтүстік-шығыс

2. Калибрлеу тәсілі

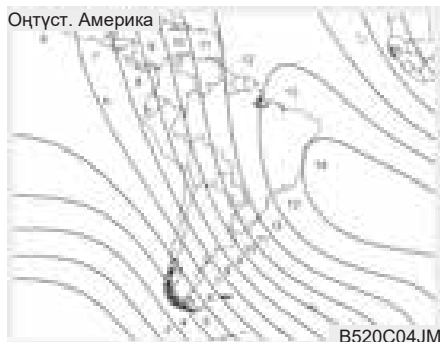
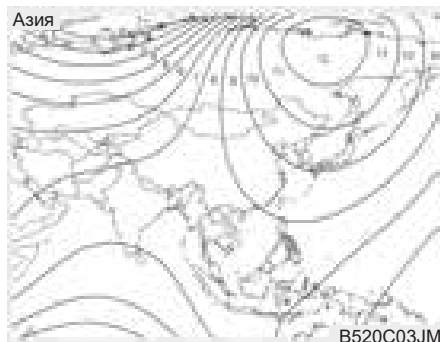
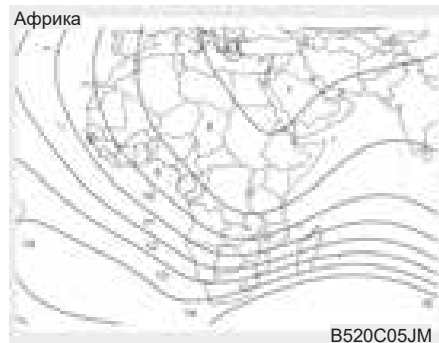
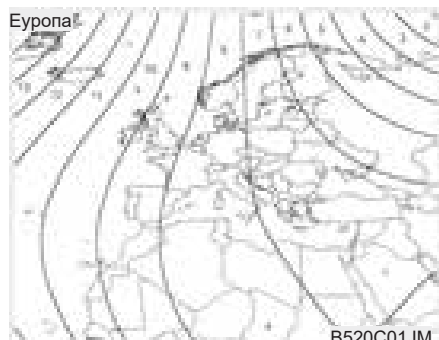
Батырманы басыңыз және 6 с аса ұстап тұрыңыз, бірақ 9 с аз. жадын тазартқаннан кейін дисплейде «С» әрпі бейнеленеді.

- Автокөлікте 8 км/сағ төмен емес жылдамдықпен шеңбер бойы қозғалыңыз. Осындай түрде 2 айналым жасаңыз немесе тұсбағар бойынша бағыт пайда болғанға дейін қозғалысты жалғастырыңыз.
- Шеңбер бойы оңға және қарама-қарсы бағытта қозғалуға болады. Калибрлеу аяқталғаннан кейін тұсбағар бойынша бағыт пайда болады.
- Тұсбағарда бағыт пайда болғанға дейін шеңбер бойы қозғалысты жалғастырыңыз.

3. Тұсбағар аймағын баптау

1. Өзіңіздің ағымдағы орналасқан жеріңізді және аймақтар картасында ауытқу аймағы нөмірін табыңыз.

2. Батырманы басыңыз және 3 с аса ұстап тұрыңыз, бірақ 6 с аз. Дисплейде ағымдағы аймақтың нөмірі пайда болады.

3. Дисплейде жаңа аймақ нөмірі пайда болғанға дейін батырманы басыңыз. Дисплейде батырманы басуды тоқтатқаннан кейін бірнеше секунд ішінде тұсбағар бойынша бағыт пайда болады.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

1. Магниттің көмегімен автокөлікке бекітілетін, шаңғылар, антенналар және т.б. үшін бекіткіш орнатпаңыз. Олар тұсбағардың жұмысына әсер етеді.
2. Егер қайта реттеуден кейін көп кешікпей тұсбағар көрсеткіштерінің дұрыс бағыттан ауытқуы туындаса, тұсбағарты тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

3. Тұсбағар тоннелдерде немесе еңіс бойы жоғары немесе төмен қозғалыс кезінде дұрыс бағытты көрсетпеуі мүмкін.

(Автокөлік тұрақты геомагнетизм облысында болғанда, тұсбағар қалыпты жағдайға оралады.)

4. Айнаны тазарту үшін әйнектерге арналған тазартқышпен суланған қағаз сүлгілерді немесе ұқсас материалды пайдалану қажет. Әйнектерге арналған тазартқышты тікелей айнаға бұрқуге болмайды, себебі бұл кезде сұйықтық айна корпусының ішіне түсуі мүмкін.

Артқы көріністің сыртқы айнасын жинау батырмасы

OTM048015

Қозғалысты бастар алдында айнаның еңкею бұрышын реттеңіз.

Автокөлікте екі жағынан артқы көріністің сыртқы айналары орнатылған.

Айнаны қашықтықтан басқару ауыстырып-қосқышының көмегімен қашықтықтан реттеуге болады.

Айнаның корпусын автоматты жууда өңдеу уақытында немесе тар көшелердегі қозғалыс кезінде зақымдаудың алдын алу үшін жинауға болады.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- Артқы көріністің оң жақ сыртқы айнасы дөңес. Кейбір елдерде артқы көріністің сол жақ айнасы да дөңес болады. Артқы көріністегі айнадағы объектілер шын мәніндегіге қарағанда алыста тұрғандай болады.
- Қайта ауыстыру алдында арттағы келесі көлік құралына дейінгі қашықтықты бағалау үшін артқы көріністің ішкі айнасы немесе басты бұру арқылы артқа қарау қажет.

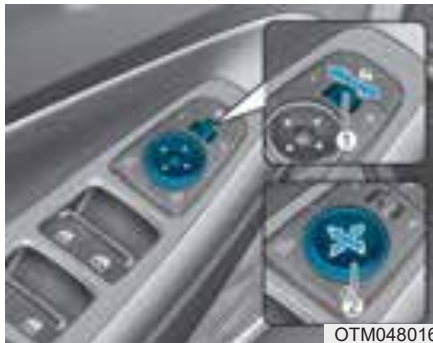
⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Көлік құралы қозғалыста болғанда, артқы көріністің сыртқы айналарын реттеуге тыйым салынады. Бұл көлік құралын басқарудан айырылуға әкеп соғуы және апат себебі болуы мүмкін.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Айнадан мұзды қыруға болмайды, бұл ретте әйнектің беті зақымдалуы мүмкін.
- Егер айна қатып қалса, оған күш түсіре отырып, оны реттеуге тырыспаңыз. Еріту үшін мұзқатыртпауыш спрей (салқындату жүйесіне арналған антифриз емес), ыстық суда суланған жұмсақ матаны пайдалану ұсынылады. Сондай-ақ көлік құралын жылы жайға орналастыруға болады.

Артқы көрініс айналарын реттеу

1. Сіз жағдайын реттегіңіз келген, артқы көрініс айнасын таңдау үшін иінтіректі (1) солға (L) немесе оңға (R) ауыстырыңыз.
2. Айнаны жоғары, төмен, солға немесе оңға ауыстыру үшін айналарды реттегішті (2) пайдаланыңыз.
3. Реттегеннен кейін иінтіректі (1) айнаның күйін байқаусызда өзгертудің алдын алу үшін ортаңғы күйге орналастырыңыз.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Айналар шеткі жағдайға жеткен кезде қозғалуын тоқтатады, бірақ электрқозғалтқыш ауыстырып-қосқышты басқанға дейін жұмысын жалғастыра береді. Электрқозғалтқыштың зақымдануына әкеп соғуына байланысты, ауыстырып-қосқышты қажет етілгеннен асыра ұстамаңыз.
- Артқы көріністің сыртқы айнасының күйін қолмен реттеуге тырыспаңыз, себебі бұл ретте электрқозғалтқыштың зақымдануы мүмкін.

Сыртқы айналардың жиналуы

Қолмен үлгісі

Артқы көріністің сыртқы айнасын жинау үшін айнаның корпусын ұстау, одан кейін оны автокөліктің артқы бөлігі жағына тарту қажет.

Электрлік үлгі

Артқы көріністің сыртқы айнасын ауыстырып-қосқышты басу арқылы жинауға немесе ашуға болады.

- Егер СК-дисплейде пайдаланушы баптауларында «Convenience [Жайлылық функ.] → Welcome mirror/light [Сәлемдесу жарығы/ ақылды айна] → On door unlock [Есік ашық]» таңдалса, артқы көріністің сыртқы айнасы мынадай түрде автоматты түрде жиналады және ашылады:

- Айналар электронды кілтпен есіктерді бұғаттау немесе бұғатын ашу кезінде жиналатын және ашылатын болады.

- Айна есіктің сыртқы тұтқасындағы батырмамен есікті жапқан немесе ашқан кезде бүктелетін немесе бастапқы орнына оралатын болады.

- СК-дисплейде пайдаланушы Баптауларында «Convenience [Жайлылық функ.] → Welcome mirror/light [Сәлемдесу жарығы/ ақылды айна] → On door unlock [Есік ашық]» және «Convenience [Жайлылық функ.] → Welcome mirror/light [Сәлемдесу жарығы/ ақылды айна] → Ondriver approach [Жүргізуші жақындаған кезде]» параметрін таңдау кезінде артқы көріністің сыртқы айналары, егер жүргізушінің өзімен бірге электронды кілт болса, ол автокөлікке жақындаған кезде автоматты түрде ашылады (жабық және бұғатталған есіктер кезінде).

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Артқы көріністің электр сыртқы айнасын басқару тіпті оталдыру ауыстырып-қосқышы кезінде де жұмыс істейді. Алайда АКБ орынсыз зарядының бітуін болдырмас үшін айналарды жұмыс істемейтін қозғалтқыш кезінде қажеттіден артық реттемеңіз.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Артқы көріністің сыртқы айналарын қолмен жинауға рұқсат етілмейді. Бұл ретте жетек тетігі зақымдалуы мүмкін.

Кері жүріспен тұраққа қою кезіндегі көмек функциясы (бар болса)

Егер беріліс ауыстыру иінірегін R (Артқы жүріс) жағдайына орнатса, артқы жүрістің сыртқы айнасы артқы жүріс қозғалысы кезінде басқаруға ықпал ете отырып, төмен еңкейеді.

Артқы жүрістің сыртқы айнасының ауыстырып-қосқышының жағдайы (1) айналардың ауыстырылу-ауыстырылмауын анықтайды:

Солға/оңға: Егер L (Солға) немесе R (Оңға) жағдайы таңдалса, артқы көріністің екі сыртқы айнасы да бұрылады.

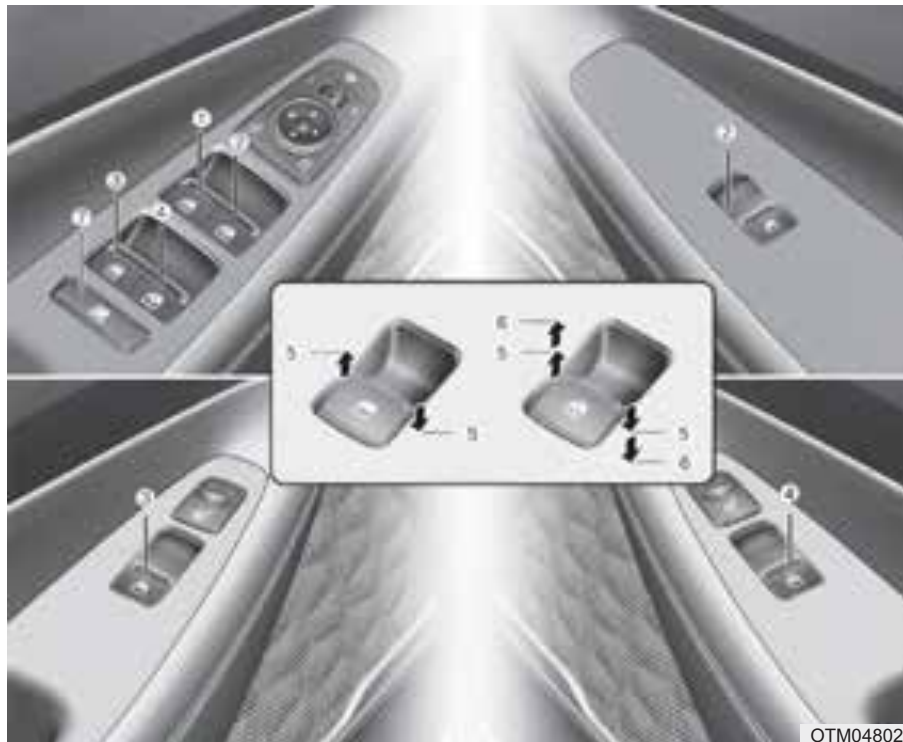
Ортаңғы жағдай: Егер ортаңғы жағдай таңдалса, артқы көріністің сыртқы айналары бұрылмайды.

Артқы көріністің сыртқы айналары төменде аталған жағдайлардың кез келгенінде түпнұсқа жағдайға автоматты түрде оралады:

- Қозғалтқышты іске қосу-тоқтату батырмасы OFF немесе ACC жағдайында орнатылған.
- Беріліс ауыстыру иінірегі «R» (Артқы жүріс) басқа, кез келген жағдайға ауысады.
- Артқы көрініс айнасының ауыстырып-қосқышы таңдалмаған.

ТЕРЕЗЕЛЕР

Электрлі әйнек көтергіштер (бар болса)

- (1) Жүргізуші есігінің әйнек көтергішін ауыстырып-қосқыш
- (2) Жолаушы есігінің әйнек көтергішін ауыстырып-қосқыш
- (3) Артқы (сол) есіктің электрлі әйнек көтергішін ауыстырып-қосқыш*
- (4) Артқы (оң) есіктің электрлі әйнек көтергішін ауыстырып-қосқыш*
- (5) Терезені ашу және жабу
- (6) Автоматты электрлі әйнек көтергіштер*
- (7) Электрлі әйнек көтергіштерді бұғаттауды ауыстырып-қосқыш

* : бар болса

ОТМ048020

Әйнек көтергіштер тек қосылған оталдыру кезінде ғана жұмыс істейді. Әр есікте өзінің әйнек көтергішін ауыстырып-қосқыш орнатылған. Жүргізушіде жолаушылар есіктерінің әйнек көтергіштері жұмысын бұғаттай алатын, әйнек көтергіштерді бұғаттауды ауыстырып-қосқыш бар. Оталдыру ажыратқышын ACC немесе OFF(СӨНД) күйіне орнатқаннан кейін электрлі әйнек көтергіштерді шамамен әлі 10 минут басқаруға болады. Алайда алдыңғы есіктердің кез келгенін ашқан жағдайда әйнек көтергіштерді тіпті осы 10 минут ішінде де басқаруға болмайды.

<p>Ауыр жарақатты немесе өлімді болдырмас үшін қозғалыс кезінде басты, қолды немесе денені терезелерден шығаруға рұқсат етілмейді.</p>
---

i Ақпарат

- Салқын және ылғал климатты жағдайларда қатуға байланысты электрлі әйнек көтергіштер жұмысының бұзылуы мүмкін.
- Ашық артқы терезелер немесе төбенің ашық люгімен (бар болса) қозғалыс жағдайында салонда ауа ағынының құйындауы болуы немесе лүпілді дыбыс шығуы мүмкін. Бұл дыбыстар қалыпты құбылыс болып саналады. Олар жойылуы немесе олардың деңгейі төменде аталған шараларды қабылдаумен азаюы мүмкін. Егер шуыл артқы бір немесе екі әйнек түсірілген кезде туындаса, екі алдыңғы әйнекті шамамен 2,5 см жартылай түсіріңіз. Егер шуыл ашық жоғары люк кезінде естілсе, люктің ашылу дәрежесін азайтыңыз.

Терезені ашу және жабу

Ашу:

Әйнек көтергіштің ауыстырып-қосқышын бірінші белгіленген жағдайға (5) дейін төмен басыңыз. Әйнектің қалайтын биіктігіне қол жеткізген кезде ауыстырып-қосқышты жіберіңіз.

Жабу:

Әйнек көтергіштің ауыстырып-қосқышын бірінші белгіленген жағдайға (5) дейін жоғары басыңыз. Әйнектің қалайтын биіктігіне қол жеткізген кезде ауыстырып-қосқышты жіберіңіз.

Терезені автоматты түрде жабу/ашу (бар болса)

Қысқа мерзімді басу немесе электрлі әйнек көтергіштің ауыстырып-қосқышын бекітудің екінші жағдайына (6) дейін көтеру тіпті жіберілген ауыстырып-қосқыш кезінде әйнектің толық түсуіне немесе көтерілуіне әкеледі. Терезе ашылған немесе жабылған кезде терезенің әйнегін белгілі жағдайда тоқтату үшін ауыстырып-қосқышты басу немесе жоғары тарту, одан кейін жіберу қажет.

Электрлі әйнек көтергіштерді басқару жүйесін қайта жүктеу

Егер электрлі әйнек көтергіштер тиісті түрде жұмыс істемесе, автоматты басқару жүйесі қайта жүктелуі тиіс. Бұл үшін төменде аталған әрекеттерді орындау қажет:

1. Оталдыруды қосыңыз.
2. Терезені жабыңыз және электрлі әйнек көтергішті ауыстырып-қосқышты кем дегенде тағы бір секунд тартуды жалғастырыңыз.

Егер қайта жүктегеннен кейін электрлі әйнек көтергіштер әлі де тиісті түрде жұмыс істемесе, жүйені тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Автоматты реверс функциясы электр шыны көтергіштерді басқару жүйесін қайта іске қосу уақытында жұмыс істемейді. Әйнектерді жабар алдында бұған ешқандай дене бөлшектерінің немесе заттардың кедергі келтірмеуіне көз жеткізу қажет. Әйтпесе жарақат алуы немесе көлік құралын зақымдауы мүмкін.

Автоматты реверс (бар болса)

Егер терезені автоматты жабу кезінде кедергі анықталса, терезе объектіні алып тастауға мүмкіндік бере отырып, тоқтайды және шамамен 30 см (12 дюйм) түседі.

Электрлі әйнек көтергішті жабу уақытында кедергі анықталған жағдайда әйнек автоматты түрде тоқтайды және шамамен 2,5 см (1 дюйм) ашылады.

Автоматты реверс функциясын пайдаланумен терезені түсіргеннен кейін 5 секунд ішінде электрлі әйнек көтергішті ауыстырып-қосқышты үздіксіз басу кезінде бұл функция іске қосылмайды.

i Ақпарат

Әйнектің автоматты реверсі функциясы автоматты көтеру функциясын пайдалануға белсенді ауыстырып-қосқышты екінші жағдайға дейін көтеру жағдайында ғана белсенді.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Әйнектерді жабар алдында бұған ешқандай дене бөлшектерінің немесе заттардың кедергі келтірмеуіне көз жеткізу қажет. Әйтпесе жарақат алуы немесе көлік құралын зақымдауы мүмкін. Әйнек пен жоғары тығыздағыш арасындағы диаметрі 4 мм (0,16 дюйм) төмен объектілер қысудан қорғау жүйесімен анықталмауы мүмкін және әйнек түсірілмейді.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Терезелерде қосымша жабдықтар орнатуға рұқсат етілмейді. Бұл автоматты реверстің қызмет етуін бұзуы мүмкін.

Электрлі әйнек көтергіштерді бұғаттауды ауыстырып-қосқыш

Жүргізуші әйнек көтергіштерді бұғаттауды ауыстырып-қосқыш көмегімен артқы есіктердің әйнек көтергіштерінің ауыстырып-қосқыштарын бұғаттай алады.

Электрлі әйнек көтергіштерді бұғаттауды ауыстырып-қосқыш бұғаттау жағдайында болғанда:

- Жүргізуші жағынан Негізгі басқару органы барлық электрлі әйнек көтергіштерді басқаруға мүмкіндік береді.

- Алдыңғы жолаушы алдыңғы есіктің электрлі әйнек көтергішін жолаушы жағынан басқара алады.
- Артқы орындықтардың жолаушылары артқы электрлі әйнек көтергіштерді басқара алмайды.
- * Әйнек көтергіштерді бұғаттауды ауыстырып-қосқышқа басқан жағдайда (индикатор жанады) артқы орындықтардың жолаушылары артқы есіктерді (балаларды қорғау үшін электронды бұғаттау жүйесі болған кезде) аша алмайды.

Қосымша ақпарат осы тараудың «Балаларды қорғау үшін электронды бұғаттау жүйесі» бөлімінде келтіріледі.

Балаларға әйнек көтергіштермен ойнауға рұқсат етпеңіз. Жүргізушінің есігінде орналасқан әйнек көтергішті бұғаттауды ауыстырып-қосқышты бұғаттау жағдайында ұстау ұсынылады. Баланың әйнек көтергішті кенеттен қосуы ауыр жарақатқа немесе өлімге әкеп соғуы мүмкін.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Электрлі әйнек көтергіштерді басқару жүйесінің зақымдануын болдырмау үшін бір уақытта екі терезеден артық ашпаңыз және жаппаңыз. Осылайша, сіз сақтандырғыштың ұзақ мерзімді жұмысын қамтамасыз етесіз.
- Жүргізуші мен жолаушы жағынан қарама-қайшы пәрмендер бере отырып, ауыстырып-қосқышқа бір уақытта басуға тыйым салынады. Бұндай жағдайда әйнек тоқтайды және не ашық, не жабық жағдайға ауыспайтын болады.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- Егер қозғалтқыш жұмыс істеп тұрса, қараусыз балалар бар автокөлікте кілтті қалдыруға **ТЫЙЫМ САЛЫНАДЫ**.
- Балаларды автокөлікте ешқашан қараусыз қалдырмаңыз. Тіпті өте кішкентай балалар автокөліктің абайсыз қозғалысын тудыра, дене мүшелерін әйнекпен қыса немесе өзі мен басқаларды жарақаттай алады.
- Терезелерді жабар алдында терезелердің қозғалысы жолдарында мысалы, дене мүшелері секілді қандай да бір кедергілердің жоқ екендігіне көз жеткізіңіз.
- Қозғалыс кезінде терезеден басты, қолды немесе басқа дене мүшелерін шығаруға тыйым салынады.

Әйнектерді қашықтықтан жабу функциясы (бар болса)

OPD047044L

Сіз электрлі әйнек көтергіштің қозғалысын 3 секундтан артық есікті бекіту батырмасына (1) баса отырып, тіпті сөніп тұрған қозғалтқыш кезінде де басқара аласыз. Әйнек сіз есіктерді басылған бұғаттау батырмасын ұстап тұрғанша ауысады (жоғары). Шынының қозғалысы сіз есікті бекіту батырмасын жібергенде тоқтатылады. Шыныны толық жапқаннан кейін авариялық дабылдама шамдары 3 рет жыпылықтайды.

3

i Ақпарат

- Терезені қашықтықтан жабу функциясы, егер сіз осы операцияны орындау уақытында автокөлік жанынан кетсеңіз, өз жұмысын кенеттен тоқтатуы мүмкін. Әйнектің қозғалысын бақылай отырып, автокөліктің жанында қалыңыз.
- Әйнектердің біреуінің қозғалысы белгілі күшпен қозғалысқа кедергі келтірген кезде тоқтатылуы мүмкін. Алайда басқа әйнектер қозғалысын жалғастырады. Сондықтан сіз барлық әйнектердің жабық екендігіне, ал авариялық дабылдама шамдары 3 рет жапылықтағанына көз жеткізуге тиіссіз.
- Терезелерді қашықтықтан жабу функциясы барлық электрлі әйнек көтергіштерді автоматты басқарумен жабдықталған автокөліктерде ғана қолжетімді.

ТӨБЕДЕГІ ПАНОРАМАЛЫ ЛЮК (БАР БОЛСА)

Егер автокөлік төбесінде люкпен жабдықталса, оны ашу және жабу төбе консоліндегі ауыстырып-қосқышпен жүргізіледі.

Жоғарғы люкті ашу немесе жабу үшін оталдыру ауыстырып-қосқышы ON (ҚОС) жағдайында болуы тиіс.

Жоғарғы люкті оталдыру кілтін шығарғаннан немесе оны ACC (қосымша жабдық), LOCK (бұғаттау) немесе OFF (сөнд.) күйіне ауыстырғаннан кейін шамамен 10 минут ішінде басқаруға болады.

Алайда алдыңғы есікті ашқан жағдайда жоғарғы люкті осы 10 минут ішінде пайдалануға болмайды.

i Ақпарат

- Салқын және ылғал климатты жағдайлар кезінде қатуға байланысты люктің жұмысы бұзылуы мүмкін.
- Автокөлікті жуғаннан немесе жаңбырдан кейін люктің жағдайын ауыстырмас бұрын міндетті түрде оны құрғатып сүргіңіз.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Люк толығымен ашық, жабық немесе еңкейгенде жоғарғы люкті басқару иінтірегін жіберіңіз. Бұл электр қозғалтқыштың немесе жүйе компоненттерінің зақымдануына әкелуі мүмкін.
- Автокөліктен кете отырып, жоғарғы люктің толық жабықтығына көз жеткізіңіз.

Егер жоғарғы люк ашық болса, жаңбыр не қар жауғанда салон су болуы мүмкін, сондай-ақ ұрлық қаупі бар.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- Қозғалыс уақытында жоғарғы люкті немесе күнге қарсы пердені басқаруға рұқсат етілмейді. Бұл басқарудан айырылуға және өлім, ауыр жарақат немесе мүліктік зиян тудыратын аварияға әкеп соғуы мүмкін.
- Жоғарғы люкті пайдаланар алдында оның басқа, дененің басқа мүшелеріне немесе заттарға тимейтіндігіне көз жеткізу қажет.
- Жұмыс істеп тұрған қозғалтқыш кезінде, егер көлік құралында қараусыз балалар болса, онда электронды кілтті қалдыруға болмайды.
- Қараусыз балалар жоғарғы люкті іске қосуы мүмкін, ал бұл ауыр жарақаттарға әкелуі мүмкін.

- Панорамалы люк шыныдан жасалған, сондықтан жол-көлік оқиғасы жағдайында оның сынуы мүмкін. Тиісті қорғаныш құралдары (мысалы, қауіпсіздік белдігі, CR, және т.б.) жоқ жолаушылар сынған айнектер арқылы ұшып кетуі мүмкін, бұл ауыр жарақаттар немесе тіпті өлім үшін себеп болады.
- Автокөліктің үстіне отырмаңыз. Бұл жарақаттануға немесе автокөліктің зақымдануына әкеп соғуы мүмкін.

Күнге қарсы перде

- Күнге қарсы пердені ашу үшін жоғарғы люктің реттеуішін артқа бірінші бекітілген күйде ауыстырыңыз.
- Люктің жабық әйнегі кезінде күнге қарсы пердені жабу үшін жоғарғы люктің реттеуішін алға ауыстырыңыз.

Төбеде люкті кез келген нүктеде тоқтату үшін төбедегі люкті басқару иінтірегін алға немесе артқа бір сәтке тарту қажет.

i Ақпарат

Басқару иінтірегін бірінші бекітілген күйге ауыстыру үшін кішкене ғана күш салу қажет.

Жоғарғы люктің жылжуы

ОТМ048023

Күнге қарсы перде жабық болғанда

Егер жоғарғы люкті басқару иінтірегін бірінші бекітілген күйге ауыстырса, күнге қарсы перде толық ашық жағдайға жылжиды, ал одан кейін төбедегі люктің әйнегі толық ашылады.

Төбеде люкті кез келген нүктеде тоқтату үшін төбедегі люкті басқару иінтірегін алға немесе артқа бір сәтке тарту қажет.

Күнге қарсы перде ашық болғанда

Егер люкті басқару иінтірегін артқа тартса, әйнек толық ашық жағдайға ауысады. Төбеде люкті кез келген нүктеде тоқтату үшін төбедегі люкті басқару иінтірегін алға немесе артқа бір сәтке ауыстыру қажет.

i Ақпарат

Жоғарғы панорамалы люк әйнегінің тек алдыңғы бөлігі ғана ашылады және жабылады.

Төбедегі люктің көлбеуі

ОТМ048025

Күнге қарсы перде жабық болғанда

Егер жоғарғы люктің реттеуішін жоғары ауыстырса, күнге қарсы перде ашылады, одан кейін жоғарғы люктің әйнегі ашық жағдайға қисаяды.

Төбеде люкті кез келген нүктеде тоқтату үшін төбедегі люкті басқару иінтірегін алға немесе артқа бір сәтке тарту қажет.

3

Көлік құралына арналған қолайлы компоненттер

Күнге қарсы перде ашық болғанда

Егер жоғарғы люкті басқару иінтірегін жылжытса, люктің әйнегі ашық жағдайға қисаяды.

Төбеде люкті кез келген нүктеде тоқтату үшін төбедегі люкті басқару иінтірегін алға немесе артқа бір сәтке тарту қажет.

Жоғарғы люктің жабылуы

Жоғарғы люктің жабылу тәртібі

Жоғарғы люкті басқару иінтірегін бірінші бекіту күйіне дейін алға басыңыз.

Күнге қарсы пердесі бар жоғарғы люктің әйнегін жабу

Жоғарғы люкті басқару иінтірегін екінші бекіту күйіне дейін алға ауыстырыңыз. Бұл ретте алдымен төбедегі люктің әйнегі жабылады, одан кейін күнге қарсы перде автоматты түрде жабылады.

Төбеде люкті кез келген нүктеде тоқтату үшін төбедегі люкті басқару иінтірегін алға немесе артқа бір сәтке тарту қажет.

Автоматты реверс (бар болса)

OLFC044035CN

Егер люкті автоматты жабу кезінде кедергі байқалса, люк автоматты түрде ашылу жағына жылжиды және объектіні алып тастау мүмкіндігін беру үшін тоқтайды.

Төбедегі люктің әйнегі мен әйнектің алдыңғы арнасы арасына автоматты реверс жүйесі анықтамайтын кішкене заттар түсуі мүмкін. Бұл жағдайда жоғарғы люктің әйнегін ауыстыру жүйесі затты анықтамайды және қозғалыс кері бағытта іске қосылмайды.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- Жоғарғы люктің кенеттен іске қосылуын, әсіресе баланың әрекеттері нәтижесінде іске қосылуын болдырмас үшін балаға жоғарғы люкті басқаруға рұқсат бермеңіз.
- Автокөлік үстіне отырмаңыз. Бұл автокөліктің зақымдануын тудыруы мүмкін.

HAZARFA ÜSTAYTYN JAÝT

- Люктің бағыттауыштарынан немесе люк пен төбе панелі арасындағы жиналу орындарынан ласты уақытылы тазарту қажет, әйтпесе люктің қозғалысы кезінде шуыл пайда болуы мүмкін.
- Теріс температуралар кезінде немесе оны қар не мұз басқанда жоғарғы люкті ашпаңыз, себебі бұл ретте электр қозғалтқыштың зақымдалуы мүмкін. Салқын және ылғал климатты жағдайлар кезінде жоғарғы люктің жұмысы бұзылуы мүмкін.

Жоғарғы люк жүйесінің бастапқы жағдайға оралуы

Мынадай жағдайлар туындаған кезде төбедегі люктің баптауларын қайта орнату қажет етілуі мүмкін:

- АКБ заряды біткен немесе ажыратылған, не төбедегі люктің сақтандырғышы ауыстырылған немесе ажыратылған
- Төбедегі люкті басқару иінтірегі дұрыс жұмыс істемейді

Төбедегі люктің баптауларын қайта орнату үшін мынадай әрекеттерді орындаңыз:

1. Оталдыруды қосу және төбедегі люктің әйнегі мен күнге қарсы пердесін толық жабу.
2. Басқару иінтірегін жіберіңіз.
3. Төбедегі люкті басқару иінтірегін алдыңғы бағытта бағыттаңыз және төбедегі люктің кішкене жылжуына дейін шамамен 10 секунд ішінде ұстаңыз (күнге қарсы пердені жабу үшін), одан кейін басқару иінтірегін жіберіңіз.
4. Төбедегі люкті басқару иінтірегін алдыға бағыттаңыз және жоғарғы люк мыналарды орындамайынша ұстаңыз:

Күнге ашу→ Еңкею	—	пердені әйнекті
ашу→ Жылжу	—	әйнекті
ашу→ Жылжу	—	әйнекті
жабу→ Күнге жабу	қарсы	пердені

Одан кейін реттеуішті жіберіңіз.

Осы процедураны аяқтау бойынша люктің жүйесі бастапқы жағдайға ауыстырылады.

Қосымша ақпарат үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгініңіз.

i Ақпарат

Егер люкті басқару жүйесін қайта жүктеу орындалмаса, төбедегі люк тиісті түрде жұмыс істемейді мүмкін.

Ашық жоғарғы люк туралы ескерту (бар болса)

- Егер жүргізуші төбедегі люк толық жабылмаған кезде қозғалтқышты сөндірсе, шамамен 3 секунд ішінде ескерту дыбысты сигнал беріледі, ал СК-дисплейде төбедегі ашық люк туралы ескерту хабарламасы бейнеленеді.

- Егер жүргізуші төбедегі толық жабылмаған люк кезінде қозғалтқышты сөндірсе және есікті ашса, онда есікті жабу немесе люкті толық жабу сәтіне дейін СК-дисплейде төбедегі ашық люк туралы ескерту хабарламасы бейнеленеді.

Автокөлікті қалдыра отырып, жоғарғы люкті сенімді жабу қажет.

СЫРТҚЫ ФУНКЦИЯЛАР

Капот

Капотты ашу

1. Автокөлікті тоқтатыңыз және тұрақ тежегішін қосыңыз.
2. Капотты ашу үшін иіңтіректі тартыңыз. Капот шамалы ашылуы тиіс.

3. Автокөлікке алдынан жақындаңыз, капотты шамалы көтеріңіз, капоттың астында ортасында орналасқан қосымша ілмекке (1) басыңыз. Жартылай көтергеннен кейін капотты жіберіңіз, ары қарай ол өзі көтеріледі.

Капотты жабу

1. Капотты жабар алдында мыналарды тексеріңіз:
  - Моторлы бөліктегі құю қылтасының барлық қақпақтары дұрыс орнатылған болуы тиіс.
  - Қолғаптар, шүберектер және басқа да тұтанатын материалдар моторлы бөліктен алынуы тиіс.
2. Капотты жартылай төмен түсіріңіз (көтерер кезде жабық жағдайдан шамамен 30 см) және оны жабу үшін басыңыз. Осыдан кейін капот жағдайының сенімділігін екі рет тексеріңіз.

Егер капот шамалы көтеріліп тұрса, бұл оның тиісті түрде бұғатталмағанын білдіреді. Оны тағы бір рет ашып, көбірек күш сала отырып жабыңыз.

- Капотты жабар алдында оған ештеңенің кедергі келтірмеуіне көз жеткізіңіз.

- Қозғалыс басталар алдында оның жабылуы сенімділігін міндетті түрде екі рет тексеріңіз. Аспаптар панелінде хабарламаның немесе ашық капоттың жанып тұрған бақылау шамының жоқ екендігіне көз жеткізіңіз. Егер капот жабылмаса, автокөліктің қозғалысы кезінде жүргізушіні капоттың толық жабылмауы туралы ескертетін дыбысты сигнал іске қосылады. Ашық капотпен қозғалыс көрінімділікті толық жоғалтуға әкеп соғуы мүмкін, бұл өз алдына жол-көлік оқиғасын тудыруы мүмкін.
- Көтерілген капотты автокөлікте жүрмеңіз. Шолудың бұзылуы жол-көлік оқиғасына әкеп соғуы мүмкін, бұған қоса, капоттың құлауы немесе зақымдануы мүмкін.

Жүксалғыштың қақпағы

Жүксалғыштың қақпағын ашу

Беріліс ауыстыру иінтірегінің Р (тұраққа қою) жағдайында екендігіне көз жеткізіңіз және тұрақ тежегішін қосыңыз.

Бұдан кейін мына әрекеттердің біреуін орындаңыз:

1. Электронды кілтте есіктердің бұғатын ашу батырмасының көмегімен барлық есіктердің бұғатын ашыңыз. Жүксалғыштың қақпағын ашу үшін оның тұтқасындағы батырманы басыңыз.

2. Қашықтықтан басқару пультында немесе электронды кілтте жүксалғыш қақпағының бұғатын ашу батырмасын басыңыз және ұстап тұрыңыз. Жүксалғыштың қақпағын ашу үшін оның тұтқасындағы батырманы басыңыз.

3. Өзіңізбен электронды кілт болса, жүксалғыштың қақпағын ашу үшін оның тұтқасындағы батырманы басыңыз.

Жүксалғыштың қақпағын жабу

Жүксалғыштың қақпағын түсіріңіз және оны құлып бекітілгенге дейін басыңыз. Жүксалғыш қақпағының сенімді жабылғанына көз жеткізу үшін жүксалғыш қақпағындағы тұтқадағы батырмаға баспастан, оны ашуға тырысып, бекітілуін тексеріңіз.

Автокөліктің қозғалысы кезінде жүксалғыштың қақпағы әрқашан бекітілген болуы тиіс. Егер оны ашық қалдырса немесе нығыз бекітпесе салонға тұншықтырғыш газы (СО) бар пайдаланылған улы газдар кіруі мүмкін, бұл ауыр ауруға немесе өлімге әкеп соғуы мүмкін.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Жүксалғыш қақпағының көтергіш цилиндрлерінің және бекіткіш бөлшектерінің зақымдалуын ескерту үшін қозғалыс басталар алдында жүксалғышты әрқашан жабыңыз.

i Ақпарат

Салқын және ылғал климатты аймақтарда қату нәтижесінде жүксалғыш қақпағы құлпының және механизмдерінің жұмысында бұзушылықтар байқалуы мүмкін.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Жүксалғыштың қақпағын ұстап тұратын бөлшекті (газды серіппе) ұстап тұрмаңыз. Бөлшектің пішінін өзгертуі автокөліктің зақымдануына және жарақат алу қаупіне әкеп соғуы мүмкін екендігін есте сақтаңыз.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- Жүксалғышқа жолаушылар отырғызуға **ТҮЙІМ САЛЫНАДЫ**. Егер жүксалғыш жабылып қалса, ішіндегі адам сыртқа шыға алмайды, ол ауыр жарақаттар алуы немесе желдетудің жеткіліксіздігіне, пайдаланылған газдардың енуіне немесе экстремалды температуралар әсеріне байланысты қаза болуы мүмкін. Жүксалғыш көлік құралы шанағының пішінін өзгерту аймағы болып табылады және апат жағдайында онда болу өте қауіпті.
- Автокөлік бұғатталған болуы тиіс, ал кілттер балалардың қолы жетпейтін жерде болуы тиіс. Ата-аналар балаларына жүксалғыш бөлігінде ойнаудың қауіптілігі туралы айтулары тиіс.

Жүксалғыштың қақпағын шұғыл ашу

Автокөлік оның төменгі бөлігінде жүксалғыштың қақпағын авариялық ашу иінітірегімен жабдықталған. Адамды жүксалғышта байқаусыз жапқан жағдайда жүксалғыштың қақпағын мынадай түрде ашуға болады:

1. Қақпақты шешіңіз.
2. Кілттің көмегімен ашу иінітірегін оңға бұрыңыз.
3. Жүксалғыштың қақпағын жоғары тартыңыз.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- Күтпеген оқиғада жүксалғыштың қақпағын шұғыл ашу иінітірегінің орналасуын және жүксалғыш бөлігінде кездейсоқ жабылып қалған кезде оны ашу тәртібін білу қажет.
- Автокөлікті жүксалғыш бөлігінде адамдардың болуына ешқандай жағдайда рұқсат етілмейді. Жүксалғыш бөлігі авария жағдайында адамдар үшін өте қауіпті орын болып табылады.
- Ашу иінітірегін тек шұғыл жағдайларда ғана пайдаланыңыз. Әсіресе автокөліктің қозғалысы кезінде ерекше сақтықты сақтаңыз.

Жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағы (бар болса)

Жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағының батырмасы

Жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағы мынадай жағдайларда іске қосылады:

- Жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағының батырмасы сөніп тұрған қозғалтқыш кезінде басылады.

- Жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағының батырмасы Р жағдайында (тұраққа қою, АБАҚ бар автокөліктер үшін) немесе бейтарап жағдайда (МБАҚ автокөліктер үшін) орнатылған, қосылып тұрған оталдыру және беріліс қорабы иінтірегі кезінде басылады.

Жүксалғыш қақпағының электр жетегін қосу немесе сөндіру үшін СК-дисплейде «User Settings» (пайдаланушы баптаулары) режиміне ауысыңыз және «Power Tailgate [Жүкс. эл. жетегі]» тармағын таңдаңыз

Толық ақпарат осы тараудың «СК-дисплей» бөлімінде келтіріледі.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Балаларды немесе жануарларды автокөлікте ешқашан қараусыз қалдырмаңыз.

Бұған қоса, балалар немесе жануарлар жүксалғыш қақпағының электр жетегін қосуы мүмкін, бұл олардың өздерінің немесе айналасындағылардың зақымдануына, сондай-ақ автокөліктің зақымдануына әкеп соғуы мүмкін.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Жүксалғыштың қақпағын пайдаланар алдында оның айналасында адамдардың немесе заттардың жоқ екендігіне көз жеткізіңіз. Жүкті тиер немесе түсірер алдында, сондай-ақ жолаушыларды мінгізер немесе түсірер алдында жүксалғыш қақпағының толық ашылуын және тоқтауын күтіңіз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жүксалғыштың электр жетегі бар бар қақпағын қолмен ашпаңыз және жаппаңыз. Бұл жүксалғыштың электр жетегі бар бар қақпағының зақымдануына әкеп соғуы мүмкін. Егер жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағын қолмен ашып-жабу, мысалы, ажыратылған немесе заряды біткен АКБ жағдайында қажет болса, бұл ретте өте қатты күш салмаңыз.

Жүксалғыштың қақпағын ашу

ОТМ048431L

Жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағының автоматты түрде ашылуы үшін мына әрекеттердің біреуін орындаңыз:

- Шамамен бір секунд ішінде қашықтықтан басқару пультында немесе электронды кілтте жүксалғыштың бұғатын ашу батырмасын басыңыз және ұстап тұрыңыз.

ОТМ048035

- Жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағының батырмасын басыңыз және шамамен бір секунд ұстап тұрыңыз.

Қозғалыс уақытында авариялық тоқтату үшін жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағының батырмасын басып бірден жіберіңіз.

- Өзіңізбен бірге электронды кілт болса, жүксалғыш қақпағының тұтқасындағы ауыстырып-қосқышты басыңыз.

Жүксалғыштың қақпағын жабу

- Жүксалғыш ашық болғанда, жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағының батырмасын басыңыз және шамамен бір секунд ұстап тұрыңыз.

Жүксалғыш автоматты түрде жабылады және бекітіледі.

Қозғалыс уақытында авариялық тоқтату үшін жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағының батырмасын басып бірден жіберіңіз.

- Жүксалғыш ашық болғанда, жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағының ішкі ауыстырып-қосқышын басыңыз және шамамен бір секунд ұстап тұрыңыз.

Жүксалғыш автоматты түрде жабылады және бекітіледі.

Жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағы ашылмайтын жағдайлар

Жүксалғыштың қақпағы автокөліктің қозғалысы кезінде ашылмайды.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Жүксалғыштың ашық қақпағымен қозғалыс кезінде дыбысты сигнал беріледі. Қауіпсіз жерде дереу тоқтаңыз және жүксалғыш қақпағының ашық еместігін тексеріңіз.

i Ақпарат

- Жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағы тоқтатылған қозғалтқыш кезінде жұмыс істей алады. Әйтсе де жүксалғыш қақпағының электр жетегі электр қуатын көп тұтынады. АКБ зарядының бітуін болдырмас үшін оны өте жиі пайдалануға болмайды (мысалы, қатарынан 10 реттен аса.)

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағын үздіксіз қатарынан 5 реттен аса қосу электрқозғалтқышқа зақым келтіруі мүмкін. Бұл жағдайда жүйе қызып кетуден қорғау режиміне көшеді. Қызып кетуден қорғау режимінде жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағы жұмыс істемейді, ал ауыстырып-қосқышты іске қосуға тырысуда 3 рет сигнал беріледі. Жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағы жүйесін 1 минутқа қалдыру, ал одан кейін оны қайта қосу.

- АКБ зарядының бітуін болдырмас үшін жүксалғыштың қақпағын ұзақ уақытқа ашық күйде қалдырмаңыз.
- Жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағының қандай да бір бөлшегін өз бетіңізше түзетпеңіз және жөндемеңіз. HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.
- Егер автокөлік, мысалы, дөңгелекті ауыстыру немесе жөндеу үшін домкратка орнатылса жүксалғыш қақпағының электр жетегін қоспаңыз. Бұл жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағының жұмысын бұзуы мүмкін.
- Салқын және ылғал климатты жағдайлар кезінде қату салдарынан жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағының жұмысы бұзылуы мүмкін.

Автоматты реверс

Егер жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағын ашу немесе жабу уақытында қозғалыс қандай да бір кедергімен бұғатталса, жүйе автоматты түрде кедергіні анықтайды.

- Егер кедергі жүксалғыштың ашық қақпағы кезінде анықталса, ол тоқтайды және қарсы бағытта қозғала бастайды.
- Егер кедергі жүксалғыштың жабық қақпағы кезінде анықталса, ол тоқтайды және қарсы бағытта қозғала бастайды.

Алайда әлсіз қарсылық кезінде, мысалы, зат жұқа немесе жұмсақ, не қақпақ бекіту күйіне жақын болса, автоматты тоқтату және реверс функциясы қарсылықты анықтай алмауы мүмкін.

Егер автоматты реверс функциясы ашылу немесе жабылу процесі барысында екі реттен аса қосылса, жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағы осы жағдайда тоқтауы мүмкін. Бұл жағдайда жүксалғыштың қақпағын қолмен жабыңыз және одан кейін автомат функциясын пайдаланыңыз.

АБАЙЛАҢЫЗ

Жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағының автоматты реверс функциясының іске қосылу сенімділігін жүксалғыш қақпағының жолына заттарды әдейі қоя отырып тексеруге тырыспаңыз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағына оны іске қосар алдында ауыр заттар қоймаңыз.

Жүксалғыш қақпағындағы қосымша салмақ жүйенің зақымдалуына әкеп соғуы мүмкін.

Жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағының істен шығу тәртібі

АКБ заряды біткен немесе ажыратылған, сондай-ақ тиісті сақтандырғышты ауыстыру немесе алу жағдайында жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағының қалыпты жұмысын қамтамасыз ету үшін жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағын бастапқы баптауларға (түсіруге) қайтару қажет. Бұл үшін мынадай әрекеттерді орындаңыз:

1. Автоматты трансмиссия:

Беріліс ауыстыру иінтірегін Р (тұраққа қою) жағдайына көшіру.

Механикалық беріліс қорабы:

Беріліс ауыстыру иінтірегін бейтарап жағдайға орнату.

2. Жүксалғыш қақпағының ішкі ауыстырып-қосқышын ұстай отырып, жүксалғыш қақпағының тұтқасындағы ауыстырып-қосқышты басыңыз және 3 с аса ұстап тұрыңыз. (Дыбысты сигнал беріледі)

3. Жүксалғыш қақпағын қолмен жабыңыз.

Егер жоғарыда келтірілген процедураны орындағаннан кейін жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағы тиісті түрде жұмыс істемесе, жүйені тексеру үшін HYUNDAI уәкілетті дилеріне хабарласу ұсынылады.

i Ақпарат

Егер жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағы тиісті түрде жұмыс істемесе, беріліс ауыстыру иінтірегін дұрыс жағдайда екендігіне тағы да көз жеткізіңіз.

Жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағының жылдамдығын реттеу

Жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағының іске қосылу жылдамдығын реттеу үшін СК-дисплейде User Settings [Қондырғылар] режиміне көшіңіз, одан кейін Door [Есік] → Power tailgate speed [Артқы есіктің ашылу жылдамдығы] → Normal/Fast [Әдетте/Тез] таңдаңыз.

- Егер жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағы функциясы сөніп тұрса немесе жүксалғыштың қақпағы нығыз жабылмаса, жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағының жылдамдығын реттеуге болмайды.

- Жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағының бастапқы жылдамдығы «Fast» (тез) ретінде орнатылған.

Толық ақпарат осы тараудың «СК-дисплей» бөлімінде келтіріледі.

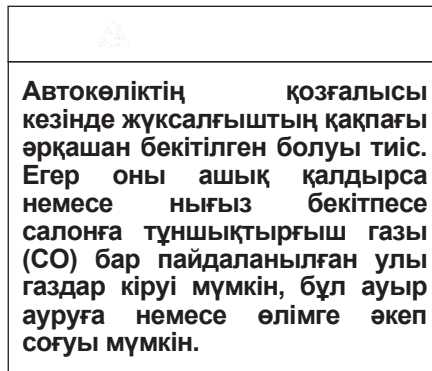
Жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағының ашылу биіктігінің пайдаланушы баптауы

Жүргізуші жүксалғыштың қақпағын толық ашу биіктігін мынадай түрде бере алады.

1. Жүксалғыштың қақпағын қажетті биіктікке қолмен орнатыңыз.
2. Жүксалғыш қақпағының ішкі ауыстырып-қосқышын басыңыз және 3 с аса ұстап тұрыңыз.
3. Зуммер дыбысын естігеннен кейін жүксалғыштың қақпағын қолмен жабыңыз.

Жүксалғыштың қақпағы жүргізуші берген биіктікте ашылатын болады.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Жолаушыларды қауіпсіздік жүйесімен жабдықталмаған, артқы жүк бөлігінде тасымалдауға тыйым салынады. Апат немесе кілт тоқтау уақытында жарақат алуды болдырмау үшін жолаушылар мен жүргізуші тиісті түрде белдікте болуы тиіс.

Жүксалғыштың қақпағын шұғыл ашу

Автокөлік оның төменгі бөлігінде жүксалғыштың қақпағы авариялық ашу иінтірегімен жабдықталған. Адамды жүксалғышта байқаусыз жапқан жағдайда жүксалғыштың қақпағын мынадай түрде ашуға болады:

1. Қақпақты шешіңіз.
2. Иінтіректі оңға бұрыңыз.
3. Жүксалғыштың қақпағын жоғары тартыңыз.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- Күтпеген оқиғада жүксалғыштың қақпағын ашу шұғыл ашу иінтірегінің орналасуын және жүксалғыш бөлігінде кездейсоқ жабылып қалған кезде оны ашу тәртібін білу қажет.
- Автокөлікті жүксалғыш бөлігінде адамдардың болуына ешқандай жағдайда рұқсат етілмейді. Жүксалғыш бөлігі авария жағдайында адамдар үшін өте қауіпті орын болып табылады.
- Ашу иінтірегін тек шұғыл жағдайларда ғана пайдаланыңыз. Әсіресе автокөліктің қозғалысы кезінде ерекше сақтықты сақтаңыз.

Жүксалғыштың автоматты түрде ашылуы (бар болса)

Электронды кілттермен жабдықталған көлік құралдарында жүксалғыштың қақпағын автоматты басқару жүйесінің көмегімен жүксалғышты қол тигізбестен ашуға болады.

Жүксалғыштың қақпағын автоматты басқару жүйесін пайдалану

Жүксалғышты төменде аталған барлық жағдайларды сақтау кезінде қол тигізбестен ашуға болады.

- Барлық есіктер жабылғаннан және бұғатталғаннан кейін 15 с өткен соң
- Анықтау аймағында 3 секундтан аса болу.

i Ақпарат

- Жүксалғышты автоматты ашу жүйесі мынадай жағдайларда жұмыс істемейді:
  - Есіктерді жапқаннан және бұғаттағаннан кейін 15 секунд ішінде электронды кілтті үздіксіз анықтау.
  - Алдыңғы есіктер тұтқаларынан 1,5 м (60 дюйм) қашықтықта есіктерді жапқаннан және бекіткеннен кейін 15 секундтан аспайтын уақытта электронды кілтті анықтау (сәлемдесу сигналымен жабдықталған автокөліктер үшін)

1. Есік бұғатталмаған және жабылмаған.
2. Электронды кілт салонда.

3. Баптау

Жүксалғыштың автоматты ашылу жүйесін белсенді ету үшін СК-дисплейде User Settings [Қондырғылар] режимінде Smart Tailgate (Жүкс. автом. ашылуы) тармағын таңдаңыз.

* Толық ақпарат осы тараудың «СК-дисплей» бөлімінде келтіріледі.

4. Анықтау және ескерту

Анықтау аймағында (50~100 см (20~40 дюйм) электронды кілтпен пайда болған кезде авариялық дабылдама шамы жыпылықтайды және электронды кілттің анықталуы туралы хабардар етуші дыбысты сигнал естіледі, одан кейін жүксалғыш ашылады.

i Ақпарат

Егер жүксалғышты ашу ниетіңіз болмаса, анықтау аймағына жақындамаңыз. Егер Сіз анықтау аймағында байқаусыз болып қалсаңыз, авариялық дабылдама шамы жанса және қоңырау шылдырласа, электронды кілтпен аймақтан шығыңыз. Жүксалғыш қақпағы жабық күйінде қалады.

5. Автоматты түрде ашылу

Авариялық дабылдама шамы жыпылықтай бастайды, дыбысты сигнал 6 рет естіледі, және жүксалғыш ақырын ашылады.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- Көлік құралын басқарар алдында жүксалғышты міндетті түрде жабыңыз.
- Жүксалғышты ашар немесе жабар алдында оның айналасында басқа адамдар немесе заттардың жоқ екендігіне көз жеткізіңіз.

- Артқы жүк бөлігіндегі заттардың еңісте жүксалғыш қақпағын ашқан кезде түсіп қалмауына көз жеткізіңіз. Бұл ауыр жарақаттарға әкеп соғуы мүмкін.
- Көлік құралын жуар алдында жүксалғыштың автоматты түрде ашылу функциясын міндетті түрде сөндіріңіз. Әйтпесе жүксалғыш кездейсоқ ашылуы мүмкін.
- Электронды кілт балалар қолы жетпейтін жерде болуы тиіс. Автокөліктің артында ойнап жүрген балалар автоматты басқарылатын жүксалғыштың қақпағын кездейсоқ ашуы мүмкін.

Электронды кілт көмегімен жүксалғыштың автоматты түрде ашылу функциясын әрекетсіздендіру

1. Есіктерді бұғаттау
2. Есіктердің бұғатын ашу
3. Жүксалғыштың қақпағын ашу

Егер анықтау және ескерту кезеңінде электронды кілттегі кез келген батырманы басса, жүксалғыштың қақпағын автоматты басқару жүйесі сөнеді.

Жүксалғыштың қақпағын автоматты басқару жүйесін сөндіру бойынша әрекеттер тәртібін есте сақтаңыз. Оны білу шұғыл жағдайларда қажет болуы мүмкін.

***i* Ақпарат**

- Есіктердің бұғатын ашу батырмасын (2) басқан кезде жүксалғышты автоматты түрде ашу жүйесі уақытша сөнеді. Алайда егер 30 секунд ішінде есіктерді ашпаса, жүксалғышты автоматты түрде ашу жүйесі қайта қосылады.
- Егер жүксалғышты ашу батырмасын (3) басса және 1 с аса ұстап тұрса, жүксалғыш ашылады.
- Егер жүксалғышты автоматты түрде ашу жүйесі анықтау және ескерту кезеңінде болмағанда, есіктерді бұғаттау батырмасы (1) немесе жүксалғышты ашу батырмасы (3) басылса, жүйе сөнбейді.
- Электронды кілт батырмасымен жүксалғышты автоматты түрде ашу жүйесін сөндіргеннен және есікті ашқаннан кейін барлық есіктерді жабу және бұғаттау арқылы оны қайта қосуға болады.

Анықтау аумағы

- Жүксалғыштың автоматты түрде ашылу жүйесі жүксалғыштан 50~100 см (20~40 дюйм) қашықтықта электронды кілтті анықтаған кезде сәлемдесу сигналымен бірге іске қосылады.
- Анықтау және ескерту кезеңінде анықтау аймағынан электронды кілтті алып тастағаннан кейін сәлемдесу сигналы ақырын тоқтатылады.

i Ақпарат

- Жүксалғышты автоматты түрде ашу функциясы мынадай жағдайлардың кез келгенінде жұмыс істемейді:
  - Электронды кілт таратқыштың қалыпты жұмыс істеуіне кедергі келтіруі мүмкін радиотаратқыштың жанында, мысалы, радиостанцияның немесе әуежайдың жанында орналасқан.
  - Электронды кілт ұялы қабылдағыш-таратқыш радиожүйесінің немесе ұялы телефонның жанында орналасқан.
  - Көлік құралының жанында басқа автокөліктің электронды кілтті пайдаланылады.
- Анықтау аумағы мынадай жағдайларда азаюы немесе ұлғаюы мүмкін:
  - Автокөліктің бір жағы дөңгелекті ауыстыру немесе тексеру үшін көтерілген.
  - Автокөлік еңісте немесе топырақты жолда тұраққа қойылған және т.б.

Отын құю қылтасы люгінің қақпағы

Отын құю қылтасы люгінің қақпағын ашу

1. Отын құю қылтасы қақпағын ашу үшін қақпақтың шетіне ортасынан басыңыз.

i Ақпарат

Отын құю қылтасы қақпағы, егер барлық есіктер бұғатталса ғана ашылады және жабылады.

2. Отын құю қылтасы люгінің қақпағын (1) толық ашылғанға дейін тартыңыз.

3. Отын багының тығыны (2) сағат тіліне қарсы айналып ашылады. Бақтағы қысымды теңестіру кезінде шуыл дыбыс естілуі мүмкін.
4. Отын құю қылтасы люгіне тығын орнатыңыз.

i Ақпарат

Егер отын құю қылтасы люгінің қақпағы қатып қалса және ашылмаса, мұзды ою үшін оны ақырын қағу немесе қақпақты басу қажет, одан кейін қақпақ ашылуы тиіс. Есікті иітіректің көмегімен ашуға тырысу қажет емес. Қажеттілік кезінде есіктің айналасына мақұлданған мұзқатыртпауышты бүрку (салқындату жүйесі үшін антифриз пайдалануға тыйым салынады) немесе көлік құралын мұздың еруі үшін жылытылатын жайға орналастыру қажет.

Отын багы люгінің қақпағын жабу

1. Отын багының тығынын орнату үшін оны сағат тілі бойынша шертпекке дейін бұрыңыз.
2. Отын құю қылтасы люгінің қақпағын бекітуге дейін жабыңыз.

i Ақпарат

Егер жүргізушінің есігі бұғатталса, отын құю қылтасы люгінің қақпағы жабылмайды. Егер Сіз жүргізушінің есігін отын құю уақытында бұғаттасаңыз, отын құю қылтасы люгінің қақпағын жабар алдында оның бұғатын ашыңыз.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Автокөлік бензині өрт және жарылыс қаупі бар заттарға жатады. Төменде келтірілген нұсқаулықтарды сақтамау АУЫР ЖАРАҚАТҚА немесе ӨЛІМГЕ әкеп соғуы мүмкін:

- Отын құю станциясындағы барлық ескертулерді оқу және мүлтіксіз сақтау қажет.
- Отын құюды бастар алдында апатты отын таратуды тоқтату батырмасының орналасу орнын анықтауы қажет.
- Тарату шүмегіне қол тигізу алдында статикалық электр қуаты әсерін болдырмас үшін отын бағы құю қылтасынан немесе отын буының басқа көздерінен қауіпсіз қашықтықта көлік құралының металл бөлігіне дейін жалаңаш қол тигізу қажет.
- Отын құю станциясында ұялы телефондар пайдалануға тыйым салынады. Ұялы телефондардың электр тоғы және/немесе радио кедергілері отын буларының тұтануын тудыруы мүмкін.

- Отын құюды бастағаннан кейін көлік құралына оралуға болмайды. Кез келген затқа немесе қаптау матасына қол тигізу, уқалау немесе сырғу кезінде статикалық электр көзі пайда болуы мүмкін. Статикалық электр көзінің разряды отын буының тұтануына әкеп соғуы мүмкін. Көлік құралына оралған жағдайда статикалық электр көзінің разряды үшін отын бағының құю қылтасынан, тарату шүмегінен немесе отын буларының басқа әлеуетті көздерінен қауіпсіз қашықтықта көлік құралының металл бөлігіне жалаңаш қолмен тағы қол тигізу қажет.

- Отын құю кезінде беріліс ауыстыру иінтірегін Р (тұраққа қою) күйіне (АБАК үшін) міндетті түрде орнату немесе бірінше не артқы берілісті қосу (МБАК үшін), тұрақ тежегішін іске қосу және тұтандыруды LOCK/OFF күйіне ауыстыру қажет. Электр компоненттерінен ұшқындар отын буының тұтануын тудыруы мүмкін.
- Егер канистр пайдаланылса, отын құяр алдында оны жерге қою қажет. Канистрден статикалық электр көзі разряды отын буларының тұтануына әкеп соғуы мүмкін. Отын құюды бастар алдында құю аяқталғанға дейін көлік құралымен жалаңаш қолмен байланыс сақтау қажет.

- Бензинді сақтау үшін осы үшін арнайы арналған пластик канистрлер пайдаланылуы тиіс.
- Автокөліктерге жанармай құю станциясында темекі шегуге, ашық отты пайдалануға немесе көлік құралында тұтанған темекі қалдыруға, әсіресе отын құю уақытында тыйым салынады.
- Отын бағын толық толтыру ұсынылмайды, себебі бұл бензиннің төгілуін тудыруы мүмкін.
- Егер отын құю кезінде тұтану орын алса, көлік құралынан дереу кету, автокөліктерге жанармай құю станциясының операторына хабарлау және жергілікті өрт командасын шақыру қажет. Олардың барлық нұсқаулықтары мен нұсқаулары орындалуы тиіс.

- Отынды қысыммен шашу кезінде ол теріге және киімге тиюі мүмкін. Тұтану жағдайында бұл ауыр күйіктерге әкеп соғуы мүмкін. Отын бағының тығынын тиісті сақтықпен ақырын алыңыз. Егер тығынның астынан отын буы немесе шуыл дыбысы естілсе, тоқтау және тығынды толық алмас бұрын осы құбылыс тоқтағанша күту қажет.
- Отын құйғаннан кейін апат жағдайында отынның төгілуін болдырмас үшін тығынның орнына тиісті орнатылуына көз жеткізу қажет.

i Ақпарат

Автокөлікке әрқашан «Кіріспе» тарауының «Отынға қойылатын талаптар» тармағындағы нұсқаулықтарға сәйкес отын құйыңыз.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Отынның автокөліктің сыртқы бетіне төгілмеуін қадағалаңыз. Отынның кез келген түрінің боялған бетке төгілуі бояуды зақымдауы мүмкін.
- Егер отын бағының тығынын ауыстыру қажет болса, HYUNDAI түпнұсқа тығынын немесе оның осы көлік құралы үшін арнайы арналған баламасын ғана пайдалану қажет. Отын бағының сәйкес емес тығынын пайдаланған жағдайда отын жүйесінің немесе лақтырындылардың уыттылығын азайту жүйесінің зақымдалуы мүмкін.

АСПАПТАР КОМБИНАЦИЯСЫ

■ А үлгісі

1. Тахометр
2. Спидометр
3. Қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығы температурасының көрсеткіші
4. Отын деңгейінің көрсеткіші
5. Бақылау шамы және индикатор
6. СК дисплей (маршруттық компьютерді қоса алғанда)

■ В үлгісі

Көлік құралы аспаптарының нақты комбинациясы суреттегіден айрықшалануы мүмкін. Толығырақ осы тараудың «Бергіштер мен өлшеу аспаптары» тармағын қараңыз.

OTM048100L/OTM048101L

Аспаптар комбинациясын басқару

Аспап панелінің жарығы

Көлік құралында ауқым шырағы немесе алдыңғы фаралар қосылса, аспаптар панелі жарығының жарықтылығын өзгерту үшін жарықтарды реттеуішті пайдаланыңыз.

Жарықтарды реттеуішті пайдалану кезінде сондай-ақ ішкі ауыстырып-қосқыштар жарығының қарқындылығы өзгереді.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Қозғалыс уақытында аспаптар комбинациясын реттеуге рұқсат етілмейді. Бұл басқарудан айырылуға және әлеуетті өліммен, ауыр жарақаттармен немесе автокөлікті зақымдаумен аяқталатын ЖКО әкеп соғуы мүмкін.

- Аспаптар панелі жарығының жарықтылығы бейнеленеді.
- Жарық жарықтылығының ең жоғары немесе ең төмен деңгейіне қол жеткізу кезінде дыбысты сигнал береді.

Бергіштер мен өлшеу аспаптары

Спидометр

Спидометр автокөлік жылдамдығын көрсетеді және километр сағатқа (км/сағ) және миль сағатқа (м/сағ) калибренген.

Тахометр

- Дизельді қозғалтқыш (А үлгі, В үлгі)

ОТМ048104/ОТМ048107

- Бензинді қозғалтқыш (А үлгі, В үлгі)

ОТМ048105/ОТМ048106

Тахометр қозғалтқыштың иінді білігі айналымдарының минутына (айн/мин) болжамды санын көрсетеді.

Дұрыс берілісті таңдау және қозғалтқыштың төмен немесе жоғары айналымдарын болдырмау үшін тахометрді пайдаланыңыз.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Егер тахометрдің нұсқары **ҚЫЗЫЛ АЙМАҚТА** болса, автокөлікті басқаруға тыйым салынады. Бұл қозғалтқыштың күрделі зақымдарын тудыруы мүмкін.

Қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығының температурасын көрсеткіш

- Еуропа үшін(А үлгі, В үлгі)

ОТМ048108L/ОТМ048109L

- Еуропадан басқа (А үлгісі, В үлгісі)

ОТМ048108/ОТМ048109

Бұл аспап қозғалтқыштың іске қосу/тоқтату батырмасы ON күйінде (қосылған) болғанда қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығының температурасын көрсетеді.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Егер көрсеткіштің нұсқары қалыпты диапазон шекарасынан «130 немесе Н» жағына ауысса, бұл қозғалтқыштың зақымдануына әкеп соғуы мүмкін қызып кетуге нұсқайды.

Қозғалтқышы қызып кеткен автокөлікте қозғалысты жалғастырмаңыз. Қозғалтқыштың қызып кетуі жағдайында 6-тараудың «Егер қозғалтқыш қызып кетсе» бөлімін қараңыз.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Егер қозғалтқыш ыстық болса, радиатордың қақпағын ешқашан ашпаңыз. Қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығы қысым жағдайында және ауыр жарақаттар келтіруі мүмкін. Ұлғайма баққа салқындатқыш сұйықтығын еселеп құюды қозғалтқыш қолайлы температураға дейін суығаннан кейін жүргізу қажет.

Отын деңгейін көрсеткіш

■ Еуропа үшін (А үлгісі, В үлгісі)

OTM048110L/OTM048111L

■ Еуропадан басқа (А үлгісі, В үлгісі)

OTM048110/OTM048111

Бұл өлшеу аспабы бақта қалған отынның болжамды мөлшерін көрсетеді.

i Ақпарат

- Отын бағының сыйымдылығы 8-тарауда көрсетілген.
- Отын деңгейі бергіші бактағы отын аяқталғанда қосылатын, отынның төмен деңгейі сигнал шамымен толықтырылады.
- Еңісті жерлердегі қозғалыста отын деңгейі көрсеткішінің қисық нұсқары ауытқуы мүмкін немесе отынның төмен деңгейінің сигналды шамы әдеттегіден ерте қосылуы мүмкін. Бұл бакта отынның қозғалысына байланысты болады.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Отынды жұмсау жолаушылар мен жүргізуші үшін қауіп төндіруі мүмкін.

Бақылау шамы жанғанда немесе отын деңгейі көрсеткіші «0 немесе E (бос бак)» белгісі жанында болғанда, отын құю үшін мүмкіндігінше тезірек тоқтау қажет.

HAZARFA ÜSTAYTYN JAHT

Отынның шамадан тыс төмен деңгейімен қозғалыстан аулақ болыңыз. Бұл қозғалтқышты оталдыруды өткізуге және қатализаторлы бейтараптандырғышты зақымдауға әкеп соғуы мүмкін.

Автокөліктің сыртындағы температураны көрсеткіш

Бұл аспап Цельсий (°C) немесе Фаренгейт градустарында сыртқы ауадағы ағымдағы температураны көрсетеді.

- Температуралық диапазон: -40 ~ 60°C (-104°F ~ 140°F)

Сыртқы ауа температурасы жүргізушінің назарын аудармас үшін әдеттегі термометрге қарағанда дисплейде бірден өзгермейді.

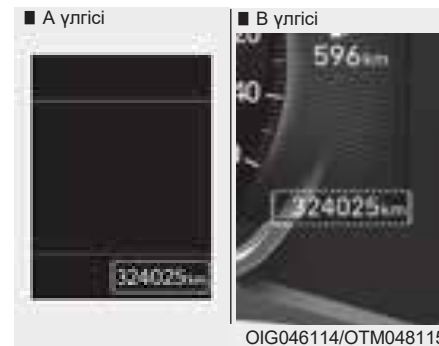
Температураның өзгеру бірліктері арасындағы ауысу (°C-ден °F-ға немесе °F-дан °C-ге) мынадай түрде орындалады:

- Аспаптар комбинациясында пайдаланушы баптауларының режимі: температураны өлшеу бірліктері «Other Features [Қос. функция] — Temperature unit [Темпер. өлш. бірл.]» ауыса алады.

- Климатты қондырғыны автоматты түрде басқару жүйесі: басылған күйінде OFF батырмасын ұстай отырып, AUTO батырмасын басыңыз және кем дегенде 3 секунд ұстаңыз.

Аспаптар комбинациясындағы немесе климат-бақылау жүйесіндегі температура бірліктері бір уақытта ауысады.

Одометр

Одометр автокөлік жүрген жалпы қашықтықты көрсетеді, және мерзімді техникалық қызмет көрсету мерзімдерін анықтау үшін пайдаланылуы тиіс.

Отынның тауысылуына дейінгі қашықтық

- Отынның тауысылуға дейінгі қашықтығы өз алдына автокөлік бақтағы отынның қалған мөлшерімен жол жүруі мүмкін есептік қашықтықты көрсетеді.
- Егер есептелген қашықтық 1 км (1 миль) кем болса, маршруттық компьютер отынның тауысылуға дейінгі қашықтығы ретінде «----» көрсететін болады.

i Ақпарат

- Егер автокөлік тегіс бетте болмаса немесе АҚБ қуат көзі үзілсе, отынның тауысылуына дейінгі қашықтығын анықтау функциясы дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Отынның тауысылуына дейінгі қашықтығы есептік мәнді көрсетуіне байланысты автокөліктің жүруі мүмкін нақты қашықтықтан өзгешеленуі мүмкін.
- Егер автокөлікке 6 литрден аз отын (1,6 галлон) қосылса, маршруттық компьютер қосымша отынды тіркемеуі мүмкін.
- Қалған отында автокөліктің жүру қашықтығының алыстығы жол жағдайларына, көлік жүргізу стиліне және автокөліктің жағдайына байланысты елеулі өзгеруі мүмкін.

Жылдамдық диапазоны индикаторы

Берілістерді қолмен ауыстыру индикаторы (бар болса)

Бұл индикатор отынды жұмсау тиімділігін арттыру үшін қандай беріліс ұсынылатыны туралы хабардар етеді.

- Берілісті арттыру: ▲2, ▲3, ▲4, ▲5, ▲6
- Берілісті азайту: ▼1, ▼2, ▼3, ▼4, ▼5

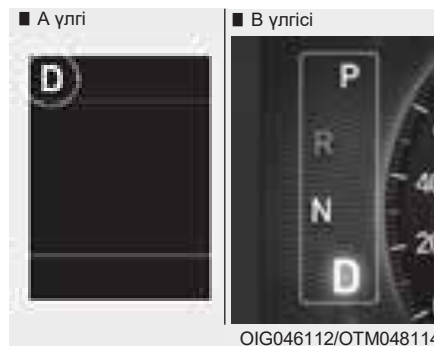
Үлгі

▲Э: Берілісті 3-ке дейін арттыру қажеттігін көрсетеді (қазіргі сәтте берілісті ауыстыру иінтірегі 2 немесе 1 берілісте).

▼Э: Берілісті 3-шіге дейін азайту қажеттігін көрсетеді (ағымдағы сәтке берілістерді ауыстыру иінтірегі 4, 5 немесе 6 берілісте).

Егер жүйе тиісті түрде жұмыс істемесе, бұл индикатор бейнеленбейді.

Берілістерді автоматты түрде ауыстыру индикаторы (бар болса)

Бұл индикатор берілістерді ауыстыру иінтірегінің таңдалған жағдайын көрсетеді.

- Тұраққа қою: P
- Артқы жүріс: R
- Бейтарап: N
- Қозғалыс: D
- Спорт режимі: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Ауыстырудың қалқымалы индикаторы (бар болса)

Қалқымалы индикатор аспаптар комбинациясында 2 с пайда болады және диапазондарды ауыстыру кезінде берілістерді ауыстыру иінтірегінің ағымдағы жағдайын (P/R/N/D) көрсетеді.

Берілістерді автоматты түрде ауыстыру индикаторы (Еуропа үшін, бар болса)

Берілістерді қолмен ауыстыру режимінде бұл индикатор қозғалыс уақытында отынды үнемдеу үшін қандай берілісті қосу қажеттігін көрсетеді.

- Берілістерді автоматты түрде ауыстыру индикаторы (8 сатылы беріліс қорабы)
  - Берілісті арттыру: ▲2, ▲3, ▲4, ▲5, ▲6, ▲7, ▲8
  - Берілісті азайту: ▼1, ▼2, ▼3, ▼4, ▼5, ▼6, ▼7
- Берілістерді автоматты түрде ауыстыру индикаторы (6 сатылы беріліс қорабы)
  - Берілісті арттыру: ▲2, ▲3, ▲4, ▲5, ▲6
  - Берілісті азайту: 1, 2, ▼3, ▼4, ▼5

Үлгі

▲3: Берілісті 3-ке дейін арттыру қажеттігін көрсетеді (қазіргі сәтте берілісті ауыстыру иінтірегі 2 немесе 1 берілісте).

▼3: Берілісті 3-шіге дейін азайту қажеттігін көрсетеді (ағымдағы сәтке берілістерді ауыстыру иінтірегі 4, 5 немесе 6 берілісте).

Егер жүйе тиісті түрде жұмыс істемесе, бұл индикатор бейнеленбейді.

Бақылау шамы және индикаторы

i Ақпарат

Қозғалтқышты іске қосқаннан кейін барлық бақылау шамдарының сөнгеніне көз жеткізіңіз. Егер шамдардың бірі жануын жалғастырса, бұның себептерін анықтау қажет.

Қауіпсіздік жастықтары ақаулығының бақылау шамы

Бұл бақылау шамы мынадай жағдайларда жанады:

- Қозғалтқышты оталдыру тетігін немесе іске қосу/тоқтату батырмасын ON күйіне ауыстырғаннан кейін.
  - Шамамен 6 секундқа жанады, одан кейін сөнеді.
- SRS жүйесінде ақаулықтар болған кезде.

Бұл жағдайда көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

Қауіпсіздік белдіктерінің бақылау шамы

Бұл бақылау шамы жүргізушіні тағылмаған қауіпсіздік белдігі туралы ақпараттандырады.

Қосымша ақпарат 2-тараудың «Қауіпсіздік белдіктері» бөлімінде келтіріледі.

Тұрақ тежегіші мен тежегіш сұйықтығының бақылау шамы

Бұл бақылау шамы мынадай жағдайларда жанады:

Қозғалтқышты оталдыру тетігін немесе іске қосу/тоқтату батырмасын ON күйіне ауыстырғаннан кейін.

- Шамамен 3 с жанады
- Егер тұрақ тежегіші іске қосылса жануын жалғастырады.
- Тұрақ тежегішін іске қосу кезінде.
- Резервуардағы тежегіш сұйықтығының төмен деңгейі кезінде.
  - Егер жіберілген тұрақ тежегіші кезінде бақылау шамы жанып тұрса, бұл резервуардағы тежегіш сұйықтығының төмен деңгейін көрсетеді.

Егер резервуардағы тежегіш сұйықтығының деңгейі төмен болса:

1. Таяудағы қауіпсіз жерге абайлап қозғалыңыз және автокөлікті тоқтатыңыз.
2. Қозғалтқышты тоқтатқаннан кейін тежегіш сұйықтығының деңгейін тексеріңіз және қажеттілігі бойынша құйыңыз. **(Барынша толық ақпарат 7-тараудың «Тежегіш сұйықтығы» келтіріледі).** Тежегіш сұйықтығын қосқаннан кейін тежегіш жүйесінің барлық компоненттерін жылыстаудың болуына тексеріңіз. Егер тежегіш жүйесінде жылыстау анықталса, егер бақылау шамы жанып тұрса немесе егер тежегіштер тиісті түрде жұмыс істемесе, көлік құралын басқарудан аулақ болыңыз. Көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласуды ұсынамыз.

Контурларды диагональды бөлумен екі контурлы тежегіш жүйесі

Сіздің автокөлігіңіз контурларды диагональды бөлумен екі контурлы тежегіш жүйесімен жабдықталған. Бұл егер контурлардың біреуі істен шықса, не болғанда да екі дөңгелектің автокөлікті тоқтата алатындығын білдіреді.

Контурлардың біреуі істен шыққан жағдайда оңтайлы тежеу үшін тежегіш басқысын барынша қатты басу қажет етіледі.

Бұған қоса, тежегіш жүйесінің ішінара жұмысы кезінде автокөліктің тежегіш жолы ұзартылады.

Егер автокөліктің қозғалысы уақытында тежегіш жүйесі істен шықса, қозғалтқышпен тежеу үшін төмендетілген берілісті қосыңыз және автокөлікті қауіпсіз тоқтату мүмкіндігі пайда болғанда, оны тоқтатыңыз.

АБАЙЛАҢЫЗ

Тұрақ тежегішінің және тежегіш сұйықтығының бақылау шамы

Бақылау шамы қосылған автокөлікте қозғалыс жасау қауіпті. Егер тұрақ тежегіші мен тежегіш сұйықтығының бақылау шамы жіберілген тұрақ тежегіші кезінде жанып тұрса, бұл отынның төмен деңгейі туралы айтады.

Бұл жағдайда көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

Тежегіштердің бұғатталуға қарсы жүйесінің (ABS) бақылау шамы

Бұл бақылау шамы мынадай жағдайларда жанады:

- Қозғалтқышты оталдыру тетігін немесе іске қосу/тоқтату батырмасын ON күйіне ауыстырғаннан кейін.
  - Шамамен 3 секундқа жанады, одан кейін сөнеді.
- ABS-те ақаулықтар болған кезде (әдетте тежегіш жүйесі өзінің бірегейлігін тежегіштердің бұғатталуға қарсы жүйесінсіз де сақтайтын болады)

Бұл жағдайда көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

Тежегіш күшін электронды бөлу жүйесінің (EBD) бақылау шамы

Бұл екі сигнал шамы мынадай жағдайларда қозғалыс кезінде бір уақытта жанады:

- ABS кодтары мен жұмыс тежегіші тиісті түрде жұмыс істемейді.

Бұл жағдайда көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Тежегіш күшін электронды бөлу жүйесінің (EBD) бақылау шамы

ABS және тұрақ тежегіші мен тежегіш сұйықтығының бақылау шамдары жанғанда, тежегіш жүйесі тиісті түрде жұмыс істемейді, ал кілт тежеу күтпеген және қауіпті жағдайға әкеп соғуы мүмкін.

Бұл жағдайда жоғары жылдамдықтағы қозғалыстан және кілт тежеуден аулақ болыңыз.

Автокөлікті тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне дереу хабарласу ұсынылады.

Ақпарат

- тежегіш күшін электронды бөлу жүйесінің (EBD) бақылау шамы

Егер ABS бақылау шамы, немесе ABS бақылау шамы мен тұрақ тежегіші және тежегіш сұйықтығы бақылау шамы жанса, спидометр, одометр және жол жүруодометрі жұмыс істемеуі мүмкін. Бұған қоса, EPS бақылау шамы жануы мүмкін, және рөлдік басқаруының қажетті күші ұлғаяды.

Бұл жағдайда автокөлікті тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне дереу хабарласу ұсынылады.

Электр тұрақ тежегішінің (EPB) бақылау шамы (бар болса)

Бұл бақылау шамы

мынадай жағдайларда жанады:

- Қозғалтқыштың оталдыру тетігін немесе іске қосу/тоқтату батырмасын ON күйіне ауыстырғаннан кейін.
  - Шамамен 3 секундқа жанады, одан кейін сөнеді.
- EPB ақаулығы жағдайында.

Бұл жағдайда көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

i Ақпарат

ESC тиісті түрде жұмыс істемеуіне нұсқайтын, курстық тұрақтылықтың электронды жүйесінің (ESC) индикаторы жанғанда электр тұрақ тежегішінің (EPB) бақылау шамы жануы мүмкін (бұл EPB ақаулығына нұсқамайды).

EPB

AUTO HOLD дабыл бергіші (бар болса)

Индикатор жанады

- [Ақ] AUTO HOLD (автоматты ұстап тұру) батырмасын басумен автоматты ұстап тұру функциясын қосқан кезде.
- [Жасыл] тежегіш басқысын басумен көлік құралын толық тоқтатқаннан кейін автоматты ұстап тұру жүйесі қосылады.
- [Сары] Автоматты ұстап тұру жүйесінде ақаулықтар болған жағдайда.

Бұл жағдайда көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

AUTO HOLD

Қосымша ақпарат 5-тараудың «Автоматты ұстап тұру» бөлімінде келтіріледі.

Рөлдік басқару электр күшейткіші жүйесінің (EPS) бақылау шамы

Бұл бақылау шамы

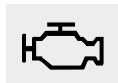
мынадай жағдайларда жанады:

- Қозғалтқыштың оталдыру тетігін немесе іске қосу/тоқтату батырмасын ON күйіне ауыстырғаннан кейін.
  - Шамамен 3 секундқа жанады, одан кейін сөнеді.
- Лақтырындылар уыттылығын азайту жүйесіндегі ақаулықтар жағдайында.

Бұл жағдайда көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

Ақаулықтың (MIL) бақылау шамы

Бұл бақылау шамы мынадай жағдайларда жанады:

- Қозғалтқыштың оталдыру тетігін немесе іске қосу/тоқтату батырмасын ON күйіне ауыстырғаннан кейін.
  - Шамамен 3 секундқа жанады, одан кейін сөнеді.
- Шамамен 3 секундқа жанады, одан кейін сөнеді.

Бұл жағдайда көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Ақаулықтың (MIL) жанып тұрған бақылау шамы кезінде автокөлікті басқару шығарындылардың уыттылығын азайту жүйесінің зақымдануына әкеп соғуы мүмкін, бұл басқарудың және/немесе отынды жұмсау тиімділігінің нашарлауына әкелуі мүмкін.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Бензинді қозғалтқыш
Егер ақаулықтың (MIL) бақылау шамы жанып тұрса, қозғалтқыштың қуатын азайтуға әкеп соғуы мүмкін, катализдік бейтараптандырғыш зақымдануы мүмкін.
Бұл жағдайда автокөлікті тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне дереу хабарласу ұсынылады.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Күйе сүзгісі бар дизельді қозғалтқыш (бар болса)
Егер ақаулық индикаторы (MIL) жыпылықтаса, ол көлік құралы:
- 60 км/сағ (37 миль/сағ) артық жылдамдықпен қозғалғанда немесе
- белгілі уақыт ішінде (25 минутқа жуық) 1500 ~ 2000 айн/мин қозғалтқыштың айналу жиілігі кезінде 2-ші беріліске қарағанда жоғары қозғалса жыпылықтауын тоқтатады.
Егер ақаулық индикаторы (MIL) шамы жасалған процедураға қарамастан жыпылықтауын жалғастырса, HYUNDAI ресми дилерінде күйе сүзгісін тексеру ұсынылады.

Егер жанып тұрған ақаулық индикаторы (MIL) кезінде қозғалысты ұзақ уақыт жалғастырса, бұл күйе сүзгісі жүйесінің зақымдануына және отын шығынын ұлғайтуға әкеп соғуы мүмкін.

НАЗАР АУДАР

Дизельді қозғалтқыш

Егер ақаулық индикаторы (MIL) шамы жыпылықтаса, бұл бүркілетін отын мөлшерін реттеу жүйесіндегі қатені көрсетуі мүмкін, бұл қозғалтқыш қуатының азаюына, шуылдың және атмосфераға зиянды лақтырындылардың ұлғаюына әкеп соғуы мүмкін.

Бұл жағдайда қозғалтқышты басқару жүйесін тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

Зарядтау жүйесінің бақылау шамы

Бұл бақылау шамы мынадай жағдайларда жанады:

- Генератордың немесе электр зарядтау жүйесінің ақаулығы жағдайында.

Генератордың немесе электр зарядтау жүйесінің ақаулығы жағдайында:

1. Таяудағы қауіпсіз жерге ақырын қозғалыңыз және автокөлікті тоқтатыңыз.
2. Қозғалтқышты тоқтатыңыз және генератордың жетекті белдігін босау және үзілу нысанына тексеріңіз.

Егер белдік тиісті түрде реттелсе, онда проблема зарядтау жүйесінің ақаулығымен байланысты болуы мүмкін.

Бұл жағдайда автокөлікті тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне дереу хабарласу ұсынылады.

Қозғалтқыштағы май қысымының бақылау шамы

Бұл бақылау шамы мынадай жағдайларда жанады:

- Қозғалтқыштағы майдың төмен қысымы кезінде.

Егер мотор майының қысымы төмен болса:

1. Таяудағы қауіпсіз жерге ақырын қозғалыңыз және автокөлікті тоқтатыңыз.
2. Қозғалтқышты тоқтатыңыз және мотор майының деңгейін тексеріңіз (**Толық ақпарат 7-тараудың «Мотор майы» бөлімінде келтіріледі**). Егер деңгей төмен болса, майдың қажетті мөлшерін құйыңыз.

Егер бақылау шамы майды қосқаннан кейін жануын жалғастырса немесе майға қолжетімдік болмаса, көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне мүмкіндігінше тезірек хабарласу ұсынылады.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Егер қозғалтқыштағы май қысымының бақылау шамы қосылғаннан кейін қозғалтқыш бірден сөндірілмесе, бұл қозғалтқыштың елеулі зақымына әкеп соғуы мүмкін.
- Егер қозғалтқыштың жұмысы уақытында бақылау шамы жануын жалғастырса, бұл қозғалтқыштың елеулі зақымын немесе ақаулығын көрсетуі мүмкін. Бұл жағдайда:
  1. Жолдағы ережелер мен барлық қажетті сақтық шараларын сақтай отырып, автокөлікті тоқтатыңыз.
  2. Қозғалтқышты тоқтатып, май деңгейін тексеріңіз. Егер май деңгейі төмен болса, оны тиісті деңгейге дейін құйыңыз.

3. Қозғалтқышты қайта іске қосыңыз. Егер қозғалтқышты іске қосқаннан кейін бақылау шамы жануын жалғастырса, қозғалтқышты дереу тоқтатыңыз. Бұл жағдайда көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

Отынның төмен деңгейінің бақылау шамы

Бұл бақылау шамы мынадай жағдайларда жанады:

- Отын бағы толықтай бос болса.

Бұл жағдайда тез арада отын құю қажет.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Отынның төмен деңгейінің бақылау шамымен немесе «0» төмен отын деңгейімен қозғалыс қозғалтқыштағы оталдыруды өткізуге және катализдік бейтараптандырғыштың (бар болса) зақымдануына әкеп соғуы мүмкін

**Жылдамдықты
арттырудың
бақылау шамы (бар
болса)**

120
km/h

**Басты бақылау
шамы**

Индикатор жанады:

- Төменде келтірілген жүйелердегі ақаулықтар жағдайында.
  - Әйнек жуғыш күбішесіндегі (бар болса) жеткіліксіз деңгей
  - Сыртқы жарық аспабының ақаулығы (бар болса)
  - Көру аймағынан тыс болжамды соқтығысу туралы ескерту жүйесінің (BCW) (бар болса) ақаулығы
  - Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі (TPMS, бар болса)

Бұл ескертулердің егжей-тегжейлілігі СК дисплейде бейнеленеді.

**Шиналардағы
төменқысым
туралы ескерту
жүйесінің бақылау
шамы (бар болса)**

Бұл бақылау шамы мынадай жағдайларда жанады:

- Қозғалтқыштың оталдыру тетігін немесе іске қосу/тоқтату батырмасын ON күйіне ауыстырғаннан кейін.
  - Шамамен 3 секундқа жанады, одан кейін сөнеді.
- Бір немесе бірнеше шиналардағы қысым орнатылғаннан өте елеулі төмен (Жеткіліксіз қысымы бар шинаның орналасуы СК-дисплейде көрсетіледі).

Қосымша ақпарат 6-тараудың «Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі (TPMS)» бөлімінде келтіріледі.

Бақылау шамы шамамен 60 секунд аралығында жыпылықтағаннан кейін қосылған күйінде қалады немесе шамамен 3 секунд интервалымен үнемі қосылып-сөнеді:

- TPMS ақаулығы жағдайында.

Бұл жағдайда көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

Қосымша ақпарат 6-тараудың «Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі (TPMS)» бөлімінде келтіріледі.

АБАЙЛАҢЫЗ

Қауіпсіз тоқтау

- TPMS жүргізушіні шиналардың сыртқы факторлармен туындаған күрделі және тосыннан болған зақымдары туралы ақпараттандыра алмайды.
- Егер көлік құралының кез келген тұрақсыздығы сезілсе, аяқты акселератор басқысынан дереу алыңыз, тежегішті ақырын іске қосыңыз және жолдан қауіпсіз жерге ақырын түсіңіз.

Отын сүзгісінің бақылау шамы (дизельді қозғалтқыш үшін)

Бұл бақылау шамы мынадай жағдайларда жанады:

- Отын сүзгісінде су жиналған кезде.

Бұл жағдайда отын сүзгісінен суды кетіріңіз.

Қосымша ақпарат 7-тараудың «Отын сүзгісі» бөлімінде келтіріледі.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Отын сүзгісінің ескерту индикаторы қосылған кезде қозғалтқыштың қуаты (автокөліктің жылдамдығы мен бос жүріс айналымдары) төмендеуі мүмкін.
- Қосылып тұрған бақылау шамына қарамастан қозғалысты жалғастыру қозғалтқышты құрастырушылардың (бүріккіштер, отын рампасы, жоғары қысымды отын сорғышы) зақымдануына әкеп соғуы мүмкін. Автокөлікті тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне дереу хабарласу ұсынылады.

Газ шығару жүйесінің (DPF) бақылау шамы (дизельді қозғалтқыш үшін, бар болса)

Бұл бақылау шамы мынадай жағдайларда жанады:

- Белсенді күйе сүзгісі жүйесінде (DPF) ақаулықтар болған кезде. Бұл бақылау шамы жанғанда, ол автокөліктің қозғалысынан кейін сөнуі мүмкін:
  - 60 км/сағ (сағатына 37 миль) артық жылдамдықпен қозғалыс; немесе
  - Белгілі уақыт ішінде (25 минутқа жуық) 1500~2000 айн/мин иінді біліктің айналу жиілігімен берілісте 2-шіден жоғары.

Егер орындалған әрекеттерге қарамастан, бұл бақылау шамы жыпылықтауын жалғастырса (бұл ретте СК экранға ескертуші хабарлама шығады), DPF жүйесін тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Егер жыпылықтап тұрған DPF дабыл бергішімен қозғалысты ұзақ уақыт жалғастырса, бұл DPF жүйесінің зақымдануына және отын шығынын ұлғайтуға әкеп соғуы мүмкін.

Газ шығару жүйесінің (GPF) бақылау шамы (Бензинді қозғалтқыш, бар болса)

Бұл бақылау шамы мынадай жағдайларда жанады:

Күйенің белгілі мөлшері жиналғанда

- Бұл бақылау шамы жанған кезде ол мынадай жағдайларда автокөліктің қозғалысынан кейін сөнуге мүмкін:
  - шамамен 30 минут ішінде 80 км/сағ (50 миль/сағ) артық жылдамдықта (1 500~4000 диапазонында қозғалтқыштың айналымдары кезінде үшінші берілістен жоғары).

Егер орындалған әрекеттерге қарамастан, бұл бақылау шамы жыпылықтауын жалғастырса (бұл ретте СК экранға ескертуші хабарлама шығады), GPF жүйесін тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Егер жыпылықтап тұрған GPF дабыл бергішімен қозғалысты ұзақ уақыт жалғастырса, бұл GPF жүйесінің зақымдануына және отын шығынын ұлғайтуға әкеп соғуы мүмкін.

Қыздыру білтесі индикаторы (дизельді қозғалтқыш үшін)

Индикатор жанады:

- Оталдыру кілтін немесе іске

қосу/тоқтату батырмасын ON күйіне ауыстыру арқылы отынның алдын ала қызуы уақытында.

- Оталдыру білтесі индикаторын сөндірген соң қозғалтқышты іске қосуға болады.
- Жұмыс уақыты қозғалтқышты салқындату сұйықтығының температурасына, ауа температурасына және АКБ жағдайына байланысты.

Егер индикатор қозғалтқышты қыздырғаннан кейін немесе қозғалыс уақытында жанса немесе жыпылықтау жалғасса, отынды алдын ала қыздыру жүйесінде ақаулық болуы мүмкін.

Бұл жағдайда көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

i Ақпарат

Егер қозғалтқыш іске қосу алды қыздыруы аяқталғаннан кейін 10 секунд ішінде қызбаса, оталдыру кілтін немесе қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын LOCK немесе OFF жағдайына тағы бір рет, және қозғалтқышты қыздыруды қайталау үшін 10 секундтан кейін ON күйіне бұраңыз.

SCR бақылау шамы (дизельді қозғалтқыш, бар болса)

Бұл бақылау шамы мынадай жағдайларда жанады:

- Карбамид ерітіндісінің бағы толықтай бос болса.
Карбамид ерітіндісінің бағы толықтай бос болса:
- Карбамид ерітіндісін мүмкіндігінше тезірек құйыңыз.

Толық ақпарат 7-тараудың «Карбамидтің төмен деңгейі туралы хабарлама» бөлімінде келтіріледі.

Толық жетекті бақылау шамы (4WD) (бар болса)

Бұл бақылау шамы мынадай жағдайларда жанады:

- Қозғалтқыштың оталдыру кілтін немесе іске қосу/тоқтату батырмасын ON күйіне ауыстырған кезде.
- Шамамен 3 секундқа жанады, одан кейін сөнеді.
- 4WD жүйесінде ақаулықтар болған жағдайда.
Бұл жағдайда көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

Бейімделген басты жарықтандыру жүйесінің дабыл бергіші(AFS) (бар болса)

Бұл бақылау шамы мынадай жағдайларда жанады:

- Қозғалтқыштың іске қосу/тоқтату батырмасын ON (ҚОС) күйіне ауыстырғаннан кейін.
- Шамамен 3 секундқа жанады, одан кейін сөнеді.
- AFS ақаулықтары жағдайында.

AFS ақаулықтары жағдайында:

1. Таяудағы қауіпсіз жерге ақырын қозғалыңыз және автокөлікті тоқтатыңыз.
2. Қозғалтқышты тоқтатыңыз және қайта іске қосыңыз. Егер бақылау шамы жануын жалғастырса, көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласуды ұсынамыз.

Курстық тұрақтылықтың электронды жүйесінің (ESC) индикаторы (бар болса)

Индикатор жанады:

- Қозғалтқыштың оталдыру тетігін немесе іске қосу/тоқтату батырмасын ON күйіне ауыстырғаннан кейін.
  - Шамамен 3 секундқа жанады, одан кейін сөнеді.
- ESC жүйесіндегі ақаулықтар жағдайында.

Бұл жағдайда көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

Бұл индикатор жыпылықтайды:

- ESC жұмысы уақытында.

Барынша толық ақпарат 5-тараудың «Динамикалық тұрақтандырудың электрондық жүйесі (ESC)» келтіріледі.

Курстық тұрақтылықтың электронды жүйесінің (ESC) сөніп тұрған жағдайы индикаторы(бар болса)

Индикатор жанады:

- Қозғалтқыштың оталдыру тетігін немесе іске қосу/тоқтату батырмасын ON күйіне ауыстырғаннан кейін.
  - Шамамен 3 секундқа жанады, одан кейін сөнеді.
- ESC OFF (ESC сөнд.) батырмасын басумен ESC жүйесін сөндіру кезінде.

Барынша толық ақпарат 5-тараудың «Динамикалық тұрақтандырудың электрондық жүйесі (ESC)» келтіріледі.

AUTO HOLD дабыл бергіші (бар болса)

Индикатор жанады:

- Қозғалтқыш ISG жүйесінің бос жүрісінде тоқтату режиміне ауысқанда (бос жүрісте тоқтату және іске қосу).

Бұл индикатор жыпылықтайды:

- Автоматты түрде іске қосқан кезде AUTO STOP дабыл бергіші аспаптар комбинациясында 5 секунд ішінде жыпылықтайтын болады.

Толық ақпарат 5-тараудың «ISG (стоп-старт) жүйесі» бөлімінде келтіріледі.

Ақпарат

ISG жүйесімен қозғалтқышты автоматты түрде іске қосқан кезде дабыл бергіштердің (ABS, ESC, ESC OFF, EPS немесе тұрақ тежегіші дабыл бергіші) кейбіреуі бірнеше секундқа жануы мүмкін.

Бұл аккумулятор батареясының төмен кернеуіне байланысты болады. Бұл жүйенің ақаулығын көрсетпейді.

Имобилайзер индикаторы (эл электронды кілттер жүйесінсіз) (бар болса)

Индикатор жанады:

- Көлік құралы қос. жағдайында оталдыру тетігіндегі кілтте иммобилайзерді анықтағанда.
  - Бұл уақытта қозғалтқышты іске қосуға болады.
  - Индикатор қозғалтқышты іске қосқаннан кейін сөнеді.

Бұл индикатор жыпылықтайды:

- Имобилайзер жүйесінде ақаулықтар болған кезде.
Бұл жағдайда көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

Имобилайзер индикаторы (электронды кілттер жүйесімен) (бар болса)

Индикатор шамамен 30 секундқа жанады:

- Көлік құралы автокөлік ішінде электронды кілтті тіркегенде, бұл ретте, қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасы ACC немесе ON жағдайында болады.
  - Бұл уақытта қозғалтқышты іске қосуға болады.
  - Индикатор қозғалтқышты іске қосқаннан кейін сөнеді.

Индикатор бірнеше секунд ішінде жыпылықтайды:

- Электронды кілт автокөлік ішінде болмағанда.
  - Бұл уақытта қозғалтқышты іске қосуға болмайды.

Индикатор 2 секундқа жанады, одан кейін сөнеді:

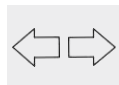
- Электронды кілт автокөлікте, ал қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасы ON күйінде, бірақ автокөлік электронды кілтті тіркемейді.

Бұл жағдайда көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

Бұл индикатор жыпылықтайды:

- Имобилайзер жүйесінде ақаулықтар болған кезде.
Бұл жағдайда көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

Бұрылыс сигналдары индикаторы

Бұл индикатор жыпылықтайды:

- Бұрылыс сілтемелері қосылған кезде.

Мынадай жағдайлардың кез келгені туындаған кезде бұрылыс сілтемелері жүйесінің ақаулығы мүмкін.

- Бұрылыс сигналдары индикаторы жанады, бірақ жыпылықтамайды
- Бұрылыс сигналдары индикаторы тез жыпылықтайды
- Бұрылыс сигналдары индикаторы мүлдем жанбайды

Бұл жағдайлардың кез келгенінде автокөлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

Жақынға түсетін жарық режимінің индикаторлық жарығы (бар болса)

Индикатор жанады:

- Фаралар жанғанда.

Алысқа түсетін жарық индикаторы

Индикатор жанады:

- Қосқан кезде алдыңғы фаралар мен ауыстырып-қосқыш алысқа түсетін жарық жағдайында болады.
- Бұрылыс сілтемелері иіңтірегі фаралардың алысқа түсетін жарықтың қысқа мерзімді жыпылықтауы жағдайына ауысқанда.

Алысқа түсетін жарықты (НВА) автоматты түрде басқару индикаторы (бар болса)

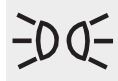

Бұл бақылау шамы мынадай жағдайларда жанады:

- Фаралардың алысқа түсетін жарығын қосқан кезде жарықтандыру ауыстырып-қосқышы жарықтандыру аспаптарын автоматты түрде басқару жағдайында болғанда.
- Жүйемен қарсы келген немесе бағыттас көлік құралдары анықталған кезде алысқа түсетін жарықты (НВА) автоматты түрде басқару жүйесі алыстан түсетін жарықты жақынға автоматты түрде ауыстыруды жүргізетін болады.

Барынша толық ақпарат осы тараудың «Алысқа түсетін жарықты (НВА) автоматты түрде басқару жүйесі» бөлімінде келтіріледі.

Қосылған жарықтандыру құралдарының жағдайы индикаторы

Индикатор жанады:

- Ауқым шырақтары немесе алдыңғы фаралар қосылғанда.

Алдыңғы тұманға қарсы фаралар индикаторы (бар болса)

Индикатор жанады:

- Алдыңғы тұманға қарсы фаралар қосылғанда.

Артқы тұманға қарсы фаралар индикаторы (бар болса)

Индикатор жанады:

- Артқы тұманға қарсы фаралар қосылғанда.

Фаралардың жарықдиодты бақылау шамы (бар болса)

Бұл бақылау шамы мынадай жағдайларда жанады:

- Қозғалтқыштың оталдыру тетігін немесе іске қосу/тоқтату батырмасын ON күйіне ауыстырғаннан кейін.
- Жарықдиодты фараның ақаулығы жағдайында.

Бұл жағдайда көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

Бұл бақылау шамы мынадай жағдайларда жанады:

Жарықдиодты фараның компонентімен байланысты бөліктің ақаулығы жағдайында.

Бұл жағдайда көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Қосылған немесе жыпылықтаған фаралардың жарықдиодты сигнал шамымен ұзақ көлік басқару оның қызмет етуінің штаттық ұзақтылығын төмендетуі мүмкін.

4 дөңгелекке жетекті бұғаттау индикаторы (4WD LOCK) (бар болса)

Индикатор жанады:

- Қозғалтқыштың оталдыру кілтін немесе іске қосу/тоқтату батырмасын ON күйіне ауыстырған кезде.
  - Шамамен 3 секундқа жанады, одан кейін сөнеді.
- 4WDLOCK бұғаттау батырмасын басумен 4WD бұғаттау режимін қосқан кезде.
  - 4WD LOCK режимі сулы немесе қарлы жолдардағы және/немесе жолсыздарда қозғалыс кезінде тарту күшін арттыру үшін пайдаланылады.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Асфальтбетонды жабыны бар құрғақ жолдарда немесе шосседе 4WD LOCK режимін пайдаланбаңыз, себебі бұл шуыл, діріл немесе 4WD байланысты бөлшектердің зақымын тудыруы мүмкін.

Круз- бақылау индикаторы (бар болса)

Индикатор жанады:

- Круз-бақылау жүйесі қосылғанда.

Толық ақпарат 5-тараудың «Круз-бақылау бөлімінде келтіріледі. жүйесі»

Жылдамдық шектегіш индикаторы (бар болса)

Бұл индикатор жанады:

- Жылдамдық шектегіш қосылғанда.

Барынша толық ақпаратты 5-тараудың «Жылдамдық шектеуді басқару жүйесі» бөлімінен қараңыз.

Еңістегі қозғалыс кезінде тежегішті басқару индикаторы (DBC) (бар болса)

Бұл бақылау шамы мынадай жағдайларда жанады:

- Қозғалтқыштың оталдыру кілтін немесе іске қосу/тоқтату батырмасын ON күйіне ауыстырған кезде.
  - Шамамен 3 секундқа жанады, одан кейін сөнеді.
- DBC батырмасын басумен DBC жүйесін қосқан кезде.

Бұл бақылау шамы мынадай жағдайларда жанады:

- DBC жұмысы уақытында.

Бұл бақылау шамы сары түспен жанады:

- DBC жүйесіндегі ақаулық жағдайында.

Бұл жағдайда көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

Толық ақпарат 5-тараудың «Еңістегі қозғалыс кезінде тежегішті басқару жүйесі (DBC)» бөлімінде келтіріледі.

Спорт режимі индикаторы (барболса)

Бұл бақылау шамы жанады

- Егер қозғалыс үшін «SPORT» режимі таңдалса

Қосымша ақпарат 5-тараудың «Көлік жүргізу режимін басқарудың кіріктірілген жүйесі» бөлімінде келтіріледі.

ECO режимінің индикаторлық шамы (бар болса)

Бұл бақылау шамы жанады

- Егер көлік жүргізу режимі ретінде ECO режимі таңдалса.

Қосымша ақпарат 5-тараудың «Көлік жүргізу режимін басқарудың кіріктірілген жүйесі» бөлімінде келтіріледі.

SMART режимінің индикаторлық шамы

Индикатор жанады:

- Егер көлік жүргізу режимі ретінде «SMART» режимі таңдалса.

Қосымша ақпарат 5-тараудың «Көлік жүргізу режимін басқарудың кіріктірілген жүйесі» бөлімінде келтіріледі.

Қасбеттік соқтығысуды болдырмау жүйесі (FCA) бақылау шамы (бар болса)

Индикатор жанады:

Қозғалтқыштың оталдыру тетігін немесе іске қосу/тоқтату батырмасын ON күйіне ауыстырғаннан кейін.

- Шамамен 3 секундқа жанады, одан кейін сөнеді.
- FCA ақаулығы жағдайында.

Бұл жағдайда көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

Барынша толық ақпарат 5-тараудың «Қасбеттік соқтығысуды болдырмау жүйесі (FCA)» бөлімінде ұсынылады.

Көлік құралын қозғалыс жолағы шегінде ұстау үшін көмек жүйесі (LKA) индикаторы (бар болса)

Индикатор жанады:

- [Жасыл] Жүйе жұмысы талаптары орындалады.
- [Ақ] Егер жүйе жұмысы талаптары орындалмаса.
- [Сары] Қозғалыс жолағы шегіне шығу туралы ескерту жүйесінде ақаулық болған кезде.
Бұл жағдайда көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

Барынша толық ақпарат 5-тараудың «Көлік құралын қозғалыс жолағы шегінде ұстау үшін көмек жүйесі (LKA)» бөлімінде ұсынылады.

Мұз басқан жол туралы ескертудің бақылау шамы (бар болса)

Бұл сигнал шамы жүргізушіні жолдағы мұз қату туралы ескерту үшін арналған.

Егер сыртқы ауа температурасы бергіші шамамен 4°C (40°F) төмен температураны көрсетсе, жолды мұз басу мен сыртқы ауа температурасының сигнал шамы жыпылықтайды, ал одан кейін үнемі жанады. Сондай-ақ дыбысты ескерту сигналы 1 рет естіледі.

i Ақпарат

Егер мұз басқан жолдың бақылау шамы қозғалыс уақытында жанса, жылдамдықтың артуына, кілт үдетуге және тежеуге, бұрылыстарды жоғары жылдамдықта өтуге және т.б. жол бермей, барынша абайлап қозғалу қажет.

СК-дисплейдегі хабарламалар

Shift to P [P жағдайына ауыстырыңыз] (электронды кілт пен автоматты беріліс қорабы бар жүйе үшін)

Бұл ескерту хабарламасы «P» (тұраққа қою) жағдайына селектордың иінтірегін орнатусыз қозғалтқышты тоқтатуға тырысу кезінде бейнеленеді.

Бұл кезеңде қозғалтқышты іске қосу/тоқтату батырмасын басқаннан кейін ACC режимі қосылады (егер қозғалтқышты іске қосу/тоқтату батырмасын тағы бір рет басса, оталдыру қосылатын болады).

Low key battery [Кілттегі аккумулятордың заряды біткен] (электронды кілттер жүйесі үшін)

Бұл ескерту хабарламасы электронды кілттің батареясының заряды біткен жағдайда қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасымен оталдыруды сөндірген кезде бейнеленеді.

Press START button while turning wheel [Рөлдік бұрыңыз және START батырмасын басыңыз] (электронды кілттер жүйесі үшін)

Бұл ескерту хабарламасы егер рөлдік дөңгелектің қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын басқан кезде бұғаты ашылмаса бейнеленеді.

Сіз рөлдік дөңгелекті оңға және солға бір уақытта қайта бағыттаумен қозғалтқышты іске қосу/тоқтату батырмасын басуға тиіссіз.

Steering wheel not locked [Рөлдік бұғаты ашылды] (электронды кілттер жүйесі үшін)

Бұл ескерту хабарламасы егер қозғалтқышты іске қосу/тоқтату батырмасын OFF (сөндірілді) күйіне ауыстыру кезінде бұғатталмаса бейнеленеді.

Check Steering Wheel Lock System [Рөлдік бұғаттау жүйесін (электронды кілт жүйесі үшін)]

Бұл ескерту хабарламасы егер рөлдік дөңгелектің қозғалтқышты іске қосу/тоқтату батырмасын OFF (сөндірілді) күйіне ауыстыру кезінде дұрыс бұғатталмаса бейнеленеді.

Press brake pedal to start engine [Іске қосу үшін тежегіш басқысын басыңыз] (электронды кілт жүйесі және автоматты беріліс қорабы үшін)

Бұл ескерту хабарламасы егер қозғалтқышты іске қосу/тоқтату батырмасы тежегіш басқысын баспастан қозғалтқышты іске қосу/тоқтату батырмасын екі рет басумен ACC жағдайына орнатылса бейнеленеді.

Сіз тежегіш басқысын жібере отырып, автокөліктің қозғалысын бастай аласыз.

Press clutch pedal to start engine [Іске қосу үшін ілінісуді басыңыз] (электронды кілттер жүйесі және механикалық беріліс қорабы үшін)

Бұл ескерту хабарламасы егер қозғалтқышты іске қосу/тоқтату батырмасы ілінісі басқысын баспастан қозғалтқышты іске қосу/тоқтату батырмасын екі рет басумен ACC жағдайына орнатылса бейнеленеді.

Қозғалтқышты іске қосу үшін ілінісу басқысын басыңыз.

Key not in vehicle [Кілт машинада емес] (электронды кілттер жүйесі үшін)

Бұл ескерту хабарламасы егер оталдыру тетігі ACC немесе ҚОС жағдайына орнатылғанда, есіктерді ашу немесе жабу кезінде электронды кілт автокөліктің шегінен тыс болса бейнеленеді. Электронды кілт автокөлікте болмағанда есікті жапқан кезде дыбысты сигнал беріледі.

Автокөлікт іске қосуға әрекет ету алдында өзіңізбен бірге электронды кілтті ұстаңыз.

Key not detected [Кілт анықталған жоқ] (электронды кілттер жүйесі үшін)

Бұл ескерту хабарламасы егер қозғалтқышты іске қосу/тоқтату батырмасын басқан кезде электронды кілт анықталмаса бейнеленеді.

Press START button with key [Кілтпен START батырмасын басыңыз] (электронды кілт жүйесі үшін)

Бұл ескерту хабарламасы егер қозғалтқыштың іске қосу/тоқтату батырмасы басылғанда, дисплейде «Key not detected [Кілт анықталған жоқ]» хабарламасы бейнеленгенде бейнеленеді.

Бұнымен бір уақытта иммобилайзердің сигнал шамы жыпылықтайды.

Press START button again [START батырмасын тағы бір рет басыңыз] (электронды кілттер жүйесі үшін)

Хабарлама егер қозғалтқышты іске қосу Қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасының көмегімен жүзеге асырылмаса бейнеленеді.

Егер дисплейде бұл хабарлама пайда болса, қозғалтқышты қайтадан іске қосып көріңіз.

Егер ескерту хабарламасы қозғалтқышты іске қосу/тоқтату батырмасын әрбір басқан кезде бейнеленсе, көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

Check BRAKE SWITCH fuse [BRAKE SWITCH сақтандырғышын тексеріңіз] (электронды кілттер жүйесі және автоматты беріліс қорабы үшін)

Бұл ескерту хабарламасы сақтандырғыш тежегіштің ауыстырып-қосқышынан ажыратылған күйде бейнеленеді.

Сақтандырғышты жаңасына ауыстыру қажет. Егер бұл мүмкін болмаса, қозғалтқышты іске қосу/тоқтату батырмасын басып және оны ACC жағдайында 10 с ішінде ұстай отырып, қозғалтқышты іске қосуға болады.

Shift to P or N to start engine
[Іске қосу үшін P немесе N
иінтірегі] (электронды
кілттер жүйесі және
автоматты беріліс қорабы
үшін)

Бұл ескерту хабарламасы P (тұраққа қою) немесе N (бейтарап) күйінде орнатылмаған беріліс ауыстыру иінтірегі бар қозғалтқышты іске қосуға әрекет ету жағдайында бейнеленеді.

i Ақпарат

Беріліс ауыстыру иінтірегі N (бейтарап) күйде болғанда қозғалтқышты іске қосу мүмкін. Алайда, сіздің қауіпсіздігіңіз үшін беріліс ауыстыру иінтірегі P (тұраққа қою) жағдайында болғанда қозғалтқышты іске қосу ұсынылады.

Есіктерді, капотты
немесе жүксалғышты ашу

Бұл ескерту капоттың, жүксалғыштың немесе есіктердің қандай да бірінің ашық екендігін көрсетеді.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жолға шығар алдында есіктің/капоттың/ жүксалғыштың толық жабық екендігіне көз жеткізіңіз. Сондай-ақ аспаптар панелінде ашық есік/капот/жүксалғыш хабарламасының немесе жанып тұрған бақылау шамының жоқ екендігіне көз жеткізіңіз.

Жоғарғы люк ашық
(бар болса)

Бұл ескерту егер қозғалтқыш төбедегі ашық люк кезінде сөнбесе бейнеленеді.

Көлікті қалдыра отырып, жоғарғы люкті сенімді жабу қажет.

Терезе ашық (бар болса)

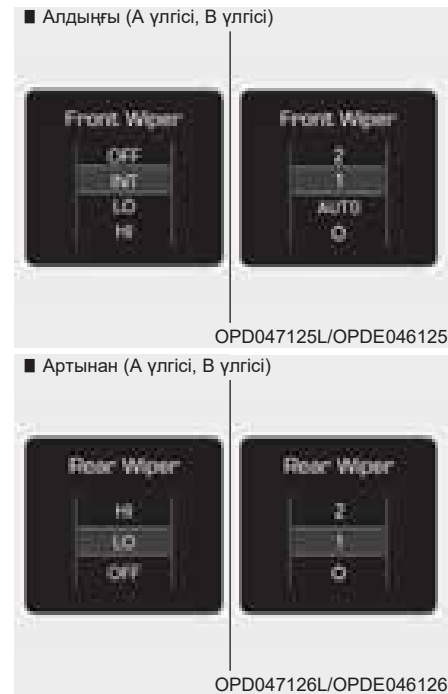
Бұл ескерту хабарламасы қозғалтқыш түсірілген терезе кезінде тоқтағанда бейнеленеді.

Жарықтандыру режимі

Бұл индикатор жарықтандыруды басқару режимінде таңдалған ішкі жарықтандыру шамын көрсетеді.

Әйнек тазартқыш режимі

Бұл индикатор әйнек тазартқыштарды басқару режимінде әйнек тазартқыштардың таңдалған жылдамдығын көрсетеді.

Low Pressure [Төмен қысым] (бар болса)

Бұл ескерту хабарламасы шиналардағы төмен қысым жағдайында бейнеленеді. Автокөліктің тиісті шинасы бөлінетін болады.

Толығырақ 6-тараудың «Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі (TPMS)» тармағынан қараңыз.

Heated Steering Wheel turned off [Жылытылатын рөлдік дөңгелек сөндірілген] (бар болса)

Бұл хабарлама рөлдік дөңгелекті жылыту сөнген кезде бейнеленеді.

Қосымша ақпарат осы тараудың «Жылытылатын рөлдік дөңгелек» бөлімінде келтіріледі.

Low washer fluid [Әйнек жуғыш сұйықтығының төмен деңгейі] (бар болса)

Бұл ескерту хабарламасы әйнек жуғыш сұйықтығының науасы толықтай бос болғанда бейнеленеді.

Әйнек жуғыш сұйықтығының науасын толтырыңыз.

Low fuel [Отын тауысылуға жақын]

Бұл ескерту хабарламасы отын бағы толықтай бос болғанда бейнеленеді.

Осы хабарламаның бейнеленуімен бірге аспаптар комбинациясында отынның төмен деңгейі индикаторы жанады.

Таяудағы жанармай құю станциясын табу және жанармай құю ұсынылады.

Low engine oil [Мотор майының төмен деңгейі] (бар болса)

Бұл хабарлама мотор майының деңгейін тексеру қажеттігін білдіреді.

Егер осы ескерту хабарламасы бейнеленсе, мотор майының деңгейін мүмкіндігінше тезірек тексеріңіз, және қажеттілік кезінде май қосыңыз.

Құйғыш арқылы ұсынылған майды ақырын құйыңыз. (Құйылатын майдың көлемі шамамен 0,6 ~ 1,0 л)

Ұсынылатын мотор майын ғана пайдаланыңыз (8-тараудың «Ұсынылған майлар және көлемдері» бөлімін қараңыз.)

Резервуарды мотор майымен асыра толтырмаңыз. Май деңгейінің сүңгіште F (толық құю) белгісінен аспайтындығына көз жеткізіңіз.

***i* Ақпарат**

Егер қозғалтқыш қызғаннан және мотор майын құйғаннан кейін шамамен 50~100 км жүргеннен кейін ескерту туралы хабарлама жойылады.

HAZARFA ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Егер мотор майын қосқаннан және шамамен 50~100 км қашықтыққа қозғалыстан кейін ескерту туралы хабарлама үнемі бейнеленсе, жүйені тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

Тіпті егер бұл хабарлама қозғалтқышты іске қосқаннан кейін бейнеленбесе, мерзімді тексеру және мотор майын құю қажет.

Engine has overheated [Қозғалтқыштың қызуы] (бар болса)

Бұл ескерту хабарламасы қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығының температурасы 120 °C (248°F) асса бейнеленеді. Бұл қозғалтқыштың қызуын және оның зақымдану ықтималдығын көрсетеді.

Егер қозғалтқыш қызып кетсе, 6-тараудың «Қызып кету» қараңыз.

Check headlight [Фараларды тексеру] (бар болса)

Бұл ескерту хабарламасы фаралар тиісті түрде жұмыс істемеген жағдайда бейнеленеді.

Бұған қоса, егер белгілі шам (мысалы, бұрылыс сілтемесі) тиісті түрде жұмыс істемесе, онымен байланысты ескерту хабарламасы бейнеленеді (мысалы, бұрылыс сілтемесі). Тиісті шамды ауыстыру қажет болуы мүмкін.

***i* Ақпарат**

Күйіп кеткен шамның осындай номинал қуатты жаңасына ауыстырылғанына көз жеткізіңіз.

Check High Beam Assist (HBA) system [Алысқа түсетін фараларды автоауыстырып -қосқыш жүйесін тексеріңіз] (бар болса)

Бұл ескерту хабарламасы алысқа түсетін жарықты автоматты басқару жүйесінің (HBA) ақаулығы анықталған кезде бейнеленеді. Көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласуды ұсынамыз.

Толығырақ 3-тараудың «Алыстан түсетін жарықты автоматты басқару жүйесі (HBA)» тармағын қараңыз.

Check FCA system [Алдыңғы соқтығысуға қарсы көмек жүйесін тексеріңіз] (бар болса)

Бұл ескерту хабарламасы қасбеттік соқтығысуды болдырмау жүйесіндегі (FCA) ақаулықты анықтау кезінде бейнеленеді. Көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласуды ұсынамыз.

Барынша толық ақпарат 5-тараудың «Қасбеттік соқтығысуды болдырмау жүйесі (FCA)» бөлімінде ұсынылады.

Check Driver Attention Warning (DAW) [Жүргізушінің назарын бақылау жүйесін тексеріңіз] (бар болса)

Бұл ескерту хабарламасы жүргізуші назарын бақылау жүйесінде (DAW) ақаулық анықталған кезде бейнеленеді. Көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласуды ұсынамыз.

Толығырақ 5-тараудың «Жүргізушінің назарын бақылау жүйесі (DAW)» бөлімінен қараңыз.

Check Forward Collision Warning system [Алдыңғы соқтығысуға қарсы ескерту жүйесін тексеріңіз] (барболса)

Бұл ескерту хабарламасы қасбеттік соқтығысу туралы ескерту жүйесінде (FCW) ақаулық анықталған кезде бейнеленеді. Көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласуды ұсынамыз.

Барынша толық ақпарат 5-тараудың «Қасбеттік соқтығысуды болдырмау жүйесі (FCA)» бөлімінде ұсынылады.

Check Lane Keeping Assist (LKA) system [Қозғалыс жолағын ұстау жүйесін тексеріңіз] (бар болса)

Бұл ескерту хабарламасы көлікқұралын қозғалыс жолағы шегінде ұстауға арналған **3** көмек жүйесінде (LKA) ақаулық анықталған кезде бейнеленеді. Көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласуды ұсынамыз.

Толығырақ 5-тараудың «Қозғалыс жолағы шегінде көлік құралын ұстауға арналған көмек жүйесі (LKA)» бөлімінен қараңыз.

Check exhaust system [Газ шығару жүйесін тексеріңіз] (бар болса)

Бұл ескерту хабарламасы DPF немесе GPF жүйесінің ақаулығы жағдайында бейнеленеді. Бұнымен бір уақытта DPF немесе GPF жүйесінің бақылау шамы жыпылықтайды.

Бұл жағдайда DPF немесе GPF жүйесін тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

DPF: Дизельді қозғалтқыштың күйе сүзгісі

GPF: Бензинді қозғалтқыштың күйе сүзгісі

Қосымша ақпарат осы тараудың «Бақылау шамдары және дабыл бергіштер» бөлімінде келтіріледі.

Low urea [Шығарындыларды азайтуға арналған сұйықтықтың төмен деңгейі] (дизельді қозғалтқыш үшін)

Бұл хабарлама карбамид ерітіндісі бағы толықтай бос болған жағдайда бейнеленеді.

- SCR бақылау шамы жанғанда.

Карбамид ерітіндісін мүмкіндігінше тезірек құйыңыз.

Толық ақпарат 7-тараудың «Карбамидтің төмен деңгейі туралы хабарлама» бөлімінде ұсынылады.

Check urea system [Шығарындыларды азайту жүйесін тексеріңіз] (дизельді қозғалтқыш үшін)

Бұл ескерту хабарламасы карбамид жүйесінің ақаулығы жағдайында бейнеленеді.

Бұл жағдайда карбамид жүйесін тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

Толық ақпарат 7-тараудың «Карбамидтің төмен деңгейі туралы хабарлама» бөлімінде ұсынылады.

СК ДИСПЛЕЙ

СК-дисплейді басқару

OTM048414

СК дисплей режимдерін басқару батырмаларының көмегімен ауыстыруға болады.

- (1) :Режимді өзгерту үшін MODE (режим) батырмасы
- (2) :Мәзір тармағын таңдау үшін MOVE ауыстырып-қосқышы
- (3) :Мәзір тармағын таңдау және жою үшін SELECT/RESET батырмасы

3

Көлік құралына арналған қолайлы компоненттер

СК дисплей режимдері

Режимдер	Белгі	Сипаттама
TripComputer (Жол. орт. шығ.)		Бұл режимде автокөлікті қозғалысы, мысалы, жол жүру одометрі, отын жұмсау тиімділігі туралы ақпарат және т.б. бейнеленеді. Қосымша ақпарат осы тараудың «Маршруттық компьютер» бөлімінде келтіріледі.
TurnByTurn (TBT) (Бұрылыстар бейн.)		Бұл режимде дисплейде навигация жүйесінің жағдайы бейнеленеді.
Assist (Көмек режимі)		Бұл режимде дисплейде мынадай жағдай бейнеленеді: - Қозғалыс жолағы шегінде көлік құралын ұстауға арналған көмек жүйесі (LKA) - Жүргізушінің назарын бақылау жүйесі (DAW) - Шиналардағы қысым Толығырақ 5-тараудың «Қозғалыс жолағы шегінде көлік құралын ұстауға арналған көмек жүйесі (LKA)», «Жүргізушінің назарын бақылау жүйесі (DAW)» және 6-тараудың «Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі» бөлімінен қараңыз.
User Settings (Қондырғылар)		Бұл режимде есіктердің, шамдардың баптауларын және т.б. өзгертуге болады.
Warning (Абайлаңыз)		Бұл режимде круиз-бақылаумен байланысты ескерту хабарламалары және т.б. бейнеленеді.

Ұсынылған ақпарат сіздің автокөлігіңіздің функцияларын қолдануға байланысты ерекшеленуі мүмкін.

**Shift to P to edit settings /
Engage parking brake to edit
Settings [P берілісі**

**жағдайындағы
параметрлерді реттеу /
Параметрлерді қосылып
тұрған тұрақ тежегіші
кезінде реттеңіз]**

Бұл ескерту хабарламасы қозғалыс уақытында пайдаланушы баптаулары режимінен мәзір тармағын таңдауға тырысу кезінде қосылады.

- Механикалық беріліс қорабы

Қауіпсіздік мақсатында тұрақ тежегішін іске қоса отырып, пайдаланушы баптауларына өзгерістер енгізіңіз.

- Автоматты беріліс қорабы

Қауіпсіздік мақсатында тұрақ тежегішін іске қоса отырып және беріліс ауыстыру иінтірегін P (тұраққа қою) жағдайына ауыстырып, автокөлікті тұраққа қоя отырып пайдаланушы баптауларына өзгерістер енгізіңіз.

**Quick guide [Қысқаша
нұсқаулық] (Анықтама, бар
болса)**

Бұл режимде пайдаланушы баптаулары режиміндегі жүйелермен жұмыс жасау бойынша қысқаша нұсқаулықтар ұсынылады.

Мәзір тармағын таңдаңыз, одан кейін ОК батырмасын басыңыз және ұстап тұрыңыз.

**Әрбір жүйе туралы толығырақ
пайдалану бойынша
нұсқаулықтан қараңыз.**

**Маршруттық компьютер
режимі**

Маршруттық компьютер режимі отынды үнемдеу, жүрілген қашықтық есептеуішін және автокөліктің жылдамдығын қоса алғанда, автокөлікті басқару параметрлерімен байланысты ақпаратты бейнелейді.

**Толығырақ осы тараудың
«Маршруттық компьютер»
бөлімінен қараңыз.**

«Turn By Turn (Бұрылыстар сілтемелері)» (TBT) режимі

Бұл режимде дисплейде навигация жүйесінің жағдайы бейнеленеді.

Көмек режимі

SCC/LKA/DAW

Бұл режимде зияткерлік круиз-бақылау жүйесінің (SCC), қозғалыс жолағы шегінде көлік құралын ұстауға арналған көмек жүйесінің (LKA) және жүргізушінің назарын бақылау жүйесінің (DAW) жағдайы бейнеленеді.

Барынша толық ақпаратты 5-тараудың тиісті жүйесінің сипаттамасынан қараңыз.

TirePressure [Давл. вшинах]

Бұл режимде шиналардағы қысымды бақылау жүйесімен байланысты ақпарат бейнеленеді.

Толығырақ 6-тараудың «Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі (TPMS)» қараңыз.

OTM048127L

Қозғалыс күшін бөлу (4WD)

Бұл режимде 4WD қозғалыс күшін бөлумен байланысты ақпарат бейнеленеді.

Егер автокөлік 4WD режимінде бұғатталса, бұл режим бейнеленбейді.

Барынша толық ақпарат «Толық жетек» 5-бөлімінде келтіріледі.

Ескерту хабарламасы режимі

Төменде аталған оқиғалардың біреуі болған жағдайда СК дисплейде бірнеше секунд ішінде ескерту хабарламалары бейнеленетін болады.

- Low washer fluid [Әйнек жуғыш күбішесіндегі жеткіліксіз деңгей](бар болса)
- Exterior lamp malfunction [Сыртқы жарық аспабының ақаулығы] (бар болса)
- Blind-Spot Collision Warning (BCW) system malfunction [Көру аймағынан тыс болжамды соқтығысу туралы ескерту жүйесінің ақаулығы (BCW)](барболса)
- Tire Pressure Monitoring System [Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі] (TPMS, бар болса)
- High Beam Assist (HBA) malfunction [Алыстан түсетін жарықты автоматты басқару жүйесінің ақаулығы (HBA)] (барболса)
- Forward Collision-Avoidance Assist (FCA) malfunction [Қасбеттік соқтығысуды болдырмау жүйесінің ақаулығы(FCA)] (бар болса)

Пайдаланушы баптаулары режимі

Бұл режимде аспаптар комбинациясының, есіктердің, шамдардың және т.б. баптауларын өзгертуге болады.

1. Head-up display [Әйнек индикаторы] (бар болса)
2. Driver assistance [Жүргізушіге көмек]
3. Door[Есіктер]
4. Lights[Жарықтандыру]
5. Sound[Дыбыс]
6. Convenience [Жайлылық функ.]
7. Service interval [Қызмет көрсету интерв.]
8. Other features [Қос.функциялар]
9. Language[Тіл]
10. Reset[Түсіру]

Ұсынылған ақпарат сіздің автокөлігіңізге қолданылатын функцияларға байланысты ерекшеленуі мүмкін.

1. Head-Up Display [Әйнек индикаторы]

Элементтер	Сипаттама
EnableHead-updisplay [Диспл.проект.]	Осы тармақты таңдау кезінде ақпаратты жел әйнекке проекциялау функциясы қосылатын болады.
DisplayHeight [Бейн. биікт. рет.]	Бейнелеудің көрініс биіктігін реттеу.
Rotation [Айналу]	Бейнелеу көрінісі бұрышын реттеу.
Brightness [Жарықтық]	Бейнелеу көрінісінің жарықтылығын реттеу.
Content Selection [Бейн. деректер]	Бейнеленетін деректерді таңдау.
Speed Size [С/метр симв. көлемі]	• Large/Medium/Small [Үлкен/Орташа/Кіші] Спидометр бейнесінің көлемін таңдау.
Speed Color [Спидометрдің түсі]	• White/Orange/Green [Ақ/Қызғылт сары/Жасыл] Спидометр бейнесінің түсін таңдау.

2. Driver Assistance [Жүргізушіге көмек]

Элементтер	Сипаттама
SCC response [SCC дауысы]	<ul style="list-style-type: none"> • Fast/Normal/Slow [Тез/Қалыпты/Баяу] <p>Зияткерлік круиз-бақылау жүйесінің сезімталдығын реттеу.</p> <p>Толық ақпарат 5-тараудың «Stop & Go функциясы бар зияткерлік круиз-бақылау жүйесі» бөлімінде келтіріледі.</p>
Driving assist [Жүргізушіге көмек]	<ul style="list-style-type: none"> • Leading vehicle departure alert [Алдында келе жатқан автокөлік ұзап кетті] <p>Автокөлікті басқарушының кетуі туралы хабарламаны қосу және сөндіру.</p> <p>Толық ақпарат 5-тараудың «Автокөлікті басқарушының кетуі туралы хабарлама» бөлімінде ұсынылады.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Speed Limit Warning (ISLW) [Жылдамдықты шектеу туралы ескерту] <p>Жылдамдықты шектеу туралы ақпараттандыру функциясын қосу немесе өшіру.</p> <p>Толық ақпарат 5-тараудың «Жылдамдықты шектеу туралы зияткерлік ескерту жүйесі» бөлімінде ұсынылады.</p>
DAW (Driver Attention Warning) [DAW (Жүргізушінің назарын бақылау)]	<p>Жүргізушінің назарын бақылау сигналының (DAW) сезімталдығын реттеу.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Off/ High sensitivity /Normal sensitivity [Сөнд./ Жоғары сезімталдық / Қалыпты сезімталдық] <p>Толығырақ 5-тараудың «Жүргізушінің назарын бақылау сигналы (DAW)» бөлімінен қараңыз.</p>
Warning timing [Ескертулер таймері]	<p>Жүргізушіге көмек жүйесін ескерту уақытын реттеу.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Normal / Later [Қалыпты/ Соңғы]
Warning volume [Ескертулердің дыбыс деңгейі]	<p>Жүргізушіге көмек жүйесін ескертудің дыбыс деңгейін реттеу.</p> <ul style="list-style-type: none"> - High / Medium / Low [Қатты / Орташа / Ақырын]

2. Driver Assistance [Жүргізушіге көмек]

Элементтер	Сипаттама
Lane safety [Жолақтағы қозғалыстың қауіпсіздігі]	Қозғалыс жолағы шегінде көлік құралын ұстауға арналған көмек жүйесін (LKA) реттеу. - LKA (Lane Keeping Assist) [LKA (Қозғалыс жолағын ұстау жүйесі)] - LDW (Lane Departure Warning) [LDW (Қозғалыс жолағын ауыстыру туралы ескертулер)] - Off[Сөнд.] Толығырақ 5-тараудың «Қозғалыс жолағы шегінде көлік құралын ұстауға арналған көмек жүйесі (LKA)» бөлімінен қараңыз.
Forward safety [Алдыдағы қауіпсіздік]	Қасбеттік соқтығысуды болдырмау функциясын реттеу. - Active assist [Белсенді көмек] - Warning only [Тек ескерту] - Off[Сөнд.] Барынша толық ақпарат 5-тараудың «Қасбеттік соқтығысуды болдырмау жүйесі» бөлімінде ұсынылады.
Blind-spotsafety["Соқыр аймақ" мониторингі]	<ul style="list-style-type: none"> • SEA(Safe Exit Assistance) [SEA (Шығу уақытындағы қауіпсіздік жүйесі)] Қауіпсіз шығу функциясын қосу немесе сөндіру. Толық ақпаратты 5-тараудың «Қауіпсіз шығу функциясы» бөлімінен қараңыз. • RCCW (Rear Cross-Traffic Collision Warning) [RCCW (Қиылыста артқы соқтығысуға қарсы ескерту)] Арттан қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы ескерту жүйесін қосу немесе сөндіру. Толық ақпарат 5-тараудың «Артта қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы ескерту жүйесі (RCCW)» бөлімінде келтіріледі. • Active assist [Белсенді көмек] • Warning only [Тек ескерту] • Off[Сөнд.]

3. Door [Есіктер]

Элементтер	Сипаттама
Auto lock [Есіктерді автобұғаттау]	<ul style="list-style-type: none"> • Disable [Сөнд.]: Есіктерді автоматты түрде бұғаттау функциясы сөндірілетін болады. • Enable on speed [Қозғалыс кезінде]: Жылдамдықты 15 км/сағ арттырудан кейін барлық есіктер автоматты түрде бұғатталады (9,3миль/сағ). • Enable on shift [БАК ауыстыру кезінде]: АБАК беріліс ауыстыру иінтірегін Р (тұраққа қою) жағдайынан R (артқы жүріс), N (бейтараптама) немесе D(қозғалыс) жағдайына ауыстыру кезінде барлық есіктер автоматты түрде бұғатталады.
Auto unlock [Есіктердің автобұғаттауын ашу]	<ul style="list-style-type: none"> • Disable [Сөнд.]: Есіктердің автоматты түрде бұғатын ашу функциясы сөндірілетін болады. • On key out/On vehicle off [кілт шығарылған/Тұтанд. сөнг.]: Кілтті тұтандыру тетігінен шығарған кезде немесе тұтандыруды қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасымен сөндірген кезде барлық есіктердің автоматты түрде бұғаты ашылатын болады. • On shift to P [«Р» ауыстыру]: АБАК беріліс қорабы иінтірегін Р (тұраққа қою) жағдайына ауыстыру кезінде барлық есіктердің автоматты түрде бұғаты ашылатын болады.
Lock/Unlock sound [Бұғ./бұғ.ашу сигн.]	Бұғаттау/бұғаттау ашу дыбысын қосу немесе өшіру. Бекітілген есіктерді қайта бұғаттауға тырысу кезінде дыбысты сигнал естіледі.

3. Door [Есіктер]

Элементтер	Сипаттама
Power tailgate [Жүкс. эл. жетегі]	Осы тармақты таңдау кезінде артқы есікті электр жетекпен басқару функциясы белсенді етіледі. Толық ақпарат осы тараудың «Жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағы» бөлімінде келтіріледі.
Power tailgate speed [Артқы есікті ашу жылдамдығы]	Жүксалғыштың электр жетекті қақпағының іске қосылу жылдамдығын реттеу. - Normal/Fast [Қалыпты/Тез] Толық ақпарат осы тараудың «Жүксалғыштың электр жетегі бар қақпағы» бөлімінде келтіріледі.
Smart tailgate [Жүксалғ. автом. ашылуы]	Жүксалғыштың қақпағын автоматты түрде басқаруды қосу немесе сөндіру. Толық ақпарат осы тараудың «Жүксалғыштың қақпағын автоматты басқару» бөлімінде келтіріледі.

4. Lights[Жарықтандыру]

Элементтер	Сипаттама
One Touch Turn Signal [Бұрылыстың жыпылықтау саны]	<ul style="list-style-type: none"> • Off [Сөнд]: Бұрылыс сілтемесін қосу функциясы бір рет қол тигізумен сөндірілді. • 3, 5, 7 Flashes [3, 5, 7 жыпылықтау]: Бұрылыс сілтемелерін ауыстырып-қосқыш иінтірегін кішкене бұрғаннан кейін бұрылыс сілтемелері 3, 5 немесе 7 рет жыпылықтайтын болады. <p>Барынша толық ақпарат осы тараудың «Жарықтандыру» бөлімінде келтіріледі.</p>
Head Lamp Delay [Ілеспелі жарық]	<p>Фаралардың жарығын сөндіруді кешеуілдету функциясын қосу немесе сөндіру.</p> <p>Барынша толық ақпарат осы тараудың «Жарықтандыру» бөлімінде келтіріледі.</p>
Travel mode [Саяхат режимі]	<p>Көлік ағыны қозғалысы тарапының өзгеруі функциясын қосу немесе сөндіру.</p> <p>Барынша толық ақпарат осы тараудың «Жарықтандыру» бөлімінде келтіріледі.</p>

5. Sound[Дыбыс]

Элементтер	Explanation
Welcome sound [Сәлемдесу дыбысты сигналы]	Сәлемдесу дыбысты сигналы функциясын қосу немесе сөндіру.

6. Convenience [Жайлылық функ.]

Элементтер	Сипаттама
Seat Easy Access [Орындықтың қолайлы жағдайы]	<ul style="list-style-type: none"> • Off [Сөнд.]: жеңіл қолжетімдік функциясы сөндірілген. • Normal/Extended [Қалыпты/Кең]: қозғалтқышты сөндіргеннен кейін жүргізушінің орындығы көлік құралына отыруды немесе шығуды жеңілдету үшін қысқа (Normal) немесе үлкен (Extended) қашықтыққа артқа автоматты түрде жылжиды. <p>Қосымша ақпарат осы тараудың «Жүргізуші орындығының жағдайын есте сақтау жүйесі» бөлімінде келтіріледі.</p>
Rear seat passenger alert [Арттағы жолаушы қаупі]	<p>Артқы орындықтағы жолаушы туралы хабарламаны қосу және сөндіру.</p> <p>Барынша толық ақпарат осы тараудың «Арттағы жолаушылар туралы ескерту жүйесі (ROA)» бөлімінде келтіріледі.</p>
Welcome mirror/light [Сәлемдесу жарығы/ақылды айна]	<ul style="list-style-type: none"> • On door unlock [Есік ашық]: Артқы көріністің сыртқы айналары ашылады, ал сәлемдесудің жарықты сигналы есіктерді ашқан кезде автоматты түрде қосылады. • On driver approach [Жүргізуші жақындаған кезде]: Артқы көріністің сыртқы айналары ашылады, ал сәлемдесудің жарықты сигналы электронды кілтпен автокөлікке жақындаған кезде автоматты түрде қосылады. <p>Толығырақ осы тараудың «Сәлемдесу жүйесі» тармағынан қараңыз.</p>
Wireless charging system [Сымсыз зарядтау жүйесі]	<p>Алдыңғы орындықта сымсыз зарядтау жүйесін қосу немесе сөндіру.</p> <p>Қосымша ақпарат осы тараудың «Ұялы телефонды сымсыз зарядтау жүйесі» бөлімінде келтіріледі.</p>

6. Convenience [Жайлылық функ.]

Элементтер	Сипаттама
Wiper/lightdisplay [Өйн/тазарт. және фаралар режимі]	Өйнек тазартқыш/жарықтандыру жұмысы режимін қосу немесе сөндіру. Бұл функцияны қосқан кезде СК дисплейде оны өзгерту кезінде өйнек тазартқыш/жарықтандырғыш режимі бейнеленетін болады.
Auto rear wiper (reverse) [Автоматты артқы өйнек тазартқыш]	<ul style="list-style-type: none"> • Off [Сөнд]: артқы өйнек сөндіргішті автоматты түрде басқару функциясы сөндіріледі. • ON [ҚОС]: Егер алдыңғы өйнек тазартқыштың жұмысы уақытында беріліс ауыстыру иінірегін D жағдайынан R жағдайына ауыстырса, онда артқы өйнек тазартқыш автоматты түрде жұмыс істейтін болады. Егер бұдан кейін беріліс ауыстыру иінірегін R жағдайынан D жағдайына ауыстырса, онда артқы өйнек тазартқыш тоқтайды.
Gear position pop-up [БАК ауыстыру туралы хабарлама]	Беріліс қорабы иінірегінің жағдайы туралы қалқыма ақпаратты қосу немесе сөндіру. Бұл функцияны қосқан кезде СК дисплейде беріліс қорабы иінірегінің жағдайы бейнеленетін болады.
Icy road warning [Тайғақ жол]	Жолдағы мұз қату туралы ескерту функциясын қосу немесе сөндіру.

7. Service interval [Қызмет көрсету интерв.]

Элементтер	Сипаттама
Service Interval [Қызмет көрсету интерв.]	Техникалық қызмет көрсету интервалы туралы еске салу функциясын қосу немесе сөндіру.
Adjust Interval [Интервалды баптау]	Егер техникалық қызмет көрсету интервалы мәзірі белсенді етілсе, сіз уақыт пен қашықтықты түзете аласыз.
Reset [Түсіру]	Техникалық қызмет көрсету интервалы туралы еске салуды түсіру.

i Ақпарат

Техникалық қызмет көрсету интервалы мәзірін пайдалану үшін HYUNDAI авторизацияланған дилерімен кеңесіңіз.

Егер сервистік қызмет көрсету интервалы белсенді етілсе, және уақыт пен қашықтық берілсе, автокөлік қозғалтқышын әрбір қосқан кезде төменде көрсетілген жағдайларда хабарламалар бейнеленетін болады.

- Service in [Арқылы қызмет көрсету]

: Жүргізушіні техникалық қызмет көрсетуге дейін қалған қашықтық және күндердегі уақыт туралы ақпараттандыру үшін бейнеленеді.

- Service required [ТҚ қажет етіледі]

: Техникалық қызмет көрсетуге дейінгі қашықтық пен күндердегі уақытқа қол жеткізілген немесе өткен кезде бейнеленеді.

i Ақпарат

Егер мынадай жағдайлардың біреуі туындаса, қашықтық көрсеткіштер немесе күндердегі уақыт қате болуы мүмкін.

- АКБ кабелі ажыратылған.

- Сақтандырғыштардың ауыстырып-қосқышы сөндірілген.

- АКБ заряды біткен.

8. Other features [Қосымша функциялар]

Элементтер	Сипаттама
Fuel Economy Auto Reset [A/ист.шығ. отын шығын.]	<ul style="list-style-type: none"> • Off [Сөнд.]: Отын шығынының орташа мәні жанармай құйғаннан кейін автоматты түрде түсірілмейді. • After ignition [Тұтандырудан кейін]: Қозғалтқыш 4 немесе одан артық сағат ішінде сөнген болса, отынның орташа шығыны автоматты түрде түсіріледі. • After refueling [Жанармай құйғаннан кейін]: Отынның орташа шығыны 6 литр немесе одан да көп шығындалған отыннан кейін немесе 1 км/сағ жылдамдыққа қол жеткізгеннен кейін автоматты түрде түсіріледі. <p>Толығырақ осы тараудың «Бағдарлы компьютер» бөлімінен қараңыз.</p>
Fuel Economy Unit [Отын шығынын өлшеу бірліктері]	Отын шығынын бейнелеу бірлігін таңдау. (km/L (км/л), L/100 km (л/100 км), MPG (миль/галлон))
TemperatureUnit [Темпер. өлш. бірл.]	Температураны өлшеу бірлігін таңдау. (°C, °F)
TirePressureUnit [Қысым. өлш. бірл.]	Шиналардағы ауа қысымын өлшеу бірлігін таңдау. (psi (ш. дюймге фунт), kPa (кПа), Bar (бар))

9. Language (Тіл) (бар болса)

Элементтер	Сипаттама
Language [Тіл]	Тілді таңдау. AVN құрылғысы тілін таңдау мүмкіндігі бар. (бар болса)

10. Reset[Түсіру]

Элементтер	Сипаттама
Reset [Түсіру]	Сіз пайдаланушы баптаулары режиміндегі мәзірді түсіре аласыз. Тілді таңдау және техникалық қызмет көрсету интервалы мәзірін қоспағанда, пайдаланушы баптаулары режиміндегі барлық мәзір зауыттық параметрлерге түсірілген.

МАРШРУТТЫҚ КОМПЬЮТЕР

Маршруттық компьютер өз алдына автокөліктің қозғалысымен байланысты ақпаратты бейнелейтін, микрокомпьютермен басқарылатын, жүргізушіні ақпараттандыру жүйесін қамтиды.

i Ақпарат

Маршруттық компьютерде сақталатын жүргізу туралы кейбір ақпарат (мысалы, автокөлікті орташа жылдамдығы) аккумулятор батареясын ажыратқаннан кезде түсіріледі.

Маршруттық компьютердің режимдері

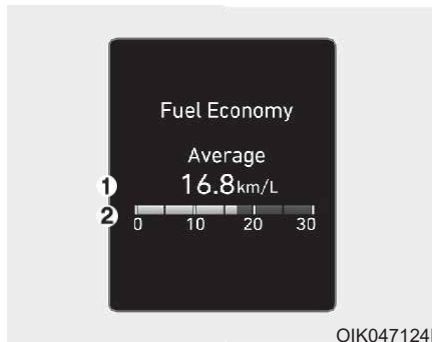

OTM048414

Борттық компьютер режимін өзгерту үшін рөлдік дөңгелектегі «» ауыстырып қосқышын айналдырыңыз,

Отынның үнемділігі

OIK047124L

Отынның орташа шығыны (1)

- Отынның орташа шығыны автокөліктің жүрген жалпы қашықтығы және отынның орташа шығыны көрсеткіштерін соңғы түсіту сәтінен бастап отын шығыны бойынша есептеледі.
- Отынның орташа шығынын қолмен немесе автоматты түрде түсіруге болады.

Қолмен түсіру

Отынның орташа шығынын қолмен түсіру үшін рөлдік дөңгелектегі [OK] батырмасын басыңыз және экранда отынның орташа шығыны бейнеленгенде оны 1 с аса ұстап тұрыңыз.

Автоматты түсіру

Отынның орташа шығыны деректерін автоматты түрде қайта орнату үшін отынды әрбір құйғаннан кейін «User Settings» (пайдаланушы баптаулары) мәзірінде «Fuel Economy Auto Reset» (A/іст.шығ. отын шығын.) режимін таңдаңыз.

- After Ignition [Оталдырудан кейін]: Отынның орташа шығыны туралы ақпарат қозғалтқышты сөндіргеннен кейін 4 сағат өткен соң автоматты түрде түсіріледі.

- After Refueling [Жанармай құйғаннан кейін]: Отынның орташа шығыны автокөлік жылдамдығы 6 л (1,6 галлон) немесе одан артық отын құйғаннан кейін 1 км/сағ артқанда автоматты түрде нөлденеді.

i Ақпарат

Отынның орташа шығыны мәні, егер автокөлік қозғалтқышты іске қосу/тоқтату батырмасын қосқаннан кейін 300 метрден (0,19 миль) кем жол жүрсе нақты болмауы мүмкін.

Отынның мезеттік шығыны (2)

- Бұл режим автокөліктің жылдамдығы 10 км/сағ (6,2 миль/сағ) асқанда, соңғы бірнеше секунд ішінде отынның мезеттік шығынын экранға шығарады.

Жалпы жүрілген қашықтық дисплейі Accumulated Info

Бұл экранда жалпы жүрілген қашықтық (1), отынның орташа шығыны (2) және жүргізудің жалпы уақыты (3) бейнеленеді.

Ақпарат деректерді соңғы түсіру сәтінен бастап жиналады.

Ақпаратты қолмен түсіру үшін жалпы жүрілген қашықтықты (Accumulated driving) қарау сәтіне ОК батырмасын басыңыз және ұстап тұрыңыз. Жүрілген қашықтық, отынның орташа шығыны және жүрудің жалпы уақыты деректері бір уақытта нөлденеді.

Қозғалыстың жалпы уақыты туралы ақпарат қозғалтқыш жұмысының барлық уақытында үздіксіз есептелетін болады (мысалы, егер автокөлік кептелісте немесе бағдаршамда тоқтаса).

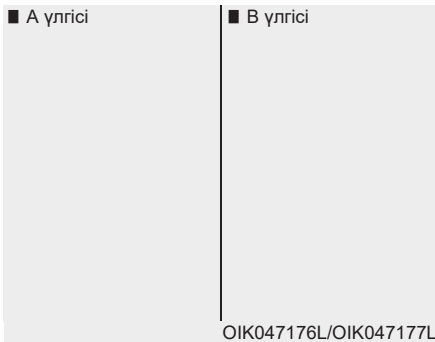
i Ақпарат

Автокөлік отынның орташа шығыны басталуы үшін оталдырудың алдыңғы циклінен бастап кем дегенде 300 метр (0,19 миль) жүруі тиіс.

Қозғалыс туралы ақпараттың бейнеленуі

■ А үлгісі

■ В үлгісі

Бұл экранда жол жүру қашықтығы (1), отынның орташа шығыны (2) және жүргізудің жалпы уақыты (3) бейнеленеді.

Ақпарат қозғалыстың әрбір циклінен кейін бірлеседі. Дегенмен, қозғалтқыш 4 немесе одан аса сағат бойы сөндірілген болса, қозғалыс туралы ақпараттың бейнеленуі түсіріледі.

Ақпаратты түсіру үшін қозғалыс туралы ақпаратты (Drive Info) қарау сәтінде ОК батырмасын басыңыз және ұстап тұрыңыз. Жүрілген қашықтық, отынның орташа шығыны және жүргізудің жалпы уақыты деректері бір уақытта нөлденеді.

Жүргізу туралы ақпарат қозғалтқыш жұмысының барлық уақытында үздіксіз есептелетін болады (мысалы, егер автокөлік кептелісте немесе бағдаршамда тоқтаса).

i Ақпарат

Автокөлік отынның орташа шығыны басталуы үшін оталдырудың алдыңғы циклінен бастап кем дегенде 300 метр (0,19 миль) жүруі тиіс.

Цифрлық спидометр

Бұл хабарламада автокөліктің жылдамдығы (км/сағ немесе миль сағат) көрсетіледі.

Зияткерлік беріліс ауыстыру

Бұл режимде қозғалыстың ағымдағы режимі бейнеленеді.

Қосымша ақпарат 5-тараудың «Көлік жүргізу режимін басқарудың кіріктірілген жүйесі» бөлімінде келтіріледі.

Автоматты түрде тоқтату уақыты (бар болса)

Бұл режимде бос жүрісте тоқтату және іске қосу жүйесін пайдалану кезінде автоматты түрде тоқтатудың өткен уақыты бейнеленеді.

Толық ақпарат 5-тараудың «Бос жүрістегі тоқтату және іске қосу жүйесі» бөлімінде ұсынылады.

Карбимид деңгейін көрсеткіш (дизельді қозғалтқыш үшін, бар болса)

Бұл режимде сыйымдылықта қалған карбимид мөлшері бейнеленеді.

АҚПАРАТТЫ ЖЕЛ ӘЙНЕККЕ ПРОЕКЦИЯЛАУ ДИСПЛЕЙІ (HUD) (БАР БОЛСА)

ОТМ048044L

Дисплейде нөлдік жел әйнегінде аспаптар комбинациясы мен навигация жүйесінің кейбір ақпараты проекцияланады.

Ақпаратты жел әйнекке проекциялау дисплейін пайдалану кезіндегі сақтық шаралары

Төменде көрсетілген жағдайларда ақпаратты жел әйнекке проекциялау дисплейінен ақпаратты оқу қиындатылуы мүмкін.

- Жүргізуші жүргізушінің орындығында дұрыс отырған жоқ
- Жүргізуші полярландырушы сүзгісі бар күнге қарсы көзілдірік киген.
- Ақпаратты жел әйнекке проекциялау дисплейінің қақпағына зат орналастырылған.
- Автокөлік сулы жолда жүріп келе жатыр.
- Автокөліктің салонында орнатылған жарықтандыру аспаптарына рұқсат етілмеген қолжетімдік немесе автокөліктің сыртына сыртқы көзден жарықтың түсуі.
- Жүргізуші көзілдірік киеді.
- Жүргізуші контактылы линзалар тағады.

Ақпаратты жел әйнекке проекциялау дисплейінен ақпараттың қиын оқылуы кезінде ақпаратты жел әйнекке проекциялау дисплейінің еңіс бұрышын немесе пайдаланушы баптаулары режимінде оның жарықтылық деңгейін реттеңіз. Толығырақ осы тараудың «СК-дисплей» бөлімінен қараңыз.

- **Алдыңғы жел әйнекке тонировка жасауды пайдаланбаңыз және басқа да металл жабындар қоспаңыз. Әйтпесе, проекцияланатын бейне көрінбеуі мүмкін.**
- **Алдыңғы панельге қандай да бір заттар орналастырмаңыз және жел әйнекке заттар бекітпеңіз.**

- Көрінімдік аймағынан тыс соқтығысу (BCW) мүмкіндігі туралы ескертулер жүйесінің ескертулер ақпараттық жел әйнегі проекциясы дияплейінде тек қосалқы болып табылады. Қозғалыс жолақтарын өзгерту кезінде осы ақпаратқа ғана арқа сүйемеңіз. Қозғалыс жолақтарын өзгертер алдында әрқашан айналаны шолыңыз.

⚠️ НАЗАР АУДАР

Ақпараттың жел әйнегі проекциясы жүйесімен жабдықталған автокөліктерде жел әйнекті ауыстыру кезінде онда ақпарат проекциялау үшін жарамды әйнекке айыстыру қажет. Әйтпесе, жел әйнекте қосарлы бейнелер көрінетін болады.

Жел әйнекке ақпаратты проекциялауды қосу/сөндіру

01K047152N

Ақпаратты жел әйнекке проекциялау дисплейін қосу үшін аспаптар комбинациясының СК-дисплей комбинациясында «User Settings Mode» (пайдаланушы баптаулары режимінде) «Head-Up Display [Әйнек инд.]» таңдау қажет.

Егер «Head-Up Display [Әйнек инд.]» таңдалмаса, ақпаратты жел әйнекке проекциялау дисплейі сөндіріледі.

Жел әйнекке проекцияланатын ақпарат

1. Бұрылыстарды көрсетумен навигациялық ақпарат (ТБТ) (бар болса)
2. Жол белгілері (бар болса)
3. Спидометр
4. Круиз-бақылау жүйесінің берілген жылдамдығы (бар болса)
5. Зияткерлік круиз-бақылау жүйесінің (SCC) ақпараты (бар болса)
6. Қозғалыс жолақтары шегінде көлік құралын ұстауға арналған көмек жүйесінің (LKA) ақпараты (бар болса)

7. Көру аймағынан тыс болжамды соқтығысу (BCW) туралы ескертулер жүйесінің ақпараты (бар болса)
8. Дабыл бергіштер (отынның төмен деңгейі)
9. Аудио немесе видео ақпарат

Ақпарат

Егер жел әйнекке проекцияланатын мазмұн ретінде ТВТ (Turn By Turn — бұрылыстан кейінгі бұрылыс) навигациялық деректері таңдалса, ТВТ деректері СК-дисплейде бейнеленбейді.

Ақпаратты жел әйнекке проекциялау баптауы

СК дисплей көмегімен ақпаратты жел әйнекке проекциялау баптауын мынадай түрде өзгертуге болады.

- Enable Head-up display [Диспл. проекц.]
- Display Height [Бейн. биік. рет.]
- Rotation [Айналу]
- Brightness [Жарықтық]
- Content Selection [Бейн. дерек.]
- SpeedSize [С/метр симв. көлемі]
- Speed Color [Спидометрдің түсі]

Толық ақпарат осы тараудың «СК дисплей» бөлімінде келтіріледі.

ЖАРЫҚТАНДЫРУ

Сыртқы жарық аспаптары

Жарық түсіргіш аспаптарды басқару

■ А типі

OTL045251L

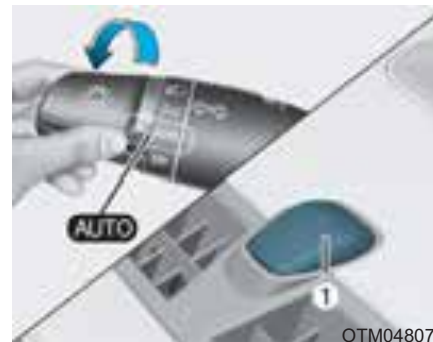
■ В типі

OPDE046065

Фараларды басқару үшін иінтіректің шетіндегі батырманы келесі күйлердің біріне бұрыңыз:

- (1) О күйі (OFF)
- (2) Желілік аспаптарды автоматты түрде қосу күйі (болған жағдайда)
- (3) Габаритті шырақтар күйі
- (4) Фара күйі

OTM048073

Жарық аспаптарын автоматты түрде қосу күйі (болған жағдайда)

Егер жарықтандыруды ауыстырып-қосқыш жарық аспаптарын автоматты түрде қосу күйінде (AUTO) тұрса, фаралар мен габаритті шырақтар жолдың жарықтандырылуына қарай автоматты түрде қосылып, өшеді.

Жарық аспаптарының автоматты қосылу жүйесін пайдалану кезінде, түнгі уақытта жүргізген кезде, туннель немесе жабық көлік тұрақтары сияқты жеткіліксіз жарықтандырылған аймақтарға кірген кезде жарық аспаптарын қолмен қосқан жөн.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Аспаптар панелінде орналасқан бергішті бірдеңемен жабуға немесе сұйықтық төгіп алуға болмайды.
- Бергішті әйнекке арналған тазартқыш көмегімен тазартуға болмайды, бұл кезде бергіште оның қалыпты жұмысына кедергі келтіретін үлдір пайда болуы мүмкін.
- Егер автокөлікте қараңғыланған әйнектер немесе жел әйнегін жабатын металданған жабынның қандай да бір түрі қолданылса, жарық аспабының автоматты түрде қосылу жүйесінің қалыпты жұмысы бұзылуы мүмкін.

Габаритті шырақтардың күйі

(☹☹)

Габаритті шырақтар, нөмір белгісінің жарықтануы және аспаптар панелі мен батырмалардың көмескі қосылған.

Фаралардың күйі (☹)

Фаралар, габаритті шырақтар, нөмір белгісінің жарықтануы және аспаптар панелінің көмескі жарығы қосылған.

i Ақпарат

Фараларды қосу үшін оталдыру қосылуы тиіс.

Фаралардың алысқа түсетін жарығын басқару

Алысқа түсетін жарықты қосу үшін иінтіректі өзіңізден ары итеру керек. Иінтірек бастапқы күйіне келеді.

Алысқа түсетін жарықты қосу кезінде аспаптар панелінде алысқа түсетін жарықты қосуды бақылау шамы жанады.

Алысқа түсетін жарықты өшіру үшін иінтіректі өзіңізге қарай тартыңыз. Жақын түсетін жарық қосылады.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Қарсы келе жатқан көлік жақындап қалған кезде фараның алыстан түсетін жарығын қолдануға болмайды. Фараның алыстан түсетін жарығын қолдану басқа жүргізушілердің жолды бақылауына кедергі келтіруі мүмкін.

Фараның алысқа түсетін жарығы жыпылықтауы үшін иінтіректі өзіңізге қарай тартып, жіберу керек. Алысқа түсетін жарық иінтірек жіберілмегенше қосулы қалады.

Алысқа түсетін жарықты автоматты түрде басқару жүйесі (НВА) (болған жағдайда)

Алысқа түсетін жарықты автоматты түрде басқару жүйесі (НВА) қарсы келе жатқан көлік құралдары фарасы жарығының ашықтығына және жол жағдайларына қарай фаралардың алысқа және жақын түсетін жарығын автоматты түрде ауыстырып қосады.

Жұмыс жағдайлары

1. Сыртқы жарықтандыруды ауыстырып-қосқышты AUTO (автоматты) күйіне орнатыңыз.
2. Иініректі өзіңізден ары итеріп баса отырып, алысқа түсетін жарықты қосыңыз.
3. Алысқа түсетін жарықты автоматты түрде басқару жүйесінің индикаторы (НВА) ( ) жанады.
4. Алысқа түсетін жарықты автоматты түрде басқару жүйесі (НВА) көлік құралы 40 км/сағ (сағатына 25 миль) жылдамдыққа жеткеннен кейін белсендіріледі.

1) Егер алысқа түсетін жарықты автоматты түрде басқару жүйесі (НВА) қосылып тұрған кезде жарықтандыруды ауыстырып-қосқышты өзіңізден ары итеріп жылжытсаңыз, жүйе өшеді және алысқа түсетін жарық (НВА) үнемі қосулы тұрады.

- 2) Егер алысқа түсетін жарық өшіп тұрған кезде жарықтандыруды ауыстырып-қосқышты тартсаңыз, алысқа түсетін жарық өшеді, бірақ алысқа түсетін жарықты (НВА) автоматты түрде басқару жүйесі жұмыс істеуін тоқтатпайды. Жарықтандыруды ауыстырып-қосқышты босатқан кезде иінірек орталық күйге ауысып, алысқа түсетін жарық өшеді.
- 3) Егер алысқа түсетін жарықты (НВА) автоматты түрде басқару жүйесі қосылып тұрған кезде жарықтандыруды ауыстырып-қосқышты тартса, жақын түсетін жарық қосылады, ал алысқа түсетін жарықты (НВА) автоматты түрде басқару жүйесі өшеді.
- 4) Егер жарықтандыруды ауыстырып-қосқышты фараларды қосу күйіне орнатса, алысқа түсетін жарықты (НВА) автоматты түрде басқару жүйесі өшеді және жақын түсетін жарық үнемі жанып тұрады.

Алысқа түсетін жарықты (НВА) автоматты түрде басқару жүйесі жұмыс істеп тұрған кезде алысқа түсетін жарық келесі жағдайларда автоматты түрде өшеді.

- Қарсы келе жатқан автокөліктің фарасы көрінген жағдайда.
- Алдыда келе жатқан автокөліктің артқы шамдары көрінген жағдайда.
- Велосипедтің/мотоциклдің алдыңғы фарасының/артқы шамының жарығы тіркелген кезде.
- Артқы жарық қажет болмайтын жолдың жақсы жарықтандырылуы.
- Көше шамдарынан немесе басқа жарық көздерінен жарық тіркелген кезде.
- Жарықтандыруды ауыстырып-қосқыш AUTO (автоматты) күйде тұрмаса.
- Алысқа түсетін жарықты (НВА) автоматты түрде басқару жүйесі өшкен жағдайда.
- Көлік құралының жылдамдығы 35 км/сағ-тан (сағатына 22 мильден) төмен болса.

Бақылау шамы және хабарлама

Егер алысқа түсетін жарықты (НВА) автоматты түрде басқару жүйесі тиісті жұмыс істемесе, онда бірнеше секундқа ескертуші хабарлама шығады. Хабарлама кеткеннен кейін басты бақылау шамы жанады (⚠).

Жүйені тексеру үшін көлік құралын HYUNDAI ресми дилеріне жеткізген жөн.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жүйенің қалыпты жұмысына келесі жағдайда кепілдік берілмейді.

€ Егер қарсы алдан немесе көлік құралының алдыңғы жағынан түсіп тұрған жарық көмескі болса.

- Қарсы келе жатқан немесе алда келе жатқан жол-жөнекей көліктен түсетін жарық шамның ақаулығы, көлеңкелеу салдарынан көрінбесе.

- Қарсы келе жатқан немесе алда келе жатқан жол-жөнекей көліктің жарық аспаптары ластанған, қар немесе су болып қалса.

- Кезде қарсы көлік құралында фаралар ажыратулы, бірақ бұл ретте, тұманға қарсы шамдар және т. б. қосулы

- € Сыртқы факторлар әсер еткен жағдайда
- Көлік құралында қолданылатын шамдар алда келе жатқан көлік құралындағы шамдарға ұқсас болса.
  - Фараларды жөндеу немесе ауыстыру ресми дилерде жүргізілмесе.
  - Фараларды реттеу тиісті түрде орындалмаса.
  - Автокөлік тар ирек жолда немесе тегіс емес жолда келе жатса.
  - Автокөлік еңісте немесе дөңде жүрсе.
  - Қиылыста немесе бұрылыста алда келе жатқан көлік құралының бөлігі ғана көрінсе.
  - Жанында бағдаршам, жарық шағылыстыратын немесе жыпылықтаған жол белгісі немесе айна тұрса.

- Жол жағдайлары қанағаттанарлық болмаса, мысалы, ылғал немесе қар басқан жол.
- Қарсы келе жатқан көлік құралында фаралар өшіп, бірақ тұманға қарсы фаралары қосылып тұрса.
- Көлік құралы аяқ астынан бұрылыстан шыға келсе.
- Көлік құралы шинасы ажырап кеткендіктен немесе тіркеп сүйрелгендіктен қисайып кетсе.
- Көлік құралын қозғалыс жолағы (LKA) (болған жағдайда) шегінде ұстап тұру үшін көмек көрсету жүйесінің бақылау лампасы қосылған кезде.

- € Алда келе жатқан автокөлік нашар көрінсе.
- Қарсы немесе алда келе жатқан жол-жөнекей көліктің жарық аспаптары ластанған болса, қар немесе су болып қалса.
  - Қарсы келе жатқан немесе алда келе жатқан көлік құралынан түсетін жарық пайдаланылған газдар, түтін, тұман, қар басу т.с.с. себебінен тіркелмей қалса.
  - Жел әйнегі бөгде заттармен/ затпен жабылып қалса.
  - Тұман, қатты жауын немесе қар басу себебінен көру қиындаса.

АБАЙЛАҢЫЗ

- Әйнекті қараңғылау немесе басқа жабын түрін немесе қосымша жарақтарды жабу мақсатында алдыңғы көрініс камерасын уақытша бөлшектемеңіз. Егер камераға демонтаж және кейін монтаж жүргізілсе, жүйенің калибрленуін HYUNDAI ресми дилерінен тексеріп алу қажет.
- Жел әйнегін немесе алдыңғы көрініс камерасын ауыстырған немесе қайта орнатқан жағдайда жүйені тексеру үшін көлік құралын HYUNDAI ресми дилеріне жеткізу керек.

- Алысқа түсетін жарықты (НВА) автоматты түрде басқару жүйесінің блогына су тиіп кетпес үшін абайлаңыз, сондай-ақ сол жарықты (НВА) автоматты түрде басқару жүйесі құраушысын демонтаждауға немесе бұзылуына жол бермеңіз.
- Аспаптар панеліне айна, ақ қағаз және т.с.с. жарық шағылыстыратын заттар қоймаңыз. Күн сәулесінің шағылысуы жүйенің қалыпты жұмысының бұзылуына себеп болуы мүмкін.
- Кейде алысқа түсетін жарықты (НВА) автоматты түрде басқару жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Бұл жүйе тек жүргізушіге қолайлы болу үшін арналған. Жүргізу қауіпсіздігі және жол жағдайларын уақытылы тексеру жауапкершілігі жүргізушіде жатыр.

- Егер жүйе тиісті түрде жұмыс істемесе, алыс/жақын жарықты қолмен қосыңыз.

Бұрылысты және қайта ауыстыруды көрсеткіштер

OTLE045284

Иінтіректі төменгі «А» күйіне ауыстырған кезде сол жақ бұрылыс көрсеткіштері, ал жоғарғы «В» күйіне ауыстырған кезде оң жақ бұрылыс көрсеткіштері қосылады. Қайта ауыстыру сигналын қосу үшін бұрылыс көрсеткіштерін ауыстырып-қосқыш иінтірегін сәл жылжытып, оны «В» күйінде ұстап тұру қажет. Бұрылыс аяқталғаннан кейін ауыстырып-қосқыш иінтірегі «өшірілді» күйіне келеді.

Егер индикатор жанып, бірақ жыпылықтамаса немесе басқаша жыпылықтаса, күйіп кетуі мүмкін және бұрылыс көрсеткіштерінің электр шамдарының бірін ауыстыру қажет.

Бұрылыс көрсеткішінің бір шерту функциясы

Бұрылыс сигналын қосу функциясын белсендіру үшін бұрылыс көрсеткіштерінің иінтірегін сәл жылжытып, кейін босатыңыз. Жолақтың өзгеру сигналы 3, 5 немесе 7 рет жыпылықтайды.

Бұрылыс сигналын қосу функциясын бір түртіп белсендіру немесе белсенсіздендіру, сондай-ақ жыпылықтау санын таңдау СК-дисплейдегі «User Settings Mode» (Пайдаланушы баптаулары режимі) мәзірі арқылы мүмкін болады. **Толық ақпарат осы бөлімнің «СК дисплей» бөлімінде келтіріледі.**

Тұманға қарсы фаралар (болған жағдайда)

OPDE046066

Тұманға қарсы фаралар тұман, жаңбыр, қар және т.б. кезінде көру мүмкіндігі нашар болған кезде пайдаланылады.

Тұманға қарсы фараларды қосу және өшіру фаралар жарығын ажыратқыштың жанында орналасқан ажыратқыш көмегімен жүргізіледі.

1. Габаритті шырақтарды қосыңыз.
2. Жарықты ауыстырып-қосқышты (1) тұманға қарсы фаралар күйіне ауыстырыңыз.

3. Тұманға қарсы фараларды өшіру үшін жарықты ауыстырып-қосқышты тағы да тұманға қарсы фаралар күйіне орнатыңыз немесе габаритті шырақтарды өшіріңіз.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Тұманға қарсы фаралар көп электр энергиясын тұтынады. Көру мүмкіндігі нашар болған кезде тұманға қарсы фараларды қосыңыз.

Артқы тұманға қарсы шырақтар (болған жағдайда)

OPDE046064

Алдыңғы тұманға қарсы фаралары бар көлік құралы

Артқы тұманға қарсы шырақтарды қосу:

Жарықты ауыстырып-қосқышты тұрақ шырағы күйіне орнатыңыз, жарықтандыруды ауыстырып-қосқышты (1) алдыңғы тұманға қарсы шырақ күйіне, сосын артқы тұманға қарсы шырақ күйіне қосыңыз.

Артқы тұманға қарсы шырақты өшіру үшін келесі әрекеттердің бірін орындаңыз:

- Тұрақ шырағын ауыстырып-қосқышты өшіріңіз.
- Жарықтандыруды ауыстырып-қосқышты тағы бір рет артқы тұманға қарсы шырақ күйіне ауыстырыңыз.
- Егер габаритті шам күйінде жарықты ауыстырып-қосқыш қосулы тұрған кезде алдыңғы тұманға қарсы фараларды өшірсе, артқы тұманға қарсы фаралар да өшеді.

3

Тұманға қарсы фаралары жоқ автокөлік

Артқы тұманға қарсы шамдарды қосу:

Жарықты ауыстырып-қосқышты (1) алдымен фаралар күйіне, сосын артқы тұманға қарсы шамдар күйіне орнатыңыз.

Артқы тұманға қарсы шамдарды өшіру үшін келесі әрекеттердің бірін орындаңыз:

- Фараларды ауыстырып-қосқышты өшіріңіз.
- Жарықтандыруды ауыстырып-қосқышты тағы бір артқы тұманға қарсы фаралар күйіне ауыстырыңыз.

3-146

Аккумулятор зарядының батареясын үнемдеу функциясы

Бұл функция АКБ заряды бітіп қалуының алдын алуға арналған. Жүйе қозғалтқыш тоқтағаннан кейін және жүргізуші есігін ашқаннан кейін автоматты түрде габаритті шырақтарды өшіреді.

Бұл функциямен габаритті шырақтар тәуліктің қараңғы кезінде жол жиегіне тоқтаған кезде автоматты түрде өшеді.

Егер жарық аспаптары қозғалтқыш жұмыс істемей қалған кезде жанып тұруы қажет болса, келесі әрекеттерді орындаңыз:

- 1) Жүргізуші есігін ашыңыз.
- 2) Рөл бағанасындағы жарық түсіргіш аспапты ауыстырып-қосқышпен габаритті шырақтарды өшіріңіз.

Фаралардың өшуін кідірту функциясы (болған жағдайда)

Егер фаралар қосулы тұрған кезде оталдыру кілтін ACC немесе OFF күйіне бұрса, фаралар (және/немесе артқы шамдар) 5 минут бойы жануды жалғастырады. Алайда, егер қозғалтқыш тоқтап тұрған кезде жүргізушінің есігін ашып-жапса, фаралар (және/немесе габаритті шырақтар) 15 секундтан кейін өшеді.

Фараларды (және/немесе габаритті шырақтарды) қашықтықтан басқару блогындағы немесе электрондық кілттегі бұғаттау батырмасын екі рет басып, немесе жарықты ауыстырып-қосқышты OFF немесе AUTO күйіне бұрып өшіруге болады. Дегенмен, егер тәуліктің қараңғы кезінде жарықты ауыстырып-қосқышты AUTO күйіне бұрып қойса, фаралар өшпейді.

Фаралардың өшуін кідірту функциясын СК-дисплейдегі User Settings (Пайдаланушы баптаулары) режимінде белсендіруге немесе белсенсіздендіруге болады. **Толық ақпарат осы тараудың «СК дисплей» бөлімінде келтіріледі.**

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Жүргізуші басқа есіктен (жүргізушінің есігінен басқа) шыққан жағдайда АҚБ үнемдеу функциясы жұмыс істемейді, ал фаралардың өшуін кідірту функциясы автоматты түрде өшпейді. Сондықтан мұндай әрекет АҚБ зарядының бітуіне алып келуі мүмкін. Автомобильден осылай шыға отырып, міндетті түрде фараларды қолмен өшіріңіз.

Күндізгі жүріс шырақтары (DRL) (болған жағдайда)

Күндізгі жүріс шырақтарын (DRL) пайдалану жол қозғалысының басқа қатысушыларына автокөліктің алдыңғы бөлігін жақсы көруге мүмкіндік береді, әсіресе күн батқаннан кейін немесе күн шығар алдында.

DRL жүйесі келесі жағдайларда бөлек шамдарды өшіреді:

1. Алдыңғы фаралар немесе тұманға қарсы фаралар ҚОСУ күйінде тұрса.
2. Габаритті шырақтарды ауыстырып-қосқыш ҚОСУ күйінде тұрса.

3. Қозғалтқыш тоқтап тұрса. Жолдағы жағдайды өзгерту (болған жағдайда)

Фаралардың жақын жарығының шоғыры ассиметриялы түрде орналасса. Елге қарама-қарсы қозғалыс бағытымен кіргеннен кейін бұл ассиметриялы бөлік қарсы келе жатқан көлік құралдарының жүргізушілеріне шағылысуы мүмкін.

Шағылысудың алдын алу үшін ECE нормативтері бірнеше техникалық шешімдерді (мысалы, автоматты түрде өзгеру жүйесі, өздігінен жабысатын жолақтар, төменге қарай бағыт) пайдалануды талап етеді. Бұл фаралар қарсы келе жатқан автокөліктердің жүргізушілеріне шағылыспас үшін осылай жасалған.

Жолдағы жағдайды өзгерту функциясын СК-дисплейдегі User Settings (Пайдаланушы баптауы) режимінде қосуға немесе өшіруге болады. «Lights [Фаралар] → Travel Mode [Қозғалыс режимі]» өтіңіз.

Толық ақпарат осы тараудың «СК дисплей» бөлімінде келтіріледі.

Алдыңғы фараларды бұғу бұрышын түзеткіш (болған жағдайда)

OTM048070

Қол типі

Жолаушылар санына және жүк салатын бөлігіндегі жүк массасына сәйкес, фаралар жарығын бұғу бұрышын реттеу үшін фараларды бұғу бұрышын ауыстырып-қосқышты пайдаланыңыз.

Ауыстырып-қосқыштағы сан неғұрлым көп болса, фаралар жарығының деңгейі соғұрлым төмен болады. Фаралар жарығын үнемі тиісті күйге орнатып қойыңыз, олай істемеген жағдайда фаралар жол қозғалысының басқа қатысушыларының көзіне ашық жарықпен шағылысуы мүмкін.

Төменде әртүрлі жүктемелер үшін тиісті баптау мысалдары келтірілген. Келтірілгендерден басқа тиеу жағдайлары үшін ауыстырып-қосқыш күйін барынша жағдайға жақын реттеңіз.

Жүктеме жағдайлары	Ауыстырып-қосқыш күйі
Жүргізуші ғана	0
Жүргізуші + алдыңғы жолаушы	0
Барынша рұқсат етілетін жолаушылар саны (жүргізушіні қоса алғанда)	1
Барынша рұқсат етілетін жолаушылар саны (жүргізушіні қоса алғанда) + Барынша рұқсат етілетін жүктеме	2
Жүргізуші + Барынша рұқсат етілетін жүктеме	3

Автоматты типтегі

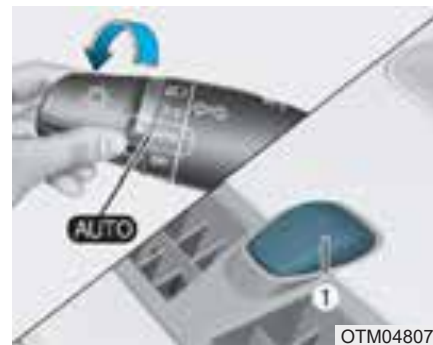
Жолаушылар санына және жүксалғыштағы жүк салмағына қарай фараларды бұғу бұрышын автоматты түрде реттейді.

Ол сондай-ақ әртүрлі жағдайда фараларды бұғу деңгейін тиісті деңгейге дейін реттейді.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Егер функция тиісті түрде жұмыс істемесе, HYUNDAI ресми дилеріне жүгінген жөн. Сымды өз бетіңізбен тексеруге немесе ауыстыруға тырыспаңыз.

AFS (алдыңғы жарық түсіргіш аспаптардың бейімделген жүйесі) (болған жағдайда)

OTM048073

Алдыңғы жарық түсіргіш аспаптардың бейімделген жүйесі фараларды бұғу немесе бұғу арқылы кеңінен шолу бұрышын ұстап тұру үшін рөлдік дөңгелекті бұғу бұрышын және автокөлік жылдамдығын пайдаланады. Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрса, ауыстырып-қосқышты AUTO күйіне ауыстырыңыз. Алдыңғы жарық түсіргіш аспаптардың бейімделген жүйесі фаралар қосулы тұрған кезде жұмыс істейді.

AFS-ті өшіру үшін ауыстырып-қосқышты басқа күйге орнатыңыз. AFS-ті өшіргеннен кейін фаралар бұрылмайды, бірақ бүгілуі жұмыс істей береді.

AFS дабыл бергішінің жаныуы бейімделген басты жарықтандыру жүйесінде ақау бар екенін көрсетеді.

Жақын қауіпсіз жерге тоқтау керек, сосын қозғалтқышты тоқтатып, қайта іске қосу керек. Егер дабыл бергіш үнемі жанып тұрса, көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгінген жөн.

Сәлемдесі жүйесі (болған жағдайда)

Сәлемдесу шырақтары (болған жағдайда)

Шығу көмескі жарығының шамы және есік тұтқасының көмескі жарығы

Егер төменде аталып өткен шарттардың кез келгені орындалса, барлық есік (немесе артқы есік) жабық және құлыпталып тұрса, шығу көмескі жарығының шамдары да, есік тұтқаларындағы шамдар да шамамен 15 секундқа жанады.

1. Егер СК-дисплейдегі пайдалану баптауларында «Convenience [Функц. жайлылық.] → Welcome mirror/light [Сәлемдесу жарығы/ ақылды айна] → On door unlock [Есік ашық]»,
  - есікті электрондық кілтпен бұғаттау батырмасын басқан кезде шамдар жанса.
  - электрондық кілт жақын тұрғанда есіктің сыртқы тұтқасын басқан кезде шамдар жанса.
2. СК-дисплейдегі пайдаланушы баптауларында екі параметрді де таңдаған кезде «Convenience [Функц. жайлылық.] → Welcome mirror / light [Сәлемдесу жарығы / ақылды айна] → On door unlock [Есік ашық]» и «Convenience [Функц. жайлылық.] → Welcome mirror/light [Сәлемдесу жарығы/ ақылды айна] → On driver approach [Жүргізуші жақындаған кезде]» жүргізушіде электрондық кілт болған жағдайда ол жақындаған кезде шам автоматты түрде жанса.

Сәлемдесу сигналын СК-дисплейдегі User Settings (Пайдаланушы баптаулары) режимінде өшіруге немесе қосуға болады.

Толық ақпарат осы тараудың «СК дисплей» бөлімінде келтіріледі.

Фаралар және габаритті шырақтар

Фаралар қосулы тұрған кезде (жарық аспаптарын ауыстырып-қосқыш фараларды қосу күйінде немесе AUTO күйінде тұрса) және барлық есік (және артқы есік) жабық және бұғатталып тұрса, ҚБ пультіндегі немесе электрондық кілттегі есікті бұғаттау батырмасын басқан кезде габаритті шырақтар мен фаралар 15 секундқа қосылады.

Егер осы кезде есіктерді бұғаттау немесе бұғаттан шығару батырмасын басса, фаралар мен габаритті шырақтар бірден өшеді.

Салонды жарықтандыру шамы

Салонды жарықтандыру шамы DOOR күйінде тұрса және барлық есік (және артқы есік) жабық және бұғатталып тұрса, келесі шарттардың кез келгенін орындаған жағдайда салонды жарықтандыру плафоны 30 секундқа қосылады.

- Қашықтықтан басқару пультінде немесе электрондық кілтте есік құлыптарын бұғаттан шығару батырмаларын басқан кезде.
- Егер электрондық кілт автокөлікке тікелей жақын болған кезде есіктің сыртқы тұтқа батырмасы басылса.

Егер осы кезде есікті бұғаттау немесе бұғаттан шығару батырмасын басса, салонды жарықтандыру плафоны дереу өшеді.

Ішкі жарықтандыру

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Ішкі жарықтандыруды ұзақ уақытқа қосулы күйінде қалдырмау керек, себебі бұл кезде аккумулятор батареясының заряды бітуі мүмкін.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Тәуліктің қараңғы кезінде ішкі жарықтандыруды қосуға болмайды. Ішкі жарық қосулы тұрған кезде айналадағы жағдайды көру мүмкіндігі жеткіліксіз болады, ал бұл аварияға алып келуі мүмкін.

Ішкі жарықтандыруды автоматты түрде өшіру

Қозғалтқыш тоқтап, барлық есік жабылғаннан кейін шамамен 20 минуттан соң ішкі жарықтандыру плафондары автоматты түрде өшеді. Есік ашылған жағдайда плафондар қозғалтқыш тоқтағаннан кейін 40 минуттан соң өшеді. Шамдар есікті бекіткеннен кейін және айдап кетуге қарсы сигнал қосылғаннан кейін 5 секундтан соң өшеді.

Алдыңғы жарықтандыру

- (1) Салонды жарықтандырудың алдыңғы плафоны
- (2) Алдыңғы есіктің жарық түсіру шамы

- (3) Бағытталған жарықтандырудың алдыңғы шамы

Бағыттаушы жарықтандырудың алдыңғы шамы (☛ ☜)

Жол картасын жарықтандыру плафонын қосу және өшіру осы батырмалардың кез келгенімен жүзеге асырылады. Бұл шам түнгі уақытта бағытталған жарықтандыру шамы ретінде немесе жүргізуші мен алдыңғы орындықтағы жолаушы үшін жеке жарық түсіру шамы ретінде қолдану ыңғайлы болу үшін бағытталған жарық шоғырын береді.

Салонды жарықтандырудың алдыңғы плафоны (☛)

Салонды жарықтандырудың алдыңғы және артқы плафондарын қосу немесе өшіру үшін осы батырманы басыңыз.

Алдыңғы есіктің жарық түсіру шамы ( )

Салонды жарықтандырудың алдыңғы және артқы плафондары қозғалтқыш істеп тұрған-тұрмағанына қарамастан алдыңғы немесе артқы есікті ашқан кезде қосылады. Есіктерді электрондық кілт арқылы бұғаттан шығару кезінде салонды жарықтандырудың алдыңғы және артқы плафондары шамамен 30 секундқа қосылады (қандай да бір есік ашылғанға дейін).

Салонды жарықтандырудың алдыңғы және артқы плафондары есік жабылғаннан кейін шамамен 30 секундтан соң өшеді. Алайда оталдыруды немесе барлық есіктің құлыптарын бұғаттауды қосу кезінде салонды жарықтандырудың алдыңғы және артқы плафондары дереу өшеді.

Оталдыруды ажыратқыш ACC немесе OFF күйінде тұрған кезде есікті ашқан жағдайда салонды жарықтандырудың алдыңғы және артқы плафондары шамамен 20 минут бойы қосулы қалады.

Артқы шамдар

Салонды жарықтандырудың артқы плафонын ауыстырып-қосқыш:

Салонды жарықтандыру плафондарын қосу немесе өшіру үшін осы батырмаларды басыңыз.

Жүк салғышты жарықтандыру шамы

- ON (қосулы): жүксалғышты жарықтандыру шамы үнемі қосулы тұрады.
- DOOR (есік): жүксалғышты жарықтандыру шамы артқы есікті ашқан кезде қосылады.
- OFF (өшірулі): жүксалғышты жарықтандыру шамы өшірулі.

Аксессуарлы айна шамы (болған жағдайда)

Шамды өшіру немесе қосу үшін осы ажыратқышты басыңыз.

- : Осы батырманы басқан кезде шам қосылады.
- : Осы батырманы басқан кезде шам өшеді.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Артқы көрініс айнасының шамы қолданылмаған кезде ауыстырып-қосқыш үнемі «өшірулі» күйінде тұрып, Егер шамды өшірмей тұрып, күннен қорғайтын күнқағарды жапса, бұл аккумулятор батареясының зарядын бітіруі немесе күннен қорғайтын күнқағарды зақымдауы мүмкін.

Қолғап жәшігінің шамы

ОТМ048077

Қолғап жәшігінің шамы жәшікті ашқан кезде қосылады.

Егер қолғап жәшігін жаппаса, шам 20 минуттан кейін өшеді.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Аккумулятор заряды бітуінің алдын алу үшін қолғап жәшігінің қақпағын қатты жабу керек.

Шығаберіске жарық түсіру шамы

ОТМ048080

Welcome Light (сәлемдесу сигналы)

Егер барлық есік (және артқы есік) жабық және бұғатталып тұрса, есікті электрондық кілтпен, қашықтықтан басқару пультімен немесе есіктің сыртқы тұтқасындағы батырмамен бұғаттан шығарғаннан кейін есік маңайындағы кеңістікке жарық түсіру плафоны шамамен 15 секундқа жанады.

Толығырақ осы тараудағы «Сәлемдесу жүйесі» бөлімін қараңыз.

Үйге баратын жолды жарықтандыру функциясы

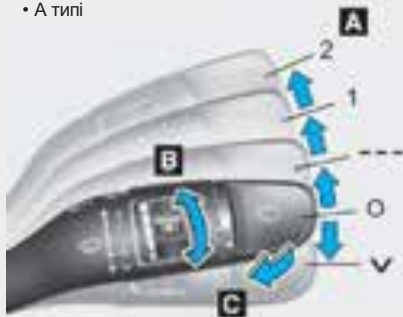
Егер оталдыру өшірулі тұрған кезде жүргізушінің есігі ашылса, есік маңайындағы кеңістікке жарық түсіру плафоны 30 секундқа қосылады. Егер 30 секунд ішінде жүргізушінің есігін жапса, шығаберіске жарық түсіру шамы 15 секундтан кейін сөнеді. Егер жүргізушінің есігі жабық және бұғатталып тұрса, шығаберіске жарық түсіру шамы дереу өшеді.

Үйге баратын жолды жарықтандыру функциясының шығаберіске жарық түсіру шамы қозғалтқышты тоқтатқаннан кейін және жүргізушінің есігін ашқаннан кейін бір-ақ рет қосылады.

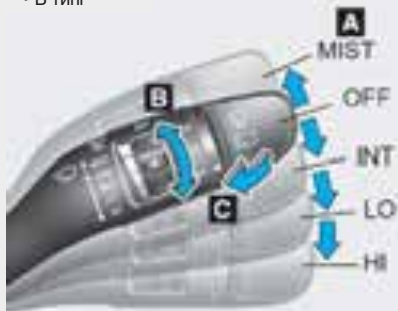
ӘЙНЕК ТАЗАРТҚЫШТАР ЖӘНЕ ӘЙНЕК ЖУҒЫШТАР

■ Жел әйнегін жуғыш/тазартқыш

• А типі

• В типі

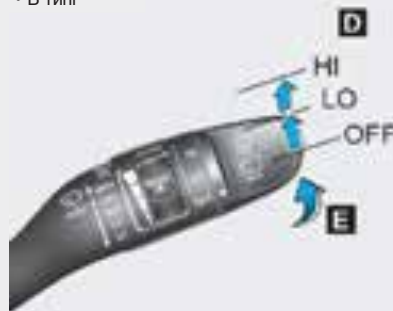

■ Артқы әйнекті жуғыш/тазартқыш

• А типі

• В типі

OTM048446L/OTLE045161/OTM048447L/OTLE045508

А : Әйнектің тазартқыштың (алдыңғы) жылдамдығын басқару

- V / MIST – бір іске қосу
- O / OFF – жел әйнегін тазартқыш өшірулі
- --- / INT – әйнек тазартқыштың үзік-үзік режимі
- AUTO* – әйнек тазартқыштарды автоматты түрде басқару
- 1 / LO – әйнек тазартқыштың төмен жылдамдығы
- 2 / HI – әйнек тазартқыштың жоғары жылдамдығы

В : Әйнек тазартқыш жұмысының үзік-үзік режим интервалын реттеу

С : Жуу және тез тазарту (алдыңғы жағын)

Д : Артқы әйнек тазартқышты басқару*

- 2 / HI – әйнек тазартқыштың жоғары жылдамдығы
- 1 / LO – әйнек тазартқыштың төмен жылдамдығы
- O / OFF – жел әйнегін тазартқыш өшірулі

Е : Жуу және тез тазарту (артқы жағын)

*: болған жағдайда

3-155

Жел әйнегінің тазартқыштары әйнек

Оталдыру қосулы тұрған кезде әйнек тазартқыштарды басқару төмендегідей жұмыс істейді.

✓/MIST : Әйнек тазартқыштарды іске қосудың бір циклін орындау үшін иінтіректі төменге (✓) немесе жоғарыға (MIST) жылжытып, босату керек. Иінтіректі осы күйде ұстап тұрған жағдайда жел әйнегінің әйнек тазартқышы үздіксіз жұмыс істейтін болады.

O/OFF : Жел әйнегінің тазартқышы өшірулі

---/INT : Жел әйнегінің әйнек тазартқышы жұмысының үзік-үзік режимі қосулы. Бұл режимді сәл жауын жауған кезде және тұман кезінде қолданған жөн. Әйнек тазартқыш жұмысының жылдамдығын өзгерту үшін тұтқаны бұрыңыз.

1/LO : Жел әйнегінің әйнек тазартқышының бірінші жылдамдығы

2/HI : Жел әйнегінің әйнек тазартқышының екінші жылдамдығы

i Ақпарат

Қар немесе мұз көп мөлшерде жиналып қалған жағдайда алдыңғы әйнектің әйнек тазартқыштарының тиісті түрде жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін әйнек тазартқыштарды қосар алдында 10 минут бойы алдыңғы әйнекті жылытып алған жөн.

Егер әйнек тазартқышты және жуғышты қолданар алдында қарды және/немесе мұзды алып тастамаса, бұл әйнек тазартқыш пен жуғыштың бұзылуына алып келуі мүмкін.

AUTO (автоматты түрде) басқару (болған жағдайда)

Жел терезесі әйнегінің жоғарғы жиегінде орналасқан бергішпен жауынның қарқындылығы анықталады және жел әйнегін тазартқыш қосылады немесе өшіріледі, және оның жұмысының жылдамдығы реттеледі. Әйнек тазартқыштардың іске қосылуын басқару жауын-шашынның қарқындылығына сәйкес жүргізіледі.

Жауын тоқтағаннан кейін жел әйнегін тазартқыш тоқтайды. Сезімталдықты өзгерту үшін сезімталдықты реттегішті бұрыңыз.

Егер жел әйнегін тазартқышты ауыстырып-қосқыш автоматты режимге (AUTO) орнатылса, онда оталдыруды қосқан кезде өздігінен тексеру үшін жел әйнегін тазартқышпен бір цикл орындалады.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Жел әйнегінің әйнек тазартқышы автоматты жұмыс режиміне орнатылып тұрған кезде, қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде әйнек тазартқыштан жарақат алуды болдырмас үшін:

- Жауын бергішке қарсы тұрған жел әйнегінің жоғарғы лігіне тимеңіз.
- Жел әйнегінің жоғарғы бөлігін ылғал немесе су матамен сүртпеңіз.
- Жел әйнегін баспаңыз.
- Егер жел әйнегін тазартқыш қолданылмай тұрса, ауыстырып-қосқыш OFF күйіне қойылуы тиіс.

HAZARFA ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Автокөлікті жуар алдында әйнек тазартқышты автоматты түрде қосылып кетпес үшін әйнек тазартқышты ауыстырып-қосқышты O (OFF) күйіне қойыңыз. Ауыстырып-қосқышты AUTO күйіне қойған жағдайда, автокөлікті жуу кезінде әйнек тазартқыштар қосылып кетуі мүмкін, бұл олардың бұзылуына алып келуі мүмкін.
- Жолаушы отыратын жақтағы жел әйнегінің жоғарғы бөлігінде орналасқан бергіш қақпағын алып тастамаңыз. Әйтпесе жүйе бөлшектері зақымдалуы мүмкін, бұл көлік құралына берілетін кепілдікпен жабылмайды.
- Қозғалыс кезінде шаң салдарынан жарықтандыруда аяқ асты өзгерістер болу нәтижесінде фотоэлемент жұмысының сипаттамасына қарай уақытша ақаулықтар орын алуы мүмкін.

Жел әйнегінің әйнек тазартқыштары

Әйнек жуғыш сұйықтығын алдыңғы әйнекке себу үшін және әйнек жуғыштарды 1-3 циклден өткізу үшін ажыр. (O) күйінде иінтіректі өзіңізге қарай тартыңыз.

Әйнек тазартқыш пен әйнек жуғыштың жұмысы сіз иінтіректі (болған жағдайда) босатпайынша жалғасады.

Егер әйнек жуғыш жұмыс істемесе әйнек жуғыш бағіндегі жуғыш сұйықтықтар мөлшерін толтыру қажет болуы мүмкін.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Температура

теріс болған кезде әйнекте жуғыш сұйықтығының қатып қалуын болдырмас үшін YNEMI жел әйнегін жылытқыш арқылы жылытып отыру қажет, сұйықтықтың қатып қалуы көруді нашарлатуы және ауыр жарақат алу мүмкін аварияға немесе өлімге алып келуі мүмкін.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Әйнек жуғыш сорғысының зақымдану мүмкіндігін болдырмау үшін әйнек жуғыш бағінде сұйықтық жоқ кезде әйнек жуғышты қосуға болмайды.
- Әйнек тазартқыштардың зақымдану мүмкіндігін болдырмау үшін алдыңғы әйнек құрғақ болса әйнек тазартқыштарды қосуға болмайды.
- Әйнек тазартқыш иінтірегiнiң және басқа бөлшектерiнiң зақымдануын болдырмау үшін әйнек тазартқыштарды қолмен жылжитуға тырыспаңыз.
- Қысқы маусымда суық ауа райында әйнек тазартқыш пен жуғыш жүйесiнiң зақымдану мүмкіндігін болдырмау үшін жуғыштың қатып қалмайтын сұйықтығын пайдалану керек.

Артқы әйнектің әйнек тазартқышы мен жуғышын ауыстырып-қосқыш (болған жағдайда)

■ А типі

OTM048453L

■ В типі

OTLE04516S

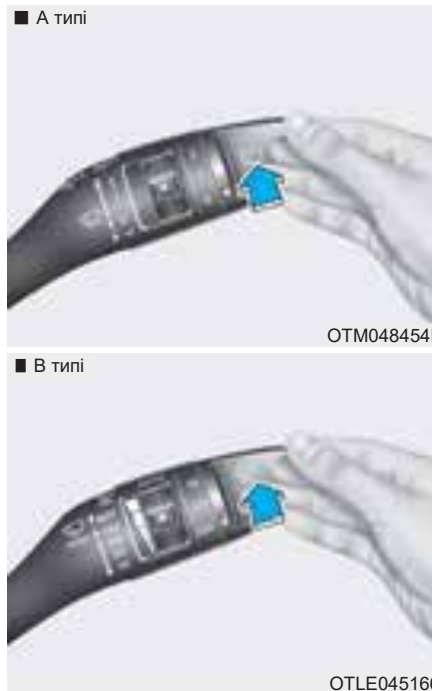
Артқы әйнектің әйнек тазартқышы мен жуғышын ауыстырып-қосқыш әйнек тазартқыш пен әйнек жуғышты ауыстырып-қосқыш иінтірегінің шетінде орналасқан.

Әйнек тазартқышты және әйнек жуғышты қосу үшін реттегішті қажетті күйге бұрыңыз.

2 / HI — әйнек тазартқыштың жоғары жылдамдығы

1 / LO — жел әйнегі тазартқышының төмен жылдамдығы

0 / OFF — өшірулі

Әйнек жуғыш сұйықтығын себу үшін және 1~3 цикл іске қосылуы үшін иінтіректі өзіңізден әрі басыңыз. Әйнек тазартқыш пен әйнек жуғыштың жұмысы сіз иінтіректі (болған жағдайда) босатпайынша жалғасады.

Автоматты түрде (болған жағдайда) басқарылатын артқы әйнек тазартқыш

Егер жел әйнегін тазартқыш СК дисплейдегі функцияны таңдау арқылы қосылса, артқы әйнек тазартқыш автокөлік артқы жүріспен қозғалған кезде жұмыс істейді.

«User Settings [Орнату] → Convenience [Функц. жайлылық.] → Auto rear wiper (reverse) [Автоматты артқы әйнек тазартқыш (артқы жүріс)]» өтіңіз.

ЖҮРГІЗУШІГЕ КӨМЕК КӨРСЕТУ ЖҮЙЕСІ

Артқы көрініс монитору (А типі) (болған жағдайда)

Артқы көрініс монитору қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде және берілістерді ауыстырып-қосу иінтірегін R (артқы жүріс) күйіне ауыстырған кезде қосылады.

Бұл көмекші жүйе артқы жүріспен қозғалу кезінде көлік құралының артындағы жағдайдың суретін аудио- немесе навигациялық жүйе экранына шығару үшін қызмет етеді.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Артқы көрініс монитору қауіпсіздікті қамтамасыз ету құралы болып табылмайды. Ол тек жүргізушіге көлік құралының ортаңғы бөлігінің артындағы объектілерді анықтау үшін ғана Арналған. Камера көлік құралының артындағы барлық кеңістікті қамтымайды.

⚠ БАЙЛАҢЫЗ

- Артқы жүріспен қозғалыс жасау кезінде артқы көрініс камерасының дисплейіне ғана арқа сүйеуге болмайды.
- Соқтығысуды болдырмас үшін, қозғалысты бастар алдында **МІНДЕТТІ ТҮРДЕ** көлік құралының айналасында қандай да бір заттың бар-жоқтығын тексеріп алу қажет.
- Объектілер мен жаяу жүргіншілердің, әсіресе балалардың жанынан өткен кезде өте сақ болыңыз.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Жоғары қысымдағы су ағынын камераға немесе соның айналасындағы аймаққа бағыттаңыз. Қысымдағы су ағынымен болатын соққы құрылғылардың бұзылуына алып келуі мүмкін.
- Объективті тазарту үшін құрамында қышқыл немесе сілтілі жуғыш құралдар бар тазартқыштарды пайдаланбаңыз. Жұмсақ сабын немесе бейтарап тазартқыш құрал ғана пайдаланыңыз және сумен мұқият шайыңыз.

i Ақпарат

Камера объективі таза ұсталуы тиіс. Объектив балшықпен, сумен немесе камерамен ластанып қалса, камера тиісті түрде жұмыс істей алмауы мүмкін.

Артқы көрініс камерасы (B типі) (болған жағдайда)

Артқы көрініс камерасы қозғалыс кезінде автокөлік артындағы жағдайды экран арқылы бақылап отыруға мүмкіндік бере отырып, қозғалыс қауіпсіздігін қамтамасыз етеді.

Жүйе келесі жағдайларда қосылады:

- Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде
- Берілістерді ауыстырып-қосу иінтірегі D (алға қозғалу) немесе N (бейтарап) күйінде тұрса және сіз батырманы бассаңыз (1)

Жүйе келесі жағдайларда өшеді:

- Батырманы қайтадан басқан кезде (1)
- AVN жүйесінің батырмасын басқан кезде (2)

Автокөлік артқы жүріспен қозғалған кезде экран артқы жүріспен тұраққа қою режиміне ауысады.

Экрандағы дабыл бергіш келесі жағдайларда жанады:

- Жүксалғыш қақпағы ашық болса
- Жүргізушінің/жолаушының есігі ашық болса.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- Артқы көрініс жүргізу кезінде көмекші жүйе болып табылады. Қауіпсіздікті сақтап міндетті түрде автокөліктің артындағы жағдайды тексеріп отырыңыз. Экрандағы сурет шын жағдайдан басқаша болуы мүмкін.
- Артқы көрініс камерасының объективінде басқа заттар тұрса камера тиісті түрде жұмыс істемеуі мүмкін. Объектив таза болуы тиіс.
- Қозғалыс кезінде автокөліктің артындағы жағдай көрсетілген кезде оң жақ жоғарғы бұрышында мынадай белгі пайда болады.

Тұраққа қою кезінде(артқы жүріспен) жақындағаны туралы ескерту жүйесі (болған жағдайда)

[В]: Бергіш

Жақындағаны (артқы жүріспен) туралы ескерту жүйесі автокөліктің артында 120 см-ге (50 дюйм) дейін қашықтықта қандай да бір объектіні анықтаған жағдайда дыбыстық сигнал береді.

Бұл көмекші жүйе заттарды бергіштердің әсер ету аймағы шегінде ғана тіркейді және бергіштер орнатылмаған жерлерде объектілерді анықтауға қабілетсіз.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- Соқтығысуды болдырмас үшін қозғалысты бастар алдында МІНДЕТТІ ТҮРДЕ көлік құралының айналасында қандай да бір объектілердің жоқтығына көз жеткізу керек.
- **Объектілер мен жаяу** особую жүргіншілердің, әсіресе балалардың жанынан өткен кезде өте сақ болыңыз.
- Объектілердің кейбір типтері экраннан көрінбеуі және бергіштермен тіркелмеуі мүмкін екенін ескеру қажет. Бұл материалға немесе объект көлеміне, сондай-ақ оған дейінгі арақашықтыққа байланысты. Аталған барлық факторлар бергіштердің тиімділігіне әсер етеді.

Тұраққа қою кезінде (артқы жүріспен) жақындағаны туралы ескерту жүйесінің жұмысы

Жұмыс жағдайлары

- Жүйе оталдыруы қосылған күйде артқы жүріспен қозғалған кезде қосылады. Егер көлік құралының жылдамдығы 5 км/сағ-тан (3 миль/сағ) жоғары болса, жүйе заттарды тіркемеуі мүмкін.
- Егер автокөліктің жылдамдығы 10 км/сағ-тан (6 миль/сағ) жоғары болса, жүйе заттарды тіркегеннің өзінде ескертуші сигналдарды бермейді.
- Екі объект қатар тіркелген жағдайда бірінші жақын тұрған объект танылады.

Ескертуші дыбыстық сигналдар мен индикаторлардың типтері

Ескертуші дыбыстық сигналдардың типтері	Индикатор
Егер зат артқы бамперден 120-60 см (47-24 дюйм) арақашықтықта тұрса: Зуммер үзік-үзік сигнал береді.	
Егер зат артқы бамперден 60–30 см (24–12 дюйм) арақашықтықта тұрса: Зуммер барынша жиі үзік-үзік сигнал береді.	
Егер зат артқы бамперден 30 см (12 дюйм) жақын тұрса: Зуммер үздіксіз сигнал береді.	

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Индикатор, объектілер және бергіштердің күйі жағдайға қарай суретте көрсетілгеннен басқаша болуы мүмкін. Егер индикатор жыпылықтап тұрса, көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгінген жөн.
- Егер дыбыстық ескертуші сигналдар берілмесе немесе зуммермен берілсе, сигнал бірден артқы жүріске (R) ауыстырып-қосқаннан кейін беріледі, бұл тұраққа қою кезінде (артқы жүріспен) жақындағаны туралы ескерту жүйесінің жарамсыз екенін көрсетуі мүмкін. Бұл жағдайда көлік құралын тексеру үшін мейлінше тезірек HYUNDAI ресми дилеріне жүгінген жөн.

Тұраққа қою кезінде (артқы жүріспен) жақындағаны туралы ескерту жүйесін өшіру (болған жағдайда)

Тұраққа қою кезінде (артқы жүріспен) жақындағаны туралы ескерту жүйесін өшіру үшін осы батырманы басыңыз.

Тұраққа қою кезінде (артқы жүріспен) жақындағаны туралы ескерту жүйесі жұмыс істемейтін жағдайлар

Тұраққа қою кезіндегі (артқы жүріспен) көмек көрсету жүйесі келесі жағдайларда тиісті түрде жұмыс істемейді:

- Бергіштің қатып қалуы.
- Бергіш қақпағының ластануы, қармен, сумен немесе басқа бөгде заттармен жабылып қалуы.

Келесі жағдайларда тұраққа қою кезінде (артқы жүріспен) жақындағаны туралы ескерту жүйесінде келесі жағдайларда ақау болуы мүмкін:

- Тегіс емес жолмен, мысалы қара жолда немесе қиыршық тасты, соқпақ және ылди жолмен жүрген кезде.
- Жақын жерде жүйе бергіштеріне кедергі тудыратын автокөлік сиренасы, шулы мотоцикл қозғалтқыштары сияқты қатты дауыстардың болуы, жүк көлігінің пневматикалық тежегішінің істен шығуы.
- Қатты жауын болған кезде немесе су шашыраса.
- Жақын жерде радио хабар бергіш немесе ұялы телефон болған жағдайда.
- Бергіш қармен жабылып қалса.
- Көлік құралында бөгде дайындаушылардың жабдығы орнатылса, бампердің биіктігі немесе бергішті орнату биіктігі өзгертілсе.

Анықтау қашықтығы диапазонының азаюы мүмкін болатын жағдайлар:

- Сыртқы ауаның температурасы тым жоғары немесе тым төмен болса.
- Диаметрі 14 см-ден (6 дюйм) аз және ұзындығы 1 м-ден (40 дюйм) аз объектілер.

Бергіштермен танылмауы мүмкін объектілер:

- Арқан, шынжыр немесе кішкене бағана сияқты үшкір немесе жіңішке объектілер.
- Бергіштің сәулесін жұтатын объектілер, мысалы, киім, кеукеті материалдар немесе қар.

АБАЙЛАҢЫЗ

Жаңа автокөлікке берілетін кепілдіктің автокөліктің зақымдануына немесе адамдардың жарақаттануына алып келетін оқиғаларға қатысы жоқ (егер олар артқы жүріспен тұрақтау кезінде жақындағаны туралы ескерту жүйелерін қолдануға байланысты болса). Қозғалыс кезінде үнемі сақ әні абай болыңыз.

Тұраққа қою кезінде (артқы жүріспен) жақындағаны туралы ескерту Жүйенің ескертуі

- Тұраққа қою кезінде (артқы жүріспен) жақындағаны туралы жүйемен берілетін ескертулер тұрақсыз болуы және анықталған объектілердің жылдамдығына және көлеміне байланысты болуы мүмкін.
- Бампер биіктігінің немесе бергіш күйінің өзгеруі, сондай-ақ зақымдануы тұраққа қою кезінде (артқы жүріспен) жақындағаны туралы ескерту жүйесінің бұзылуына алып келуі мүмкін. Бергіштердің сипаттамасына қандай да бір қосымша жабдықты немесе жарақтарды өз бетінше орнату да әсер етуі мүмкін.
- Бергіш одан 30 см-ден (11 дюйм) арақашықтықта тұрған объектілерді тіркей алмауы немесе оған дейінгі арақашықтықты дұрыс анықтай алмауы мүмкін. Абай болыңыз.

- Бергіштің қармен, балшықпен немесе сумен жабылып қалуы оның істен шығуына алып келуі мүмкін. Жұмысқа қабілеттілігін қалпына келтіру үшін бергішті жұмсақ матамен сүрту керек.
- Бергіште қысым, сызат немесе оның бетін зақымдауы мүмкін қатты заттарға соғылауына жол бермеңіз. Бұл әрекеттер бергішті істен шығаруы мүмкін.
- Су ағынын жоғары қысыммен бергіштерге және олардың айналасындағы жерлерге бағыттамаңыз. Су ағынының қысыммен соққысы құрылғылардың сынып кетуіне алып келуі мүмкін.

Тұраққа қою кезінде (артқы/алдыңғы жүріспен) жақындағаны туралы ескерту жүйесі (болған жағдайда)

Тұраққа қою кезінде (артқы/алдыңғы жүріспен) жақындағаны туралы ескерту жүйесі көлік құралының алдында 100 см (39 дюйм) және артында 120 см (47 дюйм) арақашықтықта қандай да бір объектіні анықтаған жағдайда дыбыстық сигналдар бере отырып жүргізушіге көмектеседі.

Бұл көмекші жүйе заттарды бергіштердің әрекет ету аймағында ғана тіркейді және бергіштер орнатылмаған жерлерде объектілерді анықтауға қабілетсіз.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- Қозғалысты бастар алдында соқтығысуды болдырмау үшін **МІНДЕТТІ ТҮРДЕ** көлік құралының айналасында қандай да бір объектілердің бар-жоқтығын тексеру қажет.
- Соблюдайте **особую** осторожность при проезде мимо объектов и пешеходов, **особенно детей**.
- Объектілердің кейбір типтері экраннан көрінбеуі және бергіштермен тіркелмеуі мүмкін екенін ескеру қажет. Бұл материалға немесе объектінің көлеміне, сондай-ақ оған дейінгі арақашықтыққа байланысты. Аталған барлық факторлар бергіштердің тиімділігіне әсер етеді.

Тұраққа қою кезінде (артқы/алдыңғы жүріспен) жақындағаны туралы ескерту жүйесінің жұмысы

Жұмыс жағдайлары

- Қозғалтқыш қосулы күйде тұраққа қою кезінде (артқы/алдыңғы жүріспен) жақындағаны туралы ескерту жүйесін басқару батырмасын басқан кезде жүйе қосылады.
- Беріліс ауыстыру иінтірегі R күйіне (артқы жүріс) ауыстырған кезде тұраққа қою кезінде (артқы/алдыңғы жүріспен) жақындағаны туралы ескерту жүйесі автоматты түрде қосылады. Алайда егер көлік құралының жылдамдығы 10 км/сағ-тан (6 миль/сағ) асып кетсе, жүйе заттарды тіркегеннің өзінде ескерту бермейді. егер көлік құралының жылдамдығы 20 км/сағ-тан (12 миль/сағ) асып кетсе, жүйе автоматты түрде өшеді. Жүйені қосу үшін тұраққа қою кезінде (артқы/алдыңғы жүріспен) жақындағаны туралы ескерту жүйесінің батырмасын басыңыз.
- Екі объект қатар тіркелген жағдайда жақын тұрған объект танылады.

Ескертуші дыбыстық сигналдар мен индикаторлардың типтері

см (дюйм)

Объектіден арақашықтық		Ескерту индикаторы		Ескертуші дыбыстық сигнал
		Алға жүргізу кезінде	Артқа жүргізу кезінде	
61 ~ 100 (24 ~39)	Алдынан		-	Зуммер кідіріп жұмыс істеп тұр
61 ~ 120 (24 ~47)	Артынан	-		Зуммер кідіріп жұмыс істеп тұр
31 ~ 60 (12 ~24)	Алдынан			Зуммер жиі сигнал беріп тұр
	Артынан	-		Зуммер жиі сигнал беріп тұр
30 (12)	Алдынан			Зуммердің дыбысы үздіксіз шығып тұр
	Артынан	-		Зуммердің дыбысы үздіксіз шығып тұр

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Индикатор, объектілер және бергіштердің күйі жағдайға қарай суреттегіден басқаша болуы мүмкін. Егер индикатор жыпылықтаса, жүйені тексеру үшін HYUNDAI уәкілетті дилеріне жүгінген жөн.
- Егер ескертуші дыбыстық сигналдар берілмесе немесе артқы жүріске (R) ауыстырғаннан кейін бірден зуммермен сигнал берілсе, бұл тұраққа қою кезінде (артқы/алдыңғы жүріспен) жақындағаны туралы ескерту жүйесінде ақау бар екенін көрсетуі мүмкін. Бұл жағдайда көлік құралын тексеру үшін дереу HYUNDAI ресми дилеріне жүгінген жөн.

Тұраққа қою кезінде (артқы/алдыңғы жүріспен) жақындағаны туралы ескерту жүйесі жұмыс істемейтін жағдайлар

Тұраққа қою кезінде
(артқы/алдыңғы жүріспен)
жақындағаны туралы ескерту
жүйесі келесі жағдайларда
тиісті түрде жұмыс істемейтін
мүмкін:

- Бергіштің қатып қалуы.
- Бергіш қақпағының қармен, сумен немесе басқа бөгде заттармен жабылып қалуы.

Келесі жағдайларда тұраққа қою кезінде (артқы/алдыңғы жүріспен) жақындағаны туралы ескерту жүйесі істен шығуы мүмкін:

- Тегіс емес жолмен, мысалы қара жолда немесе қиыршық тасты, соқпақ және ылди жолмен жүрген кезде.
- Жақын жерде жүйе бергіштеріне кедергі тудыратын автокөлік сиренасы, шулы мотоцикл қозғалтқыштары сияқты қатты дауыстардың болуы, жүк көлігінің пневматикалық тежегішінің істен шығуы.
- Қатты жауын болған кезде немесе су шашыраса.
- Жақын жерде радио хабар бергіш немесе ұялы телефон болған жағдайда.
- Бергіш қармен жабылып қалса.
- Көлік құралында бөгде дайындаушылардың жабдығы орнатылса, бампердің биіктігі немесе бергішті орнату биіктігі өзгертілсе.

Анықтау қашықтығының диапазоны азаюы мүмкін болатын жағдайлар:

- Сыртқы ауаның өте жоғары немесе өте төмен температурасы.
- Диаметрі 14 см-ден аз және ұзындығы 1 м-ден аз объектілер.

Бергіштермен танылмауы мүмкін объектілер:

- Арқан, шынжыр немесе кішкене бағаналар сияқты үшкір немесе жіңішке объектілер.
- Бергіштің сәулесін жұтатын материалдар, мысалы, киім, кеуекті материалдар немесе қар.

АБАЙЛАҢЫЗ

Жаңа автокөлікке берілетін кепілдіктің автокөліктің зақымдануына немесе адамдардың жарақаттануына алып келетін оқиғаларға қатысы жоқ (егер олар артқы жүріспен тұрақтау кезінде жақындағаны туралы ескерту жүйелерін қолдануға байланысты болса). Қозғалыс кезінде үнемі сақ әрі абай болыңыз.

Тұраққа қою кезінде (артқы/алдыңғы жүріспен) жақындағаны туралы ескерту жүйесін пайдалану кезіндегі сақтық шаралары

- Тұраққа қою кезінде (артқы/алдыңғы жүріспен) жүйемен берілетін жақындағаны туралы ескертулер тұрақсыз болуы және анықталған объектілердің жылдамдығы мен көлеміне байланысты болуы мүмкін.
- Бампер биіктігінің немесе бергіш күйінің өзгеруі, сондай-ақ зақымдану тұраққа қою кезінде (артқы/алдыңғы жүріспен) жақындағаны туралы ескерту жүйесінің зақымдануына алып келуі мүмкін. Бергіштердің сипаттамасына қандай да бір қосымша жабдықты немесе жарақтарды өз бетінше орнату да әсер етуі мүмкін.
- Бергіш одан 30 см (11 дюйм) арақашықтықта тұрған объектілерді тіркемеуі немесе оған дейінгі арақашықтықты дұрыс анықтамауы мүмкін. Абай болыңыз.

- Бергіштің қармен, балшықпен немесе сумен жабылып қалуы, сондай-ақ қатып қалуы оның істен шығуына алып келуі мүмкін. Жұмысқа қабілеттілігін қалпына келтіру үшін бергішті жұмсақ матамен сүртіп алу керек.
- Бергішті баспаңыз, тырнамаңыз және соққы күшіне ұшыратпаңыз. Бұл әрекеттер бергішті істен шығаруы мүмкін.
- Су ағынын қатты қысыммен бергіштерге және олардың айналасына бағыттамаңыз. Су ағынымен болатын соққы құрылғылардың бұзылуына алып келуі мүмкін.

Айнала шолу монитормы (болған жағдайда)

Айнала шолу мониторингінің жүйесі көлік құралының айналасын шолуды қамтамасыз етеді, бұл тұраққа қою кезінде пайдалы болуы мүмкін. Жүйені пайдалану үшін (1, индикатор жанып тұр) батырмасын басыңыз. Ал жүйені өшіру үшін (1, индикатор жанып тұр) батырмасын қайтадан басыңыз.

Жұмыс жағдайлары

- Қосу/тоқтату батырмасы ҚОСУ күйінде тұрса
- Селекторды «D», «N» немесе «R» күйіне ауыстырған кезде
- Көлік құралының жылдамдығы 15 км/сағ-қа дейін азайтқан кезде

i Ақпарат

- Егер автокөліктің жылдамдығы 15 км/сағ-тан жоғары болса, жүйе өшеді. Жылдамдық 15 км/сағ-тан төмен болса да, жүйе қайтадан автоматты түрде қосылмайды. Жүйені өшіру үшін батырманы (1, индикатор жанып тұр) қайтадан басыңыз.
- Артқы жүріспен жүру кезінде жүйе көлік құралының жылдамдығына және батырманың тұрған күйіне қарамастан автоматты түрде қосылады. Алайда егер алға қарай қозғалу кезінде көлік құралының жылдамдығы 15 км/сағ-тан жоғары болса, SVM жүйесі өшеді.

- Төменде аталған жағдайларда жүйеде хабарлама көрінеді:
  - Жүксалғыш ашық
  - Жүргізушінің есігі ашық
  - Жолаушының есігі ашық
  - Сыртқы артқы көрініс айнасы жиюлы күйде тұр.
- Егер жүйе тиісті түрде жұмыс істемесе, жүйені тексеру үшін көлік құралын HYUNDAI ресми дилеріне жеткізген жөн. Толығырақ ақпарат алу үшін сіздің автокөлігіңізге арналған бөлек нұсқаулықты қар.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

ODH047435

- (1) Алдыңғы камера
- (2) Сол жақ/оң жақ камера
- (3) Артқы камера

Айнала шолу мониторингінің жүйесі жай ғана көмекші функциясы болып табылады. Қозғалысты бастар алдында **МІНДЕТТІ ТҮРДЕ** автокөліктің айналасында заттар немесе кедергілер жоқ екеніне көз жеткізіңіз.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Камера объективті таза ұсталуы тиіс. Камера объективі ластанған жағдайда тиісті түрде жұмыс істемеуі мүмкін.

Артқы көрініс мониторы (болған жағдайда)

OTM048052

OTM048053L

Қозғалыс кезінде автокөліктің артындағы жағдайды экран арқылы бақылай аласыз.

Жүйе келесі жағдайларда қосылады:

- Қозғалтқыш жұмыс істеп тұр
- Автокөліктің жылдамдығы 15 км/сағ-тан асса, сіз SVM батырмасын (1, индикатор қосулы) басасыз.
- Автокөліктің жылдамдығы 15 км/сағ-тан аз болса, сіз экрандағы (2) басасыз.

Жүйе келесі жағдайларда өшеді:

- SVM (1, индикатор өшуде) батырмасын қайтадан басқан кезде
- Экрандағы (2) тағы бір рет басқан кезде
- AVN (3) жүйесінің батырмасын басқан кезде.

i Ақпарат

- Егер автокөліктің жылдамдығы 15 км/сағ-тан (9 миль/сағ) көп болса:
  - экранда автокөліктің артындағы жағдай көрсетілген кезде артқы көрініс суреті қосулы қалады
  - егер SVM жүйесінің экранында басқа режимдер (жоғарғы, алдыңғы кең бұрышты, алдыңғы оң және алдыңғы сол) көрінсе, экран артқы көрініске ауысады.
- Егер SVM жүйесі қосулы болса, ал автокөлік жылдамдығы 15 км/сағ-тан (9 миль/сағ) аз болса:
  - экранда автокөліктің артындағы жағдай көрсетілген кезде артқы көрініс суреті қосулы қалады
  - экранда (2) басқан кезде SVM режимін (жоғарғы, алдыңғы кең бұрышты, алдыңғы оң және алдыңғы сол) таңдау үшін қалқыма терезе пайда болады.
- Артқы жүріспен жүру кезінде автокөліктің жылдамдығына немесе SVM (1) батырмасының күйіне қарамастан экранда артқы көрініс суреті пайда болады.
  - Егер артқы көрініс суреті қосулы қалса, экран артқы жүріспен тұраққа қою режиміне ауысады.
  - Егер SVM жүйесінің басқа режимдерінің (жоғарғы, алдыңғы кең бұрышты, алдыңғы оң және алдыңғы сол) экраны қосулы болса, артқы көрініс суретінің бастапқы режимі пайда болады.
- АБАҚҚ берілістері селекторының иінірегін R (артқы жүріс) күйінен D (қозғалыс) күйіне ауыстырған кезде алдыңғы режим экраны көрінеді.
- Төменде аталған жағдайларда SVM жүйесінде хабарлама көрінеді:
  - жүк салғыш ашық
  - жүргізушінің/жолаушының есігі ашық
  - сыртқы артқы көрініс айналы жиюлы күйде тұр.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- Артқы көрініс жүргізу кезінде көмекші жүйе болып табылады. Қауіпсіздікті ойлап міндетті түрде автокөліктің артындағы жағдайды тексеріп отырыңыз. Экрандағы сурет шын жағдайдан басқаша болуы мүмкін.
- Артқы көрініс объективінің камерасында бөгде заттар болған жағдайда камера тиісті түрде жұмыс істемеуі мүмкін. Объектив таза болуы тиіс.
- Қозғалыс кезінде автокөліктің артындағы жағдайды көрсеткен кезде жоғарғы сол жақ бұрышта белгі пайда болады.

ТҰРАҚҚА ҚОЮ КЕЗІНДЕГІ (ПАРАЛЛЕЛЬ, ПЕРПЕНДИКУЛЯР АРТҚЫ ЖҮРІСПЕН) КӨМЕК КӨРСЕТУ ЖҮЙЕСІ

Тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесі жүргізушіге көлік құралын тұраққа қою орнын өлшеу үшін, көлік құралын жартылай автоматты түрде қою кезінде рөлдік дөңгелекті басқару үшін және СК-дисплейге тұраққа қою кезінде нұсқау шығару үшін бергіштерді пайдалана отырып тұраққа қою кезінде көмек көрсетуді қамтамасыз етуге арналған.

Бұдан бөлек, жүйемен тұрақ орнынан шығу кезінде (қатарға қою) көмек көрсетіледі.

⚠️ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Автокөлік өз жолында жаяу жүргіншілер немесе басқа объектілер пайда болған кезде тоқтамайды, сондықтан жүргізушіге оның маневрін қадағалап отыру қажет.
- Бұл жүйені көлік тұрақтарында және тұраққа қоюға арналған жерлерде ғана қолдануға рұқсат етіледі
- Жүйе қоятын жер алдында басқа ешқандай көлік құралы болмаған жағдайда, сондай-ақ диагональді қойған жағдайда жұмыс істемейді.
- Осы жүйені пайдалану арқылы тұраққа қоюды аяқтағаннан кейін автокөлік дәл межеленген жерде тұрмай қалуы мүмкін. Мысалы, сіздің автокөлігіңіз бен қабырға арасындағы қашықтық қалаған қашықтығыңыздан басқаша болуы мүмкін.

- Егер жағдай қолмен тұраққа қоюды талап етсе, жүйені өшіріп, қолмен қойыңыз.
- Егер тұраққа қою кезінде жақындағаны туралы ескерту жүйесі өшірулі болса, көлік құралының алдында немесе артында объектілер анықталуы туралы ескерту сигналы берілмейді.
- Тұраққа қоятын орынды іздеу аяқталғаннан кейін тұраққа қою кезінде көмек көрсету жүйесінің батырмасын басқаннан кейін көмек көрсету жүйесінің жұмысы тоқтатылады.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

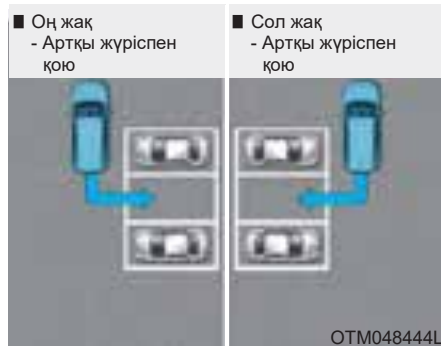
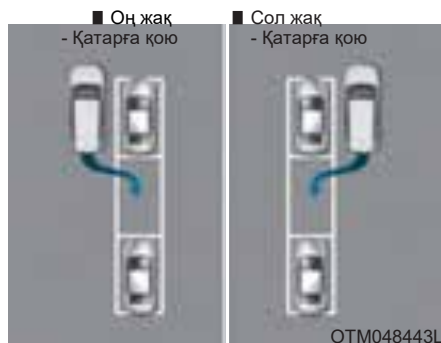
- Тұраққа қою кезінде көмек көрсету жүйесі тек көмекші функция ретінде қаралуы тиіс. Жүргізуші автокөліктің алды мен артындағы жағдайды бақылап отыруға міндетті. Тұраққа қою кезінде көмек көрсету жүйесінің функционалдығы көптеген факторларға және қоршаған жағдайларға байланысты болуы мүмкін, сондықтан жауапкершілікті әрдайым жүргізуші көтереді.
- Егер көлік құралында дөңгелектерді реттеу бұзылса, жүйе дұрыс жұмыс істемейді мүмкін. Көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгінген жөн.

- HYUNDAI дилерімен ұсынылғаннан басқа өлшемдегі шиналарды немесе дөңгелектерді қолданған жағдайда жүйе төтенше жұмыс істеуі мүмкін. Үнемі бір өлшемдегі шиналар мен дөңгелектерді пайдаланыңыз.

Жүйенің жұмыс істеуі үшін қажетті шарттар

Жүйе автокөлікті тұраққа қою орнының ортасына немесе тұраққа қойылған көлік құралының артына қояды. Бұл жүйені тек төменде аталған шарттарды орындаған жағдайда пайдаланыңыз.

- Тұрақ орындары түзу сызық бойымен орналасса.
- Қатарға немесе артқы жүріспен (перпендикуляр қою) қою қажет болса.
- Таңдалған тұрақ орнында тұраққа қойылған автокөліктер болса.
- Автокөлікті жылжыту үшін орын жеткілікті болса.

Жүйе жұмыс істемейтін жағдайлар

Көмек көрсету жүйесін төменде көрсетілген жағдайларда қолдануға болмайды.

- Тұрақ орындары иілген сызық бойында орналасуы.
- Ылди болуы.
- Ұзындығы мен ені бойынша автокөліктің шегінен тыс жүкті тасымалдау.
- Диагональді қою.
- Қатты түскен қар немесе жауын.
- Дөңгелек немесе тар бағана жанында, немесе айналасында өрт сөндіргіш және т.с.с. заттар бар бағана жанында.
- Бергіш бамперге соғылып дұрыс күйден ауытқуы.
- Жолдың тегіссіздігі.
- Тайғанауға қарсы шынжырлардың немесе орнатылған қосалқы дөңгелектің болуы.
- Шиналардағы қысым номиналдыдан төмен немесе жоғары.
- Автокөлікке тіркеме жалғануы.
- Тайғанақ немесе тегіс емес жол.

- Тұрақ орнында автобус немесе жүк автокөлігі сияқты көлік құралдарының болуы.
- Бергішке бөгде материалдың (мысалы қар немесе су) түсіп қалуы.
- Тұраққа қойылған мотоциклдердің немесе велосипедтердің болуы.
- Жанында қоқыс контейнері, велосипед, саудаға арналған арба және т.б. сияқты кедергілердің болуы.
- Қатты жел.
- Көлік дөңгелектері өлшемінің ұсынылғандардан ерекшеленуі.
- Дөңгелектердің дұрыс ретке келтірілмеуі.
- Көлік құралының бір жаққа қарай қатты қисаюы.
- Рөлмен басқаруды (EPS) электрмен күшейту жүйесінің бақылау индикаторының жануы.
- Артқы немесе алдыңғы қашықтық бергіштер ақаулы болса немесе тиісті түрде жұмыс істемесе (3-бөлімдегі «Тұраққа қою кезінде жақындағаны туралы ескерту жүйесі» қар.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесін келесі жағдайларда қолдануға болмайды, себебі соңғы нәтижені болжап білу мүмкін емес және күрделі авария орын алуы мүмкін.

Ылдида тұраққа қою кезінде жүргізуші акселератордың немесе тежегіштің басқысын басуы тиіс. Егер жүргізуші акселератор мен тежегіштің басқыларын сенімсіз басқарса, жол-көлік оқиғасы орын алуы мүмкін.

2. Қар түскен кезде тұраққа қою

ОТМ048061L

Қар бергіштердің жұмысын бұзуы мүмкін. Егер тұрақ орнындағы жол жабыны тайғақ болса жүйе өшіп қалуы мүмкін. Бұдан бөлек, егер жүргізуші акселератор мен тежегіш басқысын сенімсіз басқарса, жол-көлік оқиғасы орын алуы мүмкін.

3. Тар жолда қою

ОТМ048062

Еңі бойынша кеңістік жеткіліксіз болған жағдайда жүйе тұрақ орнын іздемеуі мүмкін. Жүйе жұмыс істеп тұрса да сақ болу керек.

4. Диагональді қою

ОТМ048063

Жүйе қатарға қою немесе перпендикулярлы қою кезінде көмек көрсетуге арналған. Диагональді қою үшін қолдануға жарамсыз. недопустимо. Тұраққа қою кезінде көлік құралын қою үшін орын жеткілікті болса да зияткерлік көмек көрсету жүйесін қолданудың қажеті жоқ. Жүйемен қатарға қою немесе артқы жүріспен (перпендикулярлы) қоюға әрекет жасалады.

5. Тегіс жолға қою

емес жолға

Тегіс емес жолға қою кезінде жүргізуші басқыларды (ілініс, акселератор немесе тежегіш) тиісті түрде пайдалануы қажет. Олай жасамаған жағдайда жүйе дөңгелектер батып қалған кезде өшуі мүмкін және жол-көлік оқиғасының қаупі туады.

6. Жүк автокөлігінің артына қою

Жүйені сіздің көлігіңізден биік көлік құралының артына қою үшін қолдану жол-көлік оқиғасына алып келуі мүмкін. мысалы, автобустың, жүк автокөлігінің және т.с.с. артында.

Тұраққа қою кезінде тек зияткерлік көмек көрсету жүйесіне сүйенудің қажеті жоқ.

7. Тұрақ орнында кедергілердің болуы

Жүйемен тұрақ орнын іздеу кезінде бағаналар сияқты кедергілермен тосқауыл қойылуы мүмкін.

Тұраққа қою кезінде тек көмек көрсету жүйесіне сүйенудің қажеті жоқ.

8. Қабырға төңірегіндегі тұрақ орнынан шығу

Тар немесе қабырға жанында орналасқан тұрақ орнынан шығу кезінде жүйе жұмысы сәйкес болмауы мүмкін.

Суретте көрсетілгенге ұқсас тұрақ орнынан шығу кезінде жүргізуші кедергілерді бақылап отыруы тиіс.

Жүйенің жұмыс істеу принципі (тұраққа қою режимі)

1. Тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесін қосыңыз
Селекторды D күйіне (жүргізу) ауыстырыңыз.
2. Тұраққа қою режимін таңдаңыз.
- Беріліс ауыстыру иінтірегі N (бейтарап) күйінде тұрғанда тұраққа қою режимін таңдаған кезде қозғалтқыш іске қосылғаннан кейін автоматты түрде шығу режимі таңдалады, ал қозғалыс басталғаннан кейін тұраққа қою режимі таңдалады.
3. Тұрақ орнын таңдау (жайлап алға қарай жылжыңыз).
4. Іздеуді (бергішті пайдаланып автоматты түрде іздеуді) аяқтау.
5. Рөлдік дөңгелекті басқару.
  - (1) Берілістерді СК-дисплейдегі нұсқауларға сәйкес қосыңыз.
  - (2) Тежегіш басқысын пайдалана отырып жай қозғалыңыз.

6. Тұраққа қою аяқталды

7. Қажет болған жағдайда автокөліктің қалпын қолмен түзеңіз.

! НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Жүйені қосар алдында жағдай оны пайдалану шарттарына сәйкес келетініне көз жеткізіңіз.
- Өз қауіпсіздігіңіз үшін қозғалыс кезінен басқа жағдайда үнемі тежегіш басқысын пайдаланыңыз.

1. Тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесін қосыңыз

■ А типі

■ В типі

- Тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесінің батырмасын басыңыз (батырмада орналасқан индикатор жанады).
- Тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесі белсендіріледі (батырмада орналасқан индикатор жанады).
Кедергі анықталған жағдайда ескертуші дыбыстық сигнал беріледі.
- Жүйені өшіру үшін тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесінің батырмасын басыңыз. және 2 секундтан көп ұстап тұрыңыз.
- Оталдыруды әр қосқан сайын тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесі іске қосылады.

2. Тұраққа қою режимін таңдау

- Тұраққа қою кезіндегі зияткерлік көмек көрсету жүйесінің батырмасын басып, қатарға қою режимін немесе артқы жүріспен қою режимін таңдаңыз.

Бұл кезде селектор D күйінде (жүргізу) тұруы, тежегіш басқысы басылып тұруы тиіс.

- Тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесін белсендірген жағдайда автоматты түрде оң жақтағы қатарға қою режимі таңдалады.
- Тұраққа қою кезіндегі зияткерлік көмек көрсету жүйесінің батырмасын әр басқан кезде параллельден (оң жақтан → сол жаққа) артқы жүріспен қоюға дейін (оң жақтан → сол жаққа) (сол жақтан басқару үшін) тұраққа қою режиміне ауысады.
- Тұраққа қою кезіндегі зияткерлік көмек көрсету жүйесінің батырмасын әр басқан кезде қатарға қою режимінен (сол жақтан → оң жаққа) артқы жүріспен қою режиміне (сол жақтан → оң жаққа) (оң жақтан басқару үшін) ауысу жүреді.
- Батырманы келесі басқан кезде жүйе өшеді.

3. Тұрақ орнын іздеу.

- Тұраққа қойылған көлік құралдарынан 50~150 см (19,6~59,0 дюйм) қашықтықта жайлап алға қарай жылжыңыз.

Бүйір бергіштерді қолдана отырып тұрақ орнынан іздеу жүргізіледі.

- Егер автокөліктің жылдамдығы 20 км/сағ-тан асып кетсе, жылдамдықты азайту қажет екені туралы хабарлама шығады.
- 30 км/сағ жылдамдықтан асып кеткен жағдайда жүйе өшеді.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Егер айналада басқа көптеген көлік құралы болса, авариялық дабылдама шырақтарын жағыңыз.
- Шағын автотұрақтарда тұрақ орнына жайлап келіңіз.
- **Тұрақ орнын** іздеу завершится только при автокөлігіңізді қою үшін жеткілікті көп орын анықталған жағдайда аяқталады.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

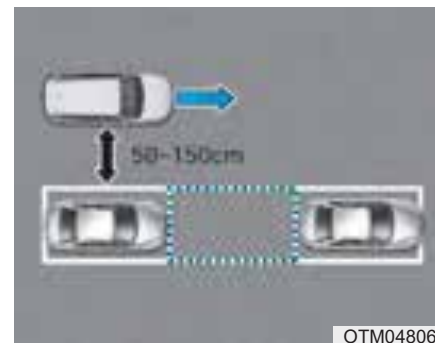
- Тұрақ орнын іздеу барысында тұраққа қойылған автокөліктер болмаған жағдайда, ол жүріп өткеннен кейін немесе жүріп өтер алдында тұрақ орны босаған жағдайда жүйе оны анықтай алмайды.
- Жүйе келесі жағдайларда төтенше жұмыс істеуі мүмкін:

- (1) бергіштердің қатып қалуы;
- (2) бергіштердің ластануы;
- (3) қатты қар түсу немесе жауын;
- (4) жақын жерде тік бағананың немесе басқа заттың **болуы**.

поблизости

- (5) автокөлік бейстандартты қойылуы мүмкін.

Жоғарыда аталған жағдайларда жүйе бар болса да тұрақ орнын таба алмауы мүмкін. Бұдан бөлек, жүйе тұрақ орнын тұраққа қоюға жеткілікті кеңістік бар жерден таба алады.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жайлап алға қарай жылжып 100 см (40 дюйм) арақашықтықты сақтаңыз. Жүйе 50 см-ден (20 дюйм) кем және 150 см-ден көп (59 дюйм) қашықтықта тұрақ орнын іздей алмайды.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Тұрақ орнын іздеу аяқталғаннан кейін айналадағы жағдайды бақылай отырып, жүйені пайдалануды жалғастырыңыз.

Абайсыздықтан аварияның алдын алу үшін әсіресе сыртқы әйнек пен объектінің арақашықтығын мұқият қадағалаңыз.

4. Тұраққа арналған бос орынды анықтау

OTM058080L/OTM058079L

OTM058082L/OTM058081L

Тұраққа арналған орын анықталған кезде жоғарыда аталған суретте көрсетілгендей бос жақтау көрінеді. Жайлап алға қарай жылжыңыз, содан кейін "Shift to R" (селекторды R күйіне ауыстырып-қосу) хабарламасы пайда болады.

5. Іздеудің аяқталуы.

Егер алға қарай жылжу кезінде қолайлы орын таңдалса, дыбыстық сигнал беріліп, келесі хабарлама пайда болады. “Stop the vehicle and shift to the R (Reverse) position.” (Тоқтаңыз және беріліс ауыстыру иінтірегін “R” (Артқы жүріс)) күйіне қойыңыз.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Тежегіш басқысын пайдалана үнемі тек жай жүргізіңіз.
- Егер тұрақ орны жеткіліксіз болып шықса, жүйені рөлдік дөңгелекпен басқару кезеңінде өшіруге болады. Егер тұрақ орны жеткіліксіз болса, автокөлікті тұраққа қоюғы тырыспаңыз.

6. Рөлдік дөңгелекті басқару.

- Берілісті ауыстырып-қосу иінтірегін “R” күйіне (Артқы жүріс) қойғаннан кейін келесі хабарлама шығады. Рөлдік дөңгелекті автоматты түрде басқару қосылуда.
- Рөлдік дөңгелекті автоматты түрде басқару барысында оны қатты ұстап тұрса, жүйе өшеді.
- Жүйе 7 км/сағ (4,3 миль/сағ) жылдамдықтан асып кеткен жағдайда өшеді.

АБАЙЛАҢЫЗ

Рөлдік дөңгелекті автоматты түрде басқару барысында қолыңызды оның ішіне кіргізбеңіз.

Ақпарат

Рөлдік дөңгелекке тыс қаптауға тыйым салынады. Бұл жүйе жұмысының тоқтауына алып келуі мүмкін.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Тежегіш басқысын пайдалана отырып, үнемі тек жай қозғалыңыз.
- Қозғалыс басталардан бұрын автокөліктің айналасында кедергілердің жоқ екенін үнемі тексеріп отырыңыз.
- Егер автокөлік тежегіш басқысы жіберілгеннен кейін де қозғалмаса, акселератор басқысын басардан бұрын айналаны тексеріп отырыңыз. 7 км/сағ (4,3 миль/сағ) жылдамдықтан асырмаңыз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Егер берілетін нұсқалар сақталмаса, көлік құралын тұраққа қою сәтсіз болуы мүмкін.

Егер тұраққа қою кезінде жақындағаны туралы ескерту жүйесінің ескертуші дыбыстық сигналы берілсе (объектіге дейін шамамен 30 см қашықтықта үздіксіз дыбыстық сигнал беріледі), қоршаған айналаны тексеріп, анықталған объектіге қарама-қарсы бағытта жайлап қозғалысты бастаңыз.

- Егер тұраққа қою кезінде жақындағаны туралы ескерту жүйесінің ескертуші дыбыстық сигналы берілсе (затқа дейінгі қашықтық 30 см шамасында (үздіксіз тондық сигнал), онда автокөліктің қозғалысы басталар алдында міндетті түрде қоршаған айналаны тексеріп отырыңыз. Егер көлік құралы объектіге өте жақын орналасса, ескертуші дыбыстық сигнал берілмейді.
- Автокөлікті тұраққа қою кезінде бұны өте тез жасамаңыз. Күтпеген жағдайлардың алдын алу үшін көлік құралын басқару тиісті сақтықпен жүргізілуі тиіс.

Тұраққа қою кезінде жүйенің өшуі

- Тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесінің батырмасын басыңыз және жүйе өшкенге дейін ұстап тұрыңыз.
- Рөлдік дөңгелекті басқару кезінде тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесінің батырмасын немесе тұраққа қою кезінде жақындағаны туралы ескерту жүйесінің батырмасын басыңыз.

Рөлдік дөңгелекті басқару барысында берілістерді ауыстырып қосу.

Егер жоғарыда аталған хабарлама көрініп, дыбыстық сигнал берілсе, қолайлы берілісті таңдаңыз және тежегіш басқысын баса отырып қозғалыңыз.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Тежегіш басқысын босатардан бұрын үнемі қоршаған айналаны тексеріп отырыңыз.

АБАЙЛАҢЫЗ

Тұраққа қою барысында үнемі көлік құралдарын және жаяу жүргіншілерді бақылап отырыңыз.

7. Тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесінің жұмысы аяқталды

Тұраққа қоюды СК-дисплейдегі нұсқауларға сәйкес аяқтаңыз. Қажет болған жағдайда рөлдік дөңгелекті қолмен басқара отырып, тұраққа қоюды аяқтаңыз.

i Ақпарат

Тұраққа қою барысында тежегіш басқысын басқан күйде ұстап тұру қажет.

Қосымша нұсқаулар (хабарламалар)

Тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесі жұмыс істеп жатқан кезде тұраққа қою кезектілігіне қарамастан хабарлама көрінуі мүмкін.

Хабарламалар қоршаған жағдайға қарай көрінеді. Көлік құралын тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесін қолдана отырып қойған кезде нұсқауларды орындау қажет.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Төменде аталған жағдайларда жүйе өшеді. Бұл ретте көлік құралын тұраққа қою қолмен жүргізілуі тиіс.
  - ABS-ті белсендірген кезде.
  - TCS/ESC-ті өшірген кезде.
- Егер тұраққа қою орнын іздеу кезінде көлік құралының жылдамдығы 20 км/сағ-тан асып кетсе, "Reduce speed" (жылдамдықты азайту) хабарламасы пайда болады.
- Төменде аталған жағдайда жүйе өшпейді.
  - TCS/ESC-ті өшірген кезде.

Жүйенің штаттан тыс жұмысы

- Егер жүйе қосулы болса және онда ақаулық табылса, суретте көрсетілген хабарлама шығады. Бұдан бөлек, батырмада орналасқан индикатор жанады және дыбыстық сигнал беріледі.
- Тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесімен ғана ақаулық пайда болған жағдайда тұраққа қою кезінде жақындағаны туралы ескерту жүйесі жұмысты штаттық режимде жалғастырады.

Кез келген ақаулықты анықтаған жағдайда жүйені тексеру үшін HYUNDAI уәкілетті дилеріне жүгінген жөн.

Жүйенің жұмыс істеу принципі (тұрақтан шығу режимі)

1. Тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесін қосыңыз.

Механикалық беріліс қорабымен

Берілісті ауыстырып-қосу иінтірегін Р (тұраққа қою) күйіне қою қажет.

- Берілісті ауыстырып-қосу иінтірегі N (бейтарап) күйінде тұрған кезде тұраққа қою режимін таңдаған жағдайда, қозғалтқышты іске қосқаннан кейін автоматты түрде шығу режимі таңдалады, ал қозғалыс басталғаннан кейін тұраққа қою режимі таңдалады.

2. Тұрақтан шығу режимін таңдау.
3. Көлік құралының айналасындағы жағдайды тексеру.
4. Рөлдік дөңгелекті басқару.
  - (1) СК-дисплейдегі нұсқауларға сәйкес, селекторды ауыстырып-қосу
  - (2) Тежегіш басқысын басу жылдамдығын реттей отырып, жай қозғалу керек.

5. Тұрақ орнынан шығу аяқталды.
Қажет болған жағдайда, көлік құралының күйін қолмен реттеу.

 НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Жүйені қосар алдында қоршаған жағдайда оны қолдануға болатынына көз жеткізу керек.
- Егер көлік құралы қозғалмаса, қауіпсіздікті сақтау мақсатында тежегіш басқысын үнемі басылған күйі ұстап тұру қажет.

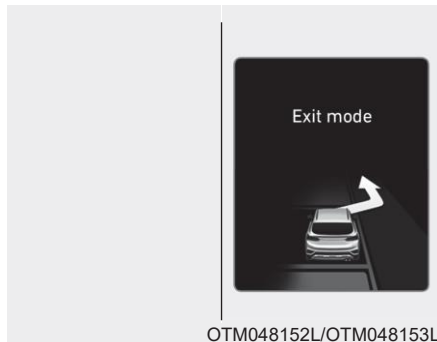
1. Тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесін қосыңыз

- Тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесінің батырмасын басыңыз (батырмада орналасқан индикатор жанады).
- Тұраққа қою кезінде көмек көрсету жүйесі белсендіріледі (батырмада орналасқан индикатор жанады).
Кедергі анықталған жағдайда ескертуші дыбыстық сигнал беріледі.
- Жүйені өшіру үшін тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесінің батырмасын қайтадан басыңыз және 2 секундтан көп ұстап тұрыңыз.
- Оталдыруды әр өшірген сайын тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесі өшеді.

2. Тұрақ орнынан шығу режимін таңдау

- Тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесінің батырмасы арқылы режимді таңдаңыз.

Механикалық беріліс қорабымен

Берілісті ауыстырып-қосу иінтірегі N (бейтарап) күйінде тұруы, ал тежегіш басқысы толық басылуы тиіс.

Автоматты беріліс қорабымен

Берілісті ауыстырып-қосу иінтірегі P күйінде (тұраққа қою) тұруы, ал тежегіш басқысы толық басылуы тиіс.

- Тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесін белсендірген кезде автоматты түрде сол жақтан қатарға қою режимі таңдалады.
- Оң жақтан параллель қою режимін таңдау үшін тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесін тағы бір рет басу керек.
- Батырманы келесі басқан кезде жүйе өшеді.

3. Көлік құралының айналасындағы жағдайды тексеру

Тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесімен көлік құралын тұрақ орнынан шығарар алдында көлік құралының алдында және артында бос орынның болуы тексеріледі.

i Ақпарат

- Егер қоршаған жағдайды тексеру кезінде басқа көлік құралы (немесе кедергі) өте жақын тұрғаны анықталса, жүйе тиісті түрде жұмыс істей алмайды.
- Жүйенің қалыпты жұмысы келесі жағдайларда бұзылуы мүмкін:
  - (1) бергіштер мұз қабықшасымен жабылып қалса;
  - (2) бергіштер балшық қабатымен жабылып қалса;
  - (3) қарқынды жауын-шашын (қар немесе жаңбыр);
  - (4) кедергі тым жақын тұрса.
  - (5) автокөлік қалыпты түрде қойылмаса.

Жоғарыда аталған жағдайларда жүйе тұрақ орны бар болса да оны анықтай алмайды. Бұдан бөлек, жүйе тұраққа қоюға жеткілікті кеңістік болмаған жерден тұраққа қоятын орынды таба алады.

- Егер тұрақ орнынан шығу кезінде соқтығысып қалу мүмкін кедергі анықталса, жүйенің жұмысы тоқтайды.
- Егер қауіпсіз шығу үшін орын жеткіліксіз болса, жүйе жұмысы тоқтап қалуы мүмкін.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Егер көлік құралының айналасындағы жағдайды тексеру аяқталса, жүйені қолдануды жағдайды көзбен шолып тексергеннен кейін жалғастыруға болады.
- Егер селектор «P» (тұраққа қою) немесе «N» (бейтарап) күйінде тұрса, тұрақ орнынан шығу режимі тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесінің батырмасын абайсызда басудан қосылуы мүмкін.

4. Рөлдік дөңгелекті басқару

OTM048172L

OTM048150L

ОТМ048151L

- Если рычаг переключения передач находится в положении D (движение), R (задний ход) или N (нейтраль, только механическая коробка передач), то в зависимости от расстояния до препятствия спереди или сзади будет выводиться сообщение выше.

Управление рулевым колесом будет производиться автоматически.

- Работа системы будет прекращена, если сильно удерживать рулевое колесо руками при автоматическом управлении.

- Егер көлік құралының жылдамдығы 7 км/сағ-тан (сағатына 4,3 миль) асып кетсе, жүйе жұмысы тоқтайды.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Автоматты түрде басқару кезінде рөлдік дөңгелекті қол тигізбеу керек.

Тұрақ орнынан шығу барысында жүйені өшіру

Рөлдік дөңгелекті басқару кезінде тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесінің батырмасын немесе тұраққа қою кезінде жақындағаны туралы ескерту жүйесінің батырмасын басыңыз.

⚠ НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Тежегіш басқысын басып жылдамдықты реттей отырып, үнемі жай қозғалу керек.

5. Тұрақ орнынан шығу аяқталды

ОТМ048154L

Тұраққа арналған орыннан шығу кезінде жүргізушіге көмек көрсету аяқталғаннан кейін жоғарыда көрсетілген хабарлама пайда болады.

Тұрақ орнынан шығу аяқталғаннан кейін рөлдік дөңгелекті қолмен басқару керек.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Тұрақ орнынан шығу кезінде рөлдік дөңгелекті қозғалыс бағытында барынша бұрып, кейін тежегіш басқысымен көлік құралының жылдамдығын реттей отырып, жайлап қозғалысты бастау керек.
- Егер тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесінің автокөліктің қасында зат бар екені туралы ескертуші дыбыстық сигнал берілсе (затқа дейінгі қашықтық – 30 см шамасында: үздіксіз тондық сигнал), онда автокөлік қозғалысын бастар алдында міндетті түрде қоршаған ортаны тексеріп отырыңыз. Егер көлік құралы объектіге тым жақын орналасса, ескертуші дыбыстық сигнал беріледі.
- Егер көлік құралының алдындағы немесе артындағы кедергіге дейінгі қашықтық жеткіліксіз болса, қауіпсіздікті сақтау мақсатында жүйе жұмысы тоқтатылады.

Қосымша (хабарламалар)

нұсқаулар

Тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесінің жұмыс істеуі кезінде шығу кезектілігіне қарамастан хабарлама шығуы мүмкін.

Хабарламалар қоршаған жағдайға қарай шығады. Көлік құралын қою кезіндегі көмек көрсету жүйесін қолдана отырып тұраққа қою кезінде нұсқауларды орындау керек.

i Ақпарат

- Төменде аталған жағдайларда жүйенің өшуі жүреді. Бұл ретте көлік құралын тұраққа қою қолмен орындалуы тиіс.
  - ABS-ті белсендіру кезінде.
  - TCS/ESC-ті өшіру кезінде.
- Төменде аталған жағдайда жүйе қосылмайды.
  - TCS/ESC-ті өшіру кезінде.

Жүйенің штаттан тыс жұмысы

- Егер жүйе қосулы болса және онда ақаулық табылса, суретте көрсетілген хабарлама шығады. Бұдан бөлек, батырмада орналасқан индикатор жанбайды және дыбыстық сигнал беріледі.
- Тұраққа қою кезіндегі көмек көрсету жүйесінде ғана ақаулық туындаған жағдайда, тұраққа қою кезінде жақындағаны туралы ескерту жүйесі жұмысын штаттық режимде жалғастырады.

Кез келген ақаулық анықталған жағдайда, жүйені тексеру үшін HYUNDAI уәкілетті дилеріне жүгінген жөн.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Егер бергіштердің қалыпты жұмысына басқа көлік құралының бергіштері, кедергілер немесе әртүрлі сигналдар кедергі келтірсе, жүйе дұрыс емес хабарлама беріп, тиісті түрде жұмыс істемеуі мүмкін.

ЖЫЛЫТҚЫШ

HAZARFA ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Артқы әйнектің ішкі бетіне бекітілген сымдардың зақымдануының алдын алу үшін, әйнекті тазарту үшін үшкір құралдарды немесе қажақты тазартқыштарды қолдануға жол берілмейді.

i Ақпарат

Жел әйнегінен қырауды алып тастау және булануды жою үшін осы бөлімдегі «Жел әйнегінен қырауды алып тастау және булануды жою» қараңыз.

Артқы жылытқышы әйнек

Жылытқыш қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде жел әйнегінің ішкі және сыртқы бетінен қырауды, тұманды және мұздың жұқа қабатын алып тастау үшін әйнекті жылытады.

- Артқы әйнек жылытқышын қосу үшін ауыстырып-қосқыштардың орталық панелінде орналасқан артқы әйнек жылытқышының батырмасын басыңыз. Артқы әйнек жылытқышын қосу кезінде жылытқыш батырмасындағы индикатор қосылады.
- Әйнек жылытқышын өшіру үшін қайтадан артқы әйнек жылытқышының ауыстырып-қосқышын басыңыз.

i Ақпарат

- Артқы әйнекте қардың көп мөлшері жиналып қалған жағдайда, артқы әйнек жылытқышын қосар алдында оны щеткамен алып тастаңыз.
- Оталдыруды өшіргеннен кейін шамамен 20 минуттан соң артқы әйнек жылытқышы автоматты түрде өшеді.

Сыртқы айналар жылытқышы (болған жағдайда)

Егер сіздің автокөлігіңізде сыртқы айналар жылытқышы болса, ол артқы әйнек жылытқышын қосумен қатар қосылады.

ҚОЛМЕН БАСҚАРЫЛАТЫН КЛИМАТ-БАҚЫЛАУ ЖҮЙЕСІ (БОЛҒАН ЖАҒДАЙДА)

■ А типі

■ В типі

■ 3-қатар аймағындағы ауа баптау жүйесін басқару (В типті ауа баптау жүйесі үшін)

1. Желдеткіш жылдамдығын реттегіш
2. Температураны реттегіш
3. Режимді таңдау батырмасы
4. Жел әйнегін жылытқыш батырмасы
5. Артқы әйнек жылытқышының батырмасы
6. Ауа баптағыш батырмасы*
7. Таза ауа ағынын басқару батырмасы
8. 3-ші қатар орындықтары тұсындағы ауа баптағыш батырмасы*
9. 3-ші қатар тұсындағы ауа баптау жүйесі желдеткішінің жұмыс істеу жылдамдығын басқару тұтқасы*

* : болған жағдайда

3

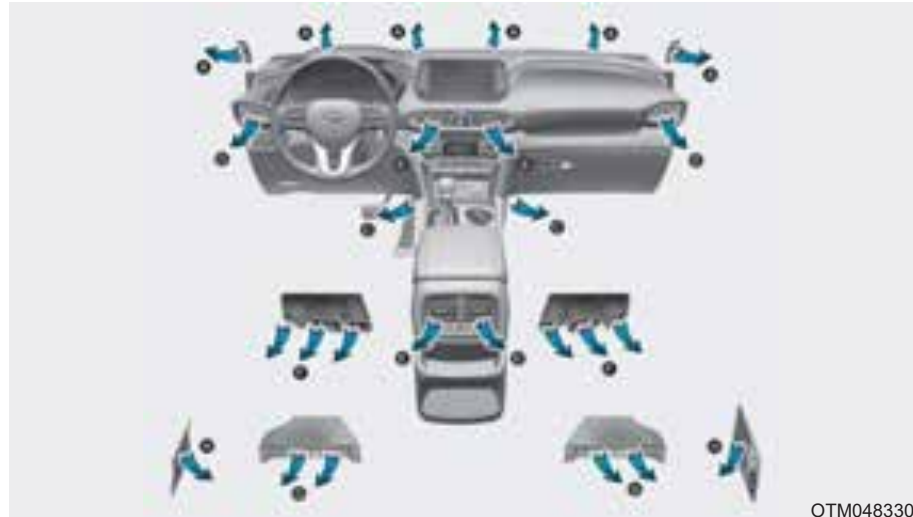
Көлік құралына арналған ыңғайлы компоненттер

OTM048300L/OTM048301/OTM048302

Режимді таңдау (3)

Ауаны жылыту және баптау

1. Қозғалтқышты іске қосыңыз.
2. Режимді қалаған күйге орнатыңыз.
Жылыту мен суыту тиімділігін жақсарту үшін төмендегілерді таңдаңыз:
- Жылыту:
- Суыту:
3. Температура реттегішті қалаған күйге орнатыңыз.
4. Ауа ағынын басқаруды сыртқы (таза) ауаның келуіне орнатыңыз.
5. Желдеткіш жылдамдығын реттегішті қалаған күйге орнатыңыз.
6. Егер ауаны баптау қажет болса, ауаны баптау жүйесін қосыңыз.

Режимді таңдау тұтқасы желдету жүйесінде ауа ағынын өзгерту үшін қолданылады.

- * 3-ші қатардағы орындықтардың (G, H) (болған жағдайда) шүмектері.
- 3-ші қатардағы орындықтардың (G) шүмектері алдыңғы климаттық қондырғымен басқарылады, ал ауа еден үстіндегі ауа өткізгіш бойынша беріледі.
- Ауа өткізгіш ұзын болғандықтан 3-ші қатар (G) орындықтарына арналған шүмектер арқылы ауа ағыны аспаптық панельдегі шүмек арқылы өтетін ағынмен салыстырғанда әлсіз болуы мүмкін.
- 3-ші қатар (H) орындықтарының шүмектеріне ауа ағыны 3-ші қатар орындықтары тұсындағы ауа баптағыш батырмасымен және реттегішімен басқарылады.

Бет деңгейі (B, D, E)

Ауа ағыны бетке және дененің жоғарғы бөлігіне бағытталған. Бұдан бөлек, ауаны беру бағытын бағыттаушы арналар көмегімен өзгертуге болады.

Қос бағытталған (B, C, D, E, F, G)

Ауа ағыны бетке және еденге бағытталған.

Еден деңгейі (A, C, D, E, F, G)

Ауа ағынының көп бөлігі еденге, ал оның аз ғана бөлігі жел әйнегіне және бүйір әйнек жылытқыштарына бағытталады.

Еденнің / жел әйнегін жылытқыштың деңгейі (A, C, D, E, F, G)

Ауа ағынының көп бөлігі еденге және жел әйнегіне, ал оның аз ғана бөлігі бүйір әйнек жылытқыштарына бағытталады.

Жел әйнегін жылытқыш (4) (A, D)

Ауа ағынының көп бөлігі жел әйнегіне, ал ағынның аз ғана бөлігі бүйір әйнектерге бағытталады.

OTM048304

A/C MAX (B, D) деңгейі (болған жағдайда)

A/C MAX-ты қосу үшін температураны реттеу тұтқасы шеткі сол жақ күйге бұрылуы тиіс. ауа ағыны бетке және дененің жоғарғы бөлігіне бағытталған.

Осы режимде ауаны баптау және қайта айналдыру күйі автоматты түрде таңдалады.

Салон жеткілікті түрде салқындаған кезде мүмкіндігінше температураны реттеу тұтқасын A/C MAX күйінен ауыстырып, A/C батырмасын басыңыз.

Желдету тесіктерін басқару иінтірегін жылжыту кезінде желдету тесіктері жабылады.

Температураны басқару (2)

Температураны жоғарылату реттегішті оңға бұру арқылы орындалады. Температураны азайту реттегішті солға бұру арқылы орындалады.

Ауа тартқышты басқару (7)

Бұл басқару элементі сыртқы (таза) ауаны таңдау немесе қайта айналдыру үшін қолданылады.

Ауаны кіргізу режимін өзгерту үшін басқару батырмасын басыңыз.

Аспаптық панельдегі желдету тесіктері

Желдету тесіктерін басқару иінтірегінң көмегімен тесіктер бөлек-бөлек ашық немесе жабық болуы мүмкін.

Ауаны қайта айналдыру күйінде ауаның берілуін реттегіш

Қайта айналу қосулы тұрған кезде салоннан алынатын ауа жылыту жүйесі арқылы өтеді және таңдалған режимге қарай жылиды немесе салқындайды.

Сыртқы ауаны беру күйінде ауаның берілуін реттегіш

Реттегішті сыртқы (таза) ауаны беруге орнату кезінде ауа көлік құралына сыртынан келеді және таңдалған функцияға қарай жылиды немесе салқындайды.

i Ақпарат

Таза ауаның берілуін қолданған жөн.

Қайта айналу күйінде (ауа баптағышсыз) жылытқыштың ұзақ жұмысы алдыңғы әйнектің және бүйір әйнектердің булануына алып келуі, ал салондағы ауа қапырық болып кетуі мүмкін.

Ауаны қайта айналдыру режимінде ауа баптағышының ұзақ жұмысы автокөлік салонында ауаның шектен тыс құрғап кетуіне алып келеді.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- Ауаны қайта айналдыру режимінде климат-бақылау жүйесін ұзақ пайдалану автокөлік ішінде

ылғалдылық деңгейінің артуына алып келеді, сол себепті буланып кетеді және көру нашарлайды.

- Ауаны баптау немесе жылыту жүйесі қосылған автокөлікте ұйықтауға тыйым салынады, бұл оттегі деңгейінің төмендеуі және/немесе дене температурасының өзгеруі салдарынан денсаулыққа күрделі зақым келтіруі немесе өлімге алып келуі мүмкін.
- Ауаны қайта айналдыру режимінде климат-бақылау жүйесін ұзақ пайдалану әлсіздікке және ұйқышылдыққа және автокөліктен басқарудан айрылуға алып келуі мүмкін. Жүргізу кезінде таза ауа беру режимін барынша жиі қосу керек.

Желдеткіштің айналу жиілігін басқару (1)

Желдеткіш жұмысының жылдамдығын және ауа ағынын арттыру үшін реттегішті оңға бұрыңыз. Желдеткіш жұмысының жылдамдығын және ауа ағынын азайту үшін реттегішті солға бұрыңыз.

Желдеткіш жылдамдығын реттегішті «0» күйіне ауыстырған кезде желдеткіш өшеді.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Оталдыру қосулы тұрған күйде желдеткіштің жұмысы аккумулятор батареясы зарядының бітуіне алып келуі мүмкін. Желдеткішті қозғалтқыш қосулы тұрған кезде қосқан жөн.

Ауаны баптау (A/C) (6) (болған жағдайда)

Ауаны баптау жүйесін қосу үшін A/C батырмасын басыңыз (индикатор жанады). Ауаны баптау жүйесін өшіру үшін батырманы тағы бір рет басыңыз.

3-ші қатар аймағындағы ауаны баптау (болған жағдайда)

[A]: Алдынан, [B]: Сол жақ артынан, [C]: Оң жақ артынан

3-ші қатар аймағындағы ауаны баптау жүйесін басқаруды қосу

1. Климат-бақылаумен басқару панелінде орналасқан 3-ші қатар аймағындағы (8) ауа баптауды қосу/өшіру батырмасын басыңыз және 3-ші қатар орындықтары (9) үшін желдеткіш жылдамдығын реттегіш көмегімен желдеткіштің қажетті жылдамдығын орнатыңыз (ON/OFF батырмасындағы индикатор қосылады).

2. 3-ші қатар аймағындағы ауаны баптау жүйесін өшіру үшін климат-бақылаумен басқарудың алдыңғы панелінде орналасқан 3-ші қатардағы ауа баптағышты қосу/өшіру батырмасын басыңыз немесе 3-ші қатар орындықтары үшін желдеткіш жылдамдығын реттегіш арқылы желдеткішті OFF күйіне орнатыңыз (қосу/өшіру батырмасындағы индикатор жанбайды).

Жүйенің жұмысы

Желдету

1. режимін таңдаңыз.
2. Ауа ағынын басқаруды сыртқы (таза) ауаның түсуіне орнатыңыз.
3. Температура реттегішті қалаған күйге орнатыңыз.
4. Желдеткіш жылдамдығын реттегішті қалаған күйге орнатыңыз.

Жылыту

1. режимін таңдаңыз.
2. Ауа ағынын басқаруды сыртқы (таза) ауаның түсуіне орнатыңыз.
3. Температура реттегішті қалаған күйге орнатыңыз.
4. Желдеткіш жылдамдығын реттегішті қалаған күйге орнатыңыз.
5. Егер қатты жылыту қажет болса, ауаны баптау жүйесін қосыңыз (болған жағдайда).

Жел әйнегі буланып кеткен жағдайда режимін немесе таңдаңыз.

Пайдалану бойынша кеңестер

- Желдету жүйесі арқылы жағымсыз газдардың автокөлік салонына кіруінің алдын алу мақсатында ауаны алуды басқару батырмасын ауаны қайта айналдыру күйіне орнатыңыз. Ауа жеткілікті түрде сергітсе, ауыстырып-қосқышты таза ауа күйіне қойыңыз. Осылайша жүргізушінің жайлылығы мен қырағылығы артады.
- Жел әйнегі булануының алдын алу мақсатында ауаны алу реттегішін таза ауа күйіне орнатыңыз, желдеткіш жылдамдығын қажетті күйге орнатыңыз, ауаны баптау жүйесін қосып, температураны реттеңіз.

Ауаны баптау жүйесі

HYUNDAI ауа баптау жүйелерінде R-134a немесе R-1234yf хладагенті қолданылады.

1. Қозғалтқышты қосыңыз. Ауа баптау батырмасын басыңыз.
2. режимін таңдаңыз.
3. Ауа ағынын басқаруды сыртқы (таза) ауаның түсуіне немесе қайта айналдыруға орнатыңыз.
4. Өз жайлылығыңызды қамтамасыз ету үшін желдеткіш жылдамдығын және температураны реттеңіз.

Ақпарат

Жеткізу елінде көлік құралын дайындау сәтінде қолданылатын нормативтерге сәйкес, ауа баптағыш R-134a немесе R-1234yf суық агентімен май құйылады. Ауа баптау жүйесінің суық агенті туралы ақпарат автокөлік капоты астындағы жапсырмада көрсетілген. Ауа баптау жүйесінің суық агенті туралы ақпарат бар жапсырманың орналасқан жері 8-тарауда көрсетілген.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Дұрыс әрі қауіпсіз жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін тоңазыту контурына тек арнайы оқудан өткен және сертификатталған мамандар ғана қызмет көрсетуі тиіс.
- Тоңазыту контурына қызмет көрсетуді жақсы желдетілетін бөлмеде орындау қажет.
- Ауа баптағыштың булағышын (суыту иректүтігін) жөндеу немесе ауыстыру үшін басқа немесе авариялық автокөліктен алынған булағышты пайдалануға тыйым салынады. Жаңа MAC булағыштары сертификатталуы және SAE J2842 стандарттарының талаптарына жауап беретін тиісті маркасы болуы тиіс.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Көше ыстық болған кезде ылди бойымен немесе қозғалысы қарқынды жол бойымен жүру кезінде ауа баптау жүйесін қолданған кезде температура көрсеткішті мұқият бақылап отырыңыз. Ауа баптау жүйесі қозғалтқыштың қызып кетуіне алып келуі мүмкін. Егер температура көрсеткіш қозғалтқыштың қатты қызып кеткенін көрсетсе, желдеткішті пайдалана беріңіз, бірақ желдету жүйесін өшіріңіз.
- Ылғал қоршаған орта жағдайында автокөліктің әйнектерін ашу автокөлік ішінде су тамшыларының түзілуіне алып келуі мүмкін. Ылғал электр жабдығының зақымдалуына алып келуі мүмкін болғандықтан, ауа баптау жүйесін тек әйнек жабық кезде қолдану керек.

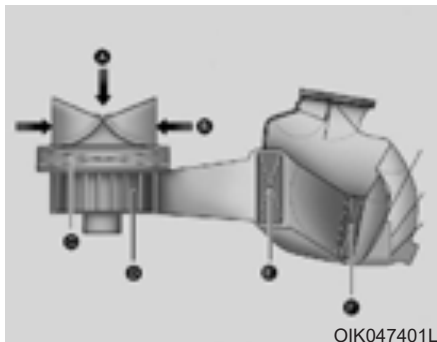
Ауа баптау жүйесін пайдалану бойынша кеңестер

- Егер автокөлік ұзақ уақыт бойы күн астына қойылса, сыртқы ауаны жіберу үшін терезелерді аз уақытқа ашып қойыңыз.
- Жеткілікті түрде желдетуге қол жеткізгеннен кейін қайтадан ауаны қайта айналдыру режимінен сыртқы ауаны беру режиміне ауысыңыз.
- Жаңбырлы күндері немесе ауа ылғалдылығы жоғары күндері әйнектің сыртқы бетіндегі ылғалды азайту үшін ауа баптау жүйесін әйнек немесе төбедегі люк жабық кезде қолданыңыз.
- Ауа баптау жүйесінің жоғары өнімділігін қамтамасыз ету үшін оны әр ай сайын тым болмаса бірнеше минут бойы қолданыңыз.

- Ауа баптағышты қарқынды пайдаланған жағдайда сыртқы ауаның және жел әйнегіне үрлеу ауасының арасындағы айырмашылық жел әйнегінің сыртқы бетінде ылғалдың түзілуіне алып келуі мүмкін, бұл көру мүмкіндігін нашарлатады. Бұл жағдайда режим таңдауды реттегішті күйіне орнатыңыз және желдеткіштің айналу жылдамдығын азайтыңыз.

Жүйенің техникалық қызмет көрсетуі

Климат-бақылау жүйесінің ауа сүзгісі

[A] : Сыртқы ауа

[B] : Қайта айналатын ауа

[C] : Климат-бақылау жүйесінің ауа сүзгісі

[D] [D]: Желдеткіш өзегі

[E]: Булағыш өзегі

[F]: Жылытқыш өзегі

Бұл сүзгі қолғап жәшігінің артында орналасқан. Ол автокөлікке жылыту және ауа баптау жүйесі арқылы кіретін шаңды және басқа ластандырғыштарды сүзеді.

Климат-бақылау жүйесінің ауа сүзгісін ауыстыру үшін техникалық қызмет көрсету кестесіне сәйкес, HYUNDAI уәкілетті дилеріне жүгінген жөн.

Автокөлікті шаңды, тегіс емес жолдар сияқты қатаң жағдайларда пайдалану кезінде климат-бақылау жүйесінің ауа сүзгісін жиі тексеріп, ауыстырып отыру қажет.

Ауа ағыны күрт төмендеген жағдайда HYUNDAI уәкілетті дилерінде жүйені тексерген жөн.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Май мен суық агенттің дұрыс түрі мен мөлшерін қолдану маңызды. Олай істемеген жағдайда сығымдағыш зақымдалуы және жүйе жұмысында ауытқу болуы мүмкін.

Ауа баптағыш жүйесінде суық агент пен май мөлшерін тексеру

Суық агент деңгейі төмен болған жағдайда ауа баптау жүйесінің өнімділігі төмендейді. Шектен тыс толтыру да ауа баптау жүйесіне кері әсер етеді.

Сондықтан қалыптан тыс жұмыс анықталған жағдайда жүйені тексеру үшін HYUNDAI уәкілетті дилеріне жүгінген жөн.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

R-134a суық агенті бар көлік құралдары

Суық агент өте жоғары қысымда жанып кетуі мүмкін болғандықтан ауа

баптау жүйесіне қызмет көрсетуді тек оқудан өткен және сертифицикатталған техникалық мамандар ғана жүргізуі тиіс. Суық агенттің дұрыс түрі мен мөлшерін қолдану маңызды. Олай істемеген жағдайда автокөлік зақымдалуы және жарақат тигізуі мүмкін.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

R-1234yf бар автокөліктер

Суық агент өте жоғары қысымда жанып кетуі мүмкін болғандықтан ауа баптау жүйесіне

қызмет көрсетуді тек оқудан

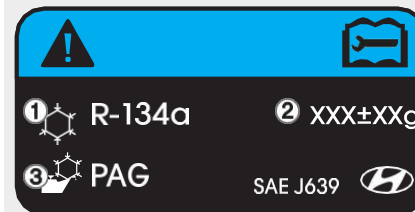
өткен және сертифицикатталған техникалық мамандар жүргізуі тиіс. Май мен суық агент дұрыс түрі мен мөлшерін таңдау маңызды. Олай істемеген жағдайда автокөлік зақымдалуы және жарақат тигізуі мүмкін.

Ауа баптау жүйесін тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгінген жөн.

Ауа баптау жүйесінің суық агенті туралы ақпарат бар заттаңба

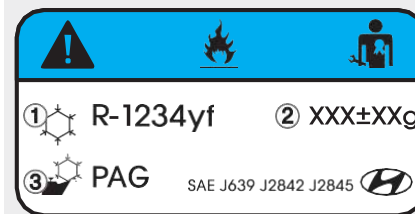
■ Мысал

• А типі

ODH044365R

• B типі

ODH043366

Көлік құралындағы ауа баптау жүйесінің суық агенті туралы ақпарат бар нақты жапсырма келтірілгеннен басқаша болуы мүмкін.

Төменде ауа баптау жүйесінің суық агенті туралы ақпарат бар заттаңбадағы белгілер мен сипаттамалар мәні келтіріледі.

1. Суық агенттің жіктелуі
2. Суық агент көлемі
3. Сығымдағыш майының жіктелуі

Ауа баптау жүйесінің суық агенті туралы ақпарат автокөлік капотының астындағы жапсырмада көрсетілген.

Ауа баптау жүйесінің суық агенті туралы ақпарат бар жапсырманың орналасқан жері 8-тарауда көрсетілген.

АВТОМАТТЫ ТҮРДЕ БАСҚАРЫЛАТЫН КЛИМАТ-БАҚЫЛАУ ЖҮЙЕСІ (БОЛҒАН ЖАҒДАЙДА)

■ А типі

■ В типі

■ Управление системы кондиционирования воздуха в зоне 3-го ряда (для системы кондиционирования тип В)

1. Жүргізуші жақтағы температура реттегіш
2. Жолаушы жақтағы температура реттегіш
3. AUTO (автоматты түрде басқару) батырмасы
4. SYNC (синхрондау) батырмасы
5. Өшіру (OFF) батырмасы
6. Ауа баптағыш батырмасы
7. Жел әйнегін жылытқыш батырмасы
8. Желдеткіш жұмысының жылдамдығын реттеу батырмасы
9. Режим таңдау батырмасы
10. Артқы әйнектің жылытқыш батырмасы
11. Таза ауа ағынын басқару батырмасы
12. 3-ші қатар орындықтарының тұсындағы ауа баптағыш батырмасы*
13. 3-ші қатар тұсындағы ауа баптау жүйесі желдеткішінің жұмыс жылдамдығын басқару тұтқасы*
14. Климаттық қондырғының ақпаратты экраны

* : болған жағдайда

OTM048313L/OTM048314L/OUM046445L

Климаттық қондырғыны автоматты түрде басқару

Автоматты климат-бақылау жүйесі қалаған температураны таңдау арқылы бақыланады.

1. AUTO батырмасын басыңыз. (3)

Режимдер, желдеткіш жұмысының жылдамдығы, ауаны беру және ауаны баптау температура баптауына сәйкес автоматты түрде реттеледі.

2. Қажетті мәнді таңдау үшін температура реттегіш тұтқасын (1, 2) бұраңыз. Температура ең азға (Lo) орнатылған кезде ауа баптау жүйесі тұрақты жұмыс істейді. Салон жеткілікті салқындағаннан кейін мүмкіндігінше тұтқаны ең жоғары температура күйін орнатыңыз.

Автоматты жұмыс режимін қосу үшін келесі батырмалардың кез келгенін басыңыз: Кнопка выбора режима

- Жел әйнегін жылытқыш батырмасы

(Жел әйнегін жылытқыш функциясын тоқтату үшін батырманы бір реттен көп басыңыз. Ақпараттық дисплейде «AUTO» символы пайда болады).

- Желдеткіш жұмысының жылдамдығын реттеу батырмасы.

Таңдалған функция қолмен басқарылады, ал басқа функциялар автоматты режимде жұмыс істейді.

Өз ыңғайлылығыңыз үшін және климат-бақылау тиімділігін жақсарту үшін «AUTO» батырмасын қолданыңыз және температураны 23°C-қа (73°F) орнатыңыз.

OTM048315

i Ақпарат

Жылыту және салқындату жүйесін жақсы басқаруды қамтамасыз ету үшін бергіштің қасына бірдене қоюға тыйым салынады.

Климаттық қондырғыны қолмен басқару

AUTO батырмасын автоматты түрде басқарудан басқа, жылыту және ауа баптау жүйелерін қол режимінде реттеуге болады. Бұл жағдайда басылған батырмалар тәртібіне сәйкес, жүйе кезекті режимде жұмыс істейді. Автоматты түрде жұмыс істеу кезінде AUTO-дан басқа батырмаларды басқан жағдайда таңдалмаған функциялар автоматты түрде басқарылады.

1. Қозғалтқышты іске қосыңыз.
2. Режимді қалаған күйге орнатыңыз.

Жылыту және салқындату тиімділігін жақсарту үшін төмендегілерді таңдаңыз:

- Жылыту:

- Салқындату:

3. Температура реттегішті қалаған күйге орнатыңыз.
4. Ауа ағынын басқаруды сыртқы (таза) ауаның келуіне орнатыңыз.
5. Желдеткіш жылдамдығын реттегішті қалаған күйге орнатыңыз.
6. Егер ауаны баптау қажет болса, ауа баптау жүйесін қосыңыз.
7. Толық автоматты түрде жұмыс істеу режиміне өту үшін AUTO батырмасын басыңыз.

Режимді таңдау (9)

Режимді таңдау тұтқасы желдету жүйесіндегі ауа ағындарын өзгерту үшін қолданылады.

- * 3-ші қатар орындықтарының шүмектері (G, H) (при наличии)
- 3-ші қатар орындықтарының шүмектері (G) алдыңғы климаттық қондырғымен басқарылады, ал ауа еден үстіндегі ауа өткізгіш бойынша беріледі.
- Ауа өткізгіш ұзын болғандықтан 3-ші қатар орындықтары (G) үшін шүмек арқылы ауа ағыны аспаптық панельдегі шүмек арқылы ауа ағынымен салыстырғанда әлсіз болуы мүмкін.
- 3-ші қатар орындықтарының (H) шүмектеріне ауа ағыны 3-ші қатар орындықтарының тұсындағы ауа баптағыш батырмасымен және реттегішімен басқарылады.

Бет деңгейі (B, D, E)

Ауа ағыны бетке және дененің жоғарғы бөлігіне бағытталған. Бұдан бөлек, ауаның берілу бағытын бағыттаушы каналдар арқылы өзгертуге болады.

Қос бағытталған (B, C, D, E, F, G)

Ауа ағыны бетке және еденге бағытталған.

Еден деңгейі (A, C, D, E, F, G)

Ауа ағынының көп бөлігі еденге бағытталады, ал оның аз ғана бөлігі жел әйнегіне және бүйір әйнек жылытқыштарына беріледі.

Еденнің/ жел әйнегі жылытқышының деңгейі (A, C, D, E, F, G)

Ауа ағынының көп бөлігі еденге және жел әйнегіне бағытталады, ал оның аз ғана бөлігі бүйір әйнек жылытқыштарына беріледі.

Жел әйнегін жылыту деңгейі (7) (A, D)

Ауа ағынының көп бөлігі жел әйнегіне бағытталады, ал ағынның аз ғана бөлігі бүйір әйнектерге беріледі.

Вентиляционные отверстия на приборной панели

С помощью рычага управления вентиляционными отверстиями отверстия могут быть открыты или закрыты по отдельности.

Желдету тесіктерін басқару иінтірегін жылжытқан кезде желдету тесіктері жабылады.

Температураны басқару (1, 2)

Температураны жоғарылату реттегішті оңға қарай бұрау арқылы орындалады. Температураны азайту реттегішті солға қарай бұрау арқылы орындалады.

ОТМ048319

Жүргізуші мен жолаушы жақтағы температураны біркелкі реттеу

- Жүргізуші мен жолаушы жақтағы температураны біркелкі реттеу үшін «SYNC» (синхрондау) батырмасын басыңыз.

Жолаушы жақтан температура жүргізуші жақтағыдай орнатылады.

- Жүргізуші жақтағы температураны реттеу тұтқасын бұраңыз. Жүргізуші жақтағы да, жолаушы жақтағы да температура бірдей түзетіледі.

Жүргізуші мен жолаушы жақтағы температураны жеке реттеу

Жүргізуші мен жолаушы жақтағы температураны бөлек реттеу үшін «SYNC» (синхрондау) батырмасын тағы бір рет басыңыз. Батырма индикаторы жанады.

Температураның түрленуі

Егер АКБ заряды бітсе немесе ажыратылса, температураны көрсету режимі Цельсий градусқа ауысады.

Температураны өлшеу бірліктерін °C-тан °F-ке және °F-тен °C-қа өзгерту:

- Климаттық қондырғыны автоматты түрде басқару жүйесі AUTO батырмасын басыңыз және OFF (ӨШІРУ) батырмасын қатар баса отырып, 3 секунд ұстап тұрыңыз.

- Аспаптардың комбинациясы

User Settings [Пользовательские настройки] → Other Features [Доп. функции] → Temperature unit [Ед. изм. темпер.] режиміне өтіңіз.

Бұған қоса, аспаптар комбинациясындағы СК-дисплейде және климаттық қондырғы экранында температураны өлшеу бірліктері өзгереді.

Ауа тартқышты басқару (11)

Бұл басқару элементі сыртқы (таза) ауаны және қайта айналымды таңдау үшін қолданылады.

Ауаны кіргізу режимін өзгерту үшін басқару батырмасына басыңыз.

Ауаны қайта айналдыру күйінде ауаның берілуін реттегіш

Қайта айналу қосулы тұрған кезде салоннан алынатын ауа жылыту жүйесі арқылы өтеді және таңдалған режимге қарай жылиды немесе салқындайды.

Сыртқы ауаның берілу күйінде ауаның берілуін реттегіш

■ А типі

Реттегішті сыртқы (таза) ауаның берілуіне орнату кезінде ауа көлік құралына сыртынан келеді және таңдалған функцияға қарай жылиды немесе салқындайды.

■ В типі

i Ақпарат

Таза ауаның берілуін қолданған жөн.

Қайта айналу күйінде (ауа баптағышсыз) жылытқыштың ұзақ жұмыс істеуі алдыңғы әйнек пен бүйір әйнектердің булануына алып келуі, ал салондағы ауа қапырық болып кетуі мүмкін.

Ауаны қайта айналдыру режимінде ауа баптағыштың ұзақ жұмысы автокөлік салонындағы ауаның шектен тыс құрғауына алып келеді.

- Ауа баптау немесе жылыту жүйесі қосулы тұрған автокөлікте ұйықтауға

тыйым салынады. Бұл оттегі деңгейінің төмендеуі және/немесе дене температурасының өзгеруі салдарынан денсаулыққа күрделі зақым келтіруі немесе өлімге алып келуі мүмкін.

- Ауаны қайта айналдыру режимінде климат-бақылау жүйесін ұзақ пайдалану әлсіздік пен ұйқышылдыққа және автокөлікті басқарудан айрылуға алып келуі мүмкін. Жүргізу кезінде таза ауаны беру режимін барынша жиі қосу керек.

Желдеткіштің айналу жиілігін басқару (8)

Желдеткіштің айналу жиілігін желдеткішті басқаруды ауыстырып-қосқышты басу арқылы өзгертуге болады.

Желдеткіштің жылдамдығы неғұрлым жоғары болса, ауа да көп келеді.

OFF батырмасын басу желдеткішті өшіреді.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Оталдыру қосұлы тұрған кезде желдеткіштің жұмысы аккумулятор батареясының разрядталуына алып келуі мүмкін.

Желдеткішті қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде қосқан жөн.

Ауа баптау жүйесі (6)

Ауаны баптау жүйесін қосу үшін A/C батырмасын басыңыз (индикатор жанады).

Ауа баптау жүйесін өшіру үшін батырманы тағы бір рет басыңыз.

OFF режимі (5)

Климат-бақылау жүйесін өшіру үшін OFF батырмасын басыңыз. Бірақ оталдыру қосұлы тұрған кезде режим таңдау және ауа беру батырмаларын әлі де басқаруға болады.

3-ші қатар аймағындағы ауаны баптау (болған жағдайда)

[A]: Алдынан, [B]: Сол жақ артынан, [C]: Оң жақ артынан

3-ші қатар аймағындағы ауаны баптауды басқару жүйесін қосу

1. Климат-бақылауды басқарудың алдыңғы панелінде орналасқан 3-ші қатар (12) аймағындағы ауаны баптауды қосу/өшіру батырмасын басыңыз және 3-ші қатар орындықтарына (13) арналған желдеткіш жылдамдығын реттегіш көмегімен желдеткіштің қажетті жылдамдығын орнатыңыз (ON/OFF батырмасындағы индикатор жанады).

- 3-ші қатар аймағындағы ауаны желдету жүйесін өшіру үшін климат-бақылауды басқарудың алдыңғы панелінде орналасқан 3-ші қатардағы ауа баптағышты қосу/өшіру батырмасын басыңыз немесе 3-ші қатар орындықтарына арналған желдеткіш жылдамдығын реттегіш арқылы желдеткішті OFF күйіне орнатыңыз (қосу/өшіру батырмасындағы индикатор жанбайды).

Жүйенің жұмысы

Желдету

1. режимін таңдаңыз.
2. Ауа ағынын басқаруды сыртқы (таза) ауаның келуіне орнатыңыз.
3. Температура реттегішті қалаған күйге орнатыңыз.
4. Желдеткіш жылдамдығын реттегішті қалаған күйге орнатыңыз.

Жылыту

1. режимін таңдаңыз.
  2. Ауа ағынын басқаруды сыртқы (таза) ауаның келуіне орнатыңыз.
  3. Температура реттегішті қалаған күйге орнатыңыз.
  4. Желдеткіш жылдамдығын реттегішті қалаған күйге орнатыңыз.
  5. Егер құрғақ жылыту қажет болса, ауа баптау жүйесін қосыңыз.
- Жел әйнегі буланып кеткен жағдайда немесе режимін таңдаңыз.

Пайдалану бойынша кеңестер

- Автокөлік салонына желдету жүйесі арқылы жағымсыз газдардың кіруінің алдын алу мақсатында ауа алуды басқару батырмасын аз уақытқа ауаны қайта айналдыру күйіне орнатыңыз. Ауа жеткілікті түрде салқындаған кезде ауыстырып-қосқышты таза ауа күйіне ауыстырыңыз. Осылайша жүргізушінің жайлылығы мен қырағылығы артады.
- Жел әйнегінің булануының алдын алу мақсатында ауаны алу реттегішін таза ауа күйіне орнатыңыз, желдеткіш жылдамдығын қажетті күйге орнатыңыз, ауаны баптау жүйесін қосыңыз және температураны реттеңіз.

Ауа баптау жүйесі

HYUNDAI ауа баптау жүйелерінде R-134a немесе R-1234yf суық агенті қолданылады.

1. Қозғалтқышты іске қосыңыз. Ауаны баптау батырмасын басыңыз.
2. режимін таңдаңыз.
3. Ауа ағынын басқаруды сыртқы (таза) ауаның келуіне немесе қайта айналуына орнатыңыз.
4. Өз жайлылығыңызды қамтамасыз ету үшін желдеткіштің жылдамдығы мен температураны реттеңіз.

Ақпарат

Жеткізу елінде көлік құралын дайындау кезінде қолданылатын нормативтерге сәйкес, кондиционер R-134a немесе R-1234yf суық агентімен май құйылады. Ауаны баптау жүйесінің суық агенті туралы ақпарат автокөлік капотының астындағы жапсырмада көрсетілген. Ауаны баптау жүйесінің суық агенті туралы ақпарат бар жапсырманың орналасқан жері 8-тарауда көрсетілген.

HAZARFA ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Дұрыс әрі қауіпсіз жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін тоңазыту контурына тек арнайы оқудан өткен және сертифицикатталған мамандар қызмет көрсетуі тиіс.
- Тоңазыту контурына қызмет көрсетуді жақсы желдетілетін бөлмеде орындау керек.
- Ауа баптағыштың булағышын (салқындату өзегін) жөндеу немесе ауыстыру үшін басқа немесе авариялық автокөліктен алынған булағышты қолдануға тыйым салынады. MAC жаңа булағыштары сертифицикатталуы және SAE J2842 стандартының талаптарына сай келетін маркасы болуы тиіс.

HAZARFA ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Көшеде ыстық болған кезде ылди бойымен жоғары қарай немесе қозғалысы қарқынды жол бойымен жүргізу кезінде ауа баптау жүйесін қолдануда температура реттегішті мұқият бақылап отырыңыз. Ауа баптау жүйесі қозғалтқыштың қызып кетуіне алып келуі мүмкін. Егер температура көрсеткіш қозғалтқыштың қызып кеткенін көрсетсе, желдеткішті пайдалана беріңіз, бірақ ауа баптау жүйесін өшіріңіз.
- Ылғал қоршаған орта жағдайында автокөліктің әйнектерін ашу автокөлік ішінде су тамшыларының түзілуіне алып келуі мүмкін. Ылғал электр жабдығының зақымдануына алып келуі мүмкін болғандықтан, ауа баптау жүйесін тек әйнек жабық кезде қолданған жөн.

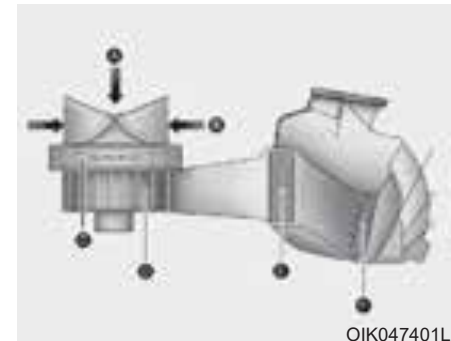
Ауа баптау жүйесін пайдалану бойынша кеңестер

- Егер автокөлік күн астында ұзақ уақыт бойы қойылса, ыстық ауаны жіберу үшін терезелерді аз уақытқа ашып қойыңыз.
- Жеткілікті түрде салқындатуға қол жеткізгеннен кейін қайтадан ауа айналдыру режимінен сыртқы ауаны беру режиміне өтіңіз.
- Жаңбырлы күндері немесе ауа ылғалдылығы жоғары күндері әйнектің ішкі бетінде ылғалды азайту үшін ауа баптау жүйесін әйнектер және төбедегі люк жабық кезде қолданған жөн.
- Ауа баптау жүйесінің жоғары өнімділігін қамтамасыз ету үшін оны әр ай сайын тым болмаса бірнеше минут бойы қолданыңыз.

- Ауа баптағышты қарқынды пайдаланған жағдайда сыртқы ауа мен жел әйнегіне үрлеу температуралары арасындағы айырмашылық жел әйнегінің сыртқы бетінде ылғалдың түзілуіне алып келуі мүмкін, бұл көру мүмкіндігінің нашарлауына алып келеді. Бұл жағдайда режим таңдауды реттегішті күйіне орнатып, желдеткіш жылдамдығын азайту керек.

Жүйеге техникалық қызмет көрсету

Климат-бақылау жүйесінің ауа сүзгісі

[A] : Сыртқы ауа

[B] : Қайта айналатын ауа

[C] : Климат-бақылаудың ауа сүзгісі

[D] : Желдеткіш

[E] : Булағыш өзегі

[F] : Жылытқыш өзегі

Бұл сүзгі қолғап жәшігінің артына орнатылған. Ол автокөлікке жылыту және ауа баптау жүйесі арқылы кіретін шаңды және басқа да ластағыштарды сүзеді.

Климат-бақылау жүйесінің ауа сүзгісін ауыстыру үшін техникалық қызмет көрсету кестесіне сәйкес HYUNDAI уәкілетті дилеріне жүгінген жөн. Автокөлікті шаңды, тегіс емес жолдар сияқты қатаң жағдайларда пайдалану кезінде климат-бақылау жүйесінің ауа сүзгісін жиі тексеріп, ауыстырып отыру қажет.

Ауа ағыны күрт төмендеген жағдайда HYUNDAI уәкілетті дилерінен жүйені тексерген жөн.

Ауа баптағыш жүйесіндегі суық агент пен май мөлшерін тексеру

Суық агенттің деңгейі төмен болған жағдайда ауа баптау жүйесінің өнімділігі төмендейді. Шектен тыс толтыру да ауа баптау жүйесіне кері әсер етеді.

Сондықтан стандартқа сай емес жұмыс анықталған жағдайда жүйені тексеру үшін HYUNDAI уәкілетті дилеріне жүгінген жөн.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

R-134a суық агенті бар көлік құралдары

Суық агент өте жоғары қысымда жанып кетуі мүмкін болғандықтан, ауа баптау жүйесіне қызмет көрсетуді тек оқудан өткен және сертификатталған техникалық мамандар ғана жүргізуі тиіс. Суық агент пен майдың дұрыс түрі мен мөлшерін қолдану маңызды. Олай істемеген жағдайда автокөлік зақымдалуы немесе жарақат тигізуі мүмкін.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

R-1234yf бар автокөліктер

Суық агент өте жоғары қысымда жанып кетуі мүмкін болғандықтан ауа баптау жүйесіне қызмет көрсетуді тек оқудан

өткен және серти-

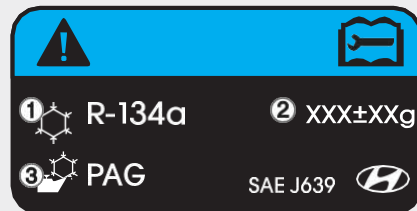
фикатталған техникалық мамандар ғана жүргізуі тиіс. Май мен суық агенттің дұрыс түрі мен мөлшерін қолдану маңызды. Олай істемеген жағдайда автокөліктің зақымдалуы және жарақат тигізуі мүмкін.

Ауаны баптау жүйесін тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгінген жөн.

Ауаны баптау жүйесінің суық агенті туралы ақпарат бар заттаңба

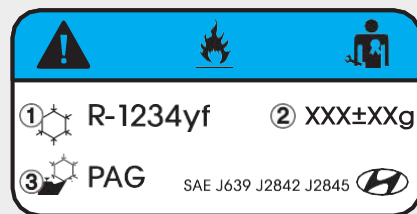
■ Мысал

• А типі

ODH044365R

• B типі

ODH043366

Көлік құралындағы ауаны баптау жүйесінің суық агенті туралы ақпарат бар нақты жапсырма келтірілгеннен басқаша болуы мүмкін.

Төменде ауа баптау жүйесінің суық агенті туралы ақпарат бар заттаңбадағы сипаттамалар мен сипаттамалардың мәні келтіріледі:

1. Суық агенттің жіктелуі
2. Суық агент көлемі
3. Сығымдағыш майының жіктелуі

Ауаны баптау жүйесінің суық агенті туралы ақпарат автокөлік капотының астындағы жапсырмада көрсетілген.

Ауаны баптау жүйесінің суық агенті туралы ақпарат бар жапсырманың орналасқан жері 8-тарауда көрсетілген.

ҚЫРАУДЫ ЖӘНЕ АЛДЫҒЫ ӘЙНЕКТИҢ БУЛАНУЫН ЖОЮ

АБАЙЛАҢЫЗ

Жел әйнегін жылыту

Шектен тыс ылғалды ауа райы жағ-

дайында

және

күйін салқындату кезінде қолдануға

тыйым салынады. Сыртқы ауа мен

жел әйнегіне

үрлеу ауасының температура-

лары арасындағы айырмашылық

жел әйнегінің сыртқы бетінде

ылғалдың түзілуіне алып келуі

мүмкін, бұл шолу мүмкіндігіне

айрылуға алып келеді. Бұл жағдайда

таңдау режимінің батырмасын немесе

тұтқасын мына күйге орнату және

желдеткіштің жылдамдығын

азайту керек.

Жел әйнегін барынша жылыту үшін температураны таңдау тұтқасымен жоғары

температураны, ал

жылдамдықты таңдау

тұтқасымен ең жоғары

жылдамдықты орнатыңыз.

Климат-бақылау дисплейіндегі

жел әйнегін жылыту

батырмасын қосыңыз.

Қозғалтқышты жылыту

кезеңінен кейін жылы ауа жел

әйнегіне бағытталады.

Әйнек жылытқышы жұмыс істеп

тұрған кезде еденге жылу

ауасын қатар бағыттау қажет

болған жағдайда «еденнің-жел

әйнегін жылытқыштың деңгейі»

режимін таңдаңыз.

Қозғалысты бастар алдында

жел әйнегінен, артқы әйнектен,

сыртқы артқы көрініс әйнегінен

және бүйір әйнектерден қар мен

мұзды алып тастаңыз.

- Жел әйнегін жылытқыш жұмысының тиімділігін арттыру және жел әйнегінің ішкі жағының булану ықтималдығын барынша азайту үшін капотты және капот торының ауа кіру тесігін қардан тазалаңыз.

Ақпарат

Егер қозғалтқыштың

температурасы іске қосылғаннан

кейін салқын болып қалса, онда

берілетін су ағыны жылы немесе

ыстық болмайынша

қозғалтқышты қыздыруға аз

уақыт қажет болуы мүмкін.

Климаттық қондырғыны басқару жүйесі

Ішкі жел әйнегін жібіту үшін

[A] : А типі, [B] : В типі

1. «0» күйінен басқа желдеткіштің кез келген жылдамдығын таңдаңыз.
2. Қалаған температураны таңдаңыз.
3. Жылытқыш батырмасын ( ) басыңыз.

4. Сыртқы (таза) ауа режимі автоматты түрде таңдалады. Бұдан бөлек, реттегішті күйіне орнатқан жағдайда ауа баптағыш (болған жағдайда) автоматты түрде қосылады.

Егер ауа баптағыш, сыртқы (таза) ауаны беру автоматты түрде қосылмаса, тиісті батырманы басыңыз.

Сыртқы жел әйнегін жібіту үшін

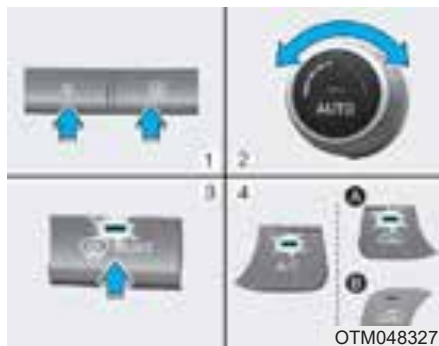
[A] : А типі, [B] : В типі

1. Желдеткіштің ең жоғары жылдамдығын орнатыңыз (шеткі оң жақ).
2. Температура реттегішті ең жоғары температура күйіне орнатыңыз.
3. Жылытқыш батырмасын ( ) басыңыз.
4. Таза ауа ағыны және ауа баптау режимі (болған жағдайда) автоматты түрде таңдалады.

Климаттық қондырғыны автоматты түрде басқару

Ішкі жел әйнегін жібіту үшін

[A] : А типі, [B] : В типі

1. Желдеткіште қалаған жылдамдықты таңдаңыз.
2. Қалаған температураны таңдаңыз.
3. Жылытқыш батырмасын ( ) басыңыз.

4. Ауаны баптау тіркелген ауа температурасына сәйкес қосылады және автоматты түрде сыртқы (таза) ауаны беру күйі қосылады, сондай-ақ жылдамдықтың ең жоғары жылдамдығы таңдалады.

Егер ауа баптағыш, сыртқы ауаның берілуі және желдеткіштің жоғары айналу жиілігі автоматты түрде қосылмаса, тиісті батырманы басу керек.

( ) күйін таңдаған кезде желдеткіштің айналу жиілігі артады.

Сыртқы жел әйнегін жібіту үшін

[A] : А типі, [B] : В типі

1. Желдеткіш жылдамдығын ең жоғары күйге орнатыңыз.
2. Желдеткіш реттегішін ең жоғары температура күйіне (HI) орнатыңыз.
3. Жылытқыш батырмасын ( ) басыңыз.

4. Ауаны баптау тіркелген ауа температурасына сәйкес қосылады және автоматты түрде сыртқы (таза) ауаны беру күйі таңдалады.

 күйін таңдаған кезде желдеткіштің айналу жиілігі артады.

Жел әйнегін автоматты түрде жылыту жүйесі (тек микроклиматты автоматты түрде басқару жүйесі үшін, болған жағдайда)

Жел әйнегін автоматты түрде жылыту жүйесі жел әйнегінің сыртқы бетіндегі ылғалды автоматты түрде анықтап, жел әйнегінің сыртқы бетінің булану ықтималдығын азайтады.

Буланған әйнекті автоматты түрде тазарту жүйесі желдеткіш немесе ауа баптағыш қосулы тұрған кезде жұмыс істейді.

Ақпарат

Сыртқы ауа температурасы -10°C -тан төмен болған жағдайда жел әйнегін автоматты түрде жылытудың қалыпты жұмысына кепілдік берілмейді.

Жел әйнегін автоматты түрде жылыту жүйесін қосу және өшіру үшін жел әйнегін жылытқыш батырмасын басыңыз және 3 секунд бойы ұстап тұрыңыз. Жүйенің өшуі климат-бақылау жүйесінің дисплейінде «ADS OFF» белгісінің пайда болуымен расталады. Жел әйнегін автоматты түрде жылыту жүйесін қосу үшін жоғарыда келтірілген әрекеттерді орындаңыз. Осы кезде «ADS OFF» белгісі өшеді.

АКБ ажыраған немесе заряды біткен жағдайда жүйе жел әйнегін автоматты түрде жылыту жүйесіне ауысады.

Ақпарат

Жүйенің тиімді жұмысы үшін ауаның қайта айналуын жел әйнегін автоматты түрде жылыту жүйесі жұмыс істеп тұрған кезде қоспаңыз.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Жел әйнегінің жоғарғы бөлігінде орналасқан бергіш қақпағын алып тастамаңыз.

Жүйе бөлшектері зақымдалуы мүмкін, бұл көлік құралына беретін кепілдікпен қамтылмайды.

КЛИМАТ-БАҚЫЛАУ ЖҮЙЕСІНІҢ ҚОСЫМША ФУНКЦИЯЛАРЫ

Автоматты түрде желдету (болған жағдайда)

Салондағы ауа сапасын арттыру және жел әйнегінің тұмандануын азайту үшін ауаны қайта айналдыру режимі сыртқы температураға қарай шамамен 5-30 минуттан кейін автоматты түрде өшеді, ал ауа тартқыш сырттан ауа (таза ауа) беру режиміне ауысады.

Автоматты түрде желдету функциясының жұмысын тоқтату үшін бет деңгейінде үрлеу режимін таңдаңыз, және ауаны баптау батырмасын (A/C) баса отырып, салондағы ауаны қайта айналдыру батырмасын 3 секунд бойында кемінде 5 рет басыңыз.

Автоматты түрде желдетуді таңдаған кезде салондағы ауаны қайта айналдыру индикаторы 6 рет жыпылықтайды. Оны болдырмаған кезде индикатор 3 рет жыпылықтайды.

Төбедегі люк ашылған кезде ауа беру режимін (болған жағдайда) ауыстырып қосу

Егер жылытқыш немесе ауаны баптау жүйесі төбедегі люк ашылып тұрған кезде қосылса, автоматты түрде сыртқы (таза) ауаны беру күйі таңдалады. Егер осы сәтте ауаны қайта айналдыру күйінің батырмасын басса, ауаны қайта айналдыру күйі таңдалады, алайда 3 минуттан кейін қайтадан сыртқы (таза) ауаны беруге өзгереді.

Төбедегі люкті жапқан кезде ауаны беру режимі бастапқы таңдалған күйге қайтады.

ЗАТ САЛАТЫН ЖӘШІК

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Көлік құралында оттық, пропан баллондарын, немесе басқа өрт қаупі немесе жарылу қаупі бар материалдарды сақтауға жол берілмей-ді. Егер автокөлік ұзақ уақыт бойы төмен жоғары температура-туралар әсеріне ұшырамаса, мұндай заттар жанып кетуі және/немесе жарылып кетуі мүмкін.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Қозғалыс кезінде барлық зат салатын жәшіктердің қақпағы ҮНЕМІ жабық болуы тиіс. Көлік құралының ішінде тұрған заттар көлік құралының жылдамдығымен жерге қатысты қозғалады. Күрт тежеу немесе бұрылу кезінде, сондай-ақ авария болған кезде олар жәшік ішінен ұшып шығуы және жүргізуші мен күрделі жарақат тигізуі мүмкін.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Ұрлықтың алдын алу мақсатында бағалы заттарды зат салатын жәшікке қалдырмаңыз.

Орталық консольдегі бөлім

Ашу: иіңтіректен тарту.

Қолғап жәшігі

Зат жәшігі механикалық кілтпен (1) ашылуы және жабылуы мүмкін.

Ашу: иінтіректен (2) тартыңыз.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Зат жәшігінің есіктері пайдаланып болғаннан кейін ҮНЕМІ жабық күйде тұруы тиіс.

Авария болған жағдайда зат шігінің ашық есігі қауіпсіздік белдігі тағылып тұрса да, жолаушының күрделі жарақат алуының себебі болуы мүмкін.

Тоңазыту бөлігі (болған жағдайда)

Тоңазыту бөлігінде сусын құйылған құтыларды және басқа заттарды сақтауға болады.

1. Ауа баптауды қосыңыз.
2. Қолғап жәшігіндегі желдету тесігін ашу/жабу иінтірегін «ашық» күйіне ауыстырыңыз.
3. Егер тоңазыту бөлігі қолданылмаса, иінтіректі (1) «жабық» күйіне ауыстырыңыз.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Тоңазыту бөлігіндегі тесікті қандай да бір затпен жабу салқындату тиімділігін азайтуы мүмкін.

Күннен қорғайтын көзілдірікке арналған ұстағыш (болған жағдайда)

Ашу:

Қақпақты басыңыз, содан кейін бөлік жайлап ашылады. Күннен қорғайтын көзілдіріктерді бөлік есігіне әйнегін сыртқа қаратып салу керек.

Жабу:

Бастапқы күйге қайту үшін басыңыз.

Қозғалыс кезінде күннен қорғайтын көзілдірікке арналған ұстағыш жабық қалуы тиіс.

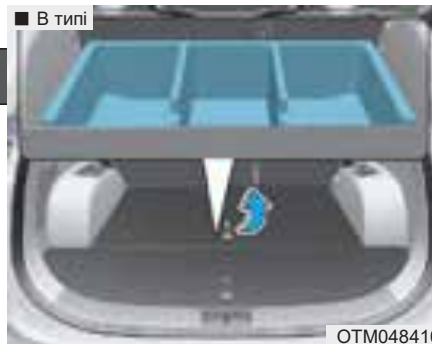
⚠АБАЙЛАҢЫЗ

- Күннен қорғайтын көзілдіріктен басқа қандай да бір затты көзілдірікке арналған ұстағыштың ішіне сақтамаңыз. Күрт тоқтаған жағдайда немесе авария болған жағдайда мұндай заттар ұстағыштан түсіп қалуы және автокөлік жолаушыларының жарақат алуына себеп болуы мүмкін.
- Автокөлік қозғалысы кезінде арналған ұстағышты ашуға тыйым салынады. Күннен қорғайтын көзілдірікке арналған ұстағыш артқы көрініс айнасын жауып тастауы мүмкін.
- Ұстағыштағы әйнектерге күш түсіруге тырыспаңыз. Қысылып қалған кезде ұстағыштағы әйнекті мәжбүрлі түрде ашуға тырысу жарақаттануға алып келуі мүмкін.

Науа

Жүксалғыш науасы (болған жағдайда)

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Астауға ауыр, үшкір және нәзік заттарды салмаңыз. Күрт тоқтаған жағдайда немесе авария болған жағдайда мұндай заттар ұстағыштан түсіп қалуы және автокөлік жарақат алуына алып келуі мүмкін.

Өз ыңғайлылығыңыз үшін Сіз жәшікке алғашқы көмек дәрі қобдишасын, авариялық тоқтау белгісін (алдыңғы науа), құралдарды және т.б. сала аласыз.

- Қақпақтың жоғарғы бөлігіндегі тұтқадан ұстап, жоғары көтеріңіз.

САЛОННЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

Күлсалғыш (болған жағдайда)

Күлсалғышты қолдану мүмкін болуы үшін қақпақты ашу керек.

Күлсалғышты тазарту:

Күлсалғыш науасын алып тастау керек. Ол үшін қақпақты сағат тіліне қарсы бұраңыз, оны алып тастаңыз және науаны жоғары қарай көтеріңіз.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Егер жанып тұрған немесе сіріңкені күлсалғышқа басқа материалдармен бірге салса, бұл жанып кету себебі болуы мүмкін.

Сусындарға арналған ұстағыш

Алдынан

Шыны-аяқтарды немесе кішкентай құтыларды сусындарға арналған ұстағышқа салуға болады.

Артқы (болған жағдайда)

Сусындарға арналған ұстағышты пайдалану мүмкін болуы үшін шынтақ таянғышты төмен түсіру керек.

Шыны-аяқтарды немесе кішкентай құтыларды сусындарға арналған ұстағышқа салуға болады.

АБАЙЛАҢЫЗ

- Егер ұстағышқа сусынға арналған ыдыс салынса, төгіліп кетуді болдырмау үшін күрт жылдамдатпау және тежемеу керек. Ыстық сұйықтықтың төгілуі күйік тудыруы мүмкін. жүргізуші осындай күйік алған жағдайда ол көлік құралын басқаруды игере алмауы және аварияға ұшырауы мүмкін.
- Көлік құралының қозғалысы кезінде сусындарға арналған ұстағышқа ыстық сұйықтық бар ашық шыны-аяқтарды, бөтелкелерді, құтыларды және т.б. қоюдың қажеті жоқ. Бұл жағдайда авария кезінде немесе күрт тежеу кезінде жарақат алынуы мүмкін.
- Сусындарға арналған ұстағышқа тек жұмсақ ыдыс қойған жөн. Авария болған жағдайда қатты заттар жарақат себебі болуы мүмкін.

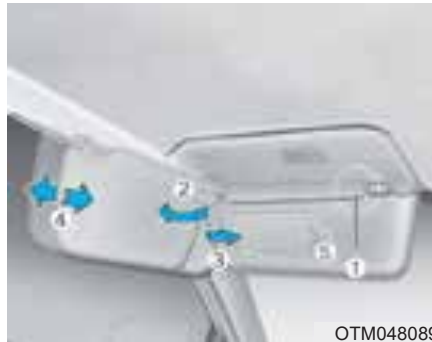
⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Құтылар мен бөтелкелерді тікелей күн сәулесінің әсерінен алыс қойыңыз және оларды салоны ыстық автокөлікке қоймаңыз. Олар жарылып кетуі мүмкін.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Сусын төгіліп кетпеуі үшін олар жабық қаптамда қалуы тиіс. Төгіліп кеткен жағдайда олар көлік құралының электрлік немесе электрондық жүйелерін істен шығаруы мүмкін.
- Төгіліп кеткен сұйықтықты кетіру кезінде сусындарға арналған ұстағышты жоғары температурада кептірмеңіз. Бұл сусындарға арналған ұстағышты зақымдауы мүмкін.

Күннен қорғайтын күнқағар

Күннен қорғайтын күнқағарды пайдалану үшін оны төменге қарай тарту керек.

Бүйір терезе үшін күннен қорғайтын күнқағарды пайдалану үшін оны төменге қарай тарту керек және күнқағар ұстағышынан (1) ағытып, бүйір әйнекке (2) қарай бұру керек.

Күннен қорғайтын күнқағардағы айнаны пайдалану үшін күннен қорғайтын күнқағарды төмен түсіріп, айнаның қақпағын (3) жылжыту керек.

Қажет болған жағдайда күннен қорғайтын күнқағарды алға немесе артқа жылжытыңыз (4).

Түбіртектерді сақтау үшін осыған бөлінген ұстағышты пайдаланған жөн (5).

i Ақпарат

Пайдаланғаннан кейін күннен қорғайтын күнқағардың айнасын қатты жабыңыз және күннен қорғайтын күнқағарды бастапқы күйге қайтарыңыз.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Өз қауіпсіздігіңізді қамтамасыз ету үшін күннен қорғайтын күнқағарды пайдалану кезінде шолудың алдын бөгеуге болмайды.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Түбіртектерге арналған ұстағышқа бір түбіртектен артық салмаңыз. Бұл қағаздарға арналған ұстағыштың зақымдалуына алып келуі мүмкін.

Қуаттандыру розеткасы (болған жағдайда)

Қуаттандыру розеткасы автокөліктің электр жүйесінен жұмыс істеу үшін әзірленген ұялы телефондар мен басқа құрылғылар үшін дайындалған.

Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде құрылғылар 180 Вт-тан (ватт) көп қуатты тұтынбауы тиіс.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Электр тогымен зақымданудан аулақ болған жөн. Розеткаларға саусақ немесе бөгде заттар (мысалы, қарындаш) салуға немесе розетканы су қолмен ұстауға болмайды.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Қуаттандыру розеткасының зақымдануын болдырмау үшін:

- Қуаттандыру розеткасын тек қозғалтқыш қосулы тұрған кезде қолдану керек, ал құрылғы жалғағышын пайдаланып болғаннан кейін алып тастау керек. Құрылғыларды қозғалтқыш өшірулі тұрған кезде қуаттандыру розеткасына қосу аккумулятор батареясы зарядының бітуіне алып келуі мүмкін.
- Қуаты 180 Вт-тан (ватт) аз, 12 В кернеуге есептеліп шығарылған электр құрылғыларын ғана қосу керек.
- Қуаттандыру розеткасын пайдалану кезінде жылытқышты немесе ауа баптағышты ең төмен жұмыс деңгейіне орнатыңыз.
- Егер қуаттандыру розеткасы қолданылмаса, қақпақты жауып қойыңыз.

- Кейбір электр құрылғылары автокөліктің қуаттандыру розеткасына қосылу кезінде кедергілер тудыруы мүмкін. Мұндай электр құрылғылары жоғары дыбыс шуына және автокөліктің басқа электр жүйелері жұмысының бұзылуына алып келуі мүмкін.
- Ашаны розеткаға тірелгенше тығу керек. Нашар байланыс болған жағдайда аша қызып кетуі және сақтандырғыш жанып кетуі мүмкін.
- Батареядағы аша кері токтан қорғайтын электрлік немесе электрондық құрылғылармен жабдықталған. Батареядан кері ток көлік құралының электрлік немесе электрондық жүйе тізбектерін бойынша өтуі мүмкін, бұл олардың зақымдануына себеп болуы мүмкін.

Зарядтайтын USB-құрылғы (болған жағдайда)

Зарядтайтын USB-құрылғы USB-кабель арқылы әртүрлі гаджеттердің аккумуляторын зарядтауға арналған.

Электр құрылғыларын зарядтауды оталдыру білтесі немесе қозғалтқышты қосу/тоқтату батырмасы ACC/ON/START күйінде тұрған кезде жүргізуге болады.

Зарядтың күйін электр құрылғысының өзінде бақылауға болады.

Зарядтаудан кейін USB- кабельді USB-порттан ажыратыңыз.

- Аз токпен зарядтау барысында смартфон немесе планшеттік компьютер қызып кетуі мүмкін. Бұл зарядтау жүйесінің жарамсыздығын көрсетпейді.
- Аз токпен зарядтаудың басқа әдісі қарастырылған смартфон немесе планшеттік компьютер тиісті түрде зарядталмауы мүмкін. Бұл жағдайда дәл нақты құрылғыға арналған зарядтық құрылғыны пайдалану керек.

- Аз токпен зарядтауға шығарылған өткізгіш тек құрылғыны аз токпен зарядтауға арналған. Аз токпен зарядтауға шығарылған өткізгішті аудиожүйені қосу үшін немесе AVN-дегі мультимедиялық тасушыдағыны қосу үшін пайдаланбаңыз.

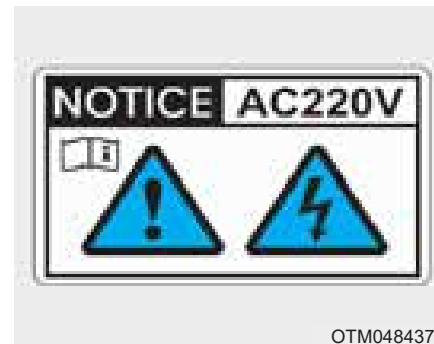
Айнымалы инверторының (болған жағдайда)

ТОК блогы

OTM048094

Айнымалы ток инверторы 220 В/200 Вт қуатты өртүрлі электр құрылғыларына қосуды беру үшін қолданылады.

OTM048437L

i Ақпарат

- Номиналды кернеу: айнымалы токтың 220 В-і
- Ең жоғары электр қуаты: 200 Вт
- Электр жүйесі ақаулығының, электр тогымен зақымданудың және т.с.с. алдын алу үшін қолданар алдында пайдаланушы нұсқаулығын оқып шығу керек.
- Егер қолданылмаса, қақпақ жабық тұруы тиіс.

АБАЙЛАҢЫЗ

Ауыр жарақат алу және өліммен аяқталу ықтималдығын азайту үшін:

- Шыны-аяқ, тостер, жылытқыш, үтік және т.б. сияқты электрлік жылыту құрылғыларын пайдаланбаңыз.
- Розеткаға бөгде заттар салмаңыз және электр тогымен зақымданудың алдын алу үшін оған тиіспеңіз.
- Балаларға айнымалы ток инверторына қол тигізуіне жол бермеңіз.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Аккумулятор батаресы зарядының бітуінің алдын алу үшін қозғалтқыш тоқтап тұрған кезде айнымалы ток инверторын пайдаланбаңыз.
- Айнымалы ток инверторын қолдану кезінде міндетті түрде оның қақпағын жабыңыз.
- Электр құрылғысын пайдалануды аяқтағаннан кейін оның ашасын розеткадан ажыратыңыз. Ұзақ уақыт бойы розеткаға қосулы қалған құрылғы аккумулятор зарядының бітуіне алып келеді.
- Электр энергиясының тұтынылуы 200 Вт-тан (220 В) жоғары электр жабдығын пайдаланбаңыз.
- Кейбір электрлік аспаптар электрондық құрылғылар үшін кедергілер тудыруы мүмкін. Бұл жоғары дыбысты шуға және автокөліктегі басқа электрлік жүйелер мен құрылғылар жұмысының бұзылуына алып келуі мүмкін.
- Ақаулы электр құрылғыларын пайдаланбаңыз, себебі бұл автокөліктің инверторы мен электр жабдығын істен шығаруы мүмкін.
- Екі немесе одан көп электр аспапты қатар пайдаланбаңыз. Бұл автокөліктің электр жабдығының зақымдануына алып келуі мүмкін.
- Егер кіру кернеуі төмен болса, шығу қуатының жарық диоды жыпылықтайды, ал айнымалы ток инверторы автоматты түрде өшеді. Егер кіру кернеуі қалыпты деңгейге қайтып келсе, айнымалы ток инверторы қайтадан қосылады.

Смартфондарды сымсыз зарядтау жүйесі (болған жағдайда)

[A]: Индикатор, [B]: Заряд қаптамасы

Сымсыз ұялы телефонға арналған зарядтау құрылғысы алдыңғы консольде тұрады.

Барлық есік жабық, ал оталдыруды ауыстырып-қосқыш ACC/ON күйінде тұрған кезде жүйені пайдалану мүмкін емес.

Ұялы телефонды зарядтау

Ұялы телефонды сымсыз зарядтау жүйелері Qi технологиясы (Qi) бойынша индуктивті зарядтау мүмкіндігі бар ұялы телефонды ғана зарядтайды.

Сіздің ұялы телефоныңызда Qi технологиясы бар екенін тексеру үшін ұялы телефонның қақпағындағы жапсырманы оқып шығыңыз сіздің ұялы телефонды дайындаушының веб-сайтына кіріңіз.

Сіз ұялы телефонды сымсыз зарядтау моделіне қойған кезде сымсыз зарядтау процесі басталады.

1. Сымсыз зарядтау модулінен электрондық кілтті қоса алғанда, басқа заттарды алып тастаңыз. Олай істемеген жағдайда сымсыз зарядтау процесі үзілуі мүмкін. ұялы телефонды зарядтау құрылғысының ортасына қойыңыз.

2. Ұялы телефонды зарядтау кезінде индикатор қызғылт сары түспен жанады. Телефонды зарядтау аяқталғаннан кейін индикатор жасыл болады.

3. Сіз аспаптық панельдегі пайдаланушы баптаулары режимінде сымсыз зарядтау функциясын қоса немесе өшіре аласыз. Қосымша ақпарат алу үшін осы бөлімдегі «СК режимдерін» қар.

Егер ұялы телефон зарядталмаса:

- Заряд қаптамасындағы телефонды жылжытуға тырысыңыз.

- Индикаторы қызғылт сары түспен жанып тұрғанына көз жеткізіңіз.

Сымсыз зарядтау жүйесінде ақаулық болған жағдайда индикатор 10 секунд қызғылт сары түспен жыпылықтайды.

Бұл жағдайда сымсыз зарядтау процесін уақытша тоқтатыңыз, ал содан кейін тағы бір рет ұялы телефонды зарядтап көріңіз.

Егер қозғалтқыш тоқтап тұрған кезде сымсыз зарядтау құрылғысында ұялы телефон тұрған кезде алдыңғы есікті ашса, СК дисплейде ескертуші хабарлама пайда болады.

Егер ұялы телефон сымсыз зарядтау блогында қалып қойса, кейбір ұялы телефондар үшін жүйемен ескерту берілмеуі мүмкін. Бұған ұялы телефонның сипаттамалары себеп болуы мүмкін және сымсыз зарядтауда ақаулық бар екенін көрсетпейді.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Ұялы телефондарды сымсыз зарядтау жүйесі Qi верификациясы (Φ) жоқ кейбір телефондарда болмауы мүмкін.
- Оңтайлы зарядтауды қамтамасыз ету үшін телефонды зарядтауға арналған тіреуіштің ортаңғы бөлігіне қою керек. Егер ұялы телефон бүйір жақта тұрса, зарядтау жылдамдығы аз болуы мүмкін, кейбір жағдайларда ұялы телефон әдеттегіден қатты қызып кетуі мүмкін.
- Кейбір жағдайларда электрондық кілтті немесе қашықтықтан басқару пультін қолдану кезінде, көлік құралының қозғалтқышы қосу кезінде, есіктерді бұғаттау және бұғаттан шығару және т.б. кезінде сымсыз зарядтау уақытша өшіп қалуы мүмкін.
- Белгілі бір ұялы телефондарды зарядтау кезінде ұялы телефон толық зарядталса да зарядтау индикаторының түсі жасылға өзгермеуі мүмкін.
- Егер сымсыз зарядтау жүйесінің ішінде температура нормадан ауытқыған мәндерге дейін жоғарыласа, сымсыз зарядтау процесі уақытша тоқтап қалуы мүмкін. Температураны белгілі бір деңгейге дейін азайтқан кезде сымсыз зарядтау процесі қайтадан басталады.
- Егер ұялы телефон мен сымсыз зарядтау жүйесінің ортасында металл зат, мысалы тиын тұрса, сымсыз зарядтау процесі уақытша тоқтап қалуы мүмкін.
- Сымсыз зарядтау құрылғысынан қорғану функциясы бар кейбір ұялы телефондарды зарядтау кезінде зарядтау барынша аз жүргізілуі немесе мүлдем болмауы мүмкін.
- Егер телефонда қалың қорғау корпусы пайдаланылса, сымсыз зарядтау құрылғысы жұмыс істемеуі мүмкін.
- Егер ұялы телефон зарядтауға арналған тіреуішке толық жанаспаса, сымсыз зарядтау тиісті түрде жұмыс істемеуі мүмкін.

- Кейбір магниттік заттар (кредит карталары, телефон карталары, сәйкестендіру карталары және билеттер) сымсыз зарядтау құрылғысына салынса зақымдалуы мүмкін.
- Егер зарядтауға арналған тіреуішке сымсыз зарядтау функциясы жоқ телефонды немесе металл затты қойса, әлсіз шу естілуі мүмкін. Бұл әлсіз шу көлік құралының зарядтауға арналған тіреуіште орналасқан объектінің сәйкессіздігін анықтау салдары болып табылады. Бұл көлік құралының немесе ұялы телефонның жұмысына ешқандай әсер етпейді.

Уақыт

АБАЙЛАҢЫЗ

Қозғалыс кезінде сағатты баптауға болмайды. Бұл ретте көлік құралын басқару тоқтап қалуы мүмкін, бұл ауыр жарақатқа, өлімге немесе аварияға алып келеді.

Аудиожүйесі бар автокөліктер

Аудиожүйедегі [SETUP/CLOCK] (баптау/сағат) батырмасын басыңыз → [Date/Time] (күн/уақыт) таңдаңыз.

- Уақытты баптау: Экранда көрінетін уақыттың аудиожүйесін орнату.
- Уақытформаты: 12 сағаттық және 24 сағаттық уақыт форматтарының бірін таңдау.

Навигация жүйесі бар автокөліктер

Навигация жүйесіндегі [SETUP] (баптау) мәзірін таңдаңыз → [Date/Time] (күн/уақыт) таңдаңыз.

- GPS уақыты: уақыт GNSS жүйесінен алынған уақыт деректеріне сәйкес көрінеді.
- 24-сағат: 12 сағаттық немесе 24 сағаттық уақытты көрсету жүйесіне ауысу.

Толық ақпарат көлік құралымен бірге жеткізілетін жеке нұсқаулықта көрсетілген.

Киімге арналған ілгек (болған жағдайда)

Бұл ілгіштер ірі габаритті және ауыр заттарға арналған.

⚠АБАЙЛАҢЫЗ

Киім ілгіштер мен басқа ауыр заттарды ілуге тыйым салынады. Тек киім ілуге рұқсат етіледі. Сондай-ақ матадан жасалған қалталарға ауыр, үшкір немесе нәзік заттарды салуға тыйым салынады.

Жол-көлік оқиғасы орын алған кезде қауіпсіздік жастығы ашылған жағдайда олар автокөліктің зақымдалуына немесе жарақат алуға алып келуі мүмкін.

Едендегі кілемшелерге арналған бекіткіш (тер) (болған жағдайда)

Алдыңғы кілемшелер арнайы бекіткіштер арқылы ҮНЕМІ көлік құралына бекітіліп тұруы тиіс. Алдыңғы әйнек кілемшелеріндегі бекіткіштермен кілемдер алға жылжып кетуден ұсталып тұрады.

⚠АБАЙЛАҢЫЗ

КЕЗ КЕЛГЕН
еден кілемшелерін автокөлікке орнату кезінде міндетті түрде келесі ережелер сақталуы тиіс:

- Көлік құралын пайдаланар алдында еденге арналған еден кілемшесі кілемшені бекітуге арналған пистонмен (дармен) сенімді бекітілуі тиіс.

3

Көлік құралына арналған ыңғайлы компоненттер

- Егер кілемшені көлік құралына бекітетін бекіткіштермен бекіту мүмкін болмаса, еденге арнал- кілемшені қолдануға болмайды.
- Кілемшелердің бір-бірінің үстіне төсеуге тыйым салынады (мысалы, резеңке кілемше тоқыма кілемшенің үстінде). Бір жерде бір кілемшеден көп төсеуге болады.

АҚПАРАТ – жүргізуші кілемшесінде ұстап тұру үшін арнайы әзірленген арнайы бекіткіштер бар. Басқыларды басқару кезінде кедергілердің пайда болуының алдын алу үшін арнайы осы көлік құралына арналған HYUNDAI өндірісіндегі еден кілемшелерін қолданған жөн.

Жүксалғыш торы (ұстағыш)

Жүксалғыштағы жүктің жылжып кетуін болдырмау үшін жүксалғыш торы бекітілетін төрт Бекітпені қолдануға болады.

Қажет болған жағдайда жүксалғыш торын сатып алу үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгінген жөн.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жүксалғыш бөліміндегі нәзік әрі көлемді заттарды орналастыру кезінде заттардың немесе автокөліктің зақымдануын болдырмау үшін абайлау керек.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Көз жарақатының алдын алу мақсатында тордың шектен тыс тартылуына жол бермеңіз. Тартылған тордың кері серпілу траекториясынан жеткілікті арақашықтықта тұру қажет. Егер жүксалғыш торында көзге көрінетін зақым немесе тозу белгілері болса, оны қолдануға **БОЛМАЙДЫ**.

Жүксалғыш бөлімінің экраны (болған жағдайда)

Жүксалғыш сөресі жүксалғыш кеңістігін және онда сақталған заттарды жабу үшін қолданылады.

Жүксалғыш бөлімінің экранын пайдалану

1. Жүксалғыш бөлімінің экранын тұтқадан (1) ұстап автокөліктің артқы бөлігі жағына тартыңыз.
2. Сұққыштарды (2) бағыттаушыларға (3) салыңыз.

i Ақпарат

Сұққыштар бағыттаушылардан түсіп қалмауы үшін жүксалғыш бөлімінің экранын тұтқасынан тартыңыз.

Егер жүксалғыш бөлімінің экраны қолданылмаса:

1. Жүксалғыш бөлімінің экранын бағыттаушылардан шығарып тастау үшін оны артқа және жоғарыға тартыңыз.
2. Жүксалғыш бөлімінің экраны автоматты түрде жабылып қалады.

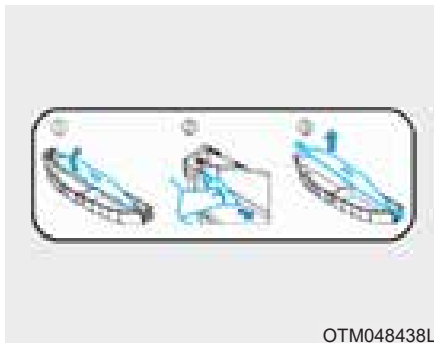
i Ақпарат

Егер жүксалғыш бөлімінің экранын толық тартпаса, ол автоматты түрде жабылып қалуі мүмкін. Оны толық тартыңыз, сосын жіберіңіз.

Жүксалғыш бөлімінің экранын алып тастау

1. Бағыттаушы сұққышты басыңыз.
2. Бағыттаушы сұққышты баса отырып, жүксалғыш бөлімінің экранын алып тастаңыз.
3. Жүксалғыш бөлімінің науасын ашып, онда жүксалғыш бөлімінің экранын сақтаңыз.

Жүксалғыш науасындағы жүкті ұстап тұру үшін торды алып тастау

OTM048438L

1. Тор панелін жоғары қарай тартыңыз.
2. Бағыттаушы сұққышты басыңыз.
3. Бағыттаушы сұққышты баса отырып, жүксалғыш бөлімінің экранын алып тастаңыз.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- Жүксалғыш бөлімінің экранына ештеңе қоймаңыз. Авария болған жағдайда немесе күрт тежеген жағдайда салондағы заттармен адамдарға ауыр жарақат келтірілуі мүмкін.
- Жол жүру кезінде жүксалғыш бөліміне ешкімнің отыруына жол бермеңіз. Ол тек жүкке арналған.
- Жүкті біркелкі орналастырыңыз және оны алға барынша жақын жылжытуға тырысыңыз.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Жүксалғыш бөлімінің экранында ауыр заттар тұрса, ол зақымдануы немесе деформациялануы мүмкін.

Бүйір пердеше (болған жағдайла)

OTM048097

Бүйір пердешені пайдалану:

1. Пердешені ілгектен тартып көтеріңіз (1).
2. Пердешені ілгектің екі жағынан тартып іліңіз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Пердеше екі жағынан ілгекпен ұсталып тұруы тиіс. Егер пердеше бір жағынан ғана бекітілсе, ол бұзылуы мүмкін.
- Көлік құралы мен бүйір пердеше ортасына бөгде материалдардың кіріп кетуіне жол бермеу керек. Бұл ретте бүйір пердешені көтеруге болмайды.

СЫРТҚЫ ФУНКЦИЯЛАРЫ

Төбедегі жүксалғыш (болған жағдайда)

Егер автокөлік төбедегі жүксалғышпен жабдықталса, оған қосымша жүк салуға болады.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Егер автокөлік жоғарғы люкпен жабдықталса, төбедегі жүк жоғарғы люктің жұмысына кедергі жасамай орналастырылғанына көз жеткізіңіз.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Төбеде жүктерді тасымалдау кезінде автокөліктің жүкпен зақымдалуын болдырмас үшін қажетті сақтық шараларын сақтаңыз.
- Төбеде үлкен заттарды тасымалдау кезінде олар төбенің ұзындығынан немесе енінен асып кетпейтініне көз жеткізіңіз.

АБАЙЛАҢЫЗ

- Төменде төбедегі жүксалғыш үшін жүкке қатысты шектеулер келтірілген. Төбедегі жүксалғышқа жүкті біркелкі орналастырыңыз, сондай-ақ сенімді түрде бекітіңіз.

ТӨБЕДЕГІ ЖҮКСАЛҒЫШ	100 кг (220 фунт) БІРКЕЛКІ ОРНАЛАСТЫРЫЛҒАН
-----------------------	--

Төбедегі жүксалғышқа ауыр жүктерді салу автокөліктің зақымдалуына алып келуі мүмкін.

- Төбедегі жүксалғышта жүк болған жағдайда автокөліктің ауырлық ортасы жоғарыға ауысады. Күрт жылдамдатудан, тежеуден, шұғыл бұрылудан немесе жоғары жылдамдықтардан аулақ болыңыз, олар басқарудан айрылуға немесе аударылуға алып келуі мүмкін,

- Төбедегі жүксалғышта жүктерді тасымалдау кезінде үнемі жай әрі абайлап бұрылыңыз. Жанынан өткен автокөліктерден немесе табиғи құбылыстардан туындаған желдің қатты екпіні төбедегі жүкке төменнен жоғары қарай қатты қысым келтіруі мүмкін. Бұл әсіресе ағаш панель немесе матрос сияқты үлкен әрі жалпақ заттарға қатысты.

Бұл жүктің төбедегі жүксалғыштан құлап кетуіне сіздің және айналадағы автокөліктердің зақымдалуына алып келуі мүмкін.

- Тасымалдау кезінде жүктің зақымдалуын және жоғалуын болдырмау үшін қозғалыс басында және қозғалыс кезінде жүкті төбедегі жүксалғышқа бекіту сенімділігін үнемі тексеріп отырыңыз.

Мультимедиа жүйесі

Мультимедиа жүйесі	4-2
Порттар: қосымша құрылғыларға арналған, USB және iPod®.....	4-2
Антенна	4-2
Рәлдік дөңгелектегі аудиожүйені басқару	4-3
Bluetooth® Wireless Technology гарнитурасы.....	4-5
Аудио, бейне және навигация жүйесі (АБН).....	4-5
Автокөлік аудиожүйесінің жұмыс принципі	4-5
Аудиожүйе (сенсорлы экрансыз).....	4-9
Радио	4-17
Мультимедиалық ойнатқыш	4-20
Bluetooth.....	4-29
Баптау	4-41
eCall (шұғыл шақырту)	4-43
Жүйе күйінің белгілері.....	4-44
Аудиожүйе сипаттамасы	4-45
Тауарлық таңбалар	4-47
Сәйкестік туралы өтініш.....	4-48
ЕО үшін CE RED.....	4-48

МУЛЬТИМЕДИА ЖҮЙЕСІ

i Ақпарат

- Құрылмасымен қарастырылмаған газоразрядты шырақтарды орнатса, онда көлік құралының аудиожүйесі мен электронды құрылғылары ақаумен жұмыс істеуі мүмкін.
- Салон бөлшектеріне әтір, косметикалық май, күн сәулесінен қорғау кремі, қолды тазалау құралы мен ауа сергітуші сияқты химиялық заттардың тиюіне жол бермеңіз, себебі олар бөлшек бетінің бұзылуына немесе түссізденуіне әкелуі мүмкін.

Порттар: қосымша құрылғыларға арналған, USB и iPod®

Аудиоқұрылғыларды қосу үшін USB немесе iPod® қолданылуы мүмкін.

i Ақпарат

Ойнату кезінде портативті аудиоқұрылғыларды розеткаға қосқанда шу пайда болуы мүмкін. Бұл жағдайда портативті аудиоқұрылғының қуат көзін пайдаланыңыз.

* iPod® Apple Inc. Компаниясының бекітілген тауар белгісі болып табылады.

Антенна

Қадауышты антенна

Қадауышты антенна AM және FM диапазондарында радиожилікті сигналдарды қабылдайды. Антенна алынбалы типті. Антеннаны төбеде демонтаждау үшін оны сағат тіліне қарсы айналдыру керек. Оны орнына орнату үшін сағат тілімен айналдыру керек.

ЕСКЕРТУ

- Биіктігі бойынша кішірек ойығы бар жерге немесе автожуу орнына кірмес бұрын антенна қадауышын сағат тіліне қарсы бұрап шешу керек. Олай етпесе, антенна бұзылуы мүмкін.

Антеннаны төбеге қайта орнатқан кезде тиісті қабылдау сапасын қамтамасыз ету үшін оны толығымен бұрап, жоғары қарай бағыттау маңызды.

- Төбедегі жүксалғышпен жүкті тасымалдаған кезде тиісті қабылдау сапасын қамтамасыз ету үшін жүкті антеннаның дәл жанына орналастырмау керек.

Акула антеннасы

OTM048420

Акула жүзбеқанаты антеннасы берілетін деректерді қабылдайды (мысалы: AM/FM, DAB, GPS).

жүзбеқанаты**Рөлдік дөңгелектегі аудиожүйені басқару (бар болса)**

- Еуропадан өзге (А типі, В

OTM048402L

- Еуропа үшін (А типі, В типі)

OTM048425L

Автокөлікті басқару кезінде қауіпсіздік деңгейін арттыру үшін рөлдік дөңгелектегі аудиожүйені басқару батырмасы орнатылған.

ЕСКЕРТУ

Қашықтан басқару пультінің бірнеше пернесін бір уақытта басуға болмайды.

VOLUME (VOL + / -) (1)

- Дыбысты зорайту үшін VOLUME ауыстырып-қосқышын жоғарыға ауыстырыңыз.
- Дыбысты азайту үшін VOLUME ауыстырып-қосқышын жоғарыға ауыстырыңыз.

SEEK/PRESET (/) (2)

SEEK/ PRESET (іздеу/алдын ала баптау) ауыстырып-қосқышын жоғарыға ауыстырып, 0,8 с бойы немесе одан да көп ұстап тұрса келесі режимдер пайдаланылады:

RADIO режимі (радиоқабылдағыш)

Ол радиостанцияларды автоматты іздеу батырмасы ретінде қызмет етеді (AUTO SEEK).

Іздеу сіз батырманы жібермейінше жүргізіле береді.

MEDIA режимі (Тасымалдағыш)

Ол тез айналдыру батырмасы ретінде қызмет етеді (FF/REW).

SEEK/PRESET ауыстырып-қосқышын жоғары немесе төмен ауыстырған кезде келесі режимдер пайдаланылады:

RADIO режимі (радиоқабылдағыш)

Ол алдын ала бапталған радиостанцияларды таңдау батырмасы ретінде қызмет етеді (PRESET STATION).

MEDIA режимі (Тасымалдағыш)

Ол әндерді ауыстыру батырмасы ретінде қызмет етеді (TRACK UP/DOWN).

MODE (РЕЖИМ) ( ) (3)

Radio (радио) немесе AUX (қосалқы жабдық) режимін таңдау үшін MODE (режим) батырмасын басыңыз.

MUTE (ДЫБЫСТЫ ӨШІРУ) ( ) (4)

- Дыбысты өшіру үшін батырманы басыңыз.
- Дыбысты қосу үшін батырманы тағы бір рет басыңыз.

Ақпарат

Аудиожүйені басқару батырмаларының толық сипаттамасы әрі қарай осы тарауда берілген.

Bluetooth® Wireless Technology гарнитурасы (бар болса)

OTM048404

OTM048405L

Сіз *Bluetooth® Wireless Technology* технологиясын қолдана отырып, сымсыз байланыс бойынша телефонды пайдалана аласыз.

- (1) "қоңырау және шақыртуды қабылдау" батырмасы
- (2) "қоңырауды аяқтау" батырмасы
- (3) Микروفон

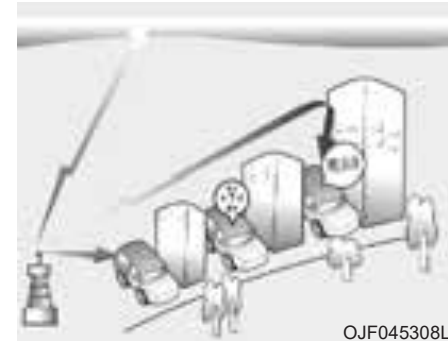
- Аудиожүйе: толық ақпарат осы тараудың "Аудиожүйе" бөлімінде беріледі.
- Навигациясы бар аудиокөрініс құрылғысы: *Bluetooth®* негізіндегі қатты дыбыстық байланыс құрылғысы туралы толық ақпарат жеке нұсқаулықта берілген.

Аудио, бейне және навигация жүйесі (АБН)

АБН жүйесіне қатысты толық ақпарат пайдалану жөніндегі жеке нұсқаулықта беріледі.

Автокөлік аудиожүйесінің жұмыс принципі

FM-диапазоны радиосигналдарын қабылдау

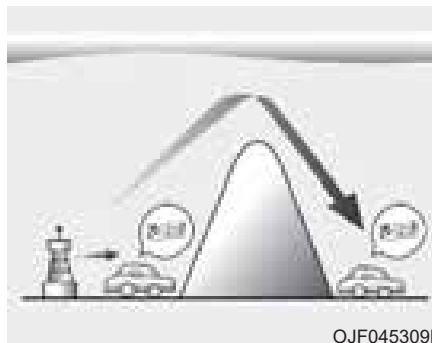
OJF045308L

АМ және FM радиосигналдары қаланың айналасында орналасқан биік радиотаратқыштардан беріледі. Олар автокөлігіңіздің антеннасымен ұсталады. Содан соң бұл сигнал автокөліктің радио динамигіне беріледі.

Автокөлікке қатты радиосигнал жеткенде аудиожүйенің дәлдігі жоғары құрылмасы болуы мүмкін ең жақсы ойнатуды қамтамасыз етеді. Алайда, кейбір жағдайларда автокөлікке түсетін сигнал, әлсіз және анық емес болуы мүмкін.

Бұл радиостанцияға дейінгі аралық, қатты сигнал көзі бар өзге радиостанциялардың жақындығы немесе сигнал қабылдау аймағында ғимараттар, көпірлер және өзге ірі құрылмалардың болуы сияқты факторлармен түсіндіріледі.

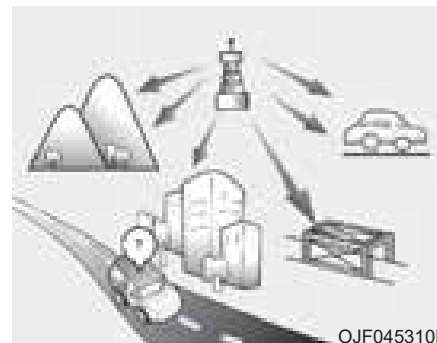
Дипазон радиосиналдарын қабылдау (MW, LW)

AM сигналы FM сигналына қарағанда алысырақ қашықтыққа беріледі. Бұл AM радиотолқындары төмен жиіліктерде берілуіне байланысты. Аталған ұзын, төмен радиотолқындар атмосфера бойынша тура таралмай, Жерді айналып өтуі мүмкін.

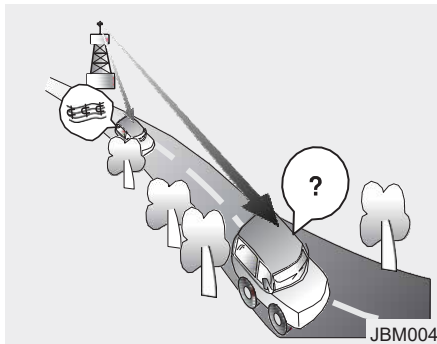
Бұдан басқа олар кедергілерді айналып өтеді, сондықтан сигналдың жақсы таралуын қамтамасыз етеді.

FM-диапазонының радиостанциясы

FM сигналы жоғары жиілікте беріледі және Жер бетінен өткенде бұрмаланбайды. Сондықтан FM сигналы әдетте радиотаратқыш станциядан қысқа аралықта өше бастайды. Бұдан басқа FM сигналы ғимараттармен, таулар мен өзге кедергілермен жеңіл бұзылады. Бұл дыбысты қосқанда радио ақауы болып көрінуі мүмкін белгілі бір күйге әкеледі.

Төменде берілген күйлер қалыпты болып табылады және радио ақауы болып саналмайды:

- Сигналдың өшуі – автокөлік радиотаратқыш станциядан алыстай беруіне қарай сигнал бәсеңдеп, дыбыс өше бастайды. Бұл жағдайларда біз басқа, қуаттырақ станцияны таңдауды ұсынамыз.
- Бұрмалану/кедергілер – таратқыш пен Сіздің аудиоңыз арасындағы әлсіз FM сигналдары немесе ірі кедергілер шу кедергілеру мен бұрмалануды тудырып, сигналға бөгет жасауы мүмкін.

Кедергі деңгейін төмендете отырып, бұл әсерді бұзылу жойылғанша азайтуға болады.

- Станцияларды ауыстыру – FM сигналының әлсізденуіне қарай орнатылған сигналға жақын, жиіліктегі күштірек сигнал жүре бастауы мүмкін. Бұл радио тазарақ сигналда бекітілуге есептелгеніне байланысты болады. Егер осы жағдай болып жатса, сигналы күштірек басқа станцияны таңдаңыз.

- Бірнеше бағыттардан өзара өтеу – радиосигнал бірнеше бағыттан қабылданады, бұл дыбыстың бұрмалануын немесе дірілдеуін тудыруы мүмкін. Бұл бір станциядан тікелей және шағылған сигналды қабылдаудан немесе жиілігі жақын екі станцияның сигналдардан туындауы мүмкін. Егер осы жағдай болып жатса, аталған күй жойылғанша басқа станцияны таңдаңыз.

Мобильді телефонды немесе қабылдау-таратқышты пайдалану

Мобильді телефонды көлік құралының ішінде пайдаланған кезде аудиожүйенің жұмысына кедергілер пайда болуы мүмкін. Бұл аудиожабдықтың ақаулығын білдірмейді. Бұл жағдайда мобильді телефонды аудиожүйеден мүмкіндігінше алысырақ ұстап пайдалану керек.

ЕСКЕРТУ

Көлік құралында мобильді телефон немесе рация сияқты байланыс жүйелерін пайдаланғанда жеке сыртқы антенна орнатылуы тиіс. Егер мобильді телефон немесе рация тек ішкі антеннамен ғана қолданылса, олар көлік құралындағы электр жүйесінің қалыпты жұмысына бөгет жасайтын кедергілер тудыруы мүмкін.

⚠ АБАЙ БОЛЫҢИЗ

Қозғалыс кезінде мобильді телефонды қолдануға болмайды. Мобильді телефонды қолдану үшін көлік құралын қауіпсіз жерде тоқтату керек.

iPod®

iPod® Apple Inc. Компаниясының бекітілген тауар белгісі болып табылады.

Bluetooth® Technology

Wireless

Bluetooth® тауар таңбасы мен логотипі Bluetooth SIG, Inc. компаниясына тиесілі тіркелген тауар таңбасы болып табылады; HYUNDAI компаниясымен осындай тауар таңбаларын пайдалану лицензия бойынша жүргізіледі.

Өзге тауар белгілері мен тауар атаулары тиісті иеленушілерге тиесілі.

A Bluetooth® Wireless Technology enabled cell phone is required to use Bluetooth® Wireless Technology.

АУДИОЖҮЙЕ (сенсорлы экрансыз)

Жүйе элементтерінің орналасуы — басқару панелі

(Bluetooth® Wireless Technology технологиясымен)

(1) SEEK/TRACK батырмасы

- Станцияны/композицияны/ файлды өзгерту (AUX режимінен басқасы).
- Радио тыңдап отырып, станцияны іздеу үшін басып, ұстап тұрыңыз.
- Мультимедиа файлын тыңдап отырып, алға немесе артқа айналдыру үшін басып, ұстап тұрыңыз (AUX және Bluetooth аудио режимдерінен басқасы).

(2) RADIO батырмасы

- Радио қосу үшін басыңыз. Радио тыңдап отырып, радио режимін өзгерту үшін басыңыз.

(3) MEDIA батырмасы

- Медиа-жинақтағыштағыны ойнату үшін басыңыз. USB (iPod), Bluetooth аудио және AUX режимдерінің арасында ауыстыру үшін бірнеше рет басыңыз.
- Бірнеше мультимедиа құрылғысы қосылған болса, мультимедиа құрылғысының таңдау терезесінде қажеттісін таңдаңыз.

(4) PHONE батырмасы

- Bluetooth желісі бойынша мобильді телефонға қосылу үшін басыңыз.
- Bluetooth желісі бойынша мобильді телефонға қосылу жағдайында телефонның Bluetooth мәзірін ашу үшін батырманы басыңыз.

(5) POWER/ VOL тұтқасы батырмасы

- Жүйені қосу және өшіру үшін басыңыз.
- Жүйе дыбысының қаттылығын реттеу үшін солға немесе оңға айналдырыңыз.

(6) Түсіру батырмасы

* Автокөліктің нақты қызметтері суретте көрсетілгеннен өзгеше болуы мүмкін.

(Bluetooth® Wireless Technology технологиясымен)

(7) PRESET батырмасы

- Радио тыңдап отырып, алдын ала қондырғылардың алдыңғы / келесі бетіне ауыстыру үшін басыңыз.

(8) SETUP батырмасы/ CLOCK батырмасы

- Баптамалар экранына өту үшін басыңыз.
- Уақытты баптау экранына өту үшін басып, ұстап тұрыңыз.

(9) MENU батырмасы

- Ағымдағы режимнің мәзір экранына өту үшін басыңыз.

(10) BACK батырмасы

- Алдыңғы экранға өту үшін басыңыз.

(11) Нөмірленген батырмалар (1–6)

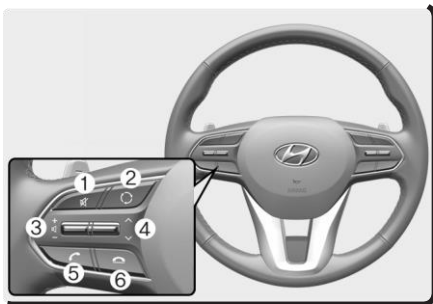
- Радио тыңдап отырып, сақталған радиостанцияны қосу үшін басыңыз.
- Радио тыңдап отырып, ағымдағы радиостанцияны алдын ала қондырғы ретінде сақтау үшін басып, ұстап тұрыңыз
- Элементті таңдау үшін тиісті нөмірленген батырманы басыңыз.

(12) TUNE тұтқасы/ FILE тұтқасы/ ENTER батырмасы

- Радио тыңдап отырып, жиілікті реттеу үшін айналдырыңыз.
- Мультимедиа файлын тыңдап отырып, композиция/файл іздеу үшін айналдырыңыз (AUX және Bluetooth аудио режимдерінен басқасы).
- Іздеу кезінде ағымдағы композицияны/файлды таңдау үшін басыңыз.

* Автокөліктің нақты қызметтері суретте көрсетілгеннен өзгеше болуы мүмкін.

Жүйе элементтерінің орналасуы — рөлдік дөңгелектегі қашықтан басқару

(Bluetooth® бар модель)

* Автокөліктің нақты қызметтері суретте көрсетілгеннен өзгеше болуы мүмкін.

(1) MUTE батырмасы

- Жүйе дыбысын өшіру және қосу үшін басыңыз.
- Қоңырау кезінде микрофонды өшіру немесе қосу үшін басыңыз.

(2) MODE батырмасы

- Радио және мультимедиа режимдерінің арасында ауыстыру үшін басыңыз.

(3) Дыбыс қаттылығын реттеуіш

- Дыбыс қаттылығын реттеу үшін жоғары немесе төмен басыңыз.

(4) Жоғары/төмен ауыстырып-қосқыш

- Станцияны/композицияны/файлды өзгерту (AUX режимінен басқасы).
- Радио тыңдап отырып, алдыңғы/келесі сақталған радиостанцияны тыңдау үшін басыңыз.
- Радио тыңдап отырып, станцияны іздеу үшін басып, ұстап тұрыңыз.
- Мультимедиа файлын тыңдап отырып, алға немесе артқа айналдыру үшін басып, ұстап тұрыңыз (AUX және Bluetooth аудио режимдерінен басқасы).

(5) Қоңырау шалу/қабылдау батырмасы

- Bluetooth желісі бойынша мобильді телефонға қосылу үшін басыңыз.
- Bluetooth желісі бойынша мобильді телефонға қосылу жағдайында телефонның Bluetooth экранын ашу үшін батырманы басыңыз. Соңғы терген телефон нөмірін теру үшін басып, ұстап тұрыңыз. Келіп жатқан қоңырау кезінде шақыртуды қабылдау үшін батырманы басыңыз.
- Қоңырау уақытында активті сөйлесу мен күту режиміндегі сөйлесу арасында ауысу үшін басыңыз. Автокөлік және мобильді телефон жүйесі арасында ауысу үшін басып, ұстап тұрыңыз.

(6) Қоңырауды аяқтау батырмасы

АБАЙЛАҢЫЗ

- Автокөлікті жүргізген кезде

- Автокөлікті жүргізген кезде жүйені басқармаңыз. Көлік құралын жүргізгенде назарын басқаға бұру жүргізуді жоғалтуға әкелуі мүмкін, соның нәтижесі жол-көлік оқиғасы, жарақат және өлім болуы мүмкін. Жүргізушінің негізгі міндеті - көлік құралын қауіпсіз әрі ережеге сай жүргізу. Көлік құралын жүргізу кезінде жүргізушінің назарын бөлуі мүмкін автомобильдің портативті құрылғыларын, жабдығын немесе жүйелерін пайдаланбаған жөн.

- Көлік құралын жүргізген кезде экранға қарамаңыз. Көлік құралын жүргізгенде назарын басқаға бұру жол-көлік оқиғасына әкелуі мүмкін. Жүргізушіден бірнеше әрекет жасауын талап ететін қызметті пайдаланбас бұрын автокөлікті қауіпсіз жерге тоқтатыңыз.

- Мобильді телефонды қолданбас бұрын автокөлікті тоқтатыңыз. Көлік құралын жүргізгенде Мобильді телефонды қолдану жол-көлік оқиғасына әкелуі мүмкін. Егер қоңырау шалу қажет болса, Bluetooth-дың қатты дыбыс байланысы қызметін қолданып, аз уақыт сөйлесуге тырысыңыз.

- Айналадағы дыбыстарды есту үшін дыбысын қатты қоймаңыз. Айналадағы дыбыстарды есту мүмкіндігінсіз автокөлікті Басқару жол-көлік оқиғасын тудыруы мүмкін. Ұзақ уақыт бойы тыңдау есту қабілетін бұзады

АБАЙЛАҢЫЗ

- Жүйені қолдану

- Жүйені бөлшектемеңіз және оған өзгерту енгізбеңіз. Бұл жол-көлік оқиғасына, өртке немесе электр тоғымен зақымдануына соқтыруы мүмкін.
- Жүйеге сұйықтықтар мен бөгде заттардың түсуіне жол бермеңіз. Сұйықтықтар мен бөгде заттардың түсуі уытты газдардың түзілуін, жүйенің тұтануы мен іркілісін тудыруы мүмкін.
- Егер жүйе тиісті түрде істемей тұрса, мысалы, дыбысы шықпаса немесе дисплей көрсетпесе, оны пайдалануды тоқтатыңыз. Ақаулы жүйені пайдалану өрт, электр тоғымен зақымдану мен жүйенің іркілісін тудыруы мүмкін.

- Найзағай кезінде антеннаға тиісуге тыйым салынады, себебі бұл найзағай түскен жағдайда электр тоғымен зақымдалуға әкелуі мүмкін.

Ақпарат

- Жүйені пайдалану туралы

- Жүйені қозғалтқыш жұмыс істеп тұрғанда пайдаланыңыз. Тоқтап тұрған қозғалтқышта жүйені ұзақ уақыт бойы пайдалану аккумулятор батареясы зарядының бітуіне әкелуі мүмкін.
- Бөтен бұйымдарды орнатпаңыз. Бөтен бұйымдар жүйені қолданған кезде қатенің пайда болуын тудырады. Бөтен бұйымдарды орнатудан пайда болған жүйелік қателер кепілдікті жағдай болып табылмайды.

i Ақпарат

- Жүйені қолдану

- Жүйе экранын тым қатты баспаңыз. Экранды тым қатты басу ЖК панельдің немесе сенсорлы панельдің бұзылуын тудыруы мүмкін.
- Экран мен батырмалы панельді тазалау үшін қозғалтқышты тоқтатыңыз және жұмсақ, құрғақ матаны пайдаланыңыз. Экранды немесе батырмаларды қатты матамен сүрту, сонымен қатар ерітінді қолдану (спирт, бензин, еріткіш және с.с.), бетінде сызат пайда болуын немесе химиялық бұзылуларды тудыруы мүмкін.
- Желдеткіш жалюзиіне сұйық ауа сергіткішті орнатқанда жалюзи беті өтпелі ауа әсерінен өзгеруі мүмкін.
- Орнатылған құрылғы орнын өзгерту қажеттілігі кезінде сатушыға немесе техникалық қызмет көрсету орталығына жүгінген жөн. Құрылғыны орнату немесе бөлшектеу үшін техникалық сараптама жүргізу қажет.

ЕСКЕРТУ

- Жүйемен қандай да бір қиындықтар туындаған кезде сатып алған орынға немесе дилерге жүгініңіз.
- Электрмагнитті жағдайда құрылғыға шу кедергілері әсер етуі мүмкін.

Жүйені қосу және өшіру

Жүйені қосу үшін қозғалтқышты іске қосыңыз.

- Егер сіз жүйені автокөлікті жүргізген кезде пайдаланғыңыз келмесе, жүйені басқару панеліндегі **[POWER]** батырмасының көмегімен өшіруге болады. Жүйені қосу үшін **[POWER]** батырмасын қайта басыңыз.

Жүйе қозғалтқыш тоқтаған кезде өшеді (ACC өш.режимі).

- Жүйені қайтадан қосқан кезде алдыңғы режим мен баптамалар белсенді болып қалады.

АБАЙ БОЛЫҢЫЗ

- Қозғалыс кезінде кейбір қызметтер қауіпсіздікке байланысты өшірулі болуы мүмкін. олар көлік құралын тоқтатқаннан кейін ғана белсенді болады. Оларды пайдаланбас бұрын, көлік құралын қауіпсіз жерге тоқтатыңыз.
- Егер жүйе тиісті түрде істемей тұрса, мысалы, дыбысы шықпаса немесе дисплей көрсетпесе, оны пайдалануды тоқтатыңыз. Ақаулы жүйені пайдалану өрт, электр тоғымен зақымдану мен жүйенің іркілісін тудыруы мүмкін.

Ақпарат

Жүйені оталдыру кілті «ACC» немесе «ON» күйіне орнатылған кезде ғана қосуға болады. Тоқтап тұрған қозғалтқышта жүйені ұзақ уақыт бойы пайдалану АҚБ зарядының бітуіне әкелуі мүмкін. Егер сіз жүйені ұзақ уақыт пайдалануды жоспаласаңыз, қозғалтқышты іске қосыңыз.

Дисплейді өшіру және қосу

Егер экран көзіңізді қарықтырса, экранды өшіріп қоя аласыз. Экранды жүйе жұмысы кезінде ғана өшіруге болады.

1. Басқару панеліндегі **[SETUP/CLOCK]** батырмасын басыңыз.
2. Экранды өшіру үшін басқару панеліндегі **[6]** батырмасын басыңыз.
  - Экранды қайтадан қосу үшін басқару панеліндегі кез келген батырманы басыңыз.

Негізгі қызметтермен танысу

Мәзір элементін таңдау және баптаманы өзгерту үшін басқару панеліндегі нөмірленген батырмаларды және [TUNE] тұтқасын басыңыз.

Мәзір элементін таңдау

Мәзірдің нөмірленген элементтері

Тиісті нөмірленген батырманы басыңыз.

Нөмірсіз мәзір элементтері

Мәзірдің тиісті элементін таңдау үшін [TUNE] тұтқасын айналдырыңыз, сосын оны басыңыз.

Баптамаларды реттеу

Мәнді өзгерту үшін [TUNE] тұтқасын айналдырыңыз, одан кейі өзгерістерді сақтау үшін [TUNE] тұтқасын басыңыз.

Мәнді ұлғайту үшін [TUNE] тұтқасын оңға бұрыңыз, ал мәнді азайту үшін — солға бұрыңыз.

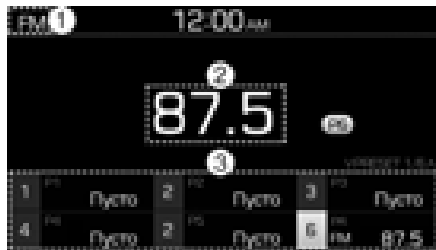

РАДИО

Радионы қосу

Басқару панеліндегі [RADIO] батырманы басыңыз.

FM/AM режимі

- (1) Радионың ағымдық режимі
- (2) Радиостанция туралы ақпарат
- (3) Алдын ала бапталған станциялар тізімі

Келесі параметрлерге қолжеткізу үшін басқару панеліндегі [MENU] батырмасын басыңыз:

- **List** (тізім): Қолжетімді радиостанцияларды көрсету.

- **Scan** (сканерлеу): Жүйе сигналы қатты радиостанцияларды іздейді, сосын әр станцияны шамамен бес секундтай ойнатады.
- **Sound Settings** (дыбыс параметрлері): Жүйенің дыбыс параметрлері конфигурациясы.

FM/AM режимі (RDS-пен)

- (1) Радионың ағымдық режимі
- (2) Радиостанция туралы ақпарат
- (3) Алдын ала бапталған станциялар тізімі

Келесі параметрлерге қолжеткізу үшін басқару панеліндегі [MENU] батырмасын басыңыз:

- **List** (тізім): Қолжетімді радиостанцияларды көрсету.
- **Traffic Announcement** (жол хабарламалары, ТА) (бар болса): Жол қозғалысы туралы хабарламаны қосу және өшіру

Хабарламалар мен бағдарламалар бар болса, автоматты түрде қабылданады.

- **Scan** (сканерлеу): Жүйе сигналы қатты радиостанцияларды іздейді, сосын әр станцияны шамамен бес секундтай ойнатады.
- **Sound Settings** (дыбыс параметрлері): Аудиожүйенің дыбыс параметрлерін өзгертуге мүмкіндік береді.

DAB/FM режимі (DAB-пен)

- (1) Радионың ағымдық режимі
- (2) Радиостанция туралы ақпарат
- (3) Алдын ала бапталған станциялар тізімі

Келесі параметрлерге қолжеткізу үшін басқару панеліндегі **[MENU]** батырмасын басыңыз:

- **List** (тізім): Қолжетімді радиостанцияларды көрсету.
- **Traffic Announcement** (жол хабарламалары, ТА) (бар болса): Жол қозғалысы туралы хабарламаны қосу және өшіру. Хабарламалар мен бағдарламалар бар болса, автоматты түрде қабылданады.

- **Region** (географиялық аймақ): Аймақтық станциялар арасындағы автоматты ауысуды қосады немесе өшіреді.
- **Sound Settings** (дыбыс параметрлері): Жүйенің дыбыс параметрлері конфигурациясы.
- **Scan** (сканерлеу): Жүйе сигналы қатты радиостанцияларды іздейді, сосын әр станцияны шамамен бес секундтай ойнатады.
- **Қолмен FM-баптау**: Радиостанция жиілігін қол режимінде таңдау.

Радиоқабылдағыш режимін өзгерту

Басқару панеліндегі **[RADIO]** батырмасын немесе рөлдік дөңгелектегі **[MODE]** батырмасын басуға болады. Осы батырманы әр басқан сайын радиоқабылдағыш режимі ауысады.

Қолжетімді радиостанцияларды сканерлеу

Әр радиостанцияны сигнал күшін анықтау үшін бірнеше секунд тыңдауға, содан кейін қажеттісін таңдауға болады.

1. Радио экранында бола тұра, басқару панеліндегі **[MENU]** батырмасын басыңыз.
2. «**Scan**» (сканерлеу) таңдау үшін **[TUNE]** тұтқасын бұраңыз, сосын тұтқаны басыңыз.
  - Жүйе сигналы қатты радиостанцияларды іздейді, сосын әр станцияны шамамен бес секундтай ойнатады.
3. Тыңдау үшін қажетті радиостанцияны тапқаннан кейін **[TUNE]** тұтқасын басыңыз.
  - Сіз таңдалған станцияны әрі қарай тыңдай бересіз.

Радиостанцияларды іздеу

Алдыңғы немесе келесі радиостанцияны іздеу үшін басқару панеліндегі [✓ **SEEK** ^] батырмасын басыңыз.

- Сонымен қатар [✓ **SEEK** ^] батырмасын жиіліктерді жылдамырақ іздеу үшін басуға болады. Батырманы жіберген кезде сигналы ең қатты радиостанция автоматты түрде таңдалатын болады.

Қалаулы радиостанцияның жиілігін білетін болсаңыз, жиілікті өзгерту үшін басқару панеліндегі [TUNE] тұтқаны айналдырыңыз.

Радиостанцияларды сақтау

Сіз ұнататын радиостанцияларды сақтап, алдын ала қондырғылар тізімінен таңдап, тыңдай аласыз.

Радионы тыңдап отырып, алдын ала сақталған радиостанцияның бос позициясына сәйкес келетін нөмірленген батырманы басыңыз.

- Ағымдағы радиостанция таңдалған позицияда сақталады.

ЕСКЕРТУ

- **36 радиостанцияны сақтауға болады.**
- Егер сақталған радиостанциялар тізімі толып қалса, сіз сақталған радиостанциялардың біреуін ағымдағыға ауыстыра аласыз. Басқару панеліндегі тиісті нөмірленген батырманы басып, ұстап тұрыңыз.

Сақталған радиостанцияларды тыңдау

1. Тыңдағыңыз келетін радиостанцияның нөмірленген батырмасын тексеріңіз.
2. Басқару панеліндегі қажетті нөмірленген батырманы басыңыз.
  - Сонымен қатар радиостанцияны өзгерту үшін рөлдік дөңгелектегі жоғары/төмен ауыстырып-қосқышын басуға болады.

МУЛЬТИМЕДИА ОЙНАТҚЫШЫ

Мультимедиа файлдарын ойнату

USB-тасымалдағыштар, смарт-фондар және iPod плеерлері сияқты әр түрлі сақтау құрылғыларындағы музыка файлдарын ойнатуға болады.

1. Құрылғыны автокөліктің USB жалғағышына немесе AUX жалғағышына қосыңыз.

- Қосылатын құрылғының типіне байланысты ойнату баяу басталуы мүмкін.

2. Басқару панеліндегі [MEDIA] батырмасын басыңыз.

- Бірнеше мультимедиа құрылғысы қосулы болса, [MEDIA] батырмасын қайта басыңыз, сосын тиісті режимді таңдау үшін нөмірленген батырманы басыңыз.

ЕСКЕРТУ

- Apple құрылғысын қосқаннан кейін ойнату автоматты түрде басталмайды. Ойнатуды iPod режимінде қосу үшін басқару панеліндегі [MEDIA] батырмасын басыңыз.
- Сонымен қатар режимді өзгерту үшін рөлдік дөңгелектегі [MODE] батырмасын бірнеше рет басуға болады.
- Сыртқы USB- құрылғыларды қоспас және/немесе өшірмес бұрын аудио жүйенің қуатын өшіру керек.
- Автокөлік моделі мен сипатына байланысты қолжетімді батырмалар, сыртқы түрі мен USB/AUX порттарының орналасуы басқаша болуы мүмкін.
- Смартфондар мен MP3 құрылғыларды бірнеше әдіспен бір уақытта қоспаңыз, мысалы USB, Bluetooth және AUX көмегімен. Бұл дыбыстың бұрмалануы мен жүйенің ақаулығына әкелуі мүмкін.

- Эквалайзерді қосулы құрылғы мен аудио жүйеде (Tone) бір мезетте қосу дыбыс сапасының нашарлауына және әсерлердің бір-біріне қойылуы нәтижесінде бұрмалануына соқытруы мүмкін. Егер мүмкіндік болса, қосулы құрылғыдағы эквалайзерді өшіріңіз.
- Apple немесе AUX құрылғыларын қосқан кезде шу пайда болуы мүмкін. Егер мұндай құрылғылар қолданылмаса, жинақтағышты өшіру қажет.
- Егер Apple құрылғысын немесе сыртқы құрылғыны қуат көзіне қосса, онда оны қосқан кезде шу пайда болуы мүмкін. Бұл жағдайларда пайдаланудың алдында құрылғыны қуат көзінен ажыратқан жөн.

USB режиміндегі жұмыс

USB-тасымалдағыштар, смартфондар және iPod плеерлері сияқты әр түрлі сақтау құрылғыларындағы музыка файлдарын ойнатуға болады. USB режиміндегі құрылғыларды қоспас бұрын алдымен USB-жинақтағыштар мен файл сипаттамаларының үйлесімділігін тексеріңіз.

USB құрылғысын автокөліктің USB портына қосыңыз.

- Бірден ойнату басталады.

- Егер **USB** құрылғысы аудиожүйеге қосылған болса, **[MEDIA]** батырмасын басыңыз, сосын **[1]** батырмасын басып, мультимедианы таңдау экранындағы USB таңдаңыз.

- (1) Қайтадан ойнату режимі
- (2) Ағымдағы файлдың нөмірі мен файлдардың жалпы саны
- (3) Ағымдағы композиция туралы мәлімет
- (4) Ойнату уақыты мен позициясы

Келесі параметрлерге қолжеткізу үшін басқару панеліндегі **[MENU]** батырмасын басыңыз:

- **Information** (ақпарат): Ағымдағы композиция туралы ақпаратты көрсету.
- **Sound Settings** (дыбыс параметрлері): Жүйенің дыбыс параметрлерінің конфигурациясы.

Артқа/алға айналдыру

Басқару панеліндегі **[VTRACK ^]** батырмасын басып, ұстап тұрыңыз.

- Сонымен қатар рөлдік дөңгелектегі жоғары/төмен ауыстырып-қосқышын басуға болады.

Басынан бастап ойнатуды бастау

Басқару панеліндегі **[VTRACK]** батырмасын басыңыз.

- Сонымен қатар рөлдік дөңгелектегі жоғары/төмен ауыстырып-қосқышын басуға болады.

Алдыңғы композицияны ойнату

Алдыңғы композицияны ойнату үшін басқару панеліндегі [✓ **TRACK**] батырмасын екі рет басыңыз. Келесі композицияны ойнату үшін басқару панеліндегі [**TRACK** λ] батырмасын басыңыз.

- Сонымен қатар рөлдік дөңгелектегі жоғары/төмен ауыстырып-қосқышын басуға болады.

ЕСКЕРТУ

- Қажетті композицияны таңдау үшін басқару панеліндегі [**FILE**] тұтқасын айналдырыңыз, сосын ойнатуды бастау үшін оны бес секунд бойы басыңыз.
- Егер бес секунд ішінде ешқандай әрекет болмаса, іздеу тоқтатылады, ал экранда ағымдағы композиция туралы ақпарат көрсетіледі.

Қайтадан ойнату

Басқару панеліндегі [1] батырмасын басыңыз. Батырманы басқан сайын қайталау режимі барлық композицияларды қайта ойнату € бір композицияны қайталау € және қайталауды өшіру арасында ауысады. Экранда таңдалған режим белгісі көрсетіледі.

Кездейсоқ тәртіпте ойнату

Басқару панеліндегі [2] батырмасын басыңыз. Батырманы басқан сайын қайталау режимі папка файлдарын кездейсоқ ойнату € барлық файлдарды € және кездейсоқ ойнатуды өшіру арасында ауысады. Экранда таңдалған режим белгісі көрсетіледі.

Файлдар тізімінде дыбыс файлдарын іздеу

1. Тізімді таңдау үшін басқару панеліндегі [3] батырмасын басыңыз.

2. Музыка файлдарын ойнату, қажетті санат пен файлды таңдау үшін [**TUNE**] тұтқасын бұраңыз, сосын тұтқаны басыңыз.

i Ақпарат

- **USB құрылғысын жүйеге қоспас бұрын автокөлік қозғалтқышын іске қосыңыз. Жүйеге қосылған USB құрылғысымен қозғалтқышты іске қосу USB құрылғысының бұзылуына әкелуі мүмкін.**
- **USB-құрылғысын қосқанда немесе өшіргенде статикалық электрдің жиналу ықтималдығын ескерген жөн. Статикалық электр қуатының бітуі жүйенің ақауын тудыруы мүмкін.**
- **Дене бөліктері мен өзге заттар USB портпен жанаспауы үшін сақтық шараларын сақтаңыз. Бұл жазатайым оқиғаға және жүйенің ақаулығына әкелуі мүмкін.**

- Қысқа уақыт мерзімінде USB құрылғысын бірнеше рет қосып-ажыратпаңыз. Бұл қатенің пайда болуына немесе жүйенің ақаулығына әкелуі мүмкін.
- USB- құрылғыны файлды ойнатудан басқа мақсатта қолданбаған жөн. USB жалғағышын құрылғыларды қуаттау және жылыту үшін пайдалану жүйе өнімділігінің нашарлауына және ақаулығына әкелуі мүмкін.

ЕСКЕРТУ

- USB жинақтағышты қосқан кезде ұзарту кабельдерін пайдалануға тыйым салынады. Құрылғыны тікелей USB портқа қосыңыз. Құрылғыларды USB концентратор немесе ұзартқыш арқылы қосқанда олар танылмауы мүмкін.
- USB құрылғысын USB портына тірелгенше салыңыз. Олай етпесе, байланыс қателігі пайда болуы мүмкін.
- USB жинақтағышты ажыратқанда бұрмаланған дыбыс шығуы мүмкін.
- Жүйе стандартты форматтағы файлдарды ғана ойната алады.
- USB құрылғыларының келесі типтері танылмауы және тиісті түрде істемеуі мүмкін:
  - Шифрленген MP3- плеерлер
  - Алынбалы диск ретінде танылмайтын USB құрылғылары
- USB құрылғысы нашар күйіне байланысты танылмауы мүмкін.
- Кейбір USB құрылғылары аудиожүйемен үйлеспеуі мүмкін.
- USB құрылғысындағы файлдардың типі, сыйымдылығы мен форматына байланысты, құрылғыны тану уақыты ұзақтау болуы мүмкін.
- Сипатына байланысты кейбір USB құрылғылары USB порттан қуаттануды сүйемелдемеуі мүмкін.
- Сурет көрсету және бейне ойнату сүйемелденбейді.

iPod режиміндегі жұмыс

iPod және iPhone сияқты Apple құрылғыларында сақталған музыканы тыңдау мүмкіндігі бар.

1. Apple құрылғысын автокөліктің USB портына құрылғымен жабдықталған кабельдің көмегімен қосыңыз.

- Қосқаннан кейін құрылғы қуат ала бастайды. Музыканы ойнату автоматты түрде басталмайды.

2. Басқару панеліндегі **[MEDIA]** батырмасын басыңыз.

- Егер жүйеге бірнеше құрылғы қосылған болса, **[MEDIA]** батырмасын, одан кейін [1] батырмасын басыңыз және мультимедианы таңдау экранындағы **iPod** таңдаңыз.

- (1) Қайтадан ойнату режимі
- (2) Ағымдағы файлдың нөмірі мен файлдардың жалпы саны
- (3) Ағымдағы композиция туралы мәлімет
- (4) Ойнату уақыты мен позициясы

Келесі параметрлерге қолжеткізу үшін басқару панеліндегі **[MENU]** батырмасын басыңыз:

- **Information** (ақпарат): Ағымдағы композиция туралы ақпаратты көрсету.
- **Sound Settings** (дыбыс параметрлері): Жүйенің дыбыс параметрлерінің конфигурациясы.

Артқа/алға айналдыру

Басқару панеліндегі **[TRACK ^]** батырмасын басып, ұстап тұрыңыз.

- Сонымен қатар рөлдік дөңгелектегі жоғары/төмен ауыстырып-қосқышын басуға болады.

Басынан бастап ойнатуды бастау

Басқару панеліндегі **[TRACK]** батырмасын басыңыз.

- Сонымен қатар рөлдік дөңгелектегі жоғары/төмен ауыстырып-қосқышын басуға болады.

Алдыңғы композицияны ойнату

Алдыңғы композицияны ойнату үшін басқару панеліндегі **[TRACK]** батырмасын екі рет басыңыз. Келесі композицияны ойнату үшін басқару панеліндегі **[TRACK ^]** батырмасын басыңыз.

- Сонымен қатар рөлдік дөңгелектегі жоғары/төмен ауыстырып-қосқышын басуға болады.

ЕСКЕРТУ

- Қажетті композицияны таңдау үшін басқару панеліндегі [FILE] тұтқасын айналдырыңыз, сосын ойнатуды бастау үшін оны бес секунд бойы басыңыз.
- Егер бес секунд ішінде ешқандай әрекет болмаса, іздеу тоқтатылады, ал экранда ағымдағы композиция туралы ақпарат көрсетіледі.

Қайтадан ойнату

Басқару панеліндегі [1] батырмасын басыңыз. Батырманы басқан сайын қайталау режимі санатты қайта ойнату € бір композицияны ойнату арасында ауысады. Экранда таңдалған режим белгісі көрсетіледі

Кездейсоқ тәртіпте ойнату

Басқару панеліндегі [2] батырмасын басыңыз. Батырманы басқан сайын қайталау режимі санатты кездейсоқ ойнату және кездейсоқ ойнатуды өшіру арасында ауысады. Экранда таңдалған режим белгісі көрсетіледі.

Файлдар тізімінде дыбыс файлдарын іздеу

1. Тізімді таңдау үшін басқару панеліндегі [3] батырмасын басыңыз.
2. Музыка файлдарын ойнату, қажетті санат пен файлды таңдау үшін [TUNE] тұтқасын бұраңыз, сосын тұтқаны басыңыз.

i Ақпарат

- Құрылғыларды жүйеге қоспас бұрын автокөлік қозғалтқышын міндетті түрде іске қосыңыз. Жүйеге қосылған құрылғымен қозғалтқышты іске қосу құрылғының бұзылуына әкелуі мүмкін.
- Қысқа уақыт мерзімінде USB құрылғысын бірнеше рет қосып-ажыратпаңыз. Бұл қатенің пайда болуына немесе жүйенің ақаулығына әкелуі мүмкін.

Apple құрылғыларын қосқан кездегі ескертулер

- Құрылғыларды жүйеге қоспас бұрын iOS және кіріктірілген бағдарламалық қамсыздандыру нұсқалары соңғысына жаңартылғанына көз жеткізіңіз. Ескірген құрылғылар ақау туғызуы мүмкін.
- Құрылғы қуатының төмен деңгейі құрылғы танылмауына әкелуі мүмкін. Құрылғы қуатының деңгейін тексеріңіз және қажет болса оны жүйеге қосардың алдында қуаттап алыңыз.
- Apple компаниясымен бекітілген кабельді пайдаланыңыз. Өзге кабельді пайдалану дыбыстың бұрмалануына және ойнату кезінде қате пайда болуына әкелуі мүмкін.
- 1 метрден кем кабельді қолданыңыз. Мысалы, Apple құрылғысымен жабдықталған түпнұсқалық кабель жарайды. Ұзынырақ кабельдерді пайдалану, аудиожүйе Apple құрылғысын тани алмауына әкелуі мүмкін.
- USB құрылғысын USB портына тірелгенше салыңыз. Олай етпесе, байланыс қателігі пайда болуы мүмкін.
- Егер сіздің құрылғыңыз бір мезетте USB портына да, AUX портына да қосылған болса, ол AUX режимінде танылады. Құрылғы AUX кабелі жүйеге қосылмаған күйде болса да, AUX режимінде қалады. Музыканы iPod режимінде ойнату үшін AUX кабелін құрылғыдан ажыратыңыз немесе аудиосигналды шығару режимін «Dock» (док) режиміне ауыстырыңыз.
- Құрылғыны ойнату кезіндегі жүйеге қосқанда сіз қосқаннан кейінгі сәтте жоғары жиілікті дыбыс естуіңіз мүмкін. Құрылғыны қосардың алдында ойнатуды тоқтатыңыз немесе паузаға қойыңыз.
- Қосылған құрылғылар iTunes-тан жүктегенде немесе синхронизациялағанда қате тудыруы мүмкін. Құрылғыны жүктеу немесе синхронизациялау аяқталғаннан кейін қосыңыз.
- iPod Nano (6-буынды қоспағанда) немесе iPod Classic құрылғысын қосқанда құрылғы экранында бренд логотипі шығады. iPhone және iPod Touch құрылғылары үшін логотип шықпайды.

Apple құрылғыларының ішіндегісін ойнатқан кездегі ескертулер

- Құрылғы моделіне байланысты сүйемелденбейтін байланыс хаттамалары үшін танылмауы мүмкін.
- Жүйемен көрсетілетін және ойнатылатын композициялар тәртібі сіздің құрылғыңыздағы композициялар тәртібінен басқаша болуы мүмкін.
- Жүйемен көрсетілетін ақпарат таңдалған ойнату қосымшасына байланысты айырмашылығы болуы мүмкін.
- iPhone ағымдық ойнату және iPod режимдерді басқару қызметі қақтығысуы мүмкін. Қате пайда болған жағдайда USB кабелін ажыратыңыз және қосыңыз.
- iPhone немесе iPod Touch құрылғыларын қолданған кезде құрылғыны ол жүйеге қосулы болғанда пайдаланбаңыз. Бұл қатенің пайда болуына әкелуі мүмкін.
- iPhone құрылғысының ішіндегісін ойнату кезінде кіріс қоңырауды қабылдау жағдайында музыка шақырту аяқталғаннан кейін де паузада қалуы мүмкін. Егер музыка шақырту аяқталғаннан кейін ойнамаса, құрылғыда пауза тұрғанын тексеріңіз.
- Бір композицияның бірнеше папкада көшірмесі болуына жол бермеңіз. Әр түрлі папкада қайталанатын композициялар іздеу және ойнату кезінде іркілістерді тудыруы мүмкін.
- Композиция тоқтардың дәл алдында басқару әрекетін орындаған кезде, мысалы, тоқтату немесе қайталау, композиция туралы экранда көрсетілетін ақпарат ағымдағы ақпаратпен үйлеспейуі мүмкін. Бұл жүйе қатесі болып табылмайды. Жүйенің iPod режимін қайта іске қосыңыз немесе тоқтатып, ойнатуды өз құрылғыңызда жалғастырыңыз.
- Жұмыстағы ақаулар мен бұзылулар Apple құрылғысының сипаттамасынан туындауы мүмкін.
- Apple құрылғысы тоқтап қалған жағдайда оны қайта жүктеп, тағы бір ойнатып көру керек (Толық ақпарат Apple құрылғысының нұсқауында берілген).

AUX режиміндегі жұмыс

Сіз музыка композицияларын смартфон және MP3 плеер сияқты сыртқы құрылғыларды қосып, автокөлік колонкалары арқылы тыңдай аласыз.

Сыртқы құрылғыны AUX кабелінің көмегімен автокөліктің AUX портына қосыңыз.

- AUX режимі автоматты түрде іске қосылады, ал автокөлік динамиктері дыбыс шығарады.
- Егер сыртқы құрылғы аудиожүйеге қосылған болса, [MEDIA] батырмасын, сосын [3] батырмасын басыңыз және мультимедиа таңдау экранындағы AUX таңдаңыз.

Келесі параметрлерге қолжеткізу үшін басқару панеліндегі [MENU] батырмасын басыңыз:

- **Sound Settings** (дыбыс параметрлері): Жүйенің дыбыс параметрлерінің конфигурациясы.

ЕСКЕРТУ

- AUX режимінде жүйе сыртқы құрылғыны ойнату құрылғысы ретінде қызмет ететіндіктен, сіз дыбыс қаттылығын реттеуден басқа, басқару құралдарын пайдалана алмайсыз. Ойнатуды басқару үшін сыртқы құрылғыны басқару элементтерін пайдаланыңыз.
- AUX режиміндегі дыбыс қаттылығы өзге режимдерден бөлек реттеледі.
- Құрылғы типіне байланысты қосылған қуаттау кабелі бар сыртқы құрылғыны пайдалану дыбыстың бұрмалануына әкелуі мүмкін.

- Егер AUX кабелі сыртқы құрылғысыз жүйеге қосылған болса, ойнату дыбысы бұрмалануы мүмкін. Егер сыртқы құрылғы қосылмаған болса, AUX кабелін AUX портынан ажыратыңыз.

BLUETOOTH

Bluetooth құрылғыларын қосу

Bluetooth — бұл аз әрекет ету радиусының сымсыз байланыс технологиясы. Bluetooth технологиясы жақын жердегі мобильді құрылғыларды деректерді өзара сымсыз берісу үшін қосуға мүмкіндік береді. Осылайша құрылғыны тиімдірек пайдалануға болады.

Bluetooth қызметін пайдалану үшін алдымен мобильді телефон немесе MP3 плеер сияқты Bluetooth технологиясын сүйемелдейтін құрылғыларды жүйеге қосу керек. Қосылатын құрылғы Bluetooth технологиясын сүйемелдейтініне көз жеткізіңіз.

АБАЙ БОЛЫҢЫЗ

Bluetooth құрылғысын қоспас бұрын көлік құралын қауіпсіз жерге қойыңыз. Автокөлікті жүргізген кезде назарын бөлу жарақатқа немесе өлімге әкелуі мүмкін.

ECKEPTY

- Сіздің жүйеңізде Bluetooth қатты дыбыс байланысы мен аудиожүйе қызметтерін ғана пайдалануға болады. Екі қызметті де сүйемелдейтін мобильді құрылғыны қосыңыз.
  - Кейбір Bluetooth құрылғылары аудиожүйеңіздің ақауларын тудыруы немесе дыбыс кедергілерін жасауы мүмкін. Бұл жағдайды құрылғыны басқа жерге ауыстыру арқылы шешуге болады.
  - Қосылған Bluetooth құрылғысына немесе мобильді телефонға байланысты кейбір қызметтер қолжетімсіз болуы мүмкін.
  - Автокөлік пен құрылғы арасындағы Bluetooth байланысының қателігінен жүйеңіз тұрақсыз жұмысы жағдайында біріккен құрылғыларды алып тастап, қайтадан қосыңыз.
- Егер Bluetooth қосылысы тұрақсыз болса, төмендегі әрекеттерді орындаңыз.
    1. Құрылғыдағы Bluetooth өшіріп, қайтадан қосыңыз. Бұдан кейін құрылғыны жалғаңыз.
    2. Құрылғыны өшіріп, қайтадан қосыңыз. Одан кейін оны жалғаңыз.
    3. Құрылғы батареясын алып шығыңыз, сосын қайтадан салыңыз. Қосыңыз және құрылғыны қайтадан жалғаңыз.
    4. Жүйедегі және құрылғыдағы Bluetooth қосылысын тоқтатыңыз, содан кейін қайтадан жалғауды орындаңыз.

Құрылғылардың жүйемен түйіндестіру

Bluetooth-ды қосқанда құрылғыны Bluetooth құрылғыларының тізіміне қосу үшін алдымен жүйемен түйіндестіріңіз. Бес құрылғыны тіркеуге болады.

1. Басқару панелінде бола тұра, [SETUP/CLOCK] батырмасын басыңыз, содан соң **Bluetooth** € **Connections** басыңыз.
  - Құрылғыны бірінші рет жүйеге қосқан кезде басқару панеліндегі [PHONE] батырмасын немесе рөлдік дөңгелектегі қоңырау шалу/қабылдау батырмасын баса аласыз.
2. Сіз қосқыңыз келетін Bluetooth мобильді құрылғысында Bluetooth қосылысын іске қосыңыз, сосын автокөлік жүйесін тауып, қосылуды орындаңыз.
  - Жүйе экранындағы жаңадан тіркелу терезесінде шығатын Bluetooth жүйесінің атауын тексеріңіз.

3. Қосылысты растау үшін құпиясөзді енгізіңіз немесе растаңыз.
  - Bluetooth құрылғысының экранында құпиясөзді енгізу экраны шықса, жүйе экранында көрсетілген «0000» құпиясөзін енгізіңіз.
  - Bluetooth құрылғысының экранында 6-мәнді құпиясөз көрсетілсе, Bluetooth құрылғысындағы құпиясөз жүйе экранындағы құпиясөзбен сәйкес келіне көз жеткізіңіз, содан соң құрылғыдағы қосылысты растаңыз.

4. Bluetooth құрылғысын өзге құрылғылардың алдында жүйеге қосу қажеттілігін таңдаңыз.

- Bluetooth құрылғысының басымдылығын орнату ол жүйе қосылған сәтте жүйеге автоматты түрде қосылатынын білдіреді.

ЕСКЕРТУ

- Осы нұсқаулықта берілген сурет анықтама үшін ғана көрсетілген. Автокөлік пен Bluetooth құрылғысының нақты атауын жүйе экранынан қараңыз.
- Үнсіз келісім бойынша құпиясөз «0000».
- Рұқсат берілгеннен кейін құрылғыға қосылу үшін жүйеге біраз уақыт қажет болады. Қосылу орындалғаннан кейін экранның жоғарғы оң жақ бөлігінде Bluetooth қосылысы күйінің белгісі көрсетіледі.

- Рұқсаттар параметрі мобильді телефонның Bluetooth баптамаларының мәзірінде түзету үшін қолжетімді. Қосымша ақпарат үшін мобильді телефонды пайдаланушы нұсқаулығын қараңыз.
- Жаңа құрылғыны тіркеу үшін 1-4 қадамдарды қайталаңыз.
- Bluetooth жүйесіне қосылу болған кезде тағы бір құрылғыны қосу мүмкін емес.
- Қозғалтқышы істеп тұрған автокөлік жанында Bluetooth автоматты қосу қызметін қосқан кезде телефон сөйлесуі қатты дыбыс байланысы режимне өтуі мүмкін. Егер сіз жүйе құрылғыға автоматты түрде қосылмасын десеңіз, құрылғыңыздағы Bluetooth байланысын өшіріңіз.
- Bluetooth жүйесіне қосылған кезде құрылғының аккумулятор батареясының қуаты тезірек бітуі мүмкін.

Түйіндестірілген құрылғыны қосу

Bluetooth құрылғысын жүйеде қолдану үшін жүйеге түйіскен құрылғыны жалғау керек. Жүйеге бір уақытта бір ғана құрылғы қосыла алады.

1. Басқару панелінде бола тұра, [SETUP/CLOCK] батырмасын басыңыз, содан соң **Bluetooth € Connections** басыңыз.
  - Егер бірде бір құрылғы қосылмаған болса, басқару панеліндегі [PHONE] батырмасын немесе рөлдік дөңгелектегі қоңырау шалу/қабылдау батырмасын басыңыз.
2. Қосуға арналған құрылғыны таңдау үшін [TUNE] тұтқасын айналдырыңыз, сосын тұтқаны басыңыз.
  - Егер жүйеге басқа құрылғы қосылып тұрса, оны өшіріңіз. Қосылған құрылғыны өшіру үшін таңдаңыз.

3. «Connect» (қосылу) таңдау үшін [TUNE] тұтқасын айналдырыңыз, сосын тұтқаны басыңыз.

ЕСКЕРТУ

- Құрылғы қосылу аймағынан шығып кетуіне немесе қосылуда қате пайда болуға байланысты қосылыстың аяқталуы жағдайында құрылғы қосылу аймағына қайтып келгенде немесе қате жойылғанда қосылыс автоматты түрде жаңадан түзіледі.
- Егер құрылғыдағы Bluetooth қызметі өшірілсе, оны қосу мүмкін емес. Bluetooth қызметін қосуды ұмытпаңыз.
- Автоматты қосылу басымдылығына байланысты қосылу біраз уақытты алады.

Құрылғыны ажырату

Егер сіз Bluetooth құрылғысын пайдалануды тоқтатқыңыз келсе немесе басқа құрылғыны қосқыңыз келсе, ағымдағы құрылғыны өшіру керек.

1. Басқару панелінде бола тұра, [SETUP/CLOCK] батырмасын басыңыз, содан соң **Bluetooth € Connections** басыңыз.
2. Өшіруге арналған құрылғыны таңдау үшін [TUNE] тұтқасын айналдырыңыз, сосын тұтқаны басыңыз.
3. «Disconnect» (өшіру) таңдау үшін [TUNE] тұтқасын айналдырыңыз, сосын тұтқаны басыңыз.

Түйінdestірілген құрылғыны жою

Егер сізге Bluetooth құрылғысының түйінdestісуі қажет болмаса немесе қосылған құрылғылар тізімі толық болған кезде сіз жаңа құрылғыны қосқыңыз келсе, түйінdestірілген құрылғыларды жою керек.

1. Басқару панелінде бола тұра, [SETUP/CLOCK] батырмасын басыңыз, содан соң **Bluetooth € Connections** басыңыз.
2. Жоюға арналған құрылғыны таңдау үшін [TUNE] тұтқасын айналдырыңыз, сосын тұтқаны басыңыз.
3. «Delete» (жою), таңдау үшін [TUNE] тұтқасын айналдырыңыз, сосын тұтқаны басыңыз.

ЕСКЕРТУ

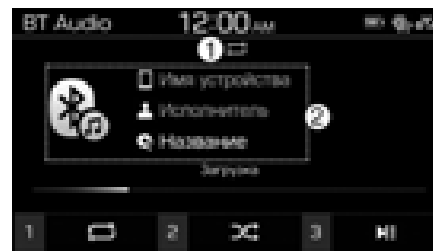
- Түйінdestірілген құрылғыны жойған кезде жүйеде сақталған шақыртулар журналы мен контактілер де жойылады.
- Жойылған құрылғыны кейіннен қосу үшін түйінdestіруді жаңадан орындау керек.

Bluetooth аудиоқұрылғысын пайдалану

Аудиоқұрылғы жадысындағы музыка файлдарын автокөлік динамиктері арқылы ойнату.

Басқару панеліндегі [MEDIA] батырмасын басыңыз.

- Егер бірнеше мультимедиа құрылғысы қосылған болса, [MEDIA] батырмасын, содан соң [2] батырмасын басыңыз және мультимедиа таңдау экранындағы **BT Audio** таңдаңыз.

(1) Қайтадан ойнату режимі

(2) Ағымдағы композиция туралы мәлімет

Келесі параметрлерге қолжеткізу үшін басқару панеліндегі [MENU] батырмасын басыңыз:

- **Connections** (қосылу): Bluetooth қосылуы.
- **Sound Settings** (дыбыс параметрлері): Жүйенің дыбыс параметрлерінің конфигурациясы

Пауза/ойнатуды қайта бастау

Ойнатуды тоқтату үшін басқару панеліндегі [3] батырмасын басыңыз. Ойнатуды қайта бастау үшін [3] батырмасын қайта басыңыз.

Басынан бастап ойнатуды бастау

Басқару панеліндегі [vTRACK] батырмасын басыңыз.

- Сонымен қатар рөлдік дөңгелектегі төмен ауыстырып-қосқышын басуға болады.

Алдыңғы композицияны ойнату

Алдыңғы композицияны ойнату үшін басқару панеліндегі [vTRACK] батырмасын екі рет басыңыз. Келесі композицияны ойнату үшін басқару панеліндегі [TRACK ^] батырмасын басыңыз.

- Сонымен қатар рөлдік дөңгелектегі жоғары/төмен ауыстырып-қосқышын басуға болады.

ЕСКЕРТУ

Қосылған Bluetooth құрылғысына немесе мобильді телефонға байланысты алдыңғы/ келесі композицияны ойнату қызметі қызметтер қолжетімсіз болуы мүмкін.

Қайтадан ойнату

Басқару панеліндегі [1] батырмасын басыңыз. Батырманы басқан сайын қайталау режимі барлық композицияларды қайталау € бір композицияны қайталау € санатты қайталау және қайталауды өшіру арасында ауысады. Экранда таңдалған режим белгісі көрсетіледі

Кездейсоқ тәртіпте ойнату

Басқару панеліндегі [2] батырмасын басыңыз. Батырманы басқан сайын қайталау режимі барлық файлдарды € санатты кездейсоқ ойнату және кездейсоқ ойнатуды өшіру арасында ауысады. Экранда таңдалған режим белгісі көрсетіледі.

ЕСКЕРТУ

- Қосылған Bluetooth құрылғысы, мобильді телефон немесе музыкалық плеерге байланысты басқару элементтері өзгешеленуі мүмкін.
- Қолданылатын музыкалық плеерге байланысты ағымдық ойнату қолжетімсіз болуы мүмкін.
- Қосылған Bluetooth құрылғысы немесе мобильді телефон байланысты кейбір қызметтер қолжетімсіз болуы мүмкін.
- Bluetooth немесе мобильді телефонды жүйеге USB және Bluetooth көмегімен бір мезетте қосқанда, Bluetooth режимі өшеді, ал музыканы ойнату USB немесе iPod режимінде орындалады. Музыканы Bluetooth арқылы ағымдық ойнату үшін USB құрылғысын ажыратыңыз.
- Bluetooth бар телефон музыканы ойнату үшін қолданылса, шығыс немесе кіріс қоңырау кезінде ойнату тоқтатылады.
- Bluetooth режимінде ойнату кезінде кіріс қоңырауды қабылдау немесе шығыс қоңырау жасау дыбыс кеденгілерін тудыруы мүмкін.
- Қосылған мобильді телефон моделіне байланысты, Bluetooth қосылысы арқылы музыканы ойнатқан кезде, Bluetooth режимін пайдаланғанда, ойнату шақырту аяқталғаннан кейін автоматты түрде жалғаспауы мүмкін.
- Bluetooth режимінде ойнатқан кезде әндерді ауыстырып-қосу кейбір мобильді телефондарда «соғу» дыбысының пайда болуына әкелуі мүмкін.
- Bluetooth бойынша музыканы ойнату режимінде артқа/алға айналдыру қызметі сүйемелденбейді.
- Bluetooth бойынша музыканы ойнату режимінде ойнату тізімі қызметі сүйемелденбейді.
- Bluetooth құрылғысы өшкен кезде музыканы Bluetooth бойынша ойнату режимі ажыратылады.

Мобильді телефонды Bluetooth бойынша қосу

Bluetooth технологиясын қатты дыбыс байланысы үшін пайдалануға болады. Автокөлікке орнатылған микрофон мен динамиктер көлік құралын жүргізген кезде ыңғайлылық пен қауіпсіздікті қамтамасыз ететін қатты дыбыс байланысын пайдалануға мүмкіндік береді. Бұл кезде жүйе экранында шақырту туралы Ақпарат көрсетіледі.

АБАЙ БОЛЫҢЫЗ

Bluetooth құрылғысын қоспас бұрын көлік құралын қауіпсіз жерге қойыңыз. Автокөлікті жүргізген кезде назарын бөлу жарақатқа немесе өлімге әкелуі мүмкін

- Автокөлікті жүргізген кезде телефон нөмірін теруге және мобильді телефонды пайдалануға тыйым салынады. Мобильді телефонды пайдалану сіздің назарыңызды бұрып, соның нәтижесінде қауіпті жағдайларды анықтау қабілетіңіз, сонымен қатар күтпеген жағдайларды өткеру мүмкіндігіңіз нашарлайды және бұл жол-көлік оқиғасы қауіпін тудырады. Қоңырау шалу қажет болса, Bluetooth қатты дыбыс қызметін пайдаланыңыз, тез сөйлесуге тырысыңыз.

ЕСКЕРТУ

- Егер қосылған мобильді телефон болмаса, мобильді телефон экранына өту мүмкін емес. Мобильді телефонды Bluetooth желісі бойынша түйінdestіру қызметін пайдалану үшін мобильді телефонды жүйеге қосыңыз.
- Bluetooth желісі бойынша қатты дыбыс байланысы жүйесі сигнал жоғалғанда, мысалы, туннель, жер асты жолымен немесе таулы аймақтан өткенде істемеуі мүмкін.
- Байланыс сапасы келесі жағдайларда нашарлауы мүмкін:
  - Мобильді байланыстың нашар сигналы
  - Автокөлік іші өте шулы
  - Мобильді телефон сусын банкалары сияқты металл заттардың жанында орналасқан.

- Bluetooth қатты дыбыс байланысы кезіндегі дыбыс қаттылығы мен сапасы қосылған мобильді телефонға байланысты болуы мүмкін.

Шақырту жасау

Егер мобильді телефон жүйеге қосулы болса, қоңырау шалу үшін сіз шақыртулар журналындағы және контактілер тізіміндегі абонентті таңдай аласыз.

1. Басқару панеліндегі **[PHONE]** батырмасын басыңыз.
  - Сонымен қатар рөлдік дөңгелектегі қоңырау шақырту/қабылдау батырмасын басуға болады.
2. Егер аудиожүйеге бірнеше мобильді құрылғы қосулы болса, түйіндестірілген құрылғылар тізімінен керектісін таңдаңыз.

3. Телефон нөмірін таңдаңыз.
  - Таңдаулылар тізімінен телефон нөмірін таңдау үшін **«Favourites»** (таңдаулылар) басыңыз.
  - Шақыртулар журналынан телефон нөмірін таңдау үшін **«Call history»** (шақыртулар журналы) басыңыз.
  - Қосулы мобильді телефоннан жүктелген контактілер тізімінен телефон нөмірін таңдау үшін **«Contacts»** (контактілер) басыңыз.
4. Қоңырауды аяқтау, **«End»** (аяқтау) таңдау үшін басқару панеліндегі **[2]** батырмасын басыңыз.
  - Сонымен қатар рөл доңғалағындағы шақыртуды аяқтау батырмасын басуға болады.

Таңдаулылар тізімі

1. Телефонмен әрекеттесу экранында бола тұра, **«Favourites»** (таңдаулылар) таңдау үшін **[1]** басыңыз.
2. Қажетті контактіні таңдау үшін **[TUNE]** тұтқасын бұраңыз, содан кейін қоңырау шалу үшін оны басыңыз.

Келесі параметрлерге қолжеткізу үшін басқару панеліндегі **[MENU]** батырмасын басыңыз:

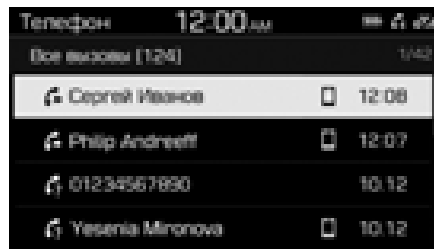
- **Delete** (жою): таңдалған контактіні жою.

ЕСКЕРТУ

- Әр құрылғының жадысына 20-дан аз таңдаулыларды енгізуге болады.
- Контактіні таңдаулы ретінде сақтау үшін алдымен контактiлердi аудиожүйеге жүктеу керек.
- Мобильдi телефондағы таңдаулы контактiлер тiзiмi аудиожүйеге жүктелмейдi.
- Мобильдi телефондағы деректердi түзеткенде аудиожүйедегi таңдаулы контактiлер автоматты түрде жаңартылмайды. Контактiнi жойып, таңдаулыларға қайтадан қосыңыз.
- Жаңа мобильдi телефонды қосқан кезде алдыңғы телефон үшін орнатылған таңдаулы контактiлер көрсетiлмейдi, бiрақ олар сәйкес телефонды құрылғылар тiзiмiнен жоймайынша жүйеде қалады.

Шақыртулар журналы

1. Телефонмен әрекеттесу экранында бола тұра, «**Call history**» (шақыртулар журналы) таңдау үшін [2] басыңыз.
2. Қажеттi контактiнi таңдау үшін [TUNE] тұтқасын бұраңыз, содан кейiн қоңырау шалу үшін оны басыңыз.

Келесі параметрлерге қолжеткізу үшін басқару панеліндегі [MENU] батырмасын басыңыз:

- **All calls** (барлық қоңыраулар): Барлық жазбаларды қарау.
- **Missed Calls** (өткізіп алған шақыртулар): өткізіп алған шақыртуларды ғана қарау.

- **Dialled calls** (терілген нөмірлер): терілген нөмірлерді ғана қарау.
- **Received Calls** (қабылданған шақыртулар): қабылданған шақыртуларды ғана қарау.
- **Download** (жүктеу): шақыртулар журналын жүктеу.

ЕСКЕРТУ

- Кейбір мобильдi телефондар жүктеу қызметiн сүйемелдемеуi мүмкiн.
- Шақыртулар журналына қолжетiмдiлiктаудиожүйеге қосылған мобильдi телефон болған кезде ғана қолжетiмдi.
- Шектелген нөмiрден түскен қоңыраулар, шақыртулар журналында сақталмайды.
- Әрбiр тiзiмде 50 шақыртуды сақтауға болады.
- Жүйе экранында қоңырау ұзақтығы мен уақыт туралы ақпарат көрсетiлмейдi.

- Мобильді телефоннан шақыртулар журналын жүктеу үшін тиісті рұқсат қажет болады. Деректерді жүктегенде мобильді телефонда жүктеуге рұқсат беру талап етілуі мүмкін. Жүктеу іркілісі жағдайында мобильді телефонды хабарламаларға тексеріңіз, сонымен қатар рұқсаттамаларды тексеріңіз.
- Шақыртулар журналын жүктегенде алдындағы деректер жойылады.

Контактілер тізімі

1. Телефонмен әрекеттесу экранында бола тұра, «Contacts» (контактілер) таңдау үшін [3] басыңыз.
2. Қажетті әріптік-цифрлық символ тобын таңдау үшін [TUNE] тұтқасын бұраңыз, содан кейін оны басыңыз.
3. Қажетті контактін таңдау үшін [TUNE] тұтқасын бұраңыз, содан кейін қоңырау шалу үшін оны басыңыз.

Келесі параметрлерге қолжеткізу үшін басқару панеліндегі [MENU] батырмасын басыңыз:

- **Download** (жүктеу): Контактілерді мобильді телефоннан жүктеу.

ЕСКЕРТУ

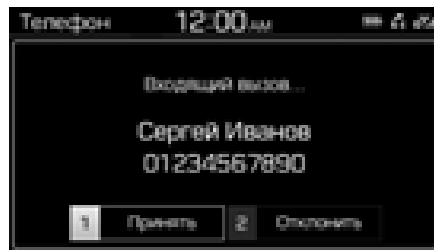
- Контактілерді сол сәтте қосулы тұрған Bluetooth құрылғысынан ғана жүктеуге болады.
- Контактілерді қарау қосулы Bluetooth құрылғысында ғана қолжетімді.
- Bluetooth құрылғысынан сүйемелденетін форматы контактілерді ғана жүктеуге болады. Кейбір қосымшаның контактілері жүктелмейді.

- Құрылғыдан 2 000 дейін контакт жүктеуге болады.
- Кейбір мобильді телефондар жүктеу қызметін сүйемелдемеуі мүмкін.
- Жүйе сипаттамасына қарай кейбір жүктелген контактілер жоғалуы мүмкін.
- Контактілер телефонның ішкі жадысынан да, SIM-картадан да жүктеледі. Кейбір мобильді телефондар үшін контактілерді SIM-картадан жүктеу қолжетімсіз.
- Контакт атауындағы ерекше белгілер мен цифрлар тиісті түрде көрсетілмеуі мүмкін.
- Контактілерді мобильді телефоннан жүктеу үшін тиісті рұқсат қажет болады. Деректерді жүктегенде мобильді телефонда жүктеуге рұқсат беру талап етілуі мүмкін. Жүктеу іркілісі жағдайында мобильді телефонды хабарламаларға тексеріңіз, сонымен қатар рұқсаттамаларды тексеріңіз.

- Мобильді телефон моделі мен күйіне байланысты жүктеу көбірек уақыт алуы мүмкін.
- Контактілерді жүктегенде алдындағы деректер жойылады.
- Контактілерді аудиожүйенің көмегімен түзетуге және жоюға болады.
- Жаңа мобильді телефонды қосқан кезде алдыңғы телефон үшін орнатылған контактілер көрсетілмейді, бірақ олар сәйкес телефонды құрылғылар тізімінен жоймайынша жүйеде қалады.

Шақыртуға жауап беру

Кіріс шақырту келген кезде аудиожүйе экранында кіріс шақыртуды хабарлайтын қалқыма терезе шығады.

Қоңырауды қабылдау, «**Accept**» (қабылдау) таңдау үшін басқару панеліндегі [1] батырмасын басыңыз.

- Сонымен қатар рөлдік дөңгелектегі қоңырауды шақырту/ қабылдау батырмасын басуға болады.

Қоңырауды қабылдамау, «**Reject**» (қабылдамау) таңдау үшін басқару панеліндегі [2] батырмасын басыңыз.

- Сонымен қатар рөлдік дөңгелектегі қоңырауды аяқтау батырмасын басуға болады.

ЕСКЕРТУ

- Телефон моделіне байланысты шақыртуды қабылдамау қолжетімсіз болуы мүмкін.
- Мобильді телефон аудиожүйеге қосулы күйде болса, сіз тіпті автокөліктен тыс болсаңыз, ал телефон қосылу шегінен алыс жерде болса да, шақырту дыбысы автокөлік динамиктерінен шығуы мүмкін. Байланысты ұзу үшін, құрылғыны жүйеден ажыратыңыз немесе мобильді құрылғыдағы Bluetooth-ды өшіріңіз

Қоңырау уақытындағы параметрлері

Қоңырау уақытында төменде көрсетілген экран шығады. Қызметті орындау үшін тиісті батырманы басыңыз.

Шақыртуды мобильді телефонға ауыстыру, «Private» (құпиялылық режимі) таңдау үшін басқару панеліндегі [1] батырмасын басыңыз.

- Сонымен қатар рөлдік дөңгелектегі қоңырауды шақырту/ қабылдау батырмасын басуға болады.

Қоңырауды аяқтау, «End» (аяқтау) таңдау үшін басқару панеліндегі [2] батырмасын басыңыз.

- Сонымен қатар рөлдік дөңгелектегі қоңырауды аяқтау батырмасын басуға болады.

Келесі параметрлерге қолжеткізу үшін басқару панеліндегі [MENU] батырмасын басыңыз:

- **Microphone Volume** (микрофон дыбысының қаттылығы): микрофон дыбысын реттеу немесе әңгімелесуші сізді естімеуі үшін микрофонды өшіру.

ЕСКЕРТУ

- Егер абонент нөмірі контактілер тізіміне енгізілсе, экранда абонент аты мен нөмірі шығып тұрады. Егер абонент нөмірі контактілер тізіміне енгізілмесе, экранда абонент телефоны ғана шығып тұрады.
- Bluetooth қатты дыбыс байланысын пайдаланумен қоңырау шалу кезінде басқа экранға, мысалы, музыканы ойнату экранын ауысу мүмкін емес.
- Қоңырау сапасы телефон моделіне байланысты болуы мүмкін. Кейбір телефондарды пайдаланған кезде сіздің дауысыңыз сізбен әңгімелесушіге қатты емес болып көрінуі мүмкін.
- Кейбір мобильді телефондарда телефон нөмірі көрінбеуі мүмкін.
- Кейбір мобильді телефондарда шақыртуды ауыстыру қызметі қолжетімсіз болуы мүмкін.

БАПТАУ

Дисплей

Сіз аудиожүйе дисплейінің баптамаларын өзгертеу аласыз.

«**Display**» (дисплей) элементін таңдау үшін басқару панеліндегі [SETUP/CLOCK] € [1] батырмасын басыңыз.

- **Dimming mode** (дисплейдің күңгірттенуі): Шырақты ауыстырып-қосу күйіне байланысты экран жарықтылығын автоматты түрде реттеу немесе дисплейдің үнемі ашық немесе күңгірт режимде жұмыс істеуі.
- **Brightness** (жарықтылық): дисплейді күңгірттетудің таңдалған параметріне байланысты күндізгі және түнгі режим жарықтылығын реттеу.
- **Screensaver** (экран өрнек суреті): Өшірілген жүйе кезінде көрінетін экран өрнек суретін таңдау.

Дыбыс

Сізде салонда дыбыстың шоғырлану орны сияқты дыбыс баптамаларын реттеу мүмкіндігі, сонымен қатар жиілік сипатына қарай дыбыс сигналының амплитудасы бар.

«**Sound**» (дыбыс) элементін таңдау үшін басқару панеліндегі [SETUP/CLOCK] € [2] батырмасын басыңыз.

- **Position** (күй): дыбыс шоғырланатын салонның орнын таңдау.
«**Fade**» немесе «**Balance**» таңдаңыз. Мәзірдің қажетті элементін таңдау үшін [TUNE] тұтқасын айналдырыңыз, бұдан кейін оны басыңыз. Дыбысты автокөлік салонының ортасына шоғырландыру үшін «**Centre**» (орталық) таңдаңыз.
- **Equaliser** (эквалайзер): жиілік сипатына қарай дыбыс сигналының амплитудасын реттеу.

- **Speed dependent volume control** (жылдамдыққа байланысты дыбыс қаттылығын өзгерту): автокөлік жылдамдығынаа байланысты дыбыс қаттылығын автоматты реттеу.
- **Rear parking sensors prioritised** (артқы тұрақтату бергіштерінің басымдылығы): Дыбыстық ескертуді анығырақ есту үшін артқы жүріспен қозғалған кезде дыбыс қаттылығын азайту.

ЕСКЕРТУ

- Автокөлік моделіне байланысты қолжетімді опциялар өзгешеленуі мүмкін.
- Қолжетімді опциялар аудиожүйе мен күшейткіш сипаттамаларына байланысты өзгешеленуі мүмкін.

Күн мен уақыт

Аудиожүйе дисплейіндегі күн мен уақытты түзету.

«**Date/Time**» (күн мен уақыт) элементін таңдау үшін басқару панеліндегі **[SETUP/CLOCK]** € [3] батырма-сын басыңыз.

- **Set date** (күнді баптау): Жүйе дисплейінде көрсетілетін күнді орнату.
- **Set time** (уақытты баптау): Жүйе дисплейінде көрсетілетін уақытты орнату.
- **Time format** (уақыт форматы): уақытты көрсететін 12- немесе 24-сағаттық форматты таңдау.

Bluetooth

Bluetooth қосылысының параметрлерін реттеу.

«**Bluetooth**» элементін таңдау үшін басқару панеліндегі **[SETUP/CLOCK]** € [4] батырма-сын басыңыз.

- **Connections** (қосылу): Bluetooth жаңа құрылғыларын жүйемен түйіндестіру және түйіндестірілген құрылғыларды қосу/өшіру. Түйіндестірілген құрылғыларды жоюға болады.
- **Auto connection priority** (автоматты қосылу басымдылығы): Қосқан кезде автоматты түрде жүйеге бірігетін түйіндестірілген құрылғыны таңдау.
- **Update contacts** (контактілерді жаңарту): қосылған мобильді телефоннан контактілер тізімін жүктеу.
- **Bluetooth voice guidance** (Bluetooth дыбыстық хабарламасы): Bluetooth түйіндестіру, қосу және қателерге арналған дыбыстық хабарлауды қосу немесе өшіру.

ЕСКЕРТУ

- Егер қосылған Bluetooth құрылғылары жоқ болса, контактілерді жаңарту мәзірі қолжетімсіз.
- Егер словак немесе венгер тілі таңдалса, онда Bluetooth дыбыстық хабарлау мәзірі өшіріледі.

Жүйе

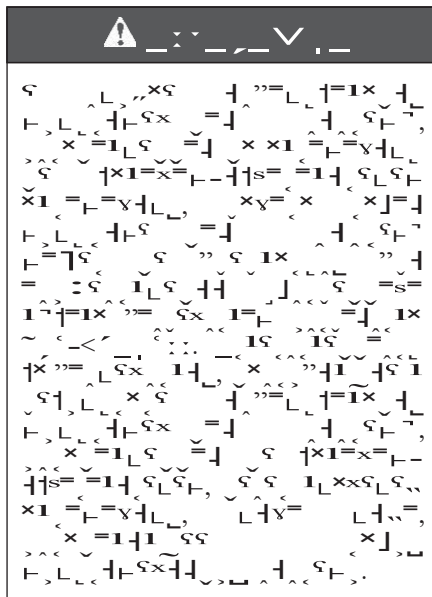
Тілді өзгерту мүмкіндігі және жүйе баптамаларын инициализациялау қолжетімді.

«**System**» (жүйе) элементін таңдау үшін басқару панеліндегі **[SETUP/CLOCK]** € [5] батырма-сын басыңыз.

- **Language** (тіл): Тілді ауыстыру.
- **Default** (үнсіз келесім бойынша): Үнсіз келісім бойынша жүйе баптамаларын орнату. Жүйеде сақталған барлық деректер жойылады.

ЭРА-ГЛОНАСС ҚҰРЫЛҒЫСЫ «БАР БОЛСА) АРҚЫЛЫ ШҰҒЫЛ ШАҚЫРТУ ЖАСАҒАНДА МУЛЬТИМЕДИА ЖҮЙЕСІНІҢ ЖҰМЫСЫ

ЭРА-ГЛОНАСС құрылғысы арқылы шұғыл шақырту жасағанда мультимедиа жүйесінің жұмысы тоқтатылады. Мультимедиа жүйесінің экранында «SOS» (немесе «SOS тест») белгісі пайда болады – ЭРА-ГЛОНАСС құрылғысының тексеру режимі іске қосылғанда, сонымен қатар динамиктер арқылы шұғыл шақыртуды орындаудың ағымдағы статусы туралы дыбыстық хабарламалар беріле бастайды.

ЖҮЙЕ КҮЙІНІҢ БЕЛГІЛЕРІ

Күй белгілері экранның жоғарғы бөлігінде шығады және жүйенің ағымдағы күйін көрсетеді.

Іс-әрекеттерді орындағанда және қызметтерді қосқанда пайда болатын жүйе күйінің белгілерімен танысыңыз.

Дыбыссыз

Белгі	Сипаттамасы
	Дыбыс өшірулі

Bluetooth

Белгі	Сипаттамасы
	Қосулы Bluetooth құрылғысының аккумулятор батареясының қуат деңгейі
	Bluetooth арқылы мобильді телефон қосылған
	Bluetooth арқылы аудиоқұрылғы қосылған
	Bluetooth арқылы мобильді телефон және аудиоқұрылғы қосылған
	Bluetooth бойынша шақырту белсенді
	Bluetooth бойынша шақырту кезінде микрофон сөндірулі
	Bluetooth бойынша жүйеге қосылған мобильді құрылғының шақыртулар журналын жүктеу
	Bluetooth бойынша жүйеге қосылған мобильді құрылғының контактілерін жүктеу

Сигнал күші

Белгі	Сипаттамасы
	Bluetooth бойынша қосылған мобильді телефонның сигнал күші

ЕСКЕРТУ

- Жүйе экранында көрсетілетін қуат деңгейі қосулы құрылғы экранында көрсетілетін деңгейден өзгешеленуі мүмкін.
- Жүйе экранында көрсетілетін сигнал күші қосулы құрылғы экранында көрсетілетін сигнал күшінен өзгешеленуі мүмкін.
- Автокөлік моделі мен сипаттамасына байланысты күйдің кейбір белгілері көрсетілмеуі мүмкін.

АУДИОЖҮЙЕ СИПАТТАМАСЫ

USB

Сүйемелденетін аудио форматтар

- Аудиофайл сипаттамасы
  - WAVeform аудиоформаты
  - MPEG1/2/2,5, 3-аудиодеңгей
  - Нұсқасы 7.X/8.X Windows-ға арналған аудиофайл форматы
- Цифрлық ағын жылдамдығы
  - MPEG1 (3-аудиодеңгей): 32/40/48/56/64/80/96/112/128/160/192/224/256/320 кбит/с
  - MPEG2 (3-аудиодеңгей): 8/16/24/32/40/48/56/64/80/96/112/128/144/160 кбит/с
  - MPEG2,5 (3-аудиодеңгей): 8/16/24/32/40/48/56/64/80/96/112/128/144/160 kbps
  - WMA (үлкен диапазон): 48/64/80/96/128/160/192 кбит/с
- Іріктемелі биттар
  - WAV (PCM(стерео)): 24 бит
  - WAV (IMA ADPCM): 4 бит
  - WAV (MS ADPCM): 4 бит
- Дискретизация жиілігі
  - MPEG1: 44100/48000/32000 Гц
  - MPEG2: 22050/24000/16000 Гц
  - MPEG2,5: 11025/12000/8000 Гц
  - WMA: 32000/44100/48000 Гц
  - WAV: 44100/48000 Гц
- Каталог қабатының максималды саны: шектеу жоқ
- Папка атауының максималды ұзындығы (негізде): 31 ағылшын немесе корей символы
- Файл атауының максималды ұзындығы (негізде): 63 ағылшын немесе корей символы
- Папка/файл атауларының сүйемелденетін символдары (Unicode қолдауы): 2 604 корей символы, 94 әріптік- цифрлық символ, 4 888 қытай иероглифі, 986 арнайы символдар
- Папканың максималды саны: 2 000
- Файлдың максималды саны: 6 000

ЕСКЕРТУ

- Форматы сүйемелденбейтін файлдар танылмауы немесе ойнатылмауы мүмкін немесе олар туралы ақпарат, мысалы, файл атауы, қате көрсетілуі мүмкін.
- Жүйе mp3/.wma/.wav форматты файлдарды ғана таниды. Егер файл форматы танылмаса. Кодтауға арналған ең жаңа бағдарламалық қамсыздандыру көмегімен форматын өзгертіңіз.
- DRM (цифрлық құқықты басқару). Көмегімен бұғатталған кейбір файлдар құрылғы сүйемелдемеуі мүмкін.
- Деректерді беру жылдамдығына байланысты MP3/WMA және WAV қысылған файлдар үшін дыбысталу сапасында айырмашылық болады. (Деректерді беру жылдамдығы жоғарырақ (битрейтпен) музыка файлдары жақсы дыбыс сапасына ие.)

- Папка немесе файл атауындағы жапон иероглифтері мен жеңілдетілген қытай иероглифтері қате көрсетілуі мүмкін.

Сүйемелденетін USB жинақтағыш-құрылғылар

- Байт/сектор: 64 кбайт немесе аз
- Форматтау жүйесі: FAT12/16/32 (ұсынылады)
- Құрылғының максималды сыйымдылығы: 32 ГБ

ЕСКЕРТУ

- Тиісті жұмыс штекер типті металл қақпағы бар USB жинақтағыштарға ғана кепілдендіріледі.
  - Пластмасса штекерлері бар USB жинақтағыштар танылмауы мүмкін.
  - CF және SD- карталары сияқты кіріктірілген жады карталары бар USB жинақтағыштар танылмауы мүмкін.

- USB қатты дисктері танылмауы мүмкін.
- Бірнеше логикалық дискісі бар сыйымдылығы көп USB жинақтағышты пайдаланған кезде бірінші бөлімде орналасқан файлдар ғана танылады.
- USB жинақтағышта қосымша болса, сәйкес медиа-файлдар ойнатылмауы мүмкін.
- Ең жақсы үйлесімділікті қамтамасыз ету үшін USB 2.0 құрылғысын пайдалану керек.

Bluetooth

- Bluetooth 2-қуат тобы: -6-дан 4 дБм дейін
- Ауамен беру қуаты: 3 мВт (макс.)
- Жиілік диапазоны: 2400 ~ 2483,5 МГц
- RAM Bluetooth Қателерді бағдарламалық түзету нұсқасы: 1

ТАУАРЛЫҚ ТАҢБАЛАР

Өзге тауар белгілері мен тауар атаулары олардың тиісті иеленушілерге тиесілі.

- Bluetooth® тауар таңбасы мен логотипі Bluetooth SIG, Inc. компаниясына тиесілі тіркелген тауар таңбасы болып табылады; HYUNDAI компаниясымен осындай тауар таңбаларын пайдалану лицензия бойынша жүргізіледі.

- Apple®, iPad®, iPad mini™, iPhone®, iPod®, iPod classic®, iPod nano®, iPod touch® и iTunes® — Apple Inc компаниясының тіркелген сауда белгілері.

СӘЙКЕСТІК ТУРАЛЫ ӨТІНІШ ЕО үшін CE RED

EU Declaration of Conformity

Product Name:

Product: [REDACTED]

Model: [REDACTED]

I hereby declare that the product above is in conformity with the essential requirements of the European Directives by application of:

Applied Standards:

Article 4.1: [REDACTED]

Article 4.2: [REDACTED]

Article 4.3: [REDACTED]

Article 4.4: [REDACTED]

Manufacturer	Representative in the EU
[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]

CE

Signed by: [REDACTED]

This declaration of conformity is valid only for the model(s) listed in the Product Name.

[Signature]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Автокөлікті басқару

Жүрер алдында	5-6	Еңіспен жоғары көтерілгендегі көмек жүйесі (HAC)	5-60
Жүрер алдында	5-6	Авариялық тоқтау сигналы (ESS)	5-61
Қозғалтқышты іске қосар алдында	5-6	Еңіспен төмен қозғалғанда тежелуді басқару жүйесі (DBC)	5-62
Оталдыру құлпы	5-8	Қауіпсіз тежелу тәсілдері	5-65
Кілтті оталдыру құлпы	5-8	Толық жетек (4WD)	5-66
Қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасы	5-14	4WD жүйесінің жұмысы	5-68
Механикалық беріліс қорабы	5-24	Авариялық жағдайлардағы сақтық шаралары..	5-73
МБАҚ жұмысы.....	5-24	Аударылу қаупін төмендету	5-74
Қауіпсіз жүргізу тәсілдері.....	5-26	ISG жүйесі (бос жүрісте тоқтау және іске қосу)	5-76
Автоматты беріліс қорабы	5-28	ISG жүйесін қосу	5-76
АБАҚ жұмысы	5-28	ISG жүйесін өшіру	5-80
Тұраққа қою	5-33	ISG жүйесіндегі ақау	5-80
Қауіпсіз жүргізу тәсілдері.....	5-34	АКБ бергішін өшіру	5-81
Тежегіш жүйесі.....	5-37	Түсетін күші икемді рөлдік дөңгелегі	5-83
Тежегіштер күшейткіші.....	5-37	Жүргізу режимін басқарудың біріктірілген жүйесі	5-85
Дискілі тежегіштердің тозу индикаторы.....	5-38	Бетпе-бет соқтығысуды болдырмау жүйесі (FCA) — камерамен	5-90
Тұрақ тежегіші	5-38	Баптаулары және жүйені қосу.....	5-90
Электрлік тұрақ тежегіші (EPB).....	5-41	FCA ескертетін хабарламасы және жүйені басқару	5-92
АВТОМАТТЫ ҰСТАП ТҰРУ	5-47		
Бұғатталуға қарсы тежегіш жүйесі (АБС).....	5-52		
Электрондық динамикалық тұрақтандыру жүйесі (ESC).....	5-54		
Көлік құралын тұрақтандыруды басқару жүйесі (VSM)	5-58		
Тіркемені тұрақтандыру жүйесі (TSA).....	5-60		

FCA бергіші.....	5-95	Ескертетін хабарлама және жүйені басқару	5-145
Жүйе ақауы.....	5-96	Арттан қиылысатын бағыттағы	
Жүйе шектеулері.....	5-99	қозғалыс туралы ескерту жүйесі	
Бетпе-бет соқтығысуды болдырмау жүйесі		(RCCW).....	5-154
(FCA) — бергіштің біріктірілген түрі (алдыңғы		Жүйе сипаттамасы.....	5-154
радар + алдыңғы камера) (Ресейден басқа)		Баптаулары және жүйені қосу.....	5-155
.....	5-105	Ескертетін хабарлама және жүйені басқару	5-157
Баптаулары және жүйені қосу.....	5-106	Көріну аймағынан тыс жерде соқтығысуды	
FCA ескертетін хабарламасы және жүйені		ескерту/болдырмау жүйесі	5-166
басқару.....	5-108	Жүйе сипаттамасы.....	5-166
FCA бергіші.....	5-111	Баптаулары және жүйені қосу.....	5-168
Жүйе ақауы.....	5-114	Ескертетін хабарлама және жүйені басқару	5-170
Жүйе шектеулері.....	5-116	Анықтау бергіші (камера және радар)	5-174
Бетпе-бет соқтығысуды болдырмау жүйесі		Арттан қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы	
(FCA) — бергіштің біріктірілген түрі (алдыңғы		ескерту жүйесі (RCCW)/Арттан қиылысатын	
радар + алдыңғы камера) (ресейге арналған)		бағытта соқтығысуды болдырмау жүйесі ...	5-182
.....	5-123	Жүйе сипаттамасы.....	5-182
Баптаулары және жүйені қосу.....	5-124	Баптаулары және жүйені қосу.....	5-183
FCA ескертетін хабарламасы және жүйені		Ескертетін хабарлама және жүйені басқару	5-185
басқару.....	5-126	Анықтау бергіші.....	5-188
FCA бергіші.....	5-129	Жүйе шектеулері.....	5-191
Жүйе ақауы.....	5-132		
Жүйе шектеулері.....	5-134		
Ескерту жүйесі.....	5-142		
Жүйе сипаттамасы.....	5-142		
Баптаулары және жүйені қосу.....	5-143		

Көлік құралын қозғалыс жолағы шегінде ұстап отыруға арналған көмек жүйесі (LKA) (еуропаға арналған)	5-195
LKA жүйесінің жұмысы.....	5-197
Бақылау шамы және хабарлама.....	5-201
Жүйе шектеулері.....	5-203
LKA жүйесінің функциясын өзгерту	5-204
Көлік құралын қозғалыс жолағы шегінде ұстап отыруға арналған көмек жүйесі (LKA) (еуропадан басқа).....	5-206
LKA жүйесінің жұмысы.....	5-208
Бақылау шамы және хабарлама.....	5-212
Жүйе шектеулері.....	5-214
LKA жүйесінің функциясын өзгерту	5-215
Жүргізуші зейінін бақылау жүйесі (DAW)....	5-217
Баптаулары және жүйені қосу.....	5-217
Жүйе көрсетімдерін ысыру.....	5-219
Жүйенің күту режимі	5-219
Жүйе ақауы	5-219
Жылдамдық шектеуін басқару жүйесі.....	5-222
Жылдамдық шектеуін басқару жүйесінің жұмысы	5-222

Жылдамдық шектеуі туралы зияткерлік ескерту жүйесі (ISLW).....	5-225
Баптаулары және жүйені қосу.....	5-226
Дисплей	5-227
Жүйе шектеулері	5-232
Жүргізуші зейіні.....	5-233
Круиз-бақылау	5-234
Круиз-бақылау жүйесінің жұмысы	5-234
STOP & GO функциясы бар зияткерлік круиз-бақылау жүйесі	5-241
Зияткерлік круиз-бақылау жүйесін ауыстырып қосқыш	5-242
Зияткерлік круиз-бақылау жүйесінің жылдамдықты реттеуі	5-242
Зияткерлік круиз-бақылау жүйесінің көлік құралдары арасындағы берілген арақашықтықты ұстап отыруы	5-249
Алдыда кетіп бара жатқан көлік құралына дейінгі арақашықтықты бақылауға арналған бергіш ...	5-253
Зияткерлік круиз-бақылау жүйесінің сезімталдығын реттеу	5-255
Круиз-бақылау режиміне ауысу	5-255
Жүйе шектеулері.....	5-256

Жетекші автокөліктің кетіп қалғаны туралы хабарландыру	5-262
Жүйе баптауы және жұмыс шарттары.....	5-262
Жүргізудің ерекше жағдайлары	5-264
Қауіпті жүргізу жағдайлары.....	5-264
Көлік құралының теңселуі.....	5-264
Баяу бұрылыстарды орындау	5-265
Түнгі уақытта жүргізу.....	5-265
Жауын астында жүргізу	5-266
Су басқан жерлерде автокөлікті басқару	5-267
Автомагистральдармен қозғалу	5-267
Аударылу қаупін төмендету	5-267
Қыс жағдайларында жүргізу	5-269
Қар және мұз үстімен жүргізу	5-269
Қыс мезгіліндегі сақтық шаралары.....	5-272
Тіркемені сүйреу (еуропаға арналған)	5-275
Тіркемені сүйрегенде	5-276
Тіркемені сүйреуге арналған жабдық	5-280
Тіркемесі бар автокөлікті басқару	5-281
Тіркемені сүйрегенде техникалық қызмет көрсету	5-285
Автокөлік салмағы	5-287
Артық жүктеме.....	5-288

АБАЙЛАҢЫЗ

Иіс газы (СО) улы болып табылады. Оны ішке тарту естен тануға және өлімге әкелуі мүмкін.

Пайдаланылған газдардың құрамында түссіз әрі иіссіз көмірқышқыл газы болады.

Пайдаланылған газдарды ішке тартпаңыз.

Салон ішінде пайдаланылған газдардың иісі пайда болғанда дереу терезені ашу қажет. Иіс газын ішке тартқанда естен тануыңыз және тұншығудан өліп кетуіңіз мүмкін.

Газ шығаратын жүйеде газдың кемуі болмауын қадағалаңыз.

Газ шығаратын жүйені май ауыстыру және басқа мақсаттар үшін автокөлікті әр көтергенде тексеріп отыру қажет. Газ шығаратын жүйе жұмысының дыбысы өзгергенде немесе автокөліктің астын бірденеге соғып алған жағдайда HYUNDAI ресми дилерлік орталығында газ шығару жүйесін мейлінше тезірек тексеруді ұсынамыз.

Қозғалтқышты жабық орынжайларда қосулы күйінде қалдырмаңыз.

Қозғалтқыштың гаражда бос жүрісте жұмыс істеп тұруы тіпті гараж есігі ашық болса да қауіпті. Қозғалтқышты іске қоса салысымен оны дереу гараждан шығару қажет.

Көлік салонында адамдар отырғанда қозғалтқыштың бос жүрісте ұзақ жұмыс істеп тұруына жол бермеңіз.

Ашық жерлерде ғана автокөлік салонында адамдар отырғанда қозғалтқышты бос жүрісте ұзақ жұмыс істетіп қоюға жол беріледі. Бұл ретте салонға таза ауа берілуін қамтамасыз ету үшін ауаның кіруін реттегішті таза ауа беру күйіне, ал желдеткіш реттегішін ең жоғарғысына орнату қажет.

Ауа алғыш тесіктердің бітеліп қалуына жол бермеңіз.

Желдету жүйесінің қалыпты жұмысын демеу үшін жел терезесінің алдында орналасқан ауа алғыш тесіктердің қармен, мұзбен және т.с.с. бітеліп қалмауын қадағалаңыз.

Жүксалғышты ашып қойып қозғалу қажет болағанда:

Барлық терезені жауып қойыңыз.

Құрылғылар панелінің ауа жапқыштарын ашып қойыңыз.

Ауаның кіруін реттегішті таза ауа беру күйіне, ауа ағынын басқаруды реттегішті «Еденге» немесе «Бетке» күйіне, ал желдеткіш реттегішін ең қаттысына орнатыңыз.

ЖҮРЕР АЛДЫНДА

Жүрер алдында

- Барлық терезе, сыртқы айналар мен сыртқы жарық бергіш құрылғылар таза әрі ештеңемен жабылмаған болуы тиіс.
- Қырауды, қарды немесе мұзды кетіріңіз.
- Шиналарды тозудың және зақымданудың бар-жоғына қарап-тексеріңіз.
- Автокөлік астында аққан іздердің жоқтығына көз жеткізіңіз.
- Артқа жүрер алдында автокөлік артында қандай да болмасын кедергілердің жоқтығына көз жеткізіңіз.

Қозғалтқышты іске қосар алдында

- Капот, жүксалғыш есігінің (қақпағының) және есіктердің нығыз жабылғанына көз жеткізіңіз.
- Орындық пен рөлдік дөңгелектің күйін реттеңіз.
- Ішкі айна мен артты көрсететін сыртқы айналардың күйін реттеңіз.
- Сыртқы жарық бергіш шамдардың жұмысын тексеріңіз.
- Қауіпсіздік белдігін тағыңыз. Барлық жолаушының қауіпсіздік белдігін таққанына көз жеткізіңіз.
- Оталдыру кілтін "ON" күйіне бұрап, құрылғылар панелінің көрсеткіштері мен индикаторларын, сондай-ақ құрылғылар комбинациясы дисплейіндегі хабарламаларды тексеріңіз.
- Барлық жүктің жақсылап салынғанына немесе бекітілгеніне көз жеткізіңіз.

АБАЙЛАҢЫЗ

ҚАТТЫ ЖАРАҚАТТАНУ немесе ӨЛІМ ықтималдығын төмендету үшін келесі сақтық шараларын сақтаңыз:

- **МІНДЕТТІ ТҮРДЕ** қауіпсіздік белдігін пайдаланыңыз. Қозғалыс кезінде барлық жолаушылар қауіпсіздік белдіктерін міндетті түрде және тиісінше пайдалануы тиіс. Толығырақ ақпаратты 2-тараудың «Қауіпсіздік белдіктері» тармағынан қар.
- Қозғалыс кезінде ешқашан зейініңізді әлсіретпеңіз. Басқа қозғалыс қатысушылары немесе жаяу жүргіншілер зейіні әлсіреп, қателікке бой алдыруы мүмкін деп ойлаңыз.
- Қозғалыс кезінде жолда үнемі зейін қойып отырыңыз. Жүргізушінің алаңдауы аварияға әкелуі мүмкін.

- Алдағы автокөліктерге дейін қауіпсіз арақашықтық сақтаңыз.

АБАЙЛАҢЫЗ

Алкогольден немесе есірткіден масайған күйде көлік жүргізуге **ТЫЙЫМ САЛЫНҒАН**.

Мұндай күйде көлік жүргізу **ҚАТТЫ ЖАРАҚАТТАНУҒА** немесе **ӨЛІМГЕ** себеп болуы мүмкін.

Мас күйде көлік жүргізу – жыл сайын жолдарда адамдардың қаза табуының бірінші себебі.

Тіпті алкогольдің аздаған мөлшері Сіздің рефлекстеріңізге, реакция өткірлігіне және шешім қабылдау жылдамдығына әсер етеді. Алкогольдің бір порциясының өзі жағдаяттың өзгерістеріне және күтпеген мән-жайларға реакцияны төмендетуі мүмкін. Реакция уақыты алкогольдің әр жаңа порциясын қабылдаған сайын ұзара береді.

Есірткіден масайған күйде көлік жүргізу соншалық немесе мас күйде көлік жүргізгеннен де қауіпті.

Егер Сіз ішіп алып немесе есірткі қабылдап алып көлік жүргізсеңіз ауыр аварияға ұшырау ықтималдығы артады. Егер Сіз ішіп алсаңыз немесе есірткі қабылдасаңыз рульге отырмаңыз. Алкоголь немесе есірткі қолданып алған жүргізушінің көлігіне отырмаңыз. Жауапты жүргізушіге жүгініңіз немесе такси шақырыңыз.

ОТАЛДЫРУ ҚҰЛПЫ

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

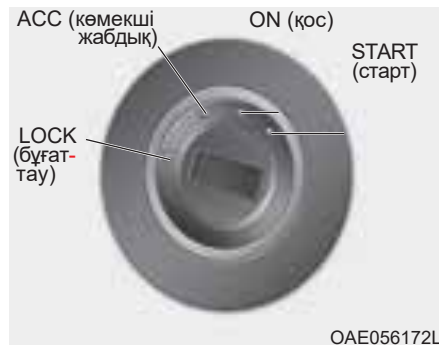
ҚАТТЫ ЖАРАҚАТТАНУ немесе **ӨЛІМ** ықтималдығын төмендету үшін келесі сақтық шараларын сақтаңыз:

- **ЕШҚАШАН** балаларға немесе автокөлік жүргізе алмайтын адамдарға оталдыру құлпына немесе қозғалтқышты іске қосумен байланысты басқару элементтеріне тиісуіне жол бермеңіз.

Әйтпесе көлік күтпеген жерден қозғалып кетуі мүмкін.

- **ЕШҚАШАН** оталдыру құлпына немесе басқа басқару органдарына қол жеткізу үшін қозғалыс кезінде руль арқылы қолыңызды сұғушы болмаңыз. Мұндай әрекеттер автокөлікті басқара алмай қалуға және апатқа әкелуі мүмкін.

Кілті оталдыру құлпы (бар болса)

Егер алдыңғы есік ашық болса, оталдыру құлпы егер ол ON күйінде болмаса, жанып тұрады. Жарық оталдыру құлпын қосқанда дереу немесе есікті жапқаннан кейін 30 секунд өткенде (бар болса) сөнеді.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- Төтенше жағдайларды қоспағанда, жүріп бара жатырған уақытта **ЕШҚАШАН** оталдыру кілтін **LOCK** немесе **ACC** күйіне ауыстырмаңыз. Бұл қозғалтқыштың, рульдік басқару күшейткішінің және тежегіштер күшейткішінің сөнуіне әкеледі. Бұл басқарылғыштықтың және тежелу функциясының жоғалуына әкелуі мүмкін, ол өз кезегінде аварияға әкеп соқтыруы ықтимал.
- **Автокөліктен шығып кетпес бұрын 1-ші берілісті қосу (МБАҚ) немесе селекторды Р күйіне орнату (тұрақ, АБК немесе қос іліністі трансмиссия), тұрақ тежегішін қолдану және оталдыру құлпын ажыратқышты LOCK (бұғаттау) күйіне бұрау қажет.**

Егер осы сақтық шаралары қолданылмаса, автокөлік аяқ астынан қозғалып кетуі мүмкін.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

Бөгде оталдыру құлпы қақпақтарын пайдалануға тыйым салынады. Бұл байланыстың үзілуі нәтижесінде іске қосу қатесіне әкелуі мүмкін.

Кілтті оталдыру құлпының күйлері

Ауыстырып-қосқыш Күйі	Әрекет	Ескертпе
LOCK (бұғаттау)	<p>Оталдыру кілтін LOCK (бұғаттау) күйіне бұрау үшін кілтті ACC күйіне бұраңыз да оны LOCK күйіне қарай бұраңыз.</p> <p>Оталдыру кілтін LOCK күйінде ғана суырып алуға болады.</p> <p>Рөлдік дөңгелек автокөлікті айдап әкетуден қорғау үшін бұғатталады (бар болса)</p>	
ACC (көмекші жабдық)	<p>Кейбір көмекші электр жабдығын пайдалануға болады.</p> <p>Рөлдік дөңгелек бұғаттан шығарылады.</p>	<p>Егер Сіз оталдыру кілтін ACC күйіне бұрай алмасаңыз, кернеуді шешу үшін рөлдік дөңгелекті оңға не солға бұрып көріңіз де кілтті бұраңыз.</p>
ON (қос)	<p>Бұл кілттің қалыпты жұмыс күйі. Бұл кезде қозғалтқышты іске қосуға болады.</p> <p>Бұл күйде автокөліктің барлық негізгі және көмекші жүйелері жұмыс істейді.</p> <p>Оталдыру кілтін ACC күйінен ON күйіне ауыстырғанда барлық бақылау шамдарын тексеруге болады.</p>	<p>Қозғалтқыш сөніп тұрғанда АКБ заряды таусылмас үшін оталдыру кілтін ON күйінде қалдырмаңыз.</p>
START (старт)	<p>Қозғалтқышты іске қосу үшін оталдыру кілтін START (іске қосу) күйіне бұраңыз.</p> <p>Жіберілген жағдайда кілт ON күйіне өздігінен қайтады.</p>	<p>Қозғалтқыш сіз кілтті жібермейінше айналдырыла береді.</p>

Қозғалтқышты іске қосу

АБАЙЛАҢЫЗ

- Автокөлікті басқарғанда аяққим зәжіятін келетін болуы тиіс. Автокөлікті өрнегі движения, туфлімен, шаңы и е м бәтөңкесімен, йандалмен немесе бәтөңкесімен тәпішкәлмен привелет және т.с.с. басқармаған жөн. Мундай аяққиммен тежегіш, рулевого управления и усилителя тормозов. басу ыңғайсыз.
- Акселератор басқысы турғанда қозғалтқышты іске қосуға болмайды. Көлік құралы қозғалып кетуі мүмкін, бұл апатқа әкелуі ықтимал.
- Қозғалтқыштың қалыпты айналу жылдамдығына жетуін күту қажет. Егер қозғалтқыштың айналу жылдамдығы жоғары болса, көлік құралы тежегіш басқысын жібергенде қозғала бастауы мүмкін.

Бензинді қозғалтқышты іске қосу
Механикалық беріліс қорабы
орнатылған автокөлік:

1. Тұрақ тежегіші қосулы болуы тиіс.
2. Берілістерді ауыстыру иінтірегі бейтарап күйде болуы тиіс.
3. Ілінісу және тежегіш басқысын басыңыз.
4. Оталдыру кілтін START күйіне бұраңыз. Кілтті қозғалтқыш іске қосылғанша ұстап тұрып (10 секундтан көп емес), оталғанда жіберіңіз.

Автоматты беріліс қорабы немесе қос ілініс орнатылған көлік құралы:

1. Тұрақ тежегіші қосулы болуы тиіс.
2. Берілістерді ауыстырып қосу иінтірегі Р (тұрақ) күйінде болуы тиіс.
3. Тежегіш басқысын басыңыз.
4. Оталдыру кілтін START күйіне бұраңыз. Кілтті қозғалтқыш іске қосылғанша ұстап тұрып (10 секундтан көп емес), оталғанда жіберіңіз.

Ақпарат

- Автокөлік қозғалмай тұрғанда қозғалтқыштың қызуын күтпеңіз.

Қозғалтқыштың орташа айналымдарында қозғалуды бастаңыз. (Жылдамдықты дереу арттыруға және тежегішті дереу басуға болмайды.)

Іске қосуды акселератор педальін баспай жүзеге асыру керек. Қозғалтқышты іске қосқанда газ басқысын басаңыз. Қозғалтқышты қызғанша күштемеңіз.

5

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

Автокөлік жүйелерін зақымдап алмас үшін:

- Оталдыру кілтін START күйінде 10 секундтан астам ұстап тұрмаңыз. Қозғалтқышты іске қосу әрекетін қайталағанға дейін 5-тен 10 секундқа дейін күтіңіз.
- Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрғанда оталдыру кілтін START (іске қосу) күйіне бұрауға болмайды. Бұл стартердің зақымдануына әкелуі мүмкін.
- Егер көлік ағыны мен жол жағдайлары мүмкіндік берсе, автокөлік қозғалып бара жатқанда берілісті ауыстырып қосу иінтірегі «N» (Бейтарап) күйіне қойып, қозғалтқышты қайта іске қосу мақсатында оталдыру кілтін START (іске қосу) күйіне бұрауға болады.
- Автокөлікті сүйрей немесе итере отырып қозғалтқышты оталдырмаңыз.

Дизельді қозғалтқышты іске қосу Суық дизельді қозғалтқышты іске қосқанда алдымен іске қосар алдында қыздырып алуды орындау қажет. Іске қосқаннан кейін қозғалтқышты қыздырып алған соң ғана қозғалысты бастауға болады.

Механикалық беріліс қорабы орнатылған автокөлік:

1. Тұрақ тежегіші қосулы болуы тиіс.
2. Берілістерді ауыстыру иінтірегі бейтарап күйде болуы тиіс.
2. Ілінісу және тежегіш басқысын басыңыз.
3. Қозғалтқышты алдын ала қыздыру үшін оталдыру кілтін ON күйіне бұраңыз. Қыздыру білтелерінің индикаторы ( ) жанады.
4. Қыздыру білтелерінің индикаторы ( ) сөнгенде оталдыру кілтін START күйіне бұраңыз. Қозғалтқыш іске қосылғанша кілтті ұстап тұрыңыз (10 с көп емес), кейін жіберіңіз.

Автоматты беріліс қорабы орнатылған автокөлік:

1. Тұрақ тежегіші қосулы болуы тиіс.
2. Берілістерді ауыстырып қосу иінтірегі P (тұрақ) күйінде болуы тиіс.
3. Тежегіш басқысын басыңыз.
4. Қозғалтқышты алдын ала қыздыру үшін оталдыру кілтін ON күйіне бұраңыз. Қыздыру білтелерінің индикаторы ( ) жанады.
5. Қыздыру білтелерінің индикаторы ( ) сөнгенде оталдыру кілтін START күйіне бұраңыз. Қозғалтқыш іске қосылғанша кілтті ұстап тұрыңыз (10 с көп емес), кейін жіберіңіз.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

Іске қосар алдындағы қыздыруды аяқтағаннан кейін қозғалтқыш 10 секунд ішінде іске қосылмаса, оталдыру кілтін тағы бір рет LOCK күйіне 10 секундқа бұраңыз. Кейін қозғалтқышты алдын ала қыздыруды қайталау үшін оталдыру кілтін ON күйіне бұраңыз.

Аралық салқындатқышы бар турбокомпрессор орнатылған қозғалтқышты іске қосу және тоқтату

1. Қозғалтқышты іске қосыла салысымен бірден күштемеңіз.

Егер қозғалтқыш суық болса, турбокомпрессоры тиісінше майланғанша оны бос жүрісте бірнеше секунд істетіп қойыңыз.

2. Жоғары жылдамдықпен немесе қозғалтқышқа жоғары жүктемемен ұзақ уақыт бойы жүргеннен кейін қозғалтқышты өшірер алдында оны шамамен 1 минут бойы бос жүрісте істетіп қою керек.

Бұл уақыт қозғалтқыш өшкенше турбокомпрессорды салқындатуға қажет.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

Қозғалтқышты жоғары жүктемемен оның жұмысы аяқталғаннан кейін бірден өшірмеңіз. Бұл қозғалтқыштың немесе турбокомпрессордың қатты зақымдануына әкелуі мүмкін.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

Автокөлік жүйелерін зақымдап алмас үшін:

- Оталдыру кілтін START күйінде 10 секундтан астам ұстап тұрмаңыз. Қозғалтқышты іске қосу әрекетін қайталағанға дейін 5-тен 10 секундқа дейін күтіңіз.
- Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрғанда оталдыру кілтін START (іске қосу) күйіне бұрауға болмайды. Бұл стартердің зақымдануына әкелуі мүмкін.
- Егер көлік ағыны мен жол жағдайлары мүмкіндік берсе, автокөлік қозғалып бара жатқанда берілісті ауыстырып қосу иінтірегін «N» (Бейтарап) күйіне қойып, қозғалтқышты қайта іске қосу мақсатында оталдыру кілтін START (іске қосу) күйіне бұрауға болады.
- Автокөлікті сүйрей немесе итере отырып қозғалтқышты оталдырмақ болмаңыз.

Қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасы (бар болса)

Алдыңғы есікті ашқанда қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасы жанады. Есікті жапқаннан кейін ол тағы 30 секунд жанып тұрады. (бар болса).

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Жедел жағдайда қозғалтқышты тоқтату үшін: не переводите ключ зажигания в положение LOCK или ACC во время движения, так как это может привести к повреждению двигателя и усилителя тормозов.

Қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын 5 секундтан астам ұстап тұрғанда немесе осы батырманы ұстап тұрған кезінде бір рет басып жіберіңіз (5 секундтан астам ұстамаңыз). Егер автокөлік үстеленсе, қозғалтқышты үстелену және қозғалтқышты ұстамаңыз. Егер қозғалтқышты ұстамаңыз, қозғалтқышты ұстамаңыз. Егер қозғалтқышты ұстамаңыз, қозғалтқышты ұстамаңыз.

қосуға болады. Бұл үшін берілістерді ауыстырып қосу иінтірегін «N» күйіне ауыстырып, қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын басуға болады.

АБАЙЛАҢЫЗ

- ЕШКАШАН, не переводите жедел жабдайларды, қоспағанда, автокөлік қозғалтқышты іске қосу және қозғалтқышты тоқтату батырмасын бастамаңыз. Бұл привадектің қозғалтқыштың, қоспағанда, басқару күшейткішінің және тежегіштер күшейткішінің өшуіне әкеледі. Бұл басқарылғыштықтың және тежеу функциясының жоғалуына әкелуі мүмкін, нәтижесінде авария орын алуы ықтимал.
- Автокөліктен шығып кетпес бұрын берілістерді ауыстырып қосу иінтірегін «Р» (тұрақ) күйіне қойыңыз, тұрақ тежегішін қосыңыз, қозғалтқышты сөндіру үшін қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын басыңыз және электрондық кілтті өзіңізбен ала кетіңіз.

Егер осы сақтық шаралары қолданылмаса, автокөлік ойламаған жерден жүріп кетуі мүмкін.

Қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасының күйлері

- Механикалық беріліс қорабы орнатылған автокөлік

Ауыстырып-қосқыш Күйі	Әрекет	Ескертпе
OFF (өш)	<p>Қозғалтқышты сөндіру үшін автокөлікті тоқтатыңыз да қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын басыңыз.</p> <p>Рөлдік дөңгелек автокөлікті айдап әкетуден қорғау үшін бұғатталады (бар болса)</p>	<p>Егер рөлдік дөңгелек тиісінше бұғатталмаған болса, жүргізуші есігін ашқанда ескертетін сигнал беріледі.</p>
ACC (көмекші жабдық)	<p>Батырма OFF күйінде болғанда ілінісу басқысын баспай, қозғалтқышты іске қосу-тоқтату батырмасын басыңыз.</p> <p>Электр жабдығының қосылуы.</p> <p>Рөлдік дөңгелек бұғаттан шығарылады.</p>	<p>Егер қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын ACC күйінде қалдыратын болса, 1 сағат өткенде АКБ-дан қорек зарядының таусылуына жол бермеу үшін автоматты түрде ажыратылады.</p> <p>Егер рөлдік дөңгелек бұғаттан тиісінше шығарылмаған болса, қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасы жұмыс істемейді.</p> <p>Кернеуді шешу үшін қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын рөлді біруақытта оңғасолға бұрай отырып басыңыз.</p>

- Механикалық беріліс қорабы орнатылған автокөлік

Ауыстырып-қосқыш Күйі	Әрекет	Ескертпе
ON (қос)	<p>Қозғалтқышты іске қосу-тоқтату батырмасын ол ACC күйінде тұрғанда ілінісу басқысын баспай, басыңыз.</p> <p>Қозғалтқышты іске қосар алдында бақылау шамдарын тексеруге болады.</p>	<p>Қозғалтқыш жұмыс істемей тұрғанда АКБ зарядының таусылуына жол бермес үшін қозғалтқышты іске қосу/тоқтату батырмасын ON күйінде қалдырмаңыз.</p>
START (старт)	<p>Қозғалтқышты іске қосу үшін ілінісу басқысы мен тежегіш басқысын басыңыз, кейін қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын басыңыз. Берілістерді ауыстырып қосу иінтірегі "N" (Бейтарап) күйінде болуы тиіс.</p>	<p>Тежегіш басқысын баспастан қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын басқанда қозғалтқыш қосылмайды. Бұл жағдайда қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасы келесідей жұмыс істейді:</p> <p>OFF → ACC → ON → OFF немесе ACC</p>

Қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасының күйлері

- Автоматты беріліс қорабы орнатылған автокөлік

Ауыстырып-қосқыш Күйі	Әрекет	Ескертпе
OFF (өш)	<p>Қозғалтқышты өшіру үшін берілістерді ауыстырып қосу иінтірегін «Р» (тұрақ) күйіне орнатып, қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын басыңыз.</p> <p>Егер селектор иінтірегі басқа күйде тұрғанда қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасы басылса, батырма OFF емес ACC күйіне ауысады.</p> <p>Рөлдік дөңгелек автокөлікті айдап әкетуден қорғау үшін бұғатталады (бар болса).</p>	<p>Егер рөлдік дөңгелек тиісінше бұғатталмаған болса, жүргізуші есігін ашқанда ескертетін сигнал беріледі.</p>
ACC (көмекші жабдық)	<p>Ілінісу басқысын баспастан, OFF күйіндегі қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын басыңыз.</p> <p>Кейбір көмекші электр жабдығын пайдалануға болады.</p> <p>Рөлдік дөңгелек бұғаттан шығарылады.</p>	<p>Егер қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын ACC күйінде қалдыратын болса, 1 сағат өткенде АКБ-дан қорек зарядының таусылуына жол бермеу үшін автоматты түрде ажыратылады.</p> <p>Егер рөлдік дөңгелек бұғаттан тиісінше шығарылмаған болса, қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасы жұмыс істемейді.</p> <p>Кернеуді шешу үшін қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын рөлді біруақытта оңғасолға бұрай отырып басыңыз.</p>

- Автоматты беріліс қорабы орнатылған автокөлік

Ауыстырып-қосқыш Күйі	Әрекет	Ескертпе
ON (қос)	Тежегіш басқысын баспастан, ACC күйіндегі қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын басыңыз. Қозғалтқышты іске қосар алдында бақылау шамдарын тексеруге болады.	Қозғалтқыш жұмыс істемей тұрғанда АКБ зарядының таусылуына жол бермес үшін қозғалтқышты іске қосу/тоқтату батырмасын ON күйінде қалдырмаңыз.
START (старт)	Қозғалтқышты іске қосу үшін тежегіш басқысын басыңыз, кейін қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын басыңыз. Берілістерді ауыстырып қосу иінтірегі «P» (Тұрақ) немесе «N» (Бейтарап) күйінде болуы тиіс. Қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін қозғалтқышты берілістерді ауыстырып қосу иінтірегі «P» (Тұрақ) күйінде болғанда іске қосыңыз.	Тежегіш басқысын баспастан қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын басқанда қозғалтқыш қосылмайды. Бұл жағдайда қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасы келесідей жұмыс істейді: OFF → ACC → ON → OFF немесе ACC

Қозғалтқышты іске қосу

АБАЙЛАҢЫЗ

- **Автокөлікті басқарғанда** **АКЦИОНЕР** не переводите **АКЦИОНЕР** қолыңыз **АКЦИОНЕР** келетін **АКЦИОНЕР** болуы **АКЦИОНЕР** қажет. **АКЦИОНЕР** қозғалтқыштың **АКЦИОНЕР** айналу жылдамдығы жоғары болса, көлік құралы тежегіш **АКЦИОНЕР** басқысын жібергенде **АКЦИОНЕР** қозғала бастауы мүмкін.

АКЦИОНЕР басқысы **АКЦИОНЕР** басуыңыз.

- **Акселератор басқысы** **АКЦИОНЕР** басулы тұрғанда **АКЦИОНЕР** қозғалтқышты іске қосуға болмайды. Көлік құралы қозғалып кетуі мүмкін, бұл апатқа әкелуі ықтимал.

- **Қозғалтқыштың қалыпты айналу жылдамдығына жетуін күту қажет. Егер қозғалтқыштың айналу жылдамдығы жоғары болса, көлік құралы тежегіш басқысын жібергенде қозғала бастауы мүмкін.**

i Ақпарат

- Қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын басқанда қозғалтқыш электрондық кілт автокөлікте болғанда ғана іске қосылады.
- Егер электрондық кілт автокөлік ішінде, бірақ жүргізушіден алыс болса, қозғалтқыш іске қосылмауы мүмкін.
Кез келген есік ашық тұрғанда қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын ACC немесе ON күйіне басқанда жүйенің электрондық кілтті іздеуі басталады. Егер электрондық кілт автокөлікте болмаса, онда мынадай индикатор жыпылықтай бастайды да "Key not in vehicle" (Кілт көлікте емес.) ескертуі қосылады. Егер бұл ретте барлық есіктер жабық болса, 5 секунд бойы дыбыстық сигнал беріледі. Электр жабдығы қосулы болғанда (ACC қос.) немесе қозғалтқыш жұмыс істеп тұрғанда кілт автокөлік ішінде болуы тиіс.

Бензинді қозғалтқышты іске қосу Беріліс қорабы механикалық автокөлік:

1. Әрдайым электрондық кілтті өзіңізбен бірге ұстаңыз.
2. Тұрақ тежегіші қосулы болуы тиіс.
3. Берілістерді ауыстыру иінтірегі бейтарап күйде болуы тиіс.
4. Ілінісу және тежегіш басқыларын басыңыз.
5. Қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын басыңыз.

Беріліс қорабы автоматтық автокөлік:

1. Әрдайым электрондық кілтті өзіңізбен бірге ұстаңыз.
2. Тұрақ тежегіші қосулы болуы тиіс.
3. Берілістерді ауыстырып қосу иінтірегі Р (тұрақ) күйінде болуы тиіс.
4. Тежегіш басқысын басыңыз.
5. Қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын басыңыз.

i Ақпарат

- **Автокөлік қозғалмай тұрғанда қозғалтқыштың қызуын күтпеңіз.**

Қозғалтқыштың орташа айналымдарында қозғалуды бастаңыз. Жылдамдықты дереу үдетуші және тежегішті дереу басушы болмаңыз.

- **Іске қосуды акселератор педалін баспай жүзеге асыру керек. Қозғалтқышты іске қосқанда газ басқысын баспаңыз. Қозғалтқышты қызғанша күштемеңіз.**

Дизельді қозғалтқышты іске қосу

Суық дизельді қозғалтқышты іске қосқанда алдын ала қыздыруды орындау қажет. Іске қосқаннан кейін қозғалтқышты қыздырып алған соң ғана қозғалысты бастау керек.

Беріліс қорабы механикалық автокөлік:

1. Әрдайым электрондық кілтті өзіңізбен бірге ұстаңыз.
2. Тұрақ тежегішінің іске қосулы екеніне көз жеткізіңіз.
3. Берілістерді ауыстыру иінтірегі бейтарап күйде болуы тиіс.
4. Ілінісу және тежегіш басқыларын басыңыз.
5. Қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын басыңыз.
6. Тежегіш басқысын қыздыру білтелерінің индикаторы (☞) сөнгенше жібермеңіз. ☞
7. Қозғалтқыш қыздыру білтелерінің индикаторы (☞) сөнгенде іске қосылады.

Беріліс қорабы автоматтық автокөлік:

1. Әрдайым электрондық кілтті өзіңізбен бірге ұстаңыз.
2. Тұрақ тежегішінің қосулы екеніне көз жеткізіңіз.
3. Берілістерді ауыстырып қосу иінтірегін Р күйіне ауыстырыңыз.
4. Тежегіш басқысын басыңыз.
5. Қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын басыңыз.
6. Тежегіш басқысын қыздыру білтелерінің индикаторы (00) сөнгенше жібермеңіз.
7. Қозғалтқыш қыздыру білтелерінің индикаторы (00) сөнгенде іске қосылады.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

Қозғалтқышты алдын ала қыздыру кезінде қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын тағы бір рет басатын болсаңыз, ол іске қосылып кетуі мүмкін.

Аралық салқындатқышы бар турбокомпрессор орнатылған қозғалтқышты іске қосу және тоқтату

1. Қозғалтқышты іске қосыла салысымен бірден күштемеңіз.
Егер қозғалтқыш суық болса, турбокомпрессоры тиісінше майланғанша оны бос жүрісте бірнеше секунд істетіп қойыңыз.
2. Жоғары жылдамдықпен немесе қозғалтқышқа жоғары жүктемемен ұзақ уақыт бойы жүргеннен кейін қозғалтқышты өшірер алдында оны шамамен 1 минут бойы бос жүрісте істетіп қою керек. Бұл уақыт қозғалтқыш өшкенше турбокомпрессорды салқындатуға қажет.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

Қозғалтқышты жоғары жүктемемен оның жұмысы аяқталғаннан кейін бірден өшірмеңіз. Бұл қозғалтқыштың немесе турбокомпрессордың қатты зақымдануына әкелуі мүмкін.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

Автокөлік жүйелерін зақымдап алмас үшін:

- Егер қозғалтқыш қозғалыс кезінде сөніп қалса, берілістерді ауыстыру иінтірегін Р (тұрақ) күйіне ауыстыруға тырыспаңыз.

Егер көлік ағыны мен жол жағдайлары мүмкіндік берсе, автокөлік қозғалып бара жатқанда берілісті ауыстырып қосу иінтірегін «N» (Бейтарап) күйіне қойып, қозғалтқышты қайта іске қосу мақсатында қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын басыңыз.

- Автокөлікті сүйрей немесе итере отырып қозғалтқышты оталдырмақ болмаңыз.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

Автокөлік жүйелерін зақымдап алмас үшін:

Стоп-сигнал сақтандырғышының күйіп кетуіне жол бермес үшін қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын басулы күйде 10 с астам ұстап тұрмаңыз.

Осы сақтандырғыш күйіп кеткенде қозғалтқышты әдеттегідей іске қосу мүмкін болмайды.

Егер сақтандырғышты ауыстыруға мүмкіндік болмаса, қозғалтқышты ACC күйінде қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын басып, 10 с ұстап тұрып іске қосуға болады.

Кез келген жағдайда қауіпсіздік мақсатында қозғалтқышты іске қосқанда міндетті түрде тежегіш және/немесе ілінісу басқысын басыңыз

i Ақпарат

Егер АКБ заряды таусылса немесе электрондық кілт дұрыс жұмыс істемесе, қозғалтқышты қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасын басып, электрондық кілтті жоғарыда келтірілген суретте көрсетілген бағытта бұрап іске қосуға болады.

МЕХАНИКАЛЫҚ БЕРІЛІС ҚОРАБЫ (БАР БОЛСА)

МБАҚ жұмысы

Механикалық беріліс қорабында 6 алдыңғы жүріс берілісі бар. Беріліс қорабы алдыңғы жүрістің барлық берілістерінде толық синхрондалған, сондықтан ауыстырып қосу жоғарыға қалай болса, төмен беріліске де солай оңай жүзеге асырылады.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Автокөліктен шығып кетпес бұрын, егер қолдану жерде автокөлік еңкейісія жоғары қарай дұрында, берілістерді ауыстырып қосу иінтірегін 1-ші н беріліске немесе егер еңкейісте төмен қарап тұрса «R» артқы жүріс берілісіне қойыңыз, тұрақ усидітеді қосыңыз да отапдыру кілтін LOCK/OFF күйіне бұраңыз.

Егер осы сақтық шаралары қолданылмаса, автокөлік ойламаған жерден қозғалып кетуі мүмкін.

Егер автокөлік толық тоқтаса, бірақ иінтіректі 1-ші беріліске немесе «R» артқы жүріс берілісіне ауыстыру қиынға соқса:

1. Берілістерді ауыстырып қосу иінтірегін бейтарап күйге ауыстырыңыз да ілінісу басқысын басыңыз.
2. Ілінісу басқысын басып тұрып бірінші берілісті немесе артқы жүріс (R) берілісін қосыңыз.

i Ақпарат

Күн суық кезде ауыстырып қосу беріліс қорабының майы қызғанша қиынға соғады.

Іліністі пайдалану

Ілінісу басқысы еденге дейін толық басылуы тиіс:

- Қозғалтқышты іске қосар алдында
Егер ілінісу басқысы басылмаған болса, қозғалтқыш іске қосылмайды.
- Берілісті қосар, жоғарылатар және төмендетер алдында.
- Қозғалтқышты тоқтатар алдында
Автокөлікті қауіпсіз жерде тоқтатып, тежегіш басқысы мен ілінісу басқысын басыңыз. Кейін N (бейтарап) берілісін қосып, қозғалтқышты өшіріңіз.

Ілінісу басқысын баяу жіберу қажет. Қозғалыс кезінде ілінісу басқысын себепсіз баса бермеңіз.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

Іліністің артық тозуына және зақымдануына жол бермес үшін:

- Қозғалыс кезінде аяғыңызды ілінісу басқысынан алып қойыңыз.
- Еңісте бағдаршамның рұқсат ететін сигналын күтіп тұрғанда және т.с.с. автокөлікті ілініс көмегімен ұстап тұруға тырыспаңыз.
- Шудың пайда болуына және іліністің зақымдануына жол бермеу үшін әрдайым ілінісу басқысын аяғына дейін басыңыз.
- Сіз қозғалысты тайғақ жолда бастайтын жағдайларды қоспағанда, автокөлікті 2-ші (екінші) жылдамдықта іске қоспаңыз.
- Рұқсатты нормадан артық жүктелген автокөлікті басқаруға тыйым салынады.
- Ілінісу басқысын қозғалтқыш толық іске қосылғанша басыңыз. Қозғалтқыш іске қосылғанға дейін ілінісу басқысын жібергенде ол тоқтап қалуы мүмкін.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- Егер автокөлікке оталдыру құлпын бұғаттаудың ауыстырып-қосқышы орнатылмаған болса, қозғалтқышты іске қосқанда төменде келтірілген жағдайларда автокөлік күтпеген жерден қозғала бастауы мүмкін:
  - тұрақ тежегіші өшірулі болса;
  - берілістерді ауыстырып қосу иінтірегі N (бейтарап) күйіне қойылмаған болса;
  - ілінісу басқысы толық басылмаған болса.

Төмендеу беріліске ауыстыру

Баяу ағында немесе тік еңіспен жоғары қарай қозғалғанда көлік баяулағанда төмендеу беріліске ауысыңыз.

Төмендеу берілісте қозғалғанда қозғалтқыштың сөніп қалу ықтималдығы төмен. Сонымен қатар, қажет кезде одан жылдамдық алу жеңіл болады.

Еңіспен төмен қозғалғанда төмендеу берілісті қосу қауіпсіз жылдамдықты ұстап отыруға мүмкіндік береді, нәтижесінде тежегіштер азырақ тозады.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

Қозғалтқыштың, іліністің және беріліс қорабының зақымдануына жол бермес үшін:

- **5-шіден 4-ші беріліске ауысқанда иінтіректі байқаусызда екінші беріліске салып жіберуден сақтаныңыз. Төмен беріліске бірден ауысу қозғалтқыш айналымдарының өте жоғары деңгейге дейін көтеріліп, қозғалтқыштың зақымдануына әкелуі мүмкін.**
- **Қозғалтқыш айналымы жоғары болғанда (5000 айн/мин және одан жоғары) екі беріліс төмен ауыстырмаңыз және төменірек берілісті қоспаңыз. Осындай төменірек беріліске ауыстырып қосу қозғалтқыштың, ілінісу муфтасының және беріліс қорабының зақымдануына себеп болуы мүмкін.**

Қауіпсіз жүргізу тәсілдері

- Еңісте төмен қарай бейтарап берілісте қозғалмаңыз. Бұл өте қауіпті.
- Тежегіштерді пайдаланумен ғана шектелмеңіз. Бұл тежегіштердің және онымен байланысты жүйелердің қызып кетіп, істен шығуына әкелуі мүмкін. Ұзақ еңіспен төмен қарай қозғалғанда тежегішті басып, төмендеу берілісті қосыңыз. Қозғалтқышпен тежелу автокөлікті баяулатуға көмектеседі.
- Төмендеу жылдамдыққа ауысар алдында жылдамдықты түсіріңіз. Бұл қозғалтқыш айналымдары деңгейінің өте жоғары көтерілуін болдырмауға мүмкіндік береді. Әйтпесе қозғалтқышты зақымдап алуыңыз мүмкін.
- Бүйірден жел тұрғанда жылдамдықты төмендетіңіз. Бұл автокөліктің басқарылғыштығын жақсартуға мүмкіндік береді.

- Беріліс қорабын зақымдап алмас үшін артқы берілісті (R) қосар алдында автокөлікті міндетті түрде толық тоқтатыңыз.

- Тайғанақ жолмен қозғалғанда өте абай болыңыз. Әсіресе тежелгенде, жылдамдықты арттырғанда және берілістерді ауыстырып қосқанда аса қырағы болыңыз.

Тайғанақ жолда жылдамдықты бірден өзгерткенде жетектеуші дөңгелектердің жолмен ілінісуін жоғалтып алып, автокөлікті басқара алмай қалуыңыз мүмкін. Нәтижесі авария болуы мүмкін.

АБАЙЛАҢЫЗ

Тайғанақ жолдарда қозғалтқышпен (төмендеу беріліске ауыстыру) бірден тежелмеген жөн. Бұл ретте көлік құралы жолдан шығып кетіп, апатқа аварияға себепші болуы мүмкін.

АБАЙЛАҢЫЗ

АУЫР ЖАРАҚАТТАНУ немесе **ӨЛІМ** қаупін төмендетуге мүмкіндік беретін сақтық шаралары:

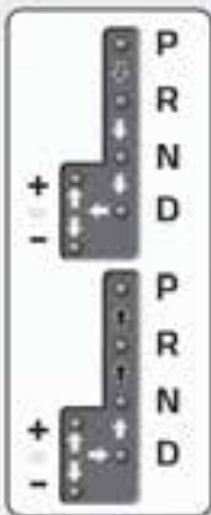
- **МІНДЕТТІ ТҮРДЕ** қауіпсіздік белдігін пайдаланыңыз. Соқтығысқан жағдайда белдік тақпаған жолаушының және жүргізушінің қатты жарақаттану ықтималдығы едәуір жоғары.
- Бұрылатын және айналып өтетін жерлерде жылдамдықты арттырмаңыз.
- Рөлдік дөңгелекті жылдам бұрмаңыз, мәселен, жолақтарды ауыстырғанда немесе жылдам, кілт айналғанда.
- Жылдамдықты автодаңғылдарда басқарудан айрылып қалғанда аударылып кету қаупі жоғары.

- Басқарудан айрылып қалу жолдан екі не одан көп дөңгелек шығып кеткенде жүргізуші жолға қайту үшін руль дөңгелегін кілт артқа бұрғанда жиі орын алады.

- Егер автокөлік жолдан шығып кетсе, руль дөңгелегімен кілт қимылдар жасамаңыз. Мұның орнына алдымен жылдамдықты жіберіңіз, содан кейін ғана қозғалыс жолағына оралыңыз.

- **HYUNDAI** жол белгілерінде көрсетілген жылдамдық шектеулерін сақтауды ұсынады.

АВТОМАТТЫ БЕРІЛІС ҚОРАБЫ (БАР БОЛСА)

Ауыстыр
у
батырма
сы

Спорт
режимі

Берілістерді
ауыстыру
иінтірегі

Тежегіш басқысын басып, берілістерді ауыстырып қосу батырмасын басып, иінтіректі жылжытыңыз.

Берілістерді ауыстырып қосу батырмасын басып, иінтіректі жылжытыңыз.

Берілістерді ауыстырып қосу иінтірегін еркін ауыстыруға болады.

АБАҚ жұмысы

Автоматты беріліс қорабында алты алдыңғы жүріс (немесе сегіз алдыңғы жүріс берілісі) және бір артқы жүріс берілісі бар.

Жекелеген жылдамдықтар D (қозғалыс) күйінде автоматты түрде таңдалады.

OTM058006

Оталдыру құлпы қосулы тұрғанда құрылғылар комбинациясындағы индикатор берілістерді ауыстырып қосу иінтірегінің күйін көрсетеді.

АБАЙЛАҢЫЗ

Ауыр жарақаттану немесе өлім қаупін төмендетуге мүмкіндік беретін сақтық шаралары:

- «D» алдыңғы жүріс немесе «R» артқы жүріс берілісін қосар алдында автокөлік алдында немесе артында адамдардың, әсересе балалардың жоқтығын **ӘРДАЙЫМ** тексеріңіз.
- Автокөліктен шығып кетпес бұрын берілістерді ауыстырып қосу иінтірегі міндетті түрде «P» (тұрақ) күйіне қойыңыз, тұрақ тежегішін қосып, оталдыру кілтін **LOCK/OFF (БҰҒАТТАУ/ӨШІРУЛІ)** күйіне ауыстырыңыз.

Егер осы сақтық шаралары сақталмаса, көлік аяқасты жүріп кетуі мүмкін.

- Берілістерді ауыстырып қосудың қол режимінде тайғанақ жолдарда қозғалтқышпен кілт тежелуді (жоғарылау берілістен төмендеу беріліске ауыстыру) қолданбаған жөн. Бұл автокөліктің жолдан шығып кетіп, аварияға ұшырауына себеп болуы мүмкін.

P (тұраққа қою)

«P» (Тұрақ) режиміне қосылу автокөлік толық тоқтағаннан кейін ғана орындалады.

«P» (тұрақ) күйінен шығарар алдында тежегіш басқысын қатты басу қажет. Акселератор басқысын біруақытта басуға болмайды.

Егер жоғарыда аталған әрекеттердің барлығын орындағаннан кейін де P (тұрақ) күйінен шығару мүмкін болмаса, осы тараудың «Берілістерді ауыстырып қосу бұғатын шешу» тармағының нұсқауларын басшылыққа алыңыз.

Қозғалтқышты іске қосқанда берілістерді ауыстырып қосу иінтірегі "P" (тұрақ) күйінде тұруы тиіс.

АБАЙЛАҢЫЗ

- Қозғалып бара жатқанда «Р» (тұрақ) күйіне ауыстырғанда автокөлікті басқара алмай қалуыңыз мүмкін.
- Автокөлікті тоқтатқан соң берілістерді ауыстырып қосу иінтірегін міндетті түрде «Р» (тұрақ) күйіне ауыстырыңыз, тұрақ тежегішін қосыңыз да қозғалтқышты өшіріңіз.
- Тұрақ тежегішінің орнына «Р» (тұрақ) күйін пайдаланбаңыз.

R (артқы жүріс)

Автокөлікті артқа жүргізу үшін осы күйді пайдаланыңыз.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

Берілістерді ауыстырып қосу иінтірегін R (артқы жүріс) күйіне салу немесе одан шығару үшін автокөлікті толық тоқтату қажет; қозғалыс кезінде берілістерді ауыстырып қосу иінтірегін R (артқы жүріс) күйіне ауыстыру беріліс қорабының зақымдануына әкелуі мүмкін.

N (бейтарап)

Дөңгелек пен беріліс қорабы арасындағы байланыс үзілген.

"N" бейтарап күйін сөніп қалған қозғалтқышты қайта іске қосу немесе істеп тұрған қозғалтқышпен тоқтау үшін пайдалануға болады. Автокөліктен шығып кетерде «Р» тұрақ күйін қосып қою қажет.

Бейтарап күйден (N) кез келген басқа күйге ауысқанда ілінісу басқысын міндетті түрде басыңыз.

АБАЙЛАҢЫЗ

Тежегіш басқысын аяғына дейін баспайынша берілістерді қоспаңыз. Қозғалтқыш айналымдары жоғары болғанда берілісті қосу автокөліктің жылдам қозғалып кетуіне әкелуі мүмкін. Бұл жағдайда көлікті басқара алмай қалуыңыз мүмкін. Нәтижесінде адамдарды немесе қандай да болмасын заттарды соғып кету қаупі бар.

D (алдыға қозғалу)

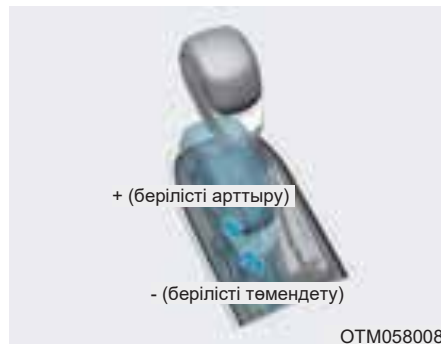
Бұл қозғалыс кезіндегі қалыпты күй. Беріліс қорабы кезек-кезекпен автоматты түрде ауысуды қамтамасыз етеді. 6 беріліс отынның тиімді шығысын және қуатты қамтамасыз етеді.

Басқа автокөлікті озғанда немесе еңкейіспен жоғары қозғалғанда қосымша қуат алу үшін акселератор басқысын қатты басыңыз. Қорап автоматты түрде берілісті бір саты (немесе одан көп, жағдайға байланысты) төмендетеді.

Берілістерді ауыстырып қосу иінтірегі консолында қозғалыс режимін ауыстырып-қосқыш жүргізушіге NORMAL/COMFORT, ECO және SPORT режимдері арасында режимді ауыстырып қосуға мүмкіндік береді

Толығырақ ақпарат осы тараудың «Қозғалыс режимдерін басқарудың кіріктірілген жүйесі» бөлімінде келтіріледі.

Спорт режимі

Қозғалыс үстінде немесе тоқтап тұрғанда спорт режимін қосу иінтіректі D күйінен қолмен басқару режимінің секторына ауыстыру арқылы жүргізіледі. D автоматты режиміне қайтару үшін иінтіректі негізгі секторға қайтару қажет.

Спорт режимі иінтіректі алдыға және артқа жылжитқанда нақты жағдайлар үшін талап етілетін берілістер ауқымын таңдауға мүмкіндік береді.

+ (берілісті арттыру): Берілісті бір саты арттыру үшін иінтіректі алдыға бір рет итеріңіз.

- (берілісті төмендету): Берілісті бір саты төмендету үшін иінтіректі артқа бір рет тартыңыз.

i Ақпарат

- Барлығы 6 алдыңғы жүріс берілісі бар. Артқы жүріспен жүру үшін немесе автокөлікті тұраққа қою үшін жағдайларға қарай, иінтіректі «R» (артқы жүріс) немесе «P» (тұрақ) күйіне ауыстырыңыз.
- Берілістің төмендеуі автокөлік жылдамдығы төмендегенде автоматты түрде жүзеге асады. Автокөлік тоқтағанда автоматты түрде 1-ші беріліс қосылады.

- Қозғалтқыштың өте жоғары айналымдарына қол жеткізілгенде (қызыл аймақ) беріліс автоматты түрде көтеріледі.
- Берілістерді ауыстырып қосу иіңтірегін «+» (берілісті арттыру) немесе «-» (берілісті төмендету) күйіне ауыстырғанда, егер қозғалтқыш айналымдары осы ауқымға сәйкес келмесе, қажет етілетін беріліс қосылмауы мүмкін. Жүргізуші жолдағы жағдайға байланысты берілісті арттыруы және қозғалтқыш айналымдарының өте жоғары деңгейге (қызыл аймақ) жетпеуін қадағалау қажет.
- Тайғанақ жолмен қозғалғанда селектор иіңтірегін алдыға + (Жоғары) күйіне ауыстырыңыз. Бұл ретте тайғақ жолмен жаймен қозғалу үшін қолайлырақ 2-ші беріліске ауысу орындалады. 1-ші беріліске дейін төмендету үшін селектор иіңтірегін – (Төмен) жаққа қарай басыңыз.

Берілістерді ауыстырып қосуды бұғаттау жүйесі

Қауіпсіздік мақсатында автоматты беріліс қорабы тежегіш басқысы басылмаған болса, Р (тұрақ) күйінен R (артқы жүріс) күйіне қосылуды болдырмайтын бұғаттау жүйесімен жабдықталған.

Трансмиссияны Р (тұрақ) күйінен R (артқы жүріс) күйіне ауыстыру үшін:

1. Тежегіш басқысын басыңыз.
2. Қозғалтқышты іске қосыңыз немесе оталдыру кілтін "ON" күйіне бұраңыз.
3. Селектор иіңтірегін жылжытыңыз.

Берілістерді ауыстырып қосу бұғатын шешу

Егер берілістерді ауыстырып қосу иіңтірегін тежегіш басқысы басулы тұрғанда Р (тұрақ) күйінен R (артқы жүріс) күйіне ауыстыру мүмкін болмаса, тежегіш басқысын жібермей тұрып, келесіні орындаңыз:

1. Оталдыру кілтін LOCK/OFF күйіне ауыстырыңыз.
2. Тұрақ тежегішін іске қосыңыз.
3. Берілісті қосу тоқтатқышына қол жеткізуге арналған тесікті жауып тұратын қақпақты (1) жайлап ашыңыз.
4. Сайманды (немесе оймакілтек бұрағышын) тесікке салып, басыңыз.
5. Бұрағышты жібермей тұрып, селектор иіңтірегін жылжытыңыз.
6. Берілістерді ауыстырып қосу бұғатын шешу үшін сайманды тесіктен алып шығыңыз, кейін қақпақты орнына салыңыз.

Егер берілістерді ауыстырып қосу үшін бұғаттауды қосу батырмасын пайдалануға тура келетін болса, автокөлікті тексерту үшін HYUNDAI ресми дилерлік орталығына дереу жүгінуді ұсынамыз.

Оталдыру кілтін бұғаттау жүйесі (бар болса)

Оталдыру кілтін селектор иінтірегін «Р» (тұрақ) күйіне орнатқаннан кейін ғана суырып алу мүмкін болады.

Тұраққа қою

Міндетті түрде толық тоқтаңыз да тежегіш басқысын жібермеңіз. Селектор иінтірегін «Р» (тұрақ) күйіне қойыңыз, тұрақ тежегішін қосыңыз және оталдыру кілтін LOCK/OFF күйіне бұраңыз. Автокөліктен шығып кетерде кілтті өзіңізбен ала кетіңіз.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Қозғалтқышы жұмыс істеп тұрған автокөлікте отырғанда акселератор басқысын тым ұзақ баспаңыз. Бұл қозғалтқыш пен газ шығару жүйесіне артық күш түсіп, тұтануға себеп болуы мүмкін.

Пайдаланылған газдар мен газ шығару жүйесінің элементтері өте ыстық. Оларға тиіспеңіз.

Автокөлікті жерде тұтанып кетуі мүмкін зат бар орынға, мысалға, құрғақ шөптің, қағаздың немесе жапырақтардың үстіне тоқтатпаңыз және тұраққа қоймаңыз. Бұл өрт шығуына әкелуі мүмкін.

Қауіпсіз жүргізу тәсілдері

- Берілістерді ауыстырып қосу иінтірегін «Р» (тұрақ) немесе «N» (бейтарап) күйінен кез келген басқа күйге ауыстырғанда біруақытта акселератор басқысын баспаңыз.
- Қозғалыс үстінде берілістерді ауыстырып қосу иінтірегін «Р» (тұрақ) күйіне ауыстырмаңыз. Артқы «R» немесе алдыңғы «D» берілісін қоспас бұрын, автокөліктің толық тоқтауын күтіңіз.
- Жүріп келе жатқанда «N» бейтарап күйіне ауыстырмаңыз. Бұл қозғалтқышпен тежелудің жоқтығынан ЖКО-ға әкелуі мүмкін. Сондай-ақ беріліс қорабы зақымдануы мүмкін.
- Қозғалыс кезінде аяқты тежегіш басқысында ұстап отырмаңыз. Тіпті шамалы, бірақ үнемі тежегіш басқысын басып отыру тежегіштердің қызып кетуіне, тозуына және істен шығуына әкелуі мүмкін.

- Спорт режимінде қозғалғанда төмендеу беріліске ауысардан бұрын баяулаңыз. Егер қозғалтқыш айналымдары жол берілетін ауқым шегінен тыс болса, төмендеу беріліске ауысу орындалмауы мүмкін.
- Автокөліктен шығып кетерде міндетті түрде тұрақ тежегішін іске қосыңыз. Тұрақ тежегішінің орнына иінтіректің «Р» (тұрақ) күйінде қосылатын бұғаттау жүйесін пайдаланбаңыз.
- Тайғақ жолмен жүргенде өте сақ болыңыз. Әсіресе тежелгенде, жылдамдықты арттырғанда және берілістерді ауыстырып қосқанда аса қырағы болыңыз. Тайғанақ жолда жылдамдықты бірден өзгерткенде жетектеуші дөңгелектердің жолмен ілінісуін жоғалтып алып, автокөлікті басқара алмай қалуыңыз мүмкін. Нәтижесінде авария болуы мүмкін.

- Оңтайлы сипаттамаларға және автокөліктің үнемділігіне акселератор басқысының бірқалыпты жұмысымен қол жеткізіледі.

АБАЙЛАҢЫЗ

АУЫР ЖАРАҚАТТАНУ немесе ӨЛІМ қаупін төмендетуге мүмкіндік беретін сақтық шаралары:

- **МІНДЕТТІ ТҮРДЕ қауіпсіздік белдігін пайдаланыңыз. Соқтығысқан жағдайда белдік тақпаған жолаушының және жүргізушінің қатты жарақаттану ықтималдығы едәуір жоғары.**
- **Бұрылатын және айналып өтетін жерлерде жылдамдықты арттырмаңыз.**
- **Рөлдік дөңгелекті жылдам бұрмаңыз, мәселен, жолақтарды ауыстырғанда немесе жылдам, кілт айналғанда.**

- Жылдамдықты автодаңғылдарда басқарудан айрылып қалғанда аударылып кету қаупі жоғары.
- Басқарудан айрылып қалу жолдан екі не одан көп дөңгелек шығып кеткенде жүргізуші жолға қайту үшін руль дөңгелегін кілт артқа бұрғанда жиі орын алады.
- Егер автокөлік жолдан шығып кетсе, рөлдік дөңгелекпен кілт қимылдар жасамаңыз. Мұның орнына алдымен жылдамдықты жіберіңіз, содан кейін ғана қозғалыс жолағына оралыңыз.
- HYUNDAI жол белгілерінде көрсетілген жылдамдық шектеулерін сақтауды ұсынады

Рөл астындағы ауыстырып-қосқыш (бар болса)

Рөл астындағы ауыстырып-қосқышты басқару селектор иінтірегін D (алдыға қозғалыс) немесе спорт режимінде болғанда қолжетімді.

Селектор иінтірегін D күйіне ауыстырғанда

Рөл астындағы ауыстырып-қосқыш автокөлік жылдамдығы 10км/с асқанда жұмыс істейді.

Рөл астындағы берілісті бір беріліс жоғары немесе төмен қосылу үшін [+] немесе [-] қарай бір рет тартыңыз, сонда жүйе автоматты түрде автоматты режимнен қол режиміне өтеді.

Егер автокөлік жылдамдығы 10 км/с төмен болса, акселератор басысын 5 секундтан ұзақ басқанда немесе селектор иінтірегін D (алдыға қозғалу) күйінен берілістерді қолмен ауыстырып қосу режиміне және берілістерді қолмен ауыстыру режимінен кері D (алдыға қозғалу) режиміне ауыстырғанда жүйе қол режимінен автоматты режимге ауысады.

Селектор иіңтірегін спорт режиміне ауыстырғанда

Бір беріліске арттыру немесе төмендету үшін рөл астындағы ауыстырып-қосқышты [+] немесе [-] қарай бір рет тартыңыз.

Ақпарат

Рөл астындағы берілістерді ауыстырып-қосқыштарды біруақытта [+] және [-] қарай тартқанда ауысу жүзеге аспайды.

ТЕЖЕГІШ ЖҮЙЕСІ

Тежегіштер күшейткіші

Сіздің автокөлік қалыпты пайдалану процесінде автоматты түрде реттелетін күшейткіші бар тежегіштермен жабдықталған.

Қозғалтқышты өшіргенде тежегіштер күшейткіші жүйесі өшеді. Автокөлікті бұрынғыдай тоқтатуға болады, бірақ бұл үшін тежегіш басқысын қатты басу қажет. Алайда бұл ретте тежелу жолы ұзағырақ болады.

Егер қозғалтқыш істемей тұрса, тежелудің резервтік қуаты тежегіш басқысын әр басқан сайын ішінара төмендей береді. Күшейткіш өшірулі тұрса, тежегіш басқысын басқыламаңыз.

Тежегіш басқысын тайғанақ жолдарда автокөліктің басқарылғыштығын сақтау үшін ғана басқылаңыз.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Келесі сақтық шараларын сақтаңыз:

- Қозғалыс кезінде аяқты тежегіш басқысында ұстап отырмаңыз. Бұл тежегіштердің қызып кетуіне, тежегіш жапсырмалары мен қалыптарының қатты тозуына, тежелу жолының ұзаруына әкеледі.

- Ұзын немесе тік еңіспен төмен қарай қозғалғанда тежегіштерді тұрақты пайдаланбас үшін төмендеу беріліске ауысу қажет.

Тежегіштермен үнемі жұмыс істегенде олар қызып кетіп, тежегіштен түсетін күштің жоғалуына себеп болуы мүмкін.

- Су тежегіштер автокөліктің қауіпсіз баяулау қабілетін төмендетуі мүмкін; сондай-ақ автокөлік жолдан шығып кетуі мүмкін. Тежегішті жеңіл басу тежегіштердің зақымданған-зақымданбағанын көрсетеді. Терең су үстімен жүріп өткеннен кейін осындай тәсілмен тежегіштерді міндетті түрде тексеріңіз. Тежегіштерді құрғату үшін тежегіштерді қыздыру мақсатында аяқпен тежегіш басқысын жайлап қағыңыз. Тежегіштердің жұмысқа қабілеттілігі толық қалпына келгенше қауіпсіз жылдамдықты сақтаңыз. Тежегіштердің жұмысы әлі қалпына келмесе, жылдамдықты арттырмаңыз.

Дискілі тежегіштердің тозу индикаторы

Егер тежегіш қалыптары тозған және оларды жаңаға ауыстыру қажет болса, алдыңғы немесе артқы тежегіштерден қатты ескертетін дыбыс естіледі. Тыңдағанда бұл дыбыстың пайда болып, жоғалып кететінін немесе ол тежегіш басқысы басылған сайын естілетінін анықтауға болады. Кейбір жүргізу немесе климат жағдайларында алғаш тежелгенде (немесе тежегішті басыңқырағанда) тежегіштердің «шиқылы» естілуі мүмкін. Бұл қалыпты жағдай, ол тежегіштердің ақаулы екенін білдірмейді.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

Тежегіштердің жөндеуін қымбаттатып алмас үшін автокөлікті тозған тежегіш қалыптарымен пайдаланбаңыз.

i Ақпарат

Тежегіштер алдыңғы және артқы белдемеге жинақтармен ғана алмастырылады.

Тұрақ тежегіші

Қолмен басқарылатын түрі

Автокөліктен шығып кетпес бұрын міндетті түрде тұрақ тежегішін тартып қойыңыз. Тұрақ тежегішін іске қосу үшін:

Тежегіш басқысын қатты басыңыз.
Тұрақ тежегіші иінтірегін мейлінше қаттырақ тартыңыз.

Аяқпен басқарылатын түрі

Тұрақ тежегішін іске қосу үшін жұмыс тежегішінің басқысын басыңыз, кейін мейлінше ары тұрақ тежегішін басыңыз.

! АБАЙЛАҢЫЗ

АУЫР ЖАРАҚАТТАНУ немесе **ӨЛІМ** қаупін төмендету үшін, шұғыл жағдайларды қоспағанда, ешқашан тұрақ тежегішін жүріп келе жатқанда қоспаңыз. Бұл тежелу жүйесінің зақымдануына және апатқа әкелуі мүмкін.

OTM058131L

Қолмен басқарылатын түрі

Жіберу үшін:

Тежегіш басқысын қатты басыңыз.

Тұрақ тежегіші иіңтірегін сәл жоғары тартыңыз.

Өшіру батырмасын (1) басып, тұрақ тежегіші иіңтірегін жіберіңіз (2).

OTM058015

Аяқпен басқарылатын түрі

Жіберу үшін:

Тежегіш басқысын қатты басыңыз.

Тұрақ тежегіші басқысын басып қалыңыз. Осыдан кейін ол өзі көтеріліп, тежегіш өшеді.

Егер тұрақ тежегіші жіберілмесе немесе толық жіберілмесе жүйені тексерту үшін HYUNDAI ресми дилерлік орталығына жүгіну ұсынылады.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- Автокөліктен шығып кетпес бұрын немесе тұраққа қояр кезде автокөліктің толық тоқтауын күтіңіз және тежегіш басқысын жібермеңіз. 1-ші берілісті (МҚБҚ) қосу, тұрақ тежегішін қолдану және оталдыру кілтін LOCK/OFF күйіне бұрау қажет. Тұрақ тежегіші шала тартылған жағдайда автокөлік өздігінен қозғалып кетіп, айналасындағыларды жарақаттауы мүмкін.
- Еңіс бетте тұраққа қойғанда автокөліктің төмен жүріп кетуіне жол бермес үшін дөңгелектерді бұғаттап қойыңыз.

5

Автокөлікті басқару

- **Автокөлік жүргізе алмайтын адамдарға** автокөлікті басқаруына, иінтірекке немесе тұрақ тежегіші басқысын тиісуіне жол бермеңіз. **Автокөлік тұрақ тежегішінен кездейсоқ босатылса,** адамдар қатты зардап шегуі мүмкін.
- **Тұрақ тежегішін ажыратқанда** тежегіш басқысын аяқпен қатты басып, ұстап тұру қажет.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

- **Тұрақ тежегіші тартулы тұрғанда** акселератор басқысын баспаңыз. **Тұрақ тежегіші қосулы тұрғанда** акселератор басқысын басқанда ескертетін дыбыстық сигнал беріледі. **Тұрақ тежегіші зақымданған болуы мүмкін.**
- **Тұрақ тежегіші қосулы күйде қозғалғанда** тежегіштер бөлшектерін зақымдауы және істен шығаруы мүмкін тежегіш жүйесінің қызып кетуі пайда болуы мүмкін. **Қозғалысты бастар алдында тұрақ тежегішінің өшірулі екеніне және тиісті бақылау шамы сөніп тұрғанына көз жеткізіңіз.**

Оталдыру кілтін ON күйіне бұраңыз (қозғалтқышты іске қоспай) да тұрақ тежегішінің қосылуының бақылау

шамының жанып тұрған ба екенін. тексеріңіз. Егер тұрақ тежегіші

қосулы болса, бұл шам START немесе ON күйлерінде жанады.

Қозғалуды бастар алдында тұрақ тежегішінің түсірілгеніне және тежегіштің бақылау шамы жанып тұрмағанына көз жеткізіңіз.

Егер тұрақ тежегішінің қосылуының бақылау шамы қозғалтқыш істеп тұрғанда тұрақ тежегішін түсіргеннен кейін де өшпесе, бұл тежегіш жүйесінде ақаудың барына нұсқайды. Мұндай проблема шұғыл шара қолдануды талап етеді.

Мүмкін болса, дереу қозғалысты тоқтатыңыз. Егер бұл мүмкін болмаса, автокөлікті қауіпсіз тоқтауға болатын жерге барынша абайлап жеткізіңіз.

Электрлік тұрақ тежегіші (EPB) (бар болса)

Тұрақ тежегішін іске қосу

EPB (электрлік тұрақ тежегішін) іске қосу үшін:

1. Тежегіш басқысын басыңыз.
2. Электрлік тұрақ тежегіші ауыстырып-қосқышын тартыңыз.

Тұрақ тежегішінің бақылау шамының жанғанына көз жеткізіңіз.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

АУЫР ЖАРАҚАТТАНУ немесе ӨЛІМ қаупін төмендету үшін шұғыл жағдайларды қоспағанда, автокөлік жүріп келе жатқанда EPB пайдалануға тыйым салынады. Бұл тежелу жүйесінің зақымдануына және апатқа әкелуі мүмкін.

Тұрақ тежегішін жіберу

EPB (электрлік тұрақ тежегішін) жіберу үшін EPB ауыстырып-қосқышын келесі күйге дейін басыңыз:

- Оталдыру кілтін қосу.
- Тежегіш басқысын басыңыз.

Тұрақ тежегішінің бақылау шамының сөнгеніне көз жеткізіңіз.

EPB (электрлік тұрақ тежегішін) автоматты түрде жіберу үшін:

- P (тұрақ) берілісін қосыңыз.

Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрғанда тежегіш басқысын басыңыз да берілістерді ауыстырып қосу иінтірегін P (тұрақ) күйінен R (артқы жүріс) немесе D (алдыға қозғалу) күйіне ауыстырыңыз.

- N (бейтарап) берілісін қосыңыз.

Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрғанда тежегіш басқысын басыңыз да берілістерді ауыстырып қосу иінтірегін N (бейтарап) күйінен R (артқы жүріс) немесе D (алдыға қозғалу) күйіне ауыстырыңыз.

- Беріліс қорабы автоматтық автокөлік

1. Қозғалтқышты іске қосыңыз.
2. Жүргізуші белдігін тағыңыз.
3. Жүргізуші есігін, капотты және жүксалғыш қақпағын жабыңыз.
4. Берілістерді ауыстырып қосу иінтірегін R (артқы жүріс) немесе D (алдыға қозғалу) немесе спорт режимінде болғанда акселератор басқысын басыңыз.

Тұрақ тежегішінің бақылау шамының сөнгеніне көз жеткізіңіз.

i Ақпарат

- Қауіпсіздік мақсатында қозғалтқыш өшірулі тұрғанда да жетегі электрлік тұрақ тежегішін қосуға болады, бірақ содан соң тұрақ тежегішін өшіру мүмкін болмайды.
- Қауіпсіздік мақсатында тежегіш басқысын басыңыз да тұрақ тежегішін еңіспен төмен қозғалғанда немесе артқа жүргенде EPB ауыстырып-қосқышы көмегімен қолмен жіберіңіз.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

- Егер тұрақ тежегішінің бақылау шамы EPB жібергеннен кейін де сөнбесе, жүйені тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.
- Автокөлікті EPB қосылған күйде жүргізуге тыйым салынған. Бұл тежегіш жапсырмаларының жылдам тозуына және тежегіштің істен шығуына әкелуі мүмкін.

EPB (электрлік тұрақ тежегіші) келесі жағдайларда автоматты түрде қосылуы мүмкін:

- Басқа жүйелер үшін қажет етілгенде
- Жүргізуші автоматты ұстап тұру жүйесі қосылы болғанда қозғалтқышты тоқтатқанда.

Ескертетін хабарлама

To release EPB, fasten seatbelt, close door, hood and tailgate [EPB автоматты түрде өшірілуі мүмкін емес. Белдік тағыңыз және есік., кап., бағ. жабыңыз]

- EPB іске қосылуы күйде қозғалғанда ескертетін дыбыстық сигнал беріледі және тиісті хабарлама пайда болады.
- Егер жүргізушінің қауіпсіздік белдігі тағылмаған және капот немесе жүксалғыш қақпағы ашық болса, ескертетін дыбыстық сигнал беріледі және тиісті хабарлама пайда болады.

- Көлік құралында ақау болғанда ескертетін дыбыстық сигнал берілуі және тиісті хабарлама пайда болуы мүмкін.

Мұндай жағдайларда тежегіш басқысын басыңыз да EPB ауыстырып-қосқышы көмегімен EPB жіберіңіз.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- **Автокөліктен шығып кетерде немесе тұраққа қоярда автокөліктің толық тоқтауын күтіңіз және тежегіш басқысын жібермеңіз.**

Селекторды Р (тұрақ) күйіне орнатыңыз, EPB ажыратқышы басқысын басып, оталдыру кілтін өшіріңіз. Автокөліктен шығып кетерде кілтті өзіңізбен ала кетіңіз.

Тұрақ тежегіші іске қосылмай тұраққа қойылған көлік құралдары күтпеген жерден жүріп кетіп, сізге немесе айналасындағыларға зиян келтіруі мүмкін.

- Автокөлікті басқара алмайтын адамдарды EPB ауыстырып-қосқышына тиіскізбеңіз. EPB ойламастан жібере салған жағдайда адамдар қатты зардап шегуі мүмкін.
- Автокөлікте отырғанда EPB жіберерде тежегіш басқысын қатты басыңыз

HAZAPFA AЛATЫH ЖAЙT

- Тұрақ тежегіші қосулы тұрғанда акселератор басқысын баспаңыз. EPB қосулы тұрғанда акселератор басқысын басқанда ескертетін дыбыстық сигнал беріледі де ескертетін хабарлама шығарылады. Тұрақ тежегіші зақымдануы мүмкін.
- Тұрақ тежегіші қосулы күйде қозғалғанда тежегіш жүйесі қызып кетіп, тежегіш жүйесінің бөлшектері мерзімінен бұрын тозуы немесе зақымдануы мүмкін. Қозғалысты бастар алдында EPB жіберілгеніне және тұрақ тежегішінің бақылау шамының сөніп тұрғанына көз жеткізіңіз.

i Ақпарат

- EPB іске қосқанда немесе жібергенде сырттыл естілуі мүмкін. Бұл EPB дұрыс жұмыс істеп тұрғанын білдіреді.
- Кілтті көлікті тұраққа қоюшыға немесе көмекшіге қалдырғанда оны EPB-ның бар екенінен хабардар етіңіз.

OIK057079L

AUTO HOLD deactivating. Press brake pedal [AUTO HOLD өш. болады. Тежегішті бас.]

Егер автоматты ұстап тұру режимінен EPB жүйесінің жұмысына өту дұрыс орындалмаса, дыбыстық сигнал қосылады, ал дисплейде хабарлама пайда болады.

OTM058187L

Parking brake automatically engaged [Тұрақ тежегішінің автоқосылуы]

Егер EPB жүйесі автоматты ұстап тұру функциясы істеп тұрғанда қосылатын болса, дыбыстық сигнал беріледі, ал дисплейде тиісті хабарлама пайда болады.

EPB ақауы индикаторы (бар болса)

EPB ақауы индикаторы сөнбесе, қозғалыс кезінде жанса немесе оталдыру кілтін қосқанда қосылмаса, бұл жетегі электрлік тұрақ тежегішінде ақаудың болу ықтималдығын көрсетеді.

Бұл жағдайда жүйені тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне бару ұсынылады.

Электрлік тұрақ тежегіші ақауының индикаторы ESC жүйесінің дұрыс жұмыс істемей тұрғанын индикациялау үшін ESC индикаторы қосылғанда қосылуы мүмкін, алайда бұл электрлік тұрақ тежегішінде ақаудың барын білдірмейді.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

- Егер EPB бақылау шамы әлі жанып тұрса, жүйені тексерту үшін HYUNDAI уәкілетті дилеріне жүгіну ұсынылады.
- Егер EPB ауыстырып-қосқышы қосулы болғанның өзінде де тұрақ тежегішінің ескерту дабыл бергіші жанбаса немесе жыпылықтаса, EPB тартылмауы мүмкін.
- Егер EPB бақылау шамы жанып тұрғанда тұрақ тежегішінің бақылау шамы жыпылықтаса, ауыстырып-қосқышты басыңыз, кейін оны жоғары тартыңыз. Осы әрекетті тағы бір рет қайталаңыз. Егер EPB бақылау шамы сөнбесе, жүйені тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

Жедел тежелу

Қозғалыс кезінде тежегіш басқысында ақау пайда болғанда авариялық тежелу үшін EPB ауыстырып-қосқышын тартып, ұстап тұруға болады. EPB ауыстырып-қосқышын ұстап тұрғанда ғана тежелуге болады.

АБАЙЛАҢЫЗ

Апаттық жағдайларды қоспағанда, автокөлік жүріп бара жатқанда тұрақ тежегішін қолданбаңыз. Бұл тежегіш жүйесінің зақымдалуына және ауыр апатқа душар етуі мүмкін.

Ақпарат

Жедел тежелген уақытта жүйенің жұмыс істейтінін көрсететін тұрақ тежегішінің бақылау шамы жанады.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

Егер жедел тежелу үшін EPB пайдаланғанда үнемі шу немесе күйік иісі пайда болатын болса, жүйені тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

Егер электрондық тұрақ тежегішін (EPB) жіберу мүмкін болмаса

Егер EPB тиісінше өшпесе, көлік құралын жүйені тексерту үшін эвакуаторда HYUNDAI ресми кәсіпорнына жеткізу ұсынылады.

АВТОМАТТЫ ҰСТАП ТҰРУ

Автоматты ұстап тұру жүйесі көлікті тоқтату үшін басылған тежегіш басқысы толық жіберілген болса да көлік құралын қозғалтпай ұстап тұрады.

Іске қосу үшін:

1. Жүргізуші есігі мен капотты жапқаннан кейін тежегіш басқысын басыңыз, кейін ажыратқышты [AUTO HOLD] (автоматты ұстап тұру) басыңыз. «AUTO HOLD» ақ дабыл бергіші жанады да жүйе күту режиміне өтеді.

2. Тежегіш басқысы көмегімен автокөлікті толық тоқтатқанда AUTO HOLD индикаторы ақтан жасылға өзгереді.
3. Автокөлік тежегіш басқысын жібергеннен кейін де қозғалмай тұрады.
4. EPB тартқанда Auto Hold функциясы автоматты түрде өшіріледі.

Жіберу үшін:

- Егер селекторды «D» (қозғалыс) күйіне орнатқанда немесе берілістерді қолмен ауыстырып қосу режимінде акселератор басқысын басатын болсаңыз, автоматты ұстап тұру автоматты түрде өшіріледі және көлік құралы қозғала бастайды. Индикатор түсі жасылдан аққа ауысады.
- Егер көлік құралының қозғалысы автоматты ұстап тұру және круиз-бақылау жүйелері жұмыс істеп тұрғанда круиз-бақылау жүйесінің ауыстырып-қосқышымен (RES+ немесе SET-) (бар болса) жаңғыртылса, автоматты ұстап тұру режимі акселератор басқысының басылғанына қарамастан, автоматты түрде өшеді. «AUTO HOLD» (автоматты ұстап тұру) дабыл бергішінің түсі жасылдан аққа өзгереді.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Егер AUTO HOLD (автоматты ұстап тұру) функциясы акселератор басқысын басқанда автоматты түрде өшсе, міндетті түрде автокөліктің айналасын қарап шығыңыз.

Орыннан жаймен қозғалу үшін акселератор басқысын ақырын басыңыз.

Болдырмау үшін:

1. Тежегіш басқысын басыңыз.
2. [AUTO HOLD] (автоматты ұстап тұру) ауыстырып-қосқышын басыңыз.

AUTO HOLD (автоматты ұстап тұру) индикаторы жанады.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Автокөліктің күтпеген жерден жүріп кетуіне жол бермес үшін **ӘРДАЙЫМ** келесі жағдайларда автоматты ұстап тұру функциясын болдырмау үшін жұмыс тежегішін басыңыз:

- еңіспен төмен қозғалғанда;
- артқа жүргенде;
- автокөлікті тұраққа қойғанда.

ℹ Ақпарат

- Автоматты ұстап тұру функциясы келесі жағдайларда жұмыс істемейді:
  - жүргізуші есігі ашық қалғанда;
  - капот ашық қалғанда;
  - селектор Р (тұрақ) немесе R (артқы жүріс) күйінде болғанда;
  - электрлік жетекті тұрақ тежегіші іске қосылуы болғанда.

- Келесі жағдайларда қауіпсіздік мақсатында автоматты ұстап тұру жүйесі электрлік жетекті тұрақ тежегіші автоматты түрде қосылады:

- селектор «D» (қозғалыс) немесе «N» (бейтарап) күйінде орнатылғанда жүргізуші есігі ашық болғанда;
- селектор «D» (қозғалыс) немесе «N» (бейтарап) күйінде орнатылғанда капот ашық болғанда;
- көлік құралы 10 минуттан ұзақ қозғалыссыз тұрғанда;
- көлік құралы тік еңісте тұрғанда;
- көлік құралының орны бірнеше рет ауысып кеткенде.

Осы жағдайларда жүргізушіні EPB автоматты түрде қосылғанынан хабардар ету үшін тежегіш жүйесінің бақылау шамы жанады, AUTO HOLD (автоматты ұстап тұру) индикаторының түсі жасылдан аққа өзгереді, ескертетін дыбыстық сигнал беріледі де тиісті хабарлама пайда болады. Қозғалысты жалғастырар алдында тежегіш басқысын басыңыз, автокөліктің жан-жағын қарап-шығыңыз да тұрақ тежегішін EPB ауыстырып-қосқышы көмегімен қолмен өшіріңіз.

- Auto Hold функциясын іске қосқанда сіз механикалық іске қосылу дыбысын естуіңіз мүмкін. Бұл әдеттегі жұмыс шуылы.

АБАЙЛАҢЫЗ

- Автокөлік жүре бастағанда акселератор басқысын жаймен басыңыз.
- Қауіпсіздігіңіз үшін еңіспен төмен қозғалғанда, артқа жүргенде және автокөлікті тұраққа қойғанда Auto Hold функциясын өшіріп отырыңыз.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

Жүргізуші есігінің, капоттың немесе жүксалғыш қақпағының ашылғанын анықтау жүйесінде ақау болғанда автоматты ұстап тұру функциясының жұмысы бұзылуы мүмкін.

HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

Ескертетін хабарламалар

Parking brake automatically engaged [Тұрақ тежегішін автоөшіру]

Егер EPB жүйесі автоматты ұстап тұру функциясы қосылу тұрғанда қосылса, дыбыстық сигнал беріледі, ал дисплейде тиісті хабарлама пайда болады.

OIK057079L

AUTO HOLD deactivating. Press brake pedal [AUTO HOLD өшіріледі. Тежегішті бас.]

Егер автоматты ұстап тұру режимінен EPB жүйесінің жұмысына өту дұрыс орындалмаса, дыбыстық сигнал беріледі, ал дисплейде тиісті хабарлама пайда болады.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

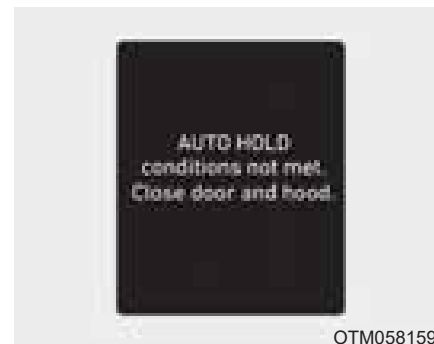
Осы хабарлама пайда болғанда AUTO HOLD (автоматты ұстап тұру) және EPB функциялары жұмыс істемеуі мүмкін. Қауіпсіздік мақсатында тежегіш басқысын басыңыз.

OIK057080L

Press brake pedal to deactivate AUTO HOLD [AUTO HOLD өшіру үшін тежегішті бас.]

Егер ауыстырып-қосқыш [AUTO HOLD] көмегімен Auto Hold функциясын өшіргенде тежегіш басқысын баспасаңыз, дыбыстық сигнал беріледі де тиісті хабарлама пайда болады.

OTM058159L

AUTO HOLD conditions not met. Close door and hood [AUTO HOLD қосылмады. Есіктерді, капотты жабыңыз]

Ауыстырып-қосқышты [AUTO HOLD] (автоматты ұстап тұру) басқанда, егер жүргізуші есігі мен капот жабылмаған болса, дыбыстық сигнал беріледі де тиісті хабарлама пайда болады.

Жүргізуші есігі мен капотты жапқаннан кейін ауыстырып-қосқышты [AUTO HOLD] (автоматты ұстап тұру) басыңыз.

5

Бұғатталуға қарсы тежегіш жүйесі (АБС)

АБАЙЛАҢЫЗ

Бұғатталуға қарсы тежегіш жүйесі (АБС) немесе электрондық динамикалық тұрақтандыру жүйесі (ESC) қозғалыс кезінде сәтсіз немесе қауіпті маневрлермен байланысты аварияның алдын алуға мүмкіндік береді. Жедел тежелгендегі автокөліктің басқарылуын жақсартатынына қарамастан, алда кетіп бара жатқан автокөліктерге дейінгі қауіпсіз арақашықтықты әрдайым сақтаңыз. Экстремалды жол жағдайларында автокөлік жылдамдығын міндетті түрде төмендету керек. АБС немесе ESC жүйелерімен жабдықталған автокөліктердің тежелу жолы төменде аталған жағдайларда осы жүйелері жоқ автокөліктерге қарағанда, көп болуы мүмкін.

Келесі жағдайларда жылдамдықты төмендетіңіз:

- Тегіс емес жолдармен, гравий төселген немесе қар жауған жолдармен қозғалғанда.
- Ойлы-шұңқыр немесе жол жабыны кедір-бұдыр жолдармен қозғалғанда.
- Егер автокөлік таюға қарсы шынжырлармен жабдықталған болса.

Жоғары жылдамдықтарда немесе қатты бұрылыстарда АБС немесе ESC жүйелерімен жабдықталған автокөліктердің қауіпсіздік сипаттамаларын тексеруге тырыспаңыз. Осылай ету арқылы өзіңізге және басқаларға қауіп төндіруіңіз мүмкін.

ABS — бұл тежелгенде сырғып кетуден сақтайтын электрондық тежелу жүйесі. АБС жүйесі жүргізушіге біруақытта тежелуге және бұрылуға мүмкіндік береді.

ABS пайдалану

Жедел жағдайда ABS-дан максималды жауап алу үшін тежегіш басқысына қысымды өзгерте және тежегіштерді «басқылай» отырып, жағдайды қадағалауға тырыспаңыз. Мейлінше қаттырақ тежегіш басқысын басыңыз.

Тежелу дөңгелектердің бұғатталуына және таюына әкелуі мүмкін жағдайларда тежегіштер өзіне тән дыбыс шығаруы мүмкін. Сондай-ақ тежегіш басқысының дірілін сезуге болады. Бұл қалыпты әрі ABS жүйесінің жұмыс істейтінін білдіреді.

ABS жүйесі тоқтау уақыты мен тежелу жолын қысқартпайды.

Әрдайым алда кетіп бара жатқан автокөлікке дейін қауіпсіз арақашықтық сақтаңыз. ABS жүйесі қозғалыс бағыты қалт өзгергенде туындайтын сырғулардан сақтамайды, мысалға, тым жылдам айналғанда немесе қозғалыс жолақтарын қалт ауыстырғанда. Әрдайым жол және күн райы жағдайларын ескере отырып, қауіпсіз жылдамдықты таңдаңыз.

ABS жүйесі тұрақтылықтың жоғалуына кедергі бола алмайды. Күрт тежелгенде рөлдік дөңгелек мен басқарудың бірқалыптылығын міндетті түрде сақтаңыз. Рөлдік дөңгелекті қалт бұру қозғалыс бағытының қарсы беттегі көлік ағынына немесе жол сыртына өзгеруіне әкелуі мүмкін. Нығыз емес немесе тегіс емес жол жабындарында бұғатталуға қарсы тежегіш жүйесінің жұмысы осы жүйемен жабдықталмаған автокөліктермен салыстырғанда тежелу жолының ұзаруына әкелуі мүмкін.

ABS жүйесінің бақылау шамы ( ) оталдыру кілтін ON күйіне бұрағаннан кейін бірнеше секунд жанады. Осы уақыт ішінде ABS жүйесі өзін-өзі тестіден өткізеді. Егер проблема анықталмаса, бақылау шамы сөнбеді. Егер бақылау шамы сөнбесе, ABS жүйесінде ақау болуы ықтимал.

Бұл жағдайда HYUNDAI уәкілетті дилеріне мейлінше тезірек жүгіну ұсынылады.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Егер ABS жүйесінің бақылау шамы ( ) үнемі жанып тұрса, бұл ABS жүйесінде ақаудың болуы мүмкін екендігін көрсетеді. Тежегіштер күшейткіші қалыпты жұмыс істейді.

Апат нәтижесінде ауыр жарақаттану немесе өлім қаупін төмендету үшін автокөлікті тексеру үшін HYUNDAI уәкілетті дилеріне мейлінше тезірек жүгіну ұсынылады

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

Тежегіштерді үнемі қолдануға тура келетін дөңгелектер нашар жанасатын жолмен, мысалға, мұз қатқан жолмен қозғалғанда АБС жүйесі үздіксіз жұмыс істейді. Бұл ретте АБС бақылау шамы (ABS) жануы мүмкін. Қауіпсіз орында жол шетіне шығыңыз да қозғалтқышты сөндіріңіз.

Қозғалтқышты қайтадан іске қосыңыз. Егер АБС бақылау шамы сөніп қалса, АБС жүйесі жарамды. Әйтпесе, АБС жүйесінде ақау болуы ықтимал.

Бұл жағдайда автокөлікті тексеру үшін HYUNDAI ресми дилерлік орталығына мейлінше жылдам жүгіну ұсынылады.

i Ақпарат

Заряды таусылған АҚБ себепті қозғалтқышты сыртқы көзден іске қосқанда АБС жүйесінің бақылау шамы жануы мүмкін (ABS). Бұл АҚБ кернеуінің төмендігі себепті орын алады. Бұл АБС жүйесінің ақаулы екенін білдірмейді. Автокөлікпен жол жүрер алдында АҚБ зарядтап алыңыз.

Электрлік динамикалық тұрақтандыру жүйесі (ESC) (бар болса)

Электрондық динамикалық тұрақтандыру жүйесі (ESC) бұрылыстарда автокөліктің тұрақтылығын қамтамасыз етеді.

ESC жүйесі рөлдік басқарумен берілетін бағытты және автокөліктің нақты бағытын тексереді. ESC жүйесі дөңгелектер тежегіштерін таңдап іске қосады және жүргізушіге таңдалған қозғалыс траекториясын сақтап қалуға көмектесе отырып, қозғалтқышты басқару жүйесінің жұмысына әсер етеді. Бұл қауіпсіз жүргізу әдістерін алмастыру емес. Жол күйіне қарай, жылдамдықты таңдаңыз.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Жол күйі нашар болғанда және бұрылыстарда өте тез қозғалмаңыз. ESC жүйесі апаттардың алдын алуға қауқарсыз.

Бұрылыстарда жылдамдықты арттыру, қалт бұрылу және су жолда акважоспарлану қауіпті жол-көлік оқиғасына себепші болуы мүмкін.

Электрондық бағыт тұрақтылығы жүйесінің (ESC) жұмысы

ESC жүйесі қосұлы

Оталдыру кілтін қосқанда шамамен үш секундқа ESC және ESC OFF дабыл бергіштері іске қосылады. Кейін, егер ESC жүйесі қосұлы болса, қос дабыл бергіш сөніп қалады.

Жұмыс барысында

ESC жүйесінің жұмысы "ESC" индикаторының жыпылықтауымен сүйемелденеді:

- Тежелу дөңгелектердің бұғатталуына және сырғуына әкелуі мүмкін жағдайларда тежегіштер арнайы дыбыс шығаруы мүмкін. Сондай-ақ тежегіш басқысының дірілдегенін сезуге болады. Бұл қалыпты әрі ESC жүйесінің жұмыс істейтінін білдіреді.

- ESC жүйесін қосқанда белгілі бір жағдайларда қозғалтқыш акселератор басқысының басылуына жауап қайтармауы мүмкін.
- ESC жүйесінің қосылуы круиз-бақылаудың автоматты түрде өшуіне әкеледі. Круиз-бақылау қозғалыс жағдайлары мүмкіндік берген кезде қайтадан қосылады. **Төменде осы тараудың "Круиз-бақылау жүйесі" тармағын қар.** (бар болса)
- Батпақтан шықпақ болғанда немесе тайғанақ жолмен қозғалғанда қозғалтқыш акселератор басқысын қатты басқанның өзінде де ағымдағы айналымдарды сақтауы мүмкін. Бұл автокөлік дөңгелектерінің жолмен ілінісуін сүйемелдеу және сақтау үшін қажет және ақаудың барын білдірмейді.

ESC OFF күйі

ESC жұмысын болдырмау:

• 1-күй

ESC OFF батырмасын қысқа басыңыз. ESC жүйесінің өшу индикаторы жанады да дисплейде «Traction Control disabled» (тайғанауға қарсы функция өшірулі) хабарламасы пайда болады. Бұл жағдайда ESC тайғанауға қарсы жүйесі (қозғалтқышты басқару) өшірулі, бірақ тежегіштерді басқарудың ESC функциясы жұмыс күйінде қалады.

• 2-күй

ESC OFF батырмасын басып, кемінде 3 секунд ұстап тұрыңыз. ESC OFF индикаторы жанады және «Traction & Stability Control disabled [Тайғанауға қарсы жүйе мен бағыт тұрақ. басқару өш.]» хабарламасы көрсетіледі, сондай-ақ ескертетін дыбыстық сигнал беріледі. Бұл жағдайда ESC сырғанауға қарсы функциясы да (қозғалтқышты басқару), тежегіштерді басқарудың ESC функциясы да өшеді. Егер ESC жүйесі өшірулі болғанда оталдыру кілтін LOCK/OFF күйіне бұрайтын болсаңыз, ESC жүйесі өшірулі қалады. Автокөлікті келесі жолы оталдырғаннан кейін ESC жүйесі автоматты түрде қайта қосылады.

Индикаторлар

- «ESC» индикаторы (жыпылықтауда)

- ESC OFF бақылау шамы (қосылады)

Оталдыру кілтін ON күйіне бұрағанда ESC индикаторы жанады. Кейін, егер ESC жүйесі тиісінше жұмыс істеп тұрса, ол сөнеді. ESC индикаторы ESC жүйесі жұмыс істеп тұрғанда жыпылықтайды.

Егер "ESC" индикаторы сөнбесе, бұл ESC жүйесінде ақау барын білдіруі мүмкін. Бақылау шамы жанып қалғанда автокөлікті тексерту үшін HYUNDAI ресми дилерлік орталығына мейлінше жылдамырақ жүгіну қажет.

ESC OFF (ESC өш.) индикаторы ESC батырмамен өшіргенде жанады.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

ESC индикаторының жыпылықтап тұруы ESC жүйесінің белсенді істеп тұрғанын білдіреді. Жылдамдықты баяулатыңыз әрі арттыруға тырыспаңыз. ESC индикаторы жыпылықтағанда ESC OFF батырмасын БАСПАҢЫЗ.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

Егер көлік құралында өлшемі әртүрлі дөңгелектер мен шиналар орнатылған болса, ESC жүйесінің жұмысы бұзылуы мүмкін. Шиналарды ауыстыру қажет бар болса өлшемі бірдей дөңгелектер мен шиналар пайдаланылуы тиіс. Көлік құралына өлшемі әртүрлі дөңгелектер мен шиналарды орнатуға тыйым салынады.

ESC OFF (ESC өш.) режимін пайдалану

Қозғалыс кезінде

ESC жүйесін дөңгелектердің айналу сәтін демей отырып, автокөліктің, егер ол қарға немесе балшыққа тығылып қалған болса, шығып кетуін жеңілдету үшін ғана шамалы уақытқа өшіру қажет.

Жүріп келе жатқанда ESC жүйесін өшіру үшін тура жолмен жүріп келе келе жатып ESC OFF (ESC өш.) батырмасын басыңыз.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

Беріліс қорабын зақымдап алмас үшін:

- ESC, АБС және тұрақ тежегішінің бақылау шамдары жанып тұрғанда бір белдеменің бір немесе қос дөңгелегінің шамадан тыс айналуына жол бермеңіз. Бұл жағдайда қажет етілетін жөндеу автокөлікке берілетін кепілдікпен жабылмайды. Егер осы бақылау шамдары жанып тұрса, қозғалтқыш айналымдарын түсіріңіз, бір немесе қос дөңгелектің қатты айналуына жол бермеңіз.
- Автокөлікті динамометрмен тексергенде ESC жүйесін өшірген жөн (ESC OFF бақылау шамы жанып тұруы тиіс).

Ақпарат

ESC жүйесін өшіру АБС мен тежегіш жүйесінің жұмысына әсер етпейді.

Көлік құралын тұрақтандыруды басқару жүйесі (VSM) (бар болса)

Көлік құралын тұрақтандыруды басқару (VSM) электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесінің (ESC) функциясы болып табылады. Ол дөңгелектердің жолмен ілінісуі күрт құбылатын су немесе тайғанақ жолдарда жылдамдықты күрт арттырғанда немесе тежелгенде көлік құралының тұрақтылығын сақтауға көмектесуге арналған.

АБАЙЛАҢЫЗ

Көлік құралын тұрақтандыруды басқару жүйесін (VSM) пайдаланғанда келесі сақтық шараларын сақтаңыз:

- **ӘРДАЙЫМ** жылдамдықты және алда кетіп бара жатқан автокөліктерге дейінгі арақашықтықты бақылауда ұстаңыз. VSM жүйесі жүру қауіпсіздігі қағидаларының күшін жоймайды.
- Ешқашан нашар жолдармен тым жылдам жүрмеңіз. VSM жүйесі аварияның алдын ала алмайды. Нашар күн райында, тайғанақ немесе тегіс емес жолда жылдамдықты арттыру қауіпті жол-көлік оқиғасына себеп болуы мүмкін.

VSM басқару

VSM қосылу жағдайы

VSM жүйесі келесі жағдайларда жұмыс істейді:

- Электрондық динамикалық тұрақтандыру жүйесі (ESC) қосылуы болғанда.
  - 22 км/с (сағатына 13 миль) аспайтын жылдамдықпен ирек жолдармен қозғалғанда.
  - Нашар жолда тежелгенде автокөліктің бастапқы жылдамдығы 10 км/с (сағатына 6 миль) асатын болса.
- * Мұндай жолдардың жабыны үйкеліс коэффициенттері әртүрлі материалдардан жасалған болса.

Жұмыс барысында

Тежелу ESC жүйесінің қосылуына әкелуі мүмкін жағдайларда тежегіштер арнайы дыбыс шығаруы мүмкін. Сондай-ақ тежегіш басқысының дірілдегенін сезуге болады. Бұл қалыпты әрі VSM жүйесінің жұмыс істейтінін білдіреді.

i Ақпарат

VSM жүйесі келесі жағдайларда жұмыс істемейді:

- Өрде немесе еңісте қозғалғанда.
- Артқы жүріспен қозғалғанда.
- "ESC OFF" индикаторы жанып тұрса.
- EPS (рөлдік басқарудың электр күшейткіші) бақылау шамы ( ) жанып немесе жыпылықтап тұрса.

! АБАЙЛАҢЫЗ

Егер ESC индикаторы немесе EPS бақылау шамы сөнбесе немесе жыпылықтап тұрса, бұл VSM жүйесінде ақаудың барын білдіруі мүмкін. Бақылау шамы қосылғанда автокөлікті тексерту үшін HYUNDAI ресми дилерлік орталығына мейлінше тезірек жүгіну ұсынылады.

HAZARFA ALATYIN JAYT

Егер өлшемдері әртүрлі дөңгелектер мен шиналар орнатылған болса, VSM жүйесінің жұмысы бұзылуы мүмкін. Шиналарды ауыстыру қажет бар болса өлшемі бірдей дөңгелектер мен шиналар пайдаланылуы тиіс. Көлік құралына өлшемі әртүрлі дөңгелектер мен шиналарды орнатуға тыйым салынады.

Тіркемені тұрақтандыру жүйесі (TSA) (бар болса)

Тіркемені тұрақтандыру жүйесі автокөлік тұрақтылығын тұрақтандыру жүйесі болып табылады. Тіркемені тұрақтандыру жүйесі тербелгенде немесе теңселгенде автокөлікті және тіркемені тұрақтандыруға тырысады. Автокөліктің тербелуі және теңселуі бірнеше жағдайда туындауы мүмкін. Әдетте бұл жоғары жылдамдықта орын алады. Егер тіркемеге бүйірден соғатын жел, жел екпіні әсер ететін болса немесе тіркеме артық жүктелген болса, бұл тіркеменің тербеліп, теңселуіне әкелуі мүмкін.

Теңселуге әсер ететін факторлар:

- Жоғары жылдамдық
- Қатты бүйірден соққан жел
- Артық жүктеме
- Рөлдік дөңгелектің қалт бұрылысы
- Тегіс емес жол

Тіркемені тұрақтандыру жүйесі автокөлік пен тіркеменің тұрақтылығын үздіксіз қадағалап отырады. Егер тіркемені тұрақтандыру жүйесі теңселуді анықтаса, көлік құралын тұрақтандыру үшін автоматты түрде алдыңғы тежегіштер іске қосылады. Дегенмен, егер бұл тұрақтылықты қамтамасыз етуге жеткіліксіз болса, тежегіш жүйесі барлық дөңгелектерде іске қосылады, сондай—қ қозғалтқыш қуаты шектеледі. Егер тура жүрсе және теңселмесе, тіркемені тұрақтандыру жүйесі іске қосылмайды.

Еңіспен көтерілгендегі көмек жүйесі (HAC) (бар болса)

Еңісте орыннан қозғалғанда көмекке келетін жүйе (HAC) көлік құралы тауға қарай қозғала бастағанда оның артқа сырғып кетуіне жол бермейді. Жүйе автоматты түрде тежегіштерді шамамен 2 с іске қосады да акселератор басқысы басылғанда не 2 с өткенде оларды жібереді.

АБАЙЛАҢЫЗ

Еңіспен жоғары қозғалуды бастағанда акселератор басқысын дереу басуға әзір болыңыз. HAC жүйесі шамамен 2 секундқа ғана қосылады.

i Ақпарат

- НАС жүйесі берілістерді ауыстырып қосу нінтірегі «Р» (тұрақ) немесе «N» (бейтарап) күйінде болғанда істемейді.
- НАС жүйесі ESC жүйесі өшірулі болғанда да қосылады. Бірақ егер ESC жүйесі ақаулы болса, ол қосылмайды.

Авариялық тоқтау сигналы (ESS) (бар болса)

Авариялық тоқтау сигналын беру жүйесі артқа келе жатқан көлік құралын стоп-сигналдың жыпылықтауымен күрт және қауіпті тежелу туралы ескертеді.

Келесі жағдайларда жүйе қосылады:

- Автокөлік күрт тоқтағанда. (Баяулау 7 м/с^2 асады, ал қозғалыс жылдамдығы 55 км/с (34 миль/с) асады.)
- ABS функциясы қосулы, ал автокөлік 55 км/с (34 м/с) жоғары жылдамдықпен қозғалады.

Авариялық жарықтық дабылдама стоп-сигналдар іске қосылғаннан кейін автоматты түрде қосылады:

- Егер қозғалыс жылдамдығы 40 км/с (25 миль/с) төмен болса,
- Егер ABS өшірулі болса, және
- Егер аяқасты тежелу жағдайы аяқталса.

Авариялық жарықтық дабылдама өшеді:

- Егер автокөлік белгілі бір уақыт бойы төмен жылдамдықпен қозғалса.

Жүргізуші батырманы басумен авариялық дабылдаманы қолмен өшіруі мүмкін.

i Ақпарат

Егер авариялық жарықтық дабылдама істеп тұрған болса, авариялық тоқтау сигналын беру жүйесі (ESS) қосылмайды.

Еңіспен төмен қозғалғанда тежелуді басқару жүйесі (DBC) (бар болса)

Еңіспен төмен қозғалғанда тежелуді басқару жүйесі (DBC) тежегіш басқысын баспай тік еңіспен төмен түсуге мүмкіндік береді.

Жүйе көлік құралының белгілі бір жылдамдығын ұстап тұру үшін тежегішті автоматты түрде іске қосады, бұл жүргізушіге зейінін рөлдік басқаруға толық аударуға мүмкіндік береді.

Үнсіздік бойынша оталдыру кілтін қосқанда DBC жүйесі өшірулі күйінде қалады. Жүйенің қосылуы батырманы басумен орындалады, өшіру үшін батырманы тағы бір басыңыз.

DBC жүйесінің жұмысы

Режимі	Индикаторы	Сипаттамасы
Күту режимі	 Жасыл индикатор жанады	Көлік құралының жылдамдығы 40 км/с (сағатына 60 мильден) төмен болғанда DBC батырмасын басыңыз. DBC жүйесі қосылып, күту режимінде болады. 40 км/с (сағатына 64 мильден) жоғары жылдамдықта жүйе қосылады.
Қосулы	 Жасыл индикатор жыпылықтайды	Күту режимінде болғанда DBC жүйесі төменде аталған жағдайларда іске қосылады. - Еңкейіс едәуір тік болғанда. - Тежегіш немесе акселератор басқысы басулы болмағанда. - Көлік құралының жылдамдығы 4–30 км/с (сағатына 2–18 миль), артқа жүргенде 4–8 км/с (сағатына 2–8 миль) болғанда. 4-30 км/с (сағатына 2-18 миль) жылдамдықпен қозғалғанда жүргізуші көлік құралының жылдамдығын тежегіш басқысымен қадағалай алады.
Өшірулі	 Жасыл индикатор сөнеді	DBC жүйесі келесі шарттар орындалғанда өшеді. - DBC батырмасы қайта басылғанда. - Көлік құралы 64 км/с (сағатына 40 миль) жоғары жылдамдықпен қозғалғанда.
	 – Жасыл индикатор жанады (күту режимін сүйемелдеу)	DBC жүйесі келесі жағдайларда өшеді, бірақ күту режимінде болады. - Еңкейіс онша тік емес болса. - Көлік құралы 30–64 км/с (сағатына 18–40 миль) жылдамдықпен жүріп келе жатса.
Жүйе ақауы	 Сары индикатор жанады	Сары индикатор жүйеде ақау болғанда немесе жүйе қосылғаннан кейін тиісінше жұмыс істемейді. Бұл жағдайда DBC жүйесі өшеді. Жүйені тексерту үшін HYUNDAI уәкілетті дилеріне мейлінше тезірек жүгініңіз.

OTMA048167

**Downhill Brake Control disabled.
Control vehicle speed**
[Төмен түскенде тежелу жүйесі өшірулі. Автокөлік жылдамдығын қолмен басқарыңыз]

Егер DBC жүйесі тиісінше жұмыс істемесе, СК-дисплейде осы хабарлама пайда болады да ескертетін дыбыстық сигнал беріледі. Бұл жағдайда көлік құралының жылдамдығы тежегіш басқысымен қадағалануы мүмкін.

АБАЙЛАҢЫЗ

Қалыпты жолдармен жүргенде DBC жүйесін өшіріп қою қажет. Күту режимінде DBC жүйесі қолдан жасалған кедір-бұдыр жерлерден өткенде немесе қалт бұрылғанда қосылуы мүмкін.

i Ақпарат

- DBC жүйесі қосылғанда тежегіштерден шуыл және діріл пайда болуы мүмкін.
- DBC жүйесі қосылғанда артқы стоп-сигналы да жанады.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

- DBC жүйесі тік еңкейістерде тіпті тежегіш немесе акселератор басқысын басқанның өзінде де қосылмай қалуы мүмкін.
- DBC жүйесі көлік құралының жылдамдығын талап етілетін ауқымда әрдайым ұстап отыра алмайды.
- DBC жүйесі келесі жағдайларда жұмыс істемейді:
  - Берілістерді ауыстырып қосу иінтірегі «Р» (тұрақ) күйінде болғанда.
  - ESC жүйесі өшірулі болғанда.

Қауіпсіз тежелу тәсілдері

АБАЙЛАҢЫЗ

Автокөліктен шығып кетпес бұрын немесе тұраққа қояр кезде автокөліктің толық тоқтауын күтіңіз әрі тежегіш басқысын жібермеңіз. Берілістерді ауыстырып қосу иінтірегін «Р» (тұрақ) күйіне қойыңыз, тұрақ тежегішін қосып, оталдыру кілтін LOCK/OFF күйіне бұраңыз. Егер көлік құралын тұраққа қойғанда тұрақ тежегіші қосылмаған немесе шала қосылған болса, ол қозғалып кетіп, адамдарды жарақаттауы мүмкін. Автокөліктен шығып кетерде **ӘРДАЙЫМ** тұрақ тежегішін тартып қойып отырыңыз.

Су болып қалған тежегіштер қауіпті! Қара сумен жүргенде немесе автокөлікті жуғанда тежегіштер су болып қалуы мүмкін. Тежегіштері су автокөлік тез тоқтай алмайды. Тежегіштері су бар болса көлік оларды басқанда бір жаққа тартып әкетуі мүмкін.

Тежегіштерді құрғату үшін тежелу функциясы қалпына келгенше оларды сәл басып, жіберіп отырыңыз. Егер тежегіштердің қалыпты жұмысы қалпына келмесе, автокөлікті мейлінше тезірек қауіпсіз орынға тоқтатып, HYUNDAI ресми дилерлік орталығына көмекке жүгініңіз.

Қозғалыс үстінде аяқты тежегіш басқысының үстінде ұстап отырмаңыз. Тіпті шамалы, бірақ үнемі тежегіш басқысын басып отыру тежегіштердің қызып кетуіне, тозуына және істен шығуына әкелуі мүмкін.

Қозғалыс кезінде дөңгелек шинасын тесіп алғанда автокөлікті тұзу ұстай отырып, жаймен тежеңіз. Жылдамдық жетерлік төмендегенде жолдан шығыңыз да қауіпсіз орынға тоқтаңыз.

Автокөлікті тоқтатқаннан кейін автокөліктің алдыға теңселуін болдырмас үшін тежегіш басқысын қатты басып отырыңыз.

ТОЛЫҚ ЖЕТЕК (4WD) (БАР БОЛСА)

■ А түрі

ОТМ058011

■ В түрі

ОТМ058010

Толық жетек (4WD) жүйесі максималды тартым күшін қамтамасыз ете отырып, барлық дөңгелектерге қуатты беруге арналған.

Толық жетекті көлік тартымын арттыру үшін пайдалануға болады. Ол тайғанақ, балшық, су немесе қар басқан жолмен жүргенде қажет етілуі мүмкін.

Кейде топырақ жолдармен немесе жол жоқ жерлермен жүруге рұқсат етіледі. Бұл жағдайларда жылдамдықты қауіпсізге дейін төмендету әрдайым маңызды.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

АУЫР ЖАРАҚАТТАНУ немесе **ӨЛІМ** қаупін төмендетуге мүмкіндік беретін сақтық шаралары:

- **Автокөлікті көліктің жүруіне арналмаған жағдайларда пайдалануға тырыспаңыз, мысалға, күрделі қиылысқан жерлерде қозғалу үшін.**
- **Бұрылыстарда немесе айналмаларда қауіпсіз жылдамдықты асырмаңыз.**
- **Рөлдік дөңгелекті жылдам бұрмаңыз, мәселен, жолақтарды ауыстырғанда немесе жылдам, кілт айналғанда.**
- **Жоғары жылдамдықпен жүретін автодаңғылдарда көлікті басқара алмай қалғанда аударылып кету қаупі жоғары.**

- Басқарудан айрылу жүргізуші жолға қайту үшін рөлдік дөңгелекті қалт бұрағанда жолдан екі не одан көп дөңгелек шығып кеткенде орын алады.
- Егер автокөлік жол жабынынан шығып кетсе, руль дөңгелегімен қалт қимыл жасамаңыз. Бұның орнына алдымен жылдамдықты түсіріңіз, содан кейін ғана қозғалыс жолағына қайтыңыз.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

- Егер деңгейі көліктің астына тиетіндей болса, судың үстімен жүрмеңіз.
- Батпақтан немесе судан шыққан соң тежегіштердің жұмысқа қабілеттілігін тексеріңіз. Төмен жылдамдықпен жүріп келе жатып қалыпты тежелудің оралғанын сезгенше тежегіш басқысын бірнеше рет басыңыз.
- Жол жоқ жерлермен, мысалға, құммен, батпақпен немесе сумен жүретін болсаңыз, техникалық қызмет көрсету аралықтарын қысқартыңыз (7-тараудың «Пайдаланудың ауыр жағдайларында қызмет көрсету» бөлімін қар.).
- Жол жоқ жерлермен жүріп өткеннен кейін көлікті міндетті түрде мұқият жуып-тазалаңыз. Әсіресе астын.
- Барлық төрт дөңгелегі бірөлшемді болуы тиіс.

- Толық жетекті автокөліктерді тасымалдау үшін платформасы бар эвакуаторларды пайдалануға болады.

4WD жүйесінің жұмысы

Толық жетек (4WD) режимін таңдау

Режимі	Таңдау батырмасы	Индикаторы	Сипаттамасы
<p>4WD AUTO (4WD автоматты жұмысы, 4WD бұғаттау қосылмаған)</p>		 (жанбай тұр)	<p>4WD AUTO (4WD автоматты жұмысы) режимінде және қалыпты жағдайларда толық жетекті автокөлік жұмысы бірсыңғы жетекті стандартты автокөліктердің жұмысына ұқсас. Алайда, егер жүйе толық жетек режимін қосудың қажеттілігін тіркесе, қозғалтқыш қуаты автоматты түрде барлық 4 дөңгелекке бөлістіріледі.</p> <p>Осы режим кәдімгі жолдармен жүргенде пайдаланылады.</p> <p>«Қозғалтатын күшті бөлістіру» дегенді таңдағанда құрылғылар комбинациясында Қозғалтатын күшті бөлістіру (4WD) күйі бейнеленеді.</p>
<p>4WD LOCK (4WD бұғаттау)</p>		 (жанып тұр)	<p>4WD LOCK (4WD бұғаттау) режимінде жүйе жылдамдық 60 км/с (37 миль/с) жеткенде өшеді де 4WD AUTO (4WD автоматты жұмысы) режимі қосылады. Егер автокөлік жылдамдығы 60 км/с (37 миль/с) дейін төмендесе, режим кері 4WD LOCK күйіне ауысады.</p> <p>4WD Lock режимі қосылғанда қозғалтатын күштің бөлістірілуі құрылғылар комбинациясында бейнеленбейді.</p> <p>Бұл режим жабынмен ілінісуді барынша арттыру мақсатында тік еңістерге шығу және олардан түсу, жол жоқ жерлермен, құмды немесе батпақты жолдармен және т.с.с. жүру үшін пайдаланылады.</p>

АБАЙЛАҢЫЗ

Егер 4WD бақылау шамы үнемі жанып тұрса, бұл 4WD жүйесінің ақауын білдіруі мүмкін.

Егер 4WD бақылау шамы жанып тұрса, автокөлікті тексеру үшін HYUNDAI ресми дилерлік орталығына мейлінше жылдамырақ жүгіну ұсынылады.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Қалыпты жолдармен жүргенде 4WD LOCK (4WD бұғаттау) режимін 4WD LOCK батырмасын басумен өшіріп қойыңыз (4WD LOCK индикаторы сөнеді). Қалыпты жолдармен 4WD LOCK (4WD бұғаттау) режимін қосып қойып жүргенде механикалық шуыл немесе діріл, әсіресе, бұрылыстарда байқалуы мүмкін. Шуыл мен діріл 4WD LOCK (4WD бұғаттау) режимі өшірілгенде жоғалады. Шуылмен және дірілмен ұзақ жүру күштік агрегат құрам бөліктерінің зақымдануына әкелуі мүмкін.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

4WD LOCK (4WD бұғаттау) режимі қосулы күйде жүргенде қозғалысты сезіну өзгеруі мүмкін, өйткені қозғалтатын күш толығымен алдыңғы дөңгелектерге беріледі.

Толық жетекті пайдаланғандағы қауіпсіздік

Жүрер алдында

- Барлық жолаушылар қауіпсіздік белдіктерін міндетті түрде тағулары тиіс.
- Рөлдік рөлдік дөңгелекке едеттегіден гөрі, тік әрі жақынырақ отырыңыз. Рөлдік дөңгелекті ыңғайлы күйге келтіріңіз.

Қар және мұз басқан жолдармен қозғалу

- Қозғалысты акселератор басқысын жаймен баса отырып, ақырындап бастаңыз.
- Автокөлікті қысқы шиналармен немесе таюға қарсы шынжырлармен жабдықтаңыз.
- Алда кетіп бара жатқан автокөліктерге дейінгі қауіпсіз арақашықтық сақтаңыз.
- Баяулау үшін қозғалтқышпен тежелуді пайдаланыңыз.
- Жолда тайып кетпес үшін рұқсат етілген жылдамдықты асырмаңыз, акселератор мен тежегіш басқыларын жылдам баспаңыз, қалт бұрылмаңыз.

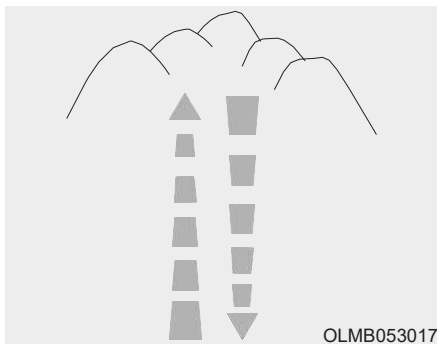
Құммен және батпақпен жүру

- Тұрақты жылдамдықпен баяу жүріңіз.
- Қажет болса, батпақпен жүру үшін таюға қарсы шынжырлар пайдаланыңыз.
- Алда кетіп бара жатқан автокөліктерге дейінгі қауіпсіз арақашықтық сақтаңыз.
- Автокөлік жылдамдығын төмендетіңіз де жолдағы жағдайда үнемі қадағалап отырыңыз.
- Батпаққа тұрып қалмас үшін жылдамдықты қатты арттырмаңыз, күрт тежелмеңіз және қалт бұрылмаңыз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Егер автокөлік қарда, құмда немесе батпақта тұрып қалса, іліністіру үшін жетектейтін дөңгелектердің астына таймайтын зат қойыңыз немесе автокөлікті шайқалта отырып, алдыға-артқа беріңіз. Бұл автокөлікті шығарып жіберуге көмектеседі. Алайда қозғалтқыш айналымдарын жоғары деңгейде көп ұстаушы болмаңыз. Бұл 4WD жүйесінің зақымдануына әкелуі мүмкін.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Тік еңкейіспен жоғары не төмен қозғалғанда өте сақ болыңыз. Белгілі бір еңкейісте, жер бедерінде суды немесе батпақты басып өткенде көлік аударылып кетуі мүмкін.

Еңіспен жоғары және төмен қозғалғанда

- Еңіспен жоғары қозғалғанда
  - Жүрер алдында тауға қарай жүруге болатынына көз жеткізіңіз.
  - Тік траекторияға барынша жақын қозғалыңыз.
- Еңіспен төмен қозғалу
  - Еңіспен төмен қозғалғанда берілістерді ауыстырып қоспаңыз. Еңіспен төмен түсер алдында берілісті таңдап алыңыз.
  - Қозғалтқышпен тежелуді пайдалана отырып баяу қозғалыңыз.
  - Тік траекторияға барынша жақын қозғалыңыз.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Тік еңкейісте көлденең жүрмеңіз. Дөңгелектердің шамалы бұрылуы немесе жай ғана автокөліктің тоқтауы автокөлікті тұрақтылығының жоғалуына әкелуі мүмкін. Автокөлік аударылып кетіп, ауыр жарақатқа немесе өлімге себепші болуы мүмкін.

Сумен қозғалу

- Терең шалшық сумен қозғалушы болмаңыз. Бұл қозғалтқыштың тоқтауына немесе газ шығаратын түтіктердің бітелуіне әкелуі мүмкін.
- Егер сумен жүру қажет болса, автокөлікті тоқтатып, 4WD LOCK (4WD бұғаттау) режимін қосыңыз да 8 км/с (5 миль/с) аспайтын жылдамдықпен жүріңіз.
- Сумен берілістерді ауыстырмай қозғалыңыз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Су үстімен жаймен қозғалу керек. Тым тез қозғалғанда мотор бөліміне су кіріп кетіп, оталдыру жүйесін су қылуы мүмкін, нәтижесінде қозғалтқыш дереу тоқтап қалуы мүмкін.

Қозғалу үшін қосымша жағдайлар

- Қозғалысты бастамас бұрын қиылысқан жер жағдайларымен танысып алыңыз.
- Қиылысқан жерде қозғалғанда өте сақ болыңыз әрі қауіпті учаскелерден сақтаныңыз.
- Жел қатты тұрғанда баяу қозғалыңыз.
- Бұрылыстарда жылдамдықты төмендетіңіз. Толық жетекті автокөліктердің ауырлық орталығы біросьті автокөліктердікіне қарғанда жоғары. Сондықтан қалт бұрылғанда оларда аударылып кету қаупі жоғары болады.
- Жол сыртында қозғалғанда рөлдік дөңгелекті мықтап ұстаңыз.

АБАЙЛАҢЫЗ

Жол сыртымен жүргенде руль дөңгелегін ішінен ұстамаңыз. Сіз күрт бұрылғанда немесе жерде жатқан бірдеңені басып өткенде рөлдік дөңгелектің секіріп кетуінен қолыңызды жарақаттап алуыңыз мүмкін. Сондай-ақ рөлді басқара алмай қалып, ауыр жарақатқа душар болуыңыз немесе өлім құшуыңыз мүмкін.

Авариялық жағдайлардағы сақтық шаралары

Шиналар

Автокөлік белгілі бір түрдегі және өлшемдегі дөңгелектермен жабдықталған. Басқа дөңгелектерді орнатпаңыз. Бұл автокөлік қауіпсіздігіне және сипаттамаларына әсер етуі, басқарылғыштықтың жоғалуына немесе аударылып кетуге әкелуі мүмкін, нәтижесі ауыр жарақат болуы ықтимал.

Орнына ауыстырылатын шиналардың протектор суреті бірдей, сондай-ақ өлшемі, түрі, маркасы және жүккөтергіштігі де бірдей болуы тиіс. Егер автокөлік жол жоқ жермен жүру үшін HYUNDAI ұсынбаған шиналар/дискілер комбинациясымен жабдықталған болса, жоғары жылдамдықпен жүретін магистральдармен қозғалу үшін осы дөңгелектерді пайдаланбаңыз.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Тұрақты толық жетекпен жабдықталған домкратпен көтерілген автокөліктің қозғалтқышын ешқашан оталдырмаңыз. Автокөлік домкраттан тайып кетуі немесе аударылып кетуі мүмкін, нәтижесінде жанындағы адамдар қатты жарақаттануы немесе қаза табуы мүмкін.

Сүйреу

Толық жетекті автокөліктерді сүйреу үшін барлық дөңгелектердің жерден көтерілуін қамтамасыз ететін дөңгелектерге арналған көтергіштерді, дөңгелек арбаларын немесе платформаларды пайдалану қажет. Толығырақ ақпарат 8-тараудың «Сүйреу» бөлімінде келтірілген.

Динамометрлік сынақтар

Тұрақты толық жетекті автокөлікті тексеру арнайы динамометрлерде орындалуы тиіс.

Бірсытты жетекті автокөліктерді тексеруге арналған стендтер тұрақты толық жетекті автокөліктерді тексеруге жарамайды. Егер тексеру үшін бірсытты жетекті автокөліктерді тексеруге арналған стендті пайдалану қажет болса, келесі әрекеттерді орындаңыз:

1. Тексерілетін автокөлікке ұсынылған шиналардағы қысымды тексеріңіз.
2. Суретте көрсетілгендей, алдыңғы дөңгелектерді спидометрді дәлдікке тексеру үшін аунақшалы стендке орналастырыңыз.
3. Тұрақ тежегішін жіберіңіз.

5

4. Артқы дөңгелектерді уақытша бос аунақшалы тіреуге орналастырыңыз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Сынақтарды орындағанда тұрақ тежегішін іске қосуға тыйым салынады.
- Автокөлікті көтергенде алдыңғы және артқы дөңгелектерді бөлек-бөлек іске қоспаңыз. Барлық төрт дөңгелекті де іске қосу керек.

АБАЙЛАҢЫЗ

Стендте және берілісте тұрған автокөліктің алдында тұрмаңыз. Автокөлік күтпеген жерден алдыға жүріп кетуі мүмкін, нәтижесінде адамдар ауыр жарақаттануы және қайтыс болуы мүмкін.

Аударылу қаупін төмендету

Осы көпфункционалы жолаушылар көлік құралы өтімділігі жоғары автокөлік (SUV) болып табылады. SUV автокөліктерінің жол жоқ жерлердің түрлі жағдайларында қозғалу мүмкіндігін қамтамасыз ету үшін асты биік және табаны жіңішкеуе. Конструкциялық ерекшеліктеріне байланысты мұндай автокөліктің ауырлық ортасы басқа автокөліктерге қарағанда жоғары. Асты биік автокөліктің басымдығы көрінгіштіктің жоғарылығы болып табылады, нәтижесінде жолдағы қауіпті ертерек байқауға болады. Мұндай автокөліктер кәдімгі жолаушылар автокөліктерінің жылдамдығында вираждар жасауға, сондай-ақ төменқырлы спорт көліктері сияқты жол жоқ жағдайларда жүруге арналмаған. Қауіпті болғандықтан, жүргізуші мен жолаушыларға қауіпсіздік белдігін тағып алу міндетті болып табылады.

Аударылып кеткен жағдайда белдік тақпаған адамның қайтыс болу қаупі белдік таққан адамға қарағанда жоғары. Аударылып кету қаупін төмендету үшін жүргізуші қолдана алатын шаралар бірқатар. Егер мүмкін болса, қатты бұрылыстардан және қалт бұрылыс жасаудан сақ болыңыз, автокөліктің үстіне ауыр жүк артпаңыз, сондай-ақ көлік құралына қандай да болмасын өзгерістер енгізбеңіз.

АБАЙЛАҢЫЗ

Аударылу.

Өтімділігі жоғары басқа автокөліктер (SUV) сияқты осы көлік құралын дұрыс басқармау басқарудан айрылып қалуға, апатқа немесе көлік құралының аударылып кетуіне әкелуі мүмкін.

- Жол талғамайтын көліктердің басқа көліктерге қарағанда, аударылып кету қаупі жоғары.
- Конструкциялық ерекшеліктері (астының жоғары болуы, табынының жіңішке болуы және т.б.) осы көліктің басқа көліктерге қарағанда, ауырлық ортасының жоғары болуына әкеледі.
- SUV автокөліктері кәдімгі автокөліктер сияқты жоғары жылдамдықпен бұрылуға арналмаған.
- Қатты бұрылыстардан және қалт бұрылыс жасаудан сақтаныңыз.
- Аударылып кеткен жағдайда белдік тақпаған адамның қайтыс болу қаупі белдік таққан адамдікімен салыстырғанда жоғары. Автокөлік ішіндегі жолаушылардың барлығының белдік тағып алғанына көз жеткізіңіз.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Автокөліктің штаттық шиналары жүру және басқару қауіпсіздігін қамтамасыз етеді. Маркасы мен өлшемі басқа шиналарды пайдалануға тыйым салынады. Бұл автокөліктің қауіпсіздігі мен сипаттамаларына әсер етіп, басқарылғыштықтың жоғалуына және аударылып қалуға әкелуі мүмкін. Нәтижесінде ауыр жарақаттар болуы ықтимал. Орнына ауыстырылатын шиналардың протектор суреті бірдей, сондай-ақ өлшемі, түрі, маркасы және жүккөтергіштігі де бірдей болуы тиіс. Егер автокөлік жол жоқ жермен жүру үшін HYUNDAI ұсынбаған шиналар/дискілер комбинациясымен жабдықталған болса, жоғары жылдамдықпен жүретін магистральдармен қозғалу үшін осы дөңгелектерді пайдаланбаңыз.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Домкратпен көтерілген автокөлік

Толықөлшемді толықжетекті (4WD) автокөлік домкратпен көтерілуі тұрғанда қозғалтқышты іске қосуға немесе дөңгелектерді бұруға тыйым салынады.

Дөңгелектерді бұрғанда жермен жанасатын дөңгелектер шығып кетіп, нәтижесінде автокөлік алдыға немесе артқа жылжып кетіп, домкрат құлап кетуі мүмкін.

ISG (БОС ЖҮРІСТЕ ТОҚТАТУ ЖӘНЕ ІСКЕ ҚОСУ) ЖҮЙЕСІ (БАР БОЛСА)

ISG жүйесі автокөлік қозғалыссыз күйде болғанда (мысалға, бағдаршамда, қиылыста тоқтау белгісінің алдында немесе кептеліс кезінде) қозғалтқышты автоматты түрде тоқтату жолымен отын шығынын төмендетеді.

Қозғалтқыш іске қосу талаптарын орындағанда автоматты түрде іске қосылады.

ISG жүйесі қозғалтқыш жұмыс істеп тұрғанда қосулы болады.

i Ақпарат

ISG жүйесі автоматты түрде қозғалтқышты іске қосқанда кейбір бақылау шамдары (ABC, ESC, ESC OFF, EPS немесе тұрақ тежегішінің бақылау шамы) ABC зарядының төмен болуы себепті бірнеше секундқа жануы мүмкін. Алайда бұл ISG жүйесінде ақаудың барын білдірмейді.

ISG жүйесін қосу

Қосуға қажетті талаптар

ISG жүйесі келесі жағдайларда жұмыс істейді.

- Жүргізушінің қауіпсіздік белдігі тағулы болғанда.
- Жүргізуші есігі мен капот жабық болғанда.
- Тежегіштер күшейткішіндегі вакуум қысымы жеткілікті болғанда.
- Аккумулятор батареясы зарядтаулы болғанда.
- Қоршаған орта температурасы - 10–35 °C (14–95 °F) болғанда.
- Қозғалтқыш қызған күйде болғанда.
- Жүйе диагностикалық режимде болмағанда.
- Рөлдік дөңгелекті шамадан тыс басқару жүргізілмегенде. (АБАҚ орнатылған автокөлік үшін)
- Автокөлік тік еңкейісте қозғалғанда. (АБАҚ орнатылған автокөлік үшін)

i Ақпарат

WTF-444

- ISG жүйесі, егер оның жұмыс істеуіне қажетті талаптар орындалмаса, қосылмайды. Бұл жағдайда ISG OFF өшіру батырмасының индикаторы жанып тұрады, ал құрылғылар комбинациясында автоматты тоқтаудың жасыл индикаторы (A) жанып тұрады.
- Егер жоғарыда көрсетілген құрылғылар комбинациясындағы индикатор сөнбесе, ISG жүйесін тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

Автоматты тоқтау

Бос жүрісте тоқтау режимінде қозғалтқышты тоқтату

Беріліс қорабы механикалық автокөлік

1. Автокөлік жылдамдығын 5 км/с (сағатына 3 мильге) дейін төмендетіңіз.
2. Берілістерді ауыстыру иінтірегін N (бейтарап) күйіне орнатыңыз.
3. Ілінісу басқысын жіберіңіз.

Қозғалтқыш тоқтағанда құрылғылар комбинациясында автоматты тоқтаудың жасыл индикаторы (A) жанады.

i Ақпарат

Бос жүрісте жұмыс істегеннен кейін қозғалтқышты бос жүріс режиміне қайтадан ауыстыру үшін қозғалыс жылдамдығы кемінде 5 км/с (3 миль/с) жетуі тиіс.

Беріліс қорабы автоматтық автокөлік

1. Көлік құралының жылдамдығын 0 км/с дейін төмендетіңіз.
2. Селектор иінтірегін D (алдыға қозғалыс) немесе N (бейтарап) күйіне орнатып, тежегіш басқысын басыңыз.

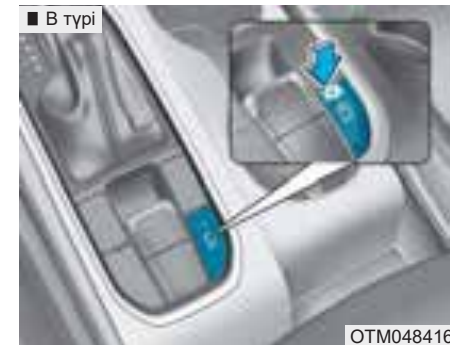
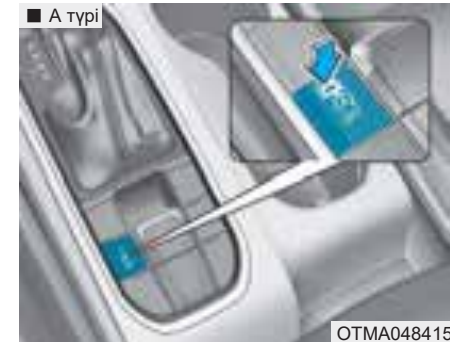
Қозғалтқыш тоқтағанда құрылғылар комбинациясында автоматты тоқтаудың жасыл индикаторы (A) жанады.

i Ақпарат

Бос жүрісте жұмыс істегеннен кейін қозғалтқышты бос жүріс режиміне қайтадан ауыстыру үшін қозғалыс жылдамдығы кемінде 5 км/с (3 миль/с) жетуі тиіс.

Егер жүргізуші автоматты тоқтау режимі қосулы тұрғанда капотты ашса, ISG жүйесі өшеді.

Когда система выключается:

ISG OFF (ISG өш.) батырмасының индикаторы жанады.

СК дисплейде дыбыстық сигналмен сүйемелденетін «Auto Stop is Off. Start vehicle manually [Автостоп жүйесі өш. Қолмен іске қосу]» хабарламасы пайда болады.

Осы сәтте қозғалтқышты қолмен іске қосыңыз:

Беріліс қорабы механикалық автокөлік

Бейтарап беріліс қосулы тұрғанда ілінісу басқысы мен тежегіш басқысын басу.

Беріліс қорабы автоматтық автокөлік

Селектор иінтірегі Р (тұрақ) немесе N (бейтарап) күйіне орнатулы тұрғанда тежегіш басқысын басу. Алайда қауіпсіздігіңіз үшін автокөлікті қайта іске қосуды селектор иінтірегі Р (тұрақ) күйіне орнатулы тұрғанда орындау қажет.

Автоматты іске қосу

Автоматты тоқтау режимінде қозғалтқышты іске қосу

Беріліс қорабы механикалық автокөлік

- Иінтірек N (бейтарап) күйінде тұрғанда ілінісу басқысын басыңыз.

Қозғалтқышты қайта іске қосқаннан кейін құқрылғылар комбинациясындағы автоматты тоқтау индикаторы ((A)) сөнеді.

Беріліс қорабы автоматтық автокөлік

- Тежегіш басқысын жіберіңіз.
- Auto Hold (автоматты ұстап тұру) режимі қосулы тұрғанда тежегіш басқысын жібергенде қозғалтқыш автоматты тоқтау режимінде болады. Алайда акселератор басқысын басқанда қозғалтқыш қайтадан іске қосылады.

Қозғалтқышты қайта іске қосқаннан кейін құқрылғылар комбинациясындағы автоматты тоқтау индикаторы ((A)) сөнеді.

Қозғалтқыш келесі жағдайларда автоматты түрде іске қосылады.

- Кондиционер жұмыс істеп тұрғанда қолмен басқарылатын климат-бақылау жүйесінің желдеткішінің жұмыс жылдамдығы 3-тен жоғары күйге болады.
- Кондиционер жұмыс істеп тұрғанда автоматты басқарылатын климат-бақылау жүйесінің желдеткішінің жұмыс жылдамдығы 6-дан жоғары күйге болады.
- Кондиционерді қосқаннан кейін белгілі бір уақыт өткенде.
- Әйнек жылытқыш қосылады.
- Тежегіштер күшейткішіндегі вакуум қысымы төмен болғанда.
- АКБ заряды таусылғанда.
- Қозғалыс жылдамдығы 5 км/с (3 миль/с) асқанда. (МБАҚ орнатылған автокөліктер)
- Қозғалыс жылдамдығы 2 км/с (1,2 миль/с) асқанда. (АБАҚ орнатылған автокөліктер)

- Тежегіш басқысын басқанда автокөлік Р (тұрақ) немесе R (артқы жүріс) режиміне ауысады.

- Тежегіш басқысын басқанда есік ашылады немесе қауіпсіздік белдігі ағытылады.

Құрылғылар комбинациясындағы автоматты тоқтау индикаторы (A) 5 секунд бойы жасыл болып жыпылықтап тұрады, ал СК дисплейде «Auto Start [Автоматты іске]» хабарламасы пайда болады.

Төменде көрсетілген жағдайларда автоматты іске қосу функциясы уақытша өшеді.

Беріліс қорабы механикалық автокөлік

Ілінісу басқысын баспастан беріліс қорабының иінтірегін ауыстырғанда. СК дисплейде «Press clutch pedal for Auto Start [Автостарт үшін ілінісу басқысын басыңыз]» хабарламасы пайда болады. Автоматты іске қосу функциясын қосу үшін беріліс қорабының иінтірегін бейтарап күйге ауыстырып, ілінісу басқысын басыңыз.

OAD055087L

Беріліс қорабы автоматтық автокөлік

Беріліс қорабының иінтірегі N (бейтарап) күйінен R (артқы жүріс), D (алдыға қозғалыс) күйіне ауысқанда немесе тежегіш басқысын баспастан қолмен басқару режимі қосылғанда. СК дисплейде «Press brake pedal for Auto Start [Автостарт үшін тежегішті басыңыз]» хабарламасы пайда болады. Автоматты іске қосу функциясын қосу үшін тежегіш басқысын басыңыз.

ISG жүйесін өшіру

- ISG жүйесін өшіру үшін ISG OFF (ISG өш.) батырмасын басыңыз. ISG OFF (ISG өш.) батырмасындағы индикатор жанады, ал СК дисплейге «Auto Stop System Off [автоматты тоқтау өшірілді]» хабарламасы шығарылады.
- ISG жүйесін қосу үшін ISG OFF (ISG өш.) батырмасын тағы бір басыңыз. Осыдан кейін ISG OFF (ISG өш.) батырмасындағы индикатор сөнеді.

ISG жүйесіндегі ақау

ISG жүйесі келесі жағдайларда жұмыс істемеуі мүмкін: ISG бергіштерінің немесе ISG жүйесінің ақауы.

ISG жүйесінде ақау болғанда келесі жайт орын алады:

- Құрылғылар комбинациясында автоматты тоқтаудың сары индикаторы (A) жыпылықтайды.
- ISG OFF (ISG өш.) батырмасындағы индикатор жанады.

i Ақпарат

- Егер ISG OFF (ISG өш.) батырмасын басқаннан кейін ондағы индикатор сөнбесе немесе ISG жүйесінде ақау пайда болса, HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.
- ISG OFF батырмасындағы жарықтық бақылау индикаторы желдеткіштің айналу жиілігін реттегіш 2-ші күйге орнатулы болғанда 80 км/с (сағатына 50 миль) жоғары жылдамдықпен 2 сағат бойы қозғалғанда сөнуі мүмкін. ISG OFF батырмасындағы жарықтық бақылау индикаторы сөнбесе, HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Егер қозғалтқыш автоматты тоқтау режимінде болса, ол қайта іске қосылуы мүмкін. Автокөліктен шығып кетпес немесе мотор бөлімін тексеруді бастамас бұрын оталдыру құлпын LOCK/OFF күйіне ауыстыру немесе оталдыру кілтін алып шығу арқылы қозғалтқышты тоқтатыңыз.

АКБ бергішін өшіру

[A] : АКБ бергіші

АКБ бергіші техникалық қызмет көрсету үшін АКБ теріс шықпасы ағытылғанда өшеді.

Бұл жағдайда ISG жүйесінің жұмысы АКБ бергішінің өшуі себепті шектеледі. АКБ ағытылғаннан кейін АКБ бергішін қосу үшін жүргізуші келесіні орындауы тиіс.

АКБ бергішін қосу үшін қажетті талаптар

Қозғалтқышты жұмыс істемейтін күйде 4 сағат қалдырып қойыңыз, кейін оны АКБ бергішін қосу үшін 3-4 рет оталдырып көріңіз.

Қозғалтқыш жұмыс істемей тұрғанда қандай да болмасын көмекші жабдықты (мысалға, навигацияны, борттық тіркегішті) жалғамаңыз. Әйтпесе АКБ бергіші қосылмауы мүмкін.

Ақпарат

ISG жүйесі келесі жағдайларда жұмыс істемеуі мүмкін.

- ISG жүйесінде ақау болғанда.
- АКБ заряды таусылғанда.
- Тежегіштер күшейткішінде вакуум қысымы төмен болғанда.

Бұл жағдайларда жүйені тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады ISG.

HAZARFA ALATYN JAYT

- Алмастыру үшін тек HYUNDAI компаниясының бірегей ISG АКБ пайдаланыңыз. Әйтпесе ISG жүйесі тиісінше жұмыс істемеуі мүмкін.
- ISG АКБ жалпы мақсаттағы зарядтау құрылғысымен зарядтамаңыз. Әйтпесе ISG АКБ зақымдануы немесе жарылып кетуі мүмкін.
- АКБ қақпағын шешпеңіз. Әйтпесе адамға қауіпті электролит ытқып шығуы мүмкін.

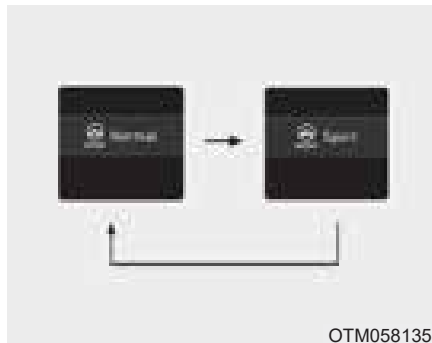
ТҮСЕТІН КҮШІ ИКЕМДІ РӨЛДІК ДӨҢГЕЛЕК (БАР БОЛСА)

OTM058137L

Икемді рөлдік басқару жүйесі жүргізушінің қалауына немесе жүргізу жағдайларына қарай, түсетін күшті реттейді.

Сіз рөлдік басқару режимі батырмасының көмегімен рөлдік басқарудың қалаған режимін таңдай аласыз.

OTM058135L

Рөлдік басқару режимі батырмасын басқанда таңдалған режим СК дисплейде бейнеленеді.

Егер 4 с ішінде рөлдік басқару режимін өзгерту батырмасын басқанда рөлдік басқару режимі жоғарыдағы суреттерде көрсетілгендей өзгереді.

Егер 4 с ішінде рөлдік басқару режимі батырмасын баспасаңыз, СК дисплей өткен күйге оралады.

Қалыпты режим

OTM058136L

Қалыпты режимде орташа рөлден түсетін күш пайдаланылады.

5

Автокөлікті басқару

Sport режимі

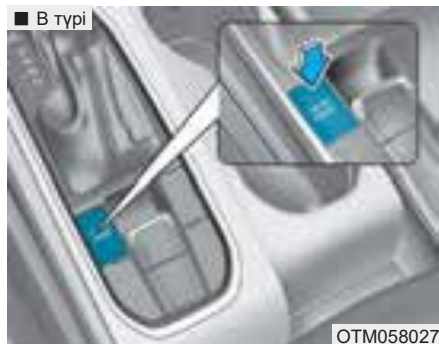

Рөлдік дөңгелекті бұру ауырлайды. Спорт режимі әдетте автомагистральмен қозғалғанда пайдаланылады.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Қауіпсіздігіңіз үшін рөлдік дөңгелекті басқару кезінде рөлдік басқару режимі батырмасын басқанда өзгеріс СК-экранда көрініс табады, бірақ рөлдік басқаруда өзгеріс бірден болмайды. Рөлдік дөңгелекті бұрғанда рөлдік дөңгелекті басқару кезінде түсетін күш автоматты түрде таңдалған режимге дейін өзгереді.
- Қозғалыс кезінде режимді өзгерткенде сақтық танытыңыз.
- Егер рөлдік басқару күшейткіші жұмыс істемесе, түсетін күші икемді рөлдік дөңгелегі де істемейді.

ЖҮРГІЗУ РЕЖИМІН БАСҚАРУДЫҢ КІРІКТІРІЛГЕН ЖҮЙЕСІ (БАР БОЛСА)

Қозғалыс режимін жүргізушінің қалауына немесе жол жағдайларына сәйкес таңдауға болады.

Режим төменде көрсетілгендей, DRIVE MODE (қозғалыс режимі) батырмасын басқанда өзгереді.

- SMART режимі: SMART режимі жүргізушінің жүргізу стиліне сәйкес автоматты түрде қозғалыс режимін (ECO ↔ COMFORT ↔ SPORT) таңдайды.
- COMFORT режимі: COMFORT режимі жүрудің бірқалыпты және жайлы сапасын қамтамасыз етеді.
- SPORT режимі: SPORT режимі автокөлікке тұрақтылық қамтамасыз ете отырып, жүргізудің спорттық стилін ұстап отыруға мүмкіндік береді.
- ECO режимі: ECO режимі экологиялық жүргізу стилін қамтамасыз ету үшін отын шығынының тиімділігін арттырады.

Егер SMART/COMFORT/SPORT режимі орнатылған болса, қозғалтқышты қайта іске қосқанда COMFORT немесе ECO режимі таңдалады. COMFORT режимі, егер ол қозғалтқышты тоқтатқанда және іске қосқанда таңдалған болса, жұмысын жалғастырады.

Есо режимі, егер ол қозғалтқышты тоқтатқанда және іске қосқанда таңдалған болса, жұмысын жалғастырады.

SMART режимі

SMART режимінде автокөлік жүргізушінің тежегіш басқысын басыуына немесе рөл дөңгелегін басқаруына қарай, жүргізу стиліне бағдарлана отырып (яғни үнемдеу немесе спорт) ECO, COMFORT и SPORT режимдері арасында тиісті жүргізу режимін таңдайды.

- SMART режимін қосу үшін DRIVE MODE (жүргізу режимінің) реттегішін бұраңыз. SMART режимін таңдағанда құрылғылар комбинациясында индикатор жанады.
- Қозғалтқыш сөндіріліп, кейін қайта іске қосылған жағдайда SMART режимі қосулы қалады.
- SMART режимінде автокөлік жүргізушінің жүргізу стиліне қарай, берілістердің ауысуын, қозғалтқыштың айналу сәтін автоматты түрде бақылайды.

i Ақпарат

- SMART режимінде жаймен қозғалғанда отын шығынын жақсарту үшін ECO режимі қосылады. Алайда нақты отын шығыны қозғалыс жағдайларына байланысты (яғни еңіспен жоғары/төмен қозғалғанда, жыдамдықты төмендеткенде/арттырғанда) ерекшеленуі мүмкін.
- SMART режимінде күрт баяулаумен және қалт бұрылулармен динамикалық жүргізу стилінде автокөлік SPORT режимін таңдайды. Алайда бұл отын шығынының жоғарылауына әкелуі мүмкін.

SMART жүргізу режимінде сіз тап болуыңыз мүмкін әртүрлі жүргізу жағдайлары

- Егер сіз акселератор басқысын жаймен бассаңыз, қозғалыс режимі белгілі бір уақыт өткенде автоматты түрде ECO режиміне ауысады (сіздің жүргізу стилиңіз үнемдеу ретінде бағаланады).
- Егер сіз акселератор басқысын күрт немесе жиі басатын болсаңыз, жүргізу режимі белгілі бір уақыт өткенде автоматты түрде SMART ECO-дан SMART COMFORT режиміне ауысады.
- Автокөлік қозғалуды бастағанда немесе дөңге қарай белгілі бір бұрышпен көтерілгенде қозғалыс органдары сол бір сұлбаларды сақтаған жағдайда жүргізу режимі SMART COMFORT режиміне дейін автоматты түрде ауысады. Автокөлік тегіс жолмен қозғала бастағанда жүргізу режимі автоматты түрде SMART ECO режиміне қайтады.
- Жүргізу режимі күрт жылдамдағанда немесе рөлдік дөңгелекті үздіксіз басқарғанда SMART SPORT режиміне дейін автоматты түрде ауысады (сіздің жүргізу стилиңіз спорт ретінде бағаланады). Бұл режимде күрт үдеуді/тежелуді қамтамасыз ету және қозғалтқышпен тежелу тиімділігін арттыру үшін автокөлік төмен берілісте қозғалады.
- SMART SPORT режимінде сіз акселератор басқысын жібергеннің өзінде қозғалтқышпен тежелудің тиімділігін сезуіңіз мүмкін. Бұл автокөлік келесі үдеуді күте отырып, белгілі бір уақыт бойы төмен берілісте қалатыны себепті орын алады. Осылайша, кәдімгі жүргізу жағдайында бұл ақаудың бар екенін білдірмейді.
- Жүргізу режимі қатты жүргізген жағдайларда ғана SMART SPORT режиміне ауысады. Көптеген кәдімгі жүргізу жағдайларында SMART ECO немесе SMART COMFORT режимі таңдалады.

SMART режимінің шектеулері

SMART режимін қолдану төменде көрсетілген жағдайларда шектелуі мүмкін. (Мұндай жағдайларда OFF (ӨШ) индикаторы жанады.)

- Жүргізуші берілістерді ауыстырып қосу иіңтірегін қолмен ауыстырады: бұл SMART режимінің өшуіне әкеледі. Автокөлік берілістерді қолмен ауыстырып қосу иіңтірегі арқылы қозғалады.

- Круиз-бақылау функциясы іске қосылған:
Круиз-бақылау жүйесі автокөлік круиз-бақылаудың зияткерлік жүйесінде орнатылған жылдамдықпен басқарылғанда SMART режимін өшіреді.
(SMART режимі круиз-бақылау жүйесі қосылғанда автоматты түрде өшпейді.)
- Трансмиссия майының температурасы өте төмен немесе өте жоғары: SMART режимін көптеген кәдімгі жүргізу жағдайларында қосуға болады. Алайда трансмиссия майы температурасының тым жоғары/төмен болуы трансмиссия ауытқу жағдайларында жұмыс істейтіндіктен, SMART режимінің өшірілуіне әкелуі мүмкін.

SPORT режимі

SPORT

Спорт режимінде автокөлікті жақсырақ басқару үшін рөл дөңгелегі, қозғалтқыш және беріліс қорабы жүйелерін автоматты реттеу көмегімен қозғалыс динамикасын басқару орындалады.

- Егер DRIVE MODE (қозғалыс режимі) батырмасын басумен спорт режимі таңдалған болса, SPORT индикаторы (қызғылт сары түсті) жанады.
- Егер қозғалтқыш сөндіріліп, кейін қайта іске қосылса, қозғалыс режимі NORMAL (қалыпты) режиміне ауысады. SPORT (спорт) режиміне қосылу қажет бар болса оны DRIVE MODE (қозғалыс режимі) батырмасын басумен орындауға болады.

- Егер SPORT (спорт) режимі қосылса:
  - Акселератор басқысын жібергеннен кейін қозғалтқыштың айналу жиілігі бірер уақыт жоғары күйінде қалады;
  - Жылдамдық арттырғанда жоғарылау беріліске ауысу аздаған кідіріспен орындалады.

Ақпарат

SPORT режимінде отын шығыны көбеюі мүмкін.

ECO режимі

ECO Қозғалыс режимін ECO-ға орнатқанда беріліс қорабы мен қозғалтқышты басқару логикасы отынның барынша үнемделуін қамтамасыз етуге ауысыпы қосылады.

- Егер DRIVE MODE (қозғалыс режимі) батырмасын басумен үнемдеу режимі таңдалған болса, ECO индикаторы (жасыл түсті) жанады.
- Тоқтаған және қозғалтқышты қайта іске қосқан жағдайда ECO режимі қосулы қалады.

i Ақпарат

Отын шығының тиімділігі автокөлікті басқару стиліне және жол жағдайларына байланысты.

Егер ECO режимі қосулы болса:

- Көлік тартымы акселератор басқысы тірелгенше басылса да сәл төмендеуі мүмкін.
- Ауа кондиционерінің жұмысы шектелуі мүмкін.
- Автоматты беріліс қорабының ауысу сұлбасы өзгеріп кетуі мүмкін.
- Қозғалтқыш шуы күшеюі мүмкін.

Жоғарыда келтірілген жағдайлар отын шығының тиімділігін арттыру үшін ECO үнемдеу режимі қосылғанда қалыпты болып табылады.

ECO режимі жұмысының шектеуі:

Егер үнемдеу режимін пайдаланғанда төменде аталған жағдайлар орын алса, жүйе жұмысы ECO (үнемдеу режимі) индикаторы жанып тұрса да шектеледі.

- Салқындатқыш сұйықтық температурасы төмен болғанда:

жүйе қозғалтқыш жұмысы қалпына келгенше шектеледі.

- Еңіспен жоғары көтерілгенде: жүйе әрекеті қозғалтқыштың айналу сәтін шектеу салдарынан қуатты арттыру үшін шектеледі.

- Егер автоматты беріліс қорабы немесе қос ілініс орнатылған көлік құралының селекторы қозғалыс кезінде берілістерді қолмен ауыстырып қосу режиміне орнатылса.

Беріліс қорабының ағымдағы ауқымына байланысты жүйе әрекеті шектеледі.

БЕТПЕ-БЕТ СОҚТЫҒЫСУДЫ БОЛДЫРМАУ ЖҮЙЕСІ (FCA) — КАМЕРАСЫМЕН (БАР БОЛСА)

Бетпе-бет соқтығысуды болдырмау жүйесі (FCA) жүргізушіні соқтығысу қаупінен сақтандыру үшін бейнекамера деректерін тану жолымен жолда алда кетіп бара жатқан автокөлікті анықтауға және қадағалап отыруға арналған және, қажет болғанда, ол жедел тежелуді ішіне алуы мүмкін.

Камера түріндегі FCA жүйесі камера көмегімен жүріс бөлігіндегі алдағы автокөліктің барын анықтайды.

АБАЙЛАҢЫЗ

Бетпе-бет соқтығысуды болдырмау жүйесін (FCA) пайдаланғанда келесі сақтық шараларын сақтау қажет:

- Бұл жүйе қосалқы ғана болып табылады және жүргізушінің өте сақ болуын және зейін қойып отыруын талап етеді. Бергіштер тіркейтін ауқым мен объектілер түрі шектеулі. Жолдағы мән-жайды әрдайым қадағалап отыру қажет.
- Тура сызықпен қозғалғандағы және бұрылыстардағы жылдамдық **ӘРДАЙЫМ** жол жағдайларына және осы учаскеге қойылатын жылдамдық шектеулеріне сәйкес таңдалуы тиіс.
- Күтпеген жағдайларға жол бермеу үшін көлік құралын тиісінше басқару қажет. FCA автокөліктің толық тоқтауына немесе соқтығысуды болдырмауға кепілдік бермейді.

Баптаулары және жүйені қосу

Жүйе баптаулары

- Оталдыру кілті қосулы тұрғанда жүргізуші мына мәзірден FCA қоса алады:

«User Settings [Орнаппалар] → Driver assistance [Жүргізушіге көмек] → Forward safety [Алдағы қауіпсіздік]»

- «Active assist [Белсенді көмек]» таңдағанда FCA жүйесі қосылады. FCA соқтығысу қаупінің деңгейіне сәйкес ескертетін хабарламалар мен дыбыстық сигналдар береді. Жүйе соқтығысу қаупінің деңгейіне сәйкес тежегіштерді басқаруды да жүргізеді.

- «Warning only [Тек ескерту]» параметрін таңдағанда FCA жүйесі іске қосылады да соқтығысу қаупінің деңгейіне сәйкес ескертулер ғана жасайды. Тежегіш жүйесін жүргізуші басқарады, өйткені FCA жүйесі басқаруды жүзеге асырмайды.

- «Off [Өш.]» таңдағанда FCA жүйесі өшеді.

FCA жүйесі өшірілгенде СК-дисплейде дабыл бергіш жанады. Жүргізуші СК

дисплейде FCA қосылу күйін тексере алады. Сонымен қатар, бақылау шамы ESC (электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесі) жүйесі өшірулі болғанда жанады. Егер сигнал шамы FCA қосылғаннан кейін қосулы қалса, жүйені тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

- Жүргізуші СК-дисплейде бастапқы ескерту беру уақытын таңдай алады.

«User Settings [Орнатпалар] → Driver assistance [Жүргізушіге көмек] → Warning timing [Ескертулер таймері] → Normal/Later [Қалыпты/Кейінірек]» өтіңіз.

Бетпе-бет соқтығысу туралы бастапқы ескертуге арналған нұсқалар келесі:

- Normal [Қалыпты]:

Осы тармақты таңдағанда бетпе-бет соқтығысу туралы бастапқы ескерту жоғары сезгіштік дәрежесімен беріледі. Егер сізге ескерту тым ерте беріліп тұрғандай көрінсе, бетпе-бет соқтығысу туралы ескертуді «Later [Кейінірек]» режиміне ауыстырыңыз.

Тіпті «Normal [Қалыпты]» баптауы таңдалғанның өзінде де алда кетіп бара жатқан автокөлік күрт тоқтаған жағдайда ескертудің бастапқы іске қосылу уақыты соншалық жылдам болмауы мүмкін.

- Later [Кейінірек]:

Осы тармақты таңдағанда бетпе-бет соқтығысу туралы бастапқы ескерту әдеттегіден кейінірек беріледі. Бұл баптау бастапқы ескерту берілгенде алда кетіп бара жатқан көлік құралына дейінгі арақашықтықты төмендетуге мүмкіндік береді.

Егер жол қозғалысы қарқынды емес болса және сіздің қозғалыс жылдамдығыңыз онша жоғары болмаса, «Later [Кейінірек]» баптауын таңдаңыз.

- *Ескерту уақыты өзгергенде басқа жүйелердің де ескерту уақыты өзгеруі мүмкін.

Ағымдағы ескерту уақытын ескере отырып, ескерту уақытын реттеңіз.

Қосу үшін қажетті талаптар

FCA жүйесі ол СК-дисплейде таңдалғанда және келесі қажетті шаралар орындалғанда қосылады.

- ESC (электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесі) қосулы болғанда.
- Автокөлік жылдамдығы 8 км/с (сағатына 5 миль) төмен болғанда. (FCA жүйесі белгілі бір жылдамдықтар ауқымында ғана іске қосылады.)
(Дегенмен, FCA жүйесінің тежелуді басқаруы автокөлік жылдамдығы 65 км/с (40 миль/с) төмен болғанда ғана іске қосылады.)
- Жүйе соқтығысып қалуыңыз мүмкін алда кетіп бара жатқан автокөлікті анықтайды. (FCA жүйесі жүргізу жағдайларына немесе автокөлік күйіне қарай, іске қосылмауы немесе ескертетін дыбыстық сигнал берілмеуі мүмкін.)
«Warning only [Тек ескерту]» параметрі таңдалғанда FCA жүйесі іске қосылады және соқтығысу қаупінің деңгейіне сәйкес ескертулер ғана жасайды.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- FCA жүйесін қосу/өшіру үшін руль дөңгелегіндегі ауыстырып-қосқышты басқарар алдында автокөлікті қауіпсіз жерде тұраққа қойыңыз.
- FCA қозғалтқышты іске қосу/тоқтату батырмасын ON (ҚОС) күйіне қосқаннан кейін автоматты түрде қосылады. Жүргізуші FCA жүйесін СК-дисплейдегі жүйелік баптаулар көмегімен өшіре алады.
- FCA жүйесі ESC жүйесін (электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесі) өшкенде автоматты түрде өшеді. Егер ESC жүйесі өшірулі болса, FCA жүйесін СК-дисплейде қосу мүмкін болмайды. FCA дабыл бергіші жанады, бұл қалыпты болып табылады.

FCA ескертетін хабарламасы және жүйені басқару

FCA жүйесі соқтығысу қаупінің деңгейіне сәйкес, мысалға, алда кетіп бара жатқан автокөлік күрт тоқтағанда, тежелуге қажетті арақашықтық жеткіліксіз болғанда немесе оны анықтағанда ескертетін хабарлама шығарады және ескертетін сигналдар береді. Жүйе соқтығысу қаупінің деңгейіне байланысты тежегіштерді де басқарады.

Жүргізуші СК-дисплейде пайдаланушы баптауларында бастапқы ескерту беру уақытын таңдай алады. Соқтығысу туралы бастапқы хабарламаны беру нұсқалары мыналар: NORMAL (қалыпты) немесе LATE (кешігумен).

«Warning only [Тек ескерту]» параметрі таңдалғанда FCA жүйесі іске қосылады және соқтығысу қаупінің деңгейіне сәйкес ескертулер ғана жасайды. Тежегіш жүйесін жүргізуші басқармайды, өйткені FCA жүйесі басқаруды орындамайды.

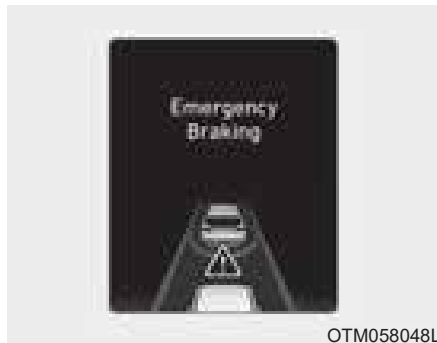
Болуы мүмкін соқтығысу туралы ескерту (Алғашқы ескерту)

СК-дисплейге хабарлама шығарылады да ескертетін дыбыстық сигнал беріледі.

- «Warning only [Тек ескерту]» параметрі таңдалғанда FCA жүйесі іске қосылады және соқтығысу қаупінің деңгейіне сәйкес ескертулер ғана жасайды. Тежегіш жүйесін жүргізуші басқармайды, өйткені FCA жүйесі басқаруды орындамайды.

Жедел тежелу (Екінші ескерту)

СК-дисплейге хабарлама шығарылады да ескертетін дыбыстық сигнал беріледі.

Сонымен қатар, кейбір автокөліктердің жүйелерінде автокөлік жылдамдығын төмендетуге көмектесу үшін қозғалтқышты басқаруға араласу орындалады.

- FCA жүйесі соқтығысу кезіндегі соққыны жеңілдету үшін тежегіштерге шектеулі бақылауды жүзеге асырады. Тежегіштерді бақылау тікелей соқтығысар алдында барынша күшейеді.

- «Warning only [Тек ескерту]» параметрі таңдалғанда FCA жүйесі іске қосылады және соқтығысу қаупінің деңгейіне сәйкес ескертулер ғана жасайды. Тежегіш жүйесін жүргізуші басқармайды, өйткені FCA жүйесі басқаруды орындамайды.

Тежегіштер жұмысы

- Қауіпті жағдайда тежегіш жүйесі жүргізушінің тежегіш басқысын басуына жылдам жауап қайтаруға әзірлік күйіне өтеді.
- FCA жүйесі оңтайлы тежелу үшін жүргізуші тежегіш басқысын басқанда қосымша тежегіштен түсетін күшті қамтамасыз етеді.
- Тежелуді басқару жүргізуші акселератор басқысын күрт басқанда немесе рөлдік дөңгелекті қалт бұрғанда автоматты түрде өшеді.
- FCA жүйесінің көмегімен тежелуді басқару қауіп факторлары жоғалғанда автоматты түрде өшеді.

НАЗАР АУДАРЫҢИЗ

- Жүргізуші FCA жүйесінің ескертетін хабарлама немесе сигнал берген-бермегеніне қарамастан, автокөлікті басқару кезінде әрдайым сақ болуға міндетті.
- FCA жүйесінің дыбысы басқа жүйенің ескерту дыбысы біруақытта берілгенде шықпай қалуы мүмкін.

АБАЙЛАҢИЗ

Тежелуді басқару автокөліктің толық тоқтауына немесе соқтығысудың жолы кесілуіне кепілдік бермейді. Жүргізуші қауіпсіз қозғалысқа және автокөліктің басқарылуына жауапты.

АБАЙЛАҢИЗ

FCA жүйесінің логикалық сұлбасы алда кетіп бара жатқан автокөлікке дейінгі арақашықтық, алда кетіп бара жатқан көліктің жылдамдығы және жүргізуші басқарып отырған автокөлік жылдамдығы сияқты белгілі бір параметрлер шегінде жұмыс істейді. Нашар күн райы немесе жол жағдайлары сынды белгілі бір мән-жайлар FCA жүйесінің жұмысына кедергі келтіруі мүмкін.

АБАЙЛАҢИЗ

Жүйені іске қосу үшін қауіпті жүргізу стилін іс жүзінде қолданушы болмаңыз.

FCA бергіші

FCA жүйесі дұрыс жұмыс істеуі үшін бергіштің батпақ пен қардан таза болуын әрдайым қадағалаңыз.

Объективтегі батпақ, қар және бөтен заттар бергіштің тану тиімділігіне теріс ықпал етуі мүмкін.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

- ЕШҚАШАН жел әйнекке қандай да болмасын көмекші керек-жарақтар қоймаңыз немесе жапсырмаларды жапсырмаңыз және жел әйнекке тонировка жасамаңыз.
- ЕШҚАШАН құрылғылар панеліне қандай да болмасын шағылысатын заттарды (мысалға, ақ қағазды, айнаны) қоймаңыз. Кез келген жарық шағылысуы жүйе ақауына әкелуі мүмкін.
- Бейнекамераны су тиюден ерекше қорғаңыз.
- ЕШҚАШАН бейнекамера торабын бөлшектемеңіз және бейнекамера торабын соққы беру әсерінен сақтаңыз.
- Көлік аудиожүйесінің қатты дауыста жұмыс істеуі жүйенің ескерту дыбысын басып тастауы мүмкін.
- Бергіш әрдайым таза болуы тиіс.

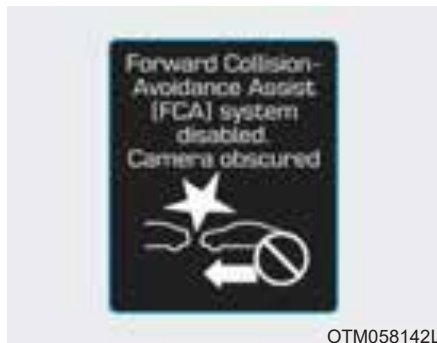
- Бергіш маңайына артық күш түсірмеңіз. Егер бергішті тепе-теңдігі дұрыс күйден күшпен ауыстыратын болсаңыз, жүйе дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Бұл жағдайда ескертетін хабарлама бейнеленбеуі мүмкін. Көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгінуді ұсынамыз.

Ақпарат

Төмендегі жағдайда жүйені тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады:

- Жел әйнегі ауыстырылғанда.

Ескертетін хабарлама және сигнал шамы

Forward Collision-Avoidance Assist (FCA) system disabled. Camera obscured [Алдыңғы соқтығысуларға қарсы көмек жүйесі өш. Камера бұғатталған]

Егер бергіш батпақпен немесе қармен бұғатталған болса, FCA жүйесі жұмысын уақытша тоқтатуы мүмкін.

Осы жағдай пайда болғанда СК дисплейде ескертетін хабарлама пайда болады.

FCA жүйесінің жұмысын жаңғырту үшін алдыңғы камера қақпағын батпақтан, қардан және бөгде заттардан тазалаңыз.

Жүйенің қалыпты жұмыс режимі камера объективін тазалағаннан кейін қалпына келеді.

Дегенмен, FCA жүйесі қозғалтқышты іске қосқаннан кейін бір де бір объект анықталмайтын немесе камера кірмен немесе қармен бұғатталуы болатын учаскелерде (мысалға, ашық жер) дұрыс істемеуі мүмкін. СК-дисплейде ескертетін хабарлама пайда болмаса да FCA жүйесі тиісінше жұмыс істемеуі мүмкін.

Жүйе ақауы

Check Forward Collision Avoidance Assist system [Алдыңғы соқ. қарсы көмек жүйесін тексеріңіз]

- Егер FCA тиісінше жұмыс істемесе, FCA сигналдық шамы (★) жанады да дисплейде бірнеше секундқа ескертетін хабарлама пайда болады. Хабарлама жоғалып кеткеннен кейін бас сигналдық шам (▲) жанады. Бұл жағдайда көлік құралын тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

- FCA ескертетін хабарламасы ESC (электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесі) сигналдық шамының қосылуымен бірауқытта шығарылуы мүмкін.

АБАЙЛАҢЫЗ

- FCA жүйесі көмекші ғана болып табылады және жүргізушіге қолайлы болу үшін істелген. Көлік құралын басқаруға жауапкершілікті жүргізуші арқалайды. FCA жүйесіне ғана арқа сүйеуге болмайды. Тежелу үшін қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыру және қажет болғанда жылдамдықты төмендету үшін тежегіштерді пайдалану қажет.
- Кейбір жағдайларда және кейбір жүргізу жағдайларында FCA жүйесі қажеттілік болмаса да ескертулер беруі және тежегіш жүйесін іске қосуы мүмкін. Сонымен қатар, FCA жүйесі бергіштің анықтау функциясында шектеу болуы себепті ескерту бермеуі және тежегішті іске қоспауы мүмкін.

Сонымен қатар, белгілі бір мән-жайларда алдыңғы камераның тану жүйесі алда кетіп бара жатқан көлік құралын анықтамауы мүмкін. FCA жүйесі қосылмауы, ал ескертетін хабарлама пайда болмауы мүмкін.

- Тіпті егер FCA жүйесінің тежегіштерді басқару функциясы ақаулы күйде болса да, көлік құралының негізгі тежегіш жүйесі штаттық режимде жұмыс істейтін болады. Алайда тежегіштерді басқару функциясы іске қосылмайды.
- Егер алдыдағы автокөлік аяқасты тоқтаса, сіз тежегіш басқысын басып үлгермеуіңіз мүмкін. Алда кетіп бара жатқан келесі көлікке дейінгі қауіпсіз арақашықтықты сақтаңыз.

- FCA жүйесінің көмегімен күрт тежелген кезде бекітілмеген заттар оқтай атылуы мүмкін. Сондықтан, заттарды бекітіп отырыңыз.
- FCA жүйесі жүргізуші соқтығысудан қашу үшін тежегіш басқысын басқанда іске қосылмауы мүмкін.
- Тежегіш жүйесін басқару жеткіліксіз болуы мүмкін, бұл алдағы автокөлік күрт тежелгенде соқтығысуға әкелуі мүмкін. Өте сақ болыңыз.
- FCA жүйесі жол жағдайларына, қолайсыз күн райына немесе қозғалыс жағдайларына байланысты іске қосылмай қалуы мүмкін.

- FCA жүйесімен күрт тежелген жағдайда жолаушылар жарақат алуы мүмкін. Өте сақ болған жөн.
- FCA жүйесі сіздің автокөліктің алдында кетіп бара жатқан автокөліктерді анықтауға ғана арналған.

АБАЙЛАҢЫЗ

- FCA жүйесі автокөлік артқа жүргенде жұмыс істемейді.
- FCA жүйесі жолдағы басқа объектілерді, мысалға жануарларды анықтауға арналмаған.
- FCA жүйесі автокөлік алдында кетіп бара жатқан жаяу жүргіншілерді анықтамайды.
- FCA жүйесі қарсы қозғалыс жолағында келе жатқан автокөліктерді анықтамайды.

- FCA жүйесі қиылысатын қозғалыс ағынынан жақындап келе жатқан автокөліктерді анықтамайды.
- FCA жүйесі тұраққа қойылған автокөліктен бүйірден жақындап келе жатқан автокөлікті анықтай алмайды (мысалға, тұйық көшеде).
Мұндай жағдайларда сіз тежелу үшін қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыруға және қажет болғанда қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыру мақсатында қозғалыс жылдамдығын төмендету үшін тежегіш басқысын басуға тиіссіз.

Жүйе шектеулері

Бетпе-бет соқтығысуды болдырмау жүйесі (FCA) жүргізушіні соқтығысу қаупінен сақтандыру үшін бейнекамера деректерін тану жолымен жолда алда кетіп бара жатқан автокөлікті анықтауға және қадағалап отыруға арналған және, қажет болғанда, ол жедел тежелуді ішіне алуы мүмкін.

Белгілі бір жағдайларда бейнекамера алдағы автокөлікті анықтай алмауы мүмкін. Мұндай жағдайларда FCA жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Жүргізуші FCA жүйесінің жұмысы шектеулі болатын төменде аталған жағдайларда аса сақ болуы тиіс.

Автокөліктерді анықтау

Бергіштің функциялық мүмкіндіктері келесі жағдайларда шектелуі мүмкін:

- Бейнекамера бөгде объектімен немесе батпақпен бұғатталып қалған;
- Камераның қамту аясы жел әйнектің тонировкасы немесе үлбірмен жабылуы, бөтен заттармен (жапсырмалар, шыбын-шіркейлер және т.б.) жел әйнектің зақымдануы немесе ластануы себепті шектелген;
- Қатты жауын немесе қар сияқты қолайсыз климат жағдайлары камераның қамту аясын шектейді;
- Электрмагниттік толқындардың кедергі тудыруы;
- Камераның тіркейтін қабілеті шектелген;
- Алдағы көлік құралы анықтау үшін тым кішкентай (мысалға, жаяу жүргінші, мотоцикл, велосипед және т.б.)

- Алда кетіп бара жатқан автокөлік бейнекамераның тану жүйесіне анықтауға тым үлкен ірігабаритті автокөлік немесе трейлер болғанда (мысалға, тіркемесі бар автотартпақ)
- Жүргізушінің көру аясы жеткілікті жарықтандырылмаған (қатты қараңғылық немесе өте күшті шағылысу кезге кедергі келтіреді)
- Алда кетіп бара жатқан автокөліктің артқы фаралары не сөндірулі не стандартқа сай орналастырылмаған.
- Сырттан жарықтандырылғандықтың күрт өзгеруі, мысалға, туннельге кіргенде немесе шыққанда.
- Көше шамдарынан немесе қарсы бағыттағы автокөліктен түсетін жарық жолдың сулы бетінен, мысалға, шалшықтан шағылысады.
- Алдыңғы бағыттың көрінуі күн сәулесінен немесе қарсы бағыттағы автокөлік фарынан шағылысу себепті қиындаған.

- Жел әйнегі тұманданған; жолдың анық көрінуі қиындаған.
- Алда кетіп бара жатқан автокөлік әрқелкі қозғалады.
- Көлік құралы жер немесе тегіс емес, жабыны күрт өзгертін жолда.
- Көлік құралы құрылыс алаңшасы, теміржол және т.б. сынды ішінде метал заттары бар аймақтарға жақын кетіп барады.
- Автокөлік ғимарат ішінде, мысалға жерасты паркінгінде кетіп барады.
- Камера алдағы автокөлікті тұтас анықтамайды.
- Камера зақымданған.
- Сырттағы жарықтандырылғандық тым әлсіз, мысалға, түнгі уақытта немесе автокөлік туннельде кетіп бара жатқанда фаралар қосылмағанда.
- Жолдың бөлу жолағымен, ағаштармен және т.б. келеңкеленуі.
- Автокөлік жол баж салығын жинау бекеті арқылы жүріп өткенде.
- Жел әйнегі тұманданған; жолдың анық көрінуі қиындаған.
- Алда кетіп бара жатқан автокөліктің артқы бөлігі тиісінше көрінбейді. (автокөлік басқа бағытқа бұрылуда немесе аударылып қалған.)
- Қолайсыз жол жағдайлары қозғалыс кезінде автокөлікті шамадан тыс селкілдетеді.
- Бергіштің анықтау функциясы қолдан жасалған кедір-бұдыр жерден жүріп өткенде аяқасты өзгереді.
- Алда кетіп бара жатқан автокөлік қозғалыс бағытына қатысты тік жазықтықта кетіп барады
- Алда кетіп бара жатқан автокөлік тік жазықтықта тоқтат тұр.
- Алдағы автокөлік сіздің автокөлік жаққа қарай қозғалуда немесе артқа беруде.
- Шеңбер қозғалысымен қиылысу бойынша қозғалыс жүргізілуде және алдыда басқа көлік құралы кетіп барады.

- Қисық траектория бойынша қозғалыс.

FCA жүйесінің сипаттамалары бұрылыста қозғалғанда шектелуі мүмкін.

Бұрылыста қозғалғанда осы жолақпен алда кетіп бара жатқан көлік құралы анықталмайды және FCA жүйесінің тиімділігі төмендеуі мүмкін. Сонымен қатар, белгілі бір жағдайларда алдыңғы камераның анықтау жүйесі бұрылыста кетіп бара жатқан көлік құралын анықтамауы мүмкін.

Сондай-ақ белгілі бір мән-жайларда радардың алдыңғы бергіші немесе бейнекамераның анықтау жүйесі қисық траектория бойынша алда кетіп бара жатқан автокөлікті анықтай алмауы мүмкін.

Мұндай жағдайларда жүргізуші тежелу үшін қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыруы және қажет жағдайда қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыру мақсатында қозғалыс жылдамдығын төмендету үшін тежегіш басқысын басуы тиіс.

ОТМ058073

FCA жүйесі қиғаш жолмен қозғалғанда келесі жолақтағы автокөлікті анықтауы мүмкін.

Мұндай жағдайда жүйе дыбыстық сигнал беріп, тежегіш жүйесін қолдануы мүмкін.

Жүргізген кезде абай болыңыз және жол жағдайларын қадағалап отырыңыз. Қажет болғанда жылдамдықты төмендету және қауіпсіз арақашықтықты сақтау үшін тежегіш басқысын басыңыз.

Сондай-ақ қажет болғанда жүйенің күтпеген жерден іске қосылуына жол бермеу мақсатында жылдамдықты төмендету үшін тежегіш басқысын басыңыз.

Осындай жол жағдайларында FCA қауіпсіз жұмысы қамтамасыз етілетініне әрдайым сенімді болу қажет.

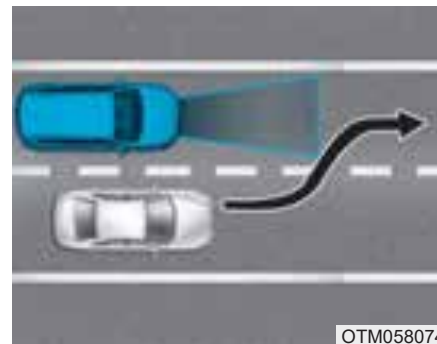

- Еңістегі қозғалыс

FCA тіркейтін қабілеті еңісте жоғары немесе төмен қозғалғанда төмендейді. Бұл ретте сол қатарда алда кетіп бара жатқан автокөліктер тіркелмеуі мүмкін. Жүйе артық ескертетін хабарламалар шығаруы және сигналдар беруі немесе ешқандай хабарлама шығармауы және сигнал бермеуі мүмкін.

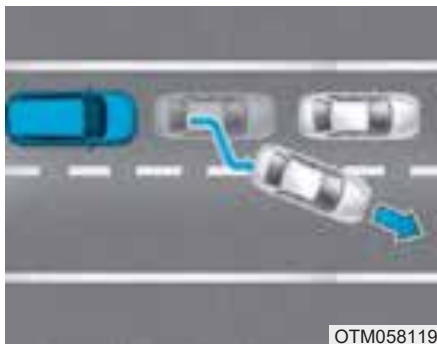
Егер FCA еңіс жермен жүріп өткеннен кейін аяқасты алда кетіп бара жатқан автокөлікті тіркесе, күрт тежелуді сезінуге болады.

Еңіс жерде жоғары немесе төмен қозғалғанда алдағы жол жағдайын үнемі қадағалап отыру және қажет жағдайда, қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыру үшін тежегіш басқысын басу қажет.

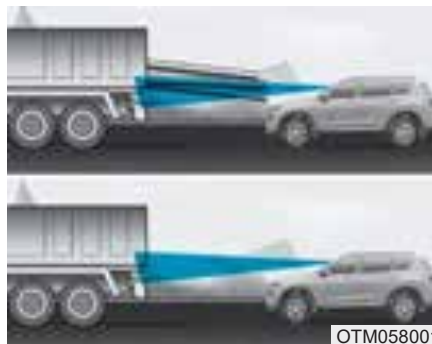
- Қозғалыс жолағын ауыстыру

Алда кетіп бара жатқан автокөлік қозғалыс жолағын ауыстырғанда FCA жүйесі автокөлікті кідіріспен анықтауы мүмкін, әсіресе, егер автокөлік қозғалыс жолағын күрт ауыстырғанда. Бұл жағдайда жүргізуші тежелу үшін қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыруы және қажет жағдайда қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыру мақсатында қозғалыс жылдамдығын төмендету үшін тежегіш басқысын басуы тиіс.

ОТМ058119

Жиі тоқтай отырып қозғалғанда және алда кетіп бара жатқан автокөлік қозғалыс жолағының сыртында тоқтағанда FCA жүйесі, бәлкім, қазір сіздің алдыңызда кетіп бара жатқан автокөлікті дереу анықтай алмауы мүмкін. Бұл жағдайда сіз тежелу үшін қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыруға және қажет жағдайда қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыру мақсатында қозғалыс жылдамдығын төмендету үшін тежегіш басқысын басуға тиіссіз.

ОТМ058001

- Алда кетіп бара жатқан автокөлікті анықтау

Егер алда кетіп бара жатқан автокөлікте артынан автокөліктен шығып тұратын жүгі болса немесе егер автокөліктің асты биік болса, жолдағы жағдайға назарды күшейту қажет. FCA жүйесі автокөліктен шығып тұрған жүкті анықтауға қабілетсіз болуы ықтимал.

Бұл жағдайда сіз арттан шығып тұрған заттан тежелу үшін қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыруға және қажет жағдайда қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыру мақсатында қозғалыс жылдамдығын төмендету үшін тежегіш басқысын басуға тиіссіз.

АБАЙЛАҢЫЗ

- Бетпе-бет соқтығысуды болдырмау жүйесін (FCA) автокөлікті сүйрегінде пайдалануға тыйым салынады. Сүйреген кезде FCA жүйесін пайдалану сіздің автокөлікке немесе сүйреуші автокөлікке зиянды болуы мүмкін.
- Егер алда кетіп бара жатқан автокөлікте артынан автокөліктен шығып тұратын жүгі болса немесе егер автокөліктің асты биік болса, өте сақ болыңыз.

- FCA жүйесі бейнекамера деректерін тану жолымен алда кетіп бара жатқан автокөлікті анықтауға және қадағалауға арналған. Ол жаяу жүргіншілерді, велосипедтерді, мотоциклдарды немесе жүк сөмкелері, дүкен арбалары немесе бала арбалары сияқты дөңгелегі бар кішігірім объектілерді анықтауға арналмаған.
- Ешқашан FCA жүйесін тексеріп көруші болмаңыз. Бұл ауыр жарақатқа немесе өлімге әкелуі мүмкін.
- Егер жел әйнегі немесе камера ауыстырылған немесе жөнделген болса, көлік құралын тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

Ақпарат

Кейбір жағдайларда FCA жүйесі электрмагниттік кедергілер әсерінен өшіп қалуі мүмкін.

БЕТПЕ-БЕТ СОҚТЫҒЫСУДЫ БОЛДЫРМАУ ЖҮЙЕСІ (FCA) — БЕРГІШТІҢ БІРІКТІРІЛГЕН ТҮРІ (АЛДЫҒЫ РАДАР + АЛДЫҒЫ КАМЕРА) (БАР БОЛСА, РЕСЕЙДЕН БАСҚА)

Бетпе-бет соқтығысуды болдырмау жүйесі (FCA) жүргізушіні соқтығысу қаупінен сақтандыру үшін радар сигналдарын және бейнекамера деректерін бақылау жолымен жолда алда кетіп бара жатқан автокөлікті, жаяу жүргіншіні немесе велосипедті (бар болса) анықтауға және қадағалап отыруға арналған және, қажет болғанда, ол жедел тежелуді ішіне алуы мүмкін.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Бетпе-бет соқтығысуды болдырмау жүйесін (FCA) пайдаланғанда келесі сақтық шараларын сақтау қажет:

- Бұл жүйе қосалқы ғана болып табылады және жүргізушінің өте сақ болуын және зейін қойып отыруын талап етеді. Бергіштер тіркейтін ауқым мен объектілер түрі шектеулі. Жолдағы мән-жайды әрдайым қадағалап отыру қажет.
- Тура сызықпен қозғалғандағы және бұрылыстардағы жылдамдық **ӘРДАЙЫМ** жол жағдайларына және осы учаскеге қойылатын жылдамдық шектеулеріне сәйкес таңдалуы тиіс

- Күтпеген жағдайларға жол бермеу үшін көлік құралын тиісінше басқару қажет. FCA автокөліктің толық тоқтауына немесе соқтығысуды болдырмауға кепілдік бермейді.

Баптаулары және жүйені қосу

Жүйе баптаулары

- Оталдыру кілті қосулы тұрғанда жүргізуші мына мәзірден FCA қоса алады:

«User Settings [Орнатпалар] → Driver assistance [Жүргізушіге көмек] → Forward safety [Алдағы қауіпсіздік]»

- «Active assist [Белсенді көмек]» таңдағанда FCA жүйесі қосылады. FCA соқтығысу қаупінің деңгейіне сәйкес ескертетін хабарламалар мен дыбыстық сигналдар береді. Жүйе соқтығысу қаупінің деңгейіне сәйкес тежегіштерді басқаруды да жүргізеді.

- «Warning only [Тек ескерту]» параметрін таңдағанда FCA жүйесі іске қосылады да соқтығысу қаупінің деңгейіне сәйкес ескертулер ғана жасайды. Тежегіш жүйесін жүргізуші басқарады, өйткені FCA жүйесі басқаруды жүзеге асырмайды.

- «Off [Өш.]» таңдағанда FCA жүйесі өшеді.

FCA жүйесі өшірілгенде СК-дисплейде дабыл бергіш жанады. Жүргізуші СК

дисплейде FCA қосылу күйін тексере алады. Сонымен қатар, бақылау шамы ESC (электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесі) жүйесі өшірулі болғанда жанады. Егер сигнал шамы FCA қосылғаннан кейін қосулы қалса, жүйені тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

- Жүргізуші СК-дисплейде бастапқы ескерту беру уақытын таңдай алады.
- «User Settings [Орнатпалар] → Driver assistance [Жүргізушіге көмек] → Warning timing [Ескертулер таймері] → Normal/Later [Қалыпты/Кейінірек]» өтіңіз.

Бетпе-бет соқтығысу туралы бастапқы ескертуге арналған нұсқалар келесі:

- Normal [Қалыпты]:

Осы тармақты таңдағанда бетпе-бет соқтығысу туралы бастапқы ескерту жоғары сезгіштік дәрежесімен беріледі. Егер сізге ескерту тым ерте беріліп тұрғандай көрінсе, бетпе-бет соқтығысу туралы ескертуді «Later [Кейінірек]» режиміне ауыстырыңыз.

Тіпті «Normal [Қалыпты]» баптауы таңдалғанның өзінде де алда кетіп бара жатқан автокөлік күрт тоқтаған жағдайда ескертудің бастапқы іске қосылу уақыты соншалық жылдам болмауы мүмкін.

- Later [Кейінірек]:

Осы тармақты таңдағанда бетпе-бет соқтығысу туралы бастапқы ескерту әдеттегіден кейінірек беріледі. Бұл баптау бастапқы ескерту берілгенде алда кетіп бара жатқан көлік құралына дейінгі арақашықтықты төмендетуге мүмкіндік береді.

Егер жол қозғалысы қарқынды емес болса және сіздің қозғалыс жылдамдығыңыз онша жоғары болмаса, «Later [Кейінірек]» баптауын таңдаңыз.

*Ескерту уақыты өзгергенде басқа жүйелердің де ескерту уақыты өзгеруі мүмкін.

Ағымдағы ескерту уақытын ескере отырып, ескерту уақытын реттеңіз.

Қосу үшін қажетті талаптар

FCA жүйесі ол СК-дисплейде таңдалғанда және келесі қажетті шаралар орындалғанда қосылады.

- ESC (электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесі) қосұлы болғанда.

- Автокөлік жылдамдығы 8 км/с (сағатына 5 миль) төмен болғанда. (FCA жүйесі белгілі бір жылдамдықтар ауқымында ғана іске қосылады.)

- Жүйе (бар болса) соқтығысып қалуыңыз мүмкін алда кетіп бара жатқан жаяу жүргіншіні, велосипедшіні анықтайды. (FCA жүйесі жүргізу жағдайларына немесе автокөлік күйіне қарай, іске қосылмауы немесе ескертетін дыбыстық сигнал берілмеуі мүмкін.)

«Warning only [Тек ескерту]» параметрі таңдалғанда FCA жүйесі іске қосылады және соқтығысу қаупінің деңгейіне сәйкес ескертулер ғана жасайды.

*FCA жүйесі автокөлік алдындағы жағдайға, жаяу жүргіншінің немесе велосипедшінің (бар болса) қозғалыс бағытына және жылдамдығына байланысты тиісінше іске қосылмауы мүмкін.

АБАЙЛАҢЫЗ

- FCA жүйесін қосу/өшіру үшін руль деңгелегіндегі ауыстырып-қосқышты басқарар алдында автокөлікті қауіпсіз жерде тұраққа қойыңыз.
- FCA қозғалтқышты іске қосу/тоқтату батырмасын ON (ҚОС) күйіне қосқаннан кейін автоматты түрде қосылады. Жүргізуші FCA жүйесін СК-дисплейдегі жүйелік баптаулар көмегімен өшіре алады.
- FCA жүйесі ESC жүйесін (электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесі) өшкенде автоматты түрде өшеді. Егер ESC жүйесі өшірулі болса, FCA жүйесін СК-дисплейде қосу мүмкін болмайды. FCA дабыл бергіші жанады, бұл қалыпты болып табылады.

FCA ескертетін хабарламасы және жүйені басқару

FCA жүйесі соқтығысу қаупінің деңгейіне сәйкес, мысалға, алда кетіп бара жатқан автокөлік күрт тоқтағанда, тежелуге қажетті арақашықтық жеткіліксіз болғанда немесе жаяу жүргіншіні немесе велосипедшіні анықтағанда ескертетін хабарлама шығарады және ескертетін сигналдар береді. Жүйе соқтығысу қаупінің деңгейіне байланысты тежегіштерді де басқарады.

Жүргізуші СК-дисплейде пайдаланушы баптауларында бастапқы ескерту беру уақытын таңдай алады. Соқтығысу туралы бастапқы хабарламаны беру нұсқалары мыналар: NORMAL (қалыпты) немесе LATE (кешігумен).

«Warning only [Тек ескерту]» параметрі таңдалғанда FCA жүйесі іске қосылады және соқтығысу қаупінің деңгейіне сәйкес ескертулер ғана жасайды. Тежегіш жүйесін жүргізуші басқармайды, өйткені FCA жүйесі басқаруды орындамайды.

Болуы мүмкін соқтығысу туралы ескерту (Алғашқы ескерту)

СК-дисплейге хабарлама шығарылады да ескертетін дыбыстық сигнал беріледі. Сонымен қатар, кейбір автокөліктердің жүйелерінде автокөлік жылдамдығын төмендетуге көмектесу үшін қозғалтқышты басқаруға араласу орындалады.

- Автокөлік жылдамдықты орташа төмендетуі мүмкін.

- FCA жүйесі соқтығысу кезіндегі соққыны жеңілдету үшін тежегіштерге шектеулі бақылауды жүзеге асырады.
- «Warning only [Тек ескерту]» параметрі таңдалғанда FCA жүйесі іске қосылады және соқтығысу қаупінің деңгейіне сәйкес ескертулер ғана жасайды. Тежегіш жүйесін жүргізуші басқармайды, өйткені FCA жүйесі басқаруды орындамайды.

Жедел тежелу (Екінші ескерту)

СК-дисплейге хабарлама шығарылады да ескертетін дыбыстық сигнал беріледі.

Сонымен қатар, кейбір автокөліктердің жүйелерінде автокөлік жылдамдығын төмендетуге көмектесу үшін қозғалтқышты басқаруға араласу орындалады.

- FCA жүйесі соқтығысу кезіндегі соққыны жеңілдету үшін тежегіштерге шектеулі бақылауды жүзеге асырады. Тежегіштерді бақылау тікелей соқтығысар алдында барынша күшейеді.
- «Warning only [Тек ескерту]» параметрі таңдалғанда FCA жүйесі іске қосылады және соқтығысу қаупінің деңгейіне сәйкес ескертулер ғана жасайды. Тежегіш жүйесін жүргізуші басқармайды, өйткені FCA жүйесі басқаруды орындамайды.

Тежегіштер жұмысы

- Қауіпті жағдайда тежегіш жүйесі жүргізушінің тежегіш басқысын басуына жылдам жауап қайтаруға әзірлік күйіне өтеді.
- FCA жүйесі оңтайлы тежелу үшін жүргізуші тежегіш басқысын басқанда қосымша тежегіштен түсетін күшті қамтамасыз етеді.
- Тежелуді басқару жүргізуші акселератор басқысын күрт басқанда немесе рөлдік дөңгелекті қалт бұрғанда автоматты түрде өшеді.
- FCA жүйесінің көмегімен тежелуді басқару қауіп факторлары жоғалғанда автоматты түрде өшеді.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жүргізуші FCA жүйесінің ескертетін хабарлама немесе сигнал берген-бермегеніне қарамастан, автокөлікті басқару кезінде әрдайым сақ болуға міндетті.

АБАЙЛАҢЫЗ

Тежелуді басқару автокөліктің толық тоқтауына немесе соқтығысудың жолы кесілуіне кепілдік бермейді. Жүргізуші қауіпсіз қозғалысқа және автокөліктің басқарылуына жауапты.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

FCM жүйесінің логикалық сұлбасы алда кетіп бара жатқан автокөлікке дейінгі арақашықтық, алда кетіп бара жатқан көліктің жылдамдығы және жүргізуші басқарып отырған автокөлік жылдамдығы сияқты белгілі бір параметрлер шегінде жұмыс істейді. Нашар күн райы немесе жол жағдайлары сынды белгілі бір мән-жайлар FCM жүйесінің жұмысына кедергі келтіруі мүмкін.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Жүйені іске қосу үшін қауіпті жүргізу стилін іс жүзінде қолданушы болмаңыз.

FCM бергіші

■ Алдыңғы радар

OTM058028

■ Алдыңғы камера

OTM058029

FCM жүйесі дұрыс жұмыс істеуі үшін бергіштің батпақ пен қардан таза болуын әрдайым қадағалаңыз.

Объективтегі батпақ, қар және бөтен заттар бергіштің тану тиімділігіне теріс ықпал етуі мүмкін.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

- Радар бергішінің жанына нөмір белгісі жазылған кестешені немесе бамперге арналған жапсырмалар немесе бампер бағыттағышы сияқты бөтен заттарды орналастырмаңыз.
- Радар бергіші мен объектив қақпағын әрдайым таза ұстаңыз.
- Автокөлікті тазалау үшін жұмсақ тінді ғана пайдаланыңыз. Тікелей бергішке немесе бергіш қақпағына қысымды суды тозаңдатпаңыз.

- Радар бергішіне немесе бергіш қақпағына артық күш түсірмеңіз. Егер бергішті тепетендігі дұрыс күйден күшпен ауыстыратын болсаңыз, жүйе дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Бұл жағдайда ескертетін хабарлама бейнеленбеуі мүмкін. Көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгінуді ұсынамыз.
- Егер алдыңғы бамперде радар бергіші маңайында зақым пайда болса, FCA жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгінуді ұсынамыз.
- Зақымданған бергішті немесе бергіш қақпағын жөндеу немесе ауыстыру үшін түпнұсқа бөлшектерді ғана пайдаланыңыз. Бергіш қақпағына бояу жақпаңыз.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

- ЕШҚАШАН жел әйнекке қандай да болмасын көмекші керек-жарақтар қоймаңыз немесе жапсырмаларды жапсырмаңыз және жел әйнекке тонировка жасамаңыз.
- ЕШҚАШАН құрылғылар панеліне қандай да болмасын шағылысатын заттарды (мысалға, ақ қағазды, айнаны) қоймаңыз. Кез келген жарық шағылысуы жүйе ақауына әкелуі мүмкін.
- Бейнекамераны су тиюден ерекше қорғаңыз.
- ЕШҚАШАН бейнекамера торабын бөлшектемеңіз және бейнекамера торабын соққы беру әсерінен сақтаңыз.
- Көлік аудиожүйесінің қатты дауыста жұмыс істеуі жүйенің ескерту дыбысын басып тастауы мүмкін.

i Ақпарат

Төмендегі жағдайда жүйені тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады:

- Жел әйнегі ауыстырылғанда.
- Радиолокациялық бергіш немесе қақпақ зақымданғанда немесе ауыстырылғанда.

Ескертетін хабарлама және сигнал шамы

Forward Collision Avoidance Assist (FCA) system disabled. Radar blocked [Алдыңғы соқтығысуларға қарсы көмек жүйесі өш. Радар бұғатталған]

Егер радар қақпағы батпақпен немесе қармен бұғатталған болса, FCA жүйесі жұмысын уақытша тоқтатуы мүмкін. Осы жағдай пайда болғанда СК дисплейде ескертетін хабарлама пайда болады.

FCA жүйесінің жұмысын жаңғырту үшін радар қақпағын батпақтан, қардан және бөгде заттардан тазалаңыз.

Жүйенің қалыпты жұмыс режимі камера объективін тазалағаннан кейін қалпына келеді.

FCA жүйесі қозғалтқышты іске қосқаннан кейін бір де бір объект анықталмайтын учаскелерде (мысалға, ашық жер) дұрыс істемеуі мүмкін.

АБАЙЛАҢЫЗ

FCA жүйесі жол жағдайларына, қолайсыз климатқа немесе қозғалыс жағдайларына байланысты іске қосылмай қалуы мүмкін.

Forward Collision-Avoidance Assist (FCA) system disabled. Camera obscured [Алдыңғы соқтығысуларға қарсы көмек жүйесі өш. Камера бұғатталған]

Егер камера қақпағы батпақпен немесе қармен бұғатталған болса, FCA жүйесі жұмысын уақытша тоқтатуы мүмкін. Осы жағдай пайда болғанда СК дисплейде ескертетін хабарлама пайда болады.

FCA жүйесінің жұмысын жаңғырту үшін алдыңғы камера қақпағын батпақтан, қардан және бөгде заттардан тазалаңыз.

FCA жүйесі қозғалтқышты іске қосқаннан кейін бір де бір объект анықталмайтын учаскелерде (мысалға, ашық жер) дұрыс істемеуі мүмкін.

Жүйе ақауы

Check Forward Collision Avoidance Assist system [Алдыңғы соқ. қарсы көмек жүйесін тексеріңіз]

- Егер FCA тиісінше жұмыс істемесе, FCA сигналдық шамы (🚗) жанады да дисплейде бірнеше секундқа ескертетін хабарлама пайда болады. Хабарлама жоғалып кеткеннен кейін бас сигналдық шам (⚠️) жанады. Бұл жағдайда көлік құралын тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

- FCA ескертетін хабарламасы ESC (электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесі) сигналдық шамының қосылуымен бірауақытта шығарылуы мүмкін.

АБАЙЛАҢЫЗ

- FCA жүйесі көмекші ғана болып табылады және жүргізушіге қолайлы болу үшін істелген. Көлік құралын басқаруға жауапкершілікті жүргізуші арқалайды. FCA жүйесіне ғана арқа сүйеуге болмайды. Тежелу үшін қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыру және қажет болғанда жылдамдықты төмендету үшін тежегіштерді пайдалану қажет.

- Кейбір жағдайларда және кейбір жүргізу жағдайларында FCA жүйесі қажеттілік болмаса да ескертулер беруі және тежегіш жүйесін іске қосуы мүмкін. Сонымен қатар, FCA жүйесі бергіштің анықтау функциясында шектеу болуы себепті ескерту бермеуі және тежегішті іске қоспауы мүмкін. Сонымен қатар, белгілі бір мән-жайларда алдыңғы камераның тану жүйесі алда кетіп бара жатқан көлік құралын анықтамауы мүмкін. FCA жүйесі қосылмауы, ал ескертетін хабарлама пайда болмауы мүмкін.
- Тіпті егер FCA жүйесінің тежегіштерді басқару функциясы ақаулы күйде болса да, көлік құралының негізгі тежегіш жүйесі штаттық режимде жұмыс істейтін болады. Алайда тежегіштерді басқару функциясы іске қосылмайды.

- Егер алдыдағы автокөлік аяқасты тоқтаса, сіз тежегіш басқысын басып үлгермеуіңіз мүмкін. Алда кетіп бара жатқан келесі көлікке дейінгі қауіпсіз арақашықтықты сақтаңыз.
- FCA жүйесінің көмегімен күрт тежелген кезде бекітілмеген заттар оқтай атылуы мүмкін. Сондықтан, заттарды бекітіп отырыңыз.
- FCA жүйесі жүргізуші соқтығысудан қашу үшін тежегіш басқысын басқанда іске қосылмауы мүмкін.
- Тежегіш жүйесін басқару жеткіліксіз болуы мүмкін, бұл алдағы автокөлік күрт тежелгенде соқтығысуға әкелуі мүмкін. Өте сақ болыңыз.

- FCA жүйесімен күрт тежелген жағдайда жолаушылар жарақат алуы мүмкін. Өте сақ болған жөн.
- FCA жүйесі сіздің автокөліктің алдында кетіп бара жатқан автокөліктерді анықтауға ғана арналған.

АБАЙЛАҢЫЗ

- FCA жүйесі автокөлік артқа жүргенде жұмыс істемейді.
- FCA жүйесі жолдағы басқа объектілерді, мысалға жануарларды анықтауға арналмаған.
- FCA жүйесі автокөлік алдында кетіп бара жатқан автокөліктерді анықтамайды.

• FCA жүйесі қарсы қозғалыс жолағында келе жатқан автокөліктерді анықтамайды.

• FCA жүйесі қиылысатын қозғалыс ағынынан жақындап келе жатқан автокөліктерді анықтамайды.

• FCA жүйесі тұраққа қойылған автокөліктен бүйірден жақындап келе жатқан автокөлікті анықтай алмайды (мысалға, тұйық көшеде).

Мұндай жағдайларда сіз тежелу үшін қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыруға және қажет болғанда қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыру мақсатында қозғалыс жылдамдығын төмендету үшін тежегіш басқысын басуға тиіссіз.

Жүйе шектеулері

FCA жүйесі соқтығысу қаупінің деңгейіне сәйкес, мысалға, алда кетіп бара жатқан автокөлік күрт тоқтағанда, тежелуге қажетті арақашықтық жеткіліксіз болғанда немесе жаяу жүргіншіні немесе велосипедшіні анықтағанда ескертетін хабарлама шығарады және ескертетін сигналдар береді және, қажет болғанда, ол жедел тежелуді іске қосады.

Белгілі бір жағдайларда радар бергіші немесе бейнекамера алда кетіп бара жатқан автокөлікті, жаяу жүргіншіні немесе велосипедшіні (бар болса) анықтай алмайды. Мұндай жағдайларда FCA

жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Жүргізуші FCA жүйесінің жұмысы шектеліп қалуы мүмкін төменде аталған жағдайларда сақ болғаны жөн.

Автокөліктерді анықтау

Бергіштің функциялық мүмкіндіктері келесі жағдайларда шектелуі мүмкін:

- Радар бергіші немесе бейнекамера бөгде объектімен немесе батпақпен бұғатталып қалған.
- Камераның қамту аясы жел әйнектің тонировкасы немесе үлбірмен жабылуы, бөтен заттармен (жапсырмалар, шыбын-шіркейлер және т.б.) жел әйнектің зақымдануы немесе ластануы себепті шектелген.
- Қатты жауын немесе қар сияқты қолайсыз климат жағдайлары камераның қамту аясын тарайтады.
- Электрмагниттік толқындардың кедергі тудыруы.
- Радар бергіші сигналдарының қатты әркелкі шағылысуы.
- Радиолокациялық бергіштің немесе камера бергішінің тіркейтін қабілеті шектелген.
- Алдағы көлік құралы анықтауға тым кішкентай (мысалға, мотоцикл және т.б.).

- Алда кетіп бара жатқан автокөлік бейнекамераның тану жүйесіне анықтауға тым үлкен ірігабаритті автокөлік немесе трейлер болғанда (мысалға, тіркемесі бар автотартпақ).
- Камераның қамту аясы жеткілікті жарықтандырылмаған (қатты қараңғылық немесе өте күшті шағылысу шолуға кедергі келтіреді).
- Алда кетіп бара жатқан автокөліктің артқы фаралары не сөндірулі не стандартқа сай орналастырылмаған.
- Сырттан жарықтандырылғандықтың күрт өзгеруі, мысалға, туннельге кіргенде немесе шыққанда.
- Көше шамдарынан немесе қарсы бағыттағы автокөліктен түсетін жарық жолдың сулы бетінен, мысалға, шалшықтан шағылысады.
- Алдыңғы бағыттың көрінуі күн сәулесінен немесе қарсы бағыттағы автокөлік фарынан шағылысу себепті қиындаған.
- Жел әйнегі тұманданған; жолдың анық көрінуі қиындаған.
- Алда кетіп бара жатқан автокөлік әркелкі қозғалады.
- Көлік құралы жер немесе тегіс емес, жабыны күрт өзгертін жолда.
- Көлік құралы құрылыс алаңшасы, теміржол және т.б. сынды ішінде метал заттары бар аймақтарға жақын кетіп барады.
- Автокөлік ғимарат ішінде, мысалға жерасты паркінгінде кетіп барады.
- Камера алдағы автокөлікті тұтас анықтамайды.
- Камера зақымданған.
- Сырттағы жарықтандырылғандық тым әлсіз, мысалға, түнгі уақытта немесе автокөлік туннельде кетіп бара жатқанда фаралар қосылмағанда.
- Жолдың бөлу жолағымен, ағаштармен және т.б. көлеңкеленуі.
- Автокөлік жол баж салығын жинау бекеті арқылы жүріп өткенде.
- Жел әйнегі тұманданған; жолдың анық көрінуі қиындаған.
- Алда кетіп бара жатқан автокөліктің артқы бөлігі тиісінше көрінбейді. (автокөлік басқа бағытқа бұрылуда немесе аударылып қалған.)
- Қолайсыз жол жағдайлары қозғалыс кезінде автокөлікті шамадан тыс селкілдетеді.
- Бергіштің анықтау функциясы қолдан жасалған кедір-бұдыр жерден жүріп өткенде аяқасты өзгереді.
- Алда кетіп бара жатқан автокөлік қозғалыс бағытына қатысты тік жазықтықта кетіп барады.
- Алда кетіп бара жатқан автокөлік тік жазықтықта тоқтат тұр.
- Алдағы автокөлік сіздің автокөлік жаққа қарай қозғалуда немесе артқа беруде.
- Шеңбер қозғалысымен қиылысу бойынша қозғалыс жүргізілуде және алдыда басқа көлік құралы кетіп барады.

- Қисық траектория бойынша қозғалыс

FCA жүйесінің сипаттамалары бұрылыста қозғалғанда шектелуі мүмкін.

Бұрылыста қозғалғанда осы жолақпен алда кетіп бара жатқан көлік құралы анықталмайды және FCA жүйесінің тиімділігі төмендеуі мүмкін. Бұл жалған сигнал берілуіне және тежелуге немесе қажет кезде сигналдың берілмеуіне және тежелмеуге әкелуі мүмкін.

Сонымен қатар, белгілі бір жағдайларда радардың алдыңғы бергіші немесе бейнекамераның анықтау жүйесі бұрылыста кетіп бара жатқан көлік құралын анықтамауы мүмкін.

Мұндай жағдайларда жүргізуші тежелу үшін қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыруы және қажет жағдайда қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыру мақсатында қозғалыс жылдамдығын төмендету үшін тежегіш басқысын басыуы тиіс.

Мұндай жағдайда жүйе дыбыстық сигнал беріп, тежегіш жүйесін қолдануы мүмкін.

Жүргізген кезде абай болыңыз және жол жағдайларын қадағалап отырыңыз. Қажет болғанда жылдамдықты төмендету және қауіпсіз арақашықтықты сақтау үшін тежегіш басқысын басыңыз.

Сондай-ақ қажет болғанда жүйенің күтпеген жерден іске қосылуына жол бермеу мақсатында жылдамдықты төмендету үшін тежегіш басқысын басыңыз.

Осындай жол жағдайларында FCA қауіпсіз жұмысы қамтамасыз етілетініне әрдайым сенімді болу қажет.

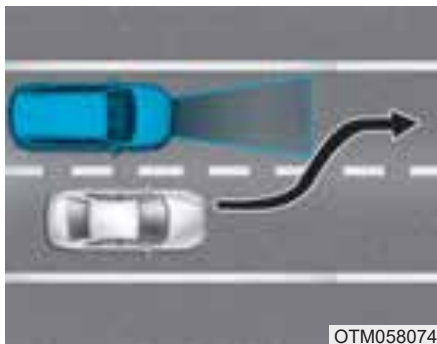

- Еңістегі қозғалыс

FCA тіркейтін қабілеті еңісте жоғары немесе төмен қозғалғанда төмендейді. Бұл ретте сол қатарда алда кетіп бара жатқан автокөліктер тіркелмеуі мүмкін. Жүйе артық ескертетін хабарламалар шығаруы және сигналдар беруі немесе ешқандай хабарлама шығармауы және сигнал бермеуі мүмкін.

Егер FCA еңіс жермен жүріп өткеннен кейін аяқасты алда кетіп бара жатқан автокөлікті тіркесе, күрт тежелуді сезінуге болады.

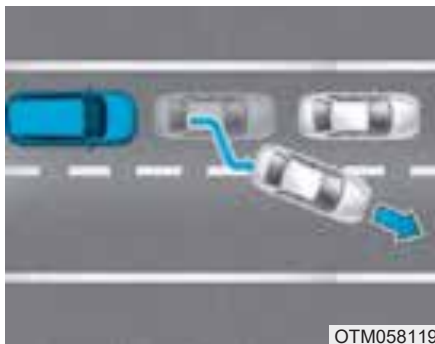
Еңіс жерде жоғары немесе төмен қозғалғанда алдағы жол жағдайын үнемі қадағалап отыру және қажет жағдайда, қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыру үшін тежегіш басқысын басу қажет.

ОТМ058074

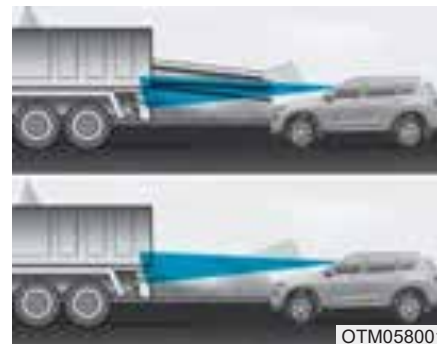
- Қозғалыс жолағын ауыстыру

Алда кетіп бара жатқан автокөлік қозғалыс жолағын ауыстырғанда FCA жүйесі автокөлікті кідіріспен анықтауы мүмкін, әсіресе, егер автокөлік қозғалыс жолағын күрт ауыстырғанда. Бұл жағдайда жүргізуші тежелу үшін қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыруы және қажет жағдайда қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыру мақсатында қозғалыс жылдамдығын төмендету үшін тежегіш басқысын басыуы тиіс.

ОТМ058119

Жиі тоқтай отырып қозғалғанда және алда кетіп бара жатқан автокөлік қозғалыс жолағының сыртында тоқтағанда FCA жүйесі, бәлкім, қазір сіздің алдыңызда кетіп бара жатқан автокөлікті дереу анықтай алмауы мүмкін. Бұл жағдайда сіз тежелу үшін қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыруға және қажет жағдайда қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыру мақсатында қозғалыс жылдамдығын төмендету үшін тежегіш басқысын басуға тиіссіз.

ОТМ058001

- Алда кетіп бара жатқан автокөлікті анықтау

Егер алда кетіп бара жатқан автокөлікте артынан автокөліктен шығып тұратын жүгі болса немесе егер автокөліктің асты биік болса, жолдағы жағдайға назарды күшейту қажет.

FCA жүйесі автокөліктен шығып тұрған жүкті анықтауға қабілетсіз болуы ықтимал. Бұл жағдайда сіз арттан шығып тұрған заттан тежелу үшін қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыруға және қажет жағдайда қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыру мақсатында қозғалыс жылдамдығын төмендету үшін тежегіш басқысын басуға тиіссіз.

Жаяу жүргіншілер мен велосипедшілерді анықтау (бар болса)

Бергіштің функциялық мүмкіндіктері келесі жағдайларда шектелуі мүмкін:

- Жаяу жүргіншіні немесе велосипедшіні камераның анықтау жүйесі толық анықтай алмағанда, мысалға, ол еңкейгенде немесе жүріс күйін өзгертіп отырғанда.
- Жаяу жүргінші немесе велосипедші тым жылдам қозғалуда немесе бейнекамераның анықтау аймағында аяқасты пайда болса.
- Жаяу жүргінші немесе велосипедші бейнекамераның анықтау жүйесіне айырып білуді қиындататын реңк беретін киіммен кетіп бара жатқанда.
- Сыртқы жарық тым күшті болғанда (мысалға, ашық күн сәулесі астында қозғалғанда немесе күн сәулесі қатты шағылысқанда) немесе айнала тым қараңғы болғанда (мысалға

түнде қараңғы ауыл жолымен қозғалғанда).

- Жаяу жүргінші не велосипедші қиын анықталса немесе айналадағы басқа объектілерден қиын ажыратылады, мысалға, бір топ жаяу жүргінші немесе үлкен тобыр.
- Адам мүсініне ұқсас объектінің болуы.
- Бойы аласа жаяу жүргінші немесе велосипедші.
- Жаяу жүргіншінің жүріп-тұруға мүмкіндігі шектеулі.
- Бергіштің тіркейтін қабілеті әлсіреген.
- Радар бергішін немесе бейнекамераны бөтен объект немесе батпақ жауып қалған.
- Қатты жауын немесе қар сияқты қолайсыз климат жағдайлары радар бергішінің немесе бейнекамераның қамту аясын шектейді.
- Көше шамдарынан немесе қарсы бағыттағы автокөліктен түсетін жарық жолдың сулы бетінен, мысалға, шалшықтан шағылысады.

- Алдыңғы бағыттың көрінуі күн сәулесінен немесе қарсы бағыттағы автокөлік фарынан шағылысу себепті қиындаған
- Жел әйнегі тұманданған; жолдың анық көрінуі қиындаған.
- Қолайсыз жол жағдайлары қозғалыс кезінде автокөлікті шамадан тыс селкілдетеді.
- Жаяу жүргінші немесе велосипедші автокөлік алдында кенет пайда болғанда.
- Алда кетіп бара жатқан велосипедшінің қозғалысы автокөліктің қозғалыс бағытымен қиылысады.
- Өзге электрмагниттік кедергілердің болуы.
- Велосипедшінің жанында құрылыс алаңшасы, рельстер немесе басқа метал заттар болғанда.
- Велосипедті жасау үшін пайдаланылған металды радар анықтай алмайды.

АБАЙЛАҢЫЗ

- Бетпе-бет соқтығысуды болдырмау жүйесін (FCA) автокөлікті сүйрегенде пайдалануға тыйым салынады. Сүйреген кезде FCA жүйесін пайдалану сіздің автокөлікке немесе сүйреуші автокөлікке зиянды болуы мүмкін.
- Егер алда кетіп бара жатқан автокөлікте артынан автокөліктен шығып тұратын жүгі болса немесе егер автокөліктің асты биік болса, өте сақ болыңыз.
- FCA жүйесі радар сигналдарының және бейнекамера деректерінің көмегімен алда кетіп бара жатқан жаяу жүргіншіні немесе автокөлікті (болған жағдайда) анықтауға және қадағалауға арналған.

Ол жаяу жүргіншілерді, велосипедтерді, мотоциклдарды немесе жүк сөмкелері, дүкен арбалары немесе бала арбалары сияқты дөңгелегі бар кішігірім объектілерді анықтауға арналмаған.

- Ешқашан FCA жүйесін тексеріп көруші болмаңыз. Бұл ауыр жарақатқа немесе өлімге әкелуі мүмкін.
- Егер алдыңғы бампер, жел әйнегі, радар немесе камера ауыстырылған немесе жөнделген болса, көлік құралын тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

Ақпарат

Кейбір жағдайларда FCA жүйесі электрмагниттік кедергілер әсерінен өшіп қалуы мүмкін.

БЕТПЕ-БЕТ СОҚТЫҒЫСУДЫ БОЛДЫРМАУ ЖҮЙЕСІ (FCA) — БЕРГІШТІҢ БІРІКТІРІЛГЕН ТҮРІ (АЛДЫҒЫ РАДАР + АЛДЫҒЫ КАМЕРА) (БАР БОЛСА, РЕСЕЙГЕ АРНАЛҒАН)

Бетпе-бет соқтығысуды болдырмау жүйесі (FCA) жүргізушіні соқтығысу қаупінен сақтандыру үшін радар сигналдарын және бейнекамера деректерін бақылау жолымен жолда алда кетіп бара жатқан автокөлікті, жаяу жүргіншіні анықтауға және қадағалап отыруға арналған және, қажет болғанда, ол жедел тежелуді ішіне алуы мүмкін.

⚠ АБАЙЛАҒЫЗ

Бетпе-бет соқтығысуды болдырмау жүйесін (FCA) пайдаланғанда келесі сақтық шараларын сақтау қажет:

- Бұл жүйе қосалқы ғана болып табылады және жүргізушінің өте сақ болуын және зейін қойып отыруын талап етеді. Бергіштер тіркейтін ауқым мен объектілер түрі шектеулі. Жолдағы мән-жайды әрдайым қадағалап отыру қажет.
- Тура сызықпен қозғалғандағы және бұрылыстардағы жылдамдық **ӘРДАЙЫМ** жол жағдайларына және осы учаскеге қойылатын жылдамдық шектеулеріне сәйкес таңдалуы тиіс

- Күтпеген жағдайларға жол бермеу үшін көлік құралын тиісінше басқару қажет. FCA автокөліктің толық тоқтауына немесе соқтығысуды болдырмауға кепілдік бермейді.

Баптаулары және жүйені қосу

Жүйе баптаулары

- Оталдыру кілті қосулы тұрғанда жүргізуші мына мәзірден FCA қоса алады:

«User Settings [Орнатпалар] → Driver assistance [Жүргізушіге көмек] → Forward safety [Алдағы қауіпсіздік]»

- «Active assist [Белсенді көмек]» таңдағанда FCA жүйесі қосылады. FCA соқтығысу қаупінің деңгейіне сәйкес ескертетін хабарламалар мен дыбыстық сигналдар береді. Жүйе соқтығысу қаупінің деңгейіне сәйкес тежегіштерді басқаруды да жүргізеді.

- «Warning only [Тек ескерту]» параметрін таңдағанда FCA жүйесі іске қосылады да соқтығысу қаупінің деңгейіне сәйкес ескертулер ғана жасайды. Тежегіш жүйесін жүргізуші басқарады, өйткені FCA жүйесі басқаруды жүзеге асырмайды.

- «Off [Өш.]» таңдағанда FCA жүйесі өшеді.

FCA жүйесі өшірілгенде СК-дисплейде дабыл бергіш жанады.

Жүргізуші СК-дисплейде FCA қосылу күйін тексере алады. Сонымен қатар, бақылау шамы ESC (электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесі) жүйесі өшірулі болғанда жанады. Егер сигнал шамы FCA қосылғаннан кейін қосулы қалса, жүйені тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

- Жүргізуші СК-дисплейде бастапқы ескерту беру уақытын таңдай алады. «User Settings [Орнатпалар] → Driver assistance [Жүргізушіге көмек] → Warning timing [Ескертулер таймері] → Normal/Later [Қалыпты/Кейінірек]» өтіңіз.

Бетпе-бет соқтығысу туралы бастапқы ескертуге арналған нұсқалар келесі:

- Normal [Қалыпты]:

Осы тармақты таңдағанда бетпе-бет соқтығысу туралы

бастапқы ескерту жоғары сезгіштік дәрежесімен беріледі.

Егер сізге ескерту тым ерте беріліп тұрғандай көрінсе, бетпе-бет соқтығысу туралы ескертуді «Later [Кейінірек]» режиміне ауыстырыңыз.

Тіпті «Normal [Қалыпты]» баптауы таңдалғанның өзінде де алда кетіп бара жатқан автокөлік күрт тоқтаған жағдайда ескертудің бастапқы іске қосылу уақыты соншалық жылдам болмауы мүмкін.

- Later [Кейінірек]

Осы тармақты таңдағанда бетпе-бет соқтығысу туралы бастапқы ескерту әдеттегіден кейінірек беріледі. Бұл баптау бастапқы ескерту берілгенде алда кетіп бара жатқан көлік құралына дейінгі арақашықтықты төмендетуге мүмкіндік береді.

Егер жол қозғалысы қарқынды емес болса және сіздің қозғалыс жылдамдығыңыз онша жоғары болмаса, «Later [Кейінірек]» баптауын таңдаңыз.

* Ескерту уақыты өзгергенде басқа жүйелердің де ескерту уақыты өзгеруі мүмкін.

Ағымдағы ескерту уақытын ескере отырып, ескерту уақытын реттеңіз.

Қосу үшін қажетті талаптар

FCA жүйесі ол СК-дисплейде таңдалғанда және келесі қажетті шаралар орындалғанда қосылады.

- ESC (электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесі) қосұлы болғанда.

- Автокөлік жылдамдығы 8 км/с (сағатына 5 миль) төмен болғанда. (FCA жүйесі белгілі бір жылдамдықтар ауқымында ғана іске қосылады.)

- Жүйе (бар болса) соқтығысып қалуыңыз мүмкін алда кетіп бара жатқан жаяу жүргіншіні, велосипедшіні анықтайды. (FCA жүйесі жүргізу жағдайларына немесе автокөлік күйіне қарай, іске қосылмауы немесе ескертетін дыбыстық сигнал берілмеуі мүмкін.)

«Warning only [Тек ескерту]» параметрі таңдалғанда FCA жүйесі іске қосылады және соқтығысу қаупінің деңгейіне сәйкес ескертулер ғана жасайды.

* FCA жүйесі автокөлік алдындағы жағдайға, жаяу жүргіншінің қозғалыс бағытына және жылдамдығына байланысты тиісінше іске қосылмауы мүмкін.

АБАЙЛАҢЫЗ

- FCA жүйесін қосу/өшіру үшін рөлдік дөңгелектегі ауыстырып-қосқышты басқарар алдында автокөлікті қауіпсіз жерде тұраққа қойыңыз.
- FCA қозғалтқышты іске қосу/тоқтату батырмасын ON (ҚОС) күйіне қосқаннан кейін автоматты түрде қосылады. Жүргізуші FCA жүйесін СК-дисплейдегі жүйелік баптаулар көмегімен өшіре алады.
- FCA жүйесі ESC жүйесін (электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесі) өшкенде автоматты түрде өшеді. Егер ESC жүйесі өшірулі болса, FCA жүйесін СК-дисплейде қосу мүмкін болмайды. FCA дабыл бергіші жанады, бұл қалыпты болып табылады.

FCA ескертетін хабарламасы және жүйені басқару

FCA жүйесі соқтығысу қаупінің деңгейіне сәйкес, мысалға, алда кетіп бара жатқан автокөлік күрт тоқтағанда, тежелуге қажетті арақашықтық жеткіліксіз болғанда немесе жаяу жүргіншіні анықтағанда ескертетін хабарлама шығарады және ескертетін сигналдар береді. Жүйе соқтығысу қаупінің деңгейіне байланысты тежегіштерді де басқарады.

Жүргізуші СК-дисплейде пайдаланушы баптауларында бастапқы ескерту беру уақытын таңдай алады. Соқтығысу туралы бастапқы хабарламаны беру нұсқалары мыналар: NORMAL (қалыпты) немесе LATE (кешігумен).

«Warning only [Тек ескерту]» параметрі таңдалғанда FCA жүйесі іске қосылады және соқтығысу қаупінің деңгейіне сәйкес ескертулер ғана жасайды. Тежегіш жүйесін жүргізуші басқармайды, өйткені FCA жүйесі басқаруды орындамайды.

Болуы мүмкін соқтығысу туралы ескерту (Алғашқы ескерту)

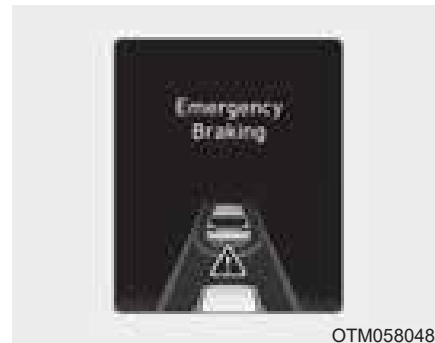

СК-дисплейге хабарлама шығарылады да ескертетін дыбыстық сигнал беріледі. Сонымен қатар, кейбір автокөліктердің жүйелерінде автокөлік жылдамдығын төмендетуге көмектесу үшін қозғалтқышты басқаруға араласу орындалады.

- Автокөлік жылдамдықты орташа төмендетуі мүмкін.

- FCA жүйесі соқтығысу кезіндегі соққыны жеңілдету үшін тежегіштерге шектеулі бақылауды жүзеге асырады.
- «Warning only [Тек ескерту]» параметрі таңдалғанда FCA жүйесі іске қосылады және соқтығысу қаупінің деңгейіне сәйкес ескертулер ғана жасайды. Тежегіш жүйесін жүргізуші басқармайды, өйткені FCA жүйесі басқаруды орындамайды.

Жедел тежелу (Екінші ескерту)

СК-дисплейге хабарлама шығарылады да ескертетін дыбыстық сигнал беріледі.

Сонымен қатар, кейбір автокөліктердің жүйелерінде автокөлік жылдамдығын төмендетуге көмектесу үшін қозғалтқышты басқаруға араласу орындалады.

- FCA жүйесі соқтығысу кезіндегі соққыны жеңілдету үшін тежегіштерге шектеулі бақылауды жүзеге асырады. Тежегіштерді бақылау тікелей соқтығысар алдында барынша күшейеді.
- «Warning only [Тек ескерту]» параметрі таңдалғанда FCA жүйесі іске қосылады және соқтығысу қаупінің деңгейіне сәйкес ескертулер ғана жасайды. Тежегіш жүйесін жүргізуші басқармайды, өйткені FCA жүйесі басқаруды орындамайды.

Тежегіштер жұмысы

- Қауіпті жағдайда тежегіш жүйесі жүргізушінің тежегіш басқысын басуына жылдам жауап қайтаруға әзірлік күйіне өтеді.
- FCA жүйесі оңтайлы тежелу үшін жүргізуші тежегіш басқысын басқанда қосымша тежегіштен түсетін күшті қамтамасыз етеді.
- Тежелуді басқару жүргізуші акселератор басқысын күрт басқанда немесе рөлдік дөңгелекті қалт бұрғанда автоматты түрде өшеді.
- FCA жүйесінің көмегімен тежелуді басқару қауіп факторлары жоғалғанда автоматты түрде өшеді.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жүргізуші FCA жүйесінің ескертетін хабарлама немесе сигнал берген-бермегеніне қарамастан, автокөлікті басқару кезінде әрдайым сақ болуға міндетті.

АБАЙЛАҢЫЗ

Тежелуді басқару автокөліктің толық тоқтауына немесе соқтығысудың жолы кесілуіне кепілдік бермейді. Жүргізуші қауіпсіз қозғалысқа және автокөліктің басқарылуына жауапты.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

FCA жүйесінің логикалық сұлбасы алда кетіп бара жатқан автокөлікке дейінгі арақашықтық, алда кетіп бара жатқан көліктің, жаяу жүргіншінің жылдамдығы және жүргізуші басқарып отырған автокөлік жылдамдығы сияқты белгілі бір параметрлер шегінде жұмыс істейді. Нашар күн райы немесе жол жағдайлары сынды белгілі бір мән-жайлар FCA жүйесінің жұмысына кедергі келтіруі мүмкін.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Жүйені іске қосу үшін қауіпті жүргізу стилін іс жүзінде қолданушы болмаңыз.

FCA бергіші

■ Алдыңғы радар

OTM058028

■ Алдыңғы камера

OTM058029

FCA жүйесі дұрыс жұмыс істеуі үшін бергіштің батпақ пен қардан таза болуын әрдайым қадағалаңыз.

Объективтегі батпақ, қар және бөтен заттар бергіштің тану тиімділігіне теріс ықпал етуі мүмкін.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

- Радар бергішінің жанына нөмір белгісі жазылған кестешені немесе бамперге арналған жапсырмалар немесе бампер бағыттағышы сияқты бөтен заттарды орналастырмаңыз.
- Радар бергіші мен объектив қақпағын әрдайым таза ұстаңыз.
- Автокөлікті тазалау үшін жұмсақ тінді ғана пайдаланыңыз. Тікелей бергішке немесе бергіш қақпағына қысымды суды тозаңдатпаңыз.

- Радар бергішіне немесе бергіш қақпағына артық күш түсірмеңіз. Егер бергішті тепетендігі дұрыс күйден күшпен ауыстыратын болсаңыз, жүйе дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Бұл жағдайда ескертетін хабарлама бейнеленбеуі мүмкін. Көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгінуді ұсынамыз.
- Егер алдыңғы бамперде радар бергіші маңайында зақым пайда болса, FCA жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгінуді ұсынамыз.
- Зақымданған бергішті немесе бергіш қақпағын жөндеу немесе ауыстыру үшін түпнұсқа бөлшектерді ғана пайдаланыңыз. Бергіш қақпағына бояу жақпаңыз.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

- ЕШҚАШАН жел әйнекке қандай да болмасын көмекші керек-жарақтар қоймаңыз немесе жапсырмаларды жапсырмаңыз және жел әйнекке тонировка жасамаңыз.
- ЕШҚАШАН құрылғылар панеліне қандай да болмасын шағылысатын заттарды (мысалға, ақ қағазды, айнаны) қоймаңыз. Кез келген жарық шағылысуы жүйе ақауына әкелуі мүмкін.
- Бейнекамераны су тиюден ерекше қорғаңыз.
- ЕШҚАШАН бейнекамера торабын бөлшектемеңіз және бейнекамера торабын соққы беру әсерінен сақтаңыз.
- Көлік аудиожүйесінің қатты дауыста жұмыс істеуі жүйенің ескерту дыбысын басып тастауы мүмкін.

Ақпарат

Төмендегі жағдайда жүйені тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады:

- Жел әйнегі ауыстырылғанда.
- Радиолокациялық бергіш немесе қақпақ зақымданғанда немесе ауыстырылғанда.

Ескертетін хабарлама және сигнал шамы

Forward Collision Avoidance Assist (FCA) system disabled. Radar blocked [Алдыңғы соқтығысуларға қарсы көмек жүйесі өш. Радар бұғатталған]

Егер радар қақпағы батпақпен немесе қармен бұғатталған болса, FCA жүйесі жұмысын уақытша тоқтатуы мүмкін. Осы жағдай пайда болғанда СК дисплейде ескертетін хабарлама пайда болады.

FCA жүйесінің жұмысын жаңғырту үшін радар қақпағын батпақтан, қардан және бөгде заттардан тазалаңыз.

Жүйенің қалыпты жұмыс режимі камера объективін тазалағаннан кейін қалпына келеді.

FCA жүйесі қозғалтқышты іске қосқаннан кейін бір де бір объект анықталмайтын учаскелерде (мысалға, ашық жер) дұрыс істемеуі мүмкін.

АБАЙЛАҢЫЗ

FCA жүйесі жол жағдайларына, қолайсыз климатқа немесе қозғалыс жағдайларына байланысты іске қосылмай қалуы мүмкін.

Forward Collision-Avoidance Assist (FCA) system disabled. Camera obscured [Алдыңғы соқтығысуларға қарсы көмек жүйесі өш. Камера бұғатталған]

Егер камера қақпағы батпақпен немесе қармен бұғатталған болса, FCA жүйесі жұмысын уақытша тоқтатуы мүмкін. Осы жағдай пайда болғанда СК дисплейде ескертетін хабарлама пайда болады.

FCA жүйесінің жұмысын жаңғырту үшін алдыңғы камера қақпағын батпақтан, қардан және бөгде заттардан тазалаңыз.

Жүйенің қалыпты жұмыс режимі камера объективасын тазалағаннан кейін қалпына келеді.

FCA жүйесі қозғалтқышты іске қосқаннан кейін бір де бір объект анықталмайтын учаскелерде (мысалға, ашық жер) дұрыс істемеуі мүмкін.

Жүйе ақауы

Check Forward Collision Avoidance Assist system [Алдыңғы соққарсы көмек жүйесін тексеріңіз]

- Егер FCA тиісінше жұмыс істемесе, FCA сигналдық шамы (🚗) жанады да дисплейде бірнеше секундқа ескертетін хабарлама пайда болады. Хабарлама жоғалып кеткеннен кейін бас сигналдық шам (⚠️) жанады. Бұл жағдайда көлік құралын тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

- FCA ескертетін хабарламасы ESC (электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесі) сигналдық шамының қосылуымен бірауақытта шығарылуы мүмкін.

АБАЙЛАҢЫЗ

- FCA жүйесі көмекші ғана болып табылады және жүргізушіге қолайлы болу үшін істелген. Көлік құралын басқаруға жауапкершілікті жүргізуші арқалайды. FCA жүйесіне ғана арқа сүйеуге болмайды. Тежелу үшін қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыру және қажет болғанда жылдамдықты төмендету үшін тежегіштерді пайдалану қажет.

- Кейбір жағдайларда және кейбір жүргізу жағдайларында FCA жүйесі қажеттілік болмаса да ескертулер беруі және тежегіш жүйесін іске қосуы мүмкін. Сонымен қатар, FCA жүйесі бергіштің анықтау функциясында шектеу болуы себепті ескерту бермеуі және тежегішті іске қоспауы мүмкін. Сонымен қатар, белгілі бір мән-жайларда алдыңғы камераның тану жүйесі алда кетіп бара жатқан көлік құралын анықтамауы мүмкін. FCA жүйесі қосылмауы, ал ескертетін хабарлама пайда болмауы мүмкін.
- Тіпті егер FCA жүйесінің тежегіштерді басқару функциясы ақаулы күйде болса да, көлік құралының негізгі тежегіш жүйесі штаттық режимде жұмыс істейтін болады. Алайда тежегіштерді басқару функциясы іске қосылмайды.

- Егер алдыдағы автокөлік аяқасты тоқтаса, сіз тежегіш басқысын басып үлгермеуіңіз мүмкін. Алда кетіп бара жатқан келесі көлікке дейінгі қауіпсіз арақашықтықты сақтаңыз.
- FCA жүйесінің көмегімен күрт тежелген кезде бекітілмеген заттар оқтай атылуы мүмкін. Сондықтан, заттарды бекітіп отырыңыз.
- FCA жүйесі жүргізуші соқтығысудан қашу үшін тежегіш басқысын басқанда іске қосылмауы мүмкін.
- Тежегіш жүйесін басқару жеткіліксіз болуы мүмкін, бұл алдағы автокөлік күрт тежелгенде соқтығысуға әкелуі мүмкін. Өте сақ болыңыз.

- FCA жүйесімен күрт тежелген жағдайда жолаушылар жарақат алуы мүмкін. Өте сақ болған жөн.
- FCA жүйесі сіздің автокөліктің алдында кетіп бара жатқан автокөліктерді анықтауға ғана арналған.

АБАЙЛАҢЫЗ

- FCA жүйесі автокөлік артқа жүргенде жұмыс істемейді.
- FCA жүйесі жолдағы басқа объектілерді, мысалға жануарларды анықтауға арналмаған.
- FCA жүйесі автокөлік алдында кетіп бара жатқан автокөліктерді анықтамайды.

• FCA жүйесі қарсы қозғалыс жолағында келе жатқан автокөліктерді анықтамайды.

• FCA жүйесі қиылысатын қозғалыс ағынынан жақындап келе жатқан автокөліктерді анықтамайды.

• FCA жүйесі тұраққа қойылған автокөліктен бүйірден жақындап келе жатқан автокөлікті анықтай алмайды (мысалға, тұйық көшеде).

Мұндай жағдайларда сіз тежелу үшін қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыруға және қажет болғанда қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыру мақсатында қозғалыс жылдамдығын төмендету үшін тежегіш басқысын басуға тиіссіз.

Жүйе шектеулері

Бетпе-бет соқтығысуды болдырмау жүйесі (FCA) жүргізушіні қауіп төндіріп тұрған соқтығысудан ескерту үшін радар сигналдарын және бейнекамерадан берілетін деректерді бақылау жолымен жолда алда кетіп бара жатқан автокөлікті, жаяу жүргіншіні анықтауға және қадағалауға арналған және, қажет жағдайда, ол жедел тежелуді іске қосады.

Белгілі бір жағдайларда радар бергіші немесе бейнекамера алда кетіп бара жатқан автокөлікті, жаяу жүргіншіні анықтай алмайды. Мұндай жағдайларда FCA жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Жүргізуші FCA жүйесінің жұмысы шектеліп қалуы мүмкін төменде аталған жағдайларда сақ болғаны жөн.

Автокөліктерді анықтау

Бергіштің функциялық мүмкіндіктері келесі жағдайларда шектелуі мүмкін:

- Радар бергіші немесе бейнекамера бөгде объектімен немесе батпақпен бұғатталып қалған.
- Камераның қамту аясы жел әйнектің тонировкасы немесе үлбірмен жабылуы, бөтен заттармен (жапсырмалар, шыбын-шіркейлер және т.б.) жел әйнектің зақымдануы немесе ластануы себепті шектелген.
- Қатты жауын немесе қар сияқты қолайсыз климат жағдайлары камераның қамту аясын тарайтады.
- Электрмагниттік толқындардың кедергі тудыруы.
- Радар бергіші сигналдарының қатты әркелкі шағылысуы.
- Радиолокациялық бергіштің немесе камера бергішінің тіркейтін қабілеті шектелген.

- Алдағы көлік құралы анықтауға тым кішкентай (мысалға, мотоцикл, велосипедші және т.б.).
- Алда кетіп бара жатқан автокөлік бейнекамераның тану жүйесіне анықтауға тым үлкен ірігабаритті автокөлік немесе трейлер болғанда (мысалға, тіркемесі бар автотартпақ).
- Камераның қамту аясы жеткілікті жарықтандырылмаған (қатты қараңғылық немесе өте күшті шағылысу шолуға кедергі келтіреді).
- Алда кетіп бара жатқан автокөліктің артқы фаралары не сөндірулі не стандартқа сай орналастырылмаған.
- Сырттан жарықтандырылғандықтың күрт өзгеруі, мысалға, туннельге кіргенде немесе шыққанда.
- Көше шамдарынан немесе қарсы бағыттағы автокөліктен түсетін жарық жолдың сулы бетінен, мысалға, шалшықтан шағылысады.
- Алдыңғы бағыттың көрінуі күн сәулесінен немесе қарсы бағыттағы автокөлік фарынан шағылысу себепті қиындаған.
- Жел әйнегі тұманданған; жолдың анық көрінуі қиындаған.
- Алда кетіп бара жатқан автокөлік әркелкі қозғалады.
- Көлік құралы жер немесе тегіс емес, жабыны күрт өзгеретін жолда.
- Көлік құралы құрылыс алаңшасы, теміржол және т.б. сынды ішінде метал заттары бар аймақтарға жақын кетіп барады.
- Автокөлік ғимарат ішінде, мысалға жерасты паркінгінде кетіп барады.
- Камера алдағы автокөлікті тұтас анықтамайды.
- Камера зақымданған.
- Сырттағы жарықтандырылғандық тым әлсіз, мысалға, түнгі уақытта немесе автокөлік туннельде кетіп бара жатқанда фаралар қосылмағанда.
- Жолдың бөлу жолағымен, ағаштармен және т.б. көлеңкеленуі.
- Автокөлік жол баж салығын жинау бекеті арқылы жүріп өткенде.
- Жел әйнегі тұманданған; жолдың анық көрінуі қиындаған.
- Алда кетіп бара жатқан автокөліктің артқы бөлігі тиісінше көрінбейді. (автокөлік басқа бағытқа бұрылуда немесе аударылып қалған.)
- Қолайсыз жол жағдайлары қозғалыс кезінде автокөлікті шамадан тыс селкілдетеді.
- Бергіштің анықтау функциясы қолдан жасалған кедір-бұдыр жерден жүріп өткенде аяқасты өзгереді.
- Алда кетіп бара жатқан автокөлік қозғалыс бағытына қатысты тік жазықтықта кетіп барады.

- Алда кетіп бара жатқан автокөлік тік жазықтықта тоқтат тұр.
- Алдағы автокөлік сіздің автокөлік жаққа қарай қозғалуда немесе артқа беруде.
- Шеңбер қозғалысымен қиылысу бойынша қозғалыс жүргізілуде және алдыда басқа көлік құралы кетіп барады.

- Қисық траектория бойынша қозғалыс

FCA жүйесінің сипаттамалары бұрылыста қозғалғанда шектелуі мүмкін.

Бұрылыста қозғалғанда осы жолақпен алда кетіп бара жатқан көлік құралы анықталмайды және FCA жүйесінің тиімділігі төмендеуі мүмкін. Бұл жалған сигнал берілуіне және тежелуге немесе қажет кезде сигналдың берілмеуіне және тежелмеуге әкелуі мүмкін.

Сонымен қатар, белгілі бір жағдайларда радардың алдыңғы бергіші немесе бейнекамераның анықтау жүйесі бұрылыста кетіп бара жатқан көлік құралын анықтамауы мүмкін.

Мұндай жағдайларда жүргізуші тежелу үшін қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыруы және қажет жағдайда қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыру мақсатында қозғалыс жылдамдығын төмендету үшін тежегіш басқысын басыуы тиіс.

Әрқашан осы жол жағдайларында FCA қауіпсіз жұмысы қамтамасыз етілетініне сенімді болу керек.

FCA жүйесі қисық жолмен қозғалғанда келесі жолақтағы автокөлікті анықтауы мүмкін.

Мұндай жағдайда жүйе дыбыстық сигнал беріп, тежегіш жүйесін қолдануы мүмкін.

Жүргізген кезде абай болыңыз және жол жағдайларын қадағалап отырыңыз. Қажет болғанда жылдамдықты төмендету және қауіпсіз арақашықтықты сақтау үшін тежегіш басқысын басыңыз.

Сондай-ақ қажет болғанда жүйенің күтпеген жерден іске қосылуына жол бермеу мақсатында жылдамдықты төмендету үшін тежегіш басқысын басыңыз.

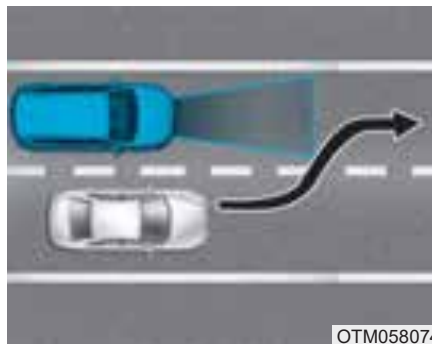

- Еңіс жердегі қозғалыс

FCA тіркейтін қабілеті еңісте жоғары немесе төмен қозғалғанда төмендейді. Бұл ретте сол қатарда алда кетіп бара жатқан автокөліктер тіркелмеуі мүмкін. Жүйе артық ескертетін хабарламалар шығаруы және сигналдар беруі немесе ешқандай хабарлама шығармауы және сигнал бермеуі мүмкін.

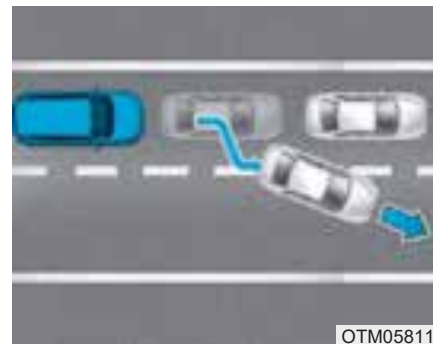
Егер FCA еңіс жермен жүріп өткеннен кейін аяқасты алда кетіп бара жатқан автокөлікті тіркесе, күрт тежелуді сезінуге болады.

Еңіс жерде жоғары немесе төмен қозғалғанда алдағы жол жағдайын үнемі қадағалап отыру және қажет жағдайда, қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыру үшін тежегіш басқысын басу қажет.

- Қозғалыс жолағын ауыстыру

Алда кетіп бара жатқан автокөлік қозғалыс жолағын ауыстырғанда FCA жүйесі автокөлікті кідіріспен анықтауы мүмкін, әсіресе, егер автокөлік қозғалыс жолағын күрт ауыстырғанда. Бұл жағдайда жүргізуші тежелу үшін қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыруы және қажет жағдайда қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыру мақсатында қозғалыс жылдамдығын төмендету үшін тежегіш басқысын басуы тиіс.

Жиі тоқтай отырып қозғалғанда және алда кетіп бара жатқан автокөлік қозғалыс жолағының сыртында тоқтағанда FCA жүйесі, бәлкім, қазір сіздің алдыңызда кетіп бара жатқан автокөлікті дереу анықтай алмауы мүмкін. Бұл жағдайда сіз тежелу үшін қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыруға және қажет жағдайда қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыру мақсатында қозғалыс жылдамдығын төмендету үшін тежегіш басқысын басуға тиіссіз.

- Алда кетіп бара жатқан автокөлікті анықтау

Егер алда кетіп бара жатқан автокөлікте артынан автокөліктен шығып тұратын жүгі болса немесе егер автокөліктің асты биік болса, жолдағы жағдайға назарды күшейту қажет.

FCA жүйесі автокөліктен шығып тұрған жүкті анықтауға қабілетсіз болуы ықтимал. Бұл жағдайда сіз арттан шығып тұрған заттан тежелу үшін қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыруға және қажет жағдайда қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыру мақсатында қозғалыс жылдамдығын төмендету үшін тежегіш басқысын басуға тиіссіз.

Жаяу жүргіншілерді анықтау

Бергіштің функциялық мүмкіндіктері келесі жағдайларда шектелуі мүмкін:

- Жаяу жүргіншіні камераның анықтау жүйесі толық анықтай алмағанда, мысалға, ол еңкейгенде немесе жүріс күйін өзгертіп отырғанда.
- Жаяу жүргінші тым жылдам қозғалуда немесе бейнекамераның анықтау аймағында аяқасты пайда болса
- Жаяу жүргінші бейнекамераның анықтау жүйесіне айырып білуді қиындататын реңк беретін киіммен кетіп бара жатқанда.
- Сыртқы жарық тым күшті болғанда (мысалға, ашық күн сәулесі астында қозғалғанда немесе күн сәулесі қатты шағылысқанда) немесе айнала тым қараңғы болғанда (мысалға түнде қараңғы ауыл жолымен қозғалғанда).

- Жаяу жүргінші қиын анықталады немесе айналадағы басқа объектілерден қиын ажыратылады, мысалға, бір топ жаяу жүргінші немесе үлкен тобыр.
- Адам мүсініне ұқсас объектінің болуы.
- Бойы аласа жаяу жүргінші.
- Жаяу жүргіншінің жүріп-тұруға мүмкіндігі шектеулі.
- Бергіштің тіркейтін қабілеті әлсіреген.
- Радар бергішін немесе бейнекамераны бөтен объект немесе батпақ жауып қалған.
- Қатты жауын немесе қар сияқты қолайсыз климат жағдайлары радар бергішінің немесе бейнекамераның қамту аясын шектейді.
- Көше шамдарынан немесе қарсы бағыттағы автокөліктен түсетін жарық жолдың сулы бетінен, мысалға, шалшықтан шағылысады.
- Алдыңғы бағыттың көрінуі күн сәулесінен немесе қарсы бағыттағы автокөлік фарынан шағылысу себепті қиындаған.
- Жел әйнегі тұманданған; жолдың анық көрінуі қиындаған.
- Қолайсыз жол жағдайлары қозғалыс кезінде автокөлікті шамадан тыс селкілдетеді.
- Жаяу жүргінші автокөлік алдында кенет пайда болғанда.
- Өзге электрмагниттік кедергілердің болуы.
- Жаяу жүргіншінің жанында құрылыс алаңшасы, рельстер немесе басқа метал заттар болғанда.

АБАЙЛАҢЫЗ

- Бетпе-бет соқтығысуды болдырмау жүйесін (FCA) автокөлікті сүйрегенде пайдалануға тыйым салынады. Сүйреген кезде FCA жүйесін пайдалану сіздің автокөлікке немесе сүйреуші автокөлікке зиянды болуы мүмкін.
- Егер алда кетіп бара жатқан автокөлікте артынан автокөліктен шығып тұратын жүгі болса немесе егер автокөліктің асты биік болса, өте сақ болыңыз.

- FCA жүйесі радар сигналдарының және бейнекамера деректерінің көмегімен алда кетіп бара жатқан жаяу жүргіншіні немесе автокөлікті (болған жағдайда) анықтауға және қадағалауға арналған. Ол жаяу жүргіншілерді, велосипедтерді, мотоциклдарды немесе жүк сөмкелері, дүкен арбалары немесе бала арбалары сияқты дөңгелегі бар кішігірім объектілерді анықтауға арналмаған.
- Ешқашан FCA жүйесін тексеріп көруші болмаңыз. Бұл ауыр жарақатқа немесе өлімге әкелуі мүмкін.
- Егер алдыңғы бампер, жел әйнегі, радар немесе камера ауыстырылған немесе жөнделген болса, көлік құралын тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

i Ақпарат

Кейбір жағдайларда FCA жүйесі электрмагниттік кедергілер әсерінен өшіп қалуі мүмкін.

ЕСКЕРТУ ЖҮЙЕСІ (БАР БОЛСА)

Жүйе сипаттамасы

Жүргізушінің көріну аймағынан тыс жерде соқтығысу ықтималдығы туралы ескерту жүйесі (BCW)

Көрінбейтін аймақта жақындап келе жатқан көлік құралының барын ескерту үшін көрінбейтін аймақтағы объектімен соқтығысу мүмкіндігі туралы ескерту жүйесі (BCW) артқы бамперде орнатылған радар бергіштерін пайдаланады.

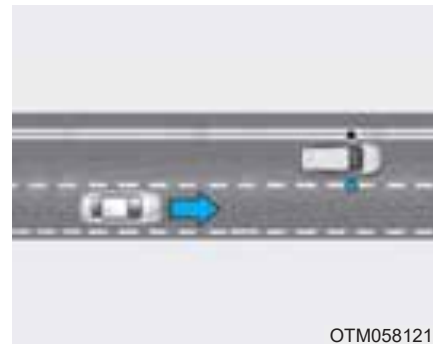
1) Көрінбейтін аймақ

Көрінбейтін аймақтағы анықталу ұзақтығы көлік құралының жылдамдығына байланысты.

Егер көлік құралы жақын жердегі көлік құралдарымен салыстырғанда, жоғарылау жылдамдықпен қозғалып бара жатса, жүргізушіге хабар берілмейді.

2) Жоғары жылдамдықпен жақындау

Егер жоғары жылдамдықпен кетіп бара жатқан көлік құралы аралас қозғалыс жолағына жақындап келе жатса, қозғалыс жолағын ауыстырғанда көмек жүйесі жүргізушіні хабардар етеді. Егер жүргізуші жүйе жақындап келе жатқан көлік құралын тіркеген сәтте бұрылыс көрсеткішін қосса, жүйе дыбыстық хабарландыру жасайды.

АБАЙЛАҢЫЗ

- Қозғалыс кезінде, тіпті көріну аймағынан тыс жерде соқтығысу ықтималдығын ескерту жүйесі істеп тұрса да жол жағдайларын үнемі қадағалап отыру және күтпеген жағдайларға дайын болу қажет.
- Көрінбейтін аймақта объектімен соқтығысу мүмкіндігін ескерту жүйесі (BCW) көмекші жүйе болып табылады. Жүйеге толығымен арқа сүйеуге болмайды. Қауіпсіздік мақсатында қозғалыс кезінде сақ болу қажет.

- Көрінбейтін аймақта объектімен соқтығысу мүмкіндігін ескерту жүйесі (BCW) қауіпсіз жүргізу практикасын алмастыра алмайды. Басқа жолаққа ауысар немесе артқы жүріспен қозғалар алдында сақтық таныту және көлік құралын қауіпсіз жолмен басқару қажет.
- Көрінбейтін аймақта объектімен соқтығысу мүмкіндігін ескерту жүйесі (BCW) автокөліктің қозғалыс жолағы бойындағы объектілердің барлығын анықтай алмайды.

Баптаулары және жүйені қосу

Жүйе баптаулары

- Оталдыру кілті қосулы болғанда жүргізуші мына мәзірден жүйені қоса алады: «User Settings [Орнатпалар] → Driver assistance [Жүргізушіге көмек] → Blind-spot safety [“Көрінбейтін аймақтар” мониторингі]»
  - BCW жүйесі «Warning only [Тек ескерту]» параметрі таңдалғанда қосылады. Жүргізушінің көрінбейтін аймағына автокөлік жақындағанда дыбыстық сигнал беріледі.
  - «Off [Өш.]» параметрін таңдағанда жүйе және BCW батырмасындағы индикатор өшеді.

- Жүйе өшіп тұрғанда BCW батырмасын басқанда батырмадағы индикатор жанады да жүйе қосылады. Бұл жағдайда жүйе оның қозғалтқышты өшірген кезде болған күйіне қайтады.
Жүйе қосулы тұрғанда қозғалтқышты алғаш қосқанда және кейін тоқтатып, іске қосқанда сыртқы артқы көрініс айнасында жарықтық индикация жанады да 3 секунд бойы жанып тұрады.
- Қозғалтқышты тоқтатып, қайта қосқаннан кейін жүйе өткен күйге оралады.
- Жүргізуші СК-дисплейде пайдаланушы баптауларында «User Settings [Орнатпалар] → Driver assistance [Жүргізушіге көмек] → Warning timing [Ескертулер таймері]» параметрін таңдау арқылы бастапқы ескертуді беру уақытын таңдай алады.
- Көріну аймағынан тыс жерде соқтығысу ықтималдығы туралы бастапқы ескертуге арналған нұсқалар:
  - Normal [Қалыпты]:
Осы тармақты таңдағанда көріну аймағынан тыс жерде соқтығысу ықтималдығы туралы бастапқы ескерту кәдімгідей беріледі. Егер осы параметр сізге тым сезімтал көрінсе, «Later [Кейінірек]» опциясын таңдаңыз.
Ескертудің берілу уақыты бүйірдегі/арттағы автокөлік жылдамдығын тез арттырғанда баяу көрінуі мүмкін.
  - Later [Кейінірек]:
Жол қозғалысы қарқынды болмаса және сіз төмен жылдамдықпен кетіп бара жатсаңыз, осы параметрді таңдаңыз. Дегенмен, егер сіз ескерту уақытын өзгертсеңіз, басқа жүйелердің де ескерту уақыты өзгеріп кетуі мүмкін. Ескерту уақытын өзгертпес бұрын оны тексеріп алыңыз.

- Көрінбейтін аймақта объектімен соқтығысу ықтималдығы туралы ескерту жүйесінің ескерту сигналының дауыс қаттылығын таңдау үшін СК-дисплейде «User Settings [Орнатпалар] → Driver assistance [Жүргізушіге көмек] → Warning volume [Ескертулердің дауыс қаттылығы] → High/Medium/Low [Қатты/Орташа/Ақырын]» таңдаңыз. Бұл басқа жүйелердің де ескерту сигналдарының дауыс қаттылығының өзгеруіне әкелуі мүмкін.

Толығырақ 3-тараудың «СК дисплей» бөлімін қар.

Жұмыс жағдайлары

Жүйе келесі талаптар сақталғанда әзірлік режиміне өтеді:

Көлік құралының жылдамдығы 30 км/с (сағатына 20 миль) жоғары болғанда.

Ескертетін хабарлама және жүйені басқару

Көріну аймағынан тыс жерде соқтығысу ықтималдығы туралы ескерту жүйесі (BCW)

Бірінші дәрежедегі ескертетін сигнал

Егер жүйенің әрекет ету радиусында автокөлік анықталса, сыртқы артқы көрініс айнасында және алдыңғы әйнекке проекцияланатын дисплейде сигнал шамы жанады (бар болса).

Егер анықталған көлік құралы көрінбейтін аймақта одан әрі тіркелмесе, ескерту көлік құралы қозғалысының жол жағдайларына байланысты өшіріледі.

[A]: Ескертетін дыбыстық сигнал

Екінші деңгейдегі ескертетін сигнал

Жүргізушіге дыбыстық хабар бергіш келесі жағдайларда қосылады:

1. Радар жүйесі көрінбейтін аймақта көлік құралын анықтады ЖӘНЕ
2. Бұрылыс көрсеткіші қосылған (көлік құралы анықталған жақтағы).

Осы хабар бергіш іске қосылғанда сыртқы айнада және алдыңғы әйнекке ақпаратты проекцияланатын дисплейде (бар болса) сигнал шамы да жыпылықтай бастайды. Сондай-ақ дыбыстық сигнал беріледі.

Бұрылыс көрсеткіші өшкенде екінші деңгейдегі сигнал өшеді.

Егер анықталған көлік құралы көрінбейтін аймақта одан әрі тіркелмесе, ескерту көлік құралы қозғалысының жол жағдайларына байланысты өшіріледі.

АБАЙЛАҢЫЗ

- Сыртқы артқы көрініс айнасындағы бақылау шамы жүйе арттағы көлік құралын анықтағанда жанады.

ЖКО жол бермеу үшін айналадағы жағдайды қадағалауды ұмытып, зейініңізді бақылау шамына ғана аудармаған жөн.

- Автокөлік көріну аймағынан тыс жерде соқтығысу ықтималдығы туралы ескерту жүйесімен (BCW) жабдықталған болса да жүргізуші көлікті бар жауапкершілігімен басқаруы тиіс. Осы жүйелерге ғана арқа сүйеуге болмайды, орынды ауыстырар немесе артқа жүрер алдында айналадағы жағдайды әрдайым тексеріп отыру керек.

- Кейбір жағдайларда жүйе ескертетін сигнал бермеуі мүмкін, сондықтан қозғалыс кезінде үнемі айналадағы жағдайды назардан шығармау қажет.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Жүргізуші артқы көрініс айнасында индикатордың жанып не жанбай тұрғанына, сондай-ақ дыбыстық сигналға қарамастан, автокөлікті бар жауапкершілігімен басқаруы тиіс.
- Көлік аудиожүйесінің қатты дауыста жұмыс істеуі көрінбейтін аймақта объектімен соқтығысу туралы ескерту жүйесінің ескерту дыбысын басып тастауы мүмкін.
- Егер біруақытта басқа жүйенің ескерту сигналы берілсе, көрінбейтін аймақта объектімен соқтығысу туралы ескерту жүйесінің дыбысы естілмей қалуы мүмкін.

Анықтау бергіші

■ Артқы радар

Артқы радар

Артқы радарлар — бұл автокөліктің бүйіріндегі/артындағы аймақтарды қадағалайтын артқы бамперде орналасқан бергіштер. Тиісінше жұмыс істеу үшін артқы бампер таза болуы тиіс.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Егер артқы бампер зақымданған, ауыстырылған немесе жөнделген болса, жүйе дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Анықтау аймағы кейде жүру бөлігінің кеңдігіне байланысты болуы мүмкін. Тар жолда жүйе көрші жолақтағы көлік құралдарын тіркеуі мүмкін.
- Жүйе қатты электрмагниттік толқындар әсерінен қосылып кетуі мүмкін.
- Бергіш әрдайым таза болуы тиіс.
- **ЕШҚАШАН** бергішті бөлшектемеңіз және бергішті соғып алмаңыз.

- Радар бергішіне немесе бергіш қақпағына артық күш түсірмеңіз. Егер бергішті тепе-теңдігі дұрыс күйден күшпен ауыстыратын болсаңыз, жүйе дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Бұл жағдайда ескертетін хабарлама бейнеленбеуі мүмкін. Көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгінуді ұсынамыз.
- Радиолокациялық бергішке жақын жерге бамперге арналған жапсырмалар немесе бампер бағыттағышы сияқты бөтен заттарды орналастырмаңыз және бергіштің орнатылатын орнын баямаңыз. Бұл бергіштің сезгіштігіне теріс әсер беруі мүмкін.

Blind-Spot Collision Warning (BCW) system disabled. Radar blocked [Көрінбейтін аймақта соқтығысуларды болдырмау жүйесі өшірілі. Радар бұғатталған]

- Бұл ескертетін хабарлама келесі жағдайларда шығарылады:
  - Артқы бампердегі бір не бірнеше бергіш батпақпен, қармен не бөтен объектімен бұғатталған.
  - Бергіш ұзақ уақыт бойы басқа көлік құралдарын анықтамайтын елді мекенде қозғалғанда.

- Қатты жауын-шашын не қар жауу сияқты қолайсыз ауа райында.

Мұндай жағдайларда BCW батырмасындағы индикатор және жүйе автоматты түрде өшеді.

Егер тіркеме немесе велосипедтерді тасымалдауға арналған бекітпе пайдаланылса, BCW және RCCW (бар болса) жүйесін қосыңыз.

- BCW батырмасын басыңыз (батырмадағы индикатор сөнеді).

- «User Settings [Орнатпалар] → Driving Assist [Жүргізгендегі көмек] → Blind-spot safety [«Көрінбейтін аймақтар» мониторингі] → Rear Cross-Traffic Collision Warning [RCCW (Қиылыста арттан соқтығысуларға қарсы ескерту)]» (бар болса) таңдап, RCCW жүйесін өшіріңіз.

BCW жүйесін пайдалану үшін тіркемені ағытыңыз немесе велосипедті тасымалдауға арналған бекітпені шешіңіз.

Егер құрылғылар комбинациясында BCW өшкені туралы ескертетін хабарлама пайда болса, артқы бампердегі бергіштердің орналасатын орындарында батпақ пен қардың жоқтығына көз жеткізу қажет. Бергіштердің қалыпты жұмысына кедергі келтіруі мүмкін батпақты, қарды және басқа ластықтарды жою қажет.

Ластықты кетіргеннен кейін BCW жүйесі қозғалыс басталғаннан шамамен 10 минут өткенде тиісінше жұмыс істей бастайды.

Егер жүйе тиісінше жұмыс істемесе, жүйені тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгінген жөн.

Check Blind-Spot Collision Warning (BCW) system [Көрінбейтін аймақта соқ, ескерту жүйесін тексеріңіз]

BCW жүйесінде ақау анықталғанда ескертетін хабарлама пайда болады да батырмадағы индикатор сөнеді. Жүйе автоматты түрде өшеді. Көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

Жүйе шектеулері

Жүргізуші төмендегі жағдайларда сақ болуы тиіс, өйткені белгілі бір мән-жайларда жүйе көлік құралын немесе басқа объектілерді тіркемеуі мүмкін.

- Тіркеме немесе аспалы ұстағыш болғанда.
  - Күн райы қолайсыз кезде (мысалға, қатты жауын не қар) жүру.
  - Бергіштің жаңбыр суымен, қармен, батпақпен және т.с.с. ластануы.
  - Бергіш орнатылатын жердегі артқы бампердің жапсырма, бампер қорғанышы, велосипедтерге арналған бекітпе және т.с.с. бөтен заттармен жабылуы.
  - Артқы бампердің зақымдануы немесе бергіштің бастапқы орнынан қозғалып кетуі.
  - Көлік құралының биіктігі жүксалғыштың қатты жүктелуі, шиналардағы қысымның сәйкессіздігі және т.с.с. себепті өзгерген.
- Артқы бампер аумағындағы температураның жоғары болуы.
  - Бергіштердің автотұрақтағы басқа көлік құралдарымен, қабырғалармен немесе колонналармен бұғатталуы.
  - Автокөлік қисық траекториямен жүргенде.
  - Автокөлік жол баж салығын жинау бекетінен өтіп барады.
  - Жол жабынында (немесе шеткі топырағында) метал құрамбөліктер мөлшері әртүрлі (автодаңғыл конструкциясы салдарынан болуы мүмкін).
  - Көлік құралының жанында қозғалмайтын объект, мысалға, қоршау бар.
  - Жолақ биіктігі өзгергенде тік еңіс немесе өр.
  - Ағаш пен бұта қаптаған тар жолмен жүргенде.
  - Бергіш ұзақ уақыт бойы басқа көлік құралдарын немесе құрылыстарды анықтамайтын елді мекенде қозғалғанда.

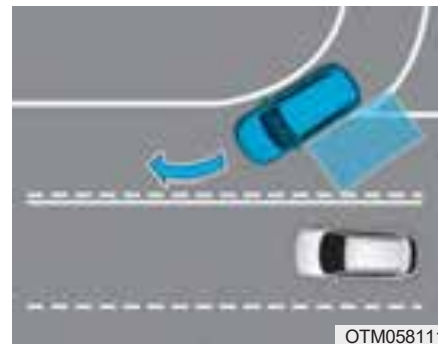
- Сулы жолмен жүргенде.
- Екі жағында қоршау немесе құрылыстар бар жолмен қозғалғанда.
- Жанында автобус не жүк көлігі сияқты үлкен көлік құралының болуы.
- Басқа көлік құралының тым жақын орналасуы.
- Басқа көлік құралы өте жоғары жылдамдықпен озып өткенде.
- Басқа жолаққа ауысқанда.
- Көрші көлік құралымен біруақытта қозғалысты бастау және жылдамдықты арттыру.
- Көлік құралының көрші жолақтан бір жаққа қарай екі жолақ ауысуы **НЕМЕСЕ** бір жақта екінші жолақтағы көліктің көрші жолаққа ауысуы.
- Қасында мотоциклдың немесе велосипедтің болуы.
- Жанында тіркеме-платформаның болуы.
- Егер анықтау аймағында сатып алуға арналған арбалар немесе бесік арба сияқты кішкентай объектілер болса.
- Аласа, мысалға, спорт көлігінің болуы.
- Тежегіш басқысы басулы болғанда.
- ESC (электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесі) іске қосулы болғанда.
- ESC (электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесінің) ақауы.
- Шиналардағы қысым төмен немесе шина зақымданған.
- Тежегіш қайта істелген.
- Автокөлік қозғалыс бағытын күрт өзгерткенде.
- Автокөлік қозғалыс жолағын күрт өзгерткенде.
- Автокөлік күрт тоқтағанда.
- Сыртқы ауа температурасы өте төмен.
- Автокөлік кедір-бұдыр жолда немесе «жамау» жолда қатты селкілдейді.
- Автокөлік қар, шалшық немесе мұз сияқты тайғанақ бетпен жүргенде.

- Қысық траекториямен жүргенде BCW жүйелері бұрылыста тиісінше жұмыс істемеуі мүмкін. Кейбір жағдайларда жүйе келесі қозғалыс жолағындағы автокөлікті анықтай алмауы мүмкін. Жүргізу кезінде сақ болыңыз және жол жағдайларын қадағалаңыз.

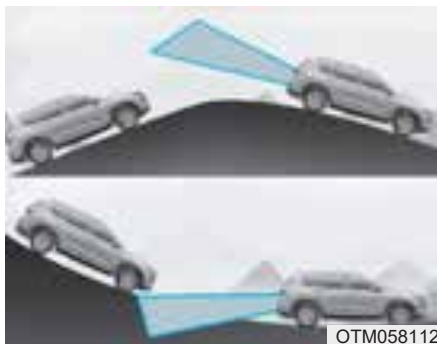

- BCW жүйелері бұрылыста тиісінше жұмыс істемеуі мүмкін. Кейбір жағдайларда жүйе сол қозғалыс жолағындағы автокөлікті анықтай алмауы мүмкін. Жүргізу кезінде сақ болыңыз және жол жағдайларын қадағалаңыз.

- Жолдың қосылатын/айырылатын жеріндегі қозғалыс BCW жүйелері жолдың қосылатын/айырылатын жерлерінде тиісінше жұмыс істемеуі мүмкін. Кейбір жағдайларда жүйе келесі қозғалыс жолағындағы автокөлікті анықтай алмауы мүмкін. Жүргізу кезінде сақ болыңыз және жол жағдайларын қадағалаңыз.

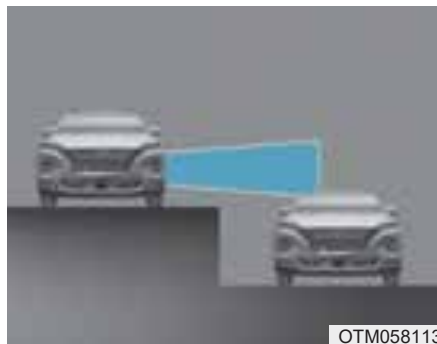

- Еңістегі қозғалыс

BCW жүйелері еңісте қозғалғанда тиісінше жұмыс істемеуі мүмкін. Кейбір жағдайларда жүйе келесі қозғалыс жолағындағы автокөлікті анықтай алмауы мүмкін.

Сонымен қатар, кейбір жағдайларда жүйе жерді немесе құрылыстарды дұрыс анықтамауы мүмкін.

Жүргізу кезінде сақ болыңыз және жол жағдайларын қадағалаңыз.

- Биіктігі әртүрлі қозғалыс жолақтарындағы қозғалыс

BCW жүйелері қозғалыс жолақтары әртүрлі биіктікте орналасқан жерде тиісінше жұмыс істемеуі мүмкін.

Кейбір жағдайларда жүйе қозғалыс жолақтары әртүрлі биіктікте орналасқан жолда автокөлікті анықтамауы мүмкін (қиылыс деңгейі бойынша бөлінген төменгі қиылысқа тармақталу).

Жүргізу кезінде сақ болыңыз және жол жағдайларын қадағалаңыз.

[A]: шудан қорғайтын экран, [B]: қоршау

- Құрылыстарға жақын жолдағы қозғалыс

BCW жүйелері қасында құрылыс бар жолмен қозғалғанда тиісінше жұмыс істемеуі мүмкін.

Кейбір жағдайларда жүйе жолға жақын құрылыстарды (шудан қорғайтын бөгеттер, қоршаулар, екі еселенген қоршаулар, бөлу жолақтары, діңгектер, көше шамдары, жол белгілері, туннель қабырғалары және т.б.) дұрыс анықтамауы мүмкін.

Жүргізу кезінде сақ болыңыз және жол жағдайларын қадағалаңыз.

АРТТАН ҚИЫЛЫСАТЫН БАҒЫТТАҒЫ ҚОЗҒАЛЫС ТУРАЛЫ ЕСКЕРТУ ЖҮЙЕСІ (RCCW) (БАР БОЛСА)

Жүйе сипаттамасы

Арттан қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы ескерту жүйесі

OTM058092

(RCCW)

Арттан қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы ескерту жүйесі (RCCW) артқа жүргенде сол және оң жақтан жақындап келе жатқан көлік құралдарын мониторингілеуді орындайды.

Көрінбейтін аймақтағы анықтау ұзақтығы жақындап келе жатқан көлік құралының жылдамдығына байланысты.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- Қозғалыс кезінде, тіпті арттан қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы ескерту жүйесі істеп тұрса да жол жағдайларын үнемі қадағалап отыру және күтпеген жағдайларға дайын болу қажет.
- Арттан қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы ескерту жүйесі көмекші жүйе болып табылады. Жүйеге толығымен арқа сүйеуге болмайды. Қауіпсіздік мақсатында қозғалыс кезінде сақ болу қажет.

- Арттан қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы ескерту жүйесі қауіпсіз жүргізу практикасын алмастыра алмайды. Артқа жүргенде сақтық таныту және көлік құралын қауіпсіз жолмен басқару қажет.

Баптаулары және жүйені қосу

Жүйе баптаулары

- Оталдыру кілті қосулы болғанда жүргізуші мына мәзірден жүйені қоса алады: «User Settings [Орнатпалар] → Driver assistance [Жүргізушіге көмек] → Blind-spot safety ["Көрінбейтін аймақтар" мониторингі] → Rear Cross-Traffic Safety [Арттағы қиылыстағы қауіпсіздік]». RCCW жүйелері «Rear Cross-Traffic Safety [Арттағы қиылыстағы қауіпсіздік]» параметрін таңдағанда қосылады.
- Қозғалтқышты тоқтатып, қайта қосқаннан кейін жүйелер жұмыс күйіне қайтады.
- Жүйе қосулы тұрғанда қозғалтқышты алғаш қосқанда және кейін тоқтатып, іске қосқанда сыртқы артқы көрініс айнасында жарықтық индикация жанады да 3 секунд бойы жанып тұрады.

Жүргізуші СК-дисплейде пайдаланушы баптауларында «User Settings [Орнатпалар] → Driver assistance [Жүргізушіге көмек] → Warning timing [Ескертулер таймері]» параметрін таңдау арқылы бастапқы ескертуді беру уақытын таңдай алады. Арттан қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы ескерту жүйесінің опциялары келесі:

- Normal [Қалыпты]:

Осы тармақты таңдағанда көріну аймағынан тыс жерде соқтығысу ықтималдығы туралы бастапқы ескерту кәдімгідей беріледі. Егер осы параметр сізге тым сезімтал көрінсе, «Later [Кейінірек]» опциясын таңдаңыз.

Ескертудің берілу уақыты бүйірдегі/арттағы автокөлік жылдамдығын тез арттырғанда баяу көрінуі мүмкін.

- Later [Кейінірек]:

Жол қозғалысы қарқынды болмаса және сіз төмен жылдамдықпен кетіп бара жатсаңыз, осы параметрді таңдаңыз. Дегенмен, егер сіз ескерту уақытын өзгертсеңіз, басқа жүйелердің де ескерту уақыты өзгеріп кетуі мүмкін. Ескерту уақытын өзгертпес бұрын оны тексеріп алыңыз.

Арттан қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы ескерту жүйесінің ескерту сигналының дауыс қаттылығын таңдау үшін СК-дисплейде «User Settings [Орнатпалар] → Driver assistance [Жүргізушіге көмек] → Warning volume [Ескертулердің дауыс қаттылығы] → High/ Medium/Low [Қатты/Орташа/ Ақырын]» таңдаңыз. Бұл басқа жүйелердің де ескерту сигналдарының дауыс қаттылығының өзгеруіне әкелуі мүмкін.

Толығырақ 3-тараудың «СК дисплей» бөлімін қар.

Жұмыс жағдайлары

Қосу:

СК дисплейде «User Settings [Орнатпалар] → Driver assistance [Жүргізушіге көмек] → Blind-spot safety [“Көрінбейтін аймақтар” мониторингі] → Rear Cross-Traffic Safety [Арттағы қиылыстағы қауіпсіздік]» тармағын таңдаңыз. Жүйе қосылып, белсендендіруді күту режиміне өтеді.

Жүйе көлік құралы артқа (берілістерді ауыстырып қосу иінтірегі «R» күйінде) 10 км/с (сағатына 7 миль) төмен жылдамдықпен жүргенде қосылады.

* Жүйе автокөлік жылдамдығы 10 км/с (7 миль/сағ) асқанда іске қосылмайды. Жүйе жылдамдық 10 км/с (7 миль/сағ) төмендегенде қайта іске қосылады.

Жүйенің анықтау ұзақтығы шамамен 0,5 м~20 м (1~65 фут) құрайды. Көлік құралы, егер оның жылдамдығы 8–36 км/с (сағатына 5–22,5 миль) болғанда анықталады.

Өртүрлі жағдайларда анықтау ауқымы өзгеруі мүмкін екенін ескеру керек. Сондықтан артқа жүргенде өте сақ болу қажет.

Ескертетін хабарлама және жүйені басқару

Арттан қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы ескерту жүйесі (RCCW)

Егер артта сол/оң жақтан бергіштер анықтаған басқа автокөлік жақындап келе жатса, дыбыстық сигнал беріледі, сыртқы артқы көрініс айнасындағы индикатор жыпылықтай бастайды және СК-дисплейге хабарлама шығарылады. Егер артқы көрініс айнасының жүйесі қосулы болса, аудиожүйе немесе AVN экранында да хабарлама пайда болады.

Ескерту келесі талаптар сақталғанда қосылады:

- Сіздің автокөліктің артында сол/оң жақтан анықтау аймағынан тыс жердегі автокөлік қозғалып бара жатса.
- Автокөлік тікелей Сіздің автокөліктің артында болса.
- Автокөлік сіздің автокөлік жаққа қарай келе жатпаса.
- Жақындап келе жатқан автокөліктің жылдамдығы төмендесе.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Арттан қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы ескерту жүйесінің іске қосылу талаптары сақталғанда әр жолы автокөлікке артынан/жанынан кедергілер жақындағанда (көлік құралының жылдамдығы 0 км/с) ескерту дабылы беріледі.
- Жүйенің ескертуі және тежелу сіздің автокөліктің оң/сол жағында жүйе жұмысына кедергі келтіретін кедергі болғанда іске қосылмай қалуы мүмкін.
- Жүргізуші артқы көрініс айнасында индикатордың жанып не жанбай тұрғанына, сондай-ақ дыбыстық сигналға қарамастан, автокөлікті бар жауапкершілігімен басқаруы тиіс.

- Көлік аудиожүйесінің қатты дауыста жұмыс істеуі ескерту жүйесінің ескерту дыбысын басып тастауы мүмкін.
- Егер біруақытта басқа жүйенің ескерту сигналы берілсе, арттан қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы ескерту жүйесінің дыбысы естілмей қалуы мүмкін.

АБАЙЛАҢЫЗ

- Автокөлік арттан қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы ескерту жүйесімен жабдықталған болса да жүргізуші көлікті бар жауапкершілігімен басқаруы тиіс. Осы жүйелерге ғана арқа сүйеуге болмайды, Орынды ауыстырар немесе артқа жүрер алдында айналадағы жағдайды әрдайым тексеріп отыру керек.
- Жүргізуші автокөлікті басқаруға жауапты.
- Жүргізу кезінде әрдайым өте сақ болу қажет. Арттан қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы ескерту жүйесі жол жағдайларына байланысты тиісінше жұмыс істемеуі немесе өте қарқынды жұмыс істеуі мүмкін.

- Арттан қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы ескерту жүйесі қауіпсіз жүргізу дағдысын алмастыра алмайды әрі тек қана қосымша функция болып табылады. Жүргізушінің бірден бір міндеті күтпеген жағдайларға жол бермес үшін сақ болу. Жолдағы жағдайды үнемі қадағалап отыру қажет

Анықтау бергіші

Артқы радарлар — бұл автокөліктің бүйіріндегі/артындағы аймақтарды қадағалайтын артқы бамперде орналасқан бергіштер. Тиісінше жұмыс істеу үшін артқы бампер таза болуы тиіс.

⚠️ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Егер артқы бампер зақымданған, ауыстырылған немесе жөнделген болса, жүйе дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Жүйе қатты электромагниттік толқындар әсерінен қосылып кетуі мүмкін.
- Бергіш әрдайым таза болуы тиіс.
- **ЕШҚАШАН** бергішті бөлшектемеңіз және бергішті соғып алмаңыз.
- Радар бергішіне немесе бергіш қақпағына артық күш түсірмеңіз. Егер бергішті тепе-теңдігі дұрыс күйден күшпен ауыстыратын болсаңыз, жүйе дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Бұл жағдайда ескертетін хабарлама бейнеленбеуі мүмкін. Көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгінуді ұсынамыз.

- Радиолокациялық бергішке жақын жерге бамперге арналған жапсырмалар немесе бампер бағыттағышы сияқты бөтен заттарды орналастырмаңыз және бергіштің орнатылатын орнын баямаңыз. Бұл бергіштің сезгіштігіне теріс әсер беруі мүмкін.

Blind-Spot Collision Warning (BCW) system disabled. Radar blocked [Көрінбейтін аймақта соқтығысуларды болдырмау жүйесі өшірулі. Радар бұғатталған]

- Бұл ескертетін хабарлама келесі жағдайларда шығарылуы мүмкін:
  - Артқы бампердегі бір не бірнеше бергіш батпақпен, қармен не бөтен объектімен бұғатталған.
  - Бергіш ұзақ уақыт бойы басқа көлік құралдарын анықтамайтын елді мекенде қозғалғанда.

- Қатты жауын-шашын не қар жауу сияқты қолайсыз ауа райында.

Мұндай жағдайларда BCW батырмасындағы индикатор және жүйе автоматты түрде өшеді.

Егер құрылғылар комбинациясында BCW өшкені туралы ескертетін хабарлама пайда болса, артқы бампердегі бергіштердің орналасатын орындарында батпақ пен қардың жоқтығына көз жеткізу қажет. Бергіштердің қалыпты жұмысына кедергі келтіруі мүмкін батпақты, қарды және басқа ластықтарды жою қажет.

Ластықты кетіргеннен кейін RCCW жүйесі қозғалыс басталғаннан шамамен 10 минут өткенде тиісінше жұмыс істей бастайды.

Егер жүйе тиісінше жұмыс істемесе, жүйені тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгінген жөн.

OTM058151L

Check Blind-Spot Collision Warning (BCW) system [Көрінбейтін аймақта соқ, ескерту жүйесін тексеріңіз]

BCW жүйесінде ақау анықталғанда ескертетін хабарлама пайда болады да батырмадағы индикатор сөнеді. Жүйе автоматты түрде өшеді. RCCW жүйесі BCW ақау себепті өшкенде жұмыс істемейтін болады. Көлік құралын тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

Жүйе шектеулері

Жүргізуші төмендегі жағдайларда сақ болуы тиіс, өйткені белгілі бір мән-жайларда жүйе көлік құралын немесе басқа объектілерді тіркемеуі мүмкін.

- Тіркеме немесе аспалы ұстағыш болғанда.
- Күн райы қолайсыз кезде (мысалға, қатты жауын не қар) жүру.
- Бергіштің жаңбыр суымен, қармен, батпақпен және т.с.с. ластануы.
- Бергіш орнатылатын жердегі артқы бампердің жапсырма, бампер қорғанышы, велосипедтерге арналған бекітпе және т.с.с. бөтен заттармен жабылуы.
- Артқы бампердің зақымдануы немесе бергіштің бастапқы орнынан қозғалып кетуі.
- Көлік құралының биіктігі жүксалғыштың қатты жүктелуі, шиналардағы қысымның сәйкессіздігі және т.с.с. себепті өзгерген.

- Артқы бампер аумағындағы температураның жоғары болуы.
- Бергіштердің автотұрақтағы басқа көлік құралдарымен, қабырғалармен немесе колонналармен бұғатталуы.
- Автокөлік қисық траекториямен жүргенде.
- Жол жабынында (немесе шеткі топырағында) метал құрамбөліктер мөлшері әртүрлі (автодаңғыл конструкциясы салдарынан болуы мүмкін).
- Көлік құралының жанында қозғалмайтын объект, мысалға, қоршау бар.
- Жолақ биіктігі өзгергенде тік еңіс немесе өр.
- Ағаш пен бұта қаптаған тар жолмен жүргенде.
- Бергіш ұзақ уақыт бойы басқа көлік құралдарын немесе құрылыстарды анықтамайтын елді мекенде қозғалғанда.
- Су жолмен жүргенде.

- Екі жағында қоршау немесе құрылыстар бар жолмен қозғалғанда.
- Жанында автобус не жүк көлігі сияқты үлкен көлік құралының болуы.
- Басқа көлік құралының тым жақын орналасуы.
- Басқа көлік құралы өте жоғары жылдамдықпен озып өткенде.
- Басқа жолаққа ауысқанда.
- Көрші көлік құралымен біруақытта қозғалысты бастау және жылдамдықты арттыру.
- Көлік құралының көрші жолақтан бір жаққа қарай екі жолақ ауысуы **НЕМЕСЕ** бір жақта екінші жолақтағы көліктің көрші жолаққа ауысуы.
- Қасында мотоциклдың немесе велосипедтің болуы.
- Жанында тіркеме-платформаның болуы.
- Егер анықтау аймағында сатып алуға арналған арбалар немесе бесік арба сияқты кішкентай объектілер болса.
- Аласа, мысалға, спорт көлігінің болуы.
- Тежегіш басқысы басулы болғанда.
- ESC (электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесі) іске қосулы болғанда.
- ESC(электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесі) ақауы.
- Шиналардағы қысым төмен немесе шина зақымданған.
- Тежегіш қайта істелген.
- Автокөлік күрт тоқтағанда.
- Сыртқы ауа температурасы өте төмен.
- Автокөлік кедір-бұдыр жолда немесе «жамау» жолда қатты селкілдейді.
- Автокөлік қар, шалшық немесе мұз сияқты тайғанақ бетпен жүргенде.

ОТМ058102L

[A] : Құрылыс

- Автокөлікке немесе құрылысқа жақын қозғалыс

Жүйе автокөлікке немесе құрылысқа жақын жерде қозғалғанда тиісінше жұмыс істемеуі мүмкін.

Кейбір жағдайларда жүйе артта жақындап келе жатқан автокөлікті анықтамауы, ал ескерту мен тежегіш тиісінше іске қосылмауы мүмкін.

Автокөлік рөлінде отырғанда әрдайым айналадағы жағдайды қадағалап отырыңыз.

- Қиын жағдайларда көлікті тұраққа қойғанда
Егер автокөлік күрделі жағдайларда тұраққа қойылған болса, жүйе тиісінше іске қосылмауы мүмкін.

Кейбір жағдайларда жүйе сіздің автокөліктің жанында тұраққа келетін немесе тұрақтан шығатын көлік құралдарымен соқтығысу қаупін дәл анықтай алмауы мүмкін (мысалға, сіздің автокөліктің жанында тұрақтан шығатын көлік құралы, сіздің автокөліктің артқы жағында көлік құралының тұраққа келуі немесе тұрақтан шығып кетуі, бұрылып бара жатқан автокөліктің сіздің автокөліктің

артқы жағына жақындауы және т.б.).

Бұл жағдайда ескерту және тежегіш тиісінше іске қосылмауы мүмкін.

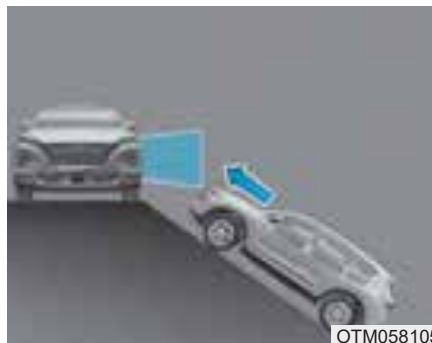
[A]: Автокөлік

- Автокөлік диагональ бойымен тұраққа қойылған

Егер автокөлік диагональ бойымен тұраққа қойылған болса, жүйе тиісінше жұмыс істемеуі мүмкін.

Кейбір жағдайларда, мысалға, егер диагональ бойымен тұраққа қойылған автокөлік тұрақтан шығып кетсе, жүйе сіздің автокөліктің артында сол/оң жақтан жақындап келе жатқан автокөлікті анықтамауы мүмкін. Бұл жағдайда ескерту мен тежегіш тиісінше жұмыс істемеуі мүмкін.

Автокөлік рөлінде отырғанда әрдайым айналадағы жағдайды қадағалап отырыңыз.

- Автокөлік еңісте немесе оның жанында

Егер автокөлік еңісте/оның үстінде болса, бұл жүйе тиісінше іске қосылмауы мүмкін.

Кейбір жағдайларда жүйе сіздің автокөліктің артында сол/оң жақтан жақындап келе жатқан автокөлікті анықтамауы, ал ескерту мен тежегіш тиісінше іске қосылмауы мүмкін.

Автокөлік рөлінде отырғанда әрдайым айналадағы жағдайды қадағалап отырыңыз.

[A]:Құрылыс, [B]:Қабырға

- Тұрақтағы автокөлік құрылыстың жанында

Егер автокөлік жанында (автокөліктің артында/жанында құрылыс бар орынға тұрақтаса, бұл жүйе тиісінше жұмыс істемеуі мүмкін.

Кейбір жағдайларда тұраққа қоярда жүйе сіздің автокөліктің алдындағы автокөлікті анықтамауы мүмкін. Бұл жағдайда ескерту мен тежегіш тиісінше іске қосылмауы мүмкін.

Тұраққа қоярда сақ болыңыз.

- Көлік артқа қаратып тұраққа қойылған

Егер автокөлік артымен қаратып қойылған болса және бергіш тұрақ орнының артқы бөлігіндегі басқа автокөлікті анықтаса, жүйе ескерту беріп, тежегіш жүйесін іске қосуы мүмкін. Тұраққа қоярда сақ болыңыз.

КӨРІНУ АЙМАҒЫНАН ТЫС ЖЕРДЕ СОҚТЫҒЫСУДЫ ЕСКЕРТУ/БОЛДЫРМАУ ЖҮЙЕСІ (БАР БОЛСА)

Жүйе сипаттамасы

Жүргізушінің көріну аймағынан тыс жерде соқтығысу ықтималдығы туралы ескерту жүйесі (BCW)

Көрінбейтін аймақта жақындап келе жатқан көлік құралының барын ескерту үшін көрінбейтін аймақтағы объектімен соқтығысу мүмкіндігі туралы ескерту жүйесі (BCW) артқы бамперде орнатылған радар бергіштерін пайдаланады.

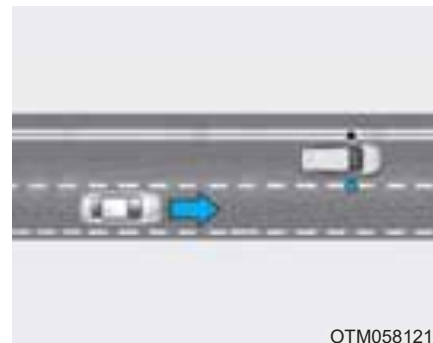
1) Көрінбейтін аймақ

Көрінбейтін аймақтағы анықталу ұзақтығы көлік құралының жылдамдығына байланысты.

Егер көлік құралы жақын жердегі көлік құралдарымен салыстырғанда, жоғарылау жылдамдықпен қозғалып бара жатса, жүргізушіге хабар берілмейді.

2) Жоғары жылдамдықпен жақындау

Егер жоғары жылдамдықпен кетіп бара жатқан көлік құралы аралас қозғалыс жолағына жақындап келе жатса, қозғалыс жолағын ауыстырғанда көмек жүйесі жүргізушіні хабардар етеді. Егер жүргізуші жүйе жақындап келе жатқан көлік құралын тіркеген сәтте бұрылыс көрсеткішін қосса, жүйе дыбыстық хабарландыру жасайды.

Көріну аймағынан тыс жерде соқтығысуды болдырмау жүйесі (BCA)

Көріну аймағынан тыс жерде соқтығысуды болдырмау жүйесі (BCA) жел әйнектің жоғарғы бөлігінде орнатылған бейнекамера көмегімен алдыңғы жолақты және радар бергіштері көмегімен артқы/бүйірдегі аймақтарды бақылайды.

Көріну аймағынан тыс жерде соқтығысуды болдырмау жүйесі жақындап келе жатқан автокөлікпен соқтығысу ықтималдығына байланысты электрондық тұрақтылықты басқару жүйесін (ESC) іске қосуы мүмкін. Бұл соқтығысу қаупін төмендетеді немесе соқтығысқан кездегі зақымдану деңгейін төмендетеді.

ОСТОРОЖНО

- Қозғалыс кезінде, тіпті көріну аймағынан тыс жерде соқтығысу ықтималдығын ескерту жүйесі және көріну аймағынан тыс жерде соқтығысуды болдырмау жүйесі істеп тұрса да жол жағдайларын үнемі қадағалап отыру және күтпеген жағдайларға дайын болу қажет.
- Көрінбейтін аймақта объектімен соқтығысу мүмкіндігін ескерту жүйесі (BCW) және көріну аймағынан тыс жерде соқтығысуды болдырмау жүйесі (BCA) көмекші жүйе болып табылады. Жүйеге толығымен арқа сүйеуге болмайды. Қауіпсіздік мақсатында қозғалыс кезінде сақ болу қажет.

- Көрінбейтін аймақта объектімен соқтығысу мүмкіндігін ескерту жүйесі (BCW) және көріну аймағынан тыс жерде соқтығысуды болдырмау жүйесі (BCA) қауіпсіз жүргізу практикасын алмастыра алмайды. Басқа жолаққа ауысар немесе артқы жүріспен қозғалар алдында сақтық таныту және көлік құралын қауіпсіз жолмен басқару қажет.

Көрінбейтін аймақта объектімен соқтығысу мүмкіндігін ескерту жүйесі (BCW) және көріну аймағынан тыс жерде соқтығысуды болдырмау жүйесі (BCA) автокөліктің қозғалыс жолағы бойындағы объектілердің барлығын анықтай алмайды.

Баптаулары және жүйені қосу

Жүйе баптаулары

- Оталдыру кілті қосұлы болғанда жүргізуші мына мәзірден жүйені қоса алады: «User Settings [Орнатпалар] → Driver assistance [Жүргізушіге көмек] → Blind-spot safety ["Көрінбейтін аймақтар" мониторингі]»
  - BCA және BCW жүйелері «Active assist [Белсенді көмек]» параметрі таңдалғанда қосылады. Жүргізушінің көрінбейтін аймағына автокөлік жақындағанда дыбыстық сигнал беріледі немесе тежегіш іске қосылады.
  - BCW жүйесі «Warning only [Тек ескерту]» параметрі таңдалғанда қосылады. Жүргізушінің көрінбейтін аймағына автокөлік жақындағанда дыбыстық сигнал беріледі.
  - «Off [Өш.]» параметрін таңдағанда жүйе және BCW/BCA батырмасындағы индикатор өшеді.

- «Active assist» (белсенді көмек) немесе «Warning only» (тек ескерту) параметрі таңдаулы тұрғанда BCW/BCA батырмасын басқанда батырмадағы индикатор сөніп, жүйе өшеді.

- Жүйе өшіп тұрғанда BCW/BCA батырмасын басқанда батырмадағы индикатор жанады да жүйе қосылады. Бұл жағдайда жүйе оның қозғалтқышты өшірген кезде болған күйіне қайтады.
Жүйе қосулы тұрғанда қозғалтқышты алғаш қосқанда және кейін тоқтатып, іске қосқанда сыртқы артқы көрініс айнасында жарықтық индикация жанады да 3 секунд бойы жанып тұрады.
- Қозғалтқышты тоқтатып, қайта қосқаннан кейін жүйе өткен күйге оралады.
- Жүргізуші СК-дисплейде пайдаланушы баптауларында «User Settings [Орнатпалар] → Driver assistance [Жүргізушіге көмек] → Warning timing [Ескертулер таймері]» параметрін таңдау арқылы бастапқы ескертуді беру уақытын таңдай алады.
- Көріну аймағынан тыс жерде соқтығысу ықтималдығы туралы бастапқы ескертуге арналған нұсқалар:
  - Normal [Қалыпты]:
  - Осы тармақты таңдағанда көріну аймағынан тыс жерде соқтығысу ықтималдығы туралы бастапқы ескерту кәдімгідей беріледі. Егер осы параметр сізге тым сезімтал көрінсе, «Later [Кейінірек]» опциясын таңдаңыз.
  - Ескертудің берілу уақыты бүйірдегі/арттағы автокөлік жылдамдығын тез арттырғанда баяу көрінуі мүмкін.
  - Later [Кейінірек]:
Жол қозғалысы қарқынды болмаса және сіз төмен жылдамдықпен кетіп бара жатсаңыз, осы параметрді таңдаңыз.

i Ақпарат

Егер сіз ескерту уақытын өзгертсеңіз, басқа жүйелердің де ескерту уақыты өзгеріп кетуі мүмкін. Ескерту уақытын саналы түрде реттеген жөн.

- Көрінбейтін аймақта объектімен соқтығысу ықтималдығы туралы ескерту жүйесінің ескерту сигналының дауыс қаттылығын таңдау үшін СК-дисплейде «User Settings [Орнатпалар] → Driver assistance [Жүргізушіге көмек] → Warning volume [Ескертулердің дауыс қаттылығы] → High/Medium/Low [Қатты/Орташа/Ақырын]» таңдаңыз.

Толығырақ 3-тараудың «СК дисплей» бөлімін қар.

Жұмыс жағдайлары

Егер «Active assist [Белсенді көмек]» немесе «Warning only [Тек ескерту]» опциясы таңдалған, ал келесі талаптар сақталған болса, жүйе әзірлік күйіне өтеді:

- «Active assist [Белсенді көмек]»

1) Көрінбейтін аймақта объектімен соқтығысуды болдырмау жүйесі келесі талаптар сақталғанда іске қосылады

- Көлік құралының жылдамдығы шамамен 60–180 км/с (37–112 миль/с) құраса.
- Жүйе қос қозғалыс жолағын бақыласа.
- Жақындап келе жатқан көлік құралы көліктің жанында немесе артында анықталса.

2) Көрінбейтін аймақта объектімен соқтығысу туралы ескерту жүйесі келесі талаптар сақталғанда іске қосылады:

Көлік құралының жылдамдығы 30 км/с (сағатына 20 миль) жоғары.

- «Warning only [Тек ескерту]»

1) Көрінбейтін аймақта объектімен соқтығысу туралы ескерту жүйесі келесі талаптар сақталғанда іске қосылады:

- Көлік құралының жылдамдығы 30 км/с (сағатына 20 миль) жоғары.

* Көрінбейтін аймақта объектімен соқтығысуды болдырмау жүйесі қосылмаған.

Ескертетін хабарлама және жүйені басқару

Көріну аймағынан тыс жерде соқтығысу ықтималдығы туралы ескерту жүйесі (BCW)

Бірінші дәрежедегі ескертетін сигнал

Егер жүйенің әрекет ету радиусында автокөлік анықталса, сыртқы артқы көрініс айнасында және алдыңғы айнекке проекцияланатын дисплейде сигнал шамы жанады (бар болса).

Егер анықталған көлік құралы көрінбейтін аймақта одан әрі тіркелмесе, ескерту көлік құралы қозғалысының жол жағдайларына байланысты өшіріледі.

[A] : Ескертетін дыбыстық сигнал

Екінші деңгейдегі ескертетін сигнал

Жүргізушіге дыбыстық хабар бергіш келесі жағдайларда қосылады:

1. Радар жүйесі көрінбейтін аймақта көлік құралын анықтады ЖӘНЕ
2. Бұрылыс көрсеткіші қосылған (көлік құралы анықталған жақтағы).

Осы хабар бергіш іске қосылғанда сыртқы айнада және алдыңғы әйнекке ақпаратты проекцияланатын дисплейде (бар болса) сигнал шамы да жыпылықтай бастайды. Сондай-ақ дыбыстық сигнал беріледі.

Бұрылыс көрсеткіші өшкенде екінші деңгейдегі сигнал өшеді.

Егер анықталған көлік құралы көрінбейтін аймақта одан әрі тіркелмесе, ескерту көлік құралы қозғалысының жол жағдайларына байланысты өшіріледі.

АБАЙЛАҢЫЗ

- Сыртқы артқы көрініс айнасындағы бақылау шамы жүйе арттағы көлік құралын анықтағанда жанады.

ЖКО жол бермеу үшін айналадағы жағдайды қадағалауды ұмытып, зейініңізді бақылау шамына ғана аудармаған жөн.

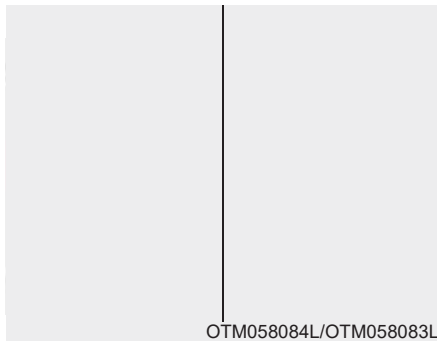
- Автокөлік көріну аймағынан тыс жерде соқтығысу ықтималдығы туралы ескерту жүйесімен (BCW) жабдықталған болса да жүргізуші көлікті бар жауапкершілігімен басқаруы тиіс. Осы жүйелерге ғана арқа сүйеуге болмайды, орынды ауыстырар немесе артқа жүрер алдында айналадағы жағдайды әрдайым тексеріп отыру керек.

- Кейбір жағдайларда жүйе ескертетін сигнал бермеуі мүмкін, сондықтан қозғалыс кезінде үнемі айналадағы жағдайды назардан шығармау қажет.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Жүргізуші артқы көрініс айнасында индикатордың жанып не жанбай тұрғанына, сондай-ақ дыбыстық сигналға қарамастан, автокөлікті бар жауапкершілігімен басқаруы тиіс.
- Көлік аудиожүйесінің қатты дауыста жұмыс істеуі көрінбейтін аймақта объектімен соқтығысу туралы ескерту жүйесінің ескерту дыбысын басып тастауы мүмкін.
- Егер біруақытта басқа жүйенің ескерту сигналы берілсе, көрінбейтін аймақта объектімен соқтығысу туралы ескерту жүйесінің дыбысы естілмей қалуы мүмкін.

Көріну аймағынан тыс жерде объектімен соқтығысуды болдырмау жүйесі (BCA)

Көрінбейтін аймақта объектімен соқтығысуды болдырмау жүйесі (BCA) сіздің автокөлікке жақын жерде/артында белгілі бір арақашықтықта жақындап келе жатқан автокөлікті анықтағанда тежегішті іске қосуы мүмкін.

Ол ықтимал соқтығысу нүктесіне қарама-қарсы жақта орналасқан дөңгелекте тежегішті жеңіл қосады. Құрылғылар комбинациясындағы индикатор жүргізушіні жүйенің қосылғанынан хабардар етеді.

Көрінбейтін аймақта объектімен соқтығысуды болдырмау жүйесі (BCA) келесі жағдайларда автоматты түрде өшеді:

- Автокөлік белгілі бір арақашықтыққа алыстаса;
- Автокөлік бағыты ықтимал соқтығысу бағытынан өзгереді;
- Рөлдік дөңгелекті күрт бұрау;
- Тежегіш басқысы басулы;
- Біраз уақыт өткенде

Жүйені әзірлік күйінде ұстап тұру үшін жүргізуші автокөлікті қозғалыс жолағының ортасында ұстап отыруы тиіс.

Егер автокөлік қозғалыс жолағының жақтарының біріне тым жақын жүріп келе жатса, жүйе дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

Сонымен қатар, жүйе автокөлікті дұрыс, жүргізу жағдайларына сәйкес айдамауы мүмкін. Сондықтан жолдағы жағдайларды назардан шығармау қажет.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- Жүргізуші рульді тиісінше басқаруға жауап береді.
- Көрінбейтін аймақта объектімен соқтығысуды болдырмау жүйесі істеп тұрғанда рөлдік дөңгелекті тым қатты бұрамаңыз.
- Жүргізу кезінде әрдайым өте сақ болу қажет. Көрінбейтін аймақта объектімен соқтығысуды болдырмау жүйесі жол жағдайларына байланысты іске қосылмауы немесе қайта-қайта іске қосыла беруі мүмкін.

- Көрінбейтін аймақта объектімен соқтығысуды болдырмау жүйесі (BCA) қауіпсіз жүргізу практикасын алмастыра алмайды және қосымша функция ғана болып табылады. Жүргізушінің бірден бір міндеті күтпеген жағдайларға жол бермеу үшін сақ болу. Жолдағы жағдайда әрдайым қадағалап отыру қажет.

Анықтау бергіші (камера және радар)

Алдыңғы камера

Алдыңғы камера қозғалыс жолағындағы жағдайды қадағалап отыратын бергіш болып табылады. Егер бергіш қармен, жаңбырмен немесе бөтен заттармен ластанған болса, жүйе бергіштің анықтағыш қабілетінің нашарлауы салдарынан уақытша өшуі немесе дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Бергіш әрдайым таза болуы тиіс.

* Көлік құралын қозғалыс жолағы шегінде ұстап отыруға арналған көмек жүйесі (LKA) туралы бөлімде бергішпен/камерамен байланысты ескертулерді қар.

Артқы радар

Артқы радарлар — бұл автокөліктің бүйіріндегі/артындағы аймақтарды қадағалайтын артқы бамперде орналасқан бергіштер. Тиісінше жұмыс істеу үшін артқы бампер таза болуы тиіс.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Егер артқы бампер зақымданған, ауыстырылған немесе жөнделген болса, жүйе дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Анықтау аймағы кейде жүру бөлігінің кеңдігіне байланысты болуы мүмкін. Тар жолда жүйе көрші жолақтағы көлік құралдарын тіркеуі мүмкін.
- Жүйе қатты электромагниттік толқындар әсерінен қосылып кетуі мүмкін.
- Бергіш әрдайым таза болуы тиіс.
- ЕШҚАШАН бергішті бөлшектемеңіз және бергішті соғып алмаңыз.

- Радар бергішіне немесе бергіш қақпағына артық күш түсірмеңіз. Егер бергішті тепе-теңдігі дұрыс күйден күшпен ауыстыратын болсаңыз, жүйе дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Бұл жағдайда ескертетін хабарлама бейнеленбеуі мүмкін. Көлік құралын тексеру үшін HUNDAI ресми дилеріне жүгінуді ұсынамыз.
- Радиолокациялық бергішке жақын жерге бамперге арналған жапсырмалар немесе бампер бағыттағышы сияқты бөтен заттарды орналастырмаңыз және бергіштің орнатылатын орнын баямаңыз. Бұл бергіштің сезгіштігіне теріс әсер беруі мүмкін.

- ЕШҚАШАН жел әйнекке қандай да болмасын көмекші керек-жарақтар қоймаңыз немесе жапсырмаларды жапсырмаңыз және жел әйнекке тонировка жасамаңыз.
- Бейнекамераны су тиюден ерекше қорғаңыз.
- ЕШҚАШАН құрылғылар панеліне қандай да болмасын шағылысатын заттарды (мысалға, ақ қағазды, айнаны) қоймаңыз. Кез келген жарық шағылысуы жүйе ақауына әкелуі мүмкін.

Бақылау шамы және хабарлама

Blind-Spot Collision Warning (BCW) system disabled. Radar blocked [Көрінбейтін аймақта соқтығысуларды болдырмау жүйесі өшірілі. Радар бұғатталған]

Бұл ескертетін хабарлама келесі жағдайларда шығарылады:

- Артқы бампердегі бір не бірнеше бергіш батпақпен, қармен не бөтен объектімен бұғатталған.

- Бергіш ұзақ уақыт бойы басқа көлік құралдарын анықтамайтын елді мекенде қозғалғанда.
- Қатты жауын-шашын не қар жауу сияқты қолайсыз ауа райында.

Мұндай жағдайларда BCW батырмасындағы индикатор және жүйе автоматты түрде өшеді.

Егер құрылғылар комбинациясында BCW өшкені туралы ескертетін хабарлама пайда болса, артқы бампердегі бергіштердің орналасатын орындарында батпақ пен қардың жоқтығына көз жеткізу қажет. Бергіштердің қалыпты жұмысына кедергі келтіруі мүмкін батпақты, қарды және басқа ластықтарды жою қажет.

Ластықты кетіргеннен кейін BCW жүйесі қозғалыс басталғаннан шамамен 10 минут өткенде тиісінше жұмыс істей бастайды.

Егер жүйе тиісінше жұмыс істемесе, жүйені тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгінген жөн.

i Ақпарат

Егер тіркеме немесе велосипедтерді тасымалдауға арналған бекітпе пайдаланылса, BCW, BCA және RCCW (бар болса) жүйелерін өшіріп қойыңыз.

- BCW/BCA батырмасын басыңыз (батырмадағы индикатор сөнеді)
- «User Settings [Орнатпалар] → Driving Assist [Жүргізгендері көмек] → Blind-spot safety [«Көрінбейтін аймақтар» мониторингі] → Rear Cross-Traffic Collision Warning [RCCW (Қиылыста арттан соқтығысуларға қарсы ескерту)]» (бар болса) таңдап, RCCW жүйесін өшіріңіз

OTM058151L

Check Blind-Spot Collision Warning (BCW) system
[Көрінбейтін аймақта соқ. ескерту жүйесін тексеріңіз]

BCW жүйесінде ақау анықталғанда ескертетін хабарлама пайда болады да батырмадағы индикатор сөнеді. BCA жүйесі BCW жүйесі ақау салдарынан өшкенде жұмыс істемейді. Жүйе автоматты түрде өшеді. Көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

OTM058087L

Check Blind-Spot Collision-Avoidance Assist (BCA) system
[Көрінбейтін аймақта соқ. қарсы жүйені тексеріңіз]

BCA жүйесінде ақау анықталғанда ескертетін хабарлама шығарылады. Жүйе автоматты түрде өшеді. BCW жүйесі BCA жүйесі ақау салдарынан өшкенде жұмыс істемейді. BCA жүйесін пайдалану үшін HYUNDAI ресми дилеріне көлік құралын тексерту ұсынылады.

5

Жүйе шектеулері

Жүргізуші төмендегі жағдайларда сақ болуы тиіс, өйткені белгілі бір мән-жайларда жүйе көлік құралын немесе басқа объектілерді тіркемеуі мүмкін.

- Тіркеме немесе аспалы ұстағыш болғанда.
- Күн райы қолайсыз кезде (мысалға, қатты жауын не қар) жүру.
- Бергіштің жаңбыр суымен, қармен, батпақпен және т.с.с. ластануы.
- Бергіш орнатылатын жердегі артқы бампердің жапсырма, бампер қорғанышы, велосипедтерге арналған бекітпе және т.с.с. бөтен заттармен жабылуы.
- Артқы бампердің зақымдануы немесе бергіштің бастапқы орнынан қозғалып кетуі.
- Көлік құралының биіктігі жүксалғыштың қатты жүктелуі, шиналардағы қысымның сәйкессіздігі және т.с.с. себепті өзгерген.
- Артқы бампер аумағындағы температураның жоғары болуы.
- Бергіштердің автотұрақтағы басқа көлік құралдарымен, қабырғалармен немесе колонналармен бұғатталуы.
- Автокөлік қисық траекториямен жүргенде.
- Автокөлік жол баж салығын жинау бекетінен өтіп барады.
- Жол жабынында (немесе шеткі топырағында) метал құрамбөліктер мөлшері әртүрлі (автодаңғыл конструкциясы салдарынан болуы мүмкін).
- Көлік құралының жанында қозғалмайтын объект, мысалға, қоршау бар.
- Жолақ биіктігі өзгергенде тік еңіс немесе өр.
- Ағаш пен бұта қаптаған тар жолмен жүргенде.
- Бергіш ұзақ уақыт бойы басқа көлік құралдарын немесе құрылыстарды анықтамайтын елді мекенде қозғалғанда.
- Сулы жолмен жүргенде.
- Екі жағында қоршау немесе құрылыстар бар жолмен қозғалғанда.
- Жанында автобус не жүк көлігі сияқты үлкен көлік құралының болуы.
- Басқа көлік құралының тым жақын орналасуы.
- Басқа көлік құралы өте жоғары жылдамдықпен озып өткенде.
- Басқа жолаққа ауысқанда.
- Көрші көлік құралымен біруақытта қозғалысты бастау және жылдамдықты арттыру.
- Көлік құралының көрші жолақтан бір жаққа қарай екі жолақ ауысуы **НЕМЕСЕ** бір жақта екінші жолақтағы көліктің көрші жолаққа ауысуы.
- Қасында мотоциклдың немесе велосипедтің болуы.
- Жанында тіркеме-платформаның болуы.

- Егер анықтау аймағында сатып алуға арналған арбалар немесе бесік арба сияқты кішкентай объектілер болса.
- Аласа, мысалға, спорт көлігінің болуы.
- Тежегіш басқысы басулы болғанда.
- ESC (электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесі) іске қосулы болғанда.
- ESC (электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесінің) ақауы.
- Шиналардағы қысым төмен немесе шина зақымданған.
- Тежегіш қайта істелген.
- Автокөлік қозғалыс бағытын күрт өзгерткенде.
- Автокөлік қозғалыс жолағын күрт өзгерткенде.
- Автокөлік күрт тоқтағанда.
- Сыртқы ауа температурасы өте төмен.
- Автокөлік кедір-бұдыр жолда немесе «жамау» жолда қатты секілдейді.

- Автокөлік қар, шалшық немесе мұз сияқты тайғанақ бетпен жүргенде.
- Көлік құралын қозғалыс жолағы шегінде ұстап отыруға арналған көмек жүйесі (LKA) немесе қозғалыс жолағының сыртына шығып кету туралы ескерту жүйесі (LDW) тиісінше жұмыс істемейді. (бар болса)
Толығырақ ақпаратты осы тараудың «Көлік құралын қозғалыс жолағы шегінде ұстап отыруға арналған көмек жүйесі» бөлімінен қар.

- Қиғаш траекториямен қозғалыс

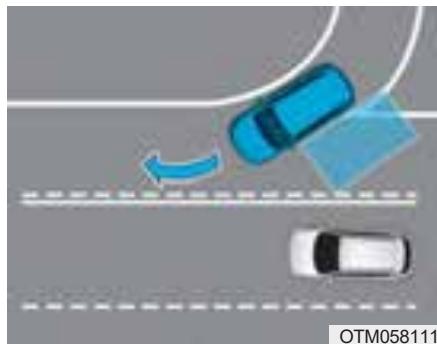
BCW және BCA жүйелері бұрылыста тиісінше жұмыс істемеуі мүмкін. Кейбір жағдайларда жүйе келесі қозғалыс жолағындағы автокөлікті анықтай алмауы мүмкін.

Жүргізу кезінде сақ болыңыз және жол жағдайларын қадағалаңыз.

BCW және BCA жүйелері бұрылыста тиісінше жұмыс істемеуі мүмкін. Кейбір жағдайларда жүйе сол қозғалыс жолағындағы автокөлікті анықтай алмауы мүмкін.

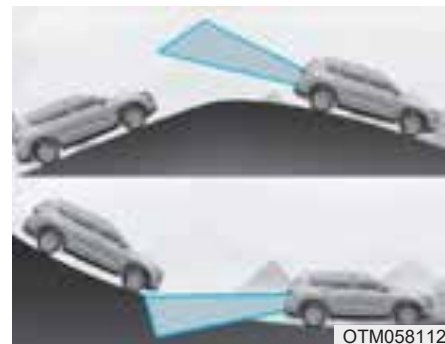
Жүргізу кезінде сақ болыңыз және жол жағдайларын қадағалаңыз.

- Жолдың қосылатын/айырылатын жеріндегі қозғалыс

BCW және BCA жүйелері жолдың қосылатын/айырылатын жерлерінде тиісінше жұмыс істемеуі мүмкін. Кейбір жағдайларда жүйе келесі қозғалыс жолағындағы автокөлікті анықтай алмауы мүмкін.

Жүргізу кезінде сақ болыңыз және жол жағдайларын қадағалаңыз.

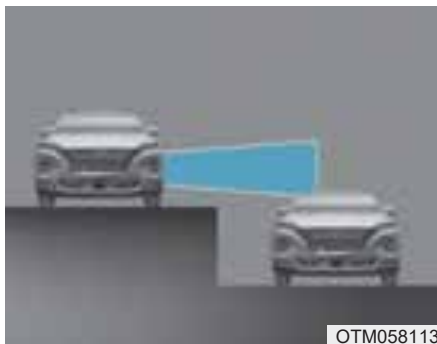

- Еңіс жердегі қозғалыс

BCW және BCA жүйелері еңісте қозғалғанда тиісінше жұмыс істемеуі мүмкін. Кейбір жағдайларда жүйе келесі қозғалыс жолағындағы автокөлікті анықтай алмауы мүмкін.

Сонымен қатар, кейбір жағдайларда жүйе жерді немесе құрылыстарды дұрыс анықтамауы мүмкін.

Жүргізу кезінде сақ болыңыз және жол жағдайларын қадағалаңыз.

- Биіктігі әртүрлі қозғалыс жолақтарындағы қозғалыс

BCW және BSA жүйелері қозғалыс жолақтары әртүрлі биіктікте орналасқан жерде тиісінше жұмыс істемеуі мүмкін.

Кейбір жағдайларда жүйе қозғалыс жолақтары әртүрлі биіктікте орналасқан жолда автокөлікті анықтамауы мүмкін (қиылыс деңгейі бойынша бөлінген төменгі қиылысқа тармақталу).

Жүргізу кезінде сақ болыңыз және жол жағдайларын қадағалаңыз.

[A]: шудан қорғайтын экран, [B]: қоршау

- Құрылыстарға жақын жолдағы қозғалыс

BCW және BSA жүйелері қасында құрылыс бар жолмен қозғалғанда тиісінше жұмыс істемеуі мүмкін.

Кейбір жағдайларда жүйе жолға жақын құрылыстарды (шудан қорғайтын бөгеттер, қоршаулар, екі еселенген қоршаулар, бөлу жолақтары, діңгектер, көше шамдары, жол белгілері, туннель қабырғалары және т.б.) дұрыс анықтамауы мүмкін.

Жүргізу кезінде сақ болыңыз және жол жағдайларын қадағалаңыз.

АРТТАН ҚИЫЛЫСАТЫН БАҒЫТТАҒЫ ҚОЗҒАЛЫС ТУРАЛЫ ЕСКЕРТУ ЖҮЙЕСІ (RCCW)/АРТТАН ҚИЫЛЫСАТЫН БАҒЫТТА СОҚТЫҒЫСУДЫ БОЛДЫРМАУ ЖҮЙЕСІ (RCCA) (БАР БОЛСА)

Жүйе сипаттамасы

Арттан қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы ескерту жүйесі (RCCW)

ОТМ058092

Арттан қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы ескерту жүйесі (RCCW) артқа жүргенде сол және оң жақтан жақындап келе жатқан көлік құралдарын мониторингілеуді орындайды.

Көрінбейтін аймақтағы анықтау ұзақтығы жақындап келе жатқан көлік құралының жылдамдығына байланысты.

Арттан қиылысатын бағытта соқтығысуды болдырмау жүйесі (RCCA)

Арттан қиылысатын бағытта соқтығысуды болдырмау жүйесі (RCCA) артқа жүргенде сол және оң жақтан жақындап келе жатқан көлік құралдарын мониторингілеуді орындайды.

Арттан қиылысатын бағытта соқтығысуды болдырмау жүйесі (RCCA) жақындап келе жатқан автокөлікпен соқтығысу ықтималдығына байланысты электрондық тұрақтылықты басқару жүйесін (ESC) іске қосуы мүмкін. Бұл соқтығысу қаупін төмендетеді немесе соқтығысудан келетін зақымды азайтады.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- Қозғалыс кезінде, тіпті арттан қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы ескерту жүйесі және арттан қиылысатын бағытта соқтығысуды болдырмау жүйесі істеп тұрса да жол жағдайларын үнемі қадағалап отыру және күтпеген жағдайларға дайын болу қажет.
- Арттан қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы ескерту жүйесі және арттан қиылысатын бағытта соқтығысуды болдырмау жүйесі көмекші жүйе болып табылады. Жүйеге толығымен арқа сүйеуге болмайды. Қауіпсіздік мақсатында қозғалыс кезінде сақ болу қажет.

- Арттан қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы ескерту жүйесі және арттан қиылысатын бағытта соқтығысуды болдырмау жүйесі қауіпсіз жүргізу практикасын алмастыра алмайды. Артқа жүргенде сақтық таныту және көлік құралын қауіпсіз жолмен басқару қажет.

Баптаулары және жүйені қосу

Жүйе баптаулары

Оталдыру кілті қосулы болғанда жүргізуші мына мәзірден жүйені қоса алады: «User Settings [Орнатпалар] → Driver assistance [Жүргізушіге көмек] → Blind-spot safety ["Көрінбейтін аймақтар" мониторингі] → Rear Cross-Traffic Safety [Арттағы қиылыстағы қауіпсіздік]». RCCW және RCCA жүйелері «Rear Cross-Traffic Safety [Арттағы қиылыстағы қауіпсіздік]» пара-метрін таңдағанда қосылады.

- Қозғалтқышты тоқтатып, қайта қосқаннан кейін жүйелер жұмыс күйіне қайтады.
- Жүйе қосулы тұрғанда қозғалтқышты алғаш қосқанда және кейін тоқтатып, іске қосқанда сыртқы артқы көрініс айнасында жарықтық индикация жанады да 3 секунд бойы жанып тұрады.

Жүргізуші СК-дисплейде пайдаланушы баптауларында «User Settings [Орнатпалар] → Driver assistance [Жүргізушіге көмек] → Warning timing [Ескертулер таймері]» параметрін таңдау арқылы бастапқы ескертуді беру уақытын таңдай алады. Арттан қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы ескерту жүйесінің опциялары келесі:

- Normal (қалыпты):

Осы тармақты таңдағанда көріну аймағынан тыс жерде соқтығысу ықтималдығы туралы бастапқы ескерту кәдімгідей беріледі. Егер осы параметр сізге тым сезімтал көрінсе, «Later [Кейінірек]» опциясын таңдаңыз.

Ескертудің берілу уақыты бүйірдегі/арттағы автокөлік жылдамдығын тез арттырғанда баяу көрінуі мүмкін.

- Later (кешігумен):

Жол қозғалысы қарқынды болмаса және сіз төмен жылдамдықпен кетіп бара жатсаңыз, осы параметрді таңдаңыз.

i Ақпарат

Егер сіз ескерту уақытын өзгертсеңіз, басқа жүйелердің де ескерту уақыты өзгеріп кетуі мүмкін. Ескерту уақытын саналы түрде реттеген жөн.

Жүргізуші артта қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы дыбыстық ескертулердің дауыс қаттылығын таңдай алады.

Соқтығысу ықтималдығы туралы ескертулерді баптау «User Settings [Орнатпалар] → Driver assistance [Жүргізушіге көмек] → Warning volume [Ескертулердің дауыс қаттылығы] → High/ Medium/Low [Қатты/Орташа/ Ақырын]» таңдау арқылы жүргізіледі.

Толығырақ 3-тараудың «СК дисплей» бөлімін қар.

Жұмыс жағдайлары

Қосу:

СК-дисплейде «User Settings [Орнатпалар] → Driver assistance [Жүргізушіге көмек] → Blind-spot safety [“Көрінбейтін аймақтар” мониторингі] → Rear Cross-Traffic Collision Warning [RCCW (Қиылыста артқы соқтығысуларға қарсы ескерту)]» мәзірін таңдаңыз. Жүйе қосылып, өзiрлiк күйiне өтедi.

Жүйе көлік құралы артқа (берілістерді ауыстырып қосу иінтірегі «R» күйінде) 10 км/с (сағатына 7 миль) төмен жылдамдықпен жүргенде қосылады.

* Жүйе автокөлік жылдамдығы 10 км/с (7 миль/сағ) асқанда іске қосылмайды. Жүйе жылдамдық 10 км/с (7 миль/сағ) төмендегенде қайта іске қосылады.

Жүйенің анықтау ұзақтығы шамамен 0,5 м~20 м (1~65 фут) құрайды. Көлік құралы, егер оның жылдамдығы 8–36 км/с (сағатына 5–22,5 миль) болғанда анықталады.

Әртүрлі жағдайларда анықтау ауқымы өзгеруі мүмкін екенін ескеру керек. Сондықтан артқа жүргенде өте сақ болу қажет.

Ескертетін хабарлама және жүйені басқару

Арттан қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы ескерту жүйесі (RCCW)

Егер артта сол/оң жақтан бергіштер анықтаған басқа автокөлік жақындап келе жатса, дыбыстық сигнал беріледі, сыртқы артқы көрініс айнасындағы индикатор жыпылықтай бастайды және СК-дисплейге хабарлама шығарылады. Егер артқы көрініс айнасының жүйесі қосулы болса, аудиожүйе немесе AVN экранында да хабарлама пайда болады.

Ескерту келесі талаптар сақталғанда қосылады:

- сіздің автокөліктің артында сол/оң жақтан анықтау аймағынан тыс жердегі автокөлік қозғалып бара жатса немесе
- автокөлік тікелей сіздің автокөліктің артында болса немесе
- автокөлік сіздің автокөлік жаққа қарай жақындап келе жатпаса немесе
- жақындап келе жатқан автокөліктің жылдамдығы төмендесе.

Арттан қиылысатын бағытта соқтығысуды болдырмау жүйесі (RCCA)

■ Сол жақтан

OTM058085L

■ Оң жақтан

OTM058086L

■ Сол жақтан

OTM058098L

■ Оң жақтан

OTM058099L

RCCW жұмыс істеп тұрғанда соқтығысу қаупі анықталған жағдайда тежегіш жүйесі іске қосылады. Құрылғылар комбинациясындағы индикатор жүргізушіге тежегіш жүйесінің басқарылуы туралы хабар береді. Егер артқы көрініс айнасының жүйесі қосұлы болса, аудиожүйе немесе AVN экранында да хабарлама пайда болады.

Тежегіш іске қосылғаннан кейін жүргізуші тежегіш басқысын дереу басып, айналадағы жағдайды тексеруі тиіс.

- Жүйе тежегішті шамамен 2 секундқа қосады.

Осы уақыт өткен соң тежегіш жіберілетін болғандықтан, жүргізуші сақ болуы тиіс.

- Жүргізуші тежегіш басқысын жеткілікті басқанда жүйе жұмысы өшеді.

- Иінтіректі R (артқы жүріс) күйіне ауыстырып қосқаннан кейін жүйе оң/сол жақ үшін бір-бірден іске қосылады.

ESC (электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесі) күйіне байланысты тежегіш жүйесін басқару тиісінше орындалмауы мүмкін. Бұл жағдайда құрылғылар комбинациясында соған ұқсас хабарлама пайда болады.

- ESC (электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесі) бақылау шамы жанып тұр.
- ESC (электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесін) басқа функция пайдаланып тұрғанда.

НАЗАР АУДАРЫҢИЗ

- Арттан қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы ескерту жүйесінің іске қосылу талаптары сақталғанда әр жолы автокөлікке артынан/жанынан кедергілер жақындағанда (көлік құралының жылдамдығы 0 км/с) ескерту дабылы беріледі.
- Жүйенің ескертуі және тежелу сіздің автокөліктің оң/сол жағында жүйе жұмысына кедергі келтіретін кедергі болғанда іске қосылмай қалуы мүмкін.
- Жүргізуші артқы көрініс айнасында индикатордың жанып не жанбай тұрғанына, сондай-ақ дыбыстық сигналға қарамастан, автокөлікті бар жауапкершілігімен басқаруы тиіс.

- Көлік аудиожүйесінің қатты дауыста жұмыс істеуі ескерту жүйесінің ескерту дыбысын басып тастауы мүмкін.
- Егер біруақытта басқа жүйенің ескерту сигналы берілсе, арттан қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы ескерту жүйесінің дыбысы естілмей қалуы мүмкін.

АБАЙЛАҢЫЗ

- **Автокөлік** арттан қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы ескерту жүйесімен жабдықталған болса да жүргізуші көлікті бар жауапкершілігімен басқаруы тиіс. Осы жүйелерге ғана арқа сүйеуге болмайды, Орынды ауыстырар немесе артқа жүрер алдында айналадағы жағдайды әрдайым тексеріп отыру керек.
- **Жүргізуші** автокөлікті басқаруға жауапты.

- **Жүргізу** кезінде әрдайым өте сақ болу қажет. Арттан қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы ескерту жүйесі жол жағдайларына байланысты тиісінше жұмыс істемеуі немесе өте қарқынды жұмыс істеуі мүмкін.
- **Арттан** қиылысатын бағыттағы қозғалыс туралы ескерту жүйесі қауіпсіз жүргізу дағдысын алмастыра алмайды әрі тек қана қосымша функция болып табылады. Жүргізушінің бірден бір міндеті күтпеген жағдайларға жол бермес үшін сақ болу. **Жолдағы жағдайды үнемі қадағалап отыру қажет.**

Анықтау бергіші

Артқы радарлар — бұл автокөліктің бүйіріндегі/артындағы аймақтарды қадағалайтын артқы бамперде орналасқан бергіштер. Тиісінше жұмыс істеу үшін артқы бампер таза болуы тиіс.

⚠️ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Егер артқы бампер зақымданған, ауыстырылған немесе жөнделген болса, жүйе дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.
- Жүйе қатты электромагниттік толқындар әсерінен қосылып кетуі мүмкін.
- Бергіш әрдайым таза болуы тиіс.
- **ЕШҚАШАН** бергішті бөлшектемеңіз және бергішті соғып алмаңыз.
- Радар бергішіне немесе бергіш қақпағына артық күш түсірмеңіз. Егер бергішті тепе-теңдігі дұрыс күйден күшпен ауыстыратын болсаңыз, жүйе дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Бұл жағдайда ескертетін хабарлама бейнеленбеуі мүмкін. Көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгінуді ұсынамыз.

- Радиолокациялық бергішке жақын жерге бамперге арналған жапсырмалар немесе бампер бағыттағышы сияқты бөтен заттарды орналастырмаңыз және бергіштің орнатылатын орнын баямаңыз. Бұл бергіштің сезгіштігіне теріс әсер беруі мүмкін.

Бақылау шамы және хабарлама

Blind-Spot Collision Warning (BCW) system disabled. Radar blocked [Көрінбейтін аймақта соқтығысуларды ескерту жүйесі өшірулі. Радар бұғатталған]

Бұл ескертетін хабарлама келесі жағдайларда шығарылуы мүмкін:

- Артқы бампердегі бір не бірнеше бергіш батпақпен, қармен не бөтен объектімен бұғатталған.

- Бергіш ұзақ уақыт бойы басқа көлік құралдарын анықтамайтын елді мекенде қозғалғанда.
- Қатты жауын-шашын не қар жауу сияқты қолайсыз ауа райында.

Мұндай жағдайларда BCW/BCA батырмасындағы индикатор және жүйе автоматты түрде өшеді.

Егер құрылғылар комбинациясында BCW/BCA өшкені туралы ескертетін хабарлама пайда болса, артқы бампердегі бергіштердің орналасатын орындарында батпақ пен қардың жоқтығына көз жеткізу қажет. Бергіштердің қалыпты жұмысына кедергі келтіруі мүмкін батпақты, қарды және басқа ластықтарды жою қажет.

Ластықты кетіргеннен кейін жүйе қозғалыс басталғаннан шамамен 10 минут өткенде тиісінше жұмыс істей бастайды.

Егер жүйе тиісінше жұмыс істемесе, жүйені тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгінген жөн.

i Ақпарат

Егер тіркеме немесе велосипедтерді тасымалдауға арналған бекітпе пайдаланылса, BCW және RCCW жүйелерін өшіріп қойыңыз.

- BCW/BCA батырмасын басыңыз (батырмадағы индикатор сөнеді)
- «User Settings [Орнатпалар] → Driving Assist [Жүргізгендері көмек] → Blind-spot safety [«Көрінбейтін аймақтар» мониторингі] → Rear Cross-Traffic Collision Warning [RCCW (Қиылыста арттан соқтығысуларға қарсы ескерту)]» (бар болса) таңдап, RCCW жүйесін өшіріңіз.

Check Blind-Spot Collision Warning (BCW) system
[Көрінбейтін аймақта соқ. ескерту жүйесін тексеріңіз]

BCW жүйесінде ақау анықталғанда ескертетін хабарлама пайда болады да батырмадағы индикатор сөнеді. RCCW және RCCA жүйелері BCW жүйесі ақау салдарынан өшкенде жұмыс істемейді. Жүйе автоматты түрде өшеді. Көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

Жүйе шектеулері

Жүргізуші төмендегі жағдайларда сақ болуы тиіс, өйткені белгілі бір мән-жайларда жүйе көлік құралын немесе басқа объектілерді тіркемеуі мүмкін.

- Тіркеме немесе аспалы ұстағыш болғанда.
- Күн райы қолайсыз кезде (мысалға, қатты жауын не қар) жүру.
- Бергіштің жаңбыр суымен, қармен, батпақпен және т.с.с. ластануы.
- Бергіш орнатылатын жердегі артқы бампердің жапсырма, бампер қорғанышы, велосипедтерге арналған бекітпе және т.с.с. бөтен заттармен жабылуы.
- Артқы бампердің зақымдануы немесе бергіштің бастапқы орнынан қозғалып кетуі.
- Көлік құралының биіктігі жүксалғыштың қатты жүктелуі, шиналардағы қысымның сәйкессіздігі және т.с.с. себепті өзгерген.
- Артқы бампер аумағындағы температураның жоғары болуы.
- Бергіштердің автотұрақтағы басқа көлік құралдарымен, қабырғалармен немесе колонналармен бұғатталуы.
- Автокөлік қисық траекториямен жүргенде.
- Жол жабынында (немесе шеткі топырағында) метал құрамбөліктер мөлшері әртүрлі (автодаңғыл конструкциясы салдарынан болуы мүмкін).
- Көлік құралының жанында қозғалмайтын объект, мысалға, қоршау бар.
- Жолақ биіктігі өзгергенде тік еңіс немесе өр.
- Ағаш пен бұта қаптаған тар жолмен жүргенде.
- Бергіш ұзақ уақыт бойы басқа көлік құралдарын немесе құрылыстарды анықтамайтын елді мекенде қозғалғанда.
- Сулы жолмен жүргенде.
- Екі жағында қоршау немесе құрылыстар бар жолмен қозғалғанда.
- Жанында автобус не жүк көлігі сияқты үлкен көлік құралының болуы.
- Басқа көлік құралының тым жақын орналасуы.
- Басқа көлік құралы өте жоғары жылдамдықпен озып өткенде.
- Басқа жолаққа ауысқанда.
- Көрші көлік құралымен біруақытта қозғалысты бастау және жылдамдықты арттыру.
- Көлік құралының көрші жолақтан бір жаққа қарай екі жолақ ауысуы **НЕМЕСЕ** бір жақта екінші жолақтағы көліктің көрші жолаққа ауысуы.
- Қасында мотоциклдың немесе велосипедтің болуы.
- Жанында тіркеме-платформаның болуы.

- Егер анықтау аймағында сатып алуға арналған арбалар немесе бесік арба сияқты кішкентай объектілер болса.
- Аласа, мысалға, спорт көлігінің болуы.
- Тежегіш басқысы басулы.
- ESC (электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесі) қосулы.
- ESC (электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесінің) ақауы.

[A]: Құрылыс

Автокөлікті күрделі жағдайларда

- Шиналардағы қысым төмен немесе шина зақымданған.
- Тежегіш қайта істелген.
- Автокөлік күрт тоқтайды.
- Сыртқы ауа температурасы өте төмен.
- Автокөлік кедір-бұдыр жолда немесе «жамау» жолда қатты селкілдейді.
- Автокөлік қар, шалшық немесе мұз сияқты тайғанақ бетпен жүргенде.

- Автокөлікке немесе құрылысқа жақын қозғалыс

Жүйе автокөлікке немесе құрылысқа жақын қозғалғанда іске қосылмауы мүмкін.

Кейбір жағдайларда жүйе арттан жақындап келе жатқан автокөлікті анықтамауы, ал ескерту мен тежегіш тиісінше іске қосылмауы мүмкін.

Автокөлік рөлінде отырғанда әрдайым айналадағы жағдайды қадағалап отырыңыз.

тұраққа қойғанда

Автокөлік күрделі жағдайларда тұраққа қойылған болса, жүйе тиісінше іске қосылмауы мүмкін.

Кейбір жағдайларда жүйе сіздің автокөліктің жанында тұраққа келетін немесе тұрақтан шығатын көлік құралдарымен соқтығысу қаупін дәл анықтай алмауы мүмкін (мысалға,

сіздің автокөліктің жанында тұрақтан шығатын көлік құралы, сіздің автокөліктің артқы жағында көлік құралының тұраққа келуі немесе тұрақтан шығып кетуі, бұрылып бара жатқан

автокөліктің сіздің автокөліктің артқы жағына жақындауы және т.б.).

Бұл жағдайда ескерту және тежегіш тиісінше іске қосылмауы мүмкін.

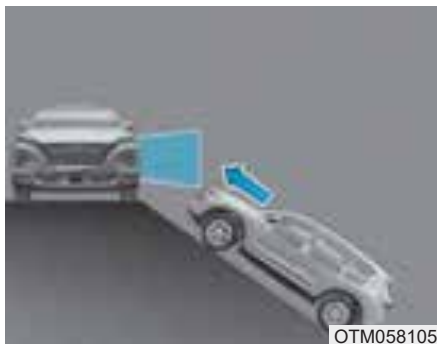
[A]: Автокөлік

- Автокөлік диагональ бойымен тұраққа қойылған

Егер автокөлік диагональ бойымен тұраққа қойылған болса, жүйе тиісінше жұмыс істемеуі мүмкін.

Кейбір жағдайларда, мысалға, егер диагональ бойымен тұраққа қойылған автокөлік тұрақтан шығып кетсе, жүйе сіздің автокөліктің артында сол/оң жақтан жақындап келе жатқан автокөлікті анықтамауы мүмкін. Бұл жағдайда ескерту мен тежегіш тиісінше жұмыс істемеуі мүмкін.

Автокөлік рөлінде отырғанда әрдайым айналадағы жағдайды қадағалап отырыңыз.

- Автокөлік еңісте немесе оның жанында

Егер автокөлік еңісте/оның үстінде болса, бұл жүйе тиісінше іске қосылмауы мүмкін.

Кейбір жағдайларда жүйе сіздің автокөліктің артында сол/оң жақтан жақындап келе жатқан автокөлікті анықтамауы, ал ескерту мен тежегіш тиісінше іске қосылмауы мүмкін.

Автокөлік рөлінде отырғанда әрдайым айналадағы жағдайды қадағалап отырыңыз.

[A] : Құрылыс, [B]: Қабырға

- Тұрақтағы автокөлік құрылыстың жанында

Егер автокөлік жанында (автокөліктің артында/жанында құрылыс бар орынға тұрақтаса, бұл жүйе тиісінше жұмыс істемеуі мүмкін.

Кейбір жағдайларда тұраққа қоярда жүйе сіздің автокөліктің алдындағы автокөлікті анықтамауы мүмкін. Бұл жағдайда ескерту мен тежегіш тиісінше іске қосылмауы мүмкін. Тұраққа қоярда сақ болыңыз.

- Автокөлік артымен тұраққа қойылған

Егер автокөлік артымен қаратып қойылған болса және бергіш тұрақ орнының артқы бөлігіндегі басқа автокөлікті анықтаса, жүйе ескерту беріп, тежегіш жүйесін іске қосуы мүмкін. Тұраққа қоярда сақ болыңыз.

КӨЛІК ҚҰРАЛЫН ҚОЗҒАЛЫС ЖОЛАҒЫ ШЕГІНДЕ ҰСТАП ОТЫРУҒА АРНАЛҒАН КӨМЕК ЖҮЙЕСІ (LKA) (ЕУРОПАҒА АРНАЛҒАН) (БАР БОЛСА)

Жел әйнекте камерасы бар қозғалыс жолағы шегінде ұстап отыруға арналған көмек жүйесі (LKA) жол жабынының белгі сызықтарын және шеттерін тіркейді және көлік құралын қозғалыс жолағы шегінде ұстап отыру үшін жүргізушіге рөлді басқаруға көмек қамтамасыз етеді.

Егер жүйе автокөліктің өзінің қозғалыс жолағынан (немесе жолынан) шығып бара жатқанын анықтаса, ол жүргізушіні визуалдық немесе дыбыстық сигнал көмегімен хабардар етеді, сондай-ақ автокөліктің өз жолағынан (немесе жолынан) шығып кетуін болдырмау үшін рөлдік дөңгелекті кері бағытта сәл бұруды қолданады.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Көлік құралын қозғалыс жолағы шегінде ұстап отыруға арналған көмек жүйесі (LKA) автокөлікті қауіпсіз айдау дағдысын алмастыра алмайды және көмекші функция ғана болып табылады. Жүргізуші әрдайым айналадағы жағдайды назардан шығармауға және автокөлікті тиісінше басқаруға тиіс.

⚠ ОСТОРОЖНО

Көлік құралын қозғалыс жолағы шегінде ұстап отыруға арналған көмек жүйесі (LKA) жүйесін пайдаланғанда келесі сақтық шараларын сақтау қажет.

- Жүйе рульді басқаруға көмекті қамтамасыз етіп жатқанда руль дөңгелегін қалт бұрушы болмаңыз.
- LKA руль дөңгелегін басқару жолымен қозғалыс жолағы (немесе жол) шегінен байқамай шығып кетудің алдын алады. Алайда жүргізуші жүйеге ғана арқа сүйемей, өз қатары шегінде қозғалу үшін руль дөңгелегін пайдалануға міндетті.

- LKA жүйесінің жұмысы жол жағдайларына және автокөліктің айналасындағы жағдайға байланысты тоқтатылуы немесе дұрыс орындалмауы мүмкін. Автокөлікті басқару кезінде әрдайым сақтық танытыңыз.
- Терезені немесе жабыны басқа үлгідегі бекітпені немесе көмекші керек-жарақтарды еңкейту мақсатында LKA камерасын уақытша демонтаждауды орындамаңыз. Егер камераның демонтажы және кейінгі демонтажы орындалған болса, HYUNDAI ресми дилерінде жүйе калибрлемесін тексеру ұсынылады.
- Жел әйнекті, LKA жүйесінің камерасын не онымен байланысты руль дөңгелегі бөлшектерін ауыстырғанда HYUNDAI ресми дилерінде жүйе калибрлемесін тексеру ұсынылады.

- Жүйе камера көмегімен белгі (немесе жол) сызықтарын анықтауды және руль дөңгелегін басқаруды орындайды, сондықтан егер белгі (немесе жол) сызықтары қиын ажыратылса, жүйе жұмысы бұзылуы мүмкін. «Жүйе шектеулері» бөлімін қар.
- LKA жүйесімен байланысты бөлшектерді шешпеңіз және зақымдамаңыз.
- Сіз аудиожүйе дауысының тым қатты болуы себепті LKA ескерту дыбысын естімей қалуыңыз мүмкін.
- Құрылғылар панеліне айна, ақ қағаз және т.с.с жарықты шағылыстыратын заттарды қоймаңыз. Күн сәулесінің шағылысуы жүйенің қалыпты жұмысының бұзылуына себепші болуы мүмкін.

- LKA жүйесін қосқанда қолмен міндетті түрде руль дөңгелегін ұстау қажет. Егер «Keep hands on steering wheel [Қолды рульде ұстаңыз]» хабарламасы шыққаннан кейін қолды рульге қоймайтын болсаңыз, жүйе автоматты түрде өшеді.
- Руль дөңгелегін басқару тұрақты түрде жүзеге асырылмайды. Сондықтан, егер автокөлік қозғалыс жолағынан (немесе жолдан) жоғары жылдамдықпен шығып кетсе, жүйе рульді басқармауы мүмкін. Жүйені пайдаланғанда жүргізуші жылдамдық шектеулерін сақтауға міндетті.
- Рөлдік дөңгелекке заттарды бекіткенде жүйе рульді басқаруға көмектеспеуі немесе қолды рульден алып тастау сигналы дұрыс істемеуі мүмкін.
- Тіркемені сүйрегенде LKA жүйесінің өшірулі екеніне көз жеткізіңіз.

ЛКА жүйесінің жұмысы

ЛКА жүйесін қосу/өшіру:

Оталдыру кілтін ON (ҚОС) күйіне орнатыңыз, құрылғылар панелінде рөлдік дөңгелектің сол жағында орналасқан ЛКА жүйесінің батырмасын басыңыз.

(Рулі оң жақта орналасқан автокөліктер үшін – рөлдік дөңгелектің оң жағында)

Құрылғылар комбинациясындағы индикатор алдымен ақ болып жанады. Бұл ЛКА жүйесінің ӘЗІРЛІК күйінде, бірақ ҚОСЫЛМАҒАН екенін білдіреді.

ЛКА жүйесін қосу үшін автокөлік жылдамдығы шамамен 60 км/с (37 миль/с) төмен болмауы

керек екенін ескеріңіз. Жүйе қосылғаннан кейін құрылғылар комбинациясында индикатор жанады.

Индикатор түсі ЛКА күйіне байланысты өзгеріп отырады.

- Ақ: Бергіш қозғалыс жолағы шекараларын анықтамайды немесе келік құралының жылдамдығы 60 км/с (сағатына 37 милден) төмен.

- Жасыл: Бергіш қозғалыс жолағы шекараларын тіркейді және жүйе келік құралының рөлдік дөңгелекті басқаруға қабілетті.

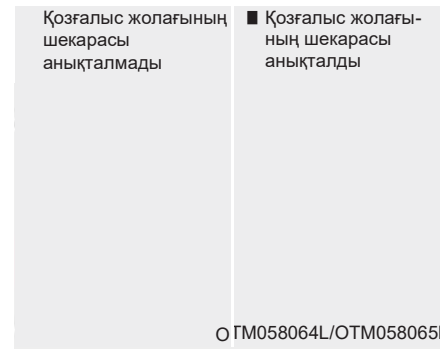
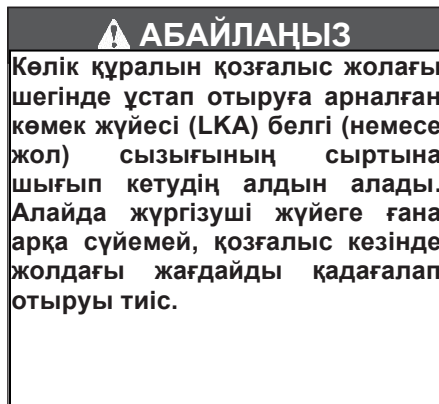
Ақпарат

ЛКА қозғалтқышты іске қосу/тоқтату батырмасы ON (ҚОС) күйіне ауысқанда автоматты түрде қосылады. Ауыстырып-қосқыш-тағы индикатор жанып тұрады, ал құрылғылар комбинациясындағы индикатор алдымен ақ болып жанады. Жүргізуші рөлдік дөңгелектің төменгі сол жағында құрылғылар панелінде орналасқан ЛКА батырмасын басып немесе СК-дисплейде User Settings (Пайдаланушы баптаулары) режимінде LDW таңдап ЛКА өшіре алады.

LKA қосу

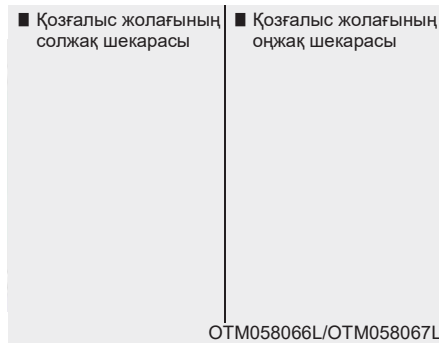

- Құрылғылар комбинациясының СК-дисплейінде LKA жүйесінің экранын қарау үшін Assist (көмек) ( ) режимін таңдаңыз. Қосым-ша ақпарат 3-тараудың «СК-дисплей режимдері» бөлімінде келтіріледі.
- LKA қосылғаннан кейін белгі (немесе жол) сызығы анықталса, автокөлік жылдамдығы 60 км/с (37 миль/с) жоғары болса және барлық талаптар сақталса, LKA индикаторы жасылға өзгереді де рөлдік дөңгелекті басқару басталады.

- Егер автокөлік жылдамдығы 60 км/с (37 миль/с) жоғары болса және жүйе қозғалыс жолағы шекараларын анықтаса, батырма түсі сұрдан аққа ауысады.
- Егер жүйе қозғалыс жолағының солжақ шекарасын анықтаса, белгінің солжақ сызығының түсі сұрдан аққа өзгереді.
- Егер жүйе қозғалыс жолағының оңжақ шекарасын анықтаса, белгінің оңжақ сызығының түсі сұрдан аққа өзгереді.

- Жүйе қозғалыс жылдамдығы 60 км/с (37 миль/с) жоғары болғанда LKA жүйесінің батырмасы басылғанда қосылады. Автокөлік алға түсірілген қозғалыс жолағынан шығып кеткенде LKA жүйесі келесідей іске қосылады:

СК-дисплейге визуалды ескерту шығарылады. Көлік құралының ауытқу бағытына байланысты СК-дисплейде қозғалыс жолағы шекарасының солжақ не оңжақ сызығы жыпылықтайтын болады.

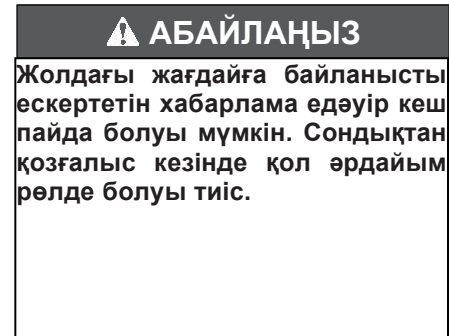

- LKA жүйесі келесі жағдайларда
  - Көлік жылдамдығы 60 км/с (37 миль/с) төмен.
  - Жүйе белгі сызықтарын (немесе жол шеттерін) анықтайды.
  - Қозғалыс кезінде автокөлік екі жолақтың арасында орналасқан.
  - Рөлдік дөңгелекті күрт бұру.

5 бө

Автокөлікті басқару

Белгі сызықтары (немесе жол шеттері) анықталғанда және LKA қосылуының барлық талаптары сақталғанда LKA жүйесінің индикаторы ақтан жасылға өзгереді. Бұл LKA жүйесінің қосулы және рөлдік дөңгелекті бақылауға қабілетті екенін білдіреді.

Keep hands on steering wheel[Қолды рөлде ұстаңыз]

Егер жүргізуші LKA жүйесі қосулы тұрғанда қолын рөлдік дөңгелектен алатын болса, бірнеше секундтан кейін жүйе оны ескертеді.

i Ақпарат

Егер рөлдік дөңгелек өте әлсіз ұсталып тұрса, ескертетін хабарлама пайда болуы мүмкін, өйткені LKA жүйесі жүргізушінің қолын рөлде ұстап отырғанын растай алмауы мүмкін.

ОИК057120L

Driver's hands not detected. LKA system will be disabled temporarily [Жүргізуші рөлді ұстамай отыр. LKA жүйесі уақытша өшіріледі]

Егер жүргізуші «Keep hands on steering wheel [Қолды рөлде ұстаңыз]» хабарламасынан кейін қолын рөлге қоймаса, жүйе рөлдік дөңгелекті басқаруды тоқтатады да жүргізушіні белгі сызықтарының (немесе жол шеттерінің) кесіп өтілгенінен ғана ескерте береді.

Алайда, егер жүргізуші қолын рөлге қайта қойса, жүйе рөлдік дөңгелекті басқаруды бастайды.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- Жүргізуші рөлдік дөңгелекті тиісінше басқаруға жауапты.
- Келесі жағдайларда жүйені өшіріп, автокөлікті басқарыңыз:
  - Күн райы қолайсыз болғанда
  - Жол жағдайлары нашар болғанда
  - Егер жүргізушінің рөлдік дөңгелекті жиі пайдалануына тура келетін болса

i Ақпарат

- Тіпті егер жүйе рөлді басқаруға көмектесе де, жүргізуші рөлдік дөңгелекті пайдалана алады.
- Жүйе рөлдік дөңгелекті басқаруға көмектескенде рөлдік дөңгелекті бұруға әдеттегіден көбірек күш салу қажет етілуі мүмкін.

Бақылау шамы және хабарлама

Check LKA system [Қозғалыс жолағын ұстап отыру жүйесін тексеріңіз]

ОИК057121L

Егер жүйемен проблема пайда болса, бірнеше секунд өткенде СК-дисплейге хабарлама шығарылады. Егер проблема жоғалмаса, LKA жүйесінің ақау индикаторы жанады.

LKA жүйесінің ақау индикаторы

Егер LKA жүйесі тиісінше жұмыс істемесе, LKA жүйесінің ақау индикаторы (сары) жанады. Жүйені тексерту үшін HYUNDAI ресми дилерлік орталығына жүгіну ұсынылады.

Жүйемен проблемалар туындағанда төменде аталған іс-әрекеттердің бірін орындаңыз:

- Қозғалтқышты тоқтатып, қайта іске қосыңыз, кейін жүйені қосыңыз.
- Оталдыру кілтінің қосылғанына көз жеткізіңіз.
- Жүйеге күн райы жағдайларының (мысалға, тұман, қатты жауын және т.с.с.) әсерін тексеріңіз.
- Камера объективінде бөтен материалдардың бар-жоғын тексеріңіз.

Егер проблема жойылмаса, жүйені тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

LKA жүйесі ҚОСЫЛМАЙДЫ және рөлдік дөңгелекті басқаруға көмектеспейді, егер:

- Қозғалыс жолағын ауыстырар алдында бұрылыс көрсеткіші қосулы болса. Егер жолақты ауыстырғанда бұрылыс көрсеткіші қосылмаса, жүйе рөлдік дөңгелекті басқаруды жалғастыруы мүмкін.
- Автокөлік жүйе қосылғанда немесе қозғалыс жолағын ауыстырғаннан кейін бірден қозғалыс жолағының ортасында болмаса.
- ESC (электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесі) немесе VSM (көлік құралын тұрақтандыруды басқару) қосулы болса.
- Автокөлік қатты бұрылыс орындаса.
- Автокөлік жылдамдығы 55 км/с (34 миль/с) төмен және 180 км/с (112 миль/с) жоғары болса.

- Автокөлік қозғалыс жолағын күрт ауыстырса.
- Жолақты тез ауыстырғанда (немесе жолдан шығып кеткенде) рөлдік дөңгелекті басқаруға көмек берілмейді.
- Күрт тежелгенде рөлдік дөңгелекті басқаруға көмек берілмейді.
- Автокөлік күрт тежелсе.
- Қозғалыс жолағының бір ғана шекарасы анықталса.
- Егер жолақ (немесе жол) тым тар немесе кең болса, рөлдік дөңгелекті басқаруға көмек берілмейді.
- Жолда екіден көп белгі сызығы бар болса, мысалға, жол жұмыстары жүргізілгенде.
- Автокөлік тік еңісте қозғалса.
- Рөлдік дөңгелек қалт бұралса.

Жүйе шектеулері

Төмендегі жағдайларда ЛКА жүйесі, тіпті егер көлік құралы қозғалыс жолағынан шығып кетсе де, мерзімінен бұрын іске қосылуы НЕМЕСЕ жүргізушіге қозғалыс жолағынан шығып кету туралы ескерту бермеуі немесе рөлді басқаруды орындамауы мүмкін:

Қозғалыс жолағының немесе жабынының күйі нашар

- Жолақ белгісін жолдан айыру қиын, белгі сызығы зақымданған немесе айқын емес.
- Белгі түсін жол жабыны түсінен ажырату қиын.
- Жол бетінде камера тиісінше анықтамайтын қозғалыс жолағы белгісіне ұқсайтын белгі бар.
- Белгі сызығы (немесе жол шеті) ажыратылмайды немесе зақымданған.
- Белгі сызықтары қосылып немесе ажырап кетеді. (мысалға, жол баж салығын жинау бекеті)
- Қозғалыс жолақтары санының көбеюі немесе азаюы немесе белгі сызықтарының қиылысуы.

- Алдыда жолда қозғалыс жолағы шекарасының жолақтары екіден көп.
- Белгі сызықтары өте жіңішке немесе өте жуан.
- Қозғалыс жолағы (немесе жол) тым кең немесе тар.
- Қозғалыс жолақтарының (немесе жол шеттерінің) көрінгіштігі жауын, қар, жолдағы шалшық, зақымданған немесе ластанған жол жабыны немесе басқа факторлар себепті шектелген.
- Қозғалыс жолағының (немесе жол шетінің) бөлу жолағымен, ағаштармен және т.с.с. көлеңкеленуі.
- Қозғалыс жолағы үзілгенде немесе құрылыс аймағында қозғалғанда.
- Жаяу жүргіншілер өтетін жердің белгілері немесе жолдағы басқа белгілер.
- Туннельдегі қозғалыс жолақтары (немесе жол шеттері) мұнай өнімдерімен және т.с.с. ластанған.
- Қозғалыс жолағы аяқасты жоғалып кетеді, мысалға, қиылыста.

Сыртқы факторлар әсер еткенде

- Сырттағы жарықтың күрт өзгеруі, мысалға, туннельге кіргенде немесе шыққанда, немесе көпір астынан өткенде.
- Сырттағы жарық тым әлсіз, мысалға, түнгі уақытта немесе автокөлік туннельде жүргенде фаралар қосылмаған.
- Автодаңғыл шекараларының, мысалға, бетон қоршауының, қорғағыш қоршауының немесе шағылысатын діңгектерінің құрылысы камераға тиісінше анықтауына жол бермейді.
- Көшедегі шамдардан немесе қарсы бағыттағы көліктен түсетін жарық жолдың су бетінде, мысалға, шалшықтарда шағылысады.
- Алдыңғы бағыттың көрінуі күн сәулесінің шағылысуы себепті қиындаған.

- Қозғалыс жолағын (немесе жол шетін) анықтауға жол бермейтін алда кетіп бара жатқан көлік құралына дейінгі арақашықтық аз немесе алда кетіп бара жатқан көлік құралы белгі сызығының үстімен (немесе жол шетімен) кетіп барады.
- Жол жабыны тегіс емес.
- Тік еңіспен жоғары немесе төмен немесе бұрылыста қозғалу.
- Қолайсыз жол жағдайлары қозғалыс кезінде автокөлікті тым қатты селкілдетеді.
- Тікелей күн сәулесінің және т.с.с. әсерінен ішкі артқы көрініс айнасының айналасындағы температура жоғары.

Алдыңғы бағыт нашар көрінгенде

- Жел әйнек немесе LKA жүйесінің камера объективалары ластанған.
- Жел әйнек тұманданған; жолдың анық көрінуі қиындаған.
- Құрылғылар панелінде қандай да болмасын заттардың және т.с.с. болуы.
- Бергіш тұман, қатты жауын немесе қар жауу салдарынан қозғалыс жолағы шекараларын (немесе жол шеттерін) анықтай алмайды.

LKA жүйесінің функциясын өзгерту

Жүргізуші СК-дисплейде қозғалыс жолағы шекарасынан шығыт кету туралы ескерту жүйесі (LDW) ретінде жұмыс істеу үшін LKA ауыстырып қоса алады немесе LKA режимдерін ауыстыра алады. «User Settings [Орнатпалар] → Driver assistance [Жүргізушіге көмек] → Lane Safety [Жолақпен қозғалыс қауіпсіздігі] → Lane Keeping Assist (LKA)/Lane Departure Warning (LDW)/Off [Жолақты ұстап отыру/LDW (Қозғалыс жолағының ауысқанын ескерту)/Өш.]» мәзіріне өтіңіз.

Егер функция таңдалмаған болса, жүйе автоматты түрде көлік құралын қозғалыс жолағы шегіне ұстап отыру режиміне (LKA) ауысады.

Көлік құралын қозғалыс жолағы шегінде ұстап отыруға арналған көмек жүйесі (LKA)

Бұл режимде жүйе жүргізушіге автокөлікті қозғалыс жолағы шегінде ұстап отыруға көмектеседі. Автокөлік қозғалыс жолағы шегінде қозғалғанда ол рөлдік дөңгелекті сирек басқарады. Алайда, егер автокөлік өзінің қозғалыс жолағынан шыға бастаса, жүйе рөлдік дөңгелекті басқарады.

Қозғалыс жолағының шегінен шығып кету туралы ескерту (LDW)

LDW жүйесі жүргізушіні, егер қозғалыс жолағы шегінен шығып кету анықталса, визуалды және дыбыстық индикация көмегімен ескертеді. Рөлдік дөңгелекті басқару орындалмайды.

Өш

«Off [Өш.]» таңдағанда LKA жүйесі өшеді.

КӨЛІК ҚҰРАЛЫН ҚОЗҒАЛЫС ЖОЛАҒЫ ШЕГІНДЕ ҰСТАП ОТЫРУҒА АРНАЛҒАН КӨМЕК ЖҮЙЕСІ (LKA) (ЕУРОПАДАН БАСҚА) (БАР БОЛСА)

ОТМ058029

Жел әйнекте камерасы бар қозғалыс жолағы шегінде ұстап отыруға арналған көмек жүйесі (LKA) жол жабынының белгі сызықтарын және шеттерін тіркейді және көлік құралын қозғалыс жолағы шегінде ұстап отыру үшін жүргізушіге рөлді басқаруға көмек қамтамасыз етеді.

Егер жүйе автокөліктің өзінің қозғалыс жолағынан (немесе жолынан) шығып бара жатқанын анықтаса, ол жүргізушіні визуалдық немесе дыбыстық сигнал көмегімен хабардар етеді, сондай-ақ автокөліктің өз жолағынан (немесе жолынан) шығып кетуін болдырмау үшін рөлдік дөңгелекті кері бағытта сәл бұруды қолданады.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Көлік құралын қозғалыс жолағы шегінде ұстап отыруға арналған көмек жүйесі (LKA) автокөлікті қауіпсіз айдау дағдысын алмастыра алмайды және көмекші функция ғана болып табылады. Жүргізуші әрдайым айналадағы жағдайды назардан шығармауға және автокөлікті тиісінше басқаруға тиіс.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Көлік құралын қозғалыс жолағы шегінде ұстап отыруға арналған көмек жүйесі (LKA) жүйесін пайдаланғанда келесі сақтық шараларын сақтау қажет.

- Жүйе рөлді басқаруға көмекті қамтамасыз етіп жатқанда руль дөңгелегін қалт бұрушы болмаңыз.
- LKA рөлдік дөңгелекті басқару жолымен қозғалыс жолағы (немесе жол) шегінен байқамай шығып кетудің алдын алады. Алайда жүргізуші жүйеге ғана арқа сүйемей, өз қатары шегінде қозғалу үшін рөлдік дөңгелекті пайдалануға міндетті.

- LKA жүйесінің жұмысы жол жағдайларына және автокөліктің айналасындағы жағдайға байланысты тоқтатылуы немесе дұрыс орындалмауы мүмкін. Автокөлікті басқару кезінде әрдайым сақтық танытыңыз.
- Терезені немесе жабыны басқа үлгідегі бекітпені немесе көмекші керек-жарақтарды еңкейту мақсатында LKA камерасын уақытша демонтаждауды орындамаңыз. Егер камераның демонтажы және кейінгі демонтажы орындалған болса, HYUNDAI ресми дилерінде жүйе калибрлемесін тексеру ұсынылады.
- Жел әйнекті, LKA жүйесінің камерасын не онымен байланысты рөлдік дөңгелек бөлшектерін ауыстырғанда HYUNDAI ресми дилерінде жүйе калибрлемесін тексеру ұсынылады.

- Жүйе камера көмегімен белгі (немесе жол) сызықтарын анықтауды және рөлдік дөңгелекті басқаруды орындайды, сондықтан егер белгі (немесе жол) сызықтары қиын ажыратылса, жүйе жұмысы бұзылуы мүмкін. «Жүйе шектеулері» бөлімін қар.
- LKA жүйесімен байланысты бөлшектерді шешпеңіз және зақымдамаңыз.
- Сіз аудио жүйе дауысының тым қатты болуы себепті LKA ескерту дыбысын естімей қалуыңыз мүмкін.
- Құрылғылар панеліне айна, ақ қағаз және т.с.с жарықты шағылыстыратын заттарды қоймаңыз. Күн сәулесінің шағылысуы жүйенің қалыпты жұмысының бұзылуына себепші болуы мүмкін.

- LKA жүйесін қосқанда қолмен міндетті түрде рөлдік дөңгелекті ұстау қажет. Егер «Keep hands on steering wheel [Қолды рөлде ұстаңыз]» хабарламасы шыққаннан кейін қолды рульге қоймайтын болсаңыз, жүйе автоматты түрде өшеді.
- Рөлдік дөңгелекті басқару тұрақты түрде жүзеге асырылмайды. Сондықтан, егер автокөлік қозғалыс жолағынан (немесе жолдан) жоғары жылдамдықпен шығып кетсе, жүйе рульді басқармауы мүмкін. Жүйені пайдаланғанда жүргізуші жылдамдық шектеулерін сақтауға міндетті.
- Рөлдік рөлдік дөңгелекке заттарды бекіткенде жүйе рульді басқаруға көмектеспеуі немесе қолды рөлден алып тастау сигналы дұрыс істемеуі мүмкін.
- Тіркемені сүйрегенде LKA жүйесінің өшірулі екеніне көз жеткізіңіз.

LKA жүйесінің жұмысы

■ А түрі

■ В түрі

LKA жүйесін қосу/өшіру:

Оталдыру кілтін ON (ҚОС) күйіне орнатыңыз, құрылғылар панелінде рөлдік дөңгелектің сол жағында орналасқан LKA жүйесінің батырмасын басыңыз.

(Рөлі оң жақта орналасқан автокөліктер үшін – рөлдік дөңгелектің оң жағында)

Құрылғылар комбинациясындағы индикатор алдымен ақ болып жанады. Бұл LKA жүйесінің ӘЗІРЛІК күйінде, бірақ ҚОСЫЛМАҒАН екенін білдіреді.

LKA жүйесін қосу үшін автокөлік жылдамдығы шамамен 60 км/с (37 миль/с) төмен болмауы

керек екенін ескеріңіз. Жүйе қосылғаннан кейін құрылғылар комбинациясында индикатор жанады.

Индикатор түсі LKA күйіне байланысты өзгеріп отырады.

- Ақ: Бергіш қозғалыс жолағы шекараларын анықтамайды немесе көлік құралының жылдамдығы 60 км/с (сағатына 37 милден) төмен.

- Жасыл: Бергіш қозғалыс жолағы шекараларын тіркейді және жүйе көлік құралының рөлдік дөңгелекті басқаруға қабілетті.

i Ақпарат

LKA қозғалтқышты іске қосу/тоқтату батырмасы ON (ҚОС) күйіне ауысқанда автоматты түрде қосылады. Ауыстырып-қосқыш-тағы индикатор жанып тұрады, ал құрылғылар комбинациясындағы индикатор алдымен ақ болып жанады. Жүргізуші рөлдік дөңгелектің төменгі сол жағында құрылғылар панелінде орналасқан LKA батырмасын басып немесе СК-дисплейде User Settings (Пайдаланушы баптаулары) режимінде LDW таңдап LKA өшіре алады.

LKA қосу

- Құрылғылар комбинациясының СК-дисплейінде LKA жүйесінің экранын қарау үшін Assist (көмек) ( ) режимін таңдаңыз. Қосымша ақпарат 3-тараудың «СК-дисплей режимдері» бөлімінде келтіріледі.
- LKA қосылғаннан кейін белгі (немесе жол) сызығы анықталса, автокөлік жылдамдығы 60 км/с (37 миль/с) жоғары болса және барлық талаптар сақталса, LKA индикаторы жасылға өзгереді де рөлдік дөңгелекті басқару басталады.

⚠ АБАЙЛАҢИЗ

Көлік құралын қозғалыс жолағы шегінде ұстап отыруға арналған көмек жүйесі (LKA) белгі (немесе жол) сызығының сыртына шығып кетудің алдын алады. Алайда жүргізуші жүйеге ғана арқа сүйемей, қозғалыс кезінде жолдағы жағдайды қадағалап отыруы тиіс.

■ Қозғалыс жолағының шекарасы анықталмады

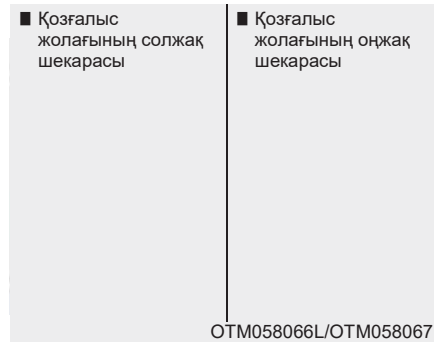
■ Қозғалыс жолағының шекарасы анықталды

OTM058064L/OTM058065L

- Егер автокөлік жылдамдығы 60 км/с (37 миль/с) жоғары болса және жүйе қозғалыс жолағы шекараларын анықтаса, батырма түсі сұрдан аққа ауысады.
- Егер жүйе қозғалыс жолағының солжақ шекарасын анықтаса, белгінің солжақ сызығының түсі сұрдан аққа өзгереді.
- Егер жүйе қозғалыс жолағының оңжақ шекарасын анықтаса, белгінің оңжақ сызығының түсі сұрдан аққа өзгереді.

5

- Жүйе қозғалыс жылдамдығы 60 км/с (37 миль/с) жоғары болғанда LKA жүйесінің батырмасы басылғанда қосылады. Автокөлік алға түсірілген қозғалыс жолағынан шығып кеткенде LKA жүйесі келесідей іске қосылады:

СК-дисплейге визуалды ескерту шығарылады. Көлік құралының ауытқу бағытына байланысты СК-дисплейде қозғалыс жолағы шекарасының сол жақ не оң жақ сызығы жыпылықтайтын болады.

- LKA жүйесі келесі жағдайларда бөлу жолағын кесіп өтуге жол бермес үшін көлік құралын басқаруды іске асырады.
  - Көлік жылдамдығы 60 км/с (37 миль/с) төмен
  - Жүйе белгі сызықтарын (немесе жол шеттерін) анықтайды
  - Қозғалыс кезінде автокөлік екі жолақтың арасында орналасқан. (Таяу Шығысқа арналған)

- Жүйе белгі жолақтарын анықтайды (Таяу Шығыс елдерін қоспағанда)
- Қозғалыс кезінде автокөлік екі жолақтың арасында орналасқан. (Таяу Шығыс елдерін қоспағанда)
- Рөлдік дөңгелекті күрт бұру.

Белгі сызықтары (немесе жол шеттері) анықталғанда және LKA қосылуының барлық талаптары сақталғанда LKA жүйесінің индикаторы ақтан жасылға өзгереді. Бұл LKA жүйесінің қосулы және рөлдік дөңгелекті бақылауға қабілетті екенін білдіреді (Таяу Шығысқа арналған).

Белгі сызықтары (немесе жол шеттері) анықталғанда және LKA қосылуының барлық талаптары сақталғанда LKA жүйесінің индикаторы ақтан жасылға өзгереді. Бұл LKA жүйесінің қосулы және рөлдік дөңгелекті бақылауға қабілетті екенін білдіреді (Таяу Шығыс елдерін қоспағанда).

OIK057119L

Keep hands on steering wheel[Қолды рөлде ұстаңыз]

Егер жүргізуші LKA жүйесі қосулы тұрғанда қолын рөлдік дөңгелектен алатын болса, бірнеше секундтан кейін жүйе оны ескертеді.

i Ақпарат

Егер рөлдік дөңгелек өте әлсіз ұсталып тұрса, ескертетін хабарлама пайда болуы мүмкін, өйткені LKA жүйесі жүргізушінің қолын рөлде ұстап отырғанын растай алмауы мүмкін.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Жолдағы жағдайға байланысты ескертетін хабарлама едәуір кеш пайда болуы мүмкін. Сондықтан қозғалыс кезінде қол әрдайым рульде болуы тиіс.

Driver's hands not detected. LKA system will be disabled temporarily [Жүргізуші рөлді ұстамай отыр. LKA жүйесі уақытша өшіріледі]

Егер жүргізуші «Keep hands on steering wheel [Қолды рөлде ұстаңыз]» хабарламасынан кейін қолын рөлге қоймаса, жүйе рөлдік дөңгелекті басқаруды тоқтатады да жүргізушіні белгі сызықтарының (немесе жол шеттерінің) кесіп өтілгенінен ғана ескерте береді.

Алайда, егер жүргізуші қолын рөлге қайта қойса, жүйе рөлдік дөңгелекті басқаруды бастайды.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- Жүргізуші рөлдік дөңгелекті тиісінше басқаруға жауапты.
- Келесі жағдайларда жүйені өшіріп, автокөлікті басқарыңыз:
  - Күн райы қолайсыз болғанда
  - Жол жағдайлары нашар болғанда
  - Егер жүргізушінің рөлдік дөңгелекті жиі пайдалануына тура келетін болса

i Ақпарат

- Тіпті егер жүйе рөлді басқаруға көмектесе де, жүргізуші рөлдік дөңгелекті пайдалана алады.
- Жүйе рөлдік дөңгелекті басқаруға көмектескенде рөлдік дөңгелекті бұруға әдеттегіден көбірек күш салу қажет етілуі мүмкін.

Бақылау шамы және хабарлама

Check LKA system [Қозғалыс жолағын ұстап отыру жүйесін тексеріңіз]

Егер жүйемен проблема пайда болса, бірнеше секунд өткенде СК-дисплейге хабарлама шығарылады. Егер проблема жоғалмаса, LKA жүйесінің ақау индикаторы жанады.

LKA жүйесінің ақау индикаторы

Егер LKA жүйесі тиісінше жұмыс істемесе, LKA жүйесінің ақау индикаторы (сары) жанады. Жүйені тексерту үшін HYUNDAI ресми дилерлік орталығына жүгіну ұсынылады.

Жүйемен проблемалар туындағанда төменде аталған іс-әрекеттердің бірін орындаңыз:

- Қозғалтқышты тоқтатып, қайта іске қосыңыз, кейін жүйені қосыңыз.
- Оталдыру кілтінің қосылғанына көз жеткізіңіз.
- Жүйеге күн райы жағдайларының (мысалға, тұман, қатты жауын және т.с.с.) әсерін тексеріңіз.
- Камера объективінде бөтен материалдардың бар-жоғын тексеріңіз.

Егер проблема жойылмаса, жүйені тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

LKA жүйесі ҚОСЫЛМАЙДЫ және рөлдік дөңгелекті басқаруға көмектеспейді, егер:

- Қозғалыс жолағын ауыстырар алдында бұрылыс көрсеткіші қосулы болса. Егер жолақты ауыстырғанда бұрылыс көрсеткіші қосылмаса, жүйе рөлдік дөңгелекті басқаруды жалғастыруы мүмкін.
- Автокөлік жүйе қосылғанда немесе қозғалыс жолағын ауыстырғаннан кейін бірден қозғалыс жолағының ортасында болмаса.
- ESC (электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесі) немесе VSM (көлік құралын тұрақтандыруды басқару) қосулы болса.
- Автокөлік қатты бұрылыс орындаса.
- Автокөлік жылдамдығы 55 км/с (34 миль/с) төмен және 180 км/с (112 миль/с) жоғары болса.

- Автокөлік қозғалыс жолағын күрт ауыстырса.
- Жолақты тез ауыстырғанда (немесе жолдан шығып кеткенде) рөлдік дөңгелекті басқаруға көмек берілмейді.
- Күрт тежелгенде рөлдік дөңгелекті басқаруға көмек берілмейді.
- Автокөлік күрт тежелсе.
- Қозғалыс жолағының бір ғана шекарасы анықталса.
- Егер жолақ (немесе жол) **5** тым тар немесе кең болса, рөлдік дөңгелекті басқаруға көмек берілмейді.
- Жолда екіден көп белгі сызығы бар болса, мысалға, жол жұмыстары жүргізілгенде.
- Автокөлік тік еңісте қозғалса.
- Рөлдік дөңгелек қалт бұралса.

Жүйе шектеулері

Төмендегі жағдайларда ЛКА жүйесі, тіпті егер көлік құралы қозғалыс жолағынан шығып кетсе де, мерзімінен бұрын іске қосылуы НЕМЕСЕ жүргізушіге қозғалыс жолағынан шығып кету туралы ескерту бермеуі немесе рөлді басқаруды орындамауы мүмкін:

Қозғалыс жолағының немесе жабынының күйі нашар

- Жолақ белгісін жолдан айыру қиын, белгі сызығы зақымданған немесе айқын емес.
- Белгі түсін жол жабыны түсінен ажырату қиын.
- Жол бетінде камера тиісінше анықтамайтын қозғалыс жолағы белгісіне ұқсайтын белгі бар.
- Белгі сызығы ажыратылмайды немесе зақымданған.
- Белгі сызықтары қосылып немесе ажырап кетеді. (мысалға, жол баж салығын жинау бекеті).
- Қозғалыс жолақтары санының көбеюі немесе азаюы немесе

белгі сызықтарының қиылысуы.

- Алдыда жолда қозғалыс жолағы шекарасының жолақтары екіден көп.
- Белгі сызықтары өте жіңішке немесе өте жуан.
- Қозғалыс жолағы (немесе жол) тым кең немесе тар.
- Қозғалыс жолақтарының (не жол шеттерінің) көрінгіштігі жауын, қар, жолдағы шалшық, зақымданған немесе ластанған жол жабыны немесе басқа факторлар себепті шектелген.
- Қозғалыс жолағының (не жол шетінің) бөлу жолағымен, ағаштармен және т.с.с. көлеңкеленуі.
- Қозғалыс жолағы үзілгенде немесе құрылыс аймағында қозғалғанда.
- Жаяу жүргіншілер өтетін жердің белгілері немесе жолдағы басқа белгілер.
- Туннельдегі қозғалыс жолақтары (не жол шеттері) мұнай өнімімен және т.с.с. ластанған.
- Қозғалыс жолағы аяқасты жоғалып кетеді, мысалға, қиылыста.

Сыртқы факторлар әсер еткенде

- Сырттағы жарықтың күрт өзгеруі, мысалға, туннельге кіргенде немесе шыққанда, немесе көпір астынан өткенде.
- Сырттағы жарық тым әлсіз, мысалға, түнгі уақытта немесе автокөлік туннельде жүргенде фаралар қосылмаған.
- Автодаңғыл шекараларының, мысалға, бетон қоршауының, қорғағыш қоршауының немесе шағылысатын діңгектерінің құрылысы камераға тиісінше анықтауына жол бермейді.
- Көшедегі шамдардан немесе қарсы бағыттағы көліктен түсетін жарық жолдың су бетінде, мысалға, шалшықтарда шағылысады.
- Алдыңғы бағыттың көрінуі күн сәулесінің шағылысуы себепті қиындаған.

- Қозғалыс жолағын (немесе жол шетін) анықтауға жол бермейтін алда кетіп бара жатқан көлік құралына дейінгі арақашықтық аз немесе алда кетіп бара жатқан көлік құралы белгі сызығының үстімен (немесе жол шетімен) кетіп барады.
- Жол жабыны тегіс емес.
- Тік еңіспен жоғары немесе төмен немесе бұрылыста қозғалу.
- Қолайсыз жол жағдайлары қозғалыс кезінде автокөлікті тым қатты селкілдетеді.
- Тікелей күн сәулесінің және т.с.с. әсерінен ішкі артқы көрініс айнасының айналасындағы температура жоғары.

Алдыңғы бағыт нашар көрінгенде

- Жел әйнек немесе LKA жүйесінің камера объективалары ластанған.
- Жел әйнек тұманданған; жолдың анық көрінуі қиындаған.
- Құрылғылар панелінде қандай да болмасын заттардың және т.с.с. болуы.
- Бергіш тұман, қатты жауын немесе қар жауу салдарынан қозғалыс жолағы шекараларын анықтай алмайды.

LKA жүйесінің функциясын өзгерту

Жүргізуші СК-дисплейде қозғалыс жолағы шекарасынан шығыт кету туралы ескерту жүйесі (LDW) ретінде жұмыс істеу үшін LKA ауыстырып қоса алады немесе LKA режимдерін ауыстыра алады. «User Settings [Орнатпалар] → Driver assistance [Жүргізушіге көмек] → Lane Safety [Жолақпен қозғалыс қауіпсіздігі] → Lane Keeping Assist (LKA)/Lane Departure Warning (LDW)/Off [Жолақты ұстап отыру/LDW (Қозғалыс жолағының ауысқанын ескерту)/Өш.]» мәзіріне өтіңіз.

Егер функция таңдалмаған болса, жүйе автоматты түрде көлік құралын қозғалыс жолағы шегіне ұстап отыру режиміне (LKA) ауысады.

Көлік құралын қозғалыс жолағы шегінде ұстап отыруға арналған көмек жүйесі (LKA)

Бұл режимде жүйе жүргізушіге автокөлікті қозғалыс жолағы шегінде ұстап отыруға көмектеседі. Автокөлік қозғалыс жолағы шегінде қозғалғанда ол рөлдік дөңгелекті сирек басқарады. Алайда, егер автокөлік өзінің қозғалыс жолағынан шыға бастаса, жүйе рөлдік дөңгелекті басқарады.

Қозғалыс жолағының шегінен шығып кету туралы ескерту (LDW)

LDW жүйесі жүргізушіні, егер қозғалыс жолағы шегінен шығып кету анықталса, визуалды және дыбыстық индикация көмегімен ескертеді. Рөлдік дөңгелекті басқару орындалмайды.

Өш

«Off [Өш.]» таңдағанда LKA жүйесі өшеді.

ЖҮРГІЗУШІНІҢ ЗЕЙІНІН БАҚЫЛАУ ЖҮЙЕСІ (DAW) (БАР БОЛСА)

Жүргізушінің зейінін бақылау жүйесі (DAW) жүргізушінің шаршағандық күйін және автокөлікті басқарудағы мұқиятсыздығын көрсетеді.

Баптаулары және жүйені қосу

Жүйе баптаулары

- Автокөлік зауыттан жеткізілген сәтте Жүргізушінің зейінін бақылау жүйесі (DAW) ON (ҚОС) күйіне орнатылған.
- Жүргізуші зейінін бақылау жүйесін (DAW) қосу үшін қозғалтқышты іске қосыңыз, кейін СК-дисплейде «User Settings [Орнатпалар] → Driver assistance [Жүргізушіге көмек] → Driver Attention Warning [Жүр. зейінін бақылау] → High Sensitivity/Normal Sensitivity [Жоғары сезімталдық/Қалыпты сезімталдық]» дегенді таңдаңыз.

- Жүргізуші жүргізушінің зейінін бақылау жүйесінің (DAW) режимін таңдай алады.

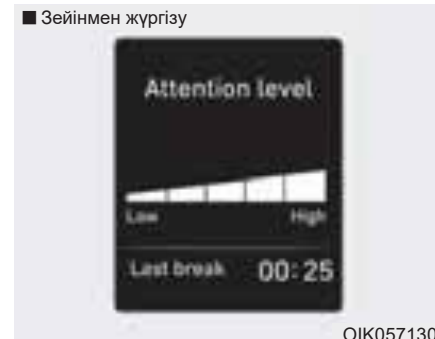
- Off [Өш.]: Жүргізушінің зейінін бақылау жүйесі (DAW) өшірілі.

- Normal Sensitivity [Қалыпты сезімталдық]: Жүргізушінің зейінін бақылау жүйесі (DAW) жүргізушіні зейінінің әлсірегенінен немесе автокөлікті басқару мәнерінің мұқиятсыздығынан уақытында ескертеді.

- High Sensitivity [Жоғары сезімталдық]: Жүргізушінің зейінін бақылау жүйесі (DAW) жүргізушіні кәдімгі режимдегіден ертерек зейінінің әлсірегенінен немесе автокөлікті басқару мәнерінің мұқиятсыздығынан уақытында ескертеді.

- Жүргізушінің зейінін бақылау жүйесінің (DAW) баптаулары қозғалтқышты қайта іске қосқанда сақталады.

Жүргізуші зейінінің деңгейін көрсету

■ Зейінсіз жүргізу

OIK057131L

- Жүргізуші СК-дисплейде өзінің жүргізу күйін тексере алады.

Жүйе қосылы тұрғанда СК-дисплейде «ASSIST Mode» (көмек режимі) ( ) таңдағанда DAW экраны шығады. **(Қосымша ақпарат «З-тараудың «СК-дисплей режимдері» бөлімінде келтіріледі)**

- Жүргізушінің зейін деңгейі 1-ден 5-ке дейінгі шкала бойынша анықталады. Деңгей неғұрлым төмен болса, жүргізу кезінде жүргізуші зейіні соғұрлым әлсіз.

- Жүргізуші автокөлікті басқаруда белгілі бір уақытқа үзіліс жасамағанда деңгей төмендей береді.
- Жүргізуші автокөлікті белгілі бір уақыт бойы мұқият басқарғанда деңгей артады.
- Жүргізу кезінде осы жүйе қосылғанда экранда соңғы үзіліс уақыты бейнеленеді.

Үзіліс жасаңыз

OPDE056063

- Жүргізушінің зейінін бақылау жүйесі, егер жүргізуші зейіні 1-деңгейден төмендесе, жүргізуде үзіліс жасаудың қажеттілігін ескерту үшін СК-дисплейде «Consider taking a break [Үзіліс жасауды ұсынамыз]» хабарламасын шығарып, дыбыстық сигналдар береді.
- Жүргізушінің зейінін бақылау жүйесі (DAW) жүргізушіге жүргізудің жалпы уақыты 10 минуттан аспағанда үзіліс жасауды ұсынбайды.

Жүйе көрсетімдерін ысыру

- Жүргізуші жүргізуші зейінін бақылау жүйесінің (DAW) көрсетімдерін ысырғанда соңғы тынығу уақыты 00:00 және жүргізуші зейінінің деңгейі 5 (өте мұқият) болып орнатылады.
- Төменде көрсетілген жағдайларда жүргізушінің зейінін бақылау жүйесі (DAW) соңғы тынығу уақытын 00:00-ге дейін және жүргізуші зейінінің деңгейін 5-ке дейін түсіреді.
  - Қозғалтқыш өшірілгенде.
  - Жүргізуші қауіпсіздік белдігін шешіп, жүргізуші есігін ашқанда.
  - Көлік құралы 10 минуттан ұзақ қозғалыссыз болғанда.
- Жүргізушінің зейінін бақылау жүйесі (DAW) жүргізуші қозғалысты жаңартқанда қайта қосылады.

Жүйенің күту режимі

Жүргізушінің зейінін бақылау жүйесі (DAW) әзірлік күйіне өтеді де экранда «Standby [Өшірілді]» күйін көрсетеді.

- Камера қозғалыс жолақтарын анықтамайды.
- Автокөлік жылдамдығы 60 км/с (37 миль/с) төмен немесе 180 км/с (112 миль/с) жоғары.

Жүйе ақауы

Check Driver Attention Warning (DAW) system [Жүргізуші зейінін бақылау жүйесін тексеріңіз]

«Check Driver Attention Warning (DAW) system [Жүргізуші зейінін бақылау жүйесін тексеріңіз]» ескертетін хабарламасы пайда болғанда жүйе тиісінше жұмыс істемейді. Бұл жағдайда көлік құралын тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

АБАЙЛАҢЫЗ

- Жүргізуші зейінін бақылау жүйесі (DAW) қауіпсіз жүргізу дағдысын алмастыра алмайды әрі тек қана қосымша функция болып табылады. Жүргізушінің бірден бір міндеті күтпеген жағдайларға жол бермес үшін сақ болу. Жолдағы жағдайды үнемі қадағалап отыру қажет.
- Жүйе, тіпті егер жүргізуші шаршауды сезбесе де, жүргізу стиліне немесе жүргізуші әдеттеріне сәйкес үзіліс жасауды ұсынуы мүмкін.
- Шаршау сезінгенде жүргізуші, жүргізуші зейінін бақылау жүйесі (DAW) тиісті ескерту бермесе де, үзіліс жасауы тиіс.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

Жүргізушінің зейінін бақылау жүйесі (DAW) өзінің жұмысы үшін жел әйнектегі бейнекамера бергішін пайдаланады. Бейнекамера бергішін жұмыс күйінде ұстап отыру үшін келесі қағидаларды сақтау қажет:

- ЕШҚАШАН жел әйнекке қандай да болмасын көмекші керек-жарақтар қоймаңыз немесе жапсырмаларды жапсырмаңыз және жел әйнекке тонировка жасамаңыз.
- ЕШҚАШАН құрылғылар панеліне қандай да болмасын шағылысатын заттарды (мысалға, ақ қағазды, айнаны) қоймаңыз. Кез келген жарық шағылысуы жүргізуші зейінін бақылау жүйесінің (DAW) ақауына әкелуі мүмкін.
- Бейнекамера бергішін су тиюден ерекше қорғаңыз.

- ЕШҚАШАН бейнекамера торабын бөлшектемеңіз және бейнекамера торабын соқпаңыз.
- Әйнекке тонировка жасау немесе басқа жабын түрін немесе қосалқы керек-жарақтарды жапсыру мақсатында камераны уақытша демонтаждауды орындамаңыз. Егер камераны демонтаждауды және кейінгі монтаждау жүргізілген болса, HYUNDAI ресми дилерінде жүйе калибрлемесін тексеру ұсынылады.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жүргізуші зейінін бақылау жүйесі (DAW) келесі жағдайларда дұрыс жұмыс істемеуі және ескертуді шектеуі мүмкін:

- Қозғалыс жолағын анықтау функциясы шектелген. (Толығырақ ақпаратты осы тараудың «Көлік құралын қозғалыс жолағы шегінде ұстап отыруға арналған көмек жүйесі (LKA)» бөлімінен қар.)
- Автокөлік агрессивті мәнермен жүргізілуде немесе кедергімен соқтығысудан қашу үшін қалт бұрылуда (мысалға, құрылыс аймағында, дөңес жолда, басқа автокөлікпен, құлап бара жатқан заттармен соқтығысудан қашу).

- Жетекті басқару автокөліктің алдыңғы дөңгелектеріне аз болжамдалады (мүмкін шиналардағы қысымның әртүрлілігі, шиналардың әркелкі тозуы, шиналардың түзулігінің бұзылуы себепті болар).
- Автокөлік қисық траекториямен кетіп барады.
- Автокөлік қатты жел жағдайларында кетіп барады.
- Автокөлік кедір-бұдыр жермен кетіп барады.
- Автокөлік жүру кезінде келесі жүйелермен бақылануда:
  - Көлік құралын қозғалыс жолағы шегінде ұстап отыруға арналған көмек жүйесі (LKA)
  - Бетпе-бет соқтығысуды болдырмау жүйесі (FCA)
  - Зияткерлік круиз-бақылау жүйесі (SCC)

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Көлік аудиожүйесінің қатты дауыста жұмыс істеуі жүргізуші зейінін бақылау жүйесінің (DAW) ескерту дыбысын басып тастауы мүмкін.

ЖЫЛДАМДЫҚ ШЕКТЕУІН БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІ (БАР БОЛСА)

Жылдамдық шектеуін басқару жүйесінің жұмысы

Егер сіз белгілі бір жылдамдықты асырғыңыз келмесе, жылдамдық шектеуін белгілеуге болады.

Жылдамдықтың белгіленген шегінен асырғанда ескертетін жүйе қосылады (жылдамдық шегі жыпылықтайды және үнді дыбыс беріледі) да жылдамдық белгіленген шектен төмендегенше жұмыс істейді.

i Ақпарат

Жылдамдықты шектеу жүйесі жұмыс істеп тұрғанда круиз-бақылау жүйесін қосу мүмкін болмайды.

Жылдамдық шектегішінің ауыстырып-қосқышы

MODE : Круиз-бақылау жүйесі мен жылдамдықты шектеу жүйесі арасында ауысып қосылу.

Круиз-бақылау / бақылау жүйесі өш. → Зияткерлік круиз

Жылдамдық шектеуін басқару ←

RES+: Жылдамдық шектеуі берілген жүйесінің жылдамдығын қалпына келтіру немесе арттыру.

SET-: Жылдамдық шектеуі берілген жүйесінің жылдамдығын қалпына келтіру немесе төмендету.

O (БОЛДЫРМАУ): Жылдамдық шектеуі режимін болдырмайды.

Жылдамдық шектеуін орнату

1. Жүйені қосу үшін MODE батырмасын басыңыз. Құрылғылар комбинациясында жылдамдық шектеуі индикаторы пайда болады.

2. Тумблерлік ауыстырып-қосқышты төмен басыңыз (SET-).

3. • Ауыстырып-қосқышты жоғары (SET+ (орнату+) күйіне) немесе төмен (SET- (орнату-) күйіне) басып, керек жылдамдыққа қол жеткізілгенде жіберіңіз.
• Тумблерлік ауыстырып-қосқышты жоғары (RES+ (қайтару+) күйіне) немесе төмен (SET- (орнату-) күйіне) орнатып, ұстап тұрыңыз. Жылдамдық 5 км/сағатқа артады немесе төмендейді.

Құрылғылар комбинациясында жылдамдық шектеуі көрсетіледі.

Егер акселератор басқысын жартылай (шамамен 50%) бассаңыз, автокөлік жылдамдығы жылдамдық шектеуі шектерінде ұстап тұрылады.

Алайда, егер акселератор басқысын шамамен 70%-дан көбірек бассаңыз, жылдамдықтың белгіленген шектеу асып кетуі мүмкін. Осыдан кейін көлік құралының жылдамдығы белгіленген шекке қайтқанша жылдамдық шегі жыпылықтайды және үнді дыбыстық сигнал беріледі.

Жылдамдық шектеуі бақылауын өшіру үшін келесі әрекеттердің бірін орындаңыз:

- MODE батырмасын басыңыз.
- Егер О (БОЛДЫРМАУ) батырмасын бір рет басатын болсаңыз, орнатылған жылдамдық шегі ысырылады, бірақ жүйе өшірілмейді. Жылдамдық шектеуін пайдалануды жалғастыру үшін RES+ немесе SET- тумблерлік ауыстырып-қосқышы көмегімен қалаған жылдамдығыңызды таңдаңыз.

ЖЫЛДАМДЫҚ ШЕКТЕУІ ТУРАЛЫ ЗИЯТКЕРЛІК ЕСКЕРТУ ЖҮЙЕСІ (ISLW) (БАР БОЛСА)

Жылдамдық шектеуі туралы зияткерлік ескерту жүйесі (ISLW) құрылғылар комбинациясында және навигация жүйесінде жылдамдық шектеуі туралы және жолдың осы учаскесінде озуға тыйым салу туралы ақпарат бейнеленеді. ISLW жел әйнектің ішкі жоғарғы жағында орнатылған камера көмегімен жол белгілерін оқу жүргізіледі.

ISLW жүйесі жылдамдық шектеуі туралы ақпаратты көрсетуі үшін навигациялық ақпарат пен көлік құралы туралы мәліметтерді пайдаланады.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- Жылдамдық шектеуі туралы зияткерлік ескерту жүйесі (ISLW) көмекші болып табылады және жылдамдық шектеуі және озуға тыйым туралы дәл ақпаратты әрдайым көрсете бермейді.
- Жүргізуші максималды шекті жылдамдықтың асырылғанына толық жауап береді.
- Жылдамдық шектеуі туралы ақпаратты көрсету үшін ISLW камера көмегімен жол белгілерін оқиды.

- Сондықтан ISLW жол белгілері қиын танылатын болса, тиісінше жұмыс істемеуі мүмкін. Толығырақ «Жүйе шектеулері» бөлімінен қар.
- Бейнекамера бергішін сүтюден ерекше қорғаңыз.
- Жылдамдық шектеуі туралы ақпаратты көрсету үшін ISLW камера көмегімен жол белгілерін оқиды.
- Әйнекке тонировка жасау немесе басқа жабын түрін немесе қосалқы керек-жарақтарды жапсыру мақсатында камераны уақытша демонтаждауды орындамаңыз. Егер камераны демонтаждауды және кейінгі монтаждау жүргізілген болса, HYUNDAI ресми дилерінде жүйе калибрлемесін тексеру ұсынылады

- Құрылғылар панеліне қандай да болмасын шағылысатын заттарды (мысалға, ақ қағазды, айнаны) қоймаңыз. Кез келген жарық шағылысуы жүйенің ақауына әкелуі мүмкін.
- Жүйе барлық елде қолжетімді бола бермейді.

i Ақпарат

Төмендегі жағдайда жүйеі тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады:

- Жел әйнек ауыстырылғанда.
- Камера немесе онымен байланысты бөлшектер жөнделген немесе алынып тасталған.

Баптаулары және жүйені қосу

Жүйе баптаулары

- Жүргізуші жылдамдық шектеуі туралы ескерту жүйесін мына мәзірден қоса алады:
«User Settings [Орнатпалар] → Driver assistance [Жүргізушіге көмек] → Driving assist [Жүргізу кезіндегі көмек] → Speed Limit Warning [Жылдамдық шектеуі туралы ескерту]».
- ISLW функциясы қосұлы болғанда құрылғылар комбинациясында жылдамдықты шектеу және озуға тыйым салу туралы ақпаратты беретін белгішелер пайда болады.
- Егер ISLW функциясы навигация баптауларында қосылған болса, жоғарыда көрсетілген ақпарат пен тыйым да навигация жүйесінде көрініс табады.

Жүйені іске қосу

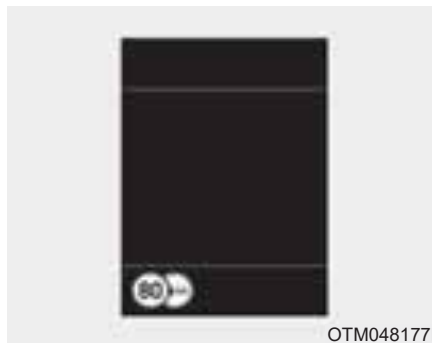
- ISLW жүйесі автокөлік тиісті белгілердің жанынан өткенде жылдамдық шектеуі туралы ақпаратты береді және озудың тыйым салынғанын ескертеді.
- Тікелей оталдыру кілтін қосқаннан кейін ISLW жылдамдық шектеуі туралы соңғы ақпаратты жаңғыртады.
- Сол жолда басқа жылдамдық шектеуі болуы мүмкін. Ақпарат жол жағдайларына байланысты көрсетіледі. Жүйе автокөліктің ішкі деректерімен салыстырылатын (мысалға, әйнек тазалағыштардың, бұрылыс көрсеткіштерінің және т.с.с. жұмысы) қосымша белгілері бар (мысалға, жаңбырлы климатты, қозғалыс бағытын және т.с.с.) жол белгілерін де тіркейді.

i Ақпарат

Құрылғылар комбинациясындағы жылдамдық шектеуі туралы ақпарат жүйе көрсетін навигациядан ерекшеленуі мүмкін. Бұл жағдайда навигация жүйесінде жылдамдық өлшем бірліктерінің баптауларын тексеріңіз.

Дисплей

Құрылғылар комбинациясының төменгі бөлігіндегі дисплеу

Құрылғылар комбинациясында жылдамдық шектеуі туралы ақпарат және қосымша жағдайлары бар жылдамдық шектеуі бейнеленеді.

Стандартты жол белгісі

ISLW жүйесі қосымша жағдайлары жол белгілерін анықтайды, жол белгісі құрылғылар комбинациясында жылдамдық шектеуінің төменгі сол немесе оң бұрышында қойылады.

Жолдың бір учаскесінде жылдамдық шектеулері әртүрлі белгілер болуы мүмкін. Мысалға, жол учаскесіндегі кәдімгі жылдамдық шектеуі 120 км/с құрауы мүмкін, бірақ жауын не қар жағдайында жылдамдық шектеуі 90 км/с құрауы мүмкін.

Қосымша жағдайлары бар жол белгілері жылдамдық режимі мен озу қағидасын сақтау қосымша жағдайлар ескеріле отырып, мысалға, жауын немесе қар кезінде, орындалатынын білдіреді.

Қосымша жол белгілері

- Егер ISLW жылдамдық шектеуі туралы сенімді ақпаратты тіркемесе, символ құрылғылар комбинациясына және навигация жүйесінің экранына шығарылады.

- Егер ISLW озуға тыйым салу белгісін тіркесе, символ құрылғылар комбинациясына және навигация жүйесінің экранына шығарылады.

■ Жылдамдық шектеуісіз
(Германияда ғана)

WUM-205

- «Шектеу соңы» белгісі жылдамдық шектеуі болмайтын Германиядағы жолдарға арналған құрылғылар комбинациясында бейнеленеді. Ол автокөлік келесі жылдамдық шектеуі белгісінен өткенше бейнеленеді.

■ Жылдамдық шектеуінің соңы

WUM-207/WUM-208

- Көлік құралы «ең жоғары жылдамдық шектеуі аймағының соңы» белгісінің әрекет ету аймағынан шыға салысымен ISLW жүйесі навигация жүйесінен алынған ақпараттың негізінде келесі қолданылатын ең жоғары жылдамдық шектеуі туралы ақпаратты көрсетеді.

Көмек режиміндегі құрылғылар комбинациясы терезесі

Жүргізуші ISLW СК-дисплейде беретін ақпаратты мониторингтен өткізеді.

Жүйе қосулы тұрғанда СК-дисплейде «Assist Mode» (көмек режимі) ( ) қойындысын таңдағанда ISLW экраны пайда болады. Қосымша ақпарат 3-тараудың «СК-дисплей режимдері» бөлімінде келтіріледі.

OTM048179L

1. Ағымдағы жол учаскесі үшін жылдамдық немесе озу шектеуі.
2. Қосымша жағдайлары бар жылдамдық немесе озу шектеуі.
3. Қосымша жағдайлары бар жол белгісі: Тіркеме, жауын, қар немесе бос орын.

* Бос орын: қосымша жағдайлары бар басқа жол белгісі: (мысалға, уақыт)

i Ақпарат

Қосымша жағдайлары бар жылдамдық немесе озу шектеуі ағымдағы жол учаскесі үшін жылдамдық шектеуі мен озу тыйымынан ерекшеленуі мүмкін.

Сондай-ақ құрылғылар комбинациясында көрсетілетін қосымша жағдайлары бар жылдамдық немесе озу шектеуі белгілі бір арақашықтықты жүріп өткеннен кейін сөнеді.

Егер ISLW жүйесі жол қозғалысы белгісін танымаса, ештеңе көрсетілмейді.

ISLW жүйесінің қосылуы

OTM048180L

Егер жүйе пайдаланушы баптауларында қосылған болса, жүргізу кезіндегі көмек режимі (🛠️) мәзірінде ISLW экранына өткенде СК-дисплейде осы хабарлама пайда болады.

Ескертетін хабарлама

SLW (Speed Limit Warning) system disabled. Camera obscured
[Жылдамдық шектеуі туралы ескерту жүйесі өшірулі. Камера бұғатталған]

Ескертетін хабарлама камера объективі қандай да болмасын заттармен жабылып қалған болса шығарылады. Жылдамдық шектеуі туралы зияткерлік ескерту жүйесі (ISLW) объектілер алынып тасталғанша жұмыс істемейтін болады. Камера айналасындағы жел әйнекті тексеріңіз.

Егер проблема кедергіні алып тастағаннан кейін жойылмаса, жүйені тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

Check SLW (Speed Limit Warning) system [Проверьте с-му предуп. об ограничен. скорости]

Егер ISLW тиісінше жұмыс істемесе, ескертетін хабарлама бірнеше секундқа шығарылады. Кейін бас бақылау шамы (⚠) жанады.

Бұл жағдайда жүйені тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

Жүйе шектеулері

ISLW келесі жағдайларда тиісінше жұмыс істемейді және дұрыс ақпарат бермейді:

Жол белгісінің күйі нашар болғанда

- Жол белгісі қатты бұрылыста орналасқан.
- Жол белгісі дұрыс орналаспаған (мысалға, бұрылып қалған, кедергімен жабылған немесе зақымданған).
- Басқа көлік құралы жол белгісін бұғаттап тұр.
- Жол белгісінің жарықдиодты жарығы істемей тұр.
- Жол белгісінің күн сәулесінің төмен орналасуы салдарынан күн сәулесінен жарқылдауы.
- Түнгі уақытта қараңғы болғанда.
- Жол белгісінің жанында ашық жарық көзі бар.
- Жол белгілері стандартқа және т.с.с. сәйкес келмейді.

- Қосымша жағдайлары бар жол белгісі тіркеме, жауын немесе қар көрсетілген белгішелермен емес, әріптермен белгіленген.

Сыртқы факторлар әсер еткенде

- Көлік құралы тікелей басқа көлік құралының артында кетіп барады.
- Жанынан жылдамдық шектеуі көрсетілген жапсырмасы бар автобус немесе жүк көлігі өткенде.
- Көлік құралы навигация жүйесіне енгізілмеген аумақта кетіп барады.
- Навигация жүйесінің ақауы.
- Навигация жүйесі жаңартылмаған.
- Навигациялық жүйені жаңарту орындалуда.
- Камераның қате іске қосылуы нәтижесінде.

- Жылдамдық шектеуі навигация жүйесінде дұрыс сақталмаған.
- Камера тікелей көлік автокөлік жеткізілгеннен кейін калибрленеді.
- GPS-пен бірдеңе дұрыс емес.
- Егер ISLW жүйесінде автокөлік күйін, мысалға, сыртқы ауа температурасын анықтау мүмкін болмаса, ISLW жүйесі ағымдағы жол учаскесіне арналған жол белгісінің орнына қосымша жағдайлары бар жол белгісін көрсете алмайды.

Алдыңғы бағыт нашар көрінгенде

- Нашар күн райы, мысалға, жауын, қар немесе тұман.
- Жел әйнекте камера орнатылған жерде батпақ, мұз немесе мұз басу бар.
- Камера объективасы қандай да болмасын затпен жабылып қалған, мысалға, жапсырмамен, қағазбен немесе құлаған жапырақтар.

КРУИЗ-БАҚЫЛАУ (БАР БОЛСА)

Круз-бақылау жүйесінің жұмысы

1. CRUISE индикаторы (🚗)
2. Жылдамдықты орнату (Set)

Круз-бақылау жүйесі акселератор басқысын баспастан 30 км/с (20 миль/с) жоғары тұрақты жылдамдықпен қозғалуға мүмкіндік береді.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Келесі сақтық шаралары сақталуы тиіс:

- Көлік құралының жылдамдығын әрдайым сіздің елдегі жылдамдық шектеуіне сәйкес орнатыңыз.
- Егер круз-бақылауды қосулы қалдырсаңыз (құрылғылар комбинациясында круз-бақылау жүйесінің индикаторы жанып тұр) ол күтпеген жерден әрекетке көшуі мүмкін. Егер пайдаланғыңыз келмесе, жылдамдықтың күтпеген жерден өзгеруіне жол бермес үшін круз-бақылау жүйесін қоспаңыз.
- Жақсы күн райында ашық автомагистральдарда қозғалғанда ғана круз-бақылау жүйесін пайдаланыңыз.

- Егер тұрақты жылдамдықпен қозғалу қауіпсіз болмаса, круз-бақылауды пайдаланбаңыз:
  - Қозғалысы қарқынды жолмен жүргенде немесе жол қозғалысы жағдайлары тұрақты жылдамдықпен қозғалуды қиындатқанда
  - Тайғақ жолдармен қозғалғанда (жаңбырдан су болып қалған, мұзданған немесе қар жапқан)
  - Төбелі учаскелермен немесе қатты жел тұрғанда қозғалғанда
  - Жел қатты соғатын аудандармен қозғалғанда
- Тіркемені сүйрегенде круз-бақылауды пайдаланбаңыз.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

Беріліс қорабы механикалық автокөлікте круиз-бақылау функциясын пайдаланумен қозғалғанда ілінісу басқысын баспастан бейтарап берілісті қоспаңыз, олай болмаған жағдайда қозғалтқыш айналымдарының жол берілетін саны асып кетеді. Бұл жағдайда ілінісу басқысын басыңыз немесе круиз-бақылауды қосу/өшіру батырмасын басыңыз.

i Ақпарат

- Круиз-бақылау жүйесінің қалыпты жұмысында SET ажыратқышын қосқанда немесе тежегіш жүйесін пайдаланғаннан кейін қайта қосқанда круиз-бақылау жүйесі шамамен 3 секундтан кейін қосылады. Осы кідіріс қалыпты болып табылады.
- Круиз-бақылау қосылар алдында жүйе тежегіш басқысы бергішінің жұмысқа қабілеттілігін тексереді. Бұл үшін оталдыру кілтін қосқаннан немесе оталдырғаннан кейін тежегіш басқысы кем дегенде бір рет басылуы тиіс.

Круиз-бақылау ауыстырып-қосқышы

O (Болдырмау): Круиз-бақылау жүйесінің жұмысын болдырмау.

CRUISE (,) MODE):

Круиз-бақылау жүйесін қосу немесе өшіру.

RES+: Круиз-бақылау жылдамдығын қалпына келтіру немесе арттыру.

SET-: Круиз-бақылау жылдамдығын орнату немесе төмендету.

i Ақпарат

Біріннен, егер жылдамдық шектеуін басқару жүйесі орнатылған болса, **MODE** батырмасын басып, режимді круиз-бақылауға өзгертіңіз.

Режим төменде көрсетілгендей **MODE** батырмасын басқанда өзгереді.

Жүйе өш. → Круиз-бақылау

Круиз-бақылау жылдамдығын баптау

1. Рөлдік дөңгелектегі **MODE** батырмасын (круиз-бақылау) жүйені қосу үшін басыңыз. **MODE** (CRUISE) дабыл бергіші жанады.
2. Жылдамдықты 30 км/с (20 миль/с) төмен болмайтын қалаған жылдамдығыңызға дейін арттырыңыз.

i Ақпарат
- механикалық беріліс қорабы

Беріліс қорабы механикалық автокөлікте круиз-бақылау функциясын қосу үшін қозғалтқышты іске қосқаннан кейін тежегіш басқысын кем дегенде бір рет басу қажет.

ОТМ058038

3. Тумблерлік ауыстырып-қосқышты төмен (SET-) қысқа басыңыз. СК-дисплейде орнатылған жылдамдық жанады.
4. Акселератор басқысын жіберіңіз.

i Ақпарат

Тік еністе жоғары немесе төмен қозғалғанда автокөлік аздап баяулайды немесе жеделдейді.

Круз-бақылау жылдамдығын арттыру

ОТМ058039

- Тумблерлік ауыстырып-қосқышты жоғары (RES+) басыңыз да ұстай отырып, құрылғылар комбинациясында берілген жылдамдықтың артуын қадағалаңыз.

Талап етілетін жылдамдықты белгілегеннен кейін ауыстырып-қосқышты жіберіңіз. Көлік құралының жылдамдығы белгіленгенге дейін артады.

- Тумблерлік ауыстырып-қосқышты жоғары (RES+) қысқа басыңыз. Осылай әр басқанда жылдамдық 1,0 км/с (1 миль/с) артып отырады.

- Иіңтіректі жоғары (RES+) басыңыз да осы күйде ұстап тұрыңыз. Сіздің автокөліктің жылдамдық баптауы 10 км/с (5 миль/с) артып отыратын болады. Қалаған жылдамдықты таңдағаннан кейін иіңтіректі жіберіңіз.

Круз-бақылау жылдамдығын төмендету

- Тумблерлік ауыстырып-қосқышты төмен (RES-) қысқа басыңыз. Осылай әр басқанда жылдамдық 1,0 км/с (1 миль/с) төмендеп отырады.
- Иініркті төмен (RES-) басыңыз да осы күйде ұстап тұрыңыз. Сіздің автокөліктің жылдамдық баптауы 10 км/с (5 миль/с) төмендеп отыратын болады. Қалаған жылдамдықты таңдағаннан кейін иініркті жіберіңіз.

- Тежегіш басқысын сәл басыңыз. Көлік құралы талап етілетін жылдамдыққа жеткенде тумблерлік ауыстырып-қосқышты төмен (SET-) басыңыз.

Круз-бақылау қосулы күйде уақытша үдеу

Аяғыңызды акселератор басқысынан жібергеннен кейін акселератор басқысын басыңыз, круз-бақылау жүйесі бұрын берілген қозғалыс жылдамдығын қалпына келтіреді.

Егер жоғарылау жылдамдықта тумблерлік ауыстырып-қосқышты төмен (SET-) басатын болсаңыз, бұл жылдамдықты круз-бақылау жүйесі берілген ретінде сақтайды.

Круз-бақылауды өшіру себептері:

- Тежегіш басқысын басу.
- Ілінісу басқысын басыңыз. (МБАҚ бар автокөлік)
- Рөлдік дөңгелектегі О (болдырмау) батырмасын басу.
  - CRUISE (круиз-бақылау) батырмасын басу. CRUISE (круиз-бақылау) дабыл бергіші және жылдамдық баптаулары сөнеді.

- MODE батырмасын басу.
  - CRUISE (круиз- контроль) сигнал бергіші және жылдамдық баптаулары сөнеді. (жылдамдық шектеуін басқару жүйесі бар болғанда).
- Селектор иінтірегін N (бейтарап) күйіне орнату. (АБАҚ бар автокөліктер үшін)
- Автокөлік жылдамдығының 30 км/с (20 миль/с) төмендеуі.
- ESC (электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесі) істеп тұр.
- Қолмен ауыстырып қосу режимінде 2-ші беріліске ауысу. (АБАҚ бар автокөлік үшін)

Ақпарат

Жоғарыда аталған іс-әрекеттердің әрқайсысы круиз-бақылау жұмысының қайтарылуына әкеледі (құрылғылар комбинациясындағы орнатылған жылдамдық сөнеді), бірақ батырмасын басу жүйенің өшуіне әкеледі. Круиз-бақылау жүйесінің жұмысын жаңарту үшін рөлдік дөңгелектегі тумблерлік ауыстырып-қосқышты жоғары (RES+) басыңыз. Егер жүйе круиз-бақылау батырмасымен өшірілмеген болса, ол бұрын берілген қозғалыс жылдамдығын қалпына келтіреді.

Круз-бақылаудың бұрын берілген жылдамдығын қалпына келтіру

Тумблерлік ауыстырып-қосқышты жоғары (RES+) басыңыз. Егер көлік құралының жылдамдығы 30 км/с (сағатына 20 миль) асатын болса, жүйе бұрын берілген қозғалыс жылдамдығын қалпына келтіреді.

Круз-бақылау жүйесін өшіру

- CRUISE батырмасын басыңыз (CRUISE индикаторы сөнеді)
- MODE батырмасын басыңыз (круз-бақылау индикаторы сөнеді). (егер жылдамдық шектеуін басқару жүйесі орнатылған болса)
- Круз-бақылау қосулы болғанда батырманы бір рет басу круз-бақылауды өшіреді де жылдамдық шектеуін басқаруды қосады.

- Круз-бақылау өшірулі және жылдамдық шектеуін басқару қосулы болғанда батырманы басқанда екі жүйеде өшеді.

Ақпарат

Төменде көрсетілгендей, режим MODE басқанда өзгереді.

Жүйе өш → Круз-бақылау

↑ Жылдамдық шектеуін басқару ↓

STOP & GO ФУНКЦИЯСЫ БАР ЗИЯТКЕРЛІК КРУИЗ-БАҚЫЛАУ ЖҮЙЕСІ (БАР БОЛСА)

- ① Круиз-бақылау индикаторы
- ② Жылдамдықты оранту
- ③ Көлік құралдары арасындағы арақашықтық

Құрылғылар комбинациясының СК-дисплейінде SCC экранын қарау үшін Assist ( ) режимін таңдаңыз. Қосымша ақпарат үшін 3-тараудағы «СК-дисплей режимдері» бөлімін қар.

Зияткерлік круиз-бақылау жүйесі тұрақты жылдамдықты және алда кетіп бара жатқан көлік құралдарына дейінгі арақашықтықты сақтай отырып, автокөлік жылдамдығын бағдарламалауға мүмкіндік береді.

Зияткерлік круиз-бақылау жүйесі акселератор немесе тежегіш басқысын баспастан программаланған параметрлерге және алда кетіп бара жатқан көлік құралдарына дейінгі берілген арақашықтыққа сәйкес автокөлік жылдамдығын автоматты түрде реттейді.

АБАЙЛАҢЫЗ

Қауіпсіздік мақсатында зияткерлік круиз-бақылау жүйесін пайдаланар алдында пайдалану жөніндегі басшылықты мұқият оқып шығу ұсынылады.

АБАЙЛАҢЫЗ

Зияткерлік круиз-бақылау жүйесі қауіпсіз жүргізу дағдысын алмастыра алмайды және қосымша функция ғана болып табылады. Жүргізуші әрдайым жылдамдықты және алда кетіп бара жатқан көлік құралдарына дейінгі арақашықтықты сақтауы тиіс

Зияткерлік круиз-бақылау жүйесін ауыстырып қосу

CRUISE/ MODE/

Круиз-бақылау жүйесін қосу немесе өшіру.

RES+: Круиз-бақылау жылдамдықалпына келтіру немесе арттыру.

SET-: Круиз-бақылау жылдамдығын орнату не төмендету.

: Автокөліктер арасындағы арақашықтықты орнатады.

CANCEL/O : Круиз-бақылау жүйесінің жұмысын болдырмау.

Зияткерлік круиз-бақылау жүйесінің жылдамдықты реттеуі

Зияткерлік круиз-бақылау жүйесінің жылдамдықты орнатуы

1. Жүйені қосу үшін рөлдегі CRUISE/ MODE/ (круиз-бақылау) батырмасын басыңыз.

Круиз-бақылау индикаторы жанады.

Ақпарат

Біріншіден, егер жылдамдық шектеуін басқару жүйесі орнатылған болса MODE батырмасын басып, режимді круиз-бақылауға өзгертіңіз.

Режим төменде көрсетілгендей батырма (MODE) басқанда өзгереді.

Жүйе Зияткерлік круиз-бақылау жүйесі

өш. Жылдамдық шектеуін басқару

2. Жылдамдықты қажет етілгенге дейін арттыру.

Зияткерлік круиз-бақылау жүйесі үшін жылдамдықты орнату келесідей жолмен орындалады (Еуропадан басқа):

- 30-дан 160 км/с (20-дан 100 миль/сағ) дейін: алдыда көлік құралдары болмағанда
- 0-ден 160 км/с (0-ден 100 миль/сағ) дейін: алдыда көлік құралдары болмағанда.

Зияткерлік круиз-бақылау жүйесі үшін жылдамдықты орнату келесідей жолмен орындалады (Еуропаға арналған):

- 30-дан 180 км/с (20-дан 110 миль/сағ) дейін: алдыда көлік құралдары болмағанда
- 0-ден 180 км/с (0-ден 110 миль/сағ) дейін: алдыда көлік құралдары болмағанда

OTM058038

3. Тумблерлік ауыстырып-қосқышты төмен (SET-) басыңыз. Берілген жылдамдық пен алдағы көлікке дейінгі арақашықтық СК-дисплейде көрініс табады.

4. Акселератор басқысын жіберіңіз. Таңдалған жылдамдық автоматты түрде ұстап тұрылады.

Егер алда кетіп бара жатқан автокөлік жылдамдығы төмендеу болса, жылдамдық берілген арақашықтықты сақтау үшін төмендетілуі мүмкін.

Тік еңісте жоғары немесе төмен қозғалғанда автокөлік аздап баяулайды немесе жеделдейді.

i Ақпарат

- Тік еңісте жоғары немесе төмен қозғалғанда автокөлік аздап баяулайды немесе жеделдейді.
- Сіз круиз-бақылау жылдамдығын орнатқанда, осы кезде сіздің алдыңызда автокөлік кетіп бара жатса, ал сіздің автокөліктің жылдамдығы 0 ~ 30 км/с (0 ~ 20 миль/с) құраса, жылдамдық 30 км/с (20 миль/с) тең болады.

Зияткерлік круиз-бақылау жүйесі үшін берілген жылдамдықты арттыру

Төменде көрсетілген әрекеттерді орындаңыз:

- Тумблерлік ауыстырып-қосқышты жоғары (RES+) қысқа басыңыз. Осылай әр басқанда жылдамдық 1,0 км/с (1 миль/с) артып отырады.

- Иінтіректі жоғары (RES+) басыңыз да осы күйде ұстап тұрыңыз. Сіздің автокөліктің жылдамдық баптауы 10 км/с (5 миль/с) артып отыратын болады. Қалаған жылдамдықты таңдағаннан кейін иінтіректі жіберіңіз.
- Берілген жылдамдықты 160 км/с (сағатына 100 мильге) дейін ғана арттыруға болады. (Еуропадан басқа)
- Берілген жылдамдықты 180 км/с (сағатына 110 мильге) дейін ғана арттыруға болады. (Еуропаға арналған)

 НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ	
Тумблерлік қосқышты алдында жүргізу жағдайларын бағалаңыз. жылдамдығы ауыстырып-қосқышты басып, ұстап тұрғанда күрт артады.	ауыстырып-пайдаланар алдында жүргізу жағдайларын бағалаңыз. Қозғалыс тумблерлік ауыстырып-қосқышты басып, ұстап тұрғанда күрт артады.

Зияткерлік круиз-бақылау жүйесі үшін берілген жылдамдықты төмендету

Төменде көрсетілген әрекеттерді орындаңыз:

- Тумблерлік ауыстырып-қосқышты төмен (RES-) қысқа басыңыз. Осылай әр басқанда жылдамдық 1,0 км/с (1 миль/с) төмендеп отырады.

- Тумблерлік ауыстырып-қосқышты төмен (RES-) басыңыз да осы күйде ұстап тұрыңыз. Сіздің автокөліктің жылдамдық баптауы 10 км/с (5 миль/с) төмендеп отыратын болады. Қалаған жылдамдықты таңдағаннан кейін иінтіректі жіберіңіз.
- Берілген жылдамдықты 30 км/с (сағатына 20 мильге) дейін арттыруға болады.

Зияткерлік круиз-бақылау жүйесі қосұлы тұрғанда уақытша жеделдеу

Зияткерлік круиз-бақылау жүйесі қосұлы тұрғанда көлік құралының қозғалыс жылдамдығын уақытша арттыру қажет болғанда акселератор басқысын басу қажет. Қозғалыс жылдамдығын осындай арттыру зияткерлік круиз-бақылау жүйесінің жұмысына кедергі болмайды және берілген жылдамдыққа әсер етпейді.

Берілген жылдамдыққа қайту үшін акселератор басқысын басу қажет.

Егер зияткерлік круиз-бақылау жүйесі қосұлы тұрғанда иінтіректі төмен (SET-) басатын болсаңыз, круиз-бақылау жүйесі осы жылдамдықты берілген ретінде сақтайды.

i Ақпарат

Жылдамдықты уақытша арттырғанда сақ болу қажет, өйткені бұл ретте жүйе тіпті алда басқа көлік құралы кетіп бара жатса да, жылдамдықты автоматты түрде реттемейді.

Төменде аталған жағдайларда зияткерлік круиз-бақылау жүйесінің уақытша өшуі орындалады:

OTM058040

Қолмен болдырмау

- Тежегіш басқысын басу.
- Рөлдік дөңгелектегі CANCEL/O (БОЛДЫРМАУ/O) батырмасын басу.

Круиз-бақылау жүйесі СК-дисплейдегі жылдамдық пен алда кетіп бара жатқан автокөлікке дейінгі арақашықтық баптауының индикаторы сөнгенде уақытша өшеді.

Круиз-бақылау индикаторы тұрақты жанып тұрады.

Жүйені автоматты өшіру

- Жүргізуші есігі ашық.
- N (Бейтарап), R (Артқы жүріс) немесе P (Тұрақ) режимі қосулы.
- Тұрақ тежегіші қосулы.
- Автокөлік жылдамдығы 170 км/с (105 миль/с) жоғары. (Еуропадан басқа)
- Автокөлік жылдамдығы 190 км/с (120 миль/с) жоғары. (Еуропаға арналған)
- ESC (электрондық тұрақтылықты бақылау жүйесі), TCS (тартым күшін бақылау жүйесі) немесе ABS жүйелері жұмыс істеп тұр.
- ESC өш.
- Бергіштің немесе бергіш қақпағының ластануы.
- Автокөлік белгілі бір уақытқа тоқтайды.
- Ұзақ уақыт бойы жиі аялдамалар жасалуда.
- Акселератор басқысы белгілі бір уақыттан көп үздіксіз басулы.
- Қозғалтқыш іркіліспен жұмыс істеуде.

- Қозғалтқыштың жұмыс жиілігі қызыл аймақта.
- Алдыда басқа көлік құралы болмағанда зияткерлік круиз-бақылау жүйесі автокөлікті тоқтатқаннан кейін жүргізуші қозғалысты тумблерлік ауыстырып-қосқышты жоғары (RES+) немесе төмен (SET-) басумен немесе акселератор басқысын басумен бастайды.
- Алдыда басқа тоқтап тұрған көлік құралы болғанда зияткерлік круиз-бақылау жүйесі автокөлікті тоқтатқаннан кейін жүргізуші қозғалысты тумблерлік ауыстырып-қосқышты жоғары (RES+) немесе төмен (SET-) басумен немесе акселератор басқысын басумен бастайды.
- Бетпе-бет соқтығысуды болдырмау жүйесі (FCA) қосулы.

Осы әрекеттердің кез-келгенімен зияткерлік круиз-бақылау жүйесінің жұмысы тоқтатылады. СК-дисплейдегі берілген жылдамдық пен алдыда кетіп бара жатқан автокөлікке дейінгі арақашықтық өшеді.

Зияткерлік круиз-бақылау жүйесі автоматты түрде өшкеннен кейін ол бұдан әрі тумблерлік ауыстырып-қосқышты RES+ немесе SET- басқанның өзінде де автоматты түрде қосылмайды.

Ақпарат

Егер зияткерлік круиз-бақылау жүйесінің жұмысы жоғарыда аталғандардан басқа себеппен тоқтатылатын болса, жүйені тексерту үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

OIK057096L

Smart Cruise Control cancelled [Зияткерлік круиз-бақылауды автоөш.]

Жүйе өшкен жағдайда ескертетін дыбыстық сигнал беріледі де бірнеше секундқа хабарлама пайда болады.

Көлік құралының жылдамдығы жол жағдайларына байланысты акселератор немесе тежегіш басқыларымен реттелуі мүмкін.

Жол жағдайлары үнемі бақылануы тиіс. Автоматикаға ғана арқа сүйеуге жол берілмейді.

Зияткерлік круиз-бақылау жүйесі үшін берілген жылдамдықты қалпына келтіру

Егер берілген жылдамдық круиз-бақылаудың тумблерлік ауыстырып-қосқышын пайдаланудан басқа кез келген себеппен қайтарылатын болса, жүйе белсенді күйде қалады да берілген жылдамдық тумблерлік ауыстырып-қосқышты жоғары (RES+) немесе төмен (SET-) басқаннан кейін автоматты түрде қалпына келтіріледі.

Тумблерлік ауыстырып-қосқышты соңғы берілген жылдамдық қалпына келеді. Алайда, егер автокөлік жылдамдығы 30 км/с (20 миль/с) төмен құлайтын болса, берілген жылдамдық алдыда басқа көлік құралы болмаған жағдайда қалпына келтіріледі.

i Ақпарат

Жадта сақталған жылдамдықты қалпына келтіру үшін тумблерлік ауыстырып-қосқышты басқанда (RES +) әрдайым жол жағдайларын тексеріп отыру қажет.

Круиз-бақылау жүйесін өшіру

OTM058037

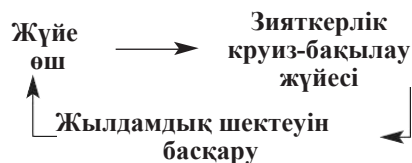
- CRUISE/ MODE / (круиз-бақылау) батырмасын басыңыз. Круиз-бақылау индикаторы сөнеді.

Егер сіз круиз-бақылау жүйесін пайдаланғыңыз келмесе, әрдайым CRUISE/ MODE / (круиз-бақылау) батырмасын басып, жүйені өшіріп отырыңыз.

- MODE батырмасын басу (егер жылдамдық шектеуін басқару жүйесі орнатылған болса). Крузиз-бақылау индикаторы сенеді.
  - Зияткерлік крузиз-бақылау қосулы болғанда батырманы бір рет басқанда зияткерлік крузиз-бақылау өшеді де жылдамдық шектеуін басқару қосылады.
  - Зияткерлік крузиз-бақылау өшірулі және жылдамдық шектеуін басқару қосулы болғанда батырманы басқанда қос жүйе өшеді.

Ақпарат

Режим төменде көрсетілгендей MODE батырмасын басқанда өзгереді.

ОСТОРОЖНО

Келесі сақтық шаралары сақталуы тиіс:

- Көлік құралының жылдамдығын әрдайым сіздің елдегі жылдамдық шектеуіне сәйкес орнатыңыз.
- Егер зияткерлік крузиз-бақылауды қосулы қалдырсаңыз (құрылғылар комбинациясында CRUISE индикаторы жанып тұр) ол күтпеген жерден әрекетке көшуі мүмкін. Егер пайдаланғыңыз келмесе, жылдамдықтың күтпеген жерден өзгеруіне жол бермес үшін ол өшірілуі тиіс (CRUISE дабыл бергіші жанбай тұр).

- Жақсы күн райында ашық автомагистральдарда қозғалғанда ғана зияткерлік крузиз-бақылау жүйесін пайдаланыңыз.
- Егер тұрақты жылдамдықпен қозғалу қауіпсіз болмаса, зияткерлік крузиз-бақылауды пайдаланбаңыз:
  - Қозғалысы қарқынды жолмен жүргенде немесе жол қозғалысы жағдайлары тұрақты жылдамдықпен қозғалуды қиындатқанда
  - Тайғақ жолдармен қозғалғанда (жаңбырдан су болып қалған, мұзданған немесе қар жапқан)
  - Автокөлік еңісте немесе өрде қозғалғанда
  - Жел қатты соғатын аудандармен қозғалғанда
  - Тұрақ аймағында қозғалғанда

- Ойық жолдарға жақын қозғалғанда
- Қатты бұрылыс жасағанда
- Көріну нашар кезде қозғалғанда (мүмкін тұман, қар, жаңбыр не шаңды дауыл сияқты нашар күн райы салдарынан болар)
- Көлік құралдарын анықтау автокөліктің алдыңғы және артқы бөліктерінің биіктігін әркелкі ететін көлік құралын модификациялау нәтижесінде нашарлағанда

Күтпеген жағдайлар жазатайым жағдайларға әкелуі мүмкін. «Зияткерлік круиз-бақылау жүйесі (SCC)» жұмыс істеп тұрса да үнемі жол жағдайларын қадағалап отырыңыз.

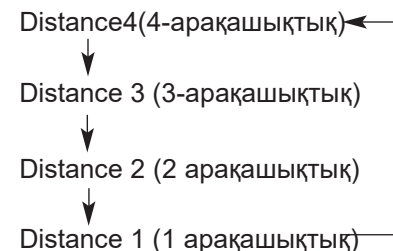
Зияткерлік круиз-бақылау жүйесінің көлік құралдары арасында берілген арақашықтықты ұстап отыруы

Өзі мен алда кетіп бара жатқан көлік құралының арасындағы арақашықтықты белгілеу

Зияткерлік круиз-бақылау жүйесін қосқанда көлік құралдары арасындағы белгіленген арақашықтық тежегіш не акселератор басқысын баспастан ұсталып тұрады.

Батырманы басқанда өзі мен алда кетіп бара жатқан автокөлік арасындағы арақашықтық төменде көрсетілген кезектілікпен өзгереді:

Мысалға, 90 км/с (56 миль/сағ) жылдамдықпен жүргенде келесі арақашықтық ұсталып отырады:

- Distance 4 (4-арақашықтық) — шамамен 52,5 м
- Distance 3 (3-арақашықтық) — шамамен 40 м
- Distance 2 (2-арақашықтық) — шамамен 32,5 м
- Distance 1 (1-арақашықтық) — шамамен 25 м

i Ақпарат

Жүйені алғаш пайдаланғанда қозғалтқышты іске қосқаннан кейін үнсіздік бойынша алда кетіп бара жатқан автокөлікке дейінгі соңғы арақашықтық баптауы пайдаланылады.

Алдағы жолақ бос болғанда:

ОІК057104

Көлік құралының жылдамдығы берілген деңгейде ұсталып тұрады.

Егер алдыда басқа көлік құралы болса:

- Автокөлік жылдамдығы берілген арақашықтықты ұстап отыру үшін төмендетіледі не арттырылады.
- Егер алда кетіп бара жатқан көлік құралының жылдамдығы артса, круиз-бақылау жүйесі берілген жылдамдықты ұстап отырады.
- Алда кетіп бара жатқан автокөлікке дейінгі арақашықтық оның үдеуі не баялауы салдарынан өзгерген жағдайда СК-дисплейдегі арақашықтық та өзгеруі мүмкін.

АБАЙЛАҢЫЗ

OTM058047L

Зияткерлік круиз-бақылау жүйесін пайдаланғанда:

- Егер жүйе берілген арақашықтықты ұстап отыруға қабілетсіз болса, ескертетін хабарлама пайда болады да дыбыстық сигнал беріледі.

- Ескертетін хабарлама пайда болғанда немесе дыбыстық сигнал берілгенде көлік құралының жылдамдығын түзету және алдағы көлік құралына дейінгі берілген арақашықтықты ұстап отыру үшін тежегіш басқысын басу қажет.

- Тіпті егер ескертетін хабарлама пайда болмаса, ал дыбыстық сигнал берілмесе, қауіпті жағдайлардан сақтану үшін жолдағы жағдайды үнемі қадағалап отыру қажет.

- Автокөлік аудиожүйесінің қатты дауыста жұмыс істеуі жүйенің ескерту дыбысын басып тастауы мүмкін.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

OTM058060L

Егер арақашықтықты бақылау режимінде алдағы автокөлік (30 км/с төмен жылдамдықпен) басқа жолаққа ауысса, ескертетін дыбыстық сигнал беріледі де дисплейде «Watch for surrounding vehicles» (Абайлаңыз: басқа автокөліктерді қадағалаңыз) деген хабарлама пайда болады.

Әрдайым алда басқа көлік құралдарының немесе басқа кедергілердің аяқастынан шыға келу ықтималдығын ескеру және тежегішті басуға әзір болу қажет.
Алдыдағы жол жағдайын әрдайым қадағалап отыру қажет.

Көлік ағынындағы қозғалыс

Use switch or pedal to accelerate
[Үдеу үшін ауыстырып-қосқышты не басқыны пайдал.]

- Көлік ағынында қозғалыс жағдайларында сіздің автокөлік алда кетіп бара жатқан автокөлік тоқтағанда тоқтайды. Солайша, егер алдағы көлік құралы қозғала бастаса, сіздің автокөлік қозғалысын жаңғыртады.

Алайда егер аялдау ұзақтығы 3 секундтан артық болса, қозғалысты бастау үшін акселератор басқысын немесе тумблерлік ауыстырып-қосқышты жоғары (RES+) немесе төмен (SET-) басу қажет.

- Автоматты ұстап отыру және бейімделген круиз-бақылау жүйесі жұмыс істеп тұрғанда зияткерлік круиз-бақылау жүйесінің ауыстырып-қосқышын (RES+ немесе SET-) басқанда автоматты ұстап отыру жүйесі акселератор басқысының басылғанына қарамастан, өшіріледі де автокөлік қозғалысты бастайды. AUTO HOLD (автоматты ұстап отыру) индикаторының түсі жасылдан аққа ауысады. (егер EPB (электрондық тұрақ тежегіші) орнатылған болса)

Алдыда кетіп бара жатқан көлік құралына дейінгі арақашықтықты бақылауға арналған бергіш

Зияткерлік бақылау жүйесі алдағы көлік құралына дейінгі арақашықтықты бақылау үшін бергішті пайдаланады.

Егер бергіш батпақпен немесе бөтен затпен жабылып қалған болса, автокөліктер арасындағы арақашықтықты бақылау дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

Бергіш әрдайым таза болуы тиіс.

Ескертетін хабарлама

Smart Cruise Control disabled. Radar blocked [Зияткерлік круиз-бақылау өшірулі. Радар бұғатталған]

Егер бергіш объективінің қақпағы батпақпен немесе қармен жабылып қалған болса, зияткерлік круиз-бақылау жүйесі жұмысын уақытша тоқтатады. Осы жағдай орын алғанда СК-дисплейде ескертетін хабарлама пайда болады. Зияткерлік круиз-бақылау жүйесінің жұмысын жаңғырту үшін радар объективінің қақпағын батпақтан, қардан және бөтен бөлшектерден тазалаңыз.

Егер радар толық ластанған болса немесе қозғалтқышты оталдырғаннан кейін бір де бір объект анықталмаса (мысалға, ашық жерде) зияткерлік круиз-бақылау жүйесі қатемен қосылады.

i Ақпарат

Егер SCC жүйесінің жұмысы радардың бұғатталуы себепті уақытша тоқтатылса, бірақ сіз круиз-бақылау режимін (жылдамдықты басқару функциясын) пайдаланғыңыз келсе, круиз-бақылау режиміне ауысу қажет (келесі беттен «Круиз-бақылау режиміне ауысу» дегенді қар.).

⚠️ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Радар бергішінің жанына нөмір белгісі жазылған кестешені немесе бамперге арналған жапсырмалар немесе бампер бағыттағышы сияқты бөтен заттарды орналастырмаңыз. Бұл радар сезгіштігіне жағымсыз әсер етуі мүмкін.
- Радар бергіштерін және объектив қақпағын әрдайым таза ұстаңыз.
- Автокөлікті тазалау үшін жұмсақ мата пайдаланыңыз. Тікелей бергішке немесе бергіш қақпағына қысымды су тозаңдатпаңыз.
- Бергіш маңайына артық күш түсірмеңіз. Егер бергішті тепе-теңдігі дұрыс күйден күшпен ауыстыратын болсаңыз, жүйе дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін.

Бұл жағдайда ескертетін хабарлама бейнеленбеуі мүмкін. Көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгінуді ұсынамыз.

- Егер алдыңғы камерада радар бергіші маңайында зақым пайда болса, зияткерлік круиз-бақылау жүйесі дұрыс жұмыс істемеуі мүмкін. Көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгінуді ұсынамыз.
- Зақымданған бергішті немесе бергіш қақпағын ауыстыру үшін Hyundai компаниясының бірегей бөлшектерін пайдаланыңыз. Бергіш қақпағына бояу жақпаңыз.

Check Smart Cruise Control System [Круиз-бақылау жүйесін тексеріңіз]

Хабарлама көлік құралдары арасындағы арақашықтықты бақылау жүйесінде ақау бар болса пайда болады.

Жүйені тексерту үшін көлік құралын HYUNDAI ресми дилеріне апару ұсынылады.

Зияткерлік круиз-бақылау жүйесінің сезімталдығын реттеу

Арақашықтықты сақтау үшін алдыдағы көлік құралына ергенде автокөлік жылдамдығының сезгіштігі реттелуі мүмкін. СК-дисплейде «User Settings[Орнатпалар] → Driver assistance [Жүргізушіге көмек] → SCC response [SCC жауабы] → Fast/Normal/Slow [Жылдам/ Қалыпты/Баяу]» мәзіріне өтіңіз. Қалауыңызға қарай үш режимнің бірін таңдаңыз.

- Fast (Жылдам): Алдыдағы көлік құралына ергенде орнатылған арақашықтықты сақтау үшін автокөлік жылдамдығы кәдімгіден жоғары.
- Normal (Қалыпты): Алдыдағы көлік құралына ергенде орнатылған арақашықтықты сақтау үшін автокөлік жылдамдығы кәдімгідей.
- Slow (Баяу): Алдыдағы көлік құралына ергенде орнатылған арақашықтықты сақтау үшін автокөлік жылдамдығы кәдімгіден төмен.

i Ақпарат

Зияткерлік круиз-бақылау жүйесінің жадында соңғы таңдалған жылдамдық қалады.

Круиз-бақылау режиміне ауысу

Тек қана круиз-бақылау режимінде қозғалуды таңдау үшін келесіні орындау қажет:

1. Зияткерлік круиз-бақылау жүйесін қосу (круиз-бақылау дабыл бергіші жанады, жүйе белсенді емес күйде қалады).
2. Vehicle-to-Vehicle Distance (көлік құралдары арасындағы арақашықтық) батырмасын басып, 2 секундтан артық ұстап тұру.
3. «Smart Cruise Control [Зияткерлік круиз-бақылау (SCC режимі)]» немесе «Cruise Control [Круиз-бақылау (CC режимі)]» (круиз-бақылау режимі) таңдаңыз.

Егер жүйе CRUISE/ MODE/ батырмасымен өшірілген немесе CRUISE/ MODE батырмасы қозғалтқыш іске қосылғаннан кейін басылған болса, зияткерлік круиз-бақылау жүйесі режимі қосылады.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Круиз-бақылау жұмысы режимінде көлік құралдары арасындағы арақашықтық тежегіш басқысы көмегімен реттелуі тиіс. Жүйе алда кетіп бара жатқан көлік құралына дейінгі арақашықтықты автоматты түрде ұстап отыруды жүргізбейді.

Жүйе шектеулері

Зияткерлік круиз-бақылау жүйесінде жол жабынының күйіне немесе жол қозғалысы жағдайларына байланысты алда кетіп бара жатқан көлік құралына дейінгі арақашықтықты анықтау бойынша шектеулері бар.

Бұрылыстарда

- Зияткерлік круиз-бақылау жүйесі алда сол жолақта кетіп бара жатқан көлік құралын анықтамауы мүмкін.

Нәтижесінде көлік құралы белгіленген жылдамдыққа дейін үдеуі мүмкін. Сонымен қатар, алда кетіп бара жатқан көлік құралы анықталатын болса, жылдамдық күрт төмендеуі мүмкін.

- Бұрылыста тиісті белгіленген жылдамдықты таңдап, қажет болғанда, тежегіш немесе акселератор басқысын басу қажет.

ОТМ058073

Жылдамдық көрші жолақта көлік құралы анықталғанда да төмендеуі мүмкін.

Бұл ретте акселератор басқысымен тиісті жылдамдықты белгілеу қажет. Әрдайым осы жол жағдайларында зияткерлік круиз-бақылау жүйесінің жұмысы қауіпсіз екеніне сенімді болу қажет.

Еңістерде

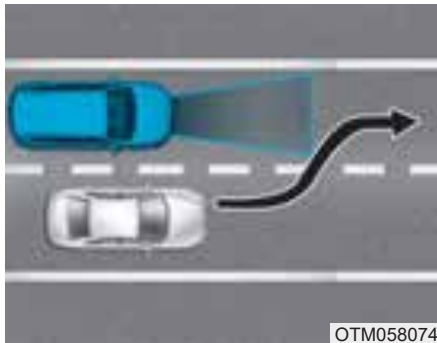

ОТМ058118

- Еңіс жермен жоғары не төмен қозғалғанда зияткерлік круиз-бақылау жүйесі алдыда сол жолақпен кетіп бара жатқан көлік құралын анықтамауы мүмкін. Нәтижесінде көлік құралы белгіленген жылдамдыққа дейін үдеуі мүмкін. Сонымен қатар, алда кетіп бара жатқан көлік құралы анықталатын болса, жылдамдық күрт төмендеуі мүмкін.

- Еңіс жерде тиісті белгіленген жылдамдықты таңдап, қажет болғанда, тежегіш немесе акселератор басқысын басу қажет.

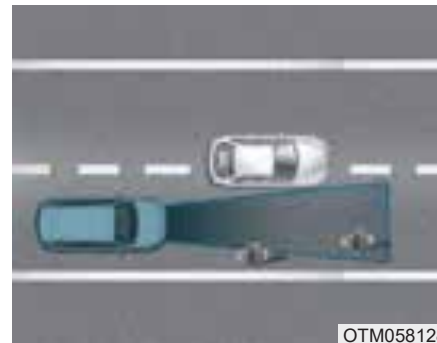
Қозғалыс жолағын өзгерту

- Бергіш көрші жолақтан ауысатын көлік құралын ол оның әрекет аймағынан тыс болғанда анықтамауы мүмкін.
- Алдыда кетіп бара жатқан көлік құралы жолақты күрт ауыстырғанда оны радар аздаған кідіріспен анықтайды. Сондықтан жолдағы жағдайды әрдайым қадағалап отыру қажет.

- Егер алдыда сол жолақпен кетіп бара жатқан көлік құралы төмендеу жылдамдықпен кетіп бара жатса, жылдамдық берілген арақашықтықты сақтау үшін төмендеуі мүмкін.
- Егер алдыда сол жолақпен кетіп бара жатқан көлік құралы жоғарылау жылдамдықпен кетіп бара жатса, жылдамдық белгіленгенге дейін арттырылады.

Көлік құралын анықтау

Кейбір алдыда сол жолақта кетіп бара жатқан көлік құралдарын бергіш анықтамауы мүмкін:

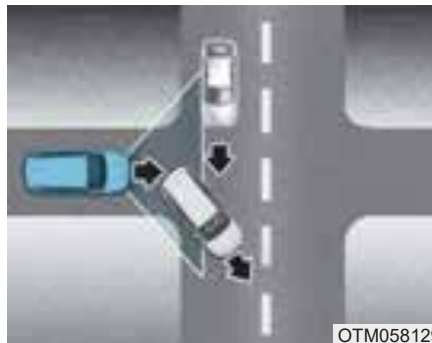
- Мотоцикл не велосипед сияқты тар көлік құралдары
- Бір жаққа ығысқан көлік құралдары
- Баяу кетіп бара жатқан немесе жылдамдығын төмендетуші көлік құралдары
- Тоқтап тұрған көлік құралдары

- Тиелмеген тіркеме сияқты артқы бөлігі кішкентай көлік құралдары

Алдыда кетіп бара жатқан көлік құралын бергіш келесі жағдайларда анықтамауы мүмкін:

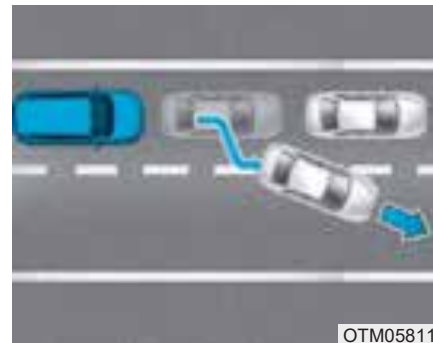
- Көлік құралының алдыңғы бөлігі жүксалғыштің тиелгені себепті көтеріңкі болғанда
- Рөлдік дөңгелек бұралғанда
- Жолақ шетімен қозғалғанда
- Тар жолақпен немесе бұрылыстарда қозғалғанда

Бұл жағдайда тежегіш не акселератор басқысын пайдалану қажет.

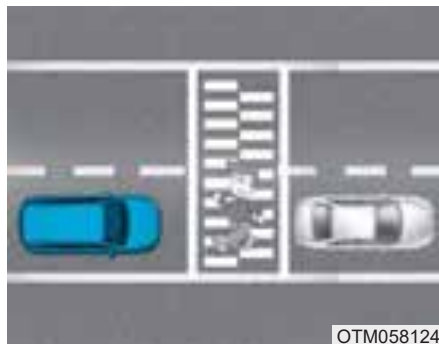
ОТМ058129

- Алдыда кетіп бара жатқан көлік құралын «жоғалтып алған» жағдайда жылдамдық артуы мүмкін.
- Алдыдағы келесі көлік құралының жоқтығы туралы ескерту алынғаннан кейін рөлге аса мұқият болған жөн.

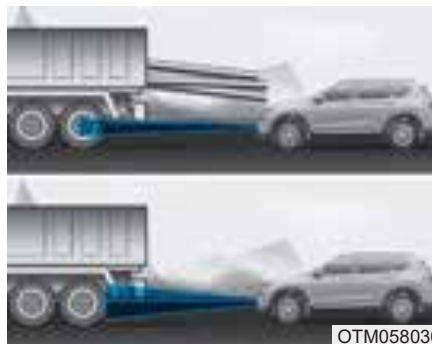
ОТМ058119

- Жиі аялдаулармен қозғалғанда және алда кетіп бара жатқан автокөлік қозғалыс жолағының сыртында тоқтағанда жүйе, қазір сіздің алдыңызда кетіп бара жатқан автокөлікті жылдам анықтай алмай қалуы мүмкін. Бұл жағдайда сіз тежелу үшін қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыруыңыз және қауіпсіз арақашықтықты ұстап отыру мақсатында қозғалыс жылдамдығын төмендету үшін тежегіш басқысын басуыңыз қажет.

ОТМ058124

- Жүйе алдыда кетіп бара жатқан көлік құралына дейінгі арақашықтықты ұстап отыру режимінде істеп тұрғанда жаяу жүргіншілерді үнемі қадағалап отыру қажет.

ОТМ058030

- Биік және ірі габаритті жүк тасымалдайтын көлік құралдарынан сақтану қажет.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Зияткерлік круиз-бақылау жүйесін пайдаланғанда төменде аталған сақтық шаралары қолданылуы тиіс:

- Қажет болған жағдайда, апаттық тоқтау тежегіш көмегімен орындалуы тиіс. Көлік құралы барлық жағдайда зияткерлік круиз-бақылау жүйесінің көмегімен тоқтатылмауы мүмкін.
- Жүргізуші жол жағдайларына сәйкес алдыда кетіп бара жатқан көлік құралына дейінгі қауіпсіз ара қашықтықты сақтауы тиіс. Жүргізуші алдыда кетіп бара жатқан көлік құралына соғылып қалмайтындай арақашықтықты ұстап отыруы тиіс.

- Алдыда кетіп бара жатқан көлік құралына дейінгі арақашықтық тежелу жолына сәйкес келуі тиіс. Қажет жағдайда жылдамдық тежегіш көмегімен төмендетілуі тиіс.
- Зияткерлік круиз-бақылау жүйесі тоқтап тұрған көлік құралын, жаяу жүргіншілерді немесе қарсы бағыттағы көлік құралын анықтауға қауқарсыз. Күтпеген жағдайларға жол бермес үшін жолдағы жағдайды үнемі қадағалап отыру қажет.
- Егер алдыда кетіп бара жатқан көлік құралы қозғалыс жолағын ауыстырса, бұл жүйе реакциясының кешігуіне әкелуі мүмкін немесе жүйе аралас жолақта кетіп бара жатқан көлік құралын анықтауы мүмкін.

- Күтпеген жағдайлардың орын алуына жол бермес үшін көлік құралы сақтықпен басқарылуы тиіс.
- Әрдайым қозғалыс жылдамдығын және өзі мен алдыда кетіп бара жатқан көлік құралы арасындағы арақашықтықты дұрыс таңдап отыру қажет. Жүргізуші тек қана жүйеге арқа сүйемеуі тиіс әрі қозғалыс жағдайлары мен автокөлік жылдамдығын қадағалап отыруға міндетті.
- Зияткерлік круиз-бақылау жүйесі күрделі жағдайларда тиімсіз болып қалуы мүмкін, сондықтан жолдағы жағдайды үнемі қадағалап отыру және қауіпсіз қозғалыс жылдамдығын таңдау қажет.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

Зияткерлік круиз-бақылау жүйесінің жұмысы келесі себептермен уақытша бұзылуы мүмкін:

- Электр кедергілер
- Аспаны модификациялау
- Шиналардың қажалуындағы немесе шиналардағы қысымның айырмашылығы
- Түрлері өртүрлі шиналарды орнату

ЖЕТЕКШІ АВТОКӨЛІКТІҢ КЕТІП ҚАЛҒАНЫ ТУРАЛЫ ХАБАРЛАНДЫРУ (БАР БОЛСА)

Жетекші автокөліктің кетіп қалғаны туралы хабарландыру жүйесі жүргізушіні автокөлік зияткерлік круиз-бақылау жүйесінің (SCC) жұмысы кезінде тоқтатылғанда жетекші автокөліктің кетіп қалғанынан хабардар етуге арналған.

Жүйе баптауы және жұмыс жағдайлары

Жүйе баптаулары

Оталдыру кілті қосулы тұрғанда жетекші автокөліктің кетіп қалғаны туралы хабарландыру жүйесін қосу үшін «User Settings [Орнатпалар] → Driver Assistance [Жүргізушіге көмек] → Driving assist [Жүргізу кезіндегі көмек] → Leading vehicle departure alert [Алдыда жүрген автокөлік кетіп қалды]» таңдаңыз. Жүйе өшіру баптауы таңдалғанда жұмыс істеуін тоқтатады. Дегенмен, қозғалтқышты тоқтатып, қайта іске қосқанда жүйе өткен күйге оралады.

Жұмыс жағдайлары

Зияткерлік круиз-бақылау жүйесі (SCC) жұмыс істеп тұрғанда сіздің автокөлік алдыда кетіп бара жатқан автокөліктің артында ол тоқтағанда тоқтайды. Хабарлама құрылғылар комбинациясында тоқтағаннан кейін 3 секунд бойы көрсетіледі де жүйе күту режиміне өтеді.

Жүйені әрекетке келтіру

OTM058091L

Егер алдыда жүрген автокөлік кетіп қалғаннан кейін белгілі бір уақыт ішінде жүргізуші ешқандай шара қолданбаса, құрылғылар комбинациясында хабарлама пайда болады.

Автокөлік алдыда автокөлік болғанда акселератор батырмасын басқанда немесе ауыстырып-қосқыш [RES +] не [SET -] айла-шарғылары жасалғанда қозғалысты автоматты түрде бастайды.

Зияткерлік круиз-бақылау жүйесінің (SCC) өшуі алдыда автокөлік болмағанда акселератор батырмасын басқанда немесе ауыстырып-қосқышпен [RES +] не [SET -] айла-шарғылары жасалғанда орын алады.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Қозғалысты бастар алдында көлік құралының алдындағы жағдайды міндетті түрде тексеріңіз.

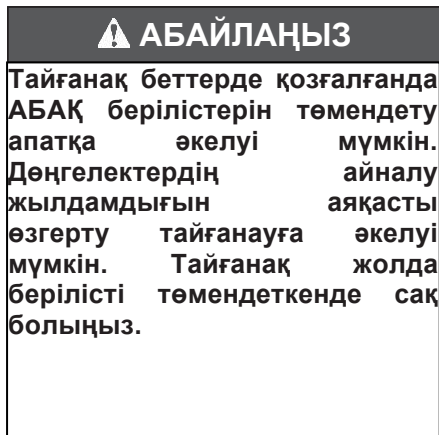
АЙРЫҚША ЖАҒДАЙЛАРЫ

ЖҮРГІЗУ

Қауіпті жүргізу жағдайлары

Қауіпті жағдайларда, мысалға, су, қар, мұз, батпақ, құм және т.с.с., келесі ұсынымдарды орындаңыз:

- Абайлап жүріңіз және тежелу жолының көбейетінін есте ұстаңыз.
- Тежегішті күрт басушы немесе рөлді қалт бұрушы болмаңыз.
- Егер автокөлік қарға, батпаққа немесе құмға тығылып қалса, екінші берілісті пайдаланыңыз. Рөлді артық бұрамас үшін жылдамдықты баяу арттырыңыз
- Мұзға, қарға немесе батпаққа тұрып қалғанда бетпен қосымша ілінісуді қамтамасыз ету үшін дөңгелектердің астына құмды, тас тұзын, дөңгелек шынжырларын немесе басқа тайғанауды төмендететін заттарды пайдаланыңыз.

Көлік құралын теңселуі

Автокөлікті оны қардан, құмнан немесе батпақтан шығару үшін теңселту қажет болғанда алдымен рөлді лдыңғы дөңгелектердің айналасын тазалау үшін оңға сосын солға бұраңыз. Кейін артқы жүріс берілісі мен алдыңғы берілісті кезек-кезек қосыңыз.

Дөңгелектердің бос айналуына жол бермеңіз және қозғалтқыш айналымдарын арттырмаңыз.

Беріліс қорабы бөлшектерінің тозуын болдырмау үшін берілістерді ауыстырып қосар алдында дөңгелектердің толық тоқтауын күтіңіз. Ауыстырып қосарда акселератор басқысын жіберіңіз де беріліс қосылғанда сәл басыңыз. Дөңгелектерді алдыға және артқа баяу айналдыру автокөліктің теңселуіне әкеледі, бұл оның босап шығуына септігін тигізеді.

АБАЙЛАҢЫЗ

Егер көлік құралы тұрып қалып, дөңгелектер қатты батып қалса, шиналардың ішіндегі температура өте тез көтерілуі мүмкін. Шиналар зақымданған жағдайда олар жел жіберуі немесе жарылық кетуі мүмкін. Осы жағдай қауіпті және адамдар жарақаттануы мүмкін. Егер қасында адамдар немесе қандай да болмасын объектілер болса, автокөлікті осындай жолмен теңселтуші болмаңыз.

Егер көлік құралын шығаруға тырыссаңыз, қозғалтқыш өте жылдам қызып кетуі мүмкін, бұл ретте мотор бөлімінде тұтану орын алуы немесе басқа зақымданулар пайда болуы мүмкін. Шиналардың немесе қозғалтқыштың қызып кетуіне жол бермес үшін дөңгелектердің қатты тұрып қалуына жол бермеңіз.

Жылдамдық 56 км/с (35 миль/сағ) жоғары болғанда көлік құралының дөңгелектерінің батып қалуына ЖОЛ БЕРІЛМЕЙДІ.

Ақпарат

Автокөлікті теңселтер алдында ESC жүйесін (бар болса) өшіріп қою қажет.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

Егер автокөлікті бірнеше рет байқап көргеннен кейін шығару мүмкін болмаса, қозғалтқышты қыздырып алмас, беріліс қорабы мен шиналарды зақымдап алмас үшін сүйреуді пайдалану қажет. 6-тараудағы «Сүйреу» бөлімін қар.

Ақырын бұрылыстарды орындау

Бұрылыстарда, әсіресе сулы жол жабынында тежегішті басушы немесе берілістерді ауыстырушы болмаңыз. Бұрылыстардан аздаған үдеумен өткен абзал.

Түнгі уақытта жүргізу

Түнгі уақытта жүргізу қауіптірек. Мұнда есте ұстарлық бірнеше ақыл-кеңес берілген:

- Баяулаңыз да өзіңіз бен басқа автокөлік арасында ұзақтау арақашықтықты ұстаңыз, өйткені көріну күрт төмендейді, әсіресе көше жарығы жоқ жерде.
- Басқа автокөліктердің фарынан түсетін жарықты төмендету үшін айналарды реттеңіз.

- Өз фарларыңызды таза ұстаңыз және тиісінше реттеңіз. Лас әрі тиісінше реттелмеген фарлар түнде көрінгіштікті едәуір нашарлатады.
- Қарсы бағыттағы автокөліктердің фарларына тіке қараудан сақтаныңыз. Уақытша соқыр болып қалып, көздеріңізге қараңғыға қайтадан көз үйрету үшін бірнеше секунд қажет етілуі мүмкін.

Жауын астында жүргізу

Жауын және сулы жолдар жүргізуді қауіпті етуі мүмкін. Жауын жауып тұрғанда немесе тайғанақ жолмен жүргенде келесі мән-жайларды ескеру қажет:

- Жылдамдықты төмендетіп, еру арақашықтығын ұзартыңыз. Қатты жауын көрінгіштікті нашарлатып, автокөліктің тоқтауына қажет арақашықтықты ұзартуы мүмкін.
- Круиз-бақылауды (бар болса) өшіріп қойыңыз
- Егер жолақтар қалдыратын немесе шала сүртетін болса, жел әйнектің әйнек тазалағышының қылшақтарын алмастырыңыз.
- Шиналардың тозуын қадағалаңыз. Егер шиналар қатты тозған болса, сулы жол жабынында жылдам тоқтау көлікті жолдан шығарып жіберуі мүмкін, бұл өз кезегінде апатқа әкелуі ықтимал. **7-тараудағы «Шиналарды ауыстыру» бөлімін қар.**

- Автокөлік басқа қозғалыс қатысушыларына жақсы көрінуі үшін алдыңғы фарларды қосып қойыңыз.
- Үлкен шалшықтармен тым тез қозғалу тежегіштерге теріс әсер етуі мүмкін. Егер шалшықты басып өту қажет болса, баяулау қозғалыңыз.
- Егер тежегіштер су болып қалса, қозғалыс кезінде тежегіштердің жұмысын қалпына келтіру үшін тежегішті сәл басқылап отырыңыз.

Акважоспарлау

Егер жол жеткілікті су, ал жылдамдық жеткілікті жоғары болса, автокөлік су бетімен тайғанақтай отырып, жол бетімен жанасуды толық дерлік немесе толық жоғалтуы мүмкін. Ең жақсы ақыл-кеңес сулы жолмен жүргенде **ЖЫЛДАМДЫҚТЫ ТӨМЕНДЕТУ** болады.

Акважоспарлау қаупі протектор биіктігі төмендеген сайын артады, 7-тараудағы «Шиналарды ауыстыру» бөлімін қар.

Су басқан жерлерде автокөлікті басқару

Су деңгейі дөңгелек күпшегіне дейін жететініне сенімді болмасаңыз, жолдың су басқан учаскелерінен сақтаныңыз. Судан баяу өтіңіз. Тежегіштердің жұмыс сипаттамалары нашарлайтын болғандықтан, тиісті арақашықтықты ұстаңыз.

Сумен жүргеннен кейін тежегіштерді автокөлік баяу кетіп бара жатқанда тежегіштерді жаймен басқылай отырып кептіріңіз.

Автомагистральдармен жүру

Шиналар

Шиналардың қысымын көрсетілгендей болуы тиіс. Қысым төмен болғанда шиналар қызып кетуі не зақымдануы мүмкін.

Тозған не зақымданған шиналарды орнатпаңыз. Бұл тартым күшін төмендетуі не желелуді нашарлатуы мүмкін.

i Ақпарат

Шиналардағы ең жоғары көрсетілген қысымды асырмаңыз.

Отын, қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығы және мотор майы

Автомагистральдармен жоғары жылдамдықта қозғалғанда отын шығыны орташамен салыстырғанда жоғары болады. Отынды үнемдеу мақсатында жылдамдықты автомагистральдарда орташа жылдамдықпен жүру ұсынылады.

Жүрер алдында қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығы мен мотор майының деңгейін тексеру қажет.

Жетек белдігі

Босаған не зақымданған жетек белдігі қозғалтқыштың қызып кетуіне әкелуі мүмкін.

Аударылу қаупін төмендету

Осы көпфункционалы жолаушылар көлік құралы өтімділігі жоғары (SUV) автокөлік болып табылады. SUV автокөліктерінің жол жоқ жерлердің түрлі жағдайларында қозғалу мүмкіндігін қамтамасыз ету үшін асты биік және табаны жіңішкелеу. Конструкциялық ерекшеліктеріне байланысты мұндай автокөліктің ауырлық ортасы басқа автокөліктерге қарағанда жоғары. Асты биік автокөліктің басымдығы көрінгіштіктің жоғарылығы болып табылады, нәтижесінде жолдағы қауіпті ертерек байқауға болады. Мұндай автокөліктер кәдімгі жолаушылар автокөліктерінің жылдамдығында вираждар жасауға, сондай-ақ төменқырлы спорт көліктері сияқты жол жоқ жағдайларда жүруге арналмаған. Қауіпті болғандықтан, жүргізуші мен жолаушыларға қауіпсіздік белдігін тағып алу міндетті болып табылады. Аударылып кеткен жағдайда белдік тақпаған адамның қайтыс болу қаупі белдік таққан адамға қарағанда жоғары.

Аударылып кету қаупін төмендету үшін жүргізуші қолдана алатын шаралар бірқатар. Егер мүмкін болса, қатты бұрылыстардан және қалт бұрылыс жасаудан сақ болыңыз, автокөліктің үстіне ауыр жүк артпаңыз, сондай-ақ көлік құралына қандай да болмасын өзгерістер енгізбеңіз.

АБАЙЛАҢЫЗ

Жол талғамайтын көліктердің басқа көлік түрлерімен салыстырғанда аударылып кету қаупі жоғары. Аударылып қалмас немесе басқарудан айрылып қалмас үшін келесі шараларды қолдану қажет:

- **Бұрылыстарды жолаушылар көлік құралдарынан төмендеу жылдамдықта орындаңыз.**
- **Қатты бұрылудан және қалт маневр жасаудан сақтаныңыз.**
- **Ауырлық ортасының артуына әкелуі мүмкін автокөлік модификацияларын жасамаңыз.**
- **Шиналардағы қысымды қадағалаңыз.**
- **Көлік төбесіне ауыр жүк артпаңыз.**

АБАЙЛАҢЫЗ

Аударылып кеткен жағдайда белдік тақпаған адамның қайтыс болу қаупі белдік таққан адамға қарағанда жоғары. Жүргізуші мен жолаушыларға қауіпсіздік белдігін тағып алу міндетті болып табылады.

ҚЫС ЖАҒДАЙЛАРЫНДА ЖҮРГІЗУ

Сұрапыл қысқы климат жағдайлары шиналардың тез тозуына және өзге проблемаларға әкеледі. Қыс мезгілінде жүргенде қауіпті төмендету үшін келесі ұсынымдарды сақтау қажет:

Қар және мұз үстімен жүргізу

Алдағы келесі және жаныңыздағы автокөліктерге дейін қауіпсіз арақашықтықты сақтаңыз.

Ақырын тежеліңіз. Жоғары жылдамдықта жүру, жылдамдықты күрт арттыру және тежел, сондай-ақ қатты бұрулы қауіпті болып табылады. Баяулау үшін барынша қозғалтқышпен тежеліңіз. Қар және мұз басқан жолдарда күрт тежелу көлікті жолдан шығарып жіберуі мүмкін.

Қалың қармен жүргенде қысқы шиналар немесе тайғанауға қарсы шынжырлар қажет етілуі мүмкін.

Автокөлікте әрдайым апатты жиынтықтамаңыз болсын. Оның құрамына тайғанауға қарсы шынжырлар, сүйрегіш таспалар не шынжырлар, қалта шамы, сигнал оттары, құм, күрек, қозғалтқышты сыртқы аккумуляторлық батареядан оталдыруға арналған сымдар, әйнекті тазалауға арналған қырнауыш, қолғап, төсеме, қаптар, жамылғы және т.б.

Қысқы шиналар

АБАЙЛАҢЫЗ

Қысқы шиналар өлшемі мен түрі автокөліктің стандартты шиналарындағы сияқты болуы тиіс. Осы қағиданы сақтамау автокөлік қауіпсіздігіне және басқарылғышытығына теріс әсер етуі мүмкін.

Автокөлікке қысқы шиналарды орнатқанда олардың өлшемі мен жүктеме ауқымының түпнұсқа шиналардікіндей екеніне көз жеткізіңіз. Кез-келген климат жағдайларында автокөлік тепе-теңдігін қамтамасыз ету үшін қысқы шиналарды барлық 4 дөңгелекке де орнатыңыз. Қысқы шиналар құрғақ жолда қамтамасыз ететін ілінісу күші түпнұсқа шиналарға қарағанда төмен болуы мүмкін. Шиналар сатушыдан қысқы шиналарда жүру үшін ең жоғары жылдамдықты нақтылап алыңыз.

5

i Ақпарат

Шегеленген шиналарды орнатар алдында оларды пайдалануға қойылуы мүмкін шектеулерге қатысты жергілікті және мемлекеттік қағидаларды оқып шығыңыз.

Таюға қарсы шынжырлар

OTM058044

Радиал шиналардың қырлары басқа шина түрлеріне қарағанда жұқалау болғандықтан, олар оларға таюға қарсы шынжырлардың кейбір түрлерін орнатқанда зақымдануы мүмкін. Сондықтан таюға қарсы шынжырлардың орнына қысқы шиналарды пайдалану ұсынылады. Дискісі алюминий автокөліктерге таюға қарсы шынжырларды орнатпаңыз, олар бұған икемделмеген.

Таюға қарсы шынжырларды пайдалану қажет болғанда HYUNDAI түпнұсқа бөлшектерін пайдаланыңыз, шынжырларды оларға қоса берілетін нұсқаулықтарды оқығаннан кейін ғана орнатыңыз. Тиісті емес шынжырларды пайдаланудан болған зақымдануларға өндіруші кепілдігі жүрмейді.

Дөңгелек шынжырларын пайдаланғанда оларды жетек дөңгелектеріне келесідей жолмен бекітіңіз.

2WD: Алдыңғы дөңгелектер

4WD: Барлық төрт дөңгелек

Егер 4WD жетекті автокөлікке арналған шынжырлардың толық жинағы қолжетімсіз болса, шынжырларды алдыңғы дөңгелектерге ғана орнатуға болады.

АБАЙЛАҢЫЗ

Шынжырларды орнату автокөліктің басқарылғыштығына теріс әсер етуі мүмкін:

- Қай жылдамдықтың төмен екеніне қарай, 30 км/с (20 миль/сағ) аспайтын жылдамдықпен немесе өндіруші ұсынған жылдамдықпен қозғалыңыз.
- Автокөлікті мұқият айдаңыз, жолдағы кедір-бұдыр жерлерден, қатты бұрылыстардан және тұрақтылықтың жоғалуына әкелуі мүмкін басқа қауіптерден сақтаныңыз.
- Қатты бұрылудан және күрт тежелуден сақтаныңыз

Ақпарат

- Алдыңғы шиналарға дөңгелек шынжырларын орнатыңыз. Таюға қарсы шынжырларды орнатудың жоғары қозғалтушы күш беретінін, бірақ жолдан шығып кетудің алдын алмайтынын ескеріңіз.
- Шегеленген шиналарды орнатар алдында оларды пайдалануға қойылуы мүмкін шектеулерге қатысты жергілікті және мемлекеттік қағидаларды оқып шығыңыз.

Шынжырларды орнату

Шынжырларды орнатқанда өндіруші нұсқаулықтарын қолданыңыз және оларды мейлінші нығыз-рақ орнатыңыз. Шынжырды орнатқаннан кейін 30 км/с (20 миль/сағ) аспайтын жылдамдықпен қозғалыңыз. Егер шынжыр шассиге не кузовқа тисе тоқтап, оны тартыңыз. Егер бұл проблеманы шешсе, жылдамдықты мұндай жанасу болмайтын жылдамдыққа түсіріңіз. Таза жолға шыққанда шынжырды шешіңіз.

Шынжырларды орнату үшін автокөлікті өтетін көліктерден алыстау жерге тегіс алаңшаға тұраққа қойыңыз. Авариялық дабылдаманы қосып, бар болса, автокөліктің артына ескертетін үшбұрышты авариялық тоқтау белгісін қойыңыз.

Шынжырларды орнату үшін селектор ауыстырып-қосқышын «Р» (тұрақ) күйіне орнату, тұрақ тежегішін қосу және қозғалтқышты өшіру қажет.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

Сырғанауға қарсы шынжырларды пайдалану барысында:

- Шинаның өлшемін дұрыс таңдамау немесе шынжырды дұрыс орнатпау тежегіш желісінің, шанақтың және дөңгелектің зақымдануына алып келуі мүмкін.
- SAE«S» класы шиналарын немесе сырғанауға қарсы шынжырын пайдаланыңыз.
- Егер шиналар шанаққа тиіп тұрса бұл жанасуды болдырмау үшін оны қайта тартыңыз.
- Шанақтың зақымдануын болдырмау үшін шынжырды әрбір 0,5~1,0 км (0,3~0,6 мили) сайын тартып тұрыңыз.
- Алюминий дискілі автокөліктерге шынжыр орнатпаңыз. Олардың дөңгелегі бұған бейімделмеген.
- Шынжыр жалғамаларын зақымдамау үшін сырғанауға қарсы шынжыр сақинасының ені 15 мм (0,59 дюйм) артық болмау керек.

Қыс мезгіліндегі сақтық шаралары

Этиленгликоль негізіндегі жоғары сапалы салқындатқыш сұйықтықты пайдалану

Сіздің автокөлігіңіз салқындату жүйесіндегі этиленгликоль негізіндегі жоғары сапалы салқындатқыш сұйықтықпен жеткізіледі. Бұл салқындату жүйесіндегі коррозияның қалыптасуының алдын алатын, су сорғысын майлайтын және қатуды болдырмайтын Сіздің автокөлігіңізге пайдалануға болатын жалғыз салқындатқыш сұйықтық типі. Салқындатқыш сұйықтықты ауыстыру мен қосу барысында 7 тарауда берілген техникалық қызмет көрсету кестесін сақтаңыз. Күз соңында салқындатқыш сұйықтықтың қату температурасы күтіліп отырған қысқы температурадан төмендігіне көз жеткізіңіз.

Аккумулятор батареясы мен кабельдердің жағдайын тексеру

Төмен температура АКБ өнімділігіне әсер етеді. **АКБ мен кабельдерді 7 тарауда көрсетілгендей тексеріңіз.** АКБ зарядтау деңгейін HYUNDAI ресми дилерінен немесе техникалық қызмет көрсету станциясынан тексеруге болады.

Қажет болғанда май ауыстыруды пайдалану

Кейбір аймақтарда қыс мезгілінде тұтқырлығы төмен «қысқы» майды пайдалануға кеңес беріледі. Нақты ақпарат 8 тарауда берілген. Егер Сіз қысқы май типіне қатысты сенімсіз болсаңыз HYUNDAI ресми дилерінің көмегіне жүгініңіз. 8.

7 тарауда көрсетілгендей оталдыру шамдары мен оталдыру жүйесін тексеру.

Қажет болғанда ауыстырыңыз. Сонымен қатар, сымдары мен оталдыру тізбегінің басқа да компоненттерін сызаттың, тозу және зақымданудың жоқтығына тексеріңіз.

Кілттің мұз боп қатып қалуының алдын алу үшін

Кілттің қатып қалуының алдын алу үшін кілт тесігіне мақұлданған мұздануға қарсы сұйықтық немесе глицерин жағып қойыңыз. Егер кілт тесігі мұз боп қатып қалса оны жою үшін мұзға мақұлданған мұздануға қарсы сұйықтықты жағыңыз. Егер кілттің ішкі компоненттері мұз боп қатып қалса кілтті қыздыру арқылы ашуға тырысыңыз. Жарақаттанбас үшін қыздырылған кілтке сақ болыңыз.

Мақұлданған әйнек жуу сұйықтығын пайдаланыңыз

Әйнекжуғыштағы сұйықтықтың мұз боп қатып қалуын болдырмау үшін әйнекжуғыш сұйықтықтың мұз боп қатып қалуының алдын алатын мақұлданған құрамды резервуарға қосыңыз. Әйнекжуғыштағы сұйықтықтың мұз боп қатып қалуының алдын алатын құрамды HYUNDAI ресми дилерінен, сонымен қатар, қосалқы автобөлшектер дүкендерінен алуға болады. Автокөліктің лакбояу жабынын зақымдамау үшін қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығы немесе антифризды пайдаланбаңыз.

Тоқтау тежегішінің мұз боп қатып қалуын болдырмаңыз

Кейбір жағдайларда тоқтау тежегіші әрекет еткен қалыпта мұз боп қатып қалуы мүмкін. Мұның орын алу мүмкіндігі артқы тежегіште мұздың жиналуы барысында, сонымен қатар, артқы тежегіш дымқыл болғанда арқылы арта түседі. Егер тоқтау тежегішінің мұз боп қату қалу қаупі болса оны уақытша беруді қосу тетігінің Р қалпымен (парковка) бірге жұмыс жасатыңыз. Оған қоса, автокөлік артқы жүріп кетпеу үшін артқы дөңгелектерін тіреңіз. Содан соң, тоқтау тежегішін жіберіңіз.

Қар мен мұздың жиналуын боолдырмаңыз

Кейбір жағдайларда қар мен мұз қанаттың астына жиналып, рөлмен басқару жүйесі жұмысына кедергі келтіруі мүмкін. Осы жағдайда қатал қыста қозғалу барысында рөлмен басқару компоненттері арқылы алдыңғы дөңгелектердің бұғатталуын болдырмау үшін автокөліктің төменгі бөлігін тұрақты тексеріп тұру керек.

Апатты жиынтық әркез автокөлікте болуы тиіс

Қозғалыс барысында табиғат жағдайларына байланысты сәйкес апатты жабдық сіздің жаныңызда болуы керек. Оның құрамына сырғанауға қарсы шынжыр, сүйреу ленталары немесе шынжыры, қалта шамы, сигналдық шырақтар, құм, күрек, сыртқы аккумулятор батареясынан қозғалтқышты іске қосу сымдары, әйнек тазалау қырғышы, қолғаптар, төсеніштер, құндақтар, көрпе және т.б. кіреді.

Мотор бөлігіне бөгде заттар немесе материалдар орналастырмаңыз

Мотор бөлігіндегі бөгде заттар немесе материалдар қозғалтқыштың салқындауына кедергі келтіретіндіктен қозғалыстың ақаулығына немесе жанып кетуге алып келуі мүмкін. Мұндай зақымдануларға өндіруші кепілдігі тарамайды.

ТІРКЕМЕНІ СҮЙРЕУ (ЕУРОПАҒА АРНАЛҒАН)

Тіркемені сүйреу үшін өз автокөлігіңізді пайдаланар алдында жергілікті ережелермен танысу қажет. Түрлі елдердің заңнамасындағы айырмашылыққа байланысты тіркемені, автокөлікті немесе басқа көлік құралдарын және құрылғыны сүйреу талаптары ерекшеленуі мүмкін. Сүйреу бойынша барынша нақты мәлімет алу үшін HYUNDAI ресми дилер орталығына жолығыңыз.

Тіркемесі бар автокөлікті басқарудың жалғыз көліктің өзін басқарудан ерекшеленетінін есте сақтаңыз.

Тіркемесі бар автокөлікті жүргізу басқарудың, сенімділіктің және жанар-жағар май шығынының өзгеретіндігін білдіреді. Тіркемесі бар автокөлікті қауіпсіз басқару үшін осы мақсатқа жарамды және тиісті деңгейдегі жабдық талап етіледі. Сүйреу барысындағы қателікке байланысты автокөлікті зақымдау өндіруші кепілдігімен жабылмайды.

Бұл тарауда көптеген маңызды, уақыт сынағынан өткен тіркеуі бар автокөлікті жүргізу бойынша кеңестер мен ережелер берілген. Олардың көбі Сіздің қауіпсіздігіңіз бен жолаушылар қауіпсіздігі үшін үлкен мәнге ие. Тіркемені сүйреу алдында осы тараумен мұқият танысыңыз.

АБАЙЛАҢЫЗ

Келесі алдын-ала сақтық шаралары сақталуы тиіс:

- Осы мақсатқа жарамсыз жабдық немесе басқару қателіктері тіркемесі бар автокөлікті бақылаудың жоғалуына алып келеді. Мысалы, егер тіркеме өте ауыр болса тежегіш тиімділігі төмендейді.

Нәтижесінде Сіздің өзіңіз және сіздің жолаушыларыңыз зардап шегуі немесе мерт болуы мүмкін. Тіркемені барлық осы Тараудағы ұсыныстарды сақтап сүйреңіз.

- Сүйреу алдында тіркеменің толық салмағы, GCW (автопоездың толық салмағы), GVW (автокөліктің толық салмағы), GAW (көпірге толық жүктеме) және тіркеме демалысының жүктемесі шеуतेуден асып кетпегеніне көз жеткізіңіз.

- Тіркемені сүйреу барысында ISG сөніп тұрғанына көз жеткізіңіз.

i Еуропаға арналған ақпарат

- Қай мәннің төмендігіне байланысты артқы көпірге (көпірлер) техникалық рұқсат берілген максималды жүктемені максимум 15 % арттыруға болады және көлік құралының техникалық рұқсат берілген максималды толық салмағы 10% немесе 100 кг (220,4 фунт) арттырылуы мүмкін. Бұл жағдайда M1 санатты көлік құралы үшін жылдамдықты 100 км/сағ (сағатына 62,1 миль) немесе N1 санатты көлік құралы үшін 80 км/сағ-тан (сағатына 49,7 миль) асырмау қажет.
- M1 санатты көлік құралының тіркемесін сүйрегенде тіркеменің ілінісу құрылғысына түскен қосымша жүктеме шинаға максималды рұқсат берілген жүктемеден асып кетуі мүмкін, бірақ, ол 15% аспауы керек. Бұл жағдайда жылдамдықты 100 км/сағ-тан (сағатына 62,1 миль) асырмаңыз және шинадағы қысымды кем дегенде 0,2 барға арттырыңыз

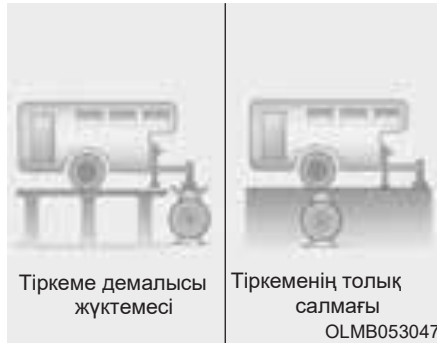
Тіркемені сүйреу барысында

Тіркемені сүйреу туралы шешім қабылданса, төменде бірнеше маңызды кеңестер берілген:

- Тіркеменің шайқалуын бақылау жүйесін пайдалану мәселесін қараңыз. Тіркеме сатушыдан тіркеменің шайқалуын бақылау жүйесі туралы сұрап біліңіз.
- Өз автокөлігіңізді қозғалтқыш айналдыру кезеңінде, яғни, алғашқы 2000 км (1200 миль) барысында тіркемені сүйреуге пайдаланбаңыз. Бұл талапты сақтамау қозғалтқыштың немесе беріліс қорабының күрделі бұзылуына алып келуі мүмкін.
- Тіркемені пайдалануды жоспарлай отырып, сүйреу жиынтығын пайдалану секілді қосымша талаптар туралы ақпарат алу үшін HYUNDAI ресми дилер орталығына хабарласыңыз.

- Орташа жылдамдықпен (100 км/сағ (60 миль/сағ) көп емес) ғана немесе орналастырылған шектеулі сүйреу жылдамдығымен қозғалыңыз.
- Қайсысының аз екендігіне байланысты созылмалы көтерілулерде жылдамдықты 70 км/сағ (45 миль/сағ) немесе жол белгісімен белгіленген максималды сүйреу жылдамдығынан асырмаңыз
- Келесі беттерде берілген салмақпен жүктеме бойынша шектеулер туралы ақпаратпен мұқият танысыңыз.

Тіркеме салмағы

Тіркеменің максималды қауіпсіз салмағы қандай? Оның салмағы тежегіш жүйесі бар тіркеменің максималды салмағынан артпауы тиіс. Бірақ осындай тіркеменің өзі өте ауыр болуы мүмкін. Бұл тіркемені пайдалану жоспарларына байланысты. Барлығы маңызды, мысалы, жылдамдық, теңіз деңгейінен биіктік, жол еңкіштігі, сыртқы ауа температурасы және автокөліктің тіркеме сүйреуге жиі қолданылуы.

Тіркеменің оңтайлы салмағы автокөліктегі арнайы жабдыққа да байланысты.

Тіркеме демалысындағы жүктеме

Тіркеме тертесіндегі жүктеме автокөліктің толық массасына әсер ететіндіктен үлкен мәнге ие. Тіркеме тертесіндегі жүктеме тертедегі максималды рұқсат берілген жүктеме шегінде жүктелген тіркеменің толық салмағының 10%-нан артпауы тиіс.

Тіркеме тиелгеннен кейін тіркемені, содан соң, тертедегі жүктемені олардың талаптарға сай екендігін білу үшін бөлек-бөлек өлшеңіз..

Егер олар сай болмаса оларды қарапайым түзетуге болады, ол үшін тіркемедегі кейбір заттарды жылжытыңыз.

АБАЙЛАҢЫЗ

Келесі сақтық шараларын сақтаңыз:

Ешқашан тіркеменің артқы бөлігіне алдыңғысына қарағанда көп жүк салмаңыз. Тіркеменің алдыңғы бөлігіндегі жүк толық жүктің шамамен 60% құрауы тиіс; сәйкесінше, тіркеменің артқы бөлігіндегі жүк шамамен толық жүктің 40% құрауы тиіс.

Ешқашан тіркеменің және тіркеменің тарту құрылғысының максималды салмағынан асып кетпеңіз. Дұрыс емес жүк тиеу автокөліктің зақымдануына және/немесе жарақаттануға алып келуі мүмкін. Салмақ пен жүктемені коммерциялық таразыларда немесе жол инспекциясы бекетіндегі жарақтандырылған таразымен тексеріңіз.

Ақпарат

Теңіз деңгейінен биіктік жоғарылаған сайын қозғалтқыш өндірістілігі азаяды. Теңіз деңгейінен 1000 метр биіктік пен одан әрі теңіз деңгейінен биіктік 1000 метрге өскен сайын автокөлік/тіркеме (тіркеме салмағы+автокөліктің толық салмағы) салмағы 10 % азаюы керек.

Тіркемені сүйреу барысындағы салмақ пен арақашықтық көрсеткіші (еуропаға арналған)

Позиция		Бензин қозғалтқыш (2,4 л GDI)	Бензин қозғалтқыш (2,4 л MPI)		Дизель қозғалтқыш (2,0 л, 2,2 л)	
		АКПП	МКПП	АКПП	МКПП	АКПП
Тіркеменің максималды салмағы кг (фунт)	Тежегіш жүйесінсіз	750 (1 653)	750 (1 653)	750 (1 653)	750 (1 653)	750 (1 653)
	Тежегіш жүйесімен	2 000 (4 409)	2 000 (4 409)	2 000 (4 409)	2 500 (5 512)	2 000 (4 409)
Ілінісу құрылғысына максималды рұқсат берілген статистикалық көлденең жүктеме кг (фунт)		100 (220)				
Артқы дөңгелектің ортасынан ілінісу ортасына дейінгі ұсынылған арақашықтық мм (дюйм)		1 165 (45,87)				

МБАҚ: Механикалық беріліс қорабы

АБАҚ: Автоматты трансмиссия

Тіркеменің сүйреу жабдығы Ілініс құрылғысы

i Ақпарат

Ілініс құрылғыларына арналған монтаждау тесігі екі артқы шиналардың артында орналасқан.

Ілініс құрылғысын дұрыс таңдау үлкен мәнге ие. Жанындағы жел, үлкен салмақты өзі аударғыш жүк машиналары және кедір-бүдір жолдар – ілініс құрылғысын дұрыс таңдау қажеттілігінің бірен-саран себебі ғана.

Төменде сақтау қажет бірнеше ережелер берілген:

- Тіркеменің ілінісу құрылғысын орнату үшін автокөлік шанағына тесік жасау талап етіле ме? Егер қажет болса бұл құрылғы демонтажынан кейін тесікті герметикалық тұрғыдан жабыңыз. Егер оларды герметикалы жаппаса автокөлікке ішінде, өлімге әкелетін улы газ (CO) бар пайдаланылған газдар, сонымен қатар, лас пен су кіреді.
- Автокөлік бамперлері ілінісу құралдарын бекітуге арналмаған. Оларға жалға алынған ілінісу құралдарын немесе бампер типтес құрылғыны бекітпеңіз. Бамперге емес, тек жақтауға бекітілетін ілінісу құрылғыларын ғана пайдаланыңыз.
- HYUNDAI тіркемелерін сүйреуге арналған құралдарды HYUNDAI ресми дилер орталығынан алуға болады.

Сақтандырғыш шынжырлар

Әркез міндетті түрде автокөлік пен тіркеме арасына сақтандырғыш шынжырды пайдаланыңыз.

Сақтандырғыш шынжырды пайдалану жөніндегі нұсқаулық ілінісу құрылғысын немесе тіркемені өндіруші арқылы жеткізілуі мүмкін. Сақтандырғыш шынжырларын бекіту бойынша өндіруші кеңестерін орындаңыз. Тіркемемен бұрылыс жасауды қамтамасыз ету үшін әруақытта жеткілікті босандық қалдырыңыз. Сақтандырғыш шынжырлардың жол бойымен созылуына ешқашан жол бермеңіз.

Тіркеменің тежегіш жүйесі

Егер тіркеме тежегіш жүйесімен жабдықталған болса оның ұлттық заңнамаға сәйкестігіне, дұрыс орнатылғанына және жұмыс қабілеттілігіне көз жеткізіңіз.

Егер тіркеме салмағы тежегішсіз тіркеменің максималды рұқсат берілген салмағынан асып кетсе оны тиісті тежегішпен жабдықтау қажет. Оның орнатылуын, реттеуі мен қызмет көрсетуін тиісті деңгейде орындау үшін тіркеменің тежегіш жүйесі бойынша нұсқаулықты міндетті түрде оқыңыз және сақтаңыз. Автокөліктің тежегіш жүйесін өзгертуді ұмытпаңыз.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Егер тежегіш жүйесін реттеудің дұрыстығына күмәніңіз болса тәуелсіз тежегіш жүйесі бар тіркемені пайдаланбаңыз. Бұл реттеуді тек кәсіби мамандар жасауы керек. Бұл жұмысты орындау үшін тіркемеге қызмет көрсету бойынша құзырлы орталыққа жолығыңыз.

Тіркемесі бар автокөлікті басқару

Тіркемені сүйреу үшін нақты тәжірибе қажет. Жалпы жолға шығар алдында тіркеме құрылғысымен танысу қажет. Басқарудың қаншалықты сезімтал екендігін және қосылған салмақты тіркеме тежегіші өзін қалай ұстайтындығын өзіңіз сезініп қараңыз. Және Сіз басқарып отырған көлік құралы енді біршама ұзын екендігін және жеке автокөлік ретінде басқаруға соншалықты сезімтал еместігін үнемі есіңізде сақтаңыз.

Қозғалысты бастамас бұрын ілінісу құрылғысы мен тіркеме платформасын, сақтандырғыш шынжырларды, электр жалғамаларды, жарық құралдарын, шина мен тежегішті тексеріңіз.

Жүру барысында кезең сайын жүк бекіткішінің сенімділігін, сонымен қатар, жарық құралдарының жұмысын және тіркеменің тежегіш жүйесін тексеріңіз.

Арақашықтық

Алдыңыздағы келесі автокөлікке дейінгі әдеттегі интервалды кем дегенде, екі есе арттырыңыз. Бұл күрт тежелу мен тік бұрылыстар жасауды талап ететін жағдайлардың алдын алуға көмектеседі.

Басып озу

Тіркемені сүйреу барысында басып озуға қажетті дистанция екі еселенеді. Оған қоса, тіркемемен ұзындығы артқан автокөлікті өз қатарына кері қою үшін басып озған автокөліктен барынша ұзын арақашықтық талап етіледі.

Артқа шегіну қозғалысы

Рөлдік дөңгелекті бір қолыңызбен төменнен ұстап отырыңыз. Сосын тіркемені солға орналастыру үшін қолыңызды қарапайым солға қозғаңыз. Тіркемені оңға орналастыру үшін қолыңызды оңға қозғалтыңыз. Әруақытта артқа жайлап беріңіз және мүмкін болса басқа біреуден Сізді бағыттап отыруын сұраңыз.

Бұрылыстардағы қозғалыс

Сіз тіркемемен бұрылған кезде әдеттегіден барынша баяу бұрылыс жасаңыз. Мұны тіркемені жол жиегіне шығармайтындай, ол жиектегі тастарға, жол белгілеріне, ағашқа немесе басқа нысандарға соғылмайтындай етіп жасаңыз. Жұлқулар мен шұғыл маневрларға жол бермеңіз. Бұрылу сигналдарын алдын-ала жағыңыз.

Бұрылыс көрсеткіштер

Тіркеме сүйреуші автокөлік бұрылудың қосымша көрсеткіштері мен өткізгіштеріне ие болуы тиіс. Құралдар панеліндегі жасыл көрсеткі бұрылыс немесе қозғалыс жолағын ауыстыру туралы белгі бергенде әркез жанып-сөніп тұрады. Тіркеменің дұрыс қосылған жарық құралдары да басқа жүргізушілерге Сіздің бұрылыс жасау, қозғалыс жолағын ауыстыру немесе тоқтау ниетіңізді ескертіп жанып-сөніп тұрады.

Тіркемені сүйреу барысындағы құралдар панеліндегі жасыл көрсеткі тіркемедегі бұрылыс көрсеткіштері шамы жанып болса да жанып-сөніп тұрады. Нәтижесінде Сіз Сіздің автокөлігіңіздің артынан келе жатқан жүргізушілер сигналдарыңызды көріп тұр деп ойлайсыз, ал шын мәнінде сигналдар оларға көрінбейді. Сондықтан, тіркеме шамдарының жұмысын кезең сайын тексеріп отыру маңызды. Оған қоса, міндетті түрде электр желісі қосқыштарын айыру мен кейіннен қайта жалғау барысында жарық құралдарының жұмысын тексеріңіз.

АБАЙЛАҢЫЗ

Тіркеменің жарық жүйесін жүйеге тікелей қоспаңыз. Рұқсат берілген тіркеменің сым ширағын пайдаланыңыз. Бұл талапты орындамау автокөліктің электр жүйесінің зақымдануына және (немесе) жарақатқа алып келуі мүмкін. HYUNDAI ресми дилер орталығының көмегіне жүгініңіз.

Автокөлікті басқару на склонах

Созылмалы немесе тіке түсуде жылдамдықты азайтыңыз және төмендетілген берілісті қосыңыз. Егер төмендетілген берілісті қоспасаңыз жиі тежегіш басуға тура келеді, ал бұл тежегіштің қызуы мен олардың тиімділігінің азаюына алып келеді.

Ұзын көтерілулерде қозғалтқыш пен беріліс қорабының қызып кетуін болдырмау үшін барынша төмен берілісті қосып, жылдамдықты шамамен 70 км/с (сағатына 45 миль) дейін азайтыңыз.

Егер АБАҚ автокөлігі үшін тіркеме салмағы тежегішпен жабдықталмаған тіркеменің максималды рұқсат етілген салмағынан асып кетсе, тіркемені сүйреу үшін берілісті айырып-қосу тетігі D (алға қозғалыс) күйінде болуы тиіс.

Тіркемені сүйреу барысында D (алға қозғалыс) күйінде автокөлікті басқару максималды тежегіштің қызып кетуін азайтады және беріліс қорабының қызмет мерзімін ұзартады.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

Тежегіш пен беріліс қорабының қызып кетуін болдырмау үшін:

- **Тік көтерілулерде (6 % аса) тіркемені сүйреу барысында қызып кетуді болдырмау үшін қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығының температурасын қарап отыру қажет. Егер салқындатқыш сұйықтықтың температура көрсеткіші «Н» (жоғары температура) шкала аймағына енсе қауіпсіз жерге тездетіп тоқтап, бос жұмыс барысында қозғалтқыштың салқындауын күту қажет. Қозғалтқыш жарамды деңгейге дейін салқындаған соң қозғалысты жалғастыруға болады.**

- **Максималды салмақты автокөлікпен және максималды салмақты тіркемені сүйреу барысында қозғалтқыштың қызып кетуі немесе трансмиссия орын алуы мүмкін. Осындай ортада қозғалыс барысында қозғалтқышқа ол салқындағанға дейін бос жүруде жұмыс жасатыңыз. Қозғалтқыш жарамды деңгейге дейін салқындағаннан немесе трансмиссиядан кейін қозғалысты жалғастыруға болады.**
- Тіркемені сүйреу барысында көлік құралының жылдамдығы әсіресе, жоғарыға еңіспен көтерілу барысында жалпы көлік ағымы жылдамдығынан төмен болуы мүмкін. Еңіспен жоғары көтерілу барысында қозғалыстың оң жолағын пайдаланған жөн. Көлік құралының жылдамдығы тіркемесі бар көлік құралдары үшін максималды рұқсат етілген жылдамдыққа, еңістің құламалығы мен тіркеме салмағына байланысты таңдалады.

Бөктерлерде тоқтау

Ереже бойынша, егер тіркеме автокөлікке жалғанған болса Сіз автокөлікті бөктерге қоймауыңыз керек.

Бірақ, тіркемені бөктерге бәрібір қою керек болса келесі әрекеттерді орындаңыз:

1. Тоқтау орнына тұрыңыз.
Рөлдік дөңгелекті жиек жаққа бұраңыз (оңға, егер бағыт еңіспен төмен болса, солға, егер бағыт еңіске жоғары болса).
2. Берілісті айырып-қосу тетігін Р (АБАҚ) қалпына немесе бейтарап қалыпқа орнатыңыз (МБАҚ).
3. Тоқтау тежегішін іске қосып, қозғалтқышты сөндіріңіз.
4. Тұрақ тағанын тіркеме дөңгелегі астына ылдимен төмен жағына қойыңыз.

5. Қозғалтқышты қосыңыз, тежегіш басқысын басыңыз, бейтарап күйді қосыңыз, тұрақ тағанын жіберіңіз және тіркеменің тұрақ тағандары жүктемені қабылдайтындай етіп жаймен тежегішті босатыңыз.
6. Қайтадан тежегіш басқысын басыңыз және тұрақ тежегішін іске қосыңыз.
7. Берілісті айырып-қосу тетігін бөктер бойымен жоғары қою барысында Р (АБАҚ-лы автокөлік үшін) күйіне немесе 1-беріліс (МБАҚ автокөлік үшін) қалпына немесе бөктер бойымен төмен қою барысында R (артқа шегіну) күйіне қойыңыз.
8. Қозғалтқышты сөндіріңіз және автокөлік тежегішін жіберіңіз, бірақ тоқтау тежегіші қосулы болсын.

АБАЙЛАҢЫЗ

Күрделі жарақат пен өлімді болдырмас үшін:

Тоқтау тежегіші сенімді іске қосылғанша автокөліктен шықпаңыз. Егер қозғалтқыш қосулы болса автокөлік кенет қозғалып кетуі мүмкін. Нәтижесінде Сіз және басқа адамдар қатты зардап шегуі немесе қайтыс болуы мүмкін.

Көлік құралын көтерілетін жерде ұстап тұру үшін акселератор басқысын баспаған жөн.

Бөктердегі тоқтаудан кетуге дайындық

1. Селектор тетігі «Р» (тоқтау, АБАҚ) күйіндегі немесе берілісті айырып-қосу тетігі бейтарап қалыптағы (МБАҚ) тежегішті іске қосыңыз және тежегіш басқысын келесі жағдайға дейін жібермеңіз:
  - Қозғалтқышты іске қосыңыз;
  - Берілісті іске қосыңыз;
  - Тоқтау тежегішін жіберіңіз.
2. Аяғыңызды жаймен тежегіш басқысынан алыңыз.
3. Тіркемені тоқтау тағанынан босату үшін жайлап жылжыңыз.
4. Тоқтау тағанын алу және сақтауға жинау үшін тоқтаңыз.

Тіркемені сүйреу барысындағы техникалық қызмет көрсету

Тіркемені тұрақты сүйреу барысында автокөлікке барынша жиі қызмет көрсету талап етіледі. Әсіресе, мотор майының, АБАҚ үшін сұйықтықтың деңгейін, көпірлердің майлануын және салқындату жүйесінің сұйықтығын тексеруге ерекше назар аударған жөн. Тежегіштер жағдайын жиі тексеру де маңызды. Егер Сіз тіркемелі автокөлік жүргізсеңіз жолға шықпас бұрын осы тарауларды қараңыз. Тіркеме мен ілінісу құрылғысына қызмет көрсету туралы да ұмытпаңыз. Тіркемеге тіркелген техникалық қызмет көрсету кестесін сақтаңыз және оны кезең сайын тексеріп тұрыңыз. Мүмкіндігінше, күн сайын қозғалыс алдында тексеру жасаған дұрыс. Ең бастысы, ілінісу құрылғысының сомын мен бұrandаның қатты бұралғаны.

НАЗАРҒА АЛАТЫН ЖАЙТ

Автокөліктің зақымдану мүмкіндігін жоққа шығару үшін:

- Ыстық күндері немесе артық жүктемемен жоғары қозғалыс қызып кетуге алып келеді. Егер салқындатқыш сұйықтықтың температура көрсеткіші қызуды көрсетсе, ауа кондиционерін сөндіріңіз және қозғалтқышты салқындату үшін қауіпсіз жерге тоқтаңыз.
- Егер хладсуық агент бергіші қызуды көрсетсе қозғалтқышты сөндірмеңіз. (Қозғалтқышты бос жүрісте жұмыс жасауға қалдырып, қозғалтқышты салқындатуға қалдырыңыз)
- Сүйреу барысында автоматты беріліс қорабы сұйықтығын жиі тексерген жөн.

- Егер автокөлік ауа кондиционерімен жабдықталмаған болса тіркемені сүйреу барысындағы қозғалтқыш сипаттамаларын жақсарту үшін конденсатор желдеткішін орнатыңыз.

АВТОКӨЛІК САЛМАҒЫ

Жүргізуші есігінде автокөліктің рұқсат берілген жүктеме салмағы көрсетілген екі тақтайша бар, оның біреуінде шина мен жүктеме туралы ақпарат және сертификациялық тақтайша.

Автокөлікті жүктеу алдында сертификациялық тақтайша бойынша автокөліктің бұқаралық сипаттамасын түсінуге мүмкіндік беретін келесі терминдарымен танысыңыз:

Толық жарақтандырылған автокөліктің жеке салмағы

Бұл толық құйылған отын бағы мен барлық стандартты жабдықты қоса алғандағы автокөлік салмағы. Оған жолаушылар, жүк немесе қосымша жабдық қосылмайды.

Автокөліктің жеке салмағы

Бұл кейбір қосымша жабдық орнатылған, дилерден алынған жаңа автокөліктің салмағы.

Жүктің салмағы

Бұл салмақ толық жарақталған жеке салмаққа қосылған жүк пен қосымша жабдықты қоса алғандағы барлық салмақтан тұрады.

Көпірге толық номиналды жүктеме (GAW)

Бұл әрбір көпірге (алдыңғы және артқы) келетін толық салмақ – автокөліктің жеке салмағы мен барлық пайдалы жүктемелерді қоса алғандағы.

Көпірге толық номиналды жүктеме (GAWR)

Бұл әрбір көпірге (алдыңғы және артқы) келетін толық салмақ – автокөліктің жеке салмағы мен барлық пайдалы жүктемелерді қоса алғандағы. Бұл мәндер сертификациялық тақтайшада көрсетілген. Әрбір көпірге толық жүктеме ешқашан GAWR аспауы тиіс.

Автокөліктің толық салмағы (GVW)

Бұл жүк пен жолаушылар салмағын қоса алғандағы толық жарақталған автокөліктің жеке салмағы.

Автокөліктің номиналды толық салмағы (GVWR)

Бұл жүк тиелген автокөліктің максималды рұқсат берілген салмағы (барлық опцияларды қоса алғанда, жабдық, жолаушылар мен жүк). Автокөліктің номиналды толық салмағы (GVWR) жүргізуші есігінде орналасқан сертификациялық тақтайшада көрсетілген.

Қайта тиеу

АБАЙЛАҢЫЗ

Сіздің автокөлігіңіздің көпірге толық номиналды жүктемесі (GAWR) және автокөліктің номиналды толық салмағы (GVWR) жүргізуші есігіне (немесе алдыңғы жолаушы) бекітілген сертификациялық тақтайшада берілген. Бұл номиналды жүктемелерден асыру аварияға немесе автокөліктің зақымдануына алып келуі мүмкін. Автокөлікке орналастырмастан бұрын заттарды (және адамдарды) өлшеп алу арқылы жүктеме салмағын есептеуге болады. Автокөлікке артық жүк салмауға тырысыңыз.

Төтенше жағдайдағы іс-әрекет

Жарықтық авария дабылдамасы	6-3
Қозғалыс кезіндегі күтпеген оқиға жағдайында	6-4
Егер қозғалтқыш қозғалыс кезінде тоқтап қалса	6-4
Егер қозғалтқыш қиылыста тоқтап қалса	6-4
Қозғалыс кезінде шинаның желі шығып кетсе	6-4
Егер қозғалтқыш іске қосылмаса	6-5
Егер қозғалтқыш айналмаса немесе ақырын айналса	6-5
Егер қозғалтқыш қалыпты айналса, бірақ іске қосылмаса	6-5
Қозғалтқышты сыртқы көзден іске қосыңыз ...	6-6
Егер қозғалтқыш қызып кетсе	6-10
Шинадағы қысымды бақылау жүйесі (TPMS)	6-12
Шинадағы қысымды тексеріңіз	6-12
Шинадағы қысымды бақылау жүйесі	6-13
Шинадағы төмен қысым индикаторы	6-14
Шинадағы төмен қысым күйін көрсеткіш және шинадағы қысым индикаторы	6-14
Шинадағы қысымды бақылау жүйесінің ақаулығының индикаторы (TPMS)	6-16
TPMS-тан шинаны ауыстыру	6-17

Егер шинаның желі шығып кетсе (қосалқы дөңгелекпен)	6-19
Домкрат және құралдар	6-19
Қосалқы шинаны алып шығу және сақтау	6-20
Дөңгелекті ауыстыру	6-22
Домкратқа жапсырма	6-29
Домкраттың ЕО нормаларына сәйкестігі жөніндегі декларация	6-30
Егер шинаның желі шығып кетсе (шинаны жөндеуге арналған жиынтықпен)	6-31
Кіріспе	6-31
Шинаға арналған жөндеу жиынтығын салыстырмалы қауіпсіз пайдалану ескертулері	6-32
Шинаға арналған жөндеу жиынтығының компоненттері	6-34
Шинаға арналған жөндеу жиынтығын пайдалану	6-35
Шинадағы ауа қысымын тексеру	6-38
Сүйрету	6-40
Көлік құралдарын жылжыту қызметі	6-40
Алынбалы сүйрету ілгегі	6-42
Авариялық сүйрету	6-43
Авария жиынтығы	6-45
Өрт сөндіргіш	6-45
Дәрі қобдишасы	6-45
Авариялық тоқтату белгісі	6-45

Шина манометрі	6-45
Эра-глонасс шұғыл шақыртуы	6-46
ЭРА-ГЛОНАСС құрылысы	6-47

ЖАРЫҚТЫҚ АВАРИЯ ДАБЫЛДАМАСЫ

Жарықтық авария дабылдамасы осы көлік құралының жанында болғанда сақтықты сақтау қажеттілігі туралы өзге жүргізушілерді ескерту болып табылады.

Ол авариялық жөндеу орындалып жатқан кезде немесе көлік құралы жол шетіне тоқтатылған жағдайда үнемі қолданылуы тиіс.

Жарықтық авария дабылдамасын қосыңыз немесе өшіру үшін авариялық дабылдаманы ажыратқышты басу керек (оталдыру бұл кезде қосулы немесе өшірулі болуы мүмкін). Батырма орталық панельдің шетінде орналасқан. Барлық бұрылу белгілері бір уақытта жыпылықтай бастайды.

- Жарықтық авария дабылдамасы көлік құралы қозғалыста немесе тоқтатулы күйіне тәуелсіз жұмыс істей береді.
- Қосулы жарықтық авария дабылдамасы кезінде бұрылыс белгілері жұмыс істемейді.

ҚОЗҒАЛЫС КЕЗІНДЕГІ КҮТПЕГЕН ОҚИҒА ЖАҒДАЙЫНДА

Егер қозғалтқыш қозғалыс кезінде тоқтап қалса

- Көлік құралын тура сызықпен жүргізе отырып, біртіндеп жылдамдықты азайту. Жолдың шетіндегі қауіпсіз орынға абайлап тоқтаңыз.
- Жарықтық авария дабылдамасын қосыңыз.
- Қозғалтқышты іске қосып көріңіз. Көлік құралының қозғалтқышын іске қосыңыз мүмкін болмаса, HYUNDAI ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.

Егер қозғалтқыш қиылыста тоқтап қалса

Егер қозғалтқыш қиылыста немесе жолдар қиылысында тоқтап қалса, берілісті ауыстыру тетігін N (нейтраль) қойған және көлік құралын қауіпсіз орынға итеріп шығарған жөн.

Егер қозғалыс кезінде шинаның желі шығып кетсе

Егер қозғалыс кезінде шинаның желі шыға бастаса:

Акселератор басқысынан аяқты алып тастап, көлік құралы жылдамдықты төмендетуіне мүмкіндік бере отырып, тура жүре беріңіз. Тоқтап, жол шетіне шығуға тырыспау керек, себебі бұл көлік құралын басқаруды жоғалтуға әкеліп, аварияның себебі болуы мүмкін. Көлік құралының жылдамдығын қауіпсіз деңгейге дейін түсіргеннен кейін ақырындап тоқтауыңызға болады, бұдан кейін ақырын тежеліп, көлік құралын жол шетіне тоқтатуға болады. Тоқтаңыз үшін жолдан алысырақ жатқан, беті қатты тегіс жер таңдалуы тиіс. Автомагистральдің бөлу жолағында тоқтауыңызға тыйым салынады.

- Көлік құралын тоқтатқаннан кейін авария дабылдамасын ажыратқышты басып, берілісті ауыстыру тетігін Р күйіне (тұрақтату, БАҚ бар көлік құралдары үшін) немесе бейтарап күйге (МБАҚ бар көлік құралдары үшін) қою керек, тұрақ тежегішін қолданып, оталдыруды LOCK/OFF күйіне ауыстыру қажет.
- Барлық жолаушылар көлік құралынан шығуы тиіс. Бұл кезде олар көлік құралы жолына қарама-қарсы жақта тұруы тиіс.
- Дөңгелекті ауыстырған кезде осы тарауда әрі қарай берілетін нұсқаулар сақталуы тиіс.

ЕГЕР ҚОЗҒАЛТҚЫШ ІСКЕ ҚОСЫЛМАСА

Егер қозғалтқыш айналмаса немесе ақырын айналса

- Берілісті ауыстыру тетігі N (нейтраль) күйінде немесе БАҚ бар көлік құралдары үшін P (тұрақтату) күйінде тұрғанына көз жеткізіңіз. Қозғалтқышты іске қосыңыз берілісті ауыстыру тетігін N (нейтраль) күйіне немесе P (тұрақтату) күйіне тоқтатқан жағдайда ғана мүмкін.
- Аккумулятор батареясының сыртқа шығарылған өткізгішінің бірігуін тексеріп, олар таза және жақсы тартылғандығына көз жеткізіңіз.
- Салон жарығын қосыңыз. Егер шамдар стартерді қосқан кезде күңгірттенсе немесе сөнсе — аккумулятор батареясының заряды біткен.

Көлік құралын сүйрету немесе итеру арқылы қозғалтқышты іске қосуға тырыспаңыз. Бұл көлік құралының бұзылуына әкелуі мүмкін. **Осы тарауда берілген қозғалтқышты сыртқы көзден іске қосу жөніндегі нұсқаулықты қараңыз.**

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Көлік құралын сүйрету немесе итеру арқылы қозғалтқышты іске қосу талпынысы шығарындыларды бақылау жүйесінің бұзылуын тудыруы мүмкін отынның көп мөлшерінің каталитикалық бейтараптандырғышқа түсуіне әкеледі.

Егер қозғалтқыш қалыпты айналса, бірақ іске қосылмаса

- Отын деңгейін тексеріп, қажет болса отын құю.
- Егер қозғалтқыш бұл жағдайда да іске қосылмаса, HYUNDAI ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.

ҚОЗҒАЛТҚЫШТЫ СЫРТҚЫ КӨЗДЕН ІСКЕ ҚОСЫҢИЗ

Қозғалтқышты сыртқы көзден іске қосу дұрыс орындалмаса, қауіпті болуы мүмкін. Қатты жарақаттану немесе көлік құралының бұзылуы болмау үшін осы бөлімде берілген іске қосу әрекеті орындалуы тиіс. Қозғалтқышты сыртқы көзден дұрыс қосу сенімділігі болмаса, қызмет көрсету жөніндегі маманның немесе эвакуатордың қызметін пайдалану ұсынылады.

АБАЙ БОЛЫҢИЗ

Аккумулятор батареясының жанында жұмыс орындағанда немесе оған қызмет көрсеткенде **ҚАТТЫ ЖАРАҚАТ** немесе **ӨЛІМНІҢ** алдын алу үшін келесі сақтық шараларын үнемі сақтау керек:

Аккумулятор батареясымен жұмыс бастамас бұрын төмендегі нұсқауларды оқып, сақтаған жөн.

Электролиттің шашырауынан көзді қорғау үшін қорғаныс көзілдірігін пайдалану керек.

Ашық жалынды пайдалануға немесе Аккумулятор батареясының жанында шылым шегуге тыйым салынады.

Аккумулятор батареясының бөлшектерінде жарылуы мүмкін тез жанатын газ тәрізді сүтегі үнемі болады.

Аккумулятор батареялары балаларға қолжетімсіз болуы тиіс.

Аккумулятор батареяларында күшті тотты тудыратын күкіртті қышқыл болады. Қышқылдың көзге, тері мен киімге түсуіне жол беруге болмайды.

Қышқыл көзге тиген кезде көзді таза сумен кемінде 15 минут бойы жуу керек және медициналық көмекке жүгіну керек. Қышқыл теріге тиген кезде зақымдалған жерді жақсылап жуу керек.

Егер зақымдалған жер ауырса немесе күй белгілері болса, дереу медицина қызметкерінің көмегіне жүгінген жөн.

- Пластмасса корпусы аккумулятор батареясын көтергенде қатты басу аккумулятор қышқылының төгілуіне әкелуі мүмкін. Аккумулятор батареясын тасымалдауға арналған арнайы айлабұйыммен немесе қарама-қарсы бұрыштарын ұстап көтеру керек.
- Көлік құралында орнатылған аккумулятор батареясының электролиті қатып қалса, қозғалтқышты сыртқы көзден іске қосуға тыйым салынады.
- Көлік құралына аккумулятор батареясы қосылып тұрса оны қуаттауға ТЫЙЫМ САЛЫНАДЫ.

- Ұшқынды оталдыру жүйесі жоғары кернеумен істейді. Қозғалтқыш істеп тұрғанда немесе оталдыру қосулы тұрғанда осы компоненттерге жанасуға ТЫЙЫМ САЛЫНАДЫ.
- Сыртқы көзден іске қосу үшін (+) және (-) сымдар өзара түйісуіне жол беруге болмайды. Бұл кезде ұшқын пайда болуы мүмкін.
- Егер қуаты жоқ немесе қатып қалған аккумулятор батареясымен сыртқы көзден іске қосу талпынысын жасаса, аккумулятор батареясы сызаттануы немесе жарылуы мүмкін.

ЕСКЕРТУ

Көлік құралының бұзылуын болдырмау үшін:

- Қозғалтқышты іске қосу үшін тек 12-вольтты қуат көзі (аккумулятор батареясы немесе өзге қуат көзі) қолданылуы тиіс.
- Көлік құралын сүйрету немесе итеру арқылы қозғалтқышты іске қосып көруге тыйым салынады.

Ақпарат

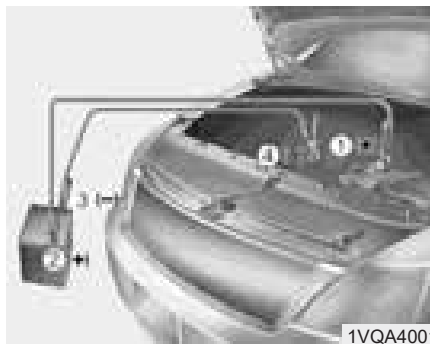

Қате кәдеге жаратылған батарея қоршаған орта мен адам денсаулығына зиянды әсер етуі мүмкін. Батареяны жергілікті заңдар мен нормаларға сәйкес кәдеге жаратыңыз.

Қозғалтқышты сыртқы көзден іске қосу шарасы

1. Сыртқы көзден іске қосу үшін кабельдердің ұзындығы жеткілікті болатындай көлік құралдарын бір-біріне жақын аралыққа қойыңыз.
2. Көлік құралының қозғалтқышы тоқтап тұрса да, мотор бөлігіндегі желдеткіштерге және кез келген қозғалып тұрған бөлшектерге жанаспауға тырысу керек.
3. Радиоқабылдағыш, жарық аспаптары, кондиционер және с.с. барлық электр құрылғыларды өшіріңіз. Берілісті ауыстыру тетігін Р (тұрақтату, БАҚ бар көлік құралдары үшін) күйіне немесе бейтарап күйге (механикалық беріліс қорабы үшін) қойып, тұрақ тежегішін тартыңыз. Екі көлік құралындағы қозғалтқыштар тоқтатылған болуы тиіс.

4. Суретте көрсетілген реттілікті сақтап, іске қосу кабельдерін қосыңыз. Ең алдымен іске қосу кабелі қуаты біткен АКБ-сы бар көлік құралында сыртқы көзден іске қосу үшін оң мәнді (+) қызыл өткізгішке жалғанады (1).
5. Іске қосу кабелінің екінші ұшы АКБ-ның (+) оң мәнді өткізгішіне/ қуатталған АКБ-сы бар көлік құралында сыртқы көзден іске қосу үшін өткізгішке жалғанады (2).

6. Екінші іске қосу кабелін АКБ-ның (-) теріс мәнді қара өткізгішіне/ қуатталған АКБ-сы бар көлік құралындағы «шасси» массасына жалғаңыз (3).
7. Екінші іске қосу кабелінің басқа ұшын қуаты біткен АКБ-сы бар көлік құралындағы шасси «массасының» (-) теріс мәнді қара өткізгішіне жалғаңыз (4).
Кабельдерді АКБ өткізгіштеріне, сыртқы көзден іске қосуға арналған өткізгіштер немесе тиісті «масса» өткізгіштерінен басқа қандай да бір орындарға жалғауға болмайды. Қосылу жүріп жатқанда аккумулятор батаериясының үстіне иіліп тұруға болмайды.
8. Қуатталған батареясы бар көлік құралының қозғалтқышын іске қосып, шамамен 2 000 айн/мин жиілікпен бірнеше минут бойы жұмыс істетіңіз. Бұдан кейін қуаты біткен АКБ-сы бар көлік құралының қозғалтқышын іске қосыңыз.

Егер қозғалтқыш бірнеше талпыныстан кейін іске қосылмаса, онда техникалық қымет көрсету қажет. Бұл жағдайда мамандандырылған көмекке жүгінген дұрыс. Егер АКБ қуаты бітуінің себебі айқын болмаса, көлік құралын тексеру жүргізу үшін HYUNDAI ресми дилеріне жеткізуге кеңес беріледі.

Сыртқы көзден іске қосуға арналған кабельдерді кері тәртіпте ажыратқан жөн:

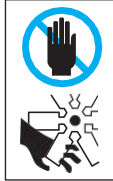
1. Іске қосу кабелін қуаты біткен АКБ-сы бар көлік құралындағы шасси «массасының» (-) теріс мәнді қара өткізгішінен ажыратыңыз (4).
2. Іске қосу кабелінің екінші ұшын АКБ-ның (-) теріс мәнді қара өткізгішінен/ қуатталған АКБ-сы бар көлік құралындағы шасси «массасынан» ажыратыңыз (3).
3. Екінші іске қосу кабелін АКБ-ның (+) оң мәнді қызыл өткізгішінен/ қуатталған АКБ-сы бар көлік құралында сыртқы көзден іске қосуға арналған өткізгіштен ажыратыңыз (2).
4. Іске қосу кабелінің екінші ұшын қуаты біткен АКБ-сы бар көлік құралында сыртқы көзден іске қосу үшін оң мәнді (+) қызыл өткізгіштен ажыратыңыз (1).

ЕГЕР ҚОЗҒАЛТҚЫШ ҚЫЗЫП КЕТСЕ

Егер температура көрсеткіші қызып кетуді көрсетсе, қуаттың жоғалуы сезілсе немесе қатты дүрсіл немесе шу естілсе, онда, бәлкім, қозғалтқыш қызып кеткен. Бұл жағдайда:

1. Мүмкіндішінше тез арада жолдан шығып, көлік құралын қауіпсіз орында тоқтатыңыз.
2. Берілісті ауыстыру тетігін Р (тұрақтату, БАҚ бар көлік құралдары үшін) күйіне немесе бейтарап күйге (механикалық беріліс қорабы үшін) қойып, тұрақ тежегішін тартыңыз. Кондиционер қосулы болса, оны өшіріңіз.

3. Егер қозғалтқышты суыту сұйықтығы көлік құралының астынан ағып жатса немесе капот астынан бу шығып жатса, қозғалтқышты тоқтату керек. Суыту сұйықтығының ағуы және будың шығуы тоқтамайынша капотты ашпаған жөн. Егер суыту сұйықтығының ағуы көрінбесе, қозғалтқышты қосулы күйде қалдыру керек, бұл кезде қозғалтқышты суыту жүйесінің желдеткіші жұмыс істеп тұрғанына көз жеткізу қажет. Егер желдеткіш істемей тұрса, қозғалтқышты тоқтату керек.

Қозғалтқыш жұмысы кезінде ауыр жарақаттардың алдын алу үшін қолыңызды, бос киім мен аспаптарды суыту желдеткіші және жетекті белдік сияқты қозғалып тұрған бөліктерден қауіпсіз аралықта ұстаңыз.

4. Суыту сұйықтығының ағып кетпеуіне радиатор, шлангілер мен көлік құралы астындағы кеңістікті тексеріңіз. (Егер желдеткіш қолданылса, көлік құралын тоқтатқаннан кейін одан суық судың шығуы қалыпты жағдай болып саналады).
5. Қозғалтқышты суыту сұйықтығының ағуы бар болса, HYUNDAI ресми дилеріне жүгінуге кеңес береді.

⚠ АБАЙ БОЛЫҢЫЗ

Егер қозғалтқыш суымаса, радиатор тығынын ашпау

немесе ағызу тығынын бұрамау керек. Ыстық суыту сұйықтығы және қысымды бу атып шығуы мүмкін. Бұл ауыр жарақат себебі болуы мүмкін.

Қозғалтқышты тоқтатып, оның суын күтіңіз. Радиатор тығынын шешкен кезде өте абай болу керек. Бұл үшін тығын қалың шүберекпен оралып, оны бірінші тоқтауға дейін сағат тіліне қарсы жаққа ақырын айналдыру қажет. Суыту жүйесінен қысымды өршіткен кезде уақытша шетке қарай тұру қажет.

Бүкіл қысым өршітілгеннен кейін қалың шүберекті пайдаланып, тығынды басу керек және ұлғайма бағындағы тығынды аяғына дейін шешу үшін сағат тіліне қарсы жаққа тағы бір айналдыру керек.

- Егер қызып кету себебі анықталмаса, қозғалтқыш температурасы нормаға келуін күту керек. Бұдан кейін, қажет болса, ұлғайма бағына суытқыш сұйықтығын орта деңгейге дейін ептеп құю керек.
- Қызу белгілерін қадағалап, ақырындап қозғаласыты жалғастыру керек. Қызып кету қайта пайда болған жағдайда HYUNDAI ресми дилерінің көмегіне жүгіну қажет.

⚠ НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Суыту сұйық тығының едәуір жоғалуы суыту жүйесінде ағып кетулердің болуын көрсетеді, сондықтан жүйені тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.
- Егер қозғалтқыш суытқыш сұйықтығының төмен деңгейі нәтижесінде қызып кетсе, суытқыш сұйықтығын көлемде тез құйса, қозғалтқышта сызаттар пайда болуы мүмкін. Бұзылудың алдын алу үшін суыту сұйықтығы ақырындап аз-аздап құйылу керек.

ШИНАДАҒЫ ҚЫСЫМДЫ БАҚЫЛАУ ЖҮЙЕСІ (TPMS) (БАР БОЛСА)

ОТМ068003

ОТМ048164L

- (1) Шинадағы төмен қысым индикаторы / TPMS ақауының индикаторы

- (2) Шинадағы төмен қысым күйін көрсеткіш және шинадағы қысым индикаторы (СК дисплейде көрсетіледі)

Шинадағы қысымды тексеріңіз

ОТМ048125L

- Шинадағы қысымды аспаптар комбинациясындағы «Assist» (көмек) режимінде тексеруге болады.

3-тараудағы «СК дисплей режимдерін» қараңыз.

- Шинадағы ауа қысымы қозғалтқышты қосқаннан кейін көрінеді.

- Автокөлікті тоқтатқаннан кейін қысым көрсетілмесе, «Drive to display [Көру үшін қозғалыңыз]» хабарламасы шығады. Жүре бастағаннан кейін шинадағы қысымды тексеріңіз.
- Шинадағы ауа қысымының көрсетілген мәндері шина манометрі арқылы өлшенген мәннен басқа болуы мүмкін.
- Шинадағы қысымды өлшеу бірлігін аспаптар комбинациясындағы пайдаланушы баптамасында өзгертуге болады.
  - Фунт/кв. дюйм, кПа, бар**(3-тараудағы «СК режимдерін» қараңыз).**

Шинадағы қысымды бақылау жүйесі

АБАЙ БОЛЫҢЫЗ

Артық немесе жеткіліксіз қысым шинаның жарамдылық мерзімін азайтуын, көлік құралын басқаруға теріс әсер етуін және басқаруды жоғалту мен жол-көлік оқиғасының себебі болуы мүмкін шинаның кенеттен жарылуын тудырады.

Әрбір шина, қосалқы шинаны (бар болса) қоса алғанда суытылғаннан және көлік құралын өндірушінің көлік құралының шинаға ауа толтыру қысымы тақтасында немесе этикеткасында ұсынылған қысымға дейін желмен толтырғаннан кейін ай сайын тексерілуі тиіс.

(Егер көлік құралының шиналары шинаға ауа толтыру қысымы тақтасында немесе этикеткасында көрсетілген өлшемнен өзгеше болса, осы шиналарды ауамен толтырудың тиісті қысымын өз бетінше анықтаған жөн.)

Қауіпсіздікті қамтамасыз етудің қосымша қызметі ретінде көлік құралы шинадағы қысымды бақылау жүйесімен (TPMS) жабдықталған, оның индикаторы бір немесе бірнеше шинада жеткіліксіз қысым болғанда қосылады. Сәйкесінше, шинадағы төмен қысым индикаторы жанған кезде, мүмкіндігінше тез тоқтап, шинаны тексеріп, оны қажетті қысымға дейін желмен толтыру керек. Шинадағы жеткіліксіз қысыммен жүру шинаның қызып кетуін тудырып, оның жарылуына әкелуі мүмкін.

Жеткіліксіз қысым да отын шығынының тиімділігін және шина протекторының жарамдылық мерзімін азайтады, сонымен қатар көлік құралын басқаруға және тежеу сипаттамаларына әсер етуі мүмкін.

TPMS шинаға тиісті қызмет көрсетуді алмастырмайтынын және қысым шинадағы төмен қысым индикаторы іске қосылатын деңгейге дейін түспесе де, шинадағы тиісті қысымды ұстау жүргізуші міндеті екенін естен шығармаған жөн.

Көлік құралы бұнымен қатар жүйенің қате жұмысы кезінде TPMS-тың ақауы индикаторымен жабдықталған. TPMS жүйесінің ақауы индикаторы шинадағы төмен қысым индикаторымен біріктірілген. Ақау анықталған кезде индикатор құрылғысы шамамен бір минут бойы жыпылықтап, бұдан кейін үнемі жанып тұрады.

Бұл реттілік ақау жойылмайынша қозғалтқышты келесі рет іске қосулар кезінде қайталана береді. Ақау индикаторы жанып тұрған кезде жүйе шинадағы төмен қысымды анықтай алмайды немесе бұл туралы белгі бере алмайды.

TPMS тоқтап қалуы бірнеше себептерге байланысты болуы мүмкін, оларға TPMS-тың дұрыс жұмыс істеуіне мүмкіндік бермейтін көлік құралына басқа шиналарды орнату немесе ауыстыру кіреді. Шиналарды немесе дөңгелектерді ауыстыру TPMS-тың дұрыс жұмыс істеуіне мүмкін беретініне көз жеткізу үшін көлік құралында бір немесе бірнеше шинаны немесе дөңгелекті ауыстырғаннан кейін TPMS-тың ақауы индикаторын үнемі тексеріп отырыңыз.

ЕСКЕРТУ

Келесі жағдайларда жүйені тексеру үшін HYUNDAI уәкілетті дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.

1. Шинадағы төмен қысым дабыл бергіші немесе TPMS ақауының дабыл бергіші оталдырғанда немесе қозғалтқыш жұмысы кезінде 3 секунд ішінде жанбаса.
2. TPMS ақауының индикаторы 1 минут бойы жыпылықтағаннан кейін қосулы күйде қалса.
3. Төмен қысымды шина күйінің индикатор құрылғысы қосулы күйде қалса.

Шинадағы төмен қысым индикаторы

Шинадағы төмен қысым күйін көрсеткіш және шинадағы қысым индикаторы

Шинадағы қысымды бақылау жүйесінің ескерту индикаторлары қосылған және аспаптар комбинациясы СК дисплейінде ескерту хабарламасы шықса, бір немесе бірнеше шинада қысым ұсынылғаннан айтарлықтай төмен екенін білдіреді. Қай шинада ауа қысымы жеткіліксіз екені ескерту хабарламасымен және тиісті күйдің жануымен көрінетін болады.

Индикатор құрылғысының кез келген шамы қосқанда күрт айналуларды болдырмай және тежелу жолы кеңею мүмкіндігін ескере отырып, жылдамдықты азайтыңыз. Тез арада тоқтап, шинаны тексеру керек. Шиналарды жүргізуші жағынан орта бағанда орналасқан көлік құралына бекітілген шинаны қысыммен толтыру тақтасында немесе этикеткасында көрсетілген тиісті қысымға дейін ауамен толтырыңыз. Егер техникалық қызмет көрсету станциясына жету мүмкін болмаса немесе егер шинада қысым болмаса, ауасы шыққан шинаны қосалқы дөңгелекке ауыстыру керек.

Төмен қысымды шинасы бар дөңгелекті қосалқы дөңгелекке ауыстырғаннан кейін 25 км/ч жоғары жылдамдықпен 10 минут бойы жүрсе келесі жағдайлардың бірі болады:

- TPMS ақауының индикаторы шамамен 1 мин бойы жыпылықтауы мүмкін, бұдан кейін ол үнемі жанып тұрады, себебі қосалқы дөңгелекке TPMS бергіші орнатылмаған.

ЕСКЕРТУ

Қосалқы дөңгелек шинадағы қысымды бергішпен жабдықталмаған.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Қыста немесе суық ауа-райында төмен қысым индикаторы, егер шинадағы қысым жылы ауа-райында ұсынылған қысымға келтірілген болса, жануы мүмкін. Бұл TPMS-тың ақаулығын білдірмейді, себебі төмен температура шинадағы қысымның төмендеуін тудырады.

Жылы аумақтан суық жерге немесе керісінше көшкенде сырттағы температура қатты көтерілгенде немесе төмендегенде шинадағы қысымды тексеру керек және шинаны ауаға толтыру қысымын ұсынылған қысымға дейін келтіру керек.

⚠ АБАЙ БОЛЫҢЫЗ

Төмен қысым нәтижесінде бұзылу

Шинада өте қатты төмен қысым нәтижесінде көлік құралы тұрақсыз болады. Бұл басқаруды жоғалтуға және тежеу жолының ұлғаюына әкелуі мүмкін.

Шинадағы жеткіліксіз қысыммен қозғалу олардың қызып, жарылуына соқтыруы мүмкін.

Шинадағы қысымды бақылау жүйесінің ақаулар индикаторы (TPMS)

Шинадағы қысымды бақылау жүйесі ақаулы болса, шинадағы төмен қысымның индикатор құрылғысы бір минут бойы жыпылықтайды және одан кейін үнемі жанып тұрады.

Жүйені тексеру үшін HYUNDAI ресми дилерлік орталығына жүгінуге кеңес беріледі.

ЕСКЕРТУ

TPMS жүйесі ақаулы болған жағдайда шинадағы төмен қысым индикаторы шинадағы жеткіліксіз қысым кезінде де жанбайды.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- TPMS ақауларының индикаторы шамамен 1 минут бойы жыпылықтап, одан кейін, егер көлік құралы электр қуатын беру кабельдерінің немесе радиобергіштердің орналасу аймағында, мысалы, полиция учаскелері, өкіметтік және муниципалды мекемелер, радио хабарлау станциялары, әскери объектілер, әуежайлар, радио хабарлау мұнаралары және с.с. жанында қозғалып келе жатса, үнемі жанып тұрады. Олар шинадағы қысымды бақылау жүйесінің (TPMS) қалыпты жұмысына кедергі келтіруі мүмкін.

- TPMS ақауларының индикаторы шамамен 1 минут бойы жыпылықтап, одан кейін, егер сырғанауға қарсы тізбектер қолданылса немесе көлік құралында портативті компьютер, мобильді құрылғыларға арналған қуаттау құрылғысы, автоматты іске қосу құрылғысы, навигация және сондай сияқты жеке электронды құрылғылар қолданылса, үнемі жанып тұрады. Бұл шинадағы қысымды бақылау жүйесінің (TPMS) қалыпты жұмысына кедергі келтіруі мүмкін.

TPMS-тан шинаны ауыстыру

Шинадағы ауа қысым түскен жағдайда шинадағы төмен ауа қысымының белгі бергіші жанады және қай шинаның желі шыққаны көрсетіледі. Жүйені тексеру үшін HYUNDAI ресми дилерлік орталығына жүгінуге кеңес беріледі.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

HYUNDAI дилерімен бекітілмеген төмен қысымды жөндеу және (немесе) ауа толтыруға арналған құралды пайдалану ұсынылмайды. HYUNDAI дилерімен бекітілмеген шина герметигін пайдалану шинадағы ауа қысымын бергіштің бұзылуы себебі болуы мүмкін.

Әр дөңгелек шинада шұра соташығының артына орнатылған шинадағы ауа қысымын бергішпен жабдықталған. TPMS жүйесімен сәйкесетін дөңгелектер пайдаланылуы керек. Шиналарға қызмет көрсетуді HYUNDAI ресми дилерінде жүргізу ұсынылады.

Төмен қысымды шинасы бар дөңгелекті қосалқы дөңгелекке ауыстырғаннан кейін 25 км/ч жоғары жылдамдықпен 10 минут бойы жүрсе келесі жағдайлардың бірі болады:

- TPMS ақауының индикаторы шамамен 1 мин бойы жыпылықтауы мүмкін, бұдан кейін ол үнемі жанып тұрады, себебі қосалқы дөңгелекке TPMS бергіші орнатылмаған.

Көзбен шолу арқылы шинадағы ауа қысымының төмендеуін уақытында анықтау үнемі мүмкін бола бермейді. Шинадағы ауа қысымын өлшеу үшін сапалы шина манометрі пайдаланылуы тиіс. Жылы шинада (жүргізген кезде) есептелген қысым суық шинаға (3 сағаттан артық тоқтатқанда және 3 сағат ішінде 1,6 км (1 миль) кем жүргенде) қарағанда жоғары болатынын ескеріңіз.

Шинадағы ауа қысымын өлшемес бұрын шиналардың сууына мүмкіндік беріңіз керек. Ұсынылған қысымға дейін ауамен толтыруды шина суық болғанда жүргізу керек.

Суық шина деп көлік құралы 3 сағат бойы жүру үшін пайдаланылмағаны және осы 3 сағаттық мерзімде 1,6 км (1 миль) кем жүргені түсіндіріледі.

АБАЙ БОЛЫҢЫЗ

- TPMS жүргізушіге сыртқы факторлардан, мысалы, жолдағы шегеден немесе қоқыстан шинада пайда болған қатты және кенет бұзылулар туралы хабарлай алмайды
- Егер көлік құралының кез келген тұрақсыздығы байқалса, аяғыңызды акселератор педалінен дереу алып тастап, тежегішті басыңыз және жолдан қауіпсіз жерге ақырындап тоқтаңыз.

АБАЙ БОЛЫҢЫЗ

Өзгерістер енгізу және шинадағы қысымды бақылау жүйесінің (TPMS) бөлшектерін өшіру жүйенің жүргізушіге шинадағы төмен қысым немесе TPMS ақауы туралы ескерту мүмкіндігіне теріс әсер етуі мүмкін.

Өзгерістер енгізу және шинадағы қысымды бақылау жүйесінің (TPMS) бөлшектерін өшіру автокөліктің біріктірілген жүйелерінің кепілдіктерін жоюға әкелуі мүмкін.

АБАЙ БОЛЫҢЫЗ

ЕУРОПА үшін

- Көлік құралын модификациялауға тыйым салынады, себебі бұл TPMS жүйесінің функционалдығына әсер етуі мүмкін.
- Нарықтағы қолжетімді доңғалақтар TPMS бергіштерімен жабдықталмаған. Қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін HYUNDAI ресми дилерінің ауыстыруға арналған бөлшектерін пайдалану ұсынылады.

- Егер нарықта қолжетімді дөңгелектер қолданылса, HYUNDAI дилерімен рұқсат берілген TPMS бергіштері міндетті түрде пайдаланылуы тиіс. Егер көлік құралы TPMS бергішімен жабдықталмаса немесе TPMS жүйесі тиісті түрде жұмыс істемесе, көлік құралы міндетті техникалық тексеруден өтпеуі мүмкін.

*Төменде көрсетілген уақыт кезеңінде ЕУРОПА нарығында сатылған барлық көлік құралдары TPMS-пен жабдықталған болуы тиіс.

- Көлік құралдарының жаңа модельдері: 2012 ж. 01 қараша ~
- Көлік құралдарының ағымдағы модельдері: 2014 ж. ~ 01 қараша (көлік құралдарын тіркеу негізінде)

ЕГЕР ШИНАНЫҢ ЖЕЛІ ШЫҒЫП КЕТСЕ (ҚОСАЛҚЫ ДӨҢГЕЛЕКПЕН, БАР БОЛСА)

⚠ АБАЙ БОЛЫҢЫЗ

Шинаны ауыстыру қауіпті болуы мүмкін. Орын алуы мүмкін өлім жағдайымен ауыр жарақат алу қаупін төмендету үшін осы бөлімде келтірілген нұсқаулар орындалуы тиіс.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Домкрат сабын ұстағанда, тегіс бүйіріне жанасудан аулақ болып, сақтық шараларын сақтаңыз. Тегіс бүйірінің тіліп алатын үшкір шеттері бар.

⚠ АБАЙ БОЛЫҢЫЗ

Сақтық шараларын сақтаңыз, себебі автокөлік астына түпнұсқалық доңғалақты орнатқанда, қосалқы дөңгелекті ауыстырғанда жол саңылауы азаяды.

Көлік құралының жылдамдығын шектеу үшін жасанды ойлы-қырлылықты өткен кезде, сонымен қатар еңіспен жоғары/төмен және тегіс емес жол жабыны бойынша қозғалғанда 30 км/с (18 миль/с) төмен жылдамдықпен қозғалыңыз.

Домкрат және құралдар

Домкрат, домкрат сабы мен дөңгелек сомынына арналған кілт жүксалғышта сақталады.

Бұл бөлікке қол жеткізу үшін багаж бөлігінің қақпағын жоғары тартыңыз.

- (1) Домкрат сабы
- (2) Домкрат
- (3) Дөңгелек сомынына арналған кілт
- (4) Бас тірегіш

Автокөлікті домкратпен көтеру бойынша нұсқаулар

Домкрат дөңгелекті авариялық ауыстыру үшін ғана қолданылады.

Көлік құралының қозғалысы кезінде домкраттың дірілдеуін тоқтату үшін оны тиісті түрде сақтаңыз.

Өзіңізді жарақаттап алу мүмкіндігін төмендету үшін автокөлікті домкратпен көтеру бойынша нұсқаулықты сақтаңыз.

Қосалқы шинаны алып шығу және сақтау

Қосалқы дөңгелек көлік құралының жүк бөлігі астында сақталады.

Қосалқы дөңгелекті шешу:

1. Жүксалғышты ашыңыз.
2. Алтықырлы кілттің пластмасса қақпағын тауып, монетаның немесе жайпақ бұрағыштың көмегімен ашыңыз.

3. Бас тірегішті (А) дөңгелек сомынына арналған кілтке (В) орнатыңыз.

4. Қосалқы дөңгелекті шеше алатындай бұрандаларды босатыңыз.

Қосалқы дөңгелек жерге түспейінше кілтті сағат тіліне қарсы бұраңыз.

5. Қосалқы дөңгелек жерге түскен соң кілтті сағат тіліне қарсы бұрай беріңіз, сосын қосалқы дөңгелекті сыртқа алып шығыңыз.

Кілтті шектен тыс бұрамаған жөн, әйтпесе қосалқы дөңгелекті бекіту құрылғысы бұзылуы мүмкін.

6. Қосалқы дөңгелектің орталық саңылауы арқылы бағыттаушыны (1) алып шығару.

Қосалқы дөңгелекті сақтау:

1. Дөңгелекті шұрасын жоғары қаратып жерге қойыңыз.
2. Дөңгелекті көлік құралының астына салып, ұстағыш бағыттаушысы мен шынжырды дөңгелек ортасы арқылы өткізіңіз.
3. Кілтті сағат тілі бойынша шертпек естілгенше бұраңыз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Қосалқы дөңгелек гүрсілдемеу үшін қосалқы дөңгелектің ұстағыш бағыттаушысы қосалқы дөңгелектің ортасына қатысты дұрыс түзетілгеніне көз жеткізіңіз.

Олай етпесе, қосалқы дөңгелек ұстағыштан құлап түсіп, авария тудыруы мүмкін.

Дөңгелекті ауыстыру

АБАЙ БОЛЫҢЫЗ

Домкратпен көтерген кезде көлік құралы сырғанап кетуі немесе аударылуы мүмкін. ал бұл ауыр жарақат немесе өлім себебі болуы мүмкін. Келесі сақтық шаралары қабылдануы тиіс:

- Домкратқа тіреліп тұрған көлік құралының астында жатуға тыйым салынады.
- Жүру жолағында тұрып, дөңгелек ауыстыруға тыйым салынады. Дөңгелекті **ӘРҚАШАН** жол шегінен тыс тегіс және қатты жерде ауыстыру керек. Егер тегіс және қатты алаңды таба алмасаңыз, эвакуатор шақырту керек.

- Осы көлік құралына арналған шофер құралдарының жиынтығына кіретін домкратты ғана қолданыңыз.
- Көлік құралын көтеруге арналған домкрат бұл үшін арнайы бөлінген орындарда **ҒАНА** орнатылуы тиіс және **ЕШҚАШАН** бампер немесе көлік құралының өзге бөліктерінің астына орнатылмауы тиіс.
- Домкратпен көтерілген көлік құралының қозғалтқышы тоқталған болуы тиіс.
- Егер көлік құралы домкратпен көтеріліп тұрса, оның ішінде ешкім отырмауы тиіс.
- Балалар жолдан және көлік құралынан жеткілікті қашықтықта болуын қадағалау керек.

Дөңгелек келесі реттілікпен ауыстырылуы тиіс.

1. Көлік құралы тегіс алаңға орнатыңыз және тұрақ тежегішін мықтап тартыңыз.
2. Селекторды «Р» (тұрақтату) күйіне орнатыңыз.
3. Жарықтық авария дабылдамасын қосыңыз.
4. Көлік құралынан дөңгелек сомындарына арналған кілтті, домкратты, домкрат сабын және қосалқы дөңгелекті алып шығыңыз.

5. Домкратқа диагональ күйде орналасқан дөңгелектің артқы және алдыңғы бөлігін бұғаттаңыз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

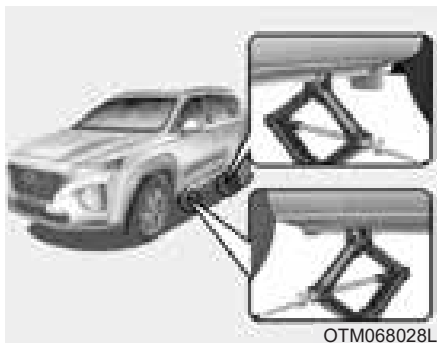
Шинаны ауыстыру

- Шинаны ауыстырған кезде автокөліктің тербелуін тоқтату мақсатында тұрақ тежегішін міндетті түрде тартып, ауыстырылатын дөңгелекке диагональ күйде орналасқан дөңгелекті бұғаттаңыз.
- Көтерген кезде автокөлік доңғалақтарын бұғаттауға (тіреп қоюға) және автокөлік ішіне жолаушыларды отырғызбауға кеңес беріледі.

6. Дөңгелекті бекіту сомындарын сағат тіліне қарсы босатыңыз, бірақ дөңгелек жер бетіне көтерілмейінше оларды толықтай бұрап шығармаңыз.

7. Домкратты ауыстырылуы тиіс дөңгелекке жақын алдыңғы немесе артқы нүктеге орнатыңыз. Домкратты рама астында көзделген орынға қойыңыз. Көтеру нүктелері – бұл рамаға дәнекерленген екі дөңесі мен көтеруді көрсетуге арналған көтерілген нүктесі бар пластина.

8. Сапты домкратқа салып, дөңгелек жерден көтерілгенше айналдырыңыз. Бұл өлшем шамамен 30 мм (1,2 дюйма) тең. Дөңгелек сомындарын бұрап шығармас бұрын автокөлік жылжымайтынына, сонымен қатар сырғанау ықтималдығы жоқ екеніне көз жеткізіңіз.

9. Дөңгелек сомындарын босатып, қолмен бұрап шығарыңыз. Дөңгелекті бұрансұқпадан шешіп, домалап кетпеуі үшін жерге қойыңыз. Дөңгелекті күпшекке орнату үшін қосалқы дөңгелекті көтеріп, бұрансұқпа жағынан саңылауларды түзетіңіз және олардың үстіне дөңгелекті орнатыңыз. Егер бұны істеу мүмкін болмаса, дөңгелекті алға еңкейтіп, алдымен жоғарғы саңылауды жоғарғы бұрансұқпамен біріктіріңіз. Бұдан кейін дөңгелек бұрансұқпаға орнатылмағанша оны жан-жаққа қозғалтыңыз.

⚠ АБАЙ БОЛЫҢЫЗ

Дөңгелектердің өткір ұштары болуы мүмкін. болуы мүмкін ауыр жарақат алмау үшін оларды абайлап ұстаңыз. Дөңгелекті өз орнына орнатпас бұрын дөңгелек күпшегінде дөңгелекті күпшекке мықтап орнатуға қиындық туғызатын ешқандай кедергі (лас, таскөмір шайыры, гравий және с.с.) жоқ екендігіне көз жеткізіңіз. Бар болса, алып тастаңыз. Дөңгелек пен күпшектің монтаждау беттері арасында мықты контакт болмаса, дөңгелек сомындары уақыт өте келе босап, дөңгелектің шығып кетуіне әсер етуі мүмкін. дөңгелектің шығып кетуі басқаруды жоғалтуға әкелуі мүмкін. Бұл ауыр жарақатқа немесе өлімге соқтыруы мүмкін.

10. Дөңгелекті қайтадан орнату үшін оны бұрансұқпада ұстаңыз, бұдан кейін сомындарды бұрансұқпаға орнатып, қолмен бұраңыз. Сомынды орнатқан кезде кіші диаметрлі қиылған бөлігін ішке қарай бұрыңыз. Орнату беріктігіне көз жеткізу үшін шинаны жан-жаққа қозғап көріңіз, бұдан соң максималды күш салумен сомындарды қолмен тартып бұраңыз.
11. Кілтті сағат тіліне қарсы бұрай отырып, автокөлікті жерге түсіріңіз.

Сосын кілтті суретте көрсетілгендей орнатып, дөңгелек сомындарын тартып бұраңыз. Сомын толығымен кілт ішінде тұрғанына көз жеткізіңіз. Кілт сабын баспаңыз және ұзартқыш-құбырды пайдаланбаңыз.

Барлық дөңгелек сомындарын кезекпен тартып бұраңыз. Содан соң әр сомынның тартылуын екі рет бұрап тексеріңіз. Дөңгелекті ауыстырғаннан кейін жүйені тексеру үшін HYUNDAI уәкілетті дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.

Дөңгелек сомынын тартып бұрау сәті:

Болат диск және алюминий дискі:
11~13 кгс·м (79~94 фунт-күш-фут)

Шина манометрі бар болса, клапан қақпағын шешіп, шинадағы қысымды тексеріңіз. Егер қысым нормадан төмен болса, көлік құралын шинадағы қысымды реттеуге арналған жақын жердегі техникалық қызмет көрсету станциясына дейін аз жылдамдықпен жүргізіп бару керек. Егер қысым өте жоғары болса, қажетті деңгейге дейін ауасын шығарыңыз. Шинадағы ауа қысымын реттегеннен кейін шұра қақпағы орнына бұралуы тиіс. Егер қақпақ орнына бұралмаса, шинадан ауа шығып кетуі мүмкін. Егер шұра қақпағы жоғалса, жаңасын алып, оны орнына бұрап қою керек.

Дөңгелекті ауыстырғаннан кейін ауасы шыққан шинаны қосалқы шинаның орнына қойыңыз, домкрат пен құралдарды өз орындарына салыңыз.

ЕСКЕРТУ

- Қосалқы дөңгелекті орнатқаннан кейін ең бірінші кезекте шинадағы ауа қысымын тексеру қажет. Ұсынылған қысымды орнату керек.
- Дөңгелекті ауыстырғаннан кейін 50 км жүріп, бұдан кейін дөңгелек сомындарымықтап бұралғандығына көз жеткізіңіз. 1 000 км жүргеннен кейін дөңгелек сомындарының тартып бұралғандығын қайтадан тексеріңіз.

HAZAR AУДАРЫҢЫЗ

Осы көлік құралында метрлік бунасы бар бұрансұқпалар мен бекіту сомындары қолданылады. Дөңгелекті ауыстырған кезде сомындар қайтадан өз орындарына орнатылғанына көз жеткізіңіз немесе сомынды ауыстыру қажет болса, метрлік бунасы және жүзінің ұқсас кескіндемесі бар сомынды қолданыңыз. Метрлік бунасы бар бұрансұқпаларға метрлік емес бунасы бар сомындарды орнатуға мүмкіндік бермейді, сонымен қатар бұрансұқпаның бұзылуына соқтырады, оның нәтижесінде оларды ауыстыру қажет болады.

Дөңгелек сомындарының көбінде метрлік буна қолданылмайтынын ескеріңіз. Сомындарды бұрансұқпаға орнатып, бұрамас бұрын бұрансұқпадағы бунаны мұқият тексеріңіз. Күдіктенген жағдайда HYUNDAI авторизацияланған дилерімен кеңесу ұсынылады.

Дөңгелек бұрансұқпасы

Бұзылған бұрансұқпалар дөңгелекті өз орнында ұстай алмайды. Бұл дөңгелектің шығып кетуіне, және, сәйкесінше ЖКО салдарынан ауыр жарақатқа соқтыруы мүмкін.

Қосалқы дөңгелек, домкрат және дөңгелек сомындарына арналған кілт көлік құралы жүргенде олардың дірілдеуін тоқтату үшін тиісті түрде сақталуы тиіс.

АБАЙ БОЛЫҢЫЗ

Қосалқы дөңгелектағы қате ауа қысымы

Қосалқы дөңгелек орнатқаннан кейін тез арада ауа қысымын тексеріңіз. Қажет болса, қысымды реттеңіз. 8-тараудағы «Шиналар мен дөңгелектерді» қараңыз.

Шағын қосалқы дөңгелекті пайдалану (бар болса)

Шағын қосалқы дөңгелек тек төтенше жағдайларда ғана қолдануға арналған. Шағын қосалқы дөңгелекті орнатқанда көлік құралын сақтық шараларын сақтай отырып, жүргізген жөн.

АБАЙ БОЛЫҢЫЗ

Шағын дөңгелектің бұзылуын және ықтимал авария болуымен бұдан әрі басқаруды жоғалтып алуды болдырмау үшін:

- Шағын қосалқы дөңгелек төтенше жағдайларда ғана қолданылуы тиіс.
- Көлік құралының жылдамдығы 80 км/с (50 миль/с) аспау керек.
- Шағын қосалқы дөңгелектің бүйірінде көрсетілген максималды жүктемеден немесе жүккөтергіштіктен асуға болмайды.
- Шағын қосалқы дөңгелекті үнемі қолдануға тыйым салынады. Түпнұсқалық шинаны жөндеу немесе ауыстыру шағын қосалқы дөңгелектің бұзылуын болдырмау үшін дереу орындалуы тиіс.

Шағын қосалқы дөңгелекті көлік құралында пайдалану:

- Шағын қосалқы дөңгелекті орнатқаннан кейін ондағы ауа қысымы тексерілуі тиіс. Шағын қосалқы дөңгелектегі ауа қысымы 420 кПа (60 фунтов/кв. дюйм) тең болу керек.
- Шағын қосалқы дөңгелек орнатқан жағдайда автоматты жуу орындарының қызметтерін пайдаланбаған жөн.
- Шағын қосалқы дөңгелек өзге көлік құралдарында қолданылмауы тиіс, себебі ол тек осы көлік құралына арналған.
- Шағын қосалқы дөңгелек шинасын протекторының жарамдылық мерзімі кәдімгі шинаның жарамдылық мерзімінен аз. Шағын қосалқы дөңгелек шинасын протекторының тозуы үнемі тексерілуі тиіс. Қажет болған жағдайда дәл осындай шинаға ауыстырылуы керек.

- Бір ретте бірнеше шағын қосалқы дөңгелекті пайдалануға болмайды.
- Егер көлік құралында шағын қосалқы дөңгелек орнатылған болса тіркемені сүйретуге болмайды.

ЕСКЕРТУ

Түпнұсқалық дөңгелекті жөндеп, орнына орнатқаннан кейін бекіту сомындары тиісті мерзімде бұралуы тиіс. Дөңгелекті бекіту сомындарын бұрау мерзімі: 11~13 кгс·м (79~94 фунт-күш-фута).

ВНИМАНИЕ

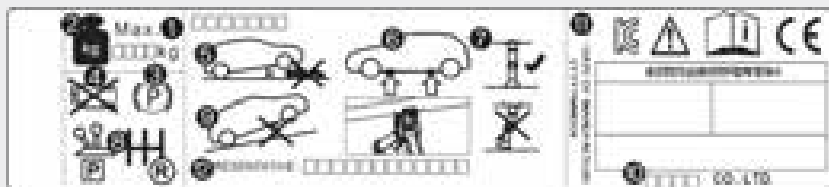
Ықшам қосалқы доңғалақ пен көлік құралының бұзылуын болдырмау үшін:

- **Шұңқырлар немесе батпақ сияқты әр түрлі қауіптерден құтылу үшін жол күйіне байланысты өте төмен жылдамдықпен қозғалған жөн.**

- **Кедергілердің үстінен жүрмеңіз. Шағын қосалқы дөңгелек шинасының диаметрі әдеттегі шинадан аз, соның нәтижесінде жол саңылауы шамамен 25 мм (1 дюйм) азаяды.**
- **Шағын қосалқы дөңгелекке дөңгелек шынжырын салуға болмайды. Дөңгелектің аз әлшеміне байланысты дөңгелек шынжыры тиісті түрде орнатылмайды.**
- **Шағын қосалқы дөңгелек шинасын өзге дөңгелектерге орнатуға болмайды. Шағын қосалқы дөңгелекке орнату үшін стандартты шиналар, қысқы шиналар, сәндік қақпақтар немесе қаптау сақиналары пайдаланылмау керек.**

Домкратқа жапсырма

■ Мысал

OOS067043

* Көлік құралындағы домкраттың нақты жапсырмасы суретте көрсетілген жапсырмадан өзгеше болуы мүмкін. Толық сипаттамасы домкратқа жапсырылған жапсырмада көрсетілген.

1. Модель атауы
2. Максималды шекті жүктеме
3. Домкратты пайдаланған кезде тұрақ тежегішін іске қосыңыз.
4. Домкратты пайдаланған кезде қозғалтқышты өшіріңіз.
5. Домкратқа тірелген көлік құралында отыруға тыйым салынады.
6. Рама астында орнату үшін көзделген орындар
7. Көлік құралын домкраттаған кезде домкрат негізі тік орнатылып, көтеру нүктесінің астында тұруы қажет.
8. МБАҚ бар көлік құралдарында артқы жүріс ауыстырғышын қосыңыз, БАҚ бар көлік құралдарында тетікті Р күйіне қойыңыз.
9. Домкрат мықты көлденең бетке тіреліп тұруы тиіс.
10. Домкрат өндірушісі
11. Өндіру күні
12. Өкіл-компания және оның мекенжайы

Домкраттың ЕО нормаларына сәйкестігі туралы декларация

CE

EC Declaration of Conformity
according to EC Machinery Directive 2006/42/EC

№: 0000-00, 00, 170
00, 0000-00, 00, 00, 00, 00, 00, 00, 00
I declare under our sole responsibility that the product:

Model: Jack Assembly
Type (Designation): Jack Assembly 0000g, Jack Assembly 0000g,
Jack Assembly 0000g, Jack Assembly 0000g,
Jack Assembly 0000g, Jack Assembly 0000g

Serial No.: 000

Type of Machinery: 000

In which the Declaration relates to in conformity with the following category(ies) or other category(ies):

00 (00/000)	Safety of machinery - General principles for design - Risk assessment and risk reduction
00 (00/000/000)	Safety of machinery - Risk assessment, general principles for design, Part 2 (0000)
00 (000/0)	00 - General principles
00 (000/0)	Measures to minimise risks and associated PPE equipment (0000)

Following the provisions of (Directive(s))
2006/42/EC: Declared in the approximation of the text of Machine Directive relating to machinery (00 L 007, Art. 4, (0000))

0000, 0000, 00, 00, 0000, 0000, 0000, 0000, 0000, 0000
(There are any other instructions and operators or accident marking of additional persons)

*** I hereby declare that: I declare (under our sole responsibility) that the product:
Model Name: 00000, Address: The Works, 0000-0000 England

JACKDOC14S

ЕГЕР ШИНАНЫҢ ЖЕЛІ ШЫҒЫП КЕТСЕ (ШИНАҒА АРНАЛҒАН ЖӨНДЕУ ЖИЫНТЫҒЫМЕН, БАР БОЛСА)

ОТМ068005

Қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін пайдаланардың алдында осы нұсқаулықта берілген нұсқауларды мұқият оқыңыз.

- (1) Компрессор
- (2) Шина герметигі бар баллонша

Шинаны жөндеу жиынтығы далалы жағдайда шинаны жөндеу үшін уақытша шешім болып табылады, жүйені тексеру үшін мүмкіндігінше тез арада HYUNDAI уәкілетті дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Егер екі немесе бірнеше шинаның ауасы шығып кетсе, шина герметигін қолданбаңыз, себебі Tire Mobility Kit бір баллоншасы ауасы шыққан тек бір ғана дөңгелекті жөндеуге арналған.

⚠ АБАЙ БОЛЫҢЫЗ

Шина герметигін дөңгелек қап бүйірі тесілген жағдайда жөндеу үшін қолданбаңыз. Бұл шина жарылған жағдайда аварияның себебі болуы мүмкін.

Шинаны мүмкіндігінше тез жөндеңіз. Герметиктің көмегімен жөндегеннен кейін шина кез келген уақытта қысымын жоғалтуы мүмкін.

Кіріспе

Tire Mobility Kit шинаны жөндеу жиынтығы болса көлік құралы шина тесілгеннен кейін жүру күйінде қалады.

Компрессор мен бітегіш компаундтан тұратын жүйе көп жағдайда шинадағы қысымды қалпына келтіре отырып, шеге немесе ұқсас ұсақ заттардан пайда болған жеңіл шиналардағы тесіктерді жеңіл әрі тиімді жөндеуге мүмкіндік береді.

Шинадағы қысым түспейтініне көз жеткізген соң осылайша жөнделген шинамен жақын жердегі техникалық қызмет көрсету станциясында шинаны жөндеу немесе ауыстыру үшін 80 км/с (50 миль/с) максималды жылдамдықта 200 км (120 миль) дейінгі аралықты жүріп өтуге болады.

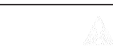

Бәлкім, кейбір шиналарды, әсіресе үлкен диаметрлі тесіктері бар немесе бүйірі бұзылған шиналарды бұндай әдіспен жөндеу мүмкін болмас. Шинадағы қысымның жоғалуы шина сипаттамасына теріс әсер етуі мүмкін.

Осы себепті әр түрлі маневрлер жасаудан алшақ болу керек, әсіресе көлік құралы жүктемелі күйде болса немесе тіркемені сүйреп келсе.

Tire Mobility Kit шина герметигі шинаны үнемі жөндеу үшін арналмаған және бір балоонша тек бір шинаны жөндеу үшін қолданылуы тиіс. Осы нұсқаулықта шинадағы тесіктерді уақытша жөндеуге арналған қадамдық іс-әрекеттер берілген.

«Шинаға арналған жөндеу жиынтығын қауіпсіз пайдалануға қатысты ескертулер» бөлімін оқыңыз.

Шинаны жөндеу жиынтығын (ТМК), егер шина ауасы шыққан шинамен жүрген кезде қатты бұзылған болса пайдаланбаңыз.

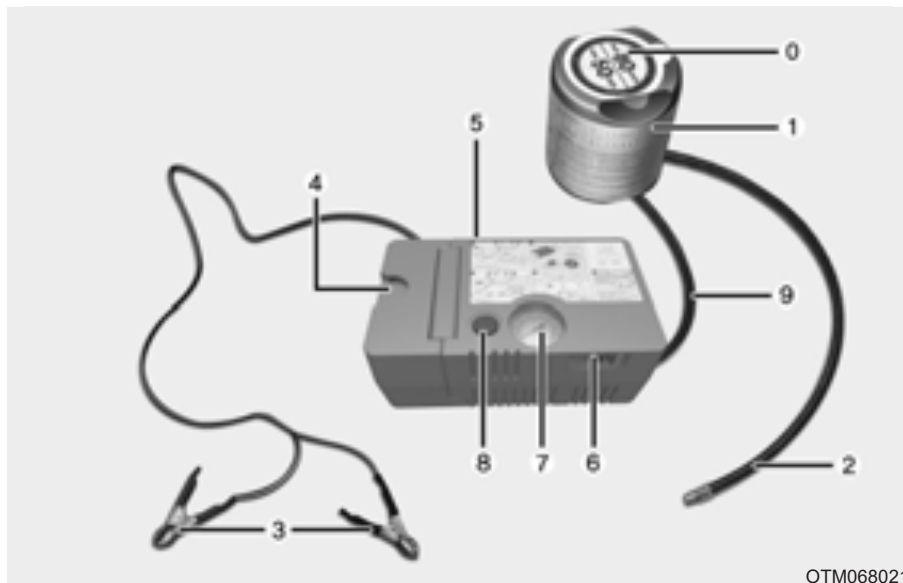
ТМК көмегімен шина протекторы жанындағы жерлер ғана жөнделуі мүмкін.

Шинаға арналған жөндеу жиынтығын қауіпсіз пайдалануға қатысты ескертулер

- Жол қозғалысынан тыс жерде шинаға арналған жөндеу жиынтығымен жұмыс істей алу үшін, автокөлікті жолдың шетіне тоқтатыңыз.
- Автокөліктің тіпті тегіс бетте қозғалмауын қамтамасыз ету үшін тұрақ тежегішін іске қосыңыз.
- Шиналарға арналған жөндеу жиынтығын тек жеңіл шиналардың тесіктерін жамау үшін және желмен толтыру үшін пайдаланыңыз.
- Велосипед, мотоциклеттік немесе қандай да болмасын басқа шина түріне қолданбаңыз.

- Егер шина мен дөңгелек бұзулы болса қауіпсіздік мақсатында шинаға арналған жөндеу жиынтығын қолданбаған жөн.
- Шинаны жөндеуге арналған жиынтықты пайдалану диаметрі 6 мм (0,24 дюйма) көп бұзылуларда тиімсіз болуы мүмкін.
Егер шинаны жөндеуге арналған жиынтықтың көмегімен шинаны пайдалану үшін жарамды етіп істелмесе, HYUNDAI авторизацияланған дилеріне жүгінуге кеңес береміз.
- Шинаны жөндеуге арналған жиынтықты егер шина ауасы шыққан шинамен жүрген кезде қатты бұзылған болса қолданбаңыз.
- Шинаны тесіп кірген шеге мен шұралар сияқты бөгде заттарды суырып алмаңыз.
- Егер автокөлік үй-жайдан тыс жерде болса, қозғалтқышты тоқтатпаңыз. Олай етпесе, жұмыс істеп тұрған компрессор автокөлік АКБ-ның қуатын бітіруі мүмкін .
- Шинаны жөндеуге арналған жиынтықты пайдаланған кезде қараусыз қалдырмаңыз.
- Компрессорды 10 минуттан артық үздіксіз жұмыс істетіп қоймаңыз, себебі бұл оның қызып кетуіне әкелуі мүмкін.
- Қоршаған орта температурасы - 30 °C (-22 °F) төмен болса, Шинаны жөндеуге арналған жиынтықты пайдаланбаңыз.
- Герметик теріге тиіп кетсе, теріні судың көп мөлшерімен жуыңыз. Егер тітіркену басылмаса, медициналық көмекке жүгінізіз.
- Герметик көзге тиіп кетсе, көзді 15 минут бойы судың көп мөлшерімен жуыңыз. Егер тітіркену басылмаса, медициналық көмекке жүгінізіз.
- Герметикті жұтып қойсаңыз, аузыңызды сумен шайыңыз және жеткілікті мөлшерде су ішіңіз. Есінен танып қалған адамға ештеңе ішкізбеңіз, шұғыл түрде медициналық көмекке жүгінізіз.
- Герметиктің ұзақ уақытты әсері бүйрек сияқты тіндер мен мүшелердің бұзылуына әкелуі мүмкін.

Шинаға арналған жөндеу жиынтығының компоненттері

ОТМ068021

0. Жылдамдық шектеуі көрсетілген этикетка

1. Шина герметигі бар баллонша және жылдамдықты шектеу туралы көрсетілген этикетка

2. Шина герметигі бар баллоншадан дөңгелекке құю шлангісі

3. АКВ-ны тікелей қосуға арналған жалғағыштар мен кабельдер

4. Шина герметигі бар баллоншаға арналған ұстағыш

5. Компрессор

6. Ажыратқыш

7. Шинадағы ауа қысымын өлшеуге арналған манометр

8. Шинадағы ауа қысымын төмендету батырмасы

9. Компрессорды шина герметигі бар баллоншамен немесе дөңгелекпен біріктіру шлангісі

Жалғағыш, кабель және біріктіру шлангісі компрессор корпусында сақталады.

Көрсетілген әрекет реті қатаң сақталуы тиіс, әйтпесе жоғары қысым әсерінен герметиктің атып шығуы мүмкін.

Жарамдылық мерзімі өтіп кеткен герметик

Жарамдылық мерзімі өтіп кеткен герметикті қолдануға болмайды (герметик қаптамасында көрсетілген). Бұл кезде шинаның бұзылу қаупі ұлғаяды.

АБАЙ БОЛЫҢЫЗ

Герметик

- Балаларға қолжетімсіз жерде сақталуы тиіс.
- Көзге тиюіне жол бермеңіз.
- Жұтып қоймаңыз.

Шинаға арналған жөндеу жиынтығын пайдалану

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жылдамдықты шектеу туралы көрсетілген заттаңбаны (0) шина герметигі бар баллоншадан (1) шешіп, жүргізушіге көрсетілген жылдамдықты асырмау қажеттігі туралы ескерту ретінде көлік құралының ішінде жақсы көрінетін жерге қою керек (мысалы, рөлдік дөңгелекке).

1. Шина герметигі бар баллоншаны сілкілеп жіберіңіз.

2. Біріктіру шлангісін (9) шина герметигі бар баллоншаны жалғағышқа бұрап кигізіңіз.
3. Компрессор батырмасы (8) басылмағандығына көз жеткізіңіз.

ОТМ068007

4. Ауасы шыққан дөңгелектен шұра қақпағын бұрап алып, оның орнына шина герметигі бар баллоншадан жеткізу шлангісін (2) бұраңыз.

ОТМ068008

5. Резервуар тік тұрғандай герметигі бар резервуарды компрессор корпусына (4) орнатыңыз.
6. Компрессор өшірілгендігіне көз жеткізіңіз («0» күйі).

ОДМ063019

7. ТМК кабельдерін көрсетілген тәртіпте жалғаңыз.
① ҚЫЗЫЛ кабель: АКБ (+) өткізгіші
② ҚАРА кабель: АКБ terminal (-) өткізгіші

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Герметик жіберетін шлангіні клапанға жалғаңыз. Олай етпесе, герметик жіберу шлангісі ластап кері бағытта жылжуы мүмкін.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- ТМК-ны қате қосу қауіпті. Сондықтан жарақаттың, ТМК немесе АКБ бұзылуының алдын алу үшін ТМК кабельдерін қосу нұсқалығын сақтаңыз.

- ТМК кабельдерін ажыратқан кезде алдымен ҚАРА (-) АКБ кабелін, сосын ҚЫЗЫЛ (+) кабельді ажыратыңыз.
- АКБ кабельдерін қосқанда және ажыратқанда ұшқыннан абай болыңыз.

8. Қосулы оталдыру кезінде герметигі бар баллоншада қажетті қысым түзу үшін компрессорды 5~7 минутқа қосып қойыңыз (8-тараудағы «Дөңгелектер мен шиналарды» қараңыз). Осы сәттегі шинаны желмен толтыру қысымы маңызсыз, ол кейін тексеріліп, түзетіледі. Шинада шамадан тыс қысым болмау үшін сақ болу керек.

Шинаны герметикпен толтырған кезде одан жеткілікті қашықтықта тұру керек.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Шинадағы ауа қысымы

Шинадағы қысым 200 кПа (29 фунт/дюйм) төмен болса, көлік құралымен жүруге болмайды. Бұл шина жарылса, апат себебі болуы мүмкін.

9. Компрессорды өшіріңіз.

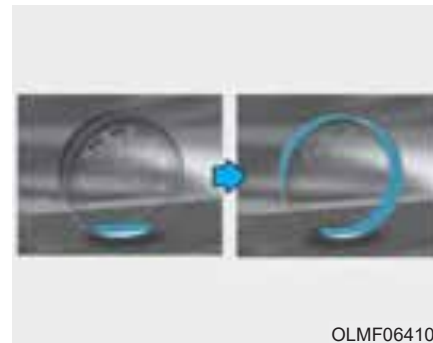
10. Шлангілерді герметигі бар баллоншадан және шина шұрасынан айырып алыңыз.

ТМК-ны көлік құралындағы оны сақтауға арналған орынға салыңыз.

Көміртек монооксиді

Жаман желдетілетін үй-жайда (мысалы, ғимаратта) қозғалтқыштың ұзақ уақыт жұмыс істеуі көміртек монооксидімен улануға және тұншығуға әкелуі мүмкін.

OLMF064106

Герметиктің таралуы

11. Герметиктің шинада біркелкі таралуы үшін тез арада қозғалып, шамамен 7~10 км (4~6 миль немесе 10 мин шамасында) жүріп өту.

Жылдамдықты 80 км/с (50 миль/с) асырмаңыз. Егер мүмкін болса, 20 км/с (12 миль/с) аз жылдамдыққа дейін баяуламаңыз.

Егер қозғалыс кезінде шамадан тыс діріл, тұрақсыздық немесе шу білінсе, жылдамдықты төмендетіп, көлік құралын қауіпсіз жерде тоқтату керек.

Бұдан кейін жол қызметіне немесе сүйрету компаниясына жүгіну қажет.

Шинадағы ауа қысымын тексеру

1. Шамамен 7~10 км (4~6 миль) немесе 10 мин шамасында жүріп өтіп, қауіпсіз жерге тоқтаңыз.
2. Компрессордың (9) біріктіру шлангісін тікелей шина шұрасына жалғаңыз.
3. Компрессорды қуаттау баусымын көлік құралының розеткасына қосыңыз.
4. Шинадағы қысымды ұсынылған мәнге дейін реттеңіз.

Оталдыру қосулы күйде келесіні орындаңыз.

- **Шинадағы ауа қысымын ұлғайту үшін:** Компрессорды қосыңыз («I» күйі). Компрессорды шинаны ауамен толтырудың ағымдық қысымын тексеру үшін аз уақытқа қосыңыз.
- **Шинадағы ауа қысымын азайту үшін:** Компрессордағы батырманы (8) басыңыз.

ЕСКЕРТУ

Компрессордың 10 минуттан артық жұмыс істеуіне жол бермеңіз — бұл құрылғының қызып, бұзылуына әкелуі мүмкін.

i Ақпарат

Манометр компрессор жұмыс істеп тұрғанда нақты мәннен жоғары мәнді көрсетуі мүмкін. Нақты мән алу үшін компрессорды өшіріңіз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Егер ауа қысымы ұсталынып тұрмаса, қайтадан сынақты кіруді орындаңыз, содан соң «Герметиктің таралуын» қараңыз. Бұдан кейін 1-ден 4 –қадамға дейін қайталаңыз.

ТМК-ны пайдалану диаметрі 4 мм (0,16 дюйм) көп бұзылулар үшін тиімсіз болуы мүмкін.

Егер шинаны жөндеуге арналған жиынтықтың көмегімен шинаны пайдалану үшін жарамды етіп істелмесе, **HYUNDAI** ресми дилеріне жүгінуге кеңес береміз.

⚠ АБАЙ БОЛЫҢЫЗ

Шинадағы қысым 220 кПа (32 фунт/дюйм) төмен болмауы керек. Егер олай болмаса, қозғалысты жалғастыра беріңіз.

Бұдан кейін жол қызметіне немесе сүйрету компаниясына жүгіну қажет.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Шинадағы қысымды бергіш (TPMS бар болса)

Герметик ауа қысымын бергіштен және шинадан шинаны жаңасына ауыстырған кезде жойылуы тиіс. Бұл кезде бергіш ресми дилердің сервис орта лығында тексерілуі тиіс.

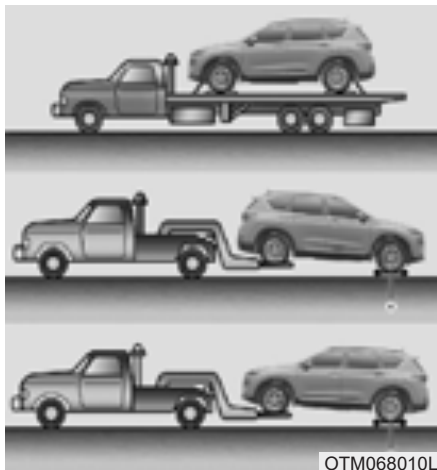
Ақпарат

Жөнделген немесе қосалқы шинаны автокөлікке орнатқан кезде 11~13 кгс·м (79~94 фунт-күш-фут) мерзіммен дөңгелекті бекіту сомындарын бұраңыз.

СҮЙРЕТУ

Көлік құралын жылжыту қызметі

[А] : Жылжымалы арбаша

Авариялық сүйрету қажеттілігі жағдайында HYUNDAI ресми дилеріне немесе автокөлікті эвакуациялау коммерциялық қызметіне жүгіну ұсынылады.

Көлік құралының бұзылуының алдын алу үшін көтеру мен сүйретудің тиісті шаралары сақталуы тиіс. Жылжымалы арбашаны немесе платформаны пайдалану ұсынылады.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Толықжетекті (4WD) көлік құралдарын сүйретуге тыйым салынады, егер доңғалақтары жерге тиіп тұрса. Бұл беріліс қорабының немесе толық жетек жүйесінің бұзылуын тудырады.

Артқы дөңгелектері жерге түсіп, алдыңғылары көтеріліп тұрса, 2WD жетекті көлік құралдарын сүйретуге болады (жылжымалы арбашасыз).

Дөңгелектердің немесе аспа компоненттерінің бірі бұзылған болса немесе көлік құралы алдыңғы дөңгелектері жерге түскен күйде сүйретілсе, алдыңғы дөңгелектердің астына жылжымалы арбаша қолданылуы тиіс.

Жылжымалы арбаша қолданылмай, эвакуатормен сүйреткен кезде, көлік құралының артқы жағы емес, алдыңғы жағы үнемі көтерілуі тиіс.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- Алдыңғы дөңгелектері жерге тиіп тұрса, көлік құралын сүйретуге болмайды. Бұл көлік құралының бұзылуын тудыруы мүмкін.

ОТМ068013

- Иілмелі тіркеумен сүйретуге болмайды. Дөңгелек көтергішін немесе платформаны пайдалану керек.

ОТМ068012

⚠ АБАЙ БОЛЫҢЫЗ

Егер көлік құралы аударылу бергішімен жабдықталса, онда сүйрету уақытына оталдыру ажыратқышы LOCK/OFF немесе ACC күйіне қойылуы тиіс. Егер бергіш аударылу жағдайын анықтаса, бүйірлік қауіпсіздік жастықтары мен пердешелер ашылуы мүмкін.

Дөңгелекке арналған арбашасыз көлік құралын авариялық сүйрету жағдайында:

- Оталдыру кілтін ACC күйіне қойыңыз.
- Берілісті ауыстыру тетігін «N» (нейтраль) күйіне қойыңыз.
- Тұрақ тежегішін босатыңыз.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Егер берілісті ауыстыру тетігі «N» (нейтраль) күйіне қойылмаса, это беріліс қорабының ішкі бұзылуына әкелуі мүмкін.

Алынбалы сүйрету ілгегі

1. Жүксалғышты ашып, құралдар жәшігінен сүйрету ілгегін алып шығыңыз.

2. Төменгі жағын басып, бампер саңылауының қақпағын ашыңыз.

3. Сүйрету ілгегін саңылауға сағат тілі бойынша орап орнатыңыз.
4. Пайдаланып болғаннан кейін сүйрету ілгегін айналдырып шығарып, қақпақты орнына салыңыз.

Авариялық сүйрету

■ Алдынан

■ Арты

Сүйрету қажеттілігі жағдайында HYUNDAI ресми дилеріне немесе автокөлікті эвакуациялау коммерциялық қызметіне жүгіну ұсынылады.

Егер авариялық жағдайда эвакуаторды шақырту мүмкін болмаса, уақытша құрал ретінде автокөлікті артқы немесе алдыңғы сүйрету ілгегіне бекітіп, арқанмен немесе шынжырмен сүйретуге болады.

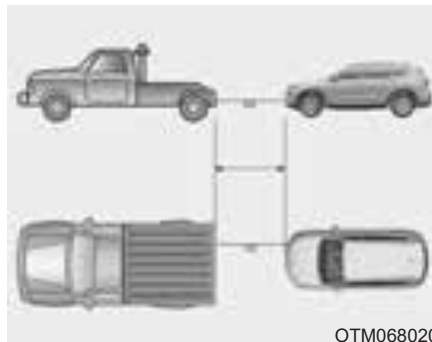
Көлік құралын арқан немесе шынжырдың көмегімен сүйреткенде өте сақ болу керек. Жүргізуші рөлдік дөңгелек пен тежеу басқысы арқылы басқару үшін көлік құралында болуы тиіс.

Осындай тәсілмен сүйрету қатты жабынды жолда, қысқа қашықтыққа және төмен жылдамдықпен ғана рұқсат етіледі. Бұдан басқа, дөңгелектер, көпірлер, трансмиссия, рөлмен басқару және тежегіштер ақаусыз күйде болуы тиіс.

Авариялық сүйрету кезінде үнемі келесі әрекеттер орындалуы тиіс:

- Рөлдік дөңгелектің бұғатын шешу үшін оталдыру кілтін ACC, күйіне қойыңыз.
- Берілісті ауыстыру тетігін «N» (нейтраль) күйіне қойыңыз.
- Тұрақ тежегішін босатыңыз.
- Тежеу басқысын әдеттегіден қарағанда көп күш салып басу керек. Тежелу тиімділігі бұл кезде төмендейді.
- Рөлмен басқару үшін көп күш жұмсау қажет болады, себебі рөлді гидрокүшейту жүйесі жұмыс істемейтін күйде болады.
- Тартқыш ретінде ауырлау көлік құралы пайдаланылуы тиіс.
- Екі көлік құралының жүргізушілері өзара байланыс ұстау керек.

- Авариялық сүйретудің алдында сүйрету ілгегінің дұрыс күйіне көз жеткізу қажет.
- Сүйрету ілгегіне сүйрету арқанын немесе шынжырын мықтап бекітіңіз.
- Қатты жүлқуға жол бермеңіз. Орыннан бірқалыпты қозғалу керек және бірдей күш салу керек.

- Сүйрету арқаны немесе шынжырының ұзындығы кемінде 5 м (16 фут) болуы тиіс. Жақсы көрінуді қамтамасыз ету үшін сүйрету арқанының ортасына ақ немесе қызыл матаны (ені шамамен 30 см (12 дюйм)) байлаған жөн.
- Сүйреткенде арқан немесе шынжыр тартылған күйде болуы тиіс.
- Сүйретпес бұрын автоматты беріліс қорабынан сұйықтықтың ағып тұрмауына көз жеткізу керек.

БАҚ үшін сұйықтықтың ағуы болса сүйретуді тиеу платформасы немесе сүйрету арбашасының көмегімен жүргізген жөн.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Сүйреткен кезде көлік құралының бұзылуын болдыртпау үшін:

- Сүйрету ілгектерін пайдаланғанда алға қарай тура тарту керек. Шетке немесе тік бұрышпен тартуға болмайды.
- Егер көлік құралы өз бетінше шыға алмаса, көлік құралын батпақтан, топырақтан және с.с. алып шығу үшін сүйрету ілгектерін қолданбаған жөн.
- БАҚ бұзылуын болдырмау үшін көлік құралының жылдамдығы 15 км/ч (10 миль/ч) дейін шектелуі тиіс, ал сүйрету қашықтығы 1,5 км (1 миль) аспау керек.

АВАРИЯЛЫҚ ЖИЫНТЫҚ (БАР БОЛСА)

Көлік құралы төтенше жағдайда қолдануға арналған авариялық жиынтықпен жабдықталған.

Өртсөндіргіш

Кішігірім тұтану пайда болса, оны сөндіру үшін өртсөндіргіш қолданылуы мүмкін. Бұл үшін келесі әрекеттерді орындау керек.

1. Қолмен абайсызда басып қалуға жол бермейтін өртсөндіргіш үстіндегі сақтандыру сұққышын алып шығыңыз.
2. Шүмекті өрт ошағына бағыттаңыз.
3. Жалыннан шамамен 2,5 м (8 футов) аралықта тұрып, өртсөндіргішті іске қосу сабын басыңыз. Сапты босатқан кезде разряд тоқталады.
4. Шүмекті өрт ошағы жағына қарай алға және артқа жылжытыңыз. Жалын сөндірілгеннен кейін әрі қарай бақылау керек, себебі қайтадан тұтануы мүмкін.

Дәрі қобдишасы

Алғашқы көмек көрсеткен кезде пайдалануға арналған. Құрамына қайшы, тану материалы, жабысқақ пластырь және с.с. кіреді.

Авариялық тоқтату белгісі

Авариялық тоқтату белгісі төтенше жағдайларда жақындап келе жатқан көлік құралдарын бұзылуына байланысты тоқтатылған көлік құралы ретінде белгі беріңіз үшін жолда орнатылуы тиіс.

Шина манометрі (бар болса)

Шиналар әдетте күнделікті қолданыс кезінде біраз ауасын жоғалтады, кейде ауасын толықтырып отыру керек. Бұл шина бүтінсіздігінің белгісі емес, қалыпты тозу салдары. Шинадағы қысым ылғи суық күйінде тексеріледі, себебі температура ұлғайғанда қысым да ұлғаяды.

Шинадағы қысымды тексеру үшін келесі шарлар орындалуы тиіс:

1. Дөңгелек бүкпесіндегі ниппель қақпағын бұраңыз.
2. Манометрді ниппельге қысып, ұстап тұрыңыз. Бұл кезде біраз ауа мөлшері шығарылады. Манометрді ауаның шығуы тоқтаңызы үшін қатты қысып ұстау керек.
3. Манометр қатты қысқанда іске қосылады.
4. Манометр көрсеткіші бойынша шинадағы нақты ауа қысымын анықтауға болады.
5. Шинадағы қысымды сипаттамаға сәйкес орнатыңыз. 8-тараудағы «Дөңгелектер мен шиналарды» қараңыз.
6. Ниппель қақпағын орнына орнатыңыз.

ЭРА-ГЛОНАСС ШҰҒЫЛ ШАҚЫРТУЫ (БАР БОЛСА)

Осы автокөлікте «ЭРА-ГЛОНАСС» жүйесіне қосылған шұғыл қызметтерді шақырту құрылғысы* орнатылған. ЭРА-ГЛОНАСС жүйесі — бұл Ресей Федерациясының автокөлік жолдарындағы жол-көлік оқиғалары немесе өзге** оқиғалар кезінде шұғыл қызметтерді шақыртудың автоматты жүйесі.

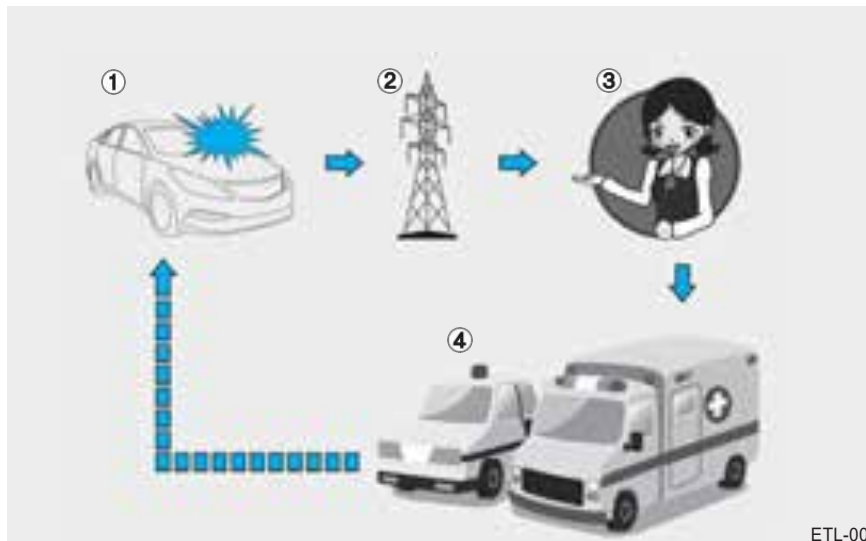
Бұл жүйе қажет болған кезде РФ автокөлік жолдарындағы қандай да бір оқиға жағдайында Бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызмет (БҚДҚ) операторымен хабарласуға мүмкіндік береді. ЭРА-ГЛОНАСС жүйесі, Автокөлікті пайдалану жөніндегі осы нұсқаулықта, сонымен қатар Автокөлікке арналған Сервис кітабында белгіленген шарттарды ескере отырып, Бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметке минималды дерек жинағын, о.і. автокөліктің орналасқан жері, автокөлік моделі, VIN коды (автокөліктің сәйкестендіру нөмірі) сияқты деректерді береді.

* Автокөлікті пайдалану жөніндегі осы

ЭРА-ГЛОНАСС құрылғысы деп автокөлікке орнатылған және ЭРА-ГЛОНАСС жүйесімен байланысты қамтамасыз ететін құрылғы түсіндіріледі. нұсқаулықта

** «Өзге оқиғалар» ретінде салдарынан зардап шеккендер пайда болған және/немесе біреуге көмек қажет ететін РФ автокөлік жолдарындағы кез келген оқиғалар түсіндіріледі. Қандай да бір оқиға тіркелген жағдайда автокөлікті тоқтатып, SOS батырмасын басу керек (батырма орналасқан орын пайдалану жөніндегі осы нұсқаулықтың «ЭРА-ГЛОНАСС шұғыл шақыртуы (бар болса)» бөлімшесіндегі суретте көрсетілген).

Бұл кезде шақырту жасағанда шақырту жасалған автокөлік туралы деректер жинағы құрылады және БҚДҚ операторымен байланыс жасалады, оған шақырту себебін айту керек.

ETL-001

- ① Жол-көлік оқиғасы
- ② Сымсыз байланыс желісі
- ③ Бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызмет (БҚДҚ)
- ④ Құтқару қызметі

ЭРА- ГЛОНАСС жүйесінде сақталған деректерді жүргізуші мен жолаушыларға тиісті көмек көрсету үшін құтқару орталығына бергеннен кейін, бұл деректер құтқару операциясы аяқталған соң жойылады.

ЭРА-ГЛОНАСС жүйесінің жұмысы үшін (Автокөлікте орнатылған жаадықтан басқасы), «ЭРА-ГЛОНАСС» (АО «ГЛОНАСС») жүйесінің операторы 2013 жылғы 28 желтоқсандағы 395-ФЗ «ЭРА-ГЛОНАСС» мемлекеттік автоматты ақпарат жүйесі туралы» Федералды заң ережелеріне сәйкес жауапты болады.

ЭРА-ГЛОНАСС құрылысы

Автокөлік салонында орнатылған ЭРА- ГЛОНАСС жүйесінің элементтері:

- ① Микрофон
- ② SOS батырмасы
- ③ SOS ТЕСТ батырмасы
- ④ Жарық диодтары

SOS батырмасы: Жүргізуші/ жолаушы батырманы басумен Бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметке (БҚДҚ) шұғыл шақырту жасайды.

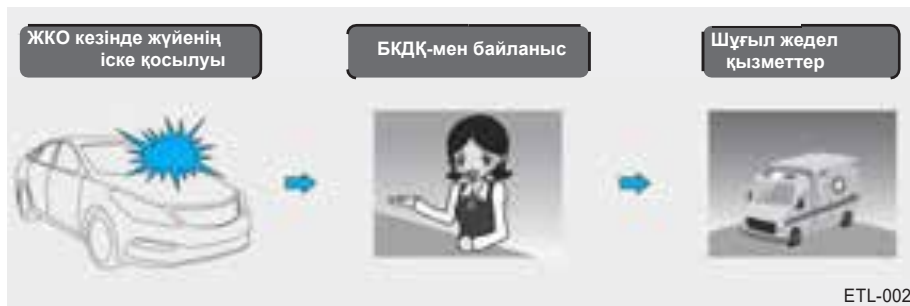
SOS ТЕСТ (тексеру) батырмасы: бұл батырма HYUNDAI ресми дилерлік орталығы жағдайында жүйенің жұмысқа қабілеттілігін тексеруді қамтамасыз етеді. «SOS ТЕСТ» режимі HYUNDAI ресми дилерлік орталығының маманымен ғана іске қосылуы мүмкін. Жалған шақыртулар болмас үшін осы батырманы баспауды және «SOS тест» режимін өз бетінше іске қоспауды өтініп сұраймыз

Жарық диоды: Қызыл және жасыл жарық диодтары оталдыруды қосқаннан кейін 3 с-қа жанады. Бұдан кейін олар жүйенің қалыпты жұмысы кезінде сөнеді.

Жүйеде ақаулар бар болса, жарық диоды қызыл түспен жанып тұрады.

Жол-көлік оқиғасы кезінде шұғыл шақыртуды автоматты түрде іске қосыңыз

ЭРА-ГЛОНАСС құрылғысы автокөліктің қатысуымен болған жол-көлік оқиғасы кезінде құтқару шараларын уақытылы орындау үшін бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметке шұғыл шақыртуды автоматты түрде жасайды.

Уақытылы көмек және қолдау көрсету үшін ЭРА- ГЛОНАСС жүйесі бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметке жол-көлік оқиғасы туралы деректерді автоматты түрде жібереді.

Бұл жағдайда шұғыл шақыртуды SOS батырмасын басумен жасауға болмайды, ал ЭРА-ГЛОНАСС жүйесі шақыртуды қабылдаған бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызмет операторы шұғыл шақыртуды айырмайынша қосуды күйде болады.

i Ақпарат

Жеңіл-желпі жол-көлік оқиғалары кезінде ЭРА-ГЛОНАСС жүйесі автоматты шұғыл шақырту жасамауы мүмкін. Бұл кезде SOS батырмасын басып қол режимінде шұғыл шақырту жасауға болады.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Жылжымалы ұялы байланыс желілерінің жабыны және GPS и ГЛОНАСС сигналдары болмаған жағдайда жүйе іске қосылмайды.

«SOS» батырмасын басумен қол режимінде шұғыл шақыртуды іске қосу

Жүргізуші/жолаушы шұғыл жедел қызметтерді шақырту үшін SOS батырмасын басумен бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметке шұғыл шақырту жасауына болады.

ЭРА-ГЛОНАСС жүйесінің көмегімен апат қызметін шақыртуды бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызмет операторымен байланысқанға дейін SOS батырмасын қайта басумен жоюға болады.

Уақытылы көмек және қолдау көрсету үшін қол режимінде шұғыл шақыртуды іске қосқаннан кейін ЭРА-ГЛОНАСС жүйесі бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызмет операторына SOS батырмасын басумен көмек шақырту кезінде жол-көлік оқиғасы/өзге оқиға туралы деректер жібереді.

Жол-көлік оқиғасы немесе өзге оқиға туындаған жағдайда шұғыл шақыртуды іске қосу үшін:

1. Көлігіңізді тоқтатып, Жол жүру ережелеріне сәйкес өзіңіздің және қозғалыстың өзге қатысушыларының қауіпсіздігін қамтамасыз ету керек;
2. SOS батырмасын басу керек. SOS батырмасын басқан кезде жылжымалы радиотелефон байланысы желісінде құрылғы тіркеледі және құрылғы жұмысының техникалық талаптарына сәйкес автокөлік және оның орналасқан жері туралы минималды дерек жинағы құрылады. Бұдан кейін шұғыл шақырту себебін анықтау үшін ЭРА-ГЛОНАСС операторымен байланыс орнатылады.
3. Шұғыл шақырту себебін анықтағаннан кейін БҚДҚ операторы минималды дерек жинағын шұғыл қызметтерге жібереді және шұғыл шақыртуды аяқтайды.

Жоғарыдағы алгоритмге сәйкес шұғыл шақырту аяқталмаса, бұл шақырту жалған шақырту деп сәйкестендірілетін болады.

АБАЙ БОЛЫҢЫЗ

ЭРА-ГЛОНАСС жүйесінің батареядан резервті қуат алуы

- ЭРА- ГЛОНАСС жүйесінің батареясы бір сағат ішінде шұғыл оқиғаға тап болғанда автокөліктің негізгі қуат көзі өшкен жағдайда қуат береді.
- ЭРА- ГЛОНАСС жүйесінің батареясын 3 жыл сайын ауыстыру керек.
Толық ақпарат 7-тараудағы «Техникалық қызмет көрсету кестесі» бөлімінде бар.

Қызыл жарық диодын (жүйе ақауы) қосу Егер автокөлік қозғалысының қалыпты жағдайында қызыл жарық диоды үнемі жанып тұрса, бұл ЭРА-ГЛОНАСС жүйесінің ақауын көрсетуі мүмкін. ЭРА-ГЛОНАСС жүйесін тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне шұғыл түрде жүгініңіз. Олай етпесе автокөлігіңізде орнатылған ЭРА-ГЛОНАСС құғысының жұмысына кепілдік берілмейді. Жоғарыдағы ережелерді сақтамау нәтижесінде болған салдар үшін автокөлік иесі жауапты болады.

Жүйе баптамасын еркін шешу және өзгерістер енгізу

ЭРА-ГЛОНАСС жүйесі көмек көрсетуге арналған шұғыл жедел қызметтерді шақыртуға арналған. Сондықтан ЭРА-ГЛОНАСС жүйесінің бапта маларын еркін шешу және өзге рістер енгізу Қозғалыс кезінде сіздің қауіпсіздігіңізге әсер етуі мүмкін. Және бұл бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметке жалған шұғыл шақыртулардың жасалуына әкелуі мүмкін. Осыған байланысты автокөлігіңізге орнатылған ЭРА-ГЛОНАСС жүйесі жабдықтарының баптамасына өз бетінше/ үшінші тұлғалардың көмегімен өзгерістер енгізбеуді өтініп сұраймыз.

Тексеру режимі

Автокөлік салонында орнатылған ЭРА-ГЛОНАСС жүйесінің элементтері:

- ① Микрофон
- ② SOS батырмасы
- ③ SOS ТЕСТ батырмасы
- ④ Жарық диодтары

Автокөлігіңізге орнатылған ЭРА-ГЛОНАСС құрылғысының жұмысқа қабілеттілігін тексерудің техникалық мүмкіндігі бар. Жалған шақырту жасамау үшін, сонымен қатар ЭРА-ГЛОНАСС құрылғысы қате жұмыс істемеуі үшін автокөлігіңізге орнатылған ЭРА-ГЛОНАСС құрылғысының тексерісі тестілеу режиміне кіруге арналған пайдаланушы интерфейсі пайдалану жөніндегі келесі нұсқаулыққа сәйкес Hyundai авторизацияланған дилерлік орталықтарының мамандарымен ғана және Hyundai авторизацияланған дилерлік орталықтарының тиісті аумағында орындалуы тиіс.

ЭРА-ГЛОНАСС құрылғысын тексеру режимі «SOS тест» батырмасын басумен іске қосылады. Тексеру режимі ЭРА-ГЛОНАСС құрылғысының жұмысқа қабілеттілігін тексеруге арналған дауыстық нұсқаушылармен бірге іске қосылады. ЭРА-ГЛОНАСС құрылғысының жұмысқа қабілеттілігін тексеру барысында қызыл және жасыл жарық диодтары жанып тұра береді.

Дауыстық нұсқауларды шығару кезінде тексеру режимін өшіру үшін қайтадан «SOS тест» батырмасын басу керек.

Техникалық қызмет көрсету

Мотор бөлігі.....	7-4
Техникалық қызмет көрсету	7-7
Көлік есінің жауапкершілігі	7-7
Көлік иесінің техникалық қызмет көрсетуге қатысты алдын ала сақтандырулары.....	7-7
Автокөлік иесі орындайтын техникалық қызмет көрсету.....	7-8
Автокөлік иесі орындайтын техникалық қызмет көрсету кестесі	7-9
Мерзімдік техникалық қызмет көрсету бойынша жұмыстар кешені	7-11
Стандартты техникалық қызмет көрсету кестесі (бензин қозғалтқыш, Еуропа үшін).....	7-12
Ауыр жағдайларда пайдалану және аз мөлшердегі автокөлік жүрісі кезінде техникалық қызмет көрсету — бензинді қозғалтқыш (Еуропа үшін)..	7-15
Стандартты техникалық қызмет көрсету кестесі (Еуропадан басқа, бензинді қозғалтқыш).....	7-17
Ауыр жағдайларда пайдалану және аз мөлшердегі автокөлік жүрісі кезінде техникалық қызмет көрсету — бензинді қозғалтқыш (Еуропаны қоспағанда).....	7-22
Стандартты техникалық қызмет көрсету кестесі (дизель қозғалтқышы, Еуропа үшін).....	7-24
Ауыр жағдайларда пайдалану және аз мөлшердегі автокөлік жүрісі кезінде техникалық қызмет көрсету — дизель қозғалтқышы (Еуропа үшін)..	7-27
Стандартты техникалық қызмет көрсету кестесі (дизель қозғалтқышы, Еуропадан басқа).....	7-29
Ауыр жағдайларда пайдалану және аз мөлшердегі автокөлік жүрісі кезінде техникалық қызмет көрсету — дизельді қозғалтқыш (Еуропаны қоспағанда)	7-32
Мерзімдік техникалық қызмет көрсету позициялары.....	7-34
Мотор майы	7-38
Мотор майының деңгейін тексеру (бензинді қозғалтқыш).....	7-38
Мотор майының деңгейін тексеру (дизель қозғалтқышы)	7-39
Мотор майы мен сүзгіні тексеру.....	7-40
Қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығы ...	7-41
Қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығының деңгейін тексеру	7-41
Қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығын ауыстыру	7-44
Тежегіш / трансмиссиялық сұйықтық.....	7-45
Тежегіш сұйықтығының және ілінісуге арналған сұйықтықтың деңгейін тексеру.....	7-45
Өйнек жуғыш сұйықтығы.....	7-47
Жуғыш бактағы сұйықтық деңгейін тексеру.....	7-47
Тұрақ тежегіші.....	7-48
Тұрақ тежегішін тексеру	7-48

Отын сүзгісі (дизельді қозғалтқыштар үшін) .	7-49	Дөңгелектерді ауыстыру.....	7-64
Отын сүзгісінен суды жою	7-49	Дөңгелектерді орнату бұрыштарын реттеу және шиналарды теңгеру	7-65
Отын сүзгісінің картриджін ауыстыру	7-49	Шиналарды ауыстыру.....	7-66
Ауа сүзгісі	7-49	Дөңгелектерді ауыстыру.....	7-68
Сүзгіні ауыстыру	7-49	Шиналардың жолмен ілінісуі	7-68
Климат-бақылау жүйесінің ауа сүзгісі.....	7-51	Шина күтімі	7-68
Сүзгіні тексеру.....	7-51	Шинаның бүйір бетіндегі таңбалау	7-68
Сүзгіні ауыстыру	7-51	Төмен қырлы шиналар	7-72
Әйнек тазартқыштың щеткалары	7-53	Созылмалы сақтандырғыштар	7-73
Әйнек тазартқыштың щеткаларын тексеру	7-53	Құрылғылар панелінің сақтандырғышын ауыстыру	7-74
Әйнек тазартқыштың щеткаларына ауыстыру.....	7-53	Мотор бөлігінің созылмалы сақтандырғыштарының панелін ауыстыру.....	7-75
АКБ	7-57	Созылмалы сақтандырғыштар панелінің сипаттамасы және реле.....	7-77
Аккумулятор батареясының қызмет ету мерзімін ұзарту үшін	7-58	Жарықтандыру шамдары	7-91
Аккумулятор батареясының сыйымдылығы көрсетілген заттаңба.....	7-59	Фараларды, ауқым шырақтарын, бұрылыс көрсеткішінің шамдарын және күндізгі жүру шырақтарын ауыстыру	7-92
Аккумулятор батареясын зарядтау	7-60	Тұманға қарсы фаралардың шамдарын ауыстыру	7-96
қайта ретке келтіру	7-61	Фаралар мен тұманға қарсы фараларды реттеу (Еуропа үшін)	7-96
Шиналар мен дөңгелектер	7-62	Бұрылыс көрсеткішінің бүйірлік қайталағышының шамын ауыстыру	7-102
Шина күтімі	7-62	Артқы құрама фараның шамын ауыстыру	7-102
Суық шинадағы ұсынылатын ауа қысымы	7-63		
Шинадағы ауа қысымын тексеру.....	7-64		

Жоғарғы тоқтау сигналын ауыстыру.....	7-104
Нөмірлік белгіні жарықтандыру шамын ауыстыру	7-105
Ішкі жарықтандыру плафоныныңшамын ауыстыру	7-105
Автокөліктің сыртқы түріне күтім жасау	7-107
Сыртқы күтім	7-107
Салонға күтімі	7-113
Шығарындылардың уыттылығын төмендету жүйесі	7-116
Қозғалтқыш қартерінен шығатын шығарындылардың уыттылығын төмендету жүйесі	7-116
Отын бағынан шығатын шығарындылардың уыттылығын төмендету жүйесі	7-116
Пайдаланылған газдардың уыттылығын төмендету жүйесі	7-117
Селективті каталитикалық қалпына келтіру жүйесі	7-121
Карбамид деңгейінің көрсеткіші	7-121
Несепнәр ерітіндісінің төмен деңгейі туралы ескерту.....	7-122
SCR жүйесінің істен шығуы.....	7-124
Автокөлік қозғалтқышын іске қосуға тыйым салуды жою	7-125
Карбамид ерітіндісін қосу	7-126
Карбамид ерітіндісін сақтау	7-129
Карбамид ерітіндісінің тазалығы.....	7-130

МОТОР БӨЛІГІ

■ Бензинді қозғалтқыш(Theta 2,4MPI)

1. Қозғалтқышты салқындату жүйесінің ұлғайма багы
2. Радиатордың қақпағы
3. Тежегіш сұйықтығына/лінісу гидрожетегінің сұйықтығына арналған резервуар
4. Ауа сүзгісі
5. Май құю қылтасының қақпағы
6. Қозғалтқыштағы май деңгейінің көрсеткіші
7. Жел әйнегінің әйнек жуғыш багы
8. Сақтандырғыш блогы
9. АКБ [+] шығуы
10. АКБ[-] шығуы

■ Бензинді қозғалтқыш(Theta 2,4GDI)

Көлік құралының нақты моторлы бөлігі суретте көрсетілгеннен өзгеше болуы мүмкін.

OTM078085L/OTM078084L

■ Бензинді қозғалтқыш(Lambda 3,5 лMPI)

1. Қозғалтқышты салқындату жүйесінің ұлғайма бағы
2. Май құю қылтасының қақпағы
3. Тежегіш сұйықтығына/ілінісу гидрожетегінің сұйықтығына арналған резервуар
4. Ауа сүзгісі
5. Сақтандырғыш блогы
6. АКБ[+] шығуы
7. АКБ[-] шығуы
8. Радиатордың қақпағы
9. Қозғалтқыштағы май деңгейінің көрсеткіші
10. Жел әйнегінің әйнек жуғыш бағы

Көлік құралының нақты моторлы бөлігі суретте көрсетілгеннен өзгеше болуы мүмкін.

OTM078001L

■ Дизель қозғалтқышы (R2,0/2,2)

1. Қозғалтқышты салқындату жүйесінің ұлғайма бағы
2. Жел әйнегінің әйнек жуғыш бағы
3. Радиатордың қақпағы
4. Сақтандырғыш блогы
5. Қозғалтқыштағы май деңгейінің көрсеткіші
6. Май құю қылтасының қақпағы
7. Тежегіш сұйықтығына/лінісу гидрожетегінің сұйықтығына арналған резервуар
8. Ауа сүзгісі
9. АКБ[+] шығуы
10. АКБ[-] шығуы

Көлік құралының нақты моторлы бөлігі суретте көрсетілгеннен өзгеше болуы мүмкін.

ОТМ078020

ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ

Техникалық қызмет көрсету немесе тексеру кезінде автокөліктің зақымдануын және жарақаттарды болдырмау үшін барынша сақ болыңыз.

Автокөлікті жөндеу және қызмет көрсету үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады. HYUNDAI ресми дилерлері HYUNDAI қызмет көрсету сапасының жоғары стандарттарын сақтайды және қызмет көрсетудің жоғары деңгейін қамтамасыз ету үшін HYUNDAI компаниясынан техникалық қолдау алады.

Көлік иесінің жауапкершілігі

Техникалық қызмет көрсету және құжаттарды сақтау иесінің жауапкершілігі болып табылады.

Сіз автокөлікке тиісті техникалық қызмет көрсету келесі беттерде ұсынылған техникалық қызмет көрсету кестесіне сәйкес орындалғаны туралы құжаттарды сақтауыңыз керек.

Бұл ақпарат кепілдік міндеттемелерді жөндеу және техникалық қызмет көрсету талаптарына сәйкестігін растау үшін қажет.

Кепілдік туралы толық ақпарат техникалық қызмет көрсету төлқұжатында беріледі.

Тиісті емес техникалық қызмет көрсету немесе талап етілетін техникалық қызмет көрсетудің болмауы салдарының нәтижесіндегі жөндеу және реттеу кепілдікпен қамтылмайды.

Көлік иесінің техникалық қызмет көрсетуге қатысты алдын ала сақтандырулары

Тиісті емес, толық емес немесе жеткіліксіз қызмет көрсету автокөлікті пайдалану проблемаларының туындауына әкеп соғуы мүмкін, олар зақымдануға, ЖКО (жол көлік оқиғасына) немесе жарақатқа әкеп соғуы мүмкін. Бұл тарау техникалық қызмет көрсетудің оңай орындалатын пункттері бойынша ғана нұсқауларды қамтиды.

Кейбір операцияларды арнайы құралдарды пайдаланатын HYUNDAI ресми дилері ғана орындай алады.

Автокөлікті қандай да бір жолмен өзгертуге тыйым салынады. Мұндай модификациялар автокөліктің пайдалану сипаттамаларына, қауіпсіздігіне немесе сенімділігіне кері әсер етуі мүмкін және одан басқа, автокөліктің шектеулі кепілдік шарттарын бұзуы мүмкін.

НАЗАРҒА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Кепілдік мерзімі ішінде дұрыс емес техникалық қызмет көрсету кепілдікті қайта қарауға әкелуі мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін автокөлікке қоса берілген жеке техникалық қызмет көрсету төлқұжатын қараңыз. Егер Сіз қандай да бір техникалық қызмет көрсету процедурасын орындауға сенімсіз болсаңыз, жүйені тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

АВТОКӨЛІК ИЕСІ ОРЫНДАЙТЫН ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ

АБАЙЛАҢЫЗ

Автокөлікке техникалық қызмет көрсету қауіпті болуы мүмкін. Егер сізде жұмыстарды орындау үшін білім мен тәжірибе жеткіліксіз болса немесе тиісті құралдар мен жабдықтар болмаса, жүйе қызметін орындауды HYUNDAI ресми дилеріне сеніп тапсыру ұсынылады. Техникалық қызмет көрсету жұмыстарын орындағанда келесі сақтық шараларын сақтаңыз:

Автокөлікті тегіс жерге тұрғызыңыз, берілісті ауыстыру иінтірегін Р күйіне (тұраққа қою, автоматтық беріліс қорабы үшін) немесе бейтарап күйіне (механикалық беріліс қорабы бар автокөліктері үшін) орнатыңыз және тұтандыру тетігін LOCK/OFF күйіне ауыстырыңыз.

- Көлік қозғалысын болдырмау үшін дөңгелектерді (алдыңғы және артқы) бұғаттаңыз. Қозғалмалы бөліктерде шатасуы мүмкін бос киім мен әшекейлерді шешіңіз.

Егер техникалық қызмет көрсету кезінде қозғалтқышты іске қосу қажет болса, оны үй-жайдан тыс немесе желдеткіш деңгейі жеткілікті үй-жайда жасау қажет.

- Жалынның және ұшқынның пайда болуын, сондай-ақ АКБ мен отын жүйесі компоненттерінің жанында темекі шегетін бұйымдардың болуын болдырмаңыз.

Одан әрі автокөлікті көрсетілген жиілікпен қауіпсіз және сенімді пайдалануды қамтамасыз ету үшін HYUNDAI ресми дилері немесе көлік иесі орындауы тиіс тексерулер тізімі келтіріледі.

Кез келген қолайсыз жағдайлар туралы дереу дилерді хабардар ету керек.

Осы техникалық тексерулер әдетте кепілдіккежатқызылмайды және жұмыс үшін, бөлшектер мен майлау материалдары шот қойылуы мүмкін.

АБАЙЛАҢЫЗ

Дизель қозғалтқышы жұмыс істеп тұрған кезде немесе ол тоқтағаннан кейін 30 секунд ішінде бүрку жүйесімен байланысты қандай да бір жұмыстарды жүргізуге жол берілмейді. Жоғары қысымды насостарда, жоғары қысымды трубкаларда, отын рампасында және форсункаларда дизель қозғалтқышы тоқтағаннан кейін отын әлі де жоғары қысымда болады.

Жоғары қысымдағы отын ағысы төгілген жағдайда ауыр жарақаттар болуы мүмкін. Дизель қозғалтқышы жұмыс істеп тұрған кезде кардиостимуляторлары бар адамдар ECU-ге немесе сымдардың жгутына 30 сантиметрден жақындамауы тиіс. Қозғалтқышты басқарудың электрондық жүйесінің күшті нүктелі тізбектерімен күшті магниттік өрістер өндіріледі.

Автокөлік иесі орындайтын техникалық қызмет көрсету кестесі

Сұйықтықтарды құю үшін тоқтау:

- Мотор майының деңгейін тексеріңіз.
- Қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығының резервуарындағы деңгейін тексеріңіз.
- Жел әйнек жуғышының бақтағы сұйықтық деңгейін тексеріңіз.
- Шинадағы қысым дұрыс екеніне көз жеткізіңіз.

АБАЙЛАҢЫЗ

Қозғалтқыш ыстық болған кезде салқындатқыш сұйықтықтың деңгейін тексеру кезінде күйіп қалмау үшін сақтық шараларын сақтаңыз. Бұл, тесік арқылы салқындатқыш сұйықтықтың шашырауына әкелуі мүмкін және ауыр күйіктер мен жарақаттардың себебі болуы мүмкін.

Автокөлікті пайдалану кезінде:

- Пайдаланылған газ шығару жүйесінің дыбысына, сондай-ақ автокөліктің пайдаланылған газдарының ерекше иісіне назар аударыңыз.
- Рөлдік дөңгелек дірілінің болуын немесе болмауын тексеріңіз. Рөлдік басқарудың жоғары күш салынуының, рөлдің әлсіреуінің немесе оның тік сызықты жағдайының өзгеруінің болуын немесе болмауын тексеріңіз.
- Тегіс жолмен қозғалған кезде көлік құралының шетке қарай "сырғанауын" тексеріңіз.
- Көлік құралы тоқтаған кезде қандай да бір ерекше дыбыстар бар ма немесе жоқ па, автокөліктің шетке қарай "сырғанауын", тежегіш басқысының тым терең немесе тым қиын басылатындығын тексеріңіз.
- Сырғанау немесе беріліс қорабының жұмысында өзгерістер болған жағдайда сұйықтық деңгейін тексеріңіз.

- АБАҚ жұмысын Р (тұрақ) күйінде тұрған кезде тексеріңіз.
- Тұрақ тежегішін тексеріңіз.
- Автокөліктің астында сұйықтықтың ағуы бар немесе жоғын тексеріңіз (жүйені пайдалану кезінде немесе одан кейін ауаны кондиционерлеу жүйесінен тамшылап тұрған су— бұл қалыпты жағдай).

Кем дегенде айына бір рет:

- Резервуардағы қозғалтқышты салқындатқыш сұйықтығының деңгейін тексеріңіз.
- Тоқтату сигналдарын, бұрылыс сигналдарын және авариялық сигнал беру шырақтарын қоса алғанда, сыртқы жарықтандырудың барлық элементтерінің жұмыс істеуін тексеріңіз.
- Тозған шина, бірқалыпты тозған немесе бүлінген шинасы бар дөңгелектің орнына орнатылған қосалқы дөңгелекті қоса алғанда, барлық шиналардағы қысымды тексеріңіз.
- Босаған дөңгелекте қысқыш сомындардың болуын тексеріңіз.

Кем дегенде жылына екі рет: (әр көктем және әр күз, мысалы)

- Радиатордың, жылытқыштың және ауа баптау жүйесінің шлангілерін кемуін және зақымдануын тексеріңіз.
- Жел әйнегінің жуғышының және әйнек тазартқыштың жұмыс істеуін тексеріңіз. Әйнек тазартқыштың щеткаларын тазалау үшін әйнек жуғыштың сұйықтығымен суланған таза матаны пайдаланыңыз.
- Фаралардың реттеуін тексеріңіз.
- Тұншықтырғышты, газ шығаратын түтіктерді, экрандар мен қамыттарды тексеріңіз.
- Қауіпсіздік белдіктерін тозғандығын және дұрыс жұмыс істеуін тексеріңіз.

Кем дегенде жылына бір рет:

- Шанақ пен есіктердің тесіктерін тазалаңыз.
- Есік ілмектері мен капоттың ілмектерін майлаңыз.
- Есік құлыптары мен капотты майлаңыз.
- Резеңке есік тығыздағыштарын майлаңыз.
- Ауаны баптау жүйесін тексеріңіз.
- Автоматты беріліс қорабының басқару элементтері мен тартқыштарын тексеріңіз және майлап тұрыңыз.
- Батарея мен шығыстарды тазалаңыз.
- Тежегіш сұйықтығының деңгейін тексеріңіз.

МЕРЗІМДІК ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ БОЙЫНША ЖҰМЫСТАР КЕШЕНІ

Егер төменде келтірілген шарттардың біреуі сіздің жағдайыңызға сәйкес келмесе, стандартты техникалық қызмет көрсету кестесін сақтаңыз.

Егер ең болмағанда бір шарт сіздің жағдайыңызға қолданылса, міндетті түрде ауыр жағдайларда пайдалану кезіндегі техникалық қызмет көрсетуді орындаңыз.

- Нөлден төмен температура кезінде 16 км-ден (10 миль) кем немесе қалыпты температура кезінде 8 км-ден (5 миль) кем қысқа қашықтықта бірнеше рет ауыстыру
- Қозғалтқыштың бос жүрістегі ұзақ жұмысы немесе алыс қашықтыққа аз жылдамдықпен қозғалыс
- Тегіс емес, шаңдалған, ластанған жолда, жабылмаған жолда немесе қиыршық тас немесе тұз себілген жолдағы қозғалыс
- Тұз немесе басқа да коррозиялық материалдар пайдаланылатын жерлермен қозғалу немесе өте суық ауа райындағы қозғалыс
- Аса жүктелген жолдар бойынша қозғалыс
- Тауға, таудан немесе тау жолдарымен жиі жүру
- Тіркемені сүйреу немесе тұрғын тіркемені немесе төбедегі жүксалғышты пайдалану
- Патрульдік автокөлік, такси, коммерциялық автокөлік немесе сүйреткіш ретінде пайдалану
- 170 км /сағ (106 миль/сағ) жоғары жылдамдықпен қозғалыс
- Қозғалыс кезінде жиі аялдау

Егер Сіздің автокөлігіңіз жоғарыда келтірілген жағдайлардың бірінде пайдаланылса, қандай да бір сұйықтықтарды тексеру, ауыстыру және қосуды техникалық қызмет көрсетудің стандартты кестесінде көрсетілгеннен жиірек орындау қажет. Кестеде көрсетілген кезеңдер немесе қашықтықтар өткеннен кейін техникалық қызмет көрсетудің көрсетілген аралықтарын сақтауды жалғастырыңыз.

Стандартты техникалық қызмет көрсету кестесі (бензинді қозғалтқыш, Еуропа үшін)

ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ МЕРЗІМДІЛІГІ	Айлар	24	48	72	96	120	144	168	192	
	Миль x 1 000	20	40	60	80	100	120	140	160	
	Км x 1 000	30	60	90	120	150	180	210	240	
Жетекті белдіктер *1	Бірінші рет тексеру 90 000 км (60 000 миль) немесе 72 ай, одан әрі-әрбір 30 000 км сайын (20 000 миль) немесе 24 ай									
Мотор майы және қозғалтқыштың майлы сүзгісі** *2	2,4 MPI/2,4 GDI	R	R	R	R	R	R	R	R	
	3,5 MPI	Әрбір 15 000 км (10 000 миль) немесе 12 ай сайын ауыстыру								
Отын қоспалары*3	Әрбір 15 000 км (10 000 миль) немесе 12 ай сайын қосу									
Ауа сүзгісі		I	R	I	R	I	R	I	R	
Оталдыру шамдары	2,4 MPI/GDI/3,5 MPI	Әрбір 160 000 км (100 000 миль) * 4 немесе 120 айдан сайын ауыстырыңыз								
Бу құбыршегі және отын бағының құйма қылтасының қақпағы			I		I		I		I	
Отын бағының ауа сүзгісі			I		I		I		I	

I : Тексеру және қажет болған жағдайда реттеу, жөндеу, тазалау немесе ауыстыру

R: ауыстыру.

** : Мотор майының деңгейін үнемі тексеріп, тиісті түрде ұстап тұру керек. Май деңгейі жеткіліксіз автокөлікті пайдалану қозғалтқыштың зақымдануына әкелуі мүмкін; мұндай зақымдануға кепілдік міндеттемелер қолданылмайды.

*1: Жетек белдігінің тартқышын, бағыттаушы Дөңгелекті және генератор шкивин тексеріңіз. Қажет болса, жөндеңіз немесе ауыстырыңыз.

*2: Мотор майының деңгейін және кемудің болуын әрбір 500 км (350 миль) сайын немесе ұзақ сапар алдында тексеріңіз.

*3: Егер жоғары сапалы бензин (отын қоспаларын қоса алғанда), отын бойынша еуропалық стандарттардың талаптарына (EN 228) немесе басқа да ұқсас талаптарға сәйкес келмеген жағдайда, қоспаның бір бөтелкесін қосу ұсынылады. Қоспаларды HYUNDAI ресми дилерінен сатып алуға болады. Сол жерде оларды пайдалану бойынша ұсыныстар алуға болады. Әр түрлі қоспаларды араластырмаңыз.

*4: Ыңғайлы болу үшін ауыстыру басқа техникалық қызмет көрсету пункттерін орындау кезінде жүргізілуі мүмкін.

Стандартты техникалық қызмет көрсету кестесі (бензинді қозғалтқыш, Еуропа үшін) (Жалғасы)

ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ МЕРЗІМДІЛІГІ	Айлар	24	48	72	96	120	144	168	192
	Миль x 1 000	20	40	60	80	100	120	140	160
	Км x 1 000	30	60	90	120	150	180	210	240
Отын сүзгісі *5		I	I	I	I	I	I	I	I
Отын құбырлары, шлангілер мен қосылыстар			I		I		I		I
Салқындату жүйесі	"Салқындатқыш сұйықтықтың деңгейін және оның ағып кетуін" тексеруді күн сайын жүргізу керек. Бірінші тексеруді 60 000 км (40 000 миль) немесе 48 ай сайын жүргізу қажет: содан кейін тексеруді әрбір 30 000 км (20 000 миль) немесе 24 ай сайын жүргізу қажет								
Қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығы *6	Бірінші ауыстыруды 210 000 км (120 000 миль) немесе 10 жыл сайын жүргізу қажет: содан кейін ауыстыруды әрбір 30 000 км (20 000 миль) немесе 24 ай сайын орындау қажет *7								
Аккумулятор батареясының жағдайы		I	I	I	I	I	I	I	I
Түтіктер, шлангілер және тежегіштердің қосылыстары		I	I	I	I	I	I	I	I
Тұрақ тежегіші (бар болса)		I	I	I	I	I	I	I	I
Тежегіш сұйықтығы / ілінісу гидрожетегінің сұйықтығы		R	R	R	R	R	R	R	R

I : Тексеру және қажет болған жағдайда реттеу, жөндеу, тазалау немесе ауыстыру

R: ауыстыру.

*5 : Отын сүзгісі қызмет көрсетуге жатпайды деп есептеледі, алайда осы техникалық қызмет көрсету кестесі үшін отын сапасына байланысты мерзімді тексеруді орындау ұсынылады. Отын шығынын шектеу, помпаж, қуатты жоғалту, қиын іске қосу және т. б. сияқты кейбір маңызды проблемалар болса, техникалық қызмет көрсету кестесіне қарамастан, отын сүзгісін дереу ауыстырыңыз және толық ақпарат алу үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласыңыз.

*6 : Салқындатқыш сұйықтықты қосқан кезде, автокөлік үшін деиондалған немесе жұмсартылған суды ғана пайдаланыңыз. Ешқашан қатты суды зауытта құйылған салқындатқыш сұйықтықпен араластырмаңыз. Салқындатқыш сұйықтықтың тиісті емес қоспасы қозғалтқыштың елеулі бұзылуына немесе зақымдануына әкелуі мүмкін.

*7 : Ыңғайлы болу үшін ауыстыру басқа техникалық қызмет көрсету пункттерін орындау кезінде жүргізілуі мүмкін.

Стандартты техникалық қызмет көрсету кестесі (бензинді қозғалтқыш, Еуропа үшін)(Жалғасы)

КЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ПОЗИЦИЯСЫ	ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ МЕРЗІМДІЛІГІ	Айлар	24	48	72	96	120	144	168	192
		Миль x 1 000	20	40	60	80	100	120	140	160
		Км x 1 000	30	60	90	120	150	180	210	240
Рөлдік механизмнің рейкасы, тартымы және тысы			I	I	I	I	I	I	I	I
Кардан білігі және қаптары			I	I	I	I	I	I	I	I
Шиналар (қысым және протектордың тозуы)			I	I	I	I	I	I	I	I
Алдыңғы аспаның шарлы топсалары			I	I	I	I	I	I	I	I
Ауаны баптау жүйесініңсуық агенті			I	I	I	I	I	I	I	I
Кондиционер компрессоры			I	I	I	I	I	I	I	I
Климат-бақылау жүйесініңауа сүзгісі			R	R	R	R	R	R	R	R
МБАҚ үшін сұйықтық* ⁸				I		I		I		I
АБАҚ үшін май	Тексеру және сервистік қызмет көрсету талап етілмейді									
Клапанды саңылау* ⁹					I			I		
Шығару жүйесі			I	I	I	I	I	I	I	I
Тарату қорабының майы (4WD) * ⁸				I		I		I		I
Артқы дифференциал майы (4WD) * ⁸				I		I		I		I
Кардан білігі (4WD)			I	I	I	I	I	I	I	I

I : Тексеру және қажет болған жағдайда реттеу, жөндеу, тазалау немесе ауыстыру

R: ауыстыру.

*⁸: Механикалық беріліс қорабының сұйықтығы, тарату қорабының майы және дифференциал майы оларға су тиген жағдайда ауыстыруды қажет етеді.

*⁹: Клапандардан және/немесе қозғалтқыш дірілінен жоғары шудың болуын тексеріп, қажет болған жағдайда, реттеуді орындаңыз. Жүйені тексеру үшін HYUNDAI ресми дилерлік орталығына жүгіну ұсынылады.

Ауыр жағдайларда пайдалану және аз мөлшердегі автокөлік жүрісі кезінде техникалық қызмет көрсету — бензинді қозғалтқыш (Еуропа үшін)

Төменде көрсетілген позицияларға техникалық қызмет көрсету көбінесе қатаң жағдайларда және аз мөлшердегі жүрісі кезінде пайдаланылатын автокөліктерде жиі орындалуы тиіс. Техникалық қызмет көрсетудің тиісті кезеңділігін төмендегі тараудан қараңыз.

R: Ауыстыру I: Тексеру және қажет болған жағдайда реттеу, жөндеу, тазалау немесе ауыстыру

Қызмет көрсету позициясы		Maintenance operation	Техникалық қызмет көрсету мерзімділігі	Жүргізу шарттары
Мотор майы және қозғалтқыштың май сүзгісі	3,5 MPI	R	Әрбір 7 500 км (4 500 миль) немесе 6 ай сайын ауыстырыңыз	A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K
	2,4 MPI/ 2,4 GDI	R	Әрбір 15 000 км (10 000 миль) немесе 12 ай сайын ауыстырыңыз	
Ауа сүзгісі		R	Жиі ауыстырыңыз Жағдайларға байланысты	C, E
Оталдыру шамдары		R	Жиі ауыстырыңыз Жағдайларға байланысты	B, H
Рульдік механизмнің рейкасы, тартымы және тысы		I	Жиі тексеріңіз Жағдайларға байланысты	C, D, E, F, G
Алдыңғы аспаның шарлы топсалары		I	Жиі тексеріңіз Жағдайларға байланысты	C, D, E, F, G
Тежегіш дискілер мен қалыптар, суппорттар мен роторлар		I	Жиі тексеріңіз Жағдайларға байланысты	C, D, E, G, H
Тұрақ тежегіші (бар болса)		I	Жиі тексеріңіз Жағдайларға байланысты	C, D, G, H
Кардан білігі және қаптар		I	Жиі тексеріңіз Жағдайларға байланысты	C, D, E, F, G, H, I, J

Қызмет көрсету позициясы	Maintenance operation	Техникалық қызмет көрсету мерзімділігі	Жүргізу шарттары
Климат-бақылау жүйесінің ауа сүзгісі	R	Жиі ауыстырыңыз Жағдайларға байланысты	C, E, G
МБАҚ үшін сұйықтық	R	Әрбір 120 000 км (80 000 миль)	C, D, E, F, G, H, I, J
АБАҚ үшін сұйықтық	R	90 000 км (56 000 миль)	A, C, D, E, F, G, H, I, J
Артқы дифференциал майы (4WD)	R	Әрбір 120 000 км (80 000 миль)	C, D, E, G, H, I, J
Тарату қорабының майы (4WD)	R	Әрбір 120 000 км (80 000 миль)	C, D, E, G, H, I, J
Кардан білігі (4WD)	I	Жиі тексеріңіз Жағдайларға байланысты	C, D, E, F, G, H, I, J

Пайдаланудың қатаң (ауыр)жағдайлары

- A: Нөлден төмен температура кезінде 16 км-ден (10 миль) кем немесе қалыпты температура кезінде 8 км-ден (5 миль) кем қысқа қашықтықта бірнеше рет ауыстыру
- B: Қозғалтқыштың бос жүрістегі ұзақ жұмысы немесе алыс қашықтыққа аз жылдамдықпен қозғалыс
- C: Тегіс емес, шаңдалған, ластанған жолда, жабылмаған жолда немесе қиыршық тас немесе тұз себілген жолдағы қозғалыс
- D: Тұз немесе басқа да коррозиялық материалдар пайдаланылатын жерлермен қозғалу немесе өте суық ауа райындағы қозғалыс

- E: Қатты шаңдану жағдайындағы қозғалыс
- F: Аса жүктелген жолдар бойынша қозғалыс
- G: Тауға, таудан немесе тау жолдарымен жиі жүру
- H: Тіркемені сүйреу немесе тұрғын тіркемені немесе төбедегі жүксалғышты пайдалану
- I: Патрульдік автокөлік, такси, коммерциялық автокөлік немесе сүйреткіш ретінде пайдалану
- J: 170 км /сағ (106 миль / сағ) жоғары жылдамдықпен қозғалыс
- K: Қозғалыс кезінде жиі аялдау және жылына 15 000 км кем жүріс.

Стандартты техникалық қызмет көрсету кестесі (Еуропадан басқа, бензинді қозғалтқыш)

ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ МЕРЗІМДІЛІГІ	Айлар	12	24	36	48	60	72	84	96
	ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ПОЗИЦИЯСЫ	Миль x 1 000	10	20	30	40	50	60	70
	Км x 1 000	15	30	45	60	75	90	105	120
Жетекті белдіктер *1			I		I		I		I
Мотор майы және қозғалтқыштың май сүзгісі*2 *3	Таяу Шығыс елдерінен басқа *4, Орталық және Оңтүстік Америка *5	R	R	R	R	R	R	R	R
	Таяу Шығыс елдері үшін *4, Орталық және Оңтүстік Америка *5	Әрбір 10 000 км (6 000 миль) немесе 12 ай сайын ауыстыру							
Отын қоспалары *6	Таяу Шығыс елдерінен басқа *4, Орталық және Оңтүстік Америка *5	Әрбір 15 000 км (10 000 миль) немесе 12 ай сайын қосу							
	Таяу Шығыс елдері үшін *4, Орталық және Оңтүстік Америка *5	Әрбір 10 000 км (6 000 миль) немесе 12 ай сайын құйып тұрыңыз							

I : Тексеру және қажет болған жағдайда реттеу, жөндеу, тазалау немесе ауыстыру R: ауыстыру.

*1: Жетек белдігінің тартқышын, бағыттаушы дөңгелекті және генератор шкивін тексеріңіз. Қажет болса, жөндеңіз немесе ауыстырыңыз.

*2: Мотор майының деңгейін және кемудің болуын әрбір 500 км (350 миль) сайын немесе ұзақ сапар алдында тексеріңіз.

*3: Мотор майының деңгейін үнемі тексеріп, тиісті түрде ұстап тұру керек. Май деңгейі жеткіліксіз автокөлікті пайдалану қозғалтқыштың зақымдануына әкелуі мүмкін; мұндай зақымдануға кепілдік міндеттемелер қолданылмайды.

*4: Middle East includes India, Iran, Libya, Algeria, Sudan, Morocco, Tunisia and Egypt.

*5: Орталық және Оңтүстік Америка Бразилияны және т. б. қамтиды.

*6: Егер жоғары сапалы бензин (отын қоспаларын қоса алғанда), отын бойынша еуропалық стандарттардың талаптарына (EN 228) немесе басқа да ұқсас талаптарға сәйкес келмеген жағдайда, қоспаның бір бөтелкесін қосу ұсынылады. Қоспаларды HYUNDAI ресми дилерінен сатып алуға болады. Сол жерде оларды пайдалану бойынша ұсыныстар алуға болады. Әр түрлі қоспаларды араластырмаңыз.

Стандартты техникалық қызмет көрсету кестесі (Еуропадан басқа, бензинді қозғалтқыш) (Жалғасы)

ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ МЕРЗІМДІЛІГІ	Айлар	12	24	36	48	60	72	84	96
	Миль x 1 000	10	20	30	40	50	60	70	80
	Км x 1 000	15	30	45	60	75	90	105	120
Қызмет көрсету позициясы	Таяу Шығыс елдерінен басқа ^{*4} , Орталық және Оңтүстік Америка ^{*5}	I	I	R	I	I	R	I	I
	Таяу Шығыс елдері үшін ^{*4} , Орталық және Оңтүстік Америка ^{*5}	R	R	R	R	R	R	R	R
Оталдыру шамдары	2,4 MPI/GDI, 3,5 MPI	Әрбір 160 000 км (100 000 миль) * 7 немесе 120 ай сайын ауыстырыңыз							
Бу құбыршегіжәне отын бағының құйма қылтасының қақпағы					I				I
Отын бағының ауа сүзгісі			I		R		I		R
Отын сүзгісі ^{*8}			I		R		I		R

I : Тексеру және қажет болған жағдайда реттеу, жөндеу, тазалау немесе ауыстыру R: ауыстыру.

^{*4}: Middle East includes India, Iran, Libya, Algeria, Sudan, Morocco, Tunisia and Egypt.

^{*5}: Орталық және Оңтүстік Америка Бразилияны және т. б. қамтиды.

^{*7}: Ыңғайлы болу үшін ауыстыру басқа техникалық қызмет көрсету пункттерін орындау кезінде жүргізілуі мүмкін.

^{*8} : Отын сүзгісі қызмет көрсетуге жатпайды деп есептеледі, алайда осы техникалық қызмет көрсету кестесі үшін отын сапасына байланысты мерзімді тексеруді орындау ұсынылады. Отын шығынын шектеу, помпаж, қуатты жоғалту, қиын іске қосу және т. б. сияқты кейбір маңызды проблемалар болса, техникалық қызмет көрсету кестесіне қарамастан, отын сүзгісін дереу ауыстырыңыз және толық ақпарат алу үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласыңыз.

Стандартты техникалық қызмет көрсету кестесі (бензинді қозғалтқыш, Еуропадан басқа) (Жалғасы)

ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ МЕРЗІМДІЛІГІ Қызмет көрсету позициясы	Айлар	12	24	36	48	60	72	84	96
	Миль x 1 000	10	20	30	40	50	60	70	80
	Км x 1 000	15	30	45	60	75	90	105	120
Отын құбырлары, шлангілер мен қосылыстар									
Салқындату жүйесі	"Салқындатқыш сұйықтықтың деңгейін және оның ағып кетуін" тексеруді күн сайын жүргізу керек. Бірінші тексеруді 60 000 км (40 000 миль) немесе 48 айдан кейін жүргізу қажет. Содан кейін тексеруді әрбір 30 000 км (20 000 миль) немесе 24 ай сайын жүргізу қажет								
Қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығы *9	Бірінші ауыстыруды 200 000 км (120 000 миль) немесе 120 айдан кейін жүргізу қажет: содан кейін ауыстыруды әрбір 40 000 км (25 000 миль) немесе 24 ай сайын жүргізу қажет *7								
Аккумулятор батареясының жағдайы	Таяу Шығыс елдері үшін	Әрбір 10 000 км (6 200 миль) немесе 6 ай сайын тексеруді жүргізіңіз							
	Таяу Шығыс елдерінен басқа								
Түтіктер, шлангілер және тежегіштердің қосылыстары									

Г : Тексеру және қажет болған жағдайда реттеу, жөндеу, тазалау немесе ауыстыру R: ауыстыру.

*7 : Ыңғайлы болу үшін ауыстыру басқа техникалық қызмет көрсету пункттерін орындау кезінде жүргізілуі мүмкін.

*9 : Салқындатқыш сұйықтықты қосқан кезде, автокөлік үшін деиондалған немесе жұмсартылған суды ғана пайдаланыңыз. Ешқашан қатты суды зауытта құйылған салқындатқыш сұйықтықпен араластырмаңыз. Салқындатқыш сұйықтықтың тиісті емес қоспасы қозғалтқыштың елеулі бұзылуына немесе зақымдануына әкелуі мүмкін. Ыңғайлы болу үшін ауыстыру басқа техникалық қызмет көрсету пункттерін орындау кезінде жүргізілуі мүмкін.

Стандартты техникалық қызмет көрсету кестесі (бензинді қозғалтқыш, Еуропадан басқа) (Жалғасы)

Техникалық қызмет көрсету мерзімділігі	Айлар	12	24	36	48	60	72	84	96
	Миль x 1 000	10	20	30	40	50	60	70	80
	Км x 1 000	15	30	45	60	75	90	105	120
Қызмет көрсету позициясы									
Тұрақ тежегіші (бар болса)		I	I	I	I	I	I	I	I
Тежегіш сұйықтығы / ілінісу гидрожетегінің сұйықтығы		I	I	I	I	I	I	I	I
Тежегіш дискілер мен қалыптар		I	I	I	I	I	I	I	I
Рөлдік механизмнің рейкасы, тартымы және тысы		I	I	I	I	I	I	I	I
Кардан білігі және қаптары			I		I		I		I
Шиналар (қысым және протектордың тозуы)		I	I	I	I	I	I	I	I
Алдыңғы аспаның шарлы топсалары		I	I	I	I	I	I	I	I
Ауаны баптау жүйесініңсуық агенті		I	I	I	I	I	I	I	I
Кондиционер компрессоры		I	I	I	I	I	I	I	I
Климат-бақылау жүйесініңауа сүзгісі		R	R	R	R	R	R	R	R
МБАҚ үшін сұйықтық *10					I				I

I : Тексеру және қажет болған жағдайда реттеу, жөндеу, тазалау немесе ауыстыру

R: ауыстыру.

*10 : Manual transmission fluid should be changed anytime they have been submerged in water.

Стандартты техникалық қызмет көрсету кестесі (бензинді қозғалтқыш, Еуропадан басқа) (Жалғасы)

ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ МЕРЗІМДІЛІГІ	Айлар	12	24	36	48	60	72	84	96
	Миль x 1 000	10	20	30	40	50	60	70	80
	Қызмет көрсету позициясы	Км x 1 000	15	30	45	60	75	90	105
АБАҚ үшін сұйықтық	Тексеру және сервистік қызмет көрсету талап етілмейді								
Клапанды саңылау *11									
Шығару жүйесі									
Тарату қорабының майы (4WD) *12									
Артқы дифференциал майы (4WD) *12									
Кардан білігі (4WD)									
ЭРА ГЛОНАСС жүйесі									
ЭРА ГЛОНАСС жүйесі батареясы (бар болса)	Әрбір 3 жыл сайын ауыстыру								

I : Тексеру және қажет болған жағдайда реттеу, жөндеу, тазалау немесе ауыстыру

R: ауыстыру.

*11 : Клапандардан және/немесе қозғалтқыш дірілінен жоғары шудың болуын тексеріп, қажет болған жағдайда, реттеуді орындаңыз.

Жүйені тексеру үшін HYUNDAI ресми дилерлік орталығына бару ұсынылады.

*12 : Тарату қорабының майы мен дифференциал майын осы бөлшектер суға әр батқаннан кейін ауыстыру қажет.

Ауыр жағдайларда пайдалану және аз мөлшердегі автокөлік жүрісі кезінде техникалық қызмет көрсету — бензинді қозғалтқыш (Еуропаны қоспағанда)

Төменде көрсетілген позицияларға техникалық қызмет көрсету көбінесе ауыр жағдайларда пайдаланылатын автокөліктерде жиі орындалуы тиіс.

Техникалық қызмет көрсетудің тиісті кезеңділігін төмендегі тараудан қараңыз.

R: ауыстыру. I : Тексеру және қажет болған жағдайда реттеу, жөндеу, тазалау немесе ауыстыру

Қызмет көрсету позициясы		Maintenance operation	Техникалық қызмет көрсету мерзімділігі	Жүргізу шарттары
Мотор майы және қозғалтқыштың май сүзгісі	Таяу Шығыс елдерінен басқа ^{*1} , Орталық және Оңтүстік Америка ^{*2}	R	Әрбір 7 500 км (4 500 миль) немесе 6 ай сайын ауыстырыңыз	A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K
	Таяу Шығыс елдері үшін ^{*1} , Орталық және Оңтүстік Америка ^{*2}		әрбір 5 000 км (3 000 миль) немесе 6 ай сайын	
Ауа сүзгісі		R	Жиі ауыстырыңыз Жағдайларға байланысты	C, E
Оталдыру шамдары		R	Жиі ауыстырыңыз Жағдайларға байланысты	B, H
Рөлдік механизмнің рейкасы, тартымы және тысы		I	Жиі тексеріңіз Жағдайларға байланысты	C, D, E, F, G
Алдыңғы аспаның шарлы топсалары		I	Жиі тексеріңіз Жағдайларға байланысты	C, D, E, F, G
Тежегіш дискілер мен қалыптар, суппорттар мен роторлар		I	Жиі тексеріңіз Жағдайларға байланысты	C, D, E, G, H
Тұрақ тежегіші (бар болса)		I	Жиі тексеріңіз Жағдайларға байланысты	C, D, G, H
Кардан білігі және қаптар		I	Жиі тексеріңіз Жағдайларға байланысты	C, D, E, F, G, H, I, J

*1 : Таяу Шығыс Үндістан, Иран, Ливия, Алжир, Судан, Марокко, Тунис және Египетті қамтиды.

*2 : Орталық және Оңтүстік Америка Бразилияны және т. б. қамтиды.

Қызмет көрсету позициясы	Қызмет көрсету операциясы	Техникалық қызмет көрсету мерзімділігі	Жүргізу шарттары
Климат-бақылау жүйесінің ауа сүзгісі	R	Жиі ауыстырыңыз Жағдайларға байланысты	C, E, G
МБАҚ үшін сұйықтық	R	Әрбір 120 000 км (80 000 миль)	C, D, E, F, G, H, I, J
АБАҚ үшін сұйықтық	R	Әрбір 100 000 км (62 000 миль)	A, C, D, E, F, G, H, I, J
Тарату қорабының майы (4WD)	R	Әрбір 120 000 км (80 000 миль)	C, D, E, G, H, I, J
Артқы дифференциал майы (4WD)	R	Әрбір 120 000 км (80 000 миль)	C, D, E, G, H, I, J
Кардан білігі (4WD)	I	Жиі тексеріңіз Жағдайларға байланысты	C, D, E, F, G, H, I, J
ЭРА ГЛОНАСС жүйесі	I	Әрбір 7500 км (4650 миль) немесе 6 ай сайын тексеру	A, L

Пайдаланудың қатаң шарттары

- A: Нөлден төмен температура кезінде 16 км-ден (10 миль) кем немесе қалыпты температура кезінде 8 км-ден (5 миль) кем қысқа қашықтықта бірнеше рет ауыстыру
- B: Қозғалтқыштың бос жүрістегі ұзақ жұмысы немесе алыс қашықтыққа аз жылдамдықпен қозғалыс
- C: Тегіс емес, шаңдалған, ластанған жолда, жабылмаған жолда немесе қиыршық тас немесе тұз себілген жолдағы қозғалыс
- D: Тұз немесе басқа да коррозиялық материалдар пайдаланылатын жерлермен қозғалу немесе өте суық ауа райындағы қозғалыс

- E: Қатты шаңдану жағдайындағы қозғалыс
- F: Аса жүктелген жолдармен жүру
- G: Тауға, таудан немесе тау жолдарымен жиі жүру
- H: Тіркемені сүйреу немесе тұрғын тіркемені немесе төбедегі жүксалғышты пайдалану
- I: Патрульдік автокөлік, такси, коммерциялық автокөлік немесе сүйреткіш ретінде пайдалану
- J: 170 км /сағ (106 миль / сағ) жоғары жылдамдықпен қозғалыс
- K: Қозғалыс кезінде жиі тоқтайтын және орнынан қозғалатын қозғалыс
- L: Жиі тоқтайтын қозғалыс жағдайында жүру

Стандартты техникалық қызмет көрсету кестесі (дизель қозғалтқышы, Еуропа үшін)

ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ МЕРЗІМДІЛІГІ	Айлар	24	48	72	96	120	144	168	192
	Қызмет көрсету позициясы	Миль x 1 000	20	40	60	80	100	120	140
	Км x 1 000	30	60	90	120	150	180	210	240
Жетекті белдіктер *1	Бірінші рет 90 000 км (60 000 миль) немесе 72 ай сайын, одан әрі — әрбір 30 000 км (20 000 миль) немесе 24 ай сайын тексеру								
Мотор майы және қозғалтқыштың май сүзгісі** *2 *3 *4	R	R	R	R	R	R	R	R	R
Ауа сүзгісі	I	R	I	R	I	R	I	R	I
Отын құбырлары, шлангілер мен қосылыстар	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Отын сүзгісінің ауыстырмалы картриджі*5	I	R	I	R	I	R	I	R	I
Салқындату жүйесі	"Салқындатқыш сұйықтықтың деңгейін және оның ағып кетуін" тексеруді күн сайын жүргізу керек. Бірінші тексеруді 60 000 км (40 000 миль) немесе 48 айдан кейін жүргізу қажет содан кейін тексеруді әрбір 30 000 км (20 000 миль) немесе 24 ай сайын жүргізу қажет								

I : Тексеру және қажет болған жағдайда реттеу, жөндеу, тазалау немесе ауыстыру R: ауыстыру немесе алмастыру.

** : Мотор майының деңгейін үнемі тексеріп, тиісті түрде ұстап тұру керек. Май деңгейі жеткіліксіз автокөлікті пайдалану қозғалтқыштың зақымдануына әкелуі мүмкін; мұндай зақымдануға кепілдік міндеттемелер қолданылмайды.

*1: Жетек белдігінің тартқышын, бағыттаушы дөңгелекті және генератор шкивин тексеріңіз. Қажет болса, жөндеу немесе ауыстыру жүргізіңіз.

*2: Мотор майының деңгейін және кемудің болуын әрбір 500 км (350 миль) сайын немесе ұзақ сапар алдында тексеріңіз.

*3: Бұл техникалық қызмет көрсету кестесі отын сапасына байланысты. Ол тек "EN590 немесе осыған ұқсас" отын пайдалану кезінде ғана қолданылады. Егер дизель отының сипаттамасы EN590 стандартына сәйкес келмесе, ауыстыруды пайдаланудың қатаң (ауыр) жағдайлары үшін қызмет көрсету кестесіне сәйкес орындау қажет.

*4: Егер ұсынылған май қол жетімсіз болса, мотор майы мен қозғалтқыштың май сүзгісін әрбір 20 000 км немесе 12 ай сайын ауыстырыңыз.

*5: Бұл техникалық қызмет көрсету кестесі отын сапасына байланысты. Ол тек қана "EN590 немесе осыған ұқсас" отын пайдалану кезінде ғана қолданылады. Егер дизель отының сипаттамасы EN590 стандартына сәйкес келмесе, ауыстыруды жиі орындау керек. Отын шығынын шектеу, помпаж, қуатты жоғалту, қиын іске қосу және т.б. сияқты қауіпсіздікке байланысты кейбір маңызды проблемалар болған кезде техникалық қызмет көрсету кестесіне қарамастан, отын сүзгісін дереу ауыстыру керек. Қосымша ақпарат алу үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

Стандартты техникалық қызмет көрсету кестесі (дизель қозғалтқышы, Еуропа үшін) (Жалғасы)

ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ МЕРЗІМДІЛІГІ	Айлар	24	48	72	96	120	144	168	192
	Миль x 1 000	20	40	60	80	100	120	140	160
	Қызмет көрсету позициясы	Км x 1 000	30	60	90	120	150	180	210
Қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығы *6	Бірінші ауыстыруды 210 000 км (120 000 миль) немесе 10 жылдан кейін жүргізу қажет: содан кейін әрбір 30 000 км (20 000 миль) немесе 24 ай сайын ауыстыру қажет *7								
Аккумулятор батареясының жағдайы	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Түтіктер, шлангілер және тежегіштердің қосылыстары	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Тұрақ тежегіші (бар болса)	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Тежегіш сұйықтығы / ілінісу гидрожетегінің сұйықтығы	R	R	R	R	R	R	R	R	R
Тежегіш дискілер мен қалыптар	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Рөлдік механизмнің рейкасы, тартымы және тысы	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Кардан білігі және қаптары	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Шиналар (қысым және протектордың тозуы)	I	I	I	I	I	I	I	I	I

I : Тексеру және қажет болған жағдайда реттеу, жөндеу, тазалау немесе ауыстыру R: ауыстыру және алмастыру.

*6: Салқындатқыш сұйықтықты қосқан кезде, автокөлік үшін деиондалған немесе жұмсартылған суды ғана пайдаланыңыз. Ешқашан қатты суды зауытта құйылған салқындатқыш сұйықтықпен араластырмаңыз. Салқындатқыш сұйықтықтың тиісті емес қоспасы қозғалтқыштың елеулі бұзылуына немесе зақымдануына әкелуі мүмкін.

*7: Ыңғайлы болу үшін ауыстыру басқа техникалық қызмет көрсету пункттерін орындау кезінде жүргізілуі мүмкін.

**Стандартты техникалық қызмет көрсету кестесі (дизель қозғалтқышы, Еуропа үшін)
(Жалғасы)**

Қызмет көрсету позициясы	ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ МЕРЗІМДІЛІГІ	Айлар	24	48	72	96	120	144	168	192
		Миль x 1 000	20	40	60	80	100	120	140	160
		Км x 1 000	30	60	90	120	150	180	210	240
Ауаны баптау жүйесінің суық агенті			I	I	I	I	I	I	I	I
Кондиционер компрессоры			I	I	I	I	I	I	I	I
Климат-бақылау жүйесінің ауа сүзгісі			R	R	R	R	R	R	R	R
МБАҚ үшін сұйықтық *8				I		I		I		I
АБАҚ үшін сұйықтық			Тексеру және сервистік қызмет көрсету талап етілмейді							
Шығару жүйесі			I	I	I	I	I	I	I	I
Тарату қорабының майы (4WD) *8				I		I		I		I
Артқы дифференциал майы (4WD) *8				I		I		I		I
Кардан білігі (4WD)			I	I	I	I	I	I	I	I
Магистральдар, шлангілер және карбамид ерітіндісінің қосылыстары			I	I	I	I	I	I	I	I
Карбамид резервуарының қақпағы			I	I	I	I	I	I	I	I

I : Тексеру және қажет болған жағдайда реттеу, жөндеу, тазалау немесе ауыстыру

R: ауыстыру және алмастыру.

*8: Механикалық беріліс қорабының сұйықтығы, тарату қорабының майы және дифференциал майы оларға су тиген жағдайда ауыстыруды қажет етеді.

Ауыр жағдайларда пайдалану және аз мөлшердегі автокөлік жүрісі кезінде техникалық қызмет көрсету — дизель қозғалтқышы (Еуропа үшін)

Төменде көрсетілген позицияларға техникалық қызмет көрсету көбінесе ауыр жағдайларда пайдаланылатын автокөліктерде жиі орындалуы тиіс. Техникалық қызмет көрсетудің тиісті кезеңділігін төмендегі тараудан қараңыз.

R: Ауыстыру I: Тексеру және қажет болған жағдайда реттеу, жөндеу, тазалау немесе ауыстыру

Қызмет көрсету позициясы	Maintenance operation	Техникалық қызмет көрсету мерзімділігі	Жүргізу шарттары
Мотор майы және қозғалтқыштың май сүзгісі	R	Әрбір 15 000 км (10 000 миль) немесе 12 ай сайын ауыстыру	A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K
Ауа сүзгісі	R	Жиі ауыстырыңыз Жағдайларға байланысты	C, E
Рөлдік механизмнің рейкасы, тартымы және тысы	I	Жиі тексеріңіз Жағдайларға байланысты	C, D, E, F, G
Алдыңғы аспаның шарлы топсалары	I	Жиі тексеріңіз Жағдайларға байланысты	C, D, E, F, G
Тежегіш дискілер мен қалыптар, суппорттар мен роторлар	I	Жиі тексеріңіз Жағдайларға байланысты	C, D, E, G, H
Тұрақ тежегіші (бар болса)	I	Жиі тексеріңіз Жағдайларға байланысты	C, D, G, H
Кардан білігі және қаптар	I	Жиі тексеріңіз Жағдайларға байланысты	C, D, E, F, G, H, I, J

Қызмет көрсету позициясы	Maintenance operation	Техникалық қызмет көрсету мерзімділігі	Жүргізу шарттары
Климат-бақылау жүйесінің ауа сүзгісі	R	Жиі ауыстырыңыз Жағдайларға байланысты	C, E, G
МБАҚ үшін сұйықтық	R	Әрбір 120 000 км (80 000 миль)	C, D, E, F, G, H, I, J
АБАҚ үшін сұйықтық(if equipped)	R	Әрбір 90 000 км (60 000 миль)	A, C, D, E, F, G, H, I, K
Тарату қорабының майы (4WD)	R	Әрбір 120 000 км (80 000 миль)	C, D, E, G, H, I, J
Артқы дифференциал майы (4WD)	R	Әрбір 120 000 км (80 000 миль)	C, D, E, G, H, I, J
Кардан білігі (4WD)	I	Жиі тексеріңіз Жағдайларға байланысты	C, D, E, F, G, H, I, J

Пайдаланудың қатаң шарттары

- A: Нөлден төмен температура кезінде 16 км-ден (10 миль) кем немесе қалыпты температура кезінде 8 км-ден (5 миль) кем қысқа қашықтықта бірнеше рет ауыстыру
- B: Қозғалтқыштың бос жүрістегі ұзақ жұмысы немесе алыс қашықтыққа аз жылдамдықпен қозғалыс
- C: Тегіс емес, шаңдалған, ластанған жолда, жабылмаған жолда немесе қиыршық тас немесе тұз себілген жолдағы қозғалыс
- D: Тұз немесе басқа да коррозиялық материалдар пайдаланылатын жерлермен қозғалу немесе өте суық ауа райындағы қозғалыс

- E: Қатты шаңдану жағдайындағы қозғалыс
- F: Аса жүктелген жолдармен жүру
- G: Тауға, таудан немесе тау жолдарымен жиі жүру
- H: Тіркемені сүйреу немесе тұрғын тіркемені немесе төбедегі жүксалғышты пайдалану
- I: Патрульдік автокөлік, такси, коммерциялық автокөлік немесе сүйреткіш ретінде пайдалану
- J: 170 км /сағ (106 миль / сағ) жоғары жылдамдықпен жүру
- K: Қозғалыс кезінде жиі аялдау және жылына 15 000 км-ден кем жүріс.

Стандартты техникалық қызмет көрсету кестесі (Еуропадан басқа, дизель қозғалтқышы)

Техникалық қызмет көрсету мерзімділігі	Айлар	12	24	36	48	60	72	84	96	
	ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ПОЗИЦИЯСЫ	Миль x 1 000	10	20	30	40	50	60	70	80
		Км x 1 000	15	30	45	60	75	90	105	120
Жетекті белдіктер *1	Ресейден басқа	Бірінші рет 80 000 км (50 000 миль) немесе 48 ай сайын, одан әрі — әрбір 20 000 км (12 500 миль) немесе 12 ай сайын тексеру								
	Ресей үшін	Бірінші тексеру 90 000 км (60 000 миль) немесе 48 ай сайын жүргізіледі; содан кейін-әрбір 30 000 км (20 000 миль) немесе 24 ай сайын								
Мотор майы және қозғалтқыштың май сүзгісі *2 *3	Ресейден басқа	Әр 10 000 км (6 000 миль) немесе 12 ай сайын ауыстыруды орындау								
	Ресей үшін	Әрбір 15 000 км (10 000 миль) немесе 12 ай сайын ауыстыру								
Ауа сүзгісі	Таяу Шығысты қоспағанда	I	I	R	I	I	R	I	I	
	Таяу Шығыс үшін	R	R	R	R	R	R	R	R	
Отын құбырлары, шлангілер мен қосылыстар			I		I		I		I	

I : Тексеру және қажет болған жағдайда реттеу, жөндеу, тазалау немесе ауыстыру R: ауыстыру.

*1 : Жетек белдігінің тартқышын, бағыттаушы дөңгелекті және генератор шкивин тексеріңіз. Қажет болса, жөндеңіз немесе ауыстырыңыз.

*2 : Мотор майының деңгейін және кемудің болуын әрбір 500 км (350 миль) сайын немесе ұзақ сапар алдында тексеріңіз.

*3 : Мотор майының деңгейін үнемі тексеріп, тиісті түрде ұстап тұру керек. Май деңгейі жеткіліксіз автокөлікті пайдалану қозғалтқыштың зақымдануына әкелуі мүмкін; мұндай зақымдануға кепілдік міндеттемелер қолданылмайды.

*4 : Бұл техникалық қызмет көрсету кестесі отын сапасына байланысты. Ол тек "EN590 немесе осыған ұқсас" отын пайдалану кезінде ғана қолданылады. Егер дизель отынының сипаттамасы EN590 стандартына сәйкес келмесе, ауыстыруды жиі орындау керек. HYUNDAI компаниясы әрбір 7 500 км тексеруді және әрбір 15 000 км ауыстыруды орындауды ұсынады. Отын шығынын шектеу, помпаж, қуатты жоғалту, қиын іске қосу және т. б. сияқты қауіпсіздікке байланысты кейбір маңызды проблемалар болған кезде техникалық қызмет көрсету кестесіне қарамастан отын сүзгісін дереу ауыстыру керек. Қосымша ақпарат алу үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

Стандартты техникалық қызмет көрсету кестесі (Еуропадан басқа, дизель қозғалтқышы) (Жалғасы)

ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ МЕРЗІМДІЛІГІ	Айлар	12	24	36	48	60	72	84	96
	ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ПОЗИЦИЯСЫ	Миль x 1 000	10	20	30	40	50	60	70
	Км x 1 000	15	30	45	60	75	90	105	120
Салқындату жүйесі	"Салқындатқыш сұйықтықтың деңгейін және оның ағып кетуін" тексеруді күн сайын жүргізу керек. Бірінші тексеруді 60 000 км (40 000 миль) немесе 48 ай сайын жүргізу қажет; содан кейін тексеруді әрбір 30 000 км (20 000 миль) немесе 24 ай сайын жүргізу қажет								
Қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығы *6	Бірінші ауыстыруды 200 000 км (120 000 миль) немесе 120 айдан кейін жүргізу қажет; содан кейін ауыстыруды әрбір 40 000 км (25 000 миль) немесе 24 ай сайын жүргізу қажет *5								
Аккумулятор батареясының жағдайы	Таяу Шығыс елдері үшін	Әрбір 10 000 км (6 200 миль) немесе 6 ай сайын тексеріп тұрыңыз							
	Таяу Шығыс елдерінен басқа								
Түтіктер, шлангілер және тежегіштердің қосылыстары									
Тұрақ тежегіші (бар болса)									
Тежегіш сұйықтығы / ілінісу гидрожетегінің сұйықтығы									
Тежегіш дискілер мен қалыптар									

l : Тексеру және қажет болған жағдайда реттеу, жөндеу, тазалау немесе ауыстыру R: ауыстыру және алмастыру.

*5: Ыңғайлы болу үшін ауыстыру басқа техникалық қызмет көрсету пункттерін орындау кезінде жүргізілуі мүмкін.

*6 : Салқындатқыш сұйықтықты қосқан кезде, автокөлік үшін деиондалған немесе жұмсартылған суды ғана пайдаланыңыз. Ешқашан қатты суды зауытта құйылған салқындатқыш сұйықтықпен араластырмаңыз. Салқындатқыш сұйықтықтың тиісті емес қоспасы қозғалтқыштың елеулі бұзылуына немесе зақымдануына әкелуі мүмкін. Ыңғайлы болу үшін ауыстыру басқа техникалық қызмет көрсету пункттерін орындау кезінде жүргізілуі мүмкін.

Стандартты техникалық қызмет көрсету кестесі (Еуропадан басқа, дизель қозғалтқышы) (Жалғасы)

ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ МЕРЗІМДІЛІГІ	Айлар	12	24	36	48	60	72	84	96
	Миль x 1 000	10	20	30	40	50	60	70	80
ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ПОЗИЦИЯСЫ	Км x 1 000	15	30	45	60	75	90	105	120
Рөлдік механизмнің рейкасы, тартымы және тысы		I	I	I	I	I	I	I	I
Кардан білігі және қаптары			I		I		I		I
Шиналар (қысым және протектордың тозуы)		I	I	I	I	I	I	I	I
Алдыңғы аспаның шарлы топсалары		I	I	I	I	I	I	I	I
Ауаны баптау жүйесінің суық агенті		I	I	I	I	I	I	I	I
Кондиционер компрессоры		I	I	I	I	I	I	I	I
Климат-бақылау жүйесінің ауа сүзгісі		R	R	R	R	R	R	R	R
МКПП үшін сұйықтық ^{*7}					I				I
АКПП үшін сұйықтық	Тексеру және сервистік қызмет көрсету талап етілмейді								
Шығару жүйесі			I		I		I		I
Тарату қорабының майы (4WD) ^{*7}					I				I
Артқы дифференциал майы (4WD) ^{*7}					I				I

I : Тексеру және қажет болған жағдайда реттеу, жөндеу, тазалау немесе ауыстыру

R: ауыстыру және алмастыру.

^{*7}: Механикалық беріліс қорабының сұйықтығы, тарату қорабының майы және дифференциал майы оларға су тиген жағдайда ауыстыруды қажет етеді.

Ауыр жағдайларда пайдалану және аз мөлшердегі автокөлік жүрісі кезінде техникалық қызмет көрсету — дизельді қозғалтқыш (Еуропаны қоспағанда)

Төменде көрсетілген позицияларға техникалық қызмет көрсету көбінесе ауыр жағдайларда пайдаланылатын автокөліктерде жиі орындалуы тиіс. Техникалық қызмет көрсетудің тиісті кезеңділігін төмендегі тараудан қараңыз.

R: Ауыстыру I: Тексеру және қажет болған жағдайда реттеу, жөндеу, тазалау немесе ауыстыру

Қызмет көрсету позициясы		Қызметкөрсету операциясы	Техникалық қызмет көрсету мерзімділігі	Жүргізу шарттары
Мотор майы және қозғалтқыштың май сүзгісі	Ресейден басқа	R	әрбір 5 000 км (3 000 миль) немесе 6 ай	A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K
	Ресей үшін		әрбір 7 500 км (4 500 миль) немесе 6 ай	
Ауа сүзгісі		R	Жиі ауыстырыңыз Жағдайларға байланысты	C, E
Рөлдік механизмнің рейкасы, тартымы және тысы		I	Жиі тексеріңіз Жағдайларға байланысты	C, D, E, F, G
Алдыңғы аспаның шарлы топсалары		I	Жиі тексеріңіз Жағдайларға байланысты	C, D, E, F, G
Тежегіш дискілер мен қалыптар, суппорттар мен роторлар		I	Жиі тексеріңіз Жағдайларға байланысты	C, D, E, G, H
Тұрақ тежегіші (бар болса)		I	Жиі тексеріңіз Жағдайларға байланысты	C, D, G, H
Кардан білігі және қаптар		I	Жиі тексеріңіз Жағдайларға байланысты	C, D, E, F, G, H, I, J
Климат-бақылау жүйесінің ауа сүзгісі		R	Заменять чаще В зависимости от условий	C, E, G

Қызмет көрсету позициясы	Қызметкөрсету операциясы	Техникалық қызмет көрсету мерзімділігі	Жүргізу шарттары
МБАҚ үшін сұйықтық	R	Әрбір 120 000 км (80 000 миль)	C, D, E, F, G, H, I, J
АБАҚ үшін сұйықтық (if equipped)	R	Әрбір 100 000 км (62 000 миль)	A, C, D, E, F, G, H, I, K
Тарату қорабының майы (4WD)	R	Әрбір 120 000 км (80 000 миль)	C, D, E, G, H, I, J
Артқы дифференциал майы (4WD)	R	Әрбір 120 000 км (80 000 миль)	C, D, E, G, H, I, J
Кардан білігі (4WD)	R	Жиі тексеріңіз Жағдайларға байланысты	C, D, E, F, G, H, I, J
ЭРА ГЛОНАСС жүйесі	I	Әрбір 7500 км (4650 миль) немесе 6 ай сайын тексеру	A, L

Пайдаланудың қатаң (ауыр) жағдайлары

- A: Нөлден төмен температура кезінде 16 км-ден (10 миль) кем немесе қалыпты температура кезінде 8 км-ден (5 миль) кем қысқа қашықтықта бірнеше рет ауыстыру
- B: Қозғалтқыштың бос жүрістегі ұзақ жұмысы немесе алыс қашықтыққа аз жылдамдықпен қозғалыс
- C: Тегіс емес, шаңдалған, ластанған жолда, жабылмаған жолда немесе қиыршық тас немесе тұз себілген жолдағы қозғалыс
- D: Тұз немесе басқа да коррозиялық материалдар пайдаланылатын жерлермен қозғалу немесе өте суық ауа райындағы қозғалыс

- E: Қатты шаңдану жағдайындағы қозғалыс
- F: Аса жүктелген жолдармен жүру
- G: Тауға, таудан немесе тау жолдарымен жиі жүру
- H: Тіркемені сүйреу немесе тұрғын тіркемені немесе төбедегі жүксалғышты пайдалану
- I: Патрульдік автокөлік, такси, коммерциялық автокөлік немесе сүйреткіш ретінде пайдалану
- J: 170 км /сағ (106 миль / сағ) жоғары жылдамдықпен жүру
- K: Қозғалыс кезінде жиі тоқтайтын және орнынан қозғалатын қозғалыс
- L: Жиі тоқтайтын қозғалыс жағдайында жүру

МЕРЗІМДІК ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ПОЗИЦИЯЛАРЫ

Мотор майы және сүзгі

Мотор майы мен сүзгіні техникалық қызмет көрсету кестесінде көрсетілген интервалдар арқылы ауыстыру қажет. Егер автокөлікті пайдалану ауыр жағдайларда жүргізілсе, онда май мен сүзгілерді ауыстыру жиі жүргізілуі қажет.

Жетекті белдіктер

Барлық жетекті белдіктерді ойықтардың, жарықтардың, тозудың немесе май сіңдірудің болуына тексеріп, қажет болған жағдайда ауыстырыңыз. Жетек белдіктерінің керілуін тұрақты тексеру және сәйкес келмеген жағдайда реттеу қажет.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Белдікті тексеру кезінде оталдыру кілті бұғаттау, ажырату немесе АСС (қосалқы жабдық) күйіне орнатылуы тиіс.

Отын құбырлары, отын шлангері және қосылыстар

Отын желілерін, отын шлангаларын және қосылыстарды ағу және зақымданудың болуын немесе болмауын тексеріңіз. Отын құбырларын, отын шлангілерін және қосылыстарды HYUNDAI дилерінен ауыстыруды ұсынамыз.

Отын сүзгісі (ауыспалы картридж)

Бітеліп қалған отын сүзгісі көлік құралының қозғалыс жылдамдығын шектеуі, зиянды заттардың шығарылуын азайту жүйесінің зақымдануын тудыруы және қозғалтқышты іске қосуды қиындатуы мүмкін. Сүзгі корпусында механикалық қоспалардың едәуір саны жиналған жағдайда отын сүзгісін ауыстыру қажет.

Жаңа отын сүзгісін орнатқаннан кейін дизель қозғалтқышын отын жүйесінің тұмшалылығына тексеру үшін бірнеше минутқа іске қосу керек. Отын сүзгісін HYUNDAI ресми дилерімен ауыстырылуы ұсынылады.

Бу шлангы және отын бағының құймалы қылтысының қақпағы

Бу құбыры мен отын құю қылтасының қақпақтарын қызмет көрсету кестесінде көрсетілген аралыққа сәйкес тексеру қажет. Бу құбыры мен отын құю қылтасының қақпағы тиісті түрде ауыстырылғанына көз жеткізіңіз.

Картердің желдеткішінің вакуумдық шлангілері (бар болса)

Шлангтардың бетін қыздыру және/немесе механикалық зақымдануына тексеріңіз. Қатты немесе нәзік беті, жарықшақтар, кесінділер, сұрту және шлангтың шамадан тыс кебуі оның жай-күйінің нашарлауын көрсетеді. Ең көп жылу көздеріне жақын орналасқан шлангтың бөліктеріне, мысалы, шығару коллекторы.

Шлангтардың төселуін тексеріңіз және олардың қозғалтқыштың ыстық, өткір немесе қозғалмалы бөлшектерімен жанаспайтынына көз жеткізіңіз. Қамыттар мен қосқыш муфталар сияқты шлангтардың барлық бекіткіш элементтерін тексеріңіз, олардың сенімді бекітілгеніне көз жеткізіңіз, сондай-ақ ағуын тексеріңіз. Шлангтардың жай-күйінің нашарлауы немесе зақымдануы анықталған жағдайда оларды дереу ауыстыру қажет.

Ауа сүзгісі

Әуе сүзгісін HYUNDAI ресми дилерінен ауыстыру ұсынылады.

Қыздыру шамдары (бензинді қозғалтқыш үшін)

Міндетті түрде, дұрыс жылу диапазоны бар оталдыру шамдарын орнатыңыз.

АБАЙЛАҢЫЗ

Ыстық қозғалтқыш үстінде оталдыру шамдарын ажырату және тексеруді өткізбеу қажет. Бұл күйіктің себебі болуы мүмкін.

Клапанды саңылау (бензинді қозғалтқыш үшін)

Клапандардың шамадан тыс шуының және (немесе) қозғалтқыштың дірілінің болуын тексеру және қажет болса, реттеу керек. Жүйеге қызмет көрсету үшін HYUNDAI уәкілетті дилеріне жүгіну ұсынылады.

Салқындату жүйесі

Радиатор, салқындатқыш сұйықтыққа арналған резервуар және қосылыстар сияқты бөлшектерді ағулар мен зақымдануларға тексеріңіз. Зақымдалған бөлшектерді ауыстырыңыз.

Қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығы

Салқындатқыш сұйықтықты техникалық қызмет көрсету кестесінде көрсетілген интервалдарға сәйкес ауыстыру қажет.

МБАҚ сұйықтық болса) үшін (бар

МБАҚ сұйықтығын техникалық қызмет көрсету кестесіне сәйкес тексеріңіз.

Автоматты беріліс қорабының трансмиссиялық сұйықтығы (бар болса)

Қалыпты пайдалану кезінде АБАҚ үшін сұйықтықты тексеру қажет емес.

АБАҚ сұйықтығын ауыстыру үшін техникалық қызмет көрсету кестесіне сәйкес HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

i Ақпарат

Автоматты беріліс қорабының жаңа сұйықтығының жаңа түсі - қызыл түсі.

Көлік құралын пайдалану кезінде сұйықтық біртіндеп қарайып бастайды.

Бұл қалыпты жағдай болып саналады. Түсінің өзгеруіне байланысты сұйықтықты ауыстыруға болмайды.

HAZARDA ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Ұсынылған сұйықтықтардың ішінде көрсетілмеген сұйықтықты пайдалану жұмыстың жаңылуына және беріліс қорабының ақаулығына әкелуі мүмкін.

АБАҚ үшін тек арнайы арналған сұйықтықтарды пайдалану керек.

(8-ші тараудағы «Ұсынылған майлар мен көлемдер» бөлімін қараңыз)

Тежегіш шлангілер мен сымдар

Орнатудың дұрыстығын, сондай-ақ тозудың, жарықтың, жай-күйінің нашарлауы мен кемуінің болуын көзбен шолып тексеріңіз. Барлық бүлінген бөлшектерді дереу ауыстырыңыз.

Тежегіш сұйықтығы / ілінісу гидрожетегінің сұйықтығы (бар болса)

Тиісті бақтағы ілініс гидрожетектің тежегіш сұйықтығының/сұйықтығының деңгейін тексеріңіз. Деңгей бактың қабырғасындағы MIN (минимум) және MAX (максимум) белгілері арасында болуы тиіс. DOT 3 немесе DOT 4 сипаттарына сәйкес гидравликалық тежегіш сұйықтығын ғана пайдаланыңыз.

Тұрақ тежегіші

Тұрақ тежегіші мен тростарды қоса алғанда, тұрақ тежегіш жүйесін тексеріңіз.

Тежегіш қалыптар, суппорттар және роторлар

Тежегіш қалыптарын шамадан тыс тозу мәніне, дискілерді соғуға және тозуға, суппорттарды сұйықтықтың ағуына қарап шығыңыз.

Тежегіш қалыптардың немесе жапсырмалардың тозуын тексеру туралы толығырақ HYUNDAI компаниясының веб-сайтынан қараңыз.

[\(<http://service.hyundai-motor.com>\)](http://service.hyundai-motor.com)

Аспаны бекіту бұрандалары

Аспаның қосу элементтерін әлсіреу және зақымдану мәніне тексеріңіз. Көрсетілген орынға дейін тартыңыз.

Рөлдік механизмнің қорабы, жетек және төменгі иінтіректің шаң жинағышы /шар шарнирі

Автокөлікті тоқтатыңыз, қозғалтқышты өшіріңіз және рөлдік дөңгелектің еркін жүрісін тексеріңіз.

Тартқышты бүгілістер мен зақымданудың барына тексеріңіз. Тозаң қорғайтын қаптарды және топсалы қосылыстарды жай-күйінің нашарлауына, жарылуына және зақымданудың болуына тексеріңіз. Зақымдалған бөліктерді ауыстырыңыз.

Жетек білігі және шаң жинағыштар

Жетек біліктерін, тозаңдатқыштар мен қамыттарды сызаттар, жай-күйінің нашарлауы мен зақымдануын тексеріңіз. Зақымдалған бөлшектерді ауыстырыңыз және қажет болса, майлағышты ауыстырыңыз.

Кондиционер компрессоры/суық агент

Ауа баптау жүйесінің желілері мен қосылыстарын кему (ағып кетуге) және зақымдануға тексеріңіз.

МОТОР МАЙЫ

Мотор майының деңгейін тексеру (бензинді қозғалтқыш)

■ Қозғалтқыш 2,4

■ Қозғалтқыш 3,5

1. Автокөлік тегіс жерде тұрғанына көз жеткізіңіз.
2. Қозғалтқышты іске қосыңыз және оны қалыпты жұмыс температурасына дейін қыздырыңыз.
3. Қозғалтқышты тоқтатыңыз және май тұғырына май ағып кету үшін бірнеше минут күтіңіз (шамамен 5 минут).
4. Май деңгейінің көрсеткішін алып, оны мұқият сүртіңіз және тірелгенше салыңыз.
5. Май деңгейін көрсеткішін тағы бір рет шығарып, деңгейді тексеріңіз. Деңгей F (толық) және L (төмен) белгілері арасында болуы тиіс.
6. Егер деңгей төмен болса ("L"), жоғарғы деңгейге дейін майдың жеткілікті мөлшерін қосу қажет ("F" белгісіне дейін»).

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Радиатор шлангы

Майды тексеру немесе толтыру кезінде радиатордың шлангіне жанаспау үшін сақтық шараларын сақтаңыз, себебі оның температурасы күйдіретіндей өте жоғары болуы мүмкін.

НАЗАРДА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Резервуарды мотор майымен толтырмаңыз.
Бұл қозғалтқыштың зақымдануына әкелуі мүмкін.
- Мотор майын қосу немесе ауыстыру кезінде, оның төгілмеуін қадағалаңыз. Егер мотор майы мотор бөлігіне түссе, оны бірден сүртіңіз.
- Май деңгейінің көрсеткішін таза шүберекпен сүрту керек. Оның ластануы қозғалтқыштың зақымдануына әкелуі мүмкін.

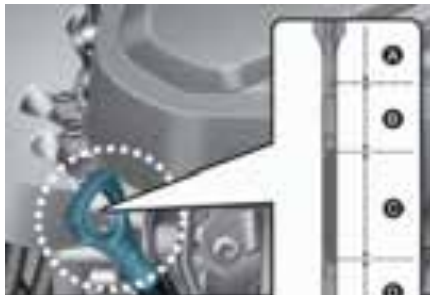

OTM078022L

Көрсетілген мотор майын ғана пайдаланыңыз.

(8-ші тараудағы «Ұсынылған майлар мен көлемдер» бөлімін қараңыз)

Мотор майының деңгейін тексеру (бензинді қозғалтқыш)

Сурет	Қажетті әрекет
OTM078060	
Диапазон (A)	HYUNDAI ресми дилеріне хабарласыңыз.
Диапазон (B)	Мотор майын құймаңыз.
Диапазон (C)	Жеткілікті. Майды қосымша тағыда құйыңыз, бірақ май деңгейі C деңгейінен аспауын қадағалаңыз.
Диапазон (D)	Міндетті түрде майды қосымша тағыда құйыңыз, бірақ ол C диапазонынан аспауын қадағалаңыз.

1. Май өндірушісінің барлық сақтық шараларын сақтаңыз.
2. Көлік құралы тегіс алаңда орнатылуы тиіс, селектор Р (тұрақ) күйіне орнатылуы және тұрақ тежегіші қосылуы тиіс. Мүмкін болса, дөңгелектер құлыпталуы тиіс.
3. Қозғалтқышты іске қосу және оны қалыпты жұмыс температурасына дейін қыздырыңыз.
4. Қозғалтқышты тоқтатыңыз және май тұғырына май ағып кету үшін бірнеше минут күтіңіз (шамамен 5 минут).
5. Май деңгейінің көрсеткішін тағы бір рет шығарып, деңгейді тексеріңіз.
6. Деңгей С диапазонында болуы тиіс. Егер май деңгейі D диапазонында болса, деңгей С диапазонына дейін көтерілу үшін мотор майын тағыда құйыңыз.

OTM078061

7. Егер деңгей төмен болса ("L"), майдың жеткілікті мөлшерін қосу ("F" белгісіне дейін). Артық толтыруға жол берілмейді.

Көрсетілген мотор майын ғана пайдаланыңыз.

(8-ші тараудағы «Ұсынылған майлар мен көлемдер» бөлімін қараңыз)

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Радиатор шлангы

Майды тексеру немесе толтыру кезінде радиатордың шлангіне жанаспау үшін сақтық шараларын сақтаңыз, себебі оның температурасы күйдіретіндей өте жоғары болуы мүмкін.

Мотор майы мен сүзгіні тексеру

Мотор майы мен сүзгіні HYUNDAI ресми дилерінен ауыстыру ұсынылады.

АБАЙЛАҢЫЗ

Терімен ұзақ байланыс болған жағдайда мотор майы тітіркенуді немесе тері обырын тудыруы мүмкін. Өңделген майдың құрамында тәжірибе жүргізілетін жануарларда қатерлі ісік тудыруы мүмкін химикаттар бар. Пайдаланылған мотор майымен жұмыс істегеннен кейін қолды сабынмен және жылы сумен мұқият жуыңыз.

ҚОЗҒАЛТҚЫШТЫҢ САЛҚЫНДАТҚЫШ СҰЙЫҚТЫҒЫ

Жоғары қысымды салқындату жүйесі салқындату сұйықтығымен/антифризбен толтырылған резервуармен жабдықталған. Резервуар зауытта толтырылады. Антифризді қорғау және салқындатқыш сұйықтықтың деңгейін жылына бір реттен кем емес — қысқы кезеңнің басында немесе климаты суық аймаққа бару алдында тексеру қажет.

НАЗАРДА ҰСТАИТЫҢ ЖАИТ

- Егер салқындатқыш сұйықтықтың төмен деңгейі нәтижесінде қызып кетсе, қозғалтқышта салқындатқыш сұйықтықтың көп мөлшерін жылдам қосқан кезде жарықтар пайда болуы мүмкін. Зақымдануды болдырмау үшін салқындатқыш сұйықтықты баяу аз мөлшерде қосу керек.
- Қозғалтқышты салқындататын сұйықтықсыз іске қосуға тыйым салынады. Бұл су сорғысының ақаулығына және қозғалтқыштың сынуына әкелуі мүмкін.

Қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығының деңгейін тексеру

ОТМ078023

Салқындату жүйесі мен жылытқыштың барлық шлангтарының қосылу элементтерінің күйін тексеріңіз. Құрғақ және зақымдалған шлангтарды ауыстырыңыз.

Деңгей Кеңейткіш бактың бүйірлік бетінде (суық қозғалтқышта) MIN және MAX (немесе F (толық) немесе L (бос) белгілері арасында болуы тиіс.

Егер салқындатқыш сұйықтық деңгейі төмен болса, тазартылған (деионизацияланған) суды қосыңыз. Деңгейді MAX, немесе «F» (толық) белгісіне дейін жеткізіңіз, бірақ одан жоғары емес.

Егер толтыру жиі жүргізілсе, жүйені тексеру үшін HYUNDAI авторизацияланған дилеріне хабарласыңыз.

OTM078024

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Радиатордың тығынын ашуға немесе ыстық қозғалтқыштың ағызу тығынын бұрауға тыйым салынады. Бұл ретте қысымның жоғары болғандықтан ыстық суыту сұйықтығы мен будың шығуы ықтимал, бұл ауыр жарақаттың себебі болуы мүмкін. Қозғалтқышты тоқтатыңыз және ол суығанша болғанша күтіңіз. Суыту сұйықтығына арналған резервуардың қақпағын алу кезінде ерекше сақ болыңыз. Ол үшін тығынды қалың майлықпен орап, оны сағат тіліне қарсы бірінші тоқтағанға дейін баяу бұру қажет.

Салқындату жүйесінде қысымды түзетіліп жатқан кезде ары қарай тұрыңыз. Барлық қысым түзетілгенде, қалың майлықты пайдаланып, тығынға басу және кеңейткіш бактың тығынын түпкілікті алу үшін сағат тіліне қарсы тағы бір рет бұру қажет.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Салқындатқыш желдеткіштің электр қозғалтқышы қозғалтқышы ажыратылған кезде жұмыс істеуін немесе іске қосылуын жалғастыра алады және ол ауыр жарақаттарға әкелуі мүмкін. Салқындатқыш желдеткіштің айналмалы қалақтарынан қолыңызды, киім және құралдарды алыс ұстаңыз.

Қозғалтқыш үшін ұсынылған салқындатқыш сұйықтық

- Салқындатқыш сұйықтықтың деңгейін толтырғанда тек тазартылған (деиондалған) суды пайдалану керек. Зауытта құйылған салқындатқыш сұйықтықты қатты сумен араластыруға болмайды. Салқындатқыш сұйықтықтың тиісті емес қоспасы қозғалтқыштың елеулі бұзылуына немесе зақымдануына әкелуі мүмкін. Автокөлік қозғалтқышында алюминийден жасалған бөлшектер бар және олар коррозия мен қатуды болдырмау үшін фосфаттары бар этиленгликоль негізіндегі салқындатқыш сұйықтығымен қорғауды талап етеді.
- Құрамында спирт немесе метанол бар салқындатқыш сұйықтықты пайдалануға немесе оларды көрсетілген салқындатқыш сұйықтыққа араластыруға тыйым салынады.

- Антифриздің 60%- дан көп немесе антифриздің 35%-дан кемі бар ерітіндіні пайдалануға тыйым салынады - бұл оның тиімділігін төмендетуге әкеледі.

Төмендегі кестеде қоспаның пайыздарын көріңіз.

Қоршаған орта температура сы	Қоспаның пайызы (көлемі)	
	Антифриз	Су
-15°C (5°F)	35	65
-25°C (-13°F)	40	60
-35°C (-31°F)	50	50
-45°C (-49°F)	60	40

Ақпарат

Араластыру пропорциясына қатысты күмән туындаған жағдайда судың 50%-ы мен антифриздің 50%-ын араластырғын жөн болады, өйткені әрбір сұйықтық тең көлемнен келеді. Бұл нұсқа -35 °C (-31 °F) және одан жоғары кез келген температуралық диапазонға жарамды.

Қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығын ауыстыру

Салқындатқыш сұйықтығы ауыстыру үшін осы бөлімнің басында келтірілген техникалық қызмет көрсету кестесіне сәйкес HYUNDAI уәкілетті дилеріне жүгіну ұсынылады.

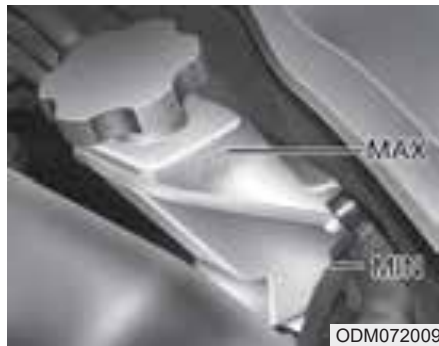
НАЗАРДА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Салқындатқыш сұйықтығы құю алдында қозғалтқыш бөлшектерінің зақымдануын болдырмау үшін шамадан тыс толып кеткен жағдайда генератор сияқты қозғалтқыш бөлігіне салқындатқыш сұйықтықтың түсуін болдырмау үшін радиатор тығынының айналасында қалың сүлгіні қою керек.

ТЕЖЕГІШ / ТРАНСМИССИЯЛЫҚ СҰЙЫҚТЫҚ (БАР БОЛСА)

Тежегіш сұйықтығының және ілінісуге арналған сұйықтықтың деңгейін тексеру

Бактағы сұйықтық деңгейін мерзімді тексеріңіз. Сұйықтық деңгейі бактың қабырғасындағы MIN (минимум) және MAX (максимум) белгілері арасында болуы тиіс.

Бактың қақпағын алу және тежегіш сұйықтығын және ілінісу сұйықтығын қосар алдында сұйықтықтың ластануын болдырмау үшін қақпақтың айналасындағы аймақты мұқият тазалау керек.

Егер сұйықтық деңгейі төмен болса, оны "MAX" (максимум) деңгейіне дейін қосу керек. Пайдалану процесінде деңгей төмендейтін болады. Бұл тежегіш қалыптарының тозуына байланысты қалыпты құбылыс болып саналады.

Егер сұйықтық деңгейі тым төмен болса, жүйені тексеру үшін ресми HYUNDAI дилеріне жүгіну ұсынылады.

i Ақпарат

Тек ұсынылған тежегіш сұйықтығын және ілінісу сұйықтығын пайдаланыңыз. 8-ші тарауда «Ұсынылған майлар мен көлемдер» бөлімін қараңыз.

i Ақпарат

Тежегіш сұйықтығының/ гидрожетек сұйықтығының құю қылтасының қақпағын ауыстырар алдында қақпақтағы ескертуді мұқият оқып шығыңыз.

i Ақпарат

Құю қылтасының қақпағын алу алдында оны тазалаңыз. Герметикалық жабық контейнерден DOT3 немесе DOT4 ілінісу гидрожетегінің тежегіш сұйықтығын/сұйықтығын ғана пайдаланыңыз.

! АБАЙЛАҢЫЗ

Егер тежегіш жүйесі/ілініс сұйықтықтың жиі қосылуын талап етсе, бұл тежегіш / ілініс жүйесінде ағып кетуді көрсетуі мүмкін. Көлік құралын тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне бару ұсынылады.

 АБАЙЛАҢЫЗ

Тежегіш сұйықтығының/ілініс гидрожетегінің сұйықтығының көзге түсуіне жол бермеңіз. Тежегіш / трансмиссиялық сұйықтық көзге түскен жағдайда, кемінде 15 минут таза сумен жуып, дереу медициналық көмекке

НАЗАРДА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Тежегіш сұйықтық және ілініс сұйықтығының боялған автокөлік шанағымен байланысына жол берілмейді, өйткені ол зақымдануы мүмкін.
- Ұзақ уақыт бойы ашық ыдыста сақталған тежегіш сұйықтығын және ілініс сұйықтығын пайдалануға жол берілмейді, өйткені бұл жағдайда оның сапасына кепілдік берілмейді. Сұйықтық тиісті түрде жоюлуы тиіс.
- Сұйықтықтың тиісті түрі пайдаланылуы тиіс. Мотор майы сияқты минералды негіздегі бірнеше тамшы майдың тежегіш жүйесіне/ілініс жүйесіне түсуі оның зақымдануына әкелуі мүмкін.

ӘЙНЕК ЖУҒЫШТЫҢ СҰЙЫҚТЫҒЫ

Әйнек жуғыш бактағы
сұйықтық деңгейін тексеру

ОТМ078025

Әйнек жуғыштың бағындағы сұйықтық деңгейін тексеріңіз және қажет болса қосыңыз. Егер әйнек жуғыштың сұйықтығы қол жетімсіз болса, кәдімгі суды пайдалануға болады. Алайда, әйнек жуғыш ерітіндінің құрамына суық жағдайларда қатуға кедергі келтіретін антифриз кіреді.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Ауыр жарақат немесе өлімнің алдын алу үшін әйнек жуғыш сұйықтығын пайдалану кезінде келесі сақтық шараларын сақтаңыз:

Қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығын немесе антифризді жуғыштың бағына құюға жол берілмейді. Қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығы шанақтың сырын немесе қаптамасын зақымдауы, сондай-ақ жел шынысына түскен кезде көрінуді айтарлықтай төмендетуі мүмкін, бұл автокөлікті басқаруды жоғалтуға әкеп соқтыруы мүмкін.

Ашық оттың немесе ұшқынның шыны жуғыштың сұйықтығына немесе шыны жуғыштың сұйықтығына арналған резервуарға түсуінен аулақ болыңыз. Әйнек жуғыштың сұйықтығында спирт болуы мүмкін және ол тез тұтануы мүмкін.

Әйнек жуғыш сұйықтықты ішпеңіз және терімен жанасудан аулақ болыңыз. Әйнек жуғыш сұйықтығы адамдар мен жануарлар үшін улы.

Әйнек жуғыш сұйықтығын балалар мен жануарлардан алыс ұстаңыз.

ТҰРАҚ ТЕЖЕГІШІ

Тұрақ тежегішін тексеру

A түрі

30 кг (66 фунт, 294 Н) күшпен тіреуіш басқысы басылған кезде спецификация барысының сәйкестігін тексеріңіз. Тұрақ тежегіші сондай-ақ көлік құралын жеткілікті еңісте сенімді ұстап тұруы тиіс. Егер жүріс спецификацияға сәйкес келмесе, жүйені тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

Жүріс: 8~9 тістер

B түрі

Тұрақ тежегішінің жүрісін, оны тоқтатулы күйде жұмыс істетіп, естілетін «шертпе» санын санау арқылы тексеріңіз. Сондай-ақ, тұрақ тежегіші көлік құралын жеткілікті еңісте тұрған кезде дербес сенімді ұстап тұруы тиіс. Егер жүріс спецификацияға сәйкес келмесе, жүйені тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

Жүріс: 20 кг күш салынған кезде (44 фунт, 196 Н). 5~7 «шертпе»

ОТЫН СҮЗГІСІ (ДИЗЕЛЬДІ ҚОЗҒАЛТҚЫШТАР ҮШІН)

Отын сүзгісінен суды жою

Дизель қозғалтқышының отын сүзгішімен судың отыннан бөлінуінің және сүзгі корпусының төменгі бөлігінде бөлінген судың жиналуының функциясы орындалады.

Отын сүзгішінде белгілі бір су мөлшері жиналған жағдайда от алдыру қосылған кезде отында судың болуы сигнализаторы ( ) жанады

Бұл жағдайда жүйені тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

НАЗАРДА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Егер бөлінген суды уақытылы жоймаса, ол сүзгі арқылы отын жүйесіне түсіп, оның негізгі компоненттерінің зақымдануын тудыруы мүмкін.

Отын сүзгісінің картридждің ауыстыру

Отын сүзгісінің ауыспалы элементін ауыстыру үшін осы бөлімнің басында келтірілген техникалық қызмет көрсету кестесіне сәйкес HYUNDAI уәкілетті дилеріне жүгіну ұсынылады.

АУА СҮЗГІСІ

Сүзгіні ауыстыру

Тексеру үшін ауа сүзгісін сығылған ауамен тазалауға болады.

Оны жууға немесе шаюға тырыспаңыз, себебі ол сүзгіні зақымдайды.

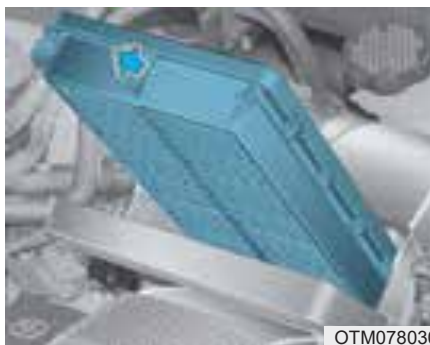
Қатты ластанған жағдайда ауа сүзгісін ауыстыру керек.

1. Ауа сүзгісінің қақпағын алыңыз (1).

2. W Ауа сүзгісінің ішкі бөлігін сүртіңіз.
3. UNLOCK (құлпын ашу) үшін тұтқаны төмен тартыңыз.

4. Ауа сүзгісін ауыстырыңыз.
5. Ауа сүзгісінің қақпағын кері ретпен орнатыңыз.

i Ақпарат

Егер автокөлік шамадан тыс тозанданған немесе құмды аймақтарда пайдаланылса, элементті ұсынылған аралықтарға қарағанда жиі ауыстырыңыз (осы тарауда «Пайдаланудың ауыр жағдайларындағы техникалық қызмет көрсету» тармағын қараңыз).

НАЗАРДА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Ауа сүзгісі алынған автокөліктің қозғалысына тыйым салынады. Бұл қозғалтқыштың жылдам тозуына әкеледі.
- Ауа сүзгісін алып тастау кезінде шаңның немесе кірдің сыртқа шығуына жол бермеңіз. Олай болған жағдайда зақымданулар болу мүмкін.
- HYUNDAI түпнұсқа қосалқы бөлшектері ғана пайдаланылуы тиіс. Бөгде өндірушілердің бөлшектерін пайдалану ауа шығыны бергішінің зақымдануына әкелуі мүмкін.

КЛИМАТ-БАҚЫЛАУ ЖҮЙЕСІНІҢ АУА СҮЗГІСІ**Сүзгіні тексеру**

Қатты ластанған ауасы бар қалаларда немесе тозаңдатылған тегіс емес жолдарда автокөлікті ұзақ пайдаланған жағдайда, тексерулер мен ауыстыруды жиі жүргізу қажет. Климат-бақылау жүйесінің ауа сүзгісін өз қолымен ауыстырғанда келесі процедураны ұстану және басқа компоненттерді зақымдамау үшін абайлап әрекет ету керек.

Сүзгіні техникалық қызмет көрсету кестесіне сәйкес ауыстырыңыз.

Сүзгіні ауыстыру

ОТМ078032

1. Қолғап жәшігі ашық кезде: екі жағынан тоқтатқышты алып тастаңыз.

ОТМ078031

2. Ұстап тұрған бауды алып тастаңыз (1).

3. Қақпақтың екі жағынан фиксаторға басу арқылы климаттық қондырғының ауа сүзгісінің корпусын алыңыз.

4. Климат-бақылау жүесінің ауа сүзгісін ауыстырыңыз.
5. Монтаждау кері ретпен жүргізіледі.

НАЗАРДА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Жаңа климаттық қондырғы сүзгісін тиісті бағытта орнатыңыз, ағынның бағытын көрсету көрсеткісі төмен бағытталуы тиіс, әйтпесе жүйе жұмысы кезінде қатты шу болып, сүзгі жұмысының тиімділігі төмендеуі мүмкін.

ӘЙНЕК ТАЗАРТҚЫШ ЩЕТКАСЫ

Әйнек тазартқыш щеткаларын тексеру

Жел әйнек пен әйнек тазартқыш щеткаларының бөгде материалдармен ластануы жел әйнектің тиімділігін нашарлатуы мүмкін.

Ластанудың негізгі көздері - жәндіктер, ағаш шайыры және кейбір коммерциялық автожууда пайдаланылатын ыстық балауыз. Егер щеткалар әйнекті тиісті түрде тазаламаса, әйнек пен щеткаларды жұмсақ тазалағыш құралмен тазартылып, сумен мұқият жуыңыз.

НАЗАРДА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Әйнек тазартқыш иіңтірегінің және басқа да бөлшектердің зақымдануын болдырмау мақсатында төмендегілерді қолдануға тырыспаңыз:

- Бензинді, керосинді, органикалық еріткіштерді және басқа еріткіштерді пайдалануға.
- Әйнек тазартқышты қолмен жылжытуға.
- Басқа өндірушілердің әйнек тазартқыш щеткаларын пайдалануға.

i Ақпарат

Автожууларда қолданылатын коммерциялық ыстық балауыз жел әйнегін тазалауды қиындататыны белгілі.

i Ақпарат

Әйнек тазартқыштардың щеткалары шығыс материалдары болып табылады және кепілдік міндеттемелер щеткалардың қалыпты тозуына қолданылмайды.

Әйнек тазартқыш щеткаларын ауыстыру

Егер әйнек тазартқыштар жел әйнегін тазаламаса, щеткалар бүлінуі немесе тозуы мүмкін және ауыстыруды талап етеді.

НАЗАРДА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Әйнек тазартқыш иіңтірегінің және басқа да бөлшектердің зақымдануын болдырмау мақсатында әйнек тазартқыштарды қолмен жылжытуға тырыспаңыз.

НАЗАРДА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Ұсынылған сұйықтықтардың ішінде көрсетілмеген сұйықтықты пайдалану жұмыс іркілісіне және әйнек тазартқыштардың ақаулығына әкелуі мүмкін.

НАЗАРДА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Әйнек тазартқыштардың бояулары мен иіңтіректері зақымдануының алдын алу мақсатында әйнек тазартқыштарды тек жоғарғы шеткі күйде көтеруге рұқсат етіледі.
- Жол жүрер алдында әрдайым әйнек тазартқыш иіңтірегін жел әйнегіне қайтарыңыз.

Алдыңғы әйнек тазартқышын реттеу ережесі

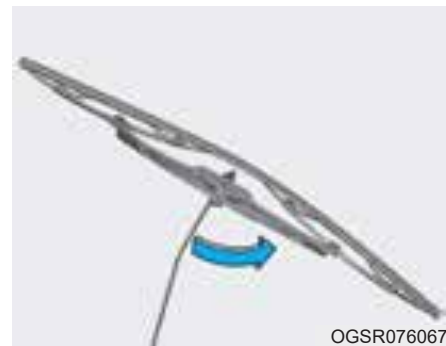

Бұл автокөліктің "жасырын" әйнек тазартқыштары бар дизайны бар, бұл олардың төменгі қалыптан көтерілмейді дегенді білдіреді.

Қозғалтқыш тоқтағаннан кейін 20 секунд ішінде әйнек тазартқыштың ауыстырып-қосқыш иінтірегін "MIST" (бекітілмеген жағдай) (немесе төменге) күйіне әйнек тазартқыштар жоғарыға көтерілгенге дейін шамамен 2 секунд көтеру және ұстап тұру керек.

1. Енді әйнек тазартқышты жел әйнектен көтеруге болады.
2. Әйнек тазартқышты жел әйнегіне қайта орнатыңыз.
3. Әйнек тазартқыштарды төменге қайтару үшін кез келген жұмыс жағдайына ауыстырыңыз.

А түрі

1. Әйнек тазартқыш щеткасының қысқышын көтеріңіз. Содан кейін әйнек тазартқыш щеткасын көтеріңіз.

2. (1) фиксаторына басып, (2) әйнек тазартқыш щеткасын түсіріңіз.

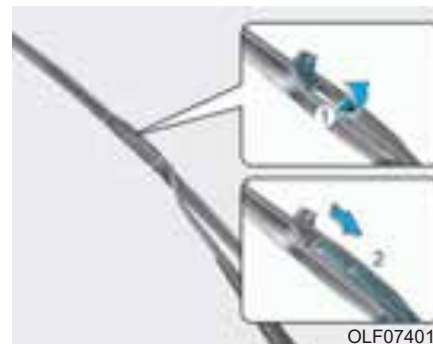

3. Әйнек тазартқыш иіңтірегінен щетканы шешіңіз.
4. Әйнек тазартқыш щеткасының жаңа торабын кері алып тастау тәртібімен орнатыңыз.
5. Әйнек тазартқыш иіңтірегін жел әйнегіне қайтарыңыз.

В түрі

1. Әйнек тазартқыш иіңтірегін көтеріңіз.

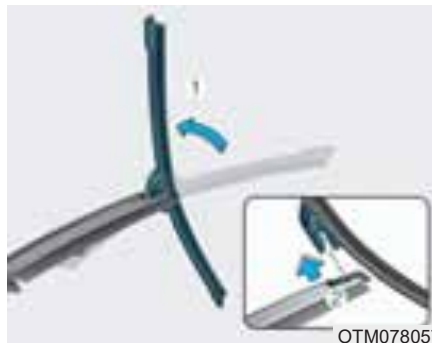

2. Әйнек тазартқыш щеткасының қысқышын көтеріңіз. Щетканы жиналған түрінде тартыңыз және оны алып тастаңыз.

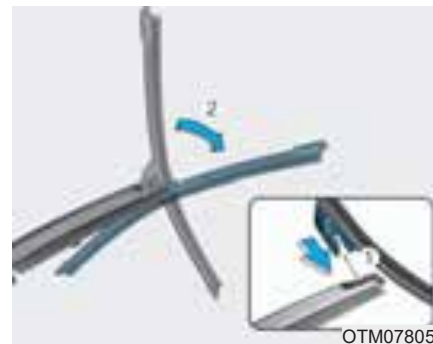

3. Щетканың жаңа торабын кері алып тастау арқылы орнатыңыз.
4. Әйнек тазартқыш иінірегін жел әйнегіне қайтарыңыз.

Артқы әйнек тазартқыш щеткасы

1. Әйнек тазартқыштың иінірегін көтеріңіз және әйнек тазартқыштың щеткасын жинаулы түрін бұрыңыз (1).
2. Әйнек тазартқыштың щеткасын жинаулы түрінде шешіңіз (2).

3. Әйнек тазартқыштың жаңа щеткасын жинаулы түрінде орнату, орталық бөлігін әйнек тазартқыштың иінірегін «шерпте» естілгенше салыңыз (1).
4. Әйнек тазартқыштың щеткасын салғаннан кейін, оны дұрыс бекіткеніңізге көз жеткізу үшін сәл тартыңыз.
5. Әйнек тазартқышты иінірекпен туралау үшін әйнек тазартқыш щеткасын жинаулы түрінде бұрау қажет (2).

Әйнек тазартқыштар иінірегін немесе басқа да құрауыштардың зақымдануын болдырмау үшін әйнек тазартқыш щеткаларын HYUNDAI компаниясының ресми дилерінен ауыстыру ұсынылады.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Аккумулятор батареясының жанында жұмыс істеген кезде немесе оған қызмет көрсеткен кезде ауыр жарақаттың немесе өлімнің алдын алу үшін келесі сақтық шараларын қолдану керек:

Аккумулятор батареясымен жұмыс бастар алдында төменде келтірілген нұсқаулықтарды оқыған және сақтаған жөн.

Кезді электролиттің шашырауынан қорғау үшін қорғаныш көзілдірігін пайдалану керек.

Аккумулятор батареясына жақын жерде ашық отты пайдалануға немесе темекі шегуге тыйым салынады.

Аккумулятор батареясы элементтерінде әрдайым тез тұтанатын газ тәрізді сутегі бар, ол жарылуы мүмкін

Аккумулятор батареялары балалардың қолы жетпейтін жерде сақталуы тиіс.

Аккумулятор батареяларында күшті коррозияны тудыратын күкірт қышқылы бар.

Қышқылдың көзге, сондай-ақ теріге немесе киімге түсуіне жол берілмеуі тиіс.

Қышқыл көзге түскен жағдайда, көздеріңізді кемінде 15 минут таза сумен жуып, дереу медициналық көмекке жүгіну керек.

Қышқыл теріге тиген кезде зақымданған жерді мұқият жуу қажет. Егер зақымдалған орын ауырса немесе күйік белгілері болса, дереу медициналық көмекке жүгіну керек.

Пластмасса корпусы бар аккумуляторлық батареяны көтерген кезде шамадан тыс басу аккумуляторлық қышқылдың төгілуіне әкелуі мүмкін. Аккумулятор батареясын оны тасымалдауға арналған арнайы құралмен немесе қарама-қарсы бұрыштардан қолмен ұстап көтеру керек.

Егер көлік құралында орнатылған аккумуляторлық батареяда электролит қатып қалған болса, қозғалтқышты сыртқы көзден іске қосуға тырысуға тыйым салынады.

- Егер аккумулятор батареясы көлік құралына қосылған болса, оны зарядтауға тыйым салынады.

Ұшқын оталдыру жүйесі жоғары кернеумен жұмыс істейді. Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған немесе оталып тұрған кезде осы компоненттерді ұстауға тыйым салынады.

НАЗАРДА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Егер климаты суық аудандарда көлік құралы ұзақ уақыт пайдаланылмаса, аккумулятор батареясын ажырату және оны жабық үй-жайда сақтау қажет.
- Суық климатты аудандарда пайдалану кезінде аккумулятор батареялары корпусының зақымдануын болдырмау үшін аккумулятор батареясы әрқашан толық зарядталуы тиіс.

НАЗАРДА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Рұқсат етілмеген электрондық құрылғыларды АКБ-ға қосқан кезде оның заряды бітуі мүмкін. Рұқсат етілмеген құрылғыларды пайдалануға тыйым салынады.

Аккумулятор батареясының қызмет ету мерзімін ұзарту үшін

- Батареяның сенімді бекітілуін қадағалаңыз.
- Батареяның жоғарғы бөлігі таза және құрғақ болуын қадағалаңыз.
- Клеммалар мен қосылыстарды таза, тартылған күйінде ұстаңыз және оларға мұнай вазелинін немесе клемма майларын жағыңыз.
- Төгілген электролитті су мен ас содасының ерітіндісімен дереу сүртіңіз.

- Егер автокөлік ұзақ уақыт бойы пайдаланылмаса, батарея клеммасын ажыратыңыз.

i Ақпарат

- UPPER (жоғарғы) және LOWER (төменгі) белгісі бар аккумулятор батареялары үшін

Егер автокөлікте LOWER (MIN) (төменгі (МИН)) және UPPER (MAX) (жоғарғы (МАКС.)) белгісі бар АҚБ орнатылса электролит деңгейін тексеру қажет.

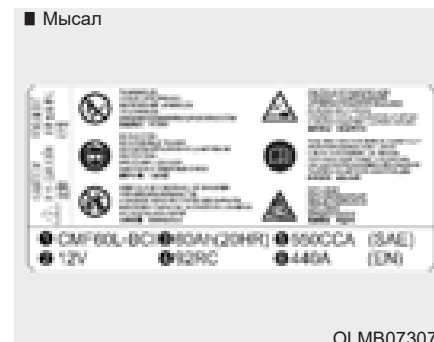
Электролит деңгейі LOWER (MIN) (төменгі (МИН)) және UPPER (MAX) (жоғарғы (МАКС.)) белгілері арасында болуы тиіс. Электролиттің деңгейі төмен болған кезде тазартылған (немесе деминерализацияланған) суды құйған жөн. (Ешқашан күкірт қышқылын немесе басқа электролитті қоспаңыз).

АҚБ бетіне немесе басқа да көршілес компоненттерге тазартылған (немесе деминерализацияланған) судың төгілмеуін қадағалаңыз.

Сондай-ақ, АҚБ ұяшықтарын толтырмаңыз.

Әйтпесе АҚБ немесе басқа компоненттердің коррозиясы болуы мүмкін. Толтырғаннан кейін ұяшықтың қақпағын тығыз жабыңыз. Алайда, АҚБ сапалы қызмет көрсету үшін біз HYUNDAI ресми дилеріне хабарласуды ұсынамыз.

Аккумулятор батареясының сыйымдылығы көрсетілген заттаңба

Көлік құралындағы АҚБ нақты жапсырмасы суретте көрсетілгеннен өзгеше болуы мүмкін.

1. CMF60L-BCI: Модель атауы АҚБHYUNDAI
2. 12V: Номиналды кернеу
3. 60Ah(20HR): Номиналды көлемі (ампер-сағатта)
4. 92RC: Номиналды резервтік сыйымдылық (минутпен)
5. 550CCA: SAE бойынша ампердегі суық тест кернеуі
6. 440A: EN бойынша ампердегі суық тест кернеуі

Аккумулятор батареясын зарядтау

АКБ зарядтау құрылғысы арқылы

Сіздің автокөлік қызмет көрсетуді талап етпейтін кальций негізіндегі АКБ-мен жабдықталған.

- Егер АКБ-ның заряды тез бітсе (мысалы, егер автокөлік пайдаланылмаған кезде салонның фаралары немесе жарықтандыруы қосулы қалса), оны 10 сағат бойы баяу зарядтау (тамшылап) арқылы зарядтаңыз.
- Егер батареяны пайдалану кезінде заряд бірте-бірте бітетін болса, оны 20-30 А екі сағат бойы зарядтаңыз.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Жарылыс немесе қышқылдың салдарынан ауыр жарақат алу немесе өлу қаупін болдырмау үшін әрқашан автокөліктің батареясын зарядтау кезінде осы нұсқауларды орындаңыз:

- Аккумуляторға техникалық қызмет көрсету немесе зарядтау алдында барлық аксессуарларды өшіріңіз және қозғалтқышты іске қосу және тоқтату түймесін OFF күйіне қойыңыз.

Аккумулятор батареясына жақын жерде ашық отты пайдалануға немесе темекі шегуге тыйым салынады.

Әрқашан ашық ауада немесе жақсы желдетілген бөлмеде жұмыс істеңіз.

Зарядтау кезінде АКБ тексеру үшін қорғаныш көзілдірігін киіңіз.

- Батарея автокөліктен алынып, жақсы желдетілетін үй-жайға орналастырылуы тиіс.
- Зарядтау кезінде батареяны қараңыз және батарея ұяшықтары қатты қайнаса, зарядтау жылдамдығын тоқтатыңыз немесе азайтыңыз.
- АКБ теріс кабелін бірінші ажыратып, АКБ ажыратылған кезде соңынын қосу қажет.

АКБ зарядтау құрылғысы келесі ретпен өшіріледі:

- (1) Зарядтау құрылғысының басты қосқышын өшіру.
  - (2) Теріс (-) қамытты АКБ-ның теріс шығысынан ажыратыңыз.
  - (3) Оң (+) қамытты АКБ-ның оң шығысынан ажыратыңыз.
- АКБ-ны ауыстырған кезде әрқашан **HYUNDAI** батареяларын пайдаланыңыз.

HA3AP

AGM бар АКБ (бар болса)

АКБ AGM тексеру үшін Hyundai ресми дилеріне жүгіну ұсынылады. AGM аккумуляторын зарядтау үшін тек AGM аккумулятор батареяларына арналған автоматты зарядтау құрылғыларын пайдалану қажет.

- **АКБ AGM ауыстырғанда HYUNDAI ресми дилерінен ауыстыру үшін бөлшектерді пайдалану ұсынылады.**
- **Батареяның үстіндегі қақпақты ашпаңыз және алып тастамаңыз. Әйтпесе электролит ағып, ауыр жарақатқа әкелуі мүмкін.**

Қозғалтқышты сыртқы көзден іске қосу

Қозғалтқышты жақсы батареямен сыртқы көзден іске қосқаннан кейін оны өшірмес бұрын 20-30 минут ішінде автокөлікті басқарыңыз. Егер сіз батарея жеткілікті дәрежеде зарядталмас бұрын оны өшірсеңіз, көлік құралын тастамауы мүмкін. Қосымша ақпарат алу үшін 6-бөлімде "сыртқы көзден қозғалтқышты іске қосу" қараңыз.

Ақпарат

Батареяны тиісті емес кәдеге жарату қоршаған ортаға және адам денсаулығына зиянды әсер етуі мүмкін.

Батареяны кәдеге жарату кезінде жергілікті заңнаманың барлық нормалары мен ережелері қатаң сақталуы тиіс.

Қайта ретке келтіру

Батареяның заряды бітсе немесе өшірілсе, келесі элементтерді қайта ретке келтіру қажет болуы мүмкін.

- Әйнекті автоматты түрде көтеру/ түсіру
- Жоғарғы люк
- Маршруттық компьютер
- Климат-бақылау жүйесі
- Жүргізуші орындығын орнату жад жүйесі
- Сағат
- Аудиожүйе

ШИНАЛАР МЕН ДӨҢГЕЛЕКТЕР

АБАЙЛАҢЫЗ

Шиналардың зақымдануы көлік құралын басқаруды жоғалтуға алып келуі және аварияның себебі болуы мүмкін. Ауыр жарақат немесе өлім қаупін азайту үшін келесі сақтық шараларын сақтаңыз:

- Шинадағы ауа қысымын, сондай-ақ тозу мен зақымданудың болуын жиі тексеріңіз.
- Суық шиналардағы ұсынылған қысымды пайдалану жөніндегі нұсқаулықтан және жүргізуші жағындағы орталық тіректе орналасқан заттаңбадан табуға болады. Шинадағы қысымды өлшеу үшін манометрді пайдаланыңыз. Жоғары немесе төмен қысымды шиналар біркелкі емес тозады және басқарудың нашарлауына әкеледі.

- Қосалқы шинадағы қысымды әрбір тексеру кезінде тексеріңіз.
- Тозған шиналарды, сондай-ақ біркелкі емес тозу немесе зақымдану белгілері бар шиналарды ауыстырыңыз. Тозған шиналар тежеу тиімділігінің төмендеуіне, басқарылудың жоғалуына немесе жолға ілінісудің жоғалуына әкелуі мүмкін.
- Ауыстыру үшін, алдымен көлік құралымен бірге жеткізілетін шиналар сияқты өлшемді пайдаланыңыз. Өлшемдері ұсынылған шиналардан ерекшеленетін шиналар мен дискілерді пайдалану стандартты емес басқарылу сипаттамасына, көлік құралын басқарудың нашарлауына немесе блоктауға қарсы тежегіш жүйесінің (ABS) жұмысына теріс әсер етуі және Елеулі аварияға әкелуі мүмкін.

Шина күтімі

OTM078063L

Отынның тиісті техникалық жай-күйі, қауіпсіздігі және оңтайлы жұмсалуды үшін шина ішіндегі ауаның ұсынылатын қысымын үнемі ұстап тұру және көлік құралы үшін жүктемені және салмақты бөлуді шектеуді сақтау қажет.

Барлық ерекшеліктер (өлшемдері мен қысымы) жүргізуші жағынан орталық тірекке бекітілген тақтайшаларда келтіріледі.

Суық шинадағы ұсынылатын ауа қысымы

Шинадағы ауа қысымын (сондай-ақ қосалқы дөңгелек шинасында) шиналар суық болғанда тексеру керек. "Суық шиналар" термині автокөлік кемінде үш сағат ішінде қозғалмағанын немесе 1,6 км-ден кем жүріп өткенін білдіреді.

Жылы шиналардағы қысым әдетте суық шиналарға ұсынылған қысымнан 28–41кПа-ға (4-6 фунт/дюйм) асады. Қысымды реттеу үшін жылы шиналардан ауа шығармаңыз. Бұл шинадағы ауаның төмен қысымына әкеледі. Шинадағы ұсынылған қысым 8-тараудың «Шиналар мен дөңгелектер» бөлімінде келтіріледі.

АБАЙЛАҢЫЗ

Тегіс қозғалыс, оңтайлы басқару және шиналардың ең аз тозуы үшін ұсынылған қысымды ұстап тұру қажет.

Артық немесе жеткіліксіз қысым шинаның қызмет ету мерзімін қысқартуы, көлік құралының басқарылуына теріс әсер етуі және шинаның кенеттен жыртылуына әкелуі мүмкін, бұл басқаруды жоғалту және жол-көлік оқиғасын тудыруы мүмкін. Едәуір төмен қысым көлік құралын басқарудан және жол-көлік оқиғаларынан айырылуына себеп болуы мүмкін протектордың қызуына, үзілуіне, қатпарлануына және шиналардың басқа да істен шығуына әкелуі мүмкін. Тәуекел ыстық ауа райында, сондай-ақ жоғары жылдамдықпен ұзақ қозғалыста айтарлықтай артады.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Төмен қысым шамадан тыс тозуға, басқарудың нашарлауына және отынның жоғары шығынына әкеледі. Сондай-ақ, дөңгелектердің деформациясы болуы мүмкін. Шинадағы ауаның тиісті қысымын ұстау қажет. Егер шинаны жиі ауамен толтыру қажет болса, шинаны тексеру үшін ресми HYUNDAI дилеріне жүгіну ұсынылады.

Жоғары қысым қатты қозғалысқа, протектордың шамадан тыс тозуына және жолдағы қауіп салдарынан зақымданудың жоғары ықтималдығына әкеледі.

Шинадағы ауа қысымын тексеру

Шинаның күйін, оның ішінде қосымша шинаның қысымын ай сайын немесе жиі тексеруге тырысыңыз.

Тексеру әдісі

Шинадағы қысымды тексеру үшін жарамды Манометрді пайдаланыңыз. Сыртқы түрі бойынша шинадағы қысымды анықтауға болмайды. Радиалды шиналар қысым тым төмен болса да тиісті көрінуі мүмкін.

Шина қақпақшасынан қақпақшаны алып тастаңыз. Қысымды өлшеу үшін Манометрді клапанға тығыз басыңыз. Егер суық шинаның қысымы Шина мен ақпараттық заттаңбада көрсетілген ұсыныстарға сәйкес келсе, одан әрі реттеу талап етілмейді. Егер қысым тым төмен болса, ұсынылған деңгейге ауа қосыңыз. Клапанның қақпақшасын клапанға орнатуды ұмытпаңыз.

Егер қысым тым жоғары болса, клапанның ортасында металл штокқа басу арқылы ауаны шығарыңыз. Анықтаңыз қысым шинасына көмегімен манометр. Клапанның қақпағын қақпақшаға орнатуды ұмытпаңыз. Клапанның қалпақшасы жоқ болса, клапанға кір мен ылғал түсуі мүмкін, бұл ауаның ағуына әкеледі. Егер клапанның қалпақшасы болмаса, тезірек жаңасын орнатыңыз.

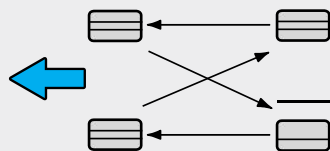
Дөңгелектерді ауыстыру

HYUNDAI протекторларының біркелкі тозуы үшін дөңгелекті әр 12 000 км (7 500 миль) немесе одан бұрын біркелкі емес тозған жағдайда ауыстыруды ұсынады.

Шиналарды ауыстырған кезде олардың теңгерімділігін тексеріңіз.

Шиналарды ауыстырған кезде олардың тозуын және зақымдануын тексеріңіз. Шиналардың біркелкі емес тозуы әдетте шиналардағы дұрыс емес қысыммен, шиналардың тегістелуінің жоқтығымен, теңгерудің жоқтығымен, күрт тежеумен және күрт бұрылыстармен байланысты. Шиналар шығыңқы затына протектор мен бүйірлік бөлігін тексеріңіз. Осы белгілердің кез келгені анықталған жағдайда, шинаны ауыстырыңыз. Ішкі мата немесе брекер көрінетін болса, шинаны ауыстырыңыз. Шиналарды айналдыра ауыстырғаннан кейін алдыңғы және артқы дөңгелектердің шиналарындағы қысымды тексеріңіз және сомындардың тартылуын тексеріңіз. (Қажетті сәт 11~13 кгс м, [79~94 фунт-күш-фут]).

Қосалқы дөңгелексіз

ODH073802

Дискілі тежегіштер мен қалыптарды шиналарды әр дөңгелек ауыстырғанда тексеру қажет.

i Ақпарат

Симметриялы емес шинаның сыртқы және ішкі жақтары бір-бірінен ерекшеленеді. Симметриялы емес шинаны орнату кезінде Outside (сыртқы) таңбасы бар жағы сыртынан орналасуын қадағалаңыз. Егер сыртынан Inside (ішкі) таңбасы бар болса, бұл автокөліктің пайдалану сипаттамаларына теріс әсер етеді.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- **Айналмалы алмастыру үшін қосалқы дөңгелекті пайдаланбаңыз.**
- **Диagonальды конструкцияны радиалды конструкциямен ешқандай жағдайда араластырмаңыз. Бұл автокөлік басқаруының жоғалтуға және жазатайым оқиғаға әкеп соқтыруы мүмкін басқарудың ерекше сипаттамасына әкелуі мүмкін.**

Дөңгелектерді орнату бұрыштарын реттеу және шиналарды теңгеру

Сіздің автокөлік дөңгелектері олардың қызмет ету мерзімін ұзарту үшін мұқият тегістелген және зауытта теңдестірілген.

Көп жағдайда Сізге дөңгелектерді қайта туралау қажет емес. Дегенмен, егер сіз шиналар жылдам тозатынын байқасаңыз дөңгелектерді теңестіру қажет болуы мүмкін.

Егер сіз тегіс бетінің қозғалысы кезінде дірілді сезінсеңіз, дөңгелектерді теңгеру қажет болуы мүмкін.

НАЗАРДА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Дөңгелектің қарсы салмағын дұрыс орнатпау алюминий дөңгелектерінің зақымдануына әкелуі мүмкін. Тек қана бекітілген дөңгелекті қарсы салмақтарын пайдаланыңыз.

Шиналарды ауыстыру

Егер шина тозып кетсе біркелкі, шинада пайда болған индикатор шинаның барлық шеңбері бойынша жолақ ретінде көрінеді. Бұл шинада кемінде 1,6 мм (1/16 дюйм) протектордың қалғанын көрсетеді. Бұл жағдайда шиналарды ауыстыру қажет.

Оны ауыстырар алдында индикатордың барлық шинаға шығып тұрғанын күтпеңіз.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Өлім немесе жарақат қаупін төмендету үшін:

Тозған шиналарды, сондай-ақ біркелкі емес тозу немесе зақымдану белгілері бар шиналарды ауыстырыңыз. Тозған шиналар тежеу тиімділігінің төмендеуіне, басқарылудың жоғалуына немесе жолға ілінісудің жоғалуына әкелуі мүмкін

Шиналарды ауыстыру үшін, алдымен көлік құралымен бірге жеткізілетін шиналардың өлшемді сияқты шиналарды пайдаланыңыз. Өлшемдері ұсынылған шиналардан ерекшеленетін дискілер мен шиналарды пайдалану көлік құралын басқарудың стандартты емес сипаттамаларына әкелуі мүмкін, блоктауға қарсы тежегіш жүйесінің (ABS) жұмысына теріс әсер етуі және елеулі апаттық жағдайға әкелуі мүмкін.

Шиналарды (немесе дөңгелектерді) ауыстырған кезде алдыңғы екі немесе артқы екі шинаны (немесе дөңгелектерді) бір мезгілде ауыстыру ұсынылады. Тек бір шинаны ауыстыру көлік құралының басқарылуына елеулі әсер етуі мүмкін. Тек бір жұп шиналарды ауыстырған кезде артқы оське бірнеше жаңа шиналарды орнату ұсынылады.

Шина сапасы уақыт өте келе нашарлайды, тіпті олар пайдаланылмаған болса да. Қалған протекторға қарамастан, HYUNDAI компаниясы шиналарды алты (6) жыл қалыпты пайдаланудан кейін ауыстыруды ұсынады.

Ыстық елдердегі ауаның жоғары температурасы, сондай-ақ жоғары жүктеме жағдайында жеке пайдалану тозу процесін тездетуі мүмкін. Бұл ескертуді сақтамау шинаның кенеттен зақымдануына әкелуі мүмкін, бұл көлік құралын басқарудан айырылуға және жазатайым оқиғаға әкелуі мүмкін.

Шағын қосалқы дөңгелекті ауыстыру (бар болса)

Шағын қосалқы дөңгелек толық өлшемді дөңгелекті әлдеқайда жылдам тозады. Дөңгелек шинасында тозу индикаторларын байқағаннан кейін оны дереу ауыстырыңыз. Жаңа шағын қосалқы дөңгелек сатып алу кезінде автокөлікке орнатылған дөңгелектер сияқты бірдей өлшем мен конструкцияға ие болуы тиіс және шағын қосалқы дөңгелекке орнатылуы тиіс. Шағын қосалқы шина толық өлшемді дөңгелектерге орнатуға арналмаған, және сол сияқты шағын қосалқы дөңгелек толық өлшемді Шина орнатуға арналмаған.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Қосалқы шинаның істен шығуына жол бермеу үшін түпнұсқалық шинаны жөндеу немесе ауыстыру қажет, бұл көлік құралын басқаруды жоғалтуға және жазатайым оқиғаға әкелуі мүмкін. Жинақы қосалқы дөңгелек тек төтенше жағдайларда пайдалануға арналған. Шағын қосалқы дөңгелекті пайдалану кезінде 80 км/сағ-ттан (сағатына 50 миль) жоғары жылдамдықпен автокөлік жүргізбеңіз.

Дөңгелектерді ауыстыру

Металл дөңгелектерді кез келген себеппен ауыстырған жағдайда, жаңа дөңгелектердің диаметріне, жиегінің еніне және ығысуына қатысты зауыттық эквивалентті екеніне көз жеткізіңіз.

Шиналарды жолға тіркеу

Тозған шиналарға, бұрыс қысымымен шиналарға және тайғақ беттерге жүру кезінде шиналардың жолға ілінуі мүмкін. Тозудың индикаторлары пайда болған кезде шиналарды ауыстыру керек. Автокөлікті басқаруды жоғалту ықтималдығын төмендету мақсатында жаңбыр, қар жауу және жол жамылғысының мұздануы жағдайларында қозғалыс кезінде жылдамдықты төмендетіңіз.

Шина күтімі

Ауа қысымынан басқа шиналардың тозуына дөңгелектерді орнату бұрыштарын реттеу де әсер етеді. Шиналар біркелкі тозған жағдайда дөңгелектерді орнату бұрыштарын реттеуді тексеру үшін дилерге хабарласыңыз.

Дөңгелектерді орнату кезінде олардың теңгеріміне көз жеткізіңіз. Бұл жүру кезінде жайлылықты және шиналардың берік болуын арттырады. Сондай-ақ, дөңгелектен алынған болса, Шина теңгерімі қажет.

Шинаның бүйірлік бетіне таңбалау

Бұл ақпарат шинаның негізгі сипаттамаларын қамтиды, сондай-ақ қауіпсіздік стандарттарын сертификаттау үшін қажетті шинаның сәйкестендіру нөмірін (TIN) ұсынады. Кері қайтарылса, tin нөмірі шинаны анықтау үшін пайдаланылуы мүмкін.

1. Өндіруші және бренд

Өндіруші мен бренд көрсетілген.

2. Шина өлшемін белгілеу

Шинаның бүйірінде оның өлшемінің белгісі бар. Бұл ақпарат автокөлік үшін Шина таңдағанда қажет. Бұдан әрі шинада кестеленген әріптер мен цифрлардың толық жазылуы келтірілген.

Шинадағы белгілердің мысалы:

(Бұл сандар тек мысал ретінде беріледі. Автокөлік шиналарындағы өлшемнің белгілері әр түрлі болуы мүмкін.)

235/60R18 102H

235-шинаның ені миллиметрмен. 60-Профиль. Профильдің биіктігі оның енінен пайызбен көрсетілген.

Шина конструкциясының R — коды (радиалды).

18-диаметрі шеңбер дюйм. 102-жүктеме индексі,

шинаға ең жоғары ықтимал жүктемені көрсететін.

H-жылдамдық индексі. Қосымша ақпарат алу үшін жылдамдық индексі кестесін қараңыз.

Дөңгелек өлшемін белгілеу

Дөңгелектерде сондай-ақ оны ауыстырған жағдайда Сізге пайдалы маңызды ақпарат бар. Бұдан әрі дөңгелекте басылған әріптер мен цифрлардың мағынасын ашу келтірілген.

Шина өлшемін белгілеу мысалы:

7,5 J X 18

7,5-ортасының ені дюйм.

J-дөңгелек шеңберінің профилін белгілеу.

18-диаметрі шеңбер дюйм.

Жылдамдық индексі

Төмендегі кестеде жолаушылар автокөліктеріндегі шиналарға қолданылатын жылдамдық категорияларының көпшілігі көрсетілген. Жылдамдық индексі-шинаның борт бөлігіндегі белгілердің бірі. Белгілеу ең жоғары рұқсат етілген қозғалыс жылдамдығын көрсетеді.

Жылдамдық индексі	Максималды жылдамдық
S	180 км / сағ (112 миль/сағ)
T	190 км / сағ (118 миль/ сағ)
H	210 км / сағ (130 миль/ сағ)
V	240 км / сағ (149 миль/ сағ)
W	270 км / сағ (168 миль/ сағ)
Y	300 км / сағ (186 миль/ сағ)

2. 2. Шинаның күйін тексеру (tin: шинаның сәйкестендіру нөмірі)

Жасы өндіріс сәтінен бастап алты жылдан асатын шиналарды (қосалқы бөлшектерді қоса алғанда) жаңасына ауыстыру қажет. Өндіріс күнін Dot-коды көрсетілген шинаның борт бөлігінен (кейде ішкі жағында) табуға болады. DOT-код-сандар мен ағылшын әріптерінің қатары. Дайындалған күні DOT-кодтың соңғы төрт цифрымен көрсетіледі.

DOT : XXXX XXXX OOOO

DOT-кодтың бірінші бөлігі өндіруші-зауыттың коды, шинаның өлшемі мен конструкциясы, ал соңғы төртеуі апта мен жылды көрсетеді.

Мысалы:

DOT XXXX XXXXX 1519 шина 2019 жылдың 15 - ші аптасында жасалғанын білдіреді.

3. Шинаның конструкциясы мен материалы

Шина Корд қабаттарының саны. Шина өндірушілері сондай-ақ болат, нейлон, полиэстер және басқаларды қамтитын шина жасау кезінде пайдаланылатын материалдарды көрсетуге міндетті. Әрпі

"R" шинаның радиалды типті қаңқасы бар дегенді білдіреді. Әрпі

"D "шинаның диагональды тип қаңқасы бар дегенді білдіреді, ал" B " әрпі диагональды-оюлы шинаны білдіреді.

4. Ең жоғары рұқсат етілген ауа қысымы

Бұл мән шинадағы ауа қысымының барынша рұқсат етілген мәні болып табылады. Қысымның рұқсат етілген мәнінен асыруға тыйым салынады. Қазақстан Республикасы жүктеу туралы ақпараты бар шина мен заттаңбадағы шинадағы қысымның ұсынылған мәні.

5. Ең жоғары жүктеме индексі

Бұл мән Шина көтере алатын килограмм және фунт жүктемені көрсетеді. Автокөлік шиналарын ауыстырған кезде, зауыттық жүктемелердің сол индексмен шинаны пайдаланыңыз.

6. UTQG шиналарын жіктеу жүйесі (Uniform tire quality grading).

Шинаның сапасы бойынша жіктелуі, бар болса, шинаның бортында протектор ені мен ең үлкен ені арасында көрсетілген.

Мысалы:

TREAD WEAR 200 (тозуға төзімді шиналар)

TRACTION AA (ілінісу)
TEMPERATURE A (температура)

Шинаның тозуы

Шинаның тозу көрсеткіші әрбір шинаның бақыланатын сынағы арқылы алынған салыстырмалы индекс болып табылады. Мысалы, 100 индексі бар шинаға қарағанда бір жарым есе (1S) сынау барысында 150 индексі бар шина тозуға төзімді.

Шиналардың салыстырмалы тозуға төзімділігі нақты пайдалану жағдайларына, жүргізу стиліне, уақтылы техникалық қызмет көрсетуге, жол жабыны мен климатқа байланысты.

Бұл көрсеткіштер жолаушылар автокөліктері шиналарының борттық бөліктеріне жазылған. Автокөліктің стандартты және опциональды шиналары тозуға төзімділігі тұрғысынан ерекшеленуі мүмкін.

Тіркеу-АА, А, В және С

Бұл көрсеткіш шинаның автокөлікті дымқыл жол жабынында, сондай-ақ асфальт пен бетонды қамтитын мемлекеттік сынақ беттеріндегі тестілеу жағдайларында тоқтату қабілетін бағалайды. С таңбасы бар Шина ілінісудің нашар сапасына ие болуы мүмкін.

АБАЙЛАҢЫЗ

Шинаға берілген ілінісу көрсеткіші тік сызықты тежелу жағдайында сынақтарға негізделген және тездетуді, бұруды, аквапландауды және тартымның ең жоғары сипаттамаларын қамтымайды.

Температура-А, В және С

Температураның көрсеткіші а (ең жоғары), В және С көрсеткіштерін қамтиды, олар шинаның температуралық режимді ұстап тұру қабілетін және жабық үй-жайда белгілі бір зертханалық сынау дөңгелегінде бақыланатын жағдайларда сынау кезінде жылуды тарату қабілетін бағалайды.

Шинаның тұрақты жоғары температурасы шинаның жай-күйінің нашарлауына және оның қызмет ету мерзімінің қысқаруына әкелуі мүмкін, ал шамадан тыс температура шинаның кенеттен істен шығуына себеп болуы мүмкін. Зертханалық сынаулардың В және А көрсеткіштері заңнамаға сәйкес ең аз талаптарды асып түседі.

АБАЙЛАҢЫЗ

Шинаның температуралық жіктелуі шинаның дұрыс қысымы бар және шамадан тыс жүктелмеген жағдайда ғана жарамды. Тым жоғары жылдамдық, тым төмен қысым, жеке және жиынтықта тым жоғары жүктеме жылу генерациясына және шинаның істен шығуына әкелуі мүмкін. Бұл көлік құралын басқаруды жоғалтуға және аварияның себебі болуы мүмкін.

Төмен бейінді шиналар

Профилі 50-ден кем төмен бейімді шина автокөлікке спорттық көрініс береді. Төмен профиль басқару мен тежеуді оңтайландырады. Бірақ стандартты шиналармен салыстырғанда қозғалыс кезінде ыңғайсыздық сезілуі мүмкін, сондай-ақ шу естілуі мүмкін.

АБАЙЛАҢЫЗ

Төмен профильді шинаның борты стандарттағыдан аз. Сондықтан төмен профильді шинаны және оның дискісін зақымдау оңайырақ. Төмендегі нұсқауларды орындаңыз.

- Тегіс емес жолда немесе жолсыз жағдайларда шиналар мен дөңгелектерді зақымдамау үшін сақ болыңыз. Қозғалыс аяқталғаннан кейін шиналар мен дискілерді қарап шығыңыз.
- Ой-шұңқыр, жасанды кедір-бұдырдан, люктер немесе бордюрлерден өту кезінде автокөлік шиналар мен дискілердің бүлінуін болдырмау үшін баяу қозғалуы тиіс
- Шинаны соққан жағдайда оның жағдайын тексеріңіз. Немесе HYUNDAI ресми дилеріне хабарласыңыз..

- Шиналардың зақымдануын болдырмау үшін әрбір 3 000 км (1 800 миль) шинаның жағдайы мен ауа қысымын тексеріңіз.

- Шиналардың зақымдануын көзбен көру қиын. Шинаның зақымдану белгілері байқалса, ауаның ағуы салдарынан зақымдануды болдырмау үшін шинаны тексеріп, ауыстырыңыз.

- Тегіс емес жолмен, жолсыз жағдайларда немесе ой-шұңқыр, люктер немесе бордюрлер сияқты кедергілер арқылы қозғалыс кезінде Шина бүлінген жағдайда мұндай зақымдануларға кепілдік қолданылмайды.

- Шинаның ерекшелігі оның бортында көрсетілген.

БАЛҚИТЫН САҚТАНДЫРҒЫШТАР

■ Жалпақ типті

Қалыпты жағдайы

Қызған күйінде

■ Картридж типі

Қалыпты жағдайы

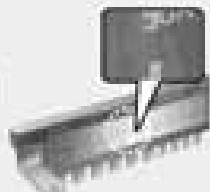

Қызған күйінде

■ Мульти сақтандырғыш

Қалыпты жағдайы

Қызған күйінде

Автокөліктің электр жабдықтарын шамадан тыс жүктелу салдарынан зақымданудан қорғау балқытын сақтандырғышпен қамтамасыз етіледі.

Бұл автокөлікте 2 (немесе 3) сақтандырғыш панелі бар, біреуі жүргізуші жағында панель кронштейнінде, екіншісі мотор бөлігінде орналасқан

Егер қандай да бір жарық аспаптары, көмекші жабдықтар немесе Басқару органдары жұмыс істемесе, тиісті тізбекті сақтандырғыштың жай-күйін тексеру қажет. Сақтандырғыштың жануы оның ішкі элементінің балқытылуын немесе зақымдануын көрсетеді.

Егер электрожабдықтау жұмыс істемесе, алдымен жүргізуші жағында сақтандырғыш панелін тексеріңіз. Жанып кеткен сақтандырғышты ауыстырар алдында қозғалтқышты тоқтатыңыз, барлық қосқыштарды ажыратыңыз, содан кейін АКБ теріс кабелін ажыратыңыз. Ауыстыру кезінде сол номиналдың сақтандырғыштарын пайдалану қажет.

Жанып кеткен балқытын сақтандырғыш электр жүйесіндегі ақаулықтың болуын көрсетеді. Қозғалған жүйені пайдаланудан аулақ болыңыз және кеңес алу үшін HYUNDAI ресми дилеріне дереу хабарласыңыз.

i Ақпарат

Сақтандырғыштың үш түрі пайдаланылады: әлсіз токтарға арналған пышақ түріндегі сақтандырғыштар, Патрондық сақтандырғыштар, сондай-ақ күшті токтарға арналған мультисақтандырғыштар

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

Жанып кеткен сақтандырғышты токтың сол немесе аз күшіне есептелген сақтандырғыштан басқа нәрсеге ауыстыруға тыйым салынады.

Үлкен ажыратқыш қабілеті бар балқитын сақтандырғыш елеулі зақымдану және өрт қаупін тудыруы мүмкін.

- Тиісті сақтандырғыштың орнына, тіпті уақытша шара ретінде сым немесе алюминий фольгасын ешқашан орнатпаңыз. Бұл сымның қатты зақымдануына және өрт шығуына әкелуі мүмкін.

НАЗАРДА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Сақтандырғыштарды демонтаждау үшін бұрауышты немесе басқа да металл затты пайдаланбаңыз, себебі бұл қысқа тұйықталуы және жүйені зақымдауы мүмкін.

Аспаптар панелінің сақтандырғышын ауыстыру

1. Қозғалтқышты тоқтатыңыз
2. Барлық басқа қосқыштарды ашыңыз.
3. сақтандырғыш блоктарының монтаждау қақпағын алыңыз
4. Күмәнді сақтандырғыштың орналасқан жерін анықтау үшін, сақтандырғыш панелі қақпағының ішкі жағындағы заттаңбаға назар аударыңыз.

4. Алынған сақтандырғышты ашыңыз. Мотор бөлігі сақтандырғыштарының панелінде орналасқан түсіргішті пайдаланыңыз.

5. Алынған сақтандырғышты тексеріңіз; жанып кеткен сақтандырғышты ауыстырыңыз. Қосалқы сақтандырғыштар аспап панелін алдын ала қорғау панелінде (немесе моторлы бөліктегі сақтандырғыш панелінде) болады.

7. Сол номиналдың жаңа сақталуын орнату және оны ұстағышқа бекітудің сенімділігіне көз жеткізіңіз. Тығыз байланыс болмаған жағдайда HYUNDAI уәкілетті дилеріне хабарласу ұсынылады.

Қосалқы сақтандырғыш болмаған жағдайда аса қажет болса, автокөлікті басқару талап етілмейтін тізбектен, мысалы тұттандырғыш сақтандырғыш тізбегінен осындай номиналды сақтандырғышты алуға болады.

Егер фарлар немесе өзге де электр компоненттері тұтас сақтандырғыштарда жұмыс істемесе, моторлы бөліктегі сақтандырғыштар панелін тексеріңіз. Егер сақтандырғыш жанып кетсе, ол сол өткізу қабілеті бар сақтандырғышқа ауыстырылуы тиіс.

1. Қозғалтқышты тоқтатыңыз
2. Барлық басқа қосқыштарды ашыңыз.

1. Тілшені басып және оны жоғары тарта отырып, сақтандырғыш блогының қақпағын ашыңыз.

2. Алынған сақтандырғышты тексеріңіз; жанып кеткен сақтандырғышты ауыстырыңыз. Алдын ала сақтандырғышты алу және орнату үшін мотор бөлігінде сақтандырғыштар блогында тұрған сақтандырғыштар үшін тістеуіктерді пайдаланыңыз.

3. Сол номиналдың жаңа сақтандырғышын орнату және оны ұстағышқа бекітудің сенімділігіне көз жеткізу. Тығыз байланыс болмаған жағдайда HYUNDAI уәкілетті дилеріне жүгіну ұсынылады.

Назарда ұстайтын жайт

Моторлы сақтандырғыштар тексергеннен кейін сақтандырғыштардың монтаждау блогының қақпағын сенімді орнатыңыз. Қақпақты тығыз жабқан кезде шырт ете қалады. Тығыз емес жабу ылғалдың түсуі нәтижесінде электр ақаулығына әкелуі мүмкін.

Мульти сақтандырғыш сақтандырғыш)

Көп сақтандырғыш жанып кеткен жағдайда оны келесі түрде ауыстыру керек:

1. Қозғалтқышты тоқтатыңыз
2. Кабельді АКБ теріс шығысынан ажыратыңыз.
3. Тілшені басып және оны жоғары тарта отырып, сақтандырғыш блогының қақпағын ашыңыз.
4. Жоғарыда келтірілген суретте көрсетілген сомынды айналдырыңыз.
5. Сақтандырғышты сол номиналға ауыстырыңыз.

1. Орнына барлық бөлшектелген бөлшектерді кері реттілікпен орнатыңыз.

Мульти - сақтандырғыш жанып кеткен жағдайда HYUNDAI уәкілетті дилеріне жүгіну ұсынылады.

Балқитын сақтандырғыштар панелінің сипаттамасы және реле

Жүргізуші жағындағы сақтандырғыш блогы

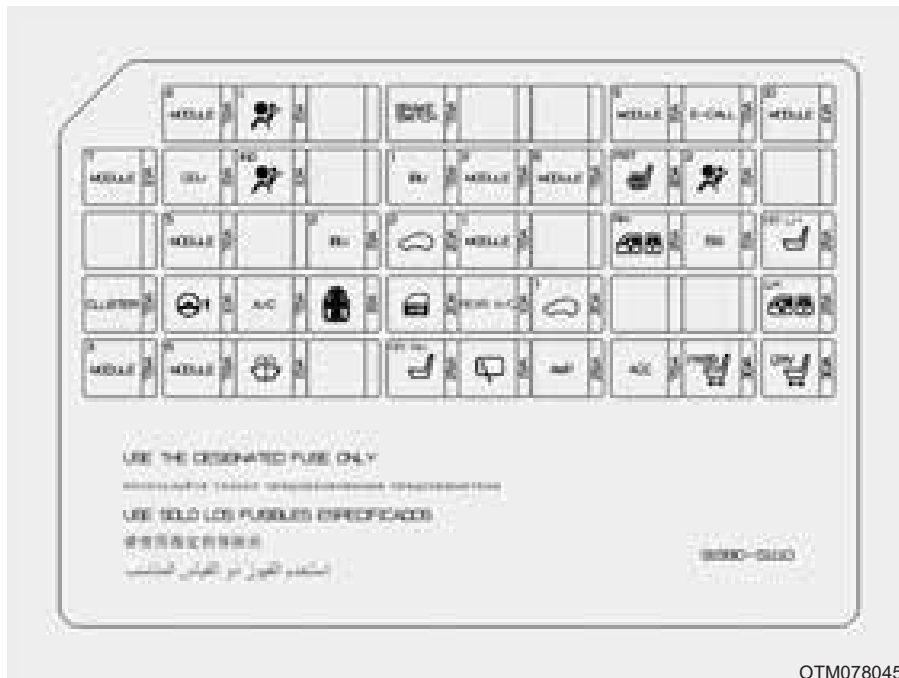

OTM078044

Реле және сақтандырғыштар блогының қақпағының ішкі жағында сақтандырғыштардың атаулары мен олардың номиналы көрсетілген заттаңба болады.

i Ақпарат

Осы нұсқаулықта келтірілген сақтандырғыштар блогының сипаттамасы барлық көлік құралдарына қолданылмайды (нұсқада орындалуына байланысты). Барлық деректер жарияланым кезінде өзекті. Сақтандырғыштар блогын тексеру кезінде осы көлік құралы үшін сақтандырғыштар блогының заттаңбасын пайдалану керек.

OTM078045L

Жүргізуші жақтағы сақтандырғыш панелі

Сақтандырғыштың атауы	Белгісі	Сақтандырғыш номиналы	Қорғалатын тізбек
4 МОДУЛЬ	⁴ MODULE	7,5А	Стоп-сигнал, жақын жарықты автоматты қосу жүйесі-динамикалық, жүргізуші есігінің модулі
ҚАУІПСІЗДІК ЖАСТЫҒЫ 1	1	15А	SRS басқару блогы
ТЕЖЕГІШ ҚОСҚЫШЫ	BRAKE SWITCH	7,5А	IBU, тоқтату қосқышы
9 МОДУЛЬ	⁹ MODULE	15А	Аудиожүйе, навигациясы бар аудиовизуалды бас құрылғы, аспаптар панелі, төмен DC-DC түрлендіргіш (аудиожүйе/AMP), кондиционерді басқару блогы, жел әйнегіне АРНАЛҒАН АҚПАРАТ проекциясының дисплейі, жарық беретін аспаптарды автоматты басқару бергіші және фотоэлемент, жаңбыр бергіші, артқы орындықта жолаушы туралы хабарлама, IMS жүргізушінің басқару блогы, жүргізуші есігінің модулі, жүргізуші/жолаушы жағындағы электр жетегі бар сыртқы айна, электр жетегі бар жүксалғыш қақпағының модулі
E-CALL	E-CALL	7,5А	MTS e-Call модулі
10 МОДУЛЬ	¹⁰ MODULE	10А	Деректерді беру арнасының қосқышы, көріну аймағынан тыс соқтығысу мүмкіндігі туралы ескерту блогы сол жақ/оң жақ (LH/RH), алдыңғы сымсыз зарядтау құрылғысы, артқы қатардың аймағындағы кондиционерді басқару блогы
7 МОДУЛЬ	⁷ MODULE	10А	Фар келбеу бұрышын автоматты түзету блогы, LH/RH (лев / оң) фара
DCU	DCU	15А	Дозаны басқару блогы
ҚАУІПСІЗДІК ЖАСТЫҒЫНЫҢ ИНДИКАТОРЫ	IND	10А	Кондиционер ЭБУ, аспаптар комбинациясы

Жүргізуші жақтағы сақтандырғыш панелі

Сақтандырғыштың атауы	Белгісі	Сақтандырғыш номиналы	Қорғалатын тізбек
IBU 1	¹ IBU	7,5А	IBU
2 МОДУЛЬ	² MODULE	7,5А	Дөңгелек шолу монитормы, айнымалы ток инверторының розеткасы, айнымалы ток инверторының блогы, артқы сол/оң орындықтың жылытқышы (LH/RH), алдыңғы қатардың желдеткішін басқару блогы, алдыңғы орындықтың жылытқышын басқару блогы
8 МОДУЛЬ	⁸ MODULE	7,5А	Авариялық сигнал беру қосқышы, кілттің электромагниттік клапаны
АЛДЫҢҒЫ ОРЫНДЫҚТАРДЫ ЖЫЛЫТҚЫШ	FRT	20А	Алдыңғы вентиляцияны басқару блогы, артқы вентиляцияны басқару блогы
ҚАУІПСІЗДІК ЖАСТЫҒЫ 2	²	15А	SRS басқару блогы
5 МОДУЛЬ	⁵ MODULE	7,5А	Рөлдік дөңгелектің бұрылу бұрышының бергіші, қозғалыс жолағынан тыс шығу туралы ескерту блогы, аспаптар панелін ауыстырып қосқыш, IBU, параллель тұрақта көмек модулі, отын қысымының бергіші, консоль ауыстырып қосқыш, АБАҚ берілісін ауыстырып қосқыш индикаторы, 4WD ECM, спорт режимінің ауыстырып қосқышы
IBU 2	² IBU	15А	IBU, оталдыру құлпы
ЖОҒАРҒЫ ЛЮК 2	²	20А	Шатырдағы панорамалық люк
1 МОДУЛЬ	¹ MODULE	7,5А	IBU
ОҢ ЖАҚ ЭЛЕКТР ӘЙНЕК КӨТЕРГІШ	RH	10А	Электр әйнек көтергішін басқару блогы, жолаушының электр әйнек көтергішін ауыстырып қосқыш, артқы оң жақ электр әйнек көтергіші, артқы оң жақ электр әйнек көтергіші, артқы оң жақ электр әйнек көтергішін ауыстырып қосқыш

Жүргізуші жақтағы сақтандырғыш панелі

Сақтандырғыштың атауы	Белгісі	Сақтандырғыш номиналы	Қорғалатын тізбек
ISG	ISG	15A	Төмен тұрақты ток түрлендіргіші тұрақты (күшейткіш), аспаптар комбинациясы, навигациямен аудиовизуалды бас құрылғысы, жел әйнегіне ақпарат проекциясының дисплейі, кондиционерді басқару блогы
АРТҚЫ ОРЫНДЫҚТАРДЫ ЖЫЛЫТҚЫШ Сол жақ	RR LH	25A	Артқы орындықты жылытқыш, сол жақ
АСПАПТЫҚ ПАНЕЛЬ	CLUSTER	7,5A	Аспаптардың комбинациясы, жел әйнегіне ақпаратты проекциялау дисплейі
MDPS		10A	MDPS блогы
Кондиционер	A/C	7,5A	Мотор бөлігінің тарату қорабы (реле 4), қосалқы тарату қорабы (реле. 1, 2, 3)
БАЛАЛАРДАН БҰҒАТТАУ		15A	ICM релесі блогы (блоктау/блоктан шығару релесі)
ЕСІКТЕРДІ БҰҒАТТАУ		20A	Есіктерді құлыптау релесі, есіктерді құлыптау релесі, жүк салғыштың қақпағы релесі, Қос құлыптау релесі
АРТҚЫ ҚАТАРДЫҢ КОНДИЦИОНЕРІ	REAR A/C	10A	Артқы қатардың аймағындағы кондиционерді басқару блогы, артқы желдеткіштің электр қозғалтқышы, кондиционерді басқару блогы
ЖОҒАРҒЫ ЛЮК 1	1	20A	Төбедегі панорамалық люк
СОЛ ЖАҚ ЭЛЕКТР ӘЙНЕК КӨТЕРГІШ	LH	25A	Жүргізушінің/жолаушының электр әйнек көтергішін басқару блогы, жолаушының электр әйнек көтергішін ауыстырып қосқыш, артқы сол жақ электр әйнек көтергіші, артқы сол жақ электр әйнек көтергішін ауыстырып қосқыш

Жүргізуші жақтағы сақтандырғыш панелі

Сақтандырғыштың атауы	Белгісі	Сақтандырғыш номиналы	Қорғалатын тізбек
3 МОДУЛЬ	³ MODULE	7,5А	IBU
6 МОДУЛЬ	⁶ MODULE	7,5А	Дыбыс жүйесі, навигациясы бар аудиовизуалды бас құрылғысы, кондиционерді басқару блогы, MTS E-Call модулі, төмен DC - DC түрлендіргіші (аудиожүйе / AMP), артқы көрініс электрохромды айнасы, төменгі орталық панельдегі ауыстырып қосқыш, IMS жүргізушінің басқару блогы, артқы орындықтың жылытқышы (LH/RH), AMP, бірінші қатардағы желдеткішті басқару блогы, алдыңғы орындықтың жылытқышын басқару блогы
ӘЙНЕК-ЖУҒЫШ		15А	Қосалқы қосқыш
АРТҚЫ ОҢ (RH) ОРЫНДЫҚТЫҢ ЖЫЛЫТҚЫШЫ	RR RH	25А	Артқы оң (RH) орындықтың жылытқышы
АРТҚЫ ӘЙНЕКТИ ТАЗАРТҚЫШ		15А	Артқы әйнек тазартқыштың релесі, артқы әйнек тазартқыштың электр қозғалтқышы
КҮШЕЙТКІШ	AMP	25А	Күшейткіш, төмен тұрақты ток түрлендіргіш (күшейткіш)
ACC (қосалқы жабдық)	ACC	7,5А	MTS e-Call модулі, айналмалы шолу монитормы, AMP, IBU, алдыңғы сымсыз зарядтау құрылғысы, төмен DC-DC түрлендіргіші (дыбыс жүйесі/AMP), дыбыс жүйесі, навигациясы бар аудиовизуалды бас құрылғысы, алдыңғы USB Зарядтау құрылғысы, артқы сол/оң (LH/RH) USB Зарядтау құрылғысы
ЭЛЕКТР ЖЕТЕГІ БАР ЖОЛАУШЫНЫҢ ОРЫНДЫҒЫ	PASS	30А	Жолаушының орындығын қолмен реттегіш, отырғызу ыңғайлы болу үшін орындықты ауыстыру релесі
ЭЛЕКТР ЖЕТЕГІ БАР ЖҮРГІЗУШІНІҢ ОРЫНДЫҒЫ	DRV	30А	IMS жүргізуші басқару блогы, қолмен жүргізуші орындығы реттеуші

Мотор бөлігі сақтандырғыштарының панелі

Реле және сақтандырғыштар блогы қапқағының ішкі жағында сақтандырғыштардың атаулары мен олардың номиналы көрсетілген заттаңба болады.

i Ақпарат

Осы нұсқаулықта келтірілген сақтандырғыштар блогының сипаттамасы барлық көлік құралдарына қолданылмайды (нұсқада орындалуына байланысты). Барлық деректер жарияланым кезінде өзекті. Сақтандырғыштар блогын тексеру кезінде осы көлік құралы үшін сақтандырғыштар блогының заттаңбасын пайдалану керек.

Мотор бөлігі сақтандырғыштарының панелі

Тип	Сақтандырғыштың атауы	Белгісі	Сақтандырғыш номиналы	Қорғалатын тізбек
(10P) МУЛЬТИСА ҚТАНДЫРҒЫШ	MDPS	 1	C : 80A R : 100A	MDPS блогы
	1 САЛҚЫНДАТУ ЖЕЛДЕТКІШІ	1	80A	[D4HA/D4HB/G4KJ] салқындату желдеткіш контроллері
	EPB		60A	ECU ESP
	B+4	4	50A	ICU тарату қорабы (сақтандырғыш — F16/F17/F27/F36 / F46)
	B+3	3	50A	ICU тарату қорабы (сақтандырғыш — F29/F39/F48 / F49)
	B+2	2	50A	ICU тарату қорабы (IPS 8/IPS 10/IPS 11/IPS 12/IPS 13/IPS 14 / IPS 15)
	АРТҚЫ ЖЫЛЫТҚЫШ		40A	Реле 1 (артқы жылытқыштың релесі)
	ABS 1	1	40A	ABS басқару блогы, ESP басқару блогы, көп функциялы диагностикалық қосқыш
	Желдеткіш		40A	ABS басқару блогы, ESP басқару блогы, көп функциялы диагностикалық қосқыш
	ABS 2	2	40A	ЭБУ АБС, ЭБУ ESP

Мотор бөлігі сақтандырғыштарының панелі

Тип	Сақтандырғыштың атауы	Белгісі	Сақтандырғыш номиналы	Қорғалатын тізбек
(5P) МУЛЬТИСА ҚТАНДЫРҒЫШ	ҚЫЗДЫРУ ШАМДАРЫ		80A	[D4HA/D4HB] қыздыру релесі
	PTC ЖЫЛЫТҚЫШ 1	¹ PTC HEATER	50A	Қосалқы таратқыш қорап (реле 1)
	PTC ЖЫЛЫТҚЫШ 2	² PTC HEATER	50A	Қосалқы тарату қорабы (реле 2)
	PTC ЖЫЛЫТҚЫШ 3	³ PTC HEATER	50A	Қосалқы тарату қорабы (реле 3)
	ОТЫН СУЗГІСІ		30A	Қосалқы таратқыш қорап (реле 4)
САҚТАНДЫ РҒЫШ	B+1	¹	50A	ICU тарату қорабы (IPS 1/IPS 2/IPS 3/IPS 4/IPS 5/IPS 6/IPS 7, қысқа мерзімді / ұзақ мерзімді жүктеме құлып релесі)
	B+5	⁵	50A	ICU тарату қорабы (сақтандырғыш — F4/F14/F23/F24/F33/F34 / F44)
	ИНВЕРТОР		30A	Айнымалы ток инверторы блогы
	ЭЛЕКТР ЖЕТЕГІ БАР ЖҮКСАЛҒЫШТЫҢ ҚАҚПАҒЫ		30A	Электр жетегі бар жүксалғыштың қақпағы модулі
	Тіркеме 3	³	30A	Тіркеме шамы
	IG2	IG2	40A	Реле 2 (іске қосу релесі), тарату қорабы ICU (сақтандырғыш — F15/F25/F32/F35/F42 / F45)

Мотор бөлігі сақтандырғыштарының панелі

Тип	Сақтандырғыштың атауы	Белгісі	Сақтандырғыш номиналы	Қорғалатын тізбек
САҚТАНДЫРҒЫШ	2 САЛҚЫНДАТУ ЖЕЛДЕТКІШІ	2	50A	5 Реле (салқындату жүйесі желдеткіш релесі)
	АЙНА ЖЫЛЫТҚЫШЫ		10A	Жүргізуші/жолаушы жағындағы электр жетегі бар сыртқы айна, кондиционерді басқару блогы
	КОНДИЦИОНЕР 2	² A/C	10A	Кондиционерді басқару блогы
	Шыны тазалағыш 2	2	10A	Реле 3 (әйнек тазалағыш реле (төмен))
	ECU 4	E4	15A	ECM, PCM
	AMS	AMS	10A	АКБ сенсоры
	4WD		20A	4WD ECM

Моторлық бөліктің сақтандырғыш панелі (PCB блогы)
--

Сақтандырғыштың атауы	Белгісі	Сақтандырғыш номиналы	Қорғалатын тізбек
6 сенсоры	S6	15A	[D4HA/D4HB] қыздыру релесі
ABS 3	3	10A	Көп функциялы диагностикалық коннектор, ABS басқару блогы, ESP басқару блогы
7 сенсоры	S7	10A	Интеллектуалды круиз-бақылау жүйесінің радиолокациялық сенсоры
5 сенсоры	S5	10A	[D4HA/D4HB] май бергішінің торабы, алдыңғы / артқы Nox бергіші, мотор бөлігінің тарату қорабы (5 реле) [G4KJ] май реттегіші(шығару), электромагниттік үрлеуді басқару клапаны, электромагниттік клапан) [G4KE] Май реттегіш No. 1 / No. 2 (Енгізу/шығару), үрлеуді басқарудың электромагниттік клапаны, өзгертін геометриямен енгізу жүйесінің электромагниттік клапаны, мотор бөлігінің тарату қорабы (5 реле) [G6DC] No май реттегіші. 3 / No. 4 (шығару), мотор бөлігінің тарату қорабы (реле 5)
ОТ АЛДЫРУ КАТУШКАСЫ	IGN COI L	20A	[D4HA/D4HB] отын қысымын реттегіш [G4KJ] от алдыру катушкасы No. 1 / No. 2 / No. 3 / No. 4 [G4KE] оталдыру Катушка No. 1 / No. 2 / No. 3 / No. 4, конденсатор [G6DC] оталдыру Катушка No. 1 / No. 2 / No. 3 / No. 4 / No. 5 / No. 6 конденсатор No. 1 / No. 2)
3 сенсоры	S3	20A	[D4HA/D4HB] отын рампасындағы қысым реттегіш [G6DC] PCM
4 сенсоры	S4	15A	[D4HA/D4HB] электрондық VGR жетегі, оттегі сенсоры ?1/?2, ТЧ бергіші (қатты бөлшектер), салқындату желдеткішінің контроллері [G4KJ] салқындату желдеткішінің контроллері [G4KE] PCM [G6DC] пайдаланылмайды

Сақтандырғыштың атауы	Белгісі	Сақтандырғыш номиналы	Қорғалатын тізбек
1 сенсоры	S ¹	10А	[D4HA/D4HB / G4KJ / G4KE] Отын сорғы релесі [G6DC] Отын сорғы релесі, форсунка No. 1 / No. 2 / No. 3 / No. 4 / No. 5 / No. Алты
DCU 2	DCU 2	20А	[D4HA/D4HB] дозаны басқару блогы
1 КОНДИЦИОНЕР	¹ А/С	10А	[D4HA/D4HB] кондиционер компрессорының релесі
АЛДЫҒЫ ӘЙНЕК- ТАЗАРТҚЫШ 1	¹	25А	Шыны тазалағыштардың басты релесі
TCU 2	T ²	10А	[D4HA/D4HB / G6DC] TCM, КПП диапазондарын ауыстырып қосқыш
ECU 3	E ³	10А	ЕСМ/PCM
КҮЗЕТ ДАБЫЛЫНЫҢ СИРЕНАСЫ		15А	Күзет дабылы сиренасының релесі, клаксон релесі
КЛАКСОН		15А	Дыбыс сигналының релесі
ТІРКЕМЕ 1	¹	15А	Тіркеме шамы (Еуропа)
ОТЫН СОҒҒЫСЫ	FUEL PUMP	20А	Отын сорғысының релесі
ECU 1	E ¹	20А	ЕСМ/PCM
ECU 2	E ²	20А	[G4KE] Форсунка No. 1/2/3/4 [G6DC] PCM

Сақтандырғыштың атауы	Белгісі	Сақтандырғыш номиналы	Қорғалатын тізбек
БЕРГІШ 2	s2	10A	[D4HA/D4HB] кондиционер компрессорының релесі, қосалқы тарату қорабы (1/4 релесі), жаппай ауа шығыны бергіші, EGR суыту магистралінің электромагниттік клапаны, май сорғы клапаны, иінді біліктің орналасу бергіші [G4KJ] май сенсоры, оттегі сенсоры (жоғарғы / төменгі) [G4KE] май бергіші, оттегі бергіші (жоғарғы/төменгі), по тарату білігінің бергіші. 1 / No. 2 (шығару/шығару) [G6DC] No енгізу кезінде айнымалы күші бар электромагниттік клапан. 1 / No. 2, электромагниттік үрлеу клапаны, Май реттегіш No. 1 / No. 2 (енгізу), оттегі бергіші No. 1 / No. 2 / No. 3 / No. 4
DCU 3	DCU 3	15A	[D4HA/D4HB] дозаны басқару блогы
DCU 1	DCU 1	20A	[D4HA/D4HB] дозаны басқару блогы
ҚУАТ РОЗЕТКАСЫ 1	¹ POWER OUTLET	20A	Артқы қуат розеткасы
ҚУАТ РОЗЕТКАСЫ 2	² POWER OUTLET	20A	Алдыңғы қуат розеткасы
ACC (қосалқы жабдық)	ACC	10A	ICU тарату қорабы (сақтандырғыш-F47)
ТІРКЕМЕ 2	²	15A	Тіркеме шамы (Еуропа)
TCU 1	^{TI}	15A	[D4HA/D4HB/G6DC] TCM [G4KJ/G4KE] PCM
IG 1	IG1	40A	PDM (IG1) РЕЛЕСІ

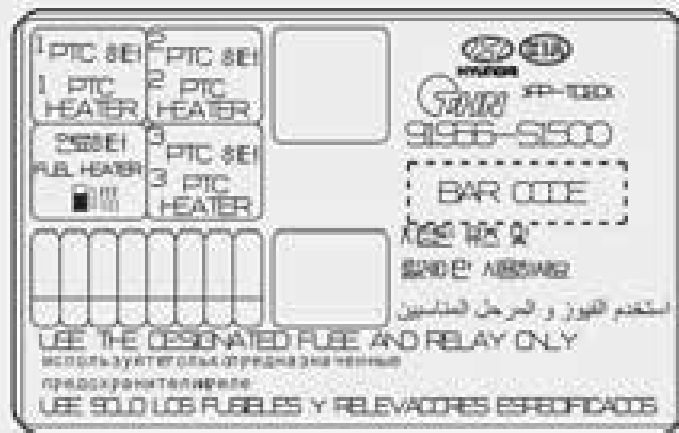
Мотор бөлігі сақтандырғыштарының панелі

Реле және сақтандырғыштар блогы қақпағының ішкі жағында сақтандырғыштардың атаулары мен олардың номиналы көрсетілген заттаңба болады.

i Ақпарат

Осы нұсқаулықта келтірілген сақтандырғыштар блогының сипаттамасы барлық көлік құралдарына қолданылмайды (нұсқада орындалуына байланысты). Барлық деректер жарияланым кезінде өзекті. Сақтандырғыштар блогын тексеру кезінде осы көлік құралы үшін сақтандырғыштар блогының заттаңбасын пайдалану керек.

Мотор бөлігі сақтандырғыштарының панелі

Белгісі	Relay Name	Реле типі
¹ PTC HEATER	1 релесі (PTC No жылытқыштың релесі. 1)	МИКРОЖАЛФАҒЫШ
² PTC HEATER	2 релесі (PTC No жылыту релесі. 2)	МИКРОЖАЛФАҒЫШ
³ PTC HEATER	3 релесі (PTC No жылыту релесі. 3)	МИКРОЖАЛФАҒЫШ
	4 релесі (отын сүзгішінің жылыту релесі)	МИКРОЖАЛФАҒЫШ

ЖАРЫҚТАНДЫРУ ШАМДАРЫ

Автокөлік шамдарының көпшілігін ауыстыру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласыңыз. Автокөлік фараларының шамдарын ауыстыру шамға қол жеткізу үшін автокөліктің басқа да бөлшектерін бөлшектеу қажеттілігіне байланысты қиын. Бұл әсіресе шамға (шамдарға) қол жеткізу үшін бас фаралар торабын бөлшектеуге қатысты.

Бас фарды жинау/орнату автокөліктің зақымдалуына әкелуі мүмкін.

АБАЙЛАҢЫЗ

Автокөліктің кенеттен қозғалуын, саусақтардың күйюін және электр тогының зақымдануын болдырмау үшін жарықтандыру құралдарымен жұмыс істеу алдында тұрақ тежегішін сенімді қосыңыз, оталдыру қосқышының LOCK/OFF (бұғаттау/өшірулі) күйінде тұрғанына көз жеткізіңіз және шамдарды өшіріңіз.

НАЗАРДА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Ауыстыру кезінде жаңа шамның қуаты жанып кеткен шам сияқты екеніне көз жеткізіңіз. Әйтпесе, сақтандырғыштың немесе электр сымдары жүйесінің зақымдануы мүмкін.

Ақпарат

Қатты жанбырдан немесе автокөлікті жуғаннан кейін фар және артқы шамдардың шашыратқыштары ішкі жағынан ағып кетуі мүмкін. Бұл фар ішіндегі және сыртындағы ауа температурасының айырмашылығы. Бұл құбылыс жанбыр кезінде автокөлік терезелерінің ішінен ағып кетуіне ұқсас және ақаулықтардың белгісі болып табылмайды. Егер су шам қосудың электр тізбегіне түссе, көлік құралын HYUNDAI ресми дилері тексеруі тиіс.

Ақпарат

ЖКО-дан кейін немесе фаралар торабын қайта орнатқаннан кейін фараларды фокустауды орындау үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну қажет.

Ақпарат

- Қозғалыс бағытын өзгерту (Еуропа үшін)

Фараның жақын жарық шоғыры асимметриялы бөлінеді. Қозғалыс бағыты қарама-қарсы елге кіргеннен кейін бұл асимметриялық бөлік қарсы көлік құралдарының жүргізушілерінің көзін қаратпайды. Соққылауды болдырмау үшін, ЕСЕ нормативтері бірнеше техникалық шешімдерді (мысалы, автоматты өзгерістер жүйелері, өздігінен жабысатын жолақтар, төмен бағыттар) пайдалануды талап етеді. Бұл фаралар қарама-қарсы автокөліктердің жүргізушілерінің көзіне қатты түспейтіндей етіп құрастырылған. Сондықтан сізге қарама-қарсы қозғалыс бағыты бар елде фараларды өзгерту қажет емес.

i Ақпарат
- Құрғатқыш
(болған кезде)

Бұл көлік құралы жоғары ылғалдылықтан фаралардың булану ықтималдығын азайту үшін кептіргішпен жабдықталған.

Кептіргіш шығыс материалы болып табылады, оның тиімділігі пайдалану ұзақтығына немесе қоршаған орта жағдайына байланысты өзгеруі мүмкін.

Егер фара ішінде ылғалдан ысып кетсеңіз, біз HYUNDAI уәкілетті дилеріне хабарласуды ұсынамыз.

Фараларды, габаритті шырақтарды, бұрылу көрсеткішінің шамдарын және күндізгі жүру шырақтарын ауыстыру

A muni

- (1) күндізгі жүріс шырақтары
- (2) күндізгі жүріс шырақтары / габариттік шам
- (3) Алдыңғы шам (жақын жарық)
- (4) Алдыңғы шам (алыс жарық)
- (5) бұрылыс көрсеткіш шамы

⚠ АБАЙЛАҒЫЗ

- Галогенді шамдармен мұқият болыңыз. Галогенді шамдарда сығылған газ бар. Газдың әсерінен сынған жағдайда шынының сынуы және жарақат алуы мүмкін.
- Шамды ауыстырған кезде көзді қорғау құралын пайдаланыңыз. Шаммен манипуляция алдында оны суытыңыз.

- Мұқият қарап, сызаттар мен қажалудан аулақ болыңыз. Егер шам жанып тұрса, оның сұйықтықпен байланысынан аулақ болыңыз.
- Шыныны жалаңаш қолмен ұстамаңыз. Қалдық май жанып тұрған кезде шамның қызып кетуіне және жарылуына әкелуі мүмкін.
- Шамды фараға орнатқанда ғана қосуға болады.
- Шам зақымдалған немесе жарылған жағдайда оны дереу жаңасына ауыстырыңыз және пайдаланылған шамды тиісті түрде кәдеге жаратыңыз.

3. Қаптаманы сағат тіліне қарсы бұрап, оны алыңыз.
4. Шамның цоколынан қалыптарды алып тастаңыз.
5. Шамның патронын блок-фарадан шығарып, оны сағат тіліне қарсы бұраңыз.
6. Жаңа шамды орнатыңыз.
7. Қалыпты шамның цоколіне қосыңыз.
8. Қаптаманың орнын орнатпаңыз және оны сағат тіліне бұраңыз

Фара

1. капотты ашыңыз.
2. Кабельді АКБ теріс шығысынан ажыратыңыз.

Бұрылыс көрсеткішінің шамы

1. Тұрақ тежегішін тартыңыз және кабельді АКБ теріс шығысынан ажыратыңыз.

2. Дөңгелек қаптамасының бекіткіштерін алыңыз (дөңгелек қаптамасы: 4 дана, алдыңғы бампер астында: 3 дана).

3. Дөңгелек қаптамасын шетке қойып, шамның патронын алып, оны сағат тіліне қарсы бұрап шығарыңыз
4. Шамдағы шығыңқы шам патрондағы паздарға теңестірілгенге дейін оны басу және сағат тіліне қарсы айналдыру арқылы патроннан шамды алып тастаңыз. Шамды патроннан шығарыңыз.
5. Дөңгелек қаптамасын кері реттілікпен орнатыңыз.

Күндізгі жүріс / габариттік шырақтар

Жарықдиодты шам жұмыс істемесе, автокөлікті тексеру үшін ресми HYUNDAI дилеріне жүгіну ұсынылады.

B муні

- (1) күндізгі жүріс шырақтары
- (2) күндізгі жүріс шырақтары / габариттік шам
- (3) Қосалқы фара (алыс / жақын жарық)
- (4) алдыңғы фара (алыс / жақын жарық)
- (5) бұрылыс көрсеткіш шамы

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- Галогенді шамдармен мұқият болыңыз. Галогенді шамдарда сығылған газ бар. Газдың әсерінен сынған жағдайда шынының сынуы және жарақат алуы мүмкін.
- Шамды ауыстырған кезде көзді қорғау құралын пайдаланыңыз. Шаммен манипуляция алдында оны суытыңыз.

- Мұқият қарап, сызаттар мен қажалудан аулақ болыңыз. Егер шам жанып тұрса, оның сұйықтықпен байланысынан аулақ болыңыз.
- Әйнекке жалаңаш қолмен ұстамаңыз. Қалдық май жанып тұрған кезде шамның қызып кетуіне және жарылуына әкелуі мүмкін.
- Шамды фараға орнатқанда ғана қосуға болады.
- Шам зақымдалған немесе жарылған жағдайда оны дереу жаңасына ауыстырыңыз және пайдаланылған шамды кәдеге тиісті түрде жаратыңыз.

7

Шамдар

Жарықдиодты шам жұмыс істемесе, автокөлікті тексеру үшін ресми HYUNDAI дилеріне бару ұсынылады.

Тұманға қарсы шамдарды ауыстыру

A түрі

1. Төменгі қақпақтың штифті бекітпелерін әлсіретіп, оны алыңыз.
2. Қолды алдыңғы бампердің артқы жағына созыңыз.
3. Қуат қосқышын патроннан ажыратыңыз.
4. Шамның патронын ұядағы тесік корпустағы ойықтармен біріктірілгенге дейін сағат тіліне қарсы бұрап, корпустан шығарыңыз.

1. Патронды корпусқа орнатыңыз. Ол үшін патрондағы шығыңқы жерлерді корпусың тіліктерімен біріктіру қажет. Патронды корпусқа басып, оны сағат тіліне бұраңыз.

B түрі

Жарықдиодты шам (1) жұмыс істемесе, автокөлікті тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласыңыз.

Фаралар мен тұманға қарсы фараларды реттеу (Еуропа үшін)

Фараларды реттеу

1. Шиналарға тиісті қысым орнатыңыз және қосалқы дөңгелек жүргізушісі мен құрал-саймандарды қоспағанда, автокөліктен жүктемені алып тастаңыз.
2. Көлік құралы тегіс бетте болуы тиіс.

1. Экранда тік сызықтарды (тиісті алдыңғы фаралардың орталықтары арқылы өтетін) және көлденең сызықтарды (алдыңғы фаралардың ортасы арқылы өтетін) сызыңыз.
2. Фаралар мен АКБ-ның дұрыс күйіне көз жеткізгеннен кейін, фараларды барынша жарықтығы бар аймақ тік сызықтармен орында болатындай етіп реттеңіз.
3. Жақын жарық шоғырын солға немесе оңға жылжыту үшін дискіні сағат тілінің бойымен немесе сағат тіліне қарсы бұраңыз. Жақын жарық шоғырын жоғары немесе төмен жылжыту үшін, жетекті сағат тіліне немесе сағат тіліне қарсы айналдырыңыз.
4. Алыс жарық шоғырын жоғары немесе төмен жылжыту үшін жетекті сағат тілімен немесе сағат тіліне қарсы айналдырыңыз.

Тұманға қарсы фараларды реттеу

■ Европа үшін

ОТМ078067L

■ Европадан басқа

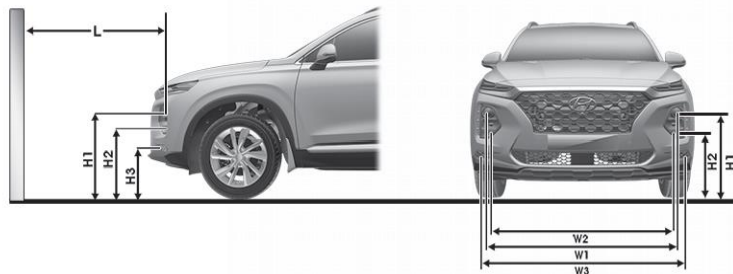
ОТМ078068L

Алдыңғы тұманға қарсы фара алдыңғы фараға ұқсас реттеледі.

Алдыңғы тұманға қарсы фараларды реттеу фара қалыпты жағдайда және аккумулятор батареясының жеткілікті зарядында жүргізілуі тиіс. Алдыңғы тұманға қарсы фараларды жоғары немесе төмен жылжыту үшін, жетекті сағат тілімен немесе сағат тіліне қарсы айналдырыңыз.

Фокус нүктесі

■ Галогенді шам

■ Жарықдиодты шам

H1: шам ортасынан жерге дейінгі қашықтық (жақын жарық)

H2: шам ортасынан жерге дейінгі қашықтық (алыс жарық)

H3: жерге тұманға қарсы шамның ортасының биіктігі

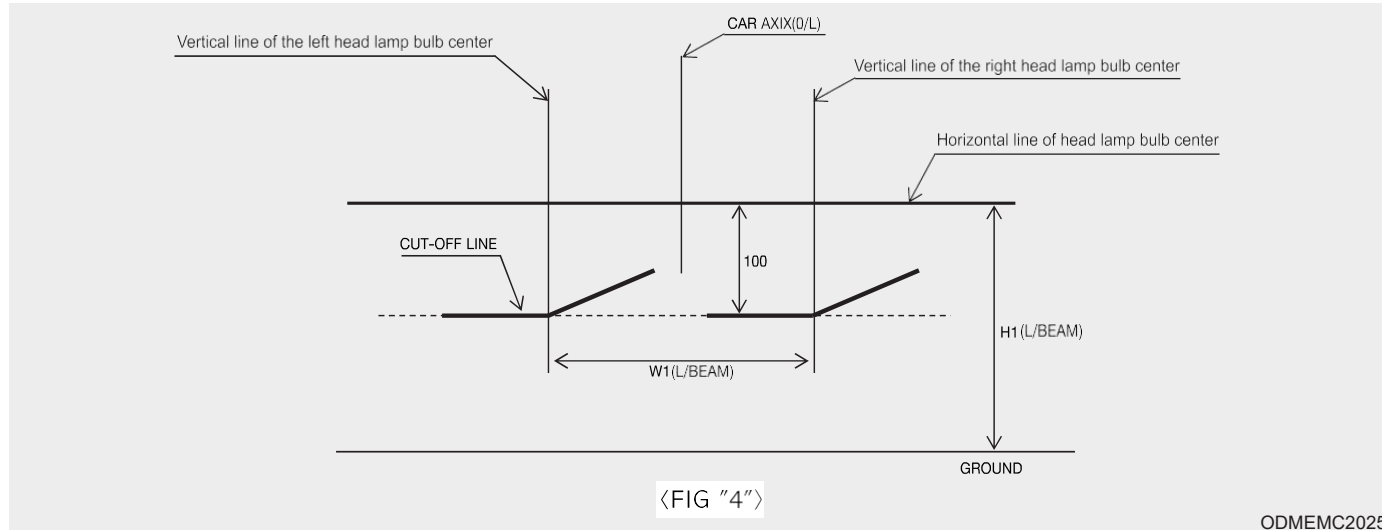
W1: шам орталықтары арасындағы көлденең қашықтық (жақын жарық)

W2: шам орталықтары арасындағы көлденең қашықтық (алыс жарық)

W3: тұманға қарсы фаралар шамдарының орталықтары арасындағы қашықтық

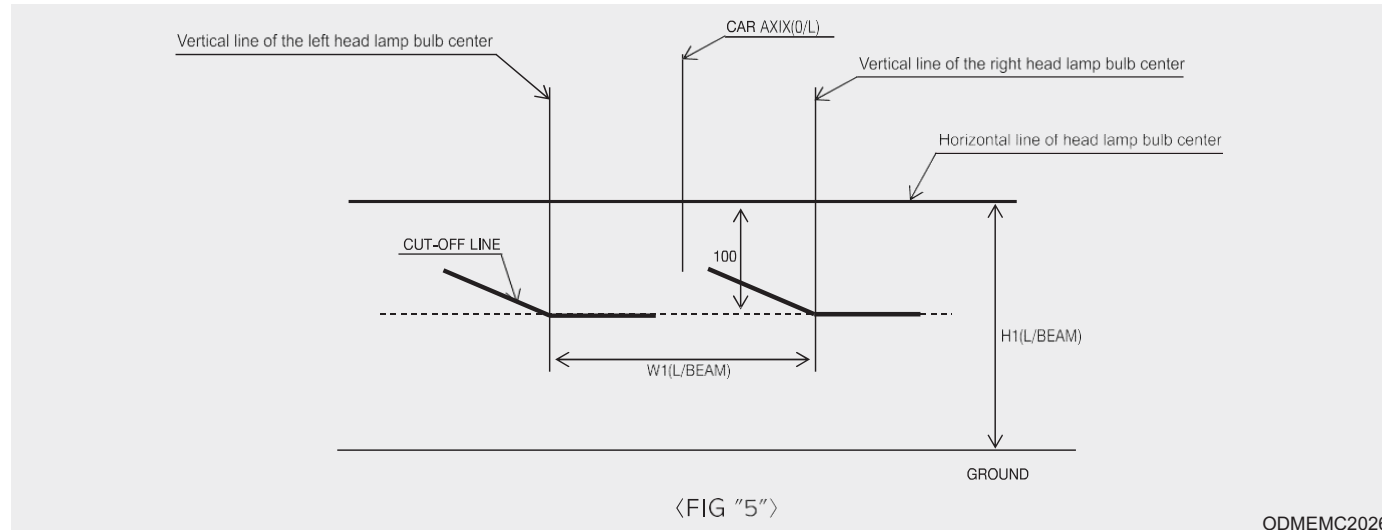
Автокөліктің жағдайы	Шам түрі	H1	H2	H3	W1	W2	W3
Жүргізушісіз мм (дюйм)	Галоген	707,9 (27,87)	619,3 (24,38)	405,3 (15,96)	1 490 (58,66)	1 454 (57,24)	1 544 (60,79)
	LED	643,3 (25,33)			1 483 (58,39)		
Жүргізушісімен мм (дюйм)	Галоген	702,4 (27,65)	613,8 (24,17)	399,8 (15,74)	1 490 (58,66)	1 454 (57,24)	
	LED	637,8 (25,11)			1 483 (58,39)		

Фаралардың жақын жарығы (сол жағы)

1. Көлік құралында жүргізушісімен (75 кг) жақын жарықты қосыңыз.
2. Кескіш сызығын суреттегі кескіш сызығына кескіндеу керек.
3. Алдымен фараларды көлденең, содан кейін — тік реттеу
4. Егер фара көлбеу бұрышының түзеткіші орнатылса, реттеуіш қосқышын 0-ге орнатыңыз.

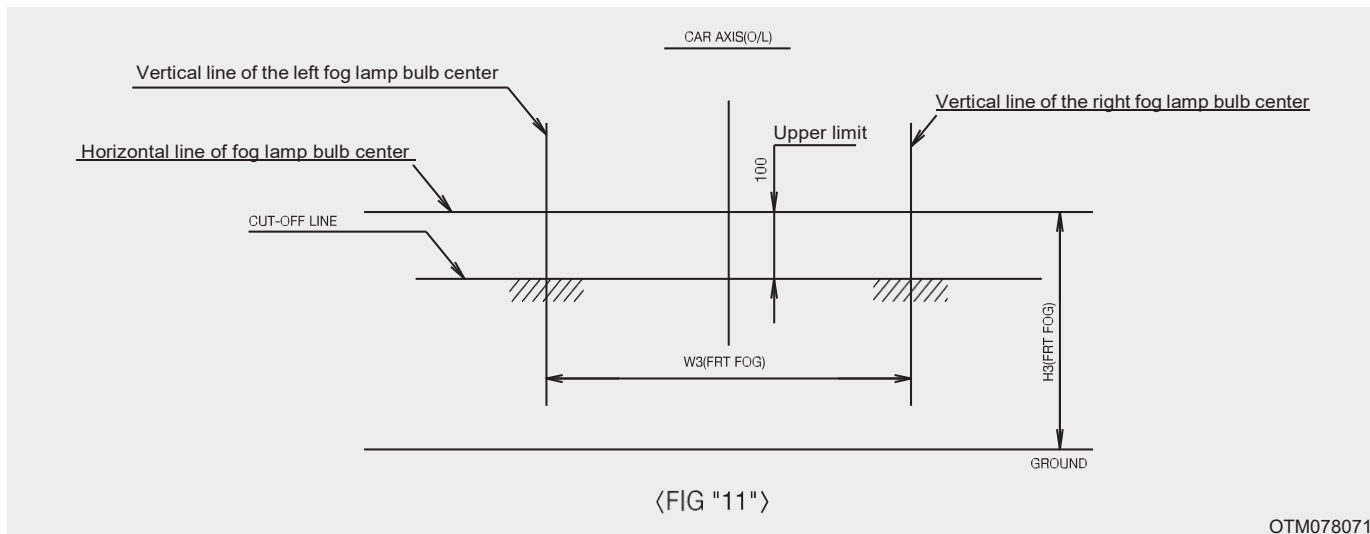
Фаралардың жақын жарығы (оң жағы)

1. Көлік құралында жүргізушісімен (75 кг) жақын жарықты қосыңыз.
2. Кескіш сызығын суреттегі кескіш сызығына кескіндеу керек.
3. Алдымен фараларды көлденең, содан кейін — тік реттеу
4. Егер фар көлбеу бұрышының түзеткіші орнатылса, реттеуіш қосқышын 0-ге орнатыңыз.

Алдыңғы тұманға қарсы фара

1. Тұманға қарсы фаралар қосу, жүргізуші (75 кг) салонында орналасқан.
2. Кесу сызығы рұқсат етілген диапазонда (сызылған аймақ) жобалануы тиіс.

Бұрылыс көрсеткішінің бүйірлік қайталағышының шамын ауыстыру

Жарықдиодты шам жұмыс істемесе, автокөлікті тексеру үшін ресми HYUNDAI дилеріне бару ұсынылады.

Артқы құрама шамды ауыстыру

А типі

- (1) артқы шам/тоқтату сигналы
- (2) артқы шам
- (3) бұрылыс көрсеткіш шамы
- (4) артқы жүріс шамы
- (5) тұманға қарсы артқы шам (бар болса)

В типі

- (1) артқы шам
- (2) тоқтау сигналы
- (3) бұрылыс көрсеткіш шамы
- (4) артқы жүріс шамы
- (5) тұманға қарсы артқы шам (бар болса)

ОТМ078052

Тоқтау сигналы/габариттік шырақ (А типі)

1. Қозғалтқышты тоқтатыңыз.
2. Жүк салғышты ашыңыз.
3. Крест тәрізді шлицті бұрандалар мен бұрандамаларға арналған бұрауышпен шамды бекіту бұрандаларын бұраңыз.
4. Артқы аралас шамды бөлшектеніңіз.
5. шамның корпусындағы пазалармен патрондағы шығыңқы жерлері қосылғанға дейін сағат тіліне қарсы бұрап, шамнан патронды алыңыз.

ОТМ078009

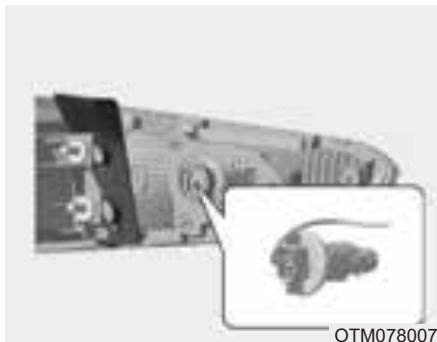
6. Шамды басып, оны цоколдің штифттері патрон тіліктерімен біріктірілгенге дейін сағат тіліне қарсы бұрап, патроннан алыңыз. Шамды патроннан шығарыңыз
7. Жаңа шамды орнатыңыз, ол үшін оны патронға басып, бекітілгенге дейін бұраңыз
8. Патронды блок-фараға орнатыңыз. Ол үшін патрондағы шығыңқы жерлерді блок-фараның тіліктерімен біріктіру қажет. Патронға басып, оны шам корпусына сағат тілі бойынша бұраңыз.
9. Автомобиль шанағына шам орнатыңыз.

ОТМ078008

Габаритті шырақтар (А типі)

1. Қозғалтқышты тоқтатыңыз
2. Жүксалғышты ашыңыз
3. Шамның қақпағын тік шлицті бұрандалар мен бұрандамаларға арналған бұрауышпен ашыңыз
4. шамның корпусындағы пазалармен патрондағы шығыңқы жерлері қосылғанға дейін сағат тіліне қарсы бұрап, шамнан патронды алыңыз

5. Шамды басып, оны цоколдің штифттері патрон тіліктерімен біріктірілгенге дейін сағат тіліне қарсы бұрап, патроннан алыңыз. Шамды патроннан шығарыңыз
6. Жаңа шамды орнатыңыз, ол үшін оны патронға басып, бекітілгенге дейін бұраңыз.
7. Патронды блок-фараға орнатыңыз. Ол үшін патрондағы шығыңқы жерлерді блок-фараның тіліктерімен біріктіру қажет. Патронға басып, оны шам корпусына сағат тілі бойынша бұраңыз.
4. Шамды автокөлік шанағына орнатыңыз.

Артқы шам/стоп-сигнал (В типі)

Жарықдиодты шам жұмыс істемесе, автокөлікті тексеру үшін ресми HYUNDAI дилеріне бару ұсынылады.

Бұрылу көрсеткішінің шамы / артқы жүрістің шамы / артқы тұманға қарсы шам

Егер бұл шамдар жұмыс істемесе, автокөлікті тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне бару ұсынылады.

Жоғарғы стоп-сигналын ауыстыру

Егер қосымша тежеу сигналының шамы (1) жанбаса, HYUNDAI ресми дилеріне хабарласу ұсынылады.

Нөмірлік белгіні жарықтандыру шамын ауыстыру

1. тік шлицті бұрандалар мен бұрандамаларға арналған бұрауышпен шам корпусынан шашыратқышты абайлап алып тастау керек.

2. Шамды түзу сызықпен созып шығарыңыз.

3. Жаңа шамды орнатыңыз.

4. Барлық бөлшектерді алып тастаудың кері ретімен орнатыңыз.

Ішкі жарықтандыру плафон шамын ауыстыру

■ Бағытталған жарықтандыру шамы (Жарықдиодты типті)

Салонды жарықтандыру шамы (жарықдиодты типті)

Бағытталған жарықтандыру шамы, салонды жарықтандыру плафоны (жарықдиодты типті)

Егер шам (1) жұмыс істемесе, жүйені тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне хабарласыңыз.

Бағытталған жарықтандыру шамы, салонды жарықтандыру плафоны, күнге қарсы күнқағардағы айналардың жарықтандыру шамдары және жүксалғышты жарықтандыру фонары

Шашыратқыштың шығыңқы жерлерін шам корпусының ішкі тіліктерімен біріктіріп, шашыратқышты орнына орнатыңыз.

НАЗАРДА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Қақпақты, бекітпені және пластмасса корпусы зақымдамау үшін сақ болыңыз.

1. Тегіс шлицті бұрауыштың көмегімен шам корпусының ішінен шашыратқышты мұқият бұраңыз.

1. Шамды түзу сызықпен созып шығарыңыз.
2. Патронға жаңа шам орнатыңыз.

АВТОКӨЛІКТІҢ СЫРТҚЫ КӨРІНІСІНЕ КҮТІМ ЖАСАУ

Сыртқы күтім

Автокөліктің сыртқы көрінісіне күтім жасау туралы жалпы ескертулер

Қандай да бір тазалау құралдарын немесе жылтырату құралдарын пайдалану кезінде заттаңбалардағы нұсқауларды сақтау өте маңызды. Заттаңбада келтірілген барлық ескертулерді оқыңыз.

Жабынды күту

Жуу

Автокөлік жабынын коррозиядан және тозудан қорғау үшін айына бір реттен кем емес автокөлікті сәл жылы немесе суық сумен мұқият жуыңыз.

Жолсыздық жағдайында жүру үшін автокөлікті пайдаланған кезде, оны әрбір шығудан кейін жуу қажет. Тұздың, шаңның, кірдің және басқа да бөгде материалдардың жиналуына ерекше көңіл бөліңіз. Есік пен аспалы панельдердің төменгі беттеріндегі дренаждық тесіктер ластанудан тазартылғанына көз жеткізіңіз.

Жәндіктер, шайыр және ағаш шырыны, құс саңғырығы, атмосфераға өнеркәсіптік шығарындылар және ұқсас ластанулар, егер оларды уақтылы жинамаса, автокөліктің жабынын зақымдауы мүмкін.

Тіпті қысқа мерзімді қалыпты сумен жуу барлық ластануды жояды.

Ол үшін боялған беттерге қауіпсіз жұмсақ сабын қолдануға болады.

Жуғаннан кейін автокөлікті жылы немесе суық сумен мұқият жуыңыз. Жуылмаған сабынды кептіруден аулақ болыңыз.

НАЗАРДА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- **Қатты әсер ететін сабын, химиялық жуғыш заттарды немесе ыстық суды пайдаланбаңыз. Сондай-ақ автокөлікті тікелей күн сәулесі жағдайында немесе автокөлік шанағы қатты қызған жағдайда жууға болмайды.**

Қысым астында қатты су ағынымен бүйір терезесін жууға болмайды. Су терезе арқылы өтіп, салонды сулауы мүмкін.

- * Пластикалық бөлшектер мен шамдардың зақымдануын болдырмау үшін тазалауға арналған химиялық еріткіштерді немесе агрессивті жу-ғыш заттарды пайдаланбаңыз.

АБАЙЛАҢЫЗ

Тежегіш жүйесінің суланған элементтері автокөлікті жуғаннан кейін тежегіш жүйесінің элементтеріне су түспегеніне көз жеткізу үшін аз жылдамдықпен қозғала отырып, тежегіштердің жұмысын тексеріңіз. Егер тежегіш жұмысының тиімділігі төмендесе, оларды аз жылдамдықпен қозғала отырып және тежегіш басқысына сәл басу арқылы кептіріңіз

Жоғары қысымды жуу

- Жоғары қысыммен жұмыс істейтін жуу құралдарын пайдаланғанда автокөліктен жеткілікті қашықтықта тұру қажет.
- Жеткіліксіз қашықтық немесе шамадан тыс қысым компоненттердің зақымдануына немесе оларға судың кіруіне әкелуі мүмкін.
- Камераға, бергіштерге және олардың айналасында су ағысын тигізбеңіз. Қысымдағы су ағысының соққысы құрылғылардың сынуына әкелуі мүмкін.
- Шүмекті шаңға (резеңке және пластмасса) және ажыратқыштарға жақын ұстамаңыз, себебі олар ағыстың соққысымен зақымдануы мүмкін.

НАЗАРДА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- **Моторлы бөлікке судың, әсіресе жоғары қысымдағы судың түсуі моторлы бөлікте орналасқан Электр тізбектерінің ақаулығына әкелуі мүмкін •**
- **Автокөлік ішіндегі электр / электрондық компоненттерге су мен басқа сұйықтықтардың түсуінен аулақ болыңыз, себебі бұл олардың зақымдануына әкелуі мүмкін.**

Балауыз құрамымен жабу

Балауыз қабаты автокөлік бояуын ластанудан қорғайды. Автокөліктің бояуында балауыз қабатын ұстап тұру оны қорғайды.

Автокөлік жеткілікті дәрежеде құрғаған кезде балауызды автокөлікке жағу керек.

Балауызды қолданар алдында автокөлікті жуу және кептіру керек. Жақсы сапалы сұйық немесе паста балауызын пайдаланыңыз және өндірушінің нұсқауларын орындаңыз. Балауыз жылтырды қорғау және сақтау үшін металл бөлшектерге жағылады.

Тазалау құралының көмегімен майды, таскөмір шайырын және басқа ұқсас материалдарды жою әдетте балауыз жабынын алып тастауға әкеледі. Барлық автокөлікке балауыз жағудың қажеті болмаса да, осы облыстарға балауыз құрамын міндетті түрде жағыңыз.

НАЗАРДА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Құрғақ матаның көмегімен автокөлік шанағынан шаң мен кірді сұрткенде сызат пайда болады.
- Құрамында анодталған алюминийден жасалған хромдалған бөлшектер мен бөлшектерде жоғары күшті және күйдіргіш заттар бар болат жөкелер, абразивті тазартқыштар мен күшті жуу құралдарын пайдаланбаңыз. Бұл қорғаныш қабатының зақымдануына немесе бояудың түссізденуіне және сапасының нашарлауына әкелуі мүмкін.

Бояудың зақымдалуын жою

Боялған беттің терең сызаттары мен сынықтарын дереу жою қажет. Ашық металл тез тозады, нәтижесінде жөндеуге айтарлықтай шығын әкелуі мүмкін.

НАЗАРДА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Зақымдануларды жою және металл үстіңгі қабаттарды ауыстыру кезінде коррозияға қарсы жабынның салынуын қадағалаңыз.

Ашық металдарға техникалық қызмет көрсету

- Таскөмір шайыры мен жәндіктерді жою үшін шайырды алып тастау құралын пайдаланыңыз. Оларды қырғышпен немесе басқа да өткір затпен өшіруге тырыспаңыз.
- Ашық металл бөлшектердің беттерін коррозиядан қорғау үшін балауыз құрамының қабатын немесе хромдалған бөлшектер үшін қорғаныс құралын жағып, жылтырағанша сұртіңіз.

• Қысқы мезгілдерде және жағалау аймақтарында ашық металл бөлшектерге балауыздың немесе қорғаныс құралының қалың қабатын жағу керек.

- Қажет болса, аталған бөлшектерді тоттандырмайтын техникалық вазелинмен немесе өзге қорғайтын құраммен қаптаңыз.

Түпке техникалық қызмет көрсету.

Автокөлік түбінде мұз бен қар сияқты коррозиялық материалдар жиналуы мүмкін. Егер оларды уақытында жоймаса, бұл отын магистралі, рама, түп парағы, пайдаланылған газдарды шығару жүйесі сияқты төменгі бөлшектердің коррозия процесін тездетуі мүмкін.

Автокөлік түбін және дөңгелек аркаларын ай сайын және жолсыз жүруден кейін, сондай-ақ әрбір қысқы маусымның соңында жылы сумен жуу қажет.

Бұл аймақтарға ерекше көңіл бөліңіз, өйткені олардың ластануы анық емес. Жол кірінің сулануынан пайдадан гөрі зиян көп, сондықтан оны толығымен алып тастаңыз. Есіктің төменгі шеттері, тербелмелі панельдер мен раманың бөліктері қандай жағдайда да бітелмеуі тиіс ағызу тесіктерімен жабдықталған. Осы тесіктердегі су коррозияның пайда болуына әкеледі.

АБАЙЛАҢЫЗ

Автокөлікті жуғаннан кейін тежегіш жүйесінің элементтеріне су кірмегеніне көз жеткізу үшін аз жылдамдықпен қозғала отырып, тежегіштердің жұмысын тексеріңіз. Егер тежегіш жұмысының тиімділігі төмендесе, оларды аз жылдамдықпен қозғала отырып және тежегіш басқысына сәл басу арқылы кептіріңіз.

Алюминий дөңгелектерге қызмет көрсету

Алюминий дөңгелектерінде түссіз қорғаныс жабыны бар.

НАЗАРДА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

- Алюминий дөңгелектерде абразивті тазартқыштар, полюсті құрамдар, ерітінділер немесе металл щеткаларды қолдануға тыйым салынады.
- Ол салқындаған кезде дөңгелекті тазалаңыз.
- Тек жұмсақ сабын немесе бейтарап тазалау құралын пайдаланыңыз және сумен мұқият шайыңыз. Сондай-ақ, дөңгелектерді тұзды тастармен қозғалғаннан кейін тазалау керек.
- Автокөлікті жуу үшін дөңгелектерді жоғары жылдамдықты щеткалармен жууға болмайды.
- Құрамында қышқыл бар тазартқыштарды немесе сілтілі жуғыш заттарды пайдаланбаңыз.

Коррозиядан қорғау

Біз коррозияға қарсы тұру үшін ең жақсы дизайн мен конструктивтік шешімдерді пайдаланамыз, соның арқасында біздің автокөліктер өте берік. Алайда, бұл жолдың жартысы ғана. Автокөліктің коррозияға төзімділігіне қол жеткізу үшін, сондай-ақ иесі тарапынан күш салу қажет.

Коррозияның пайда болуының негізгі себептері

- Төменде автокөлікте коррозияның пайда болуының негізгі себептері:
- Автокөлік түбінде жиналатын жол тұзы, кір және ылғал
- Бояу сынығы және тастардың, қиыршық тастардың және сүрту соққысынан қорғау жабындарының зақымдануы, сондай-ақ ұсақ сызаттар мен майысулар, нәтижесінде ашық металл коррозияға осал болады

Әсіресе коррозияға осал аймақтар

Егер автокөлікті пайдалану коррозиялық материалдардың реттелуші әсері жағдайында болса, коррозиядан қорғаудың маңыздылығы әсіресе үлкен. Коррозия әсіресе жол тұзынан, химиялық шаңды бақылау заттарынан, теңіз ауасынан және өнеркәсіптік ластанудан тез пайда болады.

Ылғал коррозияның пайда болуына әкеледі

Ылғал тотығу үшін тамаша жағдай жасайды. Коррозияның пайда болуы ылғалды жағдайлар мен температураларда қатып қалудан сәл жоғары. Осындай жағдайларда коррозиялық материалдар коррозиялық материалдар автокөліктің бетіне жабысып, баяу буланады.

Кір әсіресе автокөлік үшін қауіпті, өйткені баяу кебеді, автокөлік бетіне ылғал әсер етеді. Кір сыртынан құрғақ көрінуі мүмкін, бірақ оның ішінде ылғал болуы мүмкін.

Жоғары температура, сондай-ақ жеткілікті желдету болмаған жағдайда, бөлшектерге коррозияның әсерін тездетуі мүмкін, себебі ылғалдың жойылуы болмайды.

Барлық осы факторларға байланысты автокөлікті тазалықта ұстау және кір мен басқа да бөгде материалдардың жиналуын уақтылы жою өте маңызды. Бұл тек көрінетін беттерге ғана емес, автокөліктің түбіне де қатысты.

Коррозияның пайда болуын болдырмау тәсілдері

Автокөлікте коррозияның пайда болуын болдырмау үшін келесі нұсқауларды орындаңыз:

Автокөлікті таза ұстаңыз

- Автокөліктің коррозиясының алдын алудың ең жақсы әдісі- автокөлікті таза ұстау және коррозиялық материалдарды уақытында жою. Автокөлік түбіне ерекше назар аударыңыз.

- Егер автокөлікті пайдалану тәуекелдің ерекше факторлары бар аймақтарда болса – жол тұзының болуы, теңіз суының жақындығы, өнеркәсіптік аймақтар, қышқыл жаңбыр, қырағы болуы қажет. Қысқы уақытта автокөліктің түбін айына бір рет, сондай-ақ қыс соңында жуыңыз.

- Автокөлік түбін тазалау кезінде автокөлік қанаттарының астындағы құрамдастарға және көру үшін қол жетпейтін басқа да жерлерде орналасқан конструкция элементтеріне ерекше назар аудару қажет. Тазалауды мұқият жүргізіңіз; егер кірді жұмай сулап қоя салсаңыз, онда бұл коррозия кетірудің алдын алмайды, одан да қарқынды етеді. Жоғары қысымдағы су және бу әсіресе кір және коррозиялық материалдар шөгінділерін жою кезінде тиімді.
- Төменгі есік панельдерін, тербелмелі панельдерді және раманың элементтерін тазалау кезінде ағызу тесіктері коррозияға қауіп төндіре отырып, таза және су жиналмағанына көз жеткізіңіз.

Гаражда құрғақ болуын қадағалаңыз

Гараждыңа құрғақ болуын қадағалаңыз

Егер онда ылғалды немесе жақсы желдеткіш болмаса, автокөлікті гаражға қоймаңыз. Бұл коррозияға қолайлы жағдай жасайды. Әсіресе, бұл сіз гараждың ішінде автокөлікті жуған немесе гаражға дымқыл, қармен, мұзбен немесе кірмен жабылған автокөлікпен кірген кезде жағдайларға қатысты. Тіпті жылытылатын гараж, егер ол нашар желдетілсе, және ылғал ұшып кетпейтін болса, коррозияның пайда болуына ықпал етуі мүмкін.

Бояу мен қаптаманы жақсы күйде ұстаңыз

Бояудың жабынындағы сызаттар мен сынықтар коррозияның ықтимал пайда болу ықтималдығын азайту үшін тез кебетін бояумен жабылуы тиіс. Қорғалмаған металл табылған жағдайда шамақты жөндеу бойынша мамандандырылған шеберханаға жүгіну ұсынылады.

Құс саңғырығы: құс саңғырығының жоғары коррозиялық белсенділігі бар және боялған беттерді санаулы сағат ішінде зақымдауы мүмкін. Құс саңғырығын тезірек жоюға тырысыңыз,

Салонды елеусіз қалдырмаңыз

Ылғал еден төсеніштерінің астында жиналып, коррозияның пайда болуына ықпал етуі мүмкін. Кілемнің астында ылғалдың жоқтығын мезгіл-мезгіл тексеріңіз. Автокөлік тыңайтқыш, тазалау және химиялық заттарды тасымалдау үшін пайдаланылса, әсіресе сақ болыңыз.

Бұл заттарды тек тиісті контейнерлерде ғана тасымалдау керек, ал кез келген ағуларды дереу алып тастау, ал ластанған жерлерді таза сумен жуу және кептіру қажет.

Салонға күтім жасау

Салонмен байланысты жалпы сақтық шаралары

Салон элементтеріне иіс сулар, косметикалық май, күннен қорғайтын крем, қол тазалау құралы және ауа тазартқыш сияқты химиялық заттардың түсуіне жол бермеңіз, себебі олар беттің зақымдануына немесе түссізденуіне әкелуі мүмкін. Егер олар салонның элементтеріне түссе, дереу оларды сүртіңіз. Винил беттерін тазалау нұсқаулықтарымен танысыңыз

НАЗАРДА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Ешқандай жағдайда автокөлік ішіндегі электр/электрондық элементтерге су немесе басқа сұйықтықтардың түсуіне жол бермеңіз, себебі бұл олардың зақымдануына әкелуі мүмкін.

НАЗАРДА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Салонның элементтерін тазалау үшін (рөлдік дөңгелек, орындықтар және т.б.) бейтарап тазалағыш құралдарды және құрамында спирті төмен құралдарды пайдаланыңыз. Тазалау құралдарын немесе қышқыл/сілтілі ерітінділерді пайдалану терінің түссізденуіне және сілемейленуіне әкелуі мүмкін.

Салонның қаптамасын және қаптамасын тазалау

Винил (бар болса)

Шаң немесе шаңсорғышты пайдалана отырып, винил элементтерінің бетінен шаң мен әлсіз ластануды алып тастаңыз. Винил элементтері үшін арнайы тазартқыштың көмегімен олардың бетін тазалаңыз.

Мата (бар болса)

Матадан шаң мен кірді алып тастау үшін щетка немесе шаңсорғышты пайдаланыңыз. Тазалау үшін қаптау және кілемдер үшін ұсынылған жұмсақ сабын ерітіндісін пайдаланыңыз.

Жаңа дақтарды тез арада матаны тазалауға арналған құралдың көмегімен шығару қажет. Егер жаңа дақтар дереу шығарылмаса, мата суланған болуы мүмкін. Сондай-ақ матаға дұрыс күтім жасамаған жағдайда оның отқа төзімді қасиеттері бұзылуы мүмкін.

НАЗАРДА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Тек ұсынылған тазалау құралдары мен процедураларын пайдаланыңыз, әйтпесе матаның сыртқы түрі мен отқа төзімділігі нашарлауы мүмкін.

Былғары (болған кезде)

- Былғары орындықтар ерекшеліктері
- Былғары жануарлардың терісінен жасалады және одан әрі пайдалану үшін арнайы өңделеді. Өйткені бұл табиғи өнім, әрбір бөлік өз қалыңдығы мен тығыздығына ие.
  - Теріге температура мен ылғалдылыққа байланысты созылу және тарту нәтижесі ретінде қыртыстар пайда болуы мүмкін.
  - Орын жайлылықты арттыру үшін созылатын матадан жасалған.
  - Корпуспен түйісетін бөліктер, иілген, ал бүйір бөліктері көтеріңкі, бұл қозғалыс кезінде жайлылық пен тұрақтылықты қамтамасыз етеді.
  - Табиғи Пайдалану процесі барысында қыртыстар пайда болуы мүмкін. Бұл бұйымның ақауы емес.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- **Кепілдік пайдалану барысында табиғи түрде пайда болатын қыртыстарға немесе ескіруге қолданыл-майды**
- **Металл элементтері бар белдіктер, ілгектер немесе кілттер артқы қалтада орындықтың тінін зақымдауы мүмкін**
- **Орындықты суламауға тырысыңыз. Бұл табиғи терінің қасиеттерін өзгерте алады.**
- **Джинсы немесе түсті киім орындықты жабатын матаның бетін былғауы мүмкін**

- Былғары орындықтарды күту
  - Шаң мен құмнан тазарту үшін орындықты мерзімді шаңсорғышпен тазартыңыз. Бұл былғарының жоғалуын немесе зақымдануын болдырмауға және оның сапасын сақтауға көмектеседі.
  - Орындықтардың былғары бетін құрғақ немесе жұмсақ матамен үнемі сүртіңіз.
  - Былғарыға арналған қолайлы қорғаныс құралын пайдалану жабынның уатылуын болдырмауға және жарықты сақтауға көмектесе алады. Нұсқауларды мұқият оқыңыз және былғарыға арналған жабатын немесе қорғайтын құралдарды пайдаланбас бұрын мамандармен кеңесіңіз.
  - Ашық (сарғыш, крем түстес сарғыш) былғары оңай және айтарлықтай былғанады. Орындықтарды үнемі тазалаңыз.
  - Дымқыл матаны пайдаланбаңыз. Бұл бетінде жарықшақтар әкелуі мүмкін.

*Былғары орындықтарды тазалау

- Барлық ластануды дереу жойыңыз. Ластануды жою кезінде төмендегі нұсқауларды орындаңыз.

- Косметикалық өнімдер (күннен қорғайтын крем, тоналды крем және т. б.) Тазалағыш кремді матаға жағып, лас жерді сүртіңіз. Кремді дымқыл шүберекпен алып, суды құрғақ шүберекпен алып тастаңыз.

- Сусындар (кофе, газдалған сусындар және т. б.)

Бейтарап тазалау құралының аз мөлшерін жағып, ластануды араластырмай сүртіңіз.

- Май

Майды сіңіретін матамен тез арада сүртіңіз және табиғи былғарыға арналған дақтарды шығару құралымен сүртіңіз.

- Сағыз

Мұзды резинка сағыз қатқанға дейін қойып, кейіннен біртіндеп жойыңыз.

Қауіпсіздік белдігін тазалау

Қауіпсіздік белдігін тазалау үшін қаптау мен кілемге жарамды жұмсақ сабын ерітіндісін пайдаланыңыз. Сабынды нұсқауларды орындаңыз. Қауіпсіздік белдіктерін ағартуға және бояуға тыйым салынады, себебі бұл олардың беріктігін әлсіретуі мүмкін.

Салонның ішіндегі терезе әйнектерін тазалау

Егер салонның ішіндегі әйнектердің беті "лайлы" болса (балауыз пленкаға ұқсас маймен жабылған), оларды Әйнекке арналған жуу сұйықтығының көмегімен жуыңыз. Әйнек жуғыш сұйықтығы бар контейнердегі нұсқауларды орындаңыз.

НАЗАРДА ҰСТАЙТЫН ЖАЙТ

Артқы терезенің ішкі бетін сызуға болмайды. Бұл жел әйнегі жылытқыштың торының зақымдануына әкелуі мүмкін.

ШЫҒАРЫНДЫЛАРДЫҢ УЫТТЫЛЫҒЫН ТӨМЕНДЕТУ ЖҮЙЕСІ

Автокөлік шығарындыларының уыттылығын төмендету жүйесіне шектеулі кепілдік таратылады. Қазақстан Республикасы осы автокөлікке техникалық қызмет көрсету паспортында кепілдік туралы толық ақпарат берілген.

Сіздің автокөлігіңіз атмосфераға автокөлік шығарындылары құрамын нормалайтын барлық ережелерді қанағаттандыруға мүмкіндік беретін шығарындылардың уыттылығын төмендету жүйесімен жабдықталған.

Барлығы шығарындылардың уыттылығын азайтудың үш жүйесі бар.

(1) қозғалтқыш қартерінен шығатын шығарындылардың уыттылығын төмендету жүйесі

(2) отын бағынан шығатын шығарындылардың уыттылығын төмендету жүйесі

(3) пайдаланылған газдардың уыттылығын төмендету жүйесі

Шығарындылардың уыттылығын төмендету жүйесінің тиісті жұмыс істеуін қамтамасыз ету мақсатында осы басшылықта келтірілген техникалық қызмет көрсету кестесіне сәйкес техникалық қызмет көрсетуді орындау үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Техникалық қызмет көрсету кезінде тексерулер мен сынақтарды орындау кезінде (курстық орнықтылықтың электрондық жүйесімен (ESC)).

- Динамометриялық сынау барысында оталдыруды жіберіп алмау үшін “ESC” ауыстырып-қосқышын басып, бағамдық тұрақтылықты тұрақтандырудың электрондық жүйесін (ESC) өшіріңіз
- Динамометриялық тест аяқталғаннан кейін “ESC” ауыстырып-қосқышын қайта басып, ESC жүйесін қосыңыз

1. Қозғалтқыш қартерінен шығатын шығарындылардың уыттылығын төмендету жүйесі

Қартердің мәжбүрлі вентиляциясы клапаны ауаның қартерлік газдармен ластануын болдырмау үшін пайдаланылады. Жүйе таза сүзілген ауаны Қартерге ауа беретін шланг арқылы береді. Қартердің ішінде таза ауа қартерлік газдармен араластырылады, содан кейін PCV клапаны арқылы ауаны шығару жүйесіне өтеді.

2. Отын бағынан шығатын шығарындылардың уыттылығын төмендету жүйесі

Отын бағынан шығатын шығарындылардың уыттылығын төмендету жүйесі отын буларының атмосфераға түсуін болдырмауға арналған.

Адсорбер

Отын багының ішінде түзілетін отынның булары жұтылады және борттық резервуарда сақталады. Қозғалтқыш жұмыс істеп тұрған кезде, резервуарда сақталатын отынның буы үрлеудің электромагниттік клапаны арқылы кеңейткіш бөшкеге беріледі.

Электромагниттік үрлеу клапаны (PCSV)

Электромагниттік үрлеу клапаны электрондық қозғалтқышты басқару блогымен (ECM) басқарылады. Қозғалтқыштың салқындатқыш сұйықтығының температурасы бос жүрісте төмен болғанда, PCSV жабылады және отын булары қозғалтқышқа берілмейді. Қозғалтқыш қозғалыс кезінде қызған кезде, PCSV ашылады және қозғалтқышқа отын буындарын береді.

3. Пайдаланылған газдардың уыттылығын төмендету жүйесі

Жоғары тиімділікпен пайдаланылған газдардың уыттылығын төмендету жүйесі автокөліктің жақсы жүріс сапасын сақтай отырып, пайдаланылған газдардың құрамын бақылайды.

Автокөліктің істен шыққан газдары туралы ескерту (көміртегі монооксиді)

• Басқа пайдаланылған газдардан басқа көміртегі монооксиді болуы мүмкін. Сондықтан егер сіз автокөліктің ішінде пайдаланылған газдардың иісін сезсеңіз, оны дереу тексеруге және жөндеуге жіберіңіз. Егер сіз пайдаланылған газдардың салонға түсетінін сезсеңіз, қажет болған жағдайда автокөлікті барлық терезелер ашылған кезде ғана жүргізіңіз. Көлікті дереу тексеріп, жөндеңіз.

Пайдаланылған газдарда көміртегі монооксиді (CO) бар. Бұл газдың түсі мен иісі жоқ, бірақ қауіпті және тыныс алу жолдарына түскен кезде өлімге әкелуі мүмкін. CO газымен улануды болдырмау үшін төмендегі нұсқауларды орындаңыз.

- Қозғалтқыштың жабық үй-жайлардағы (мысалы, гараждағы) жұмыс істеуіне олардың үй-жайларының кіру және шығу үшін қажеттіден артық жол бермеңіз.
- Автокөлік жұмыс қозғалтқышы кезінде жабық бөлмеден тыс тоқтаған кезде, автокөлікке таза ауа алу үшін желдету жүйесін реттеңіз.
- Ұзақ уақыт бойы қозғалтқышы қосулы тұраққа қойылған немесе тоқтап тұрған автокөлікте отыруға болмайды.

- Егер қозғалтқыш өшіп немесе оталуы мүмкін болмаса, қозғалтқышты іске қосу әрекетінің шамадан тыс саны шығарындылардың уыттылығын төмендету жүйесінің істен шығуына әкелуі мүмкін.

Каталитикалық бейтараптандырғышты пайдалану кезіндегі сақтық (болған кезде)

- Ыстық пайдаланылған газдарды шығару жүйесі автокөліктің астында жанғыш материалдардың тұтануына әкелуі мүмкін
- Қозғалтқышы қосылған автокөлікті құрғақ шөп, қағаз, жапырақтар және т. б. сияқты тез тұтанатын материалдардың үстіне қоюға тыйым салынады.

- Шығару жүйесі және каталитикалық жүйе қозғалтқыш жұмысы кезінде қатты қызады және қозғалтқышты өшіргеннен кейін бірден ыстық күйінде қалады. Абай болыңыз, осы жүйелермен жанасу кезінде пайда болуы мүмкін күйіктен аулақ болыңыз.

Сондай-ақ түтін шығару жүйесінің айналасындағы жылу экранын алып тастамаңыз, автокөліктің төменгі бөлігін жаппаңыз және коррозиямен күресуге тырысып, автокөлікті жаппаңыз. Кейбір жағдайларда бұл жануға әкелуі мүмкін.

- Сіздің автокөлік каталитикалық бейтараптандырғышпен жабдықталған.
- Сондықтан келесі сақтық шараларын сақтау қажет:
- Бензинді қозғалтқыштарда тек этилденбеген отынды пайдалануға жол беріледі.
- Егер сіз оталдыру және қуат жоғалту сияқты қозғалтқыш ақауларын байқасаңыз, автокөлікті пайдаланбаңыз.
- Қозғалтқышты мақсаты бойынша пайдаланбаңыз, сондай-ақ оны шамадан тыс жүктемелерге ұшырамаңыз. Қозғалтқышты мақсаты бойынша емес пайдалану мысалдары тоқтатылған қозғалтқышы бар қозғалысты, сондай-ақ іске қосылған беру және тоқтатылған қозғалтқыш кезінде тік беткейлер бойынша түсіруді қамтиды.
- Ұзақ уақыт бойы (5 минут немесе одан да көп) үлкен айналымда бос жүрісте қозғалтқышты пайдаланбаңыз

- Қозғалтқыштың қандай да бір бөлігін немесе шығарындылардың уыттылығын төмендету жүйесін өзгертпеңіз және бөлшектемеңіз. Барлық тексерулер мен реттеулерді HYUNDAI ресми дилерінде ғана орындау керек.

- Отын өте төмен деңгейде жүргізуден аулақ болыңыз. Отынның толық өндірілуі қозғалтқыштың оталуының өтуіне, сондай-ақ каталикалық бейтараптандырғышқа шамадан тыс жүктемелерге әкелуі мүмкін.

- Бұл ескертулерді сақтамау каталикалық бейтараптандырғыштың және автокөліктің зақымдануына әкелуі мүмкін.

- Сондай-ақ, бұл әрекеттер кепілдікті жоғалтуы мүмкін.

Күйе сүзгісі (DPF) (бар болса)

Күйе сүзгісінің жүйесі (DPF) күйені пайдаланылған газдардан жояды. Ауа сүзгісінен айырмашылығы, DPF жүйесі автоматты түрде жағады (тотықтырады) және қозғалыс шарттарына сәйкес жиналған күйені жояды. Басқаша айтқанда, қозғалыстың қалыпты жағдайынан немесе жоғары жүктемемен қозғалыс жағдайынан туындаған қозғалтқышты басқару жүйесін және пайдаланылған газдардың жоғары температурасын белсенді жағу жиналған күйені өртейді және жояды.

Бірақ егер автокөлік ұзақ уақыт қысқа қашықтыққа немесе аз жылдамдықпен қозғала берсе, онда жиналған күйелер пайдаланылған газдардың төмен температурасынан автоматты түрде жойылмауы мүмкін. Күйе шөгіндісінің белгілі бір көлеміне жеткенде ақаулық индикаторы жанады.

Егер ақаулықты бақылау шамы жанатын болса, онда ол көлік құралы 60 км/сағ (37 миль/сағ) жоғары жылдамдықта қозғалғаннан кейін немесе екінші жоғары берілісте 1 500 - 2 500 белгілі бір уақыт аралығында (шамамен 25 минут) қозғалтқыштың айн/мин өшірілуі мүмкін..

Егер ақаулық индикаторы ( ) жыпылықтаса немесе ескерту хабарын шығаруды жалғастырса "Check exhaust system" (пайдаланылған газдарды шығару жүйесін тексеріңіз) көрсетілген әрекеттерді орындағаннан кейін де DPF жүйесін тексеру үшін мамандандырылған шеберханаға хабарласыңыз. HYUNDAI компаниясы HYUNDAI автокөліктеріне сервистік қызмет көрсету бойынша ресми дилерге/серіктестерге хабарласуды ұсынады.

Егер көлік құралы ұзақ уақыт күйе сүзгісі ақауының жыпылықтайтын сигнализаторымен пайдаланылса, бұл пайдаланылған газдарды тазалау жүйесінің зақымдануына және отын үнемділігінің төмендеуіне себеп болуы мүмкін.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Дизель отыны (егер орнатылған сүзгі DPF) DPF жүйесімен жабдықталған көлік құралдары үшін тек талаптарға жауап беретін дизель отынын пайдалану ұсынылады.
Егер құрамында күкірт жоғары (50 млн - 1 жоғары) немесе бекітілмеген қоспалары бар дизель отынының басқа сорттары пайдаланылса, бұл газдардың пайда болуына әкеледі.

Бензин қозғалтқыш сүзгісі (GPF) (бар болса)

Бензинді қозғалтқыштың (GPF) күйені сүзгілеу жүйесі пайдаланылған газдардан күйені жояды.

GPF жүйесі қозғалыс жағдайларына байланысты жиналған күйені автоматты түрде жағып (немесе қышқылдандырып) жібереді (бір қолданысты ауа сүзгісіне ұқсас).

Басқаша айтқанда, жиналған күйе қалыпты/жоғары қозғалыс жылдамдығы кезінде пайдаланылған газдардың жоғары температурасының әсерінен қозғалтқышты басқару жүйесімен жойылады.

Егер көлік құралы ұзақ уақыт бойы жақын қашықтықтарға бару үшін пайдаланылса немесе төмен жылдамдықпен жүрсе, жиналған күйені автоматты жою пайдаланылған газдардың төмен температурасы үшін жүргізілмеуі мүмкін.

Бұл жағдайда жиналған күйенің тотығу процесі жүргізілмейді және күйенің шамадан тыс мөлшері жиналады. Бұл ретте жиналған күйенің саны күйенің тотығу процесіне байланысты белгілі бір мөлшерге жетуі мүмкін, содан кейін GPF сигнализаторы жанады.

Бензин қозғалтқышының күйе сүзгісінің бақылау шамы (GPF) егер қозғалыс жылдамдығы жоғары болса, жануды тоқтатады,

80 км / сағ (50 миль / сағ) немесе қозғалтқыштың айналу жылдамдығы 1500-4000 айн / мин болғанда шамамен 30 минут бойы сақталады және 3 немесе одан жоғары тетік қосылады.

Егер GPF сигнализаторы жыпылықтай бастаса немесе "Check exhaust system" ескерту хабарламасы көрсетілсе (пайдаланылған газдарды шығару жүйесін тексеріңіз), қозғалыс кезінде жоғарыда көрсетілген режим сақталса да, GPF жүйесін тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

Егер көлік ұзақ уақыт бойы жыпылықтайтын GPF бақылау шамымен пайдаланылса, бұл GPF жүйесінің зақымдануына және отын шығынын артуына әкелуі мүмкін.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Бензин отыны (GPF болған жағдайда)

GPF жүйесімен жабдықталған көлік құралдары үшін тек талаптарға жауап беретін бензинді отынды пайдалану ұсынылады.

Бензинді отынның басқа түрлерін талаптарға сәйкес келмейтін қоспалармен қолдану GPF жүйесінің бұзылуына алып келуі және пайдаланылған газдармен проблемалар тудыруы мүмкін.

Біріккен NOx үшін тұзақ (ұстағыш) (бар болса)

Азот оксидтерін (LNT) жинақтаушы катализатормен пайдаланылған газдардан азот оксидтерін алып тастау жүргізіледі. Пайдаланылатын отын сапасы пайдаланылған газдардың иісіне және азот оксидтерін жою тиімділігіне әсер етеді. Талаптарға сай келетін дизель отыны ғана пайдаланылуы тиіс.

Селективті каталитикалық қалпына келтіру жүйесі (бар болса)

Селективті каталитикалық қалпына келтіру жүйесі (SCR) каталитикалық Nox-ті қалпына келтіретін зат - карбамид ерітіндісінің көмегімен азот пен суға түрлендіреді.

Карбамид деңгейінің көрсеткіші (бар болса)

OTM048163L

Карбамид ерітіндісінің өлшеуіші резервуарда қалған карбамид ерітіндісінің көлемін шамамен көрсетеді.

* Оталдыруды қосқан сайын карбамид деңгейі көрсеткішінің белгішесі шығады.

Несепнәр ерітіндісінің төмен деңгейі туралы ескерту (бар болса)

OTM078072L/OTM078075L/OTM078074L/OTM078073

Егер карбамид ерітіндісінің көлемі 5,4 л-ден аз болса, онда карбамид деңгейі туралы ескерту хабарламасы шығарылады. Егер "Low Urea" (карбамидтің төмен деңгейі) ескертетін хабарлама шықса және SCR бақылау шамы жанса, онда карбамидті резервуарға қосу керек. Егер резервуары толтырылмаған автокөлік белгілі бір қашықтық өтсе, онда ескерту жүйесі "Refill Urea" (карбамидті қосыңыз) хабарламасын шығару жиілігін және SCR бақылау шамының қосылуын арттырады ( ).

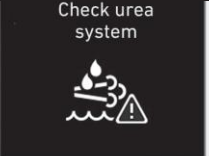

Бұл жағдайда резервуарды мүмкіндігінше тезірек толтыру керек. Егер резервуардағы карбамид деңгейі тым төмен белгіге жақын болса, онда SCR бақылау шамын қосу арқылы "Refill Urea in 000km or vehicle will not start" (000 км арқылы карбамид қосыңыз немесе автокөлік қозғалтқышы іске қосылмайды) хабарламасы шығады.

"xxx км (миль)" қалған жол берілетін жүрісті білдіреді. Карбамид қоспай жүрудің көрсетілген шегіне жету керек.

Бұлай болмаған жағдайда, оталдырғаннан кейін автомобиль қозғалтқышын іске қосу мүмкін емес. Жүргізу стиліне, қоршаған орта жағдайына және жол жабынының жай-күйіне байланысты есептелген қалған жүріс іс жүзіндегіден ерекшеленуі мүмкін.

"Low Urea" (карбамидтің төмен деңгейі) немесе "Refill Urea" (карбамид қосу) хабарламасы шыққан кезде кем дегенде 4 л карбамид қосу керек. Егер "Refill Urea in 000km or vehicle will not start" (карбамидті 000 км-ден кейін қосыңыз немесе автокөлік қозғалтқышы іске қосылмайды), кем дегенде 6 л қосу керек. Егер "Refill Urea tank or vehicle will not start" (карбамидті бак-қа қосыңыз, әйтпесе автокөлік қозғалтқышы қосылмайды) SCR () бақылау шамын қосу арқылы шығарылса, онда автокөлік қозғалтқышын от алдыру кілті арқылы тоқтатылғаннан кейін қайта іске қосу мүмкін емес. Жоғарыда келтірілген жағдайларда резервуарды толық толтыру ұсынылады.

SCR жүйесінің істен шығуы (бар болса)

	Істен шығуды анықтаған кезде	Істен шығу анықталғаннан кейін 50 км қашықтыққа қозғалыс
Карбамид жүйесінің ақаулығы (=отын бүркіу жоқ)		
Сәйкес келмейтін карбамидті анықтау (=стандартты емес карбамид)		
Карбамид ерітіндісінің стандарттан тыс шығуы (=өңдеуден кейінгі істен шығуы)		

Карбамид және т. б. сәйкес келмейтін электр компоненттерін ажырату салдарынан SCR жүйесінің ақаулығы. "xxx км (миль)" қалған жол берілетін жүрісті білдіреді. Ақаулық көзін жоймай, жүріс шегінің көрсетілген шегіне жетпеген жөн. Әйтпесе, от алдырғаннан кейін автокөлік қозғалтқышын іске қосу мүмкін емес. Бұл жағдайда жүйені тексеру үшін HYUNDAI уәкілетті дилеріне жүгіну ұсынылады.

Автокөлік қозғалтқышын іске қосуға тыйым салуды жою (бар болса)

Қозғалтқыш іске қосылмайды	
Карбамид ерітіндісінің төмен деңгейі	
Карбамид жүйесінің ақаулығы (=отын бүркуі жоқ)	
Сәйкес келмейтін карбамидті анықтау (=стандартты емес карбамид)	
Карбамид ерітіндісінің стандартты емес шығысы (=өңдеуден кейінгі істен шығу)	

Егер бұғаттау жүйесі соңғы жағдайға жеткен және қозғалтқышты іске қосуға тыйым салса, онда оны карбамид резервуарын толтыру немесе ақауларды жою арқылы ғана өшіруге болады. Егер қозғалтқыш іске қосылмаса және "Refill Urea tank or vehicle will not start" хабарламасы шықса (карбамидті бактарға немесе автокөлік қозғалтқышына қоссаңыз), 6 л артығырақ карбамидті қосыңыз, бірнеше минут күтіңіз және қозғалтқышты іске қосуға тырысыңыз. Егер қозғалтқыш карбамид деңгейіне қарамастан іске қосылмаса, жүйені тексеру үшін HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.

Карбамид ерітіндісін қосу

Құю шлангысымен карбамид ерітіндісін қосу

1. Оталдыруды өшіріңіз.
2. Карбамид ерітіндісіне арналған резервуардың қақпағын сағат тіліне қарсы айналдырыңыз.
3. Май құю шлангісін толығымен салыңыз және 5 л-ден артық (немесе резервуардағы белгіден жоғары) карбамид ерітіндісін ISO 22241 стандартына сәйкес қосыңыз.

* Егер "Refill Urea tank or vehicle will not start" хабары шықса (карбамидті автокөлік бағына немесе қозғалтқышына қоссаңыз), кем дегенде 6 л қосу керек.

* Карбамид ерітіндісін отын бағына құйып алмау үшін мұқият болыңыз. Әйтпесе, бұл автокөлік сипаттамаларына теріс әсер етеді және түрлі ақауларды тудырады.

* Карбамид ерітіндісінің қоспасын тұнбасы немесе суы бар пайдалануға тыйым салынады. Бұл карбамид ерітіндісіне арналған резервуарға бөгде заттардың түсуіне ықпал етуі мүмкін. Бұл автокөлік сипаттамаларына теріс әсер етеді және түрлі ақауларды тудырады.

* Тек ISO 22241 стандартына сәйкес карбамид ерітіндісін пайдаланыңыз. Кез келген жарамсыз карбамид ерітіндісін пайдалану автокөлік сипаттамасына теріс әсер етеді және түрлі ақауларды тудырады.

4. Карбамид ерітіндісіне арналған резервуардың қақпағын дұрыс жабу үшін оны сағат тіліне қарай айналдырыңыз.

Құю контейнері арқылы карбамид ерітіндісін қосу

1. Оталдыруды өшіріңіз.
  2. Карбамид ерітіндісіне арналған резервуардың қақпағын сағат тіліне қарсы бағытта айналдырыңыз.
1. Май құю шлангысын толығымен салыңыз және 5 л артық (немесе резервуардағы белгіден жоғары) карбамид ерітіндісін ISO 22241 стандартына сәйкес қосыңыз.
    - * Карбамид ерітіндісін отын бағына құйып алмау үшін мұқият болыңыз. Әйтпесе, бұл автокөлік сипаттамаларына теріс әсер етеді және түрлі ақауларды тудырады.
    - * Контейнердің көмегімен толтыру кезінде карбамид ерітіндісі бар резервуардың толып кетуін болдырмау үшін аса сақ болыңыз.

Карбамид ерітіндісі қатқан кезде кеңейіп кетеді, бұл резервуардың толып кеткен жағдайында резервуардың немесе карбамидті жүйенің елеулі ақаулықтарына әкелуі мүмкін.

- * Карбамид ерітіндісінің қоспасын тұнбасы немесе суы бар пайдалануға тыйым салынады. Бұл карбамид ерітіндісіне арналған резервуарға бөгде заттардың түсуіне ықпал етуі мүмкін. Бұл автокөлік сипаттамаларына теріс әсер етеді және түрлі ақауларды тудырады.
  - * Тек ISO 22241 стандартына сәйкес карбамид ерітіндісін пайдаланыңыз.
- Кез келген жарамсыз карбамид ерітіндісін пайдалану автокөлік сипаттамасына теріс әсер етеді және түрлі ақауларды тудырады.
2. Карбамид ерітіндісіне арналған резервуардың қақпағын дұрыс жабу үшін оны сағат тіліне қарай айналдырыңыз.

Карбамид ерітіндісін қосу: шамамен әрбір 6 000 км (карбамид ерітіндісінің шығыны жол жабынының жағдайына, жүргізу стиліне және қоршаған орта жағдайларына байланысты)

- * Карбамид қосылғаннан кейін құралдар комбинациясында ақпаратты жаңарту үшін біраз уақыт қажет.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

DPF жүйесі бойынша сыртқы соққыдан аулақ болыңыз. Бұл DPF жүйесінің ішінде каталитикалық бейтараптандырғыштың зақымдануына әкелуі мүмкін.

Пайдаланылған құбырдың бағытын өзгерту немесе ұзындығын ұлғайту жолымен DPF жүйесін еркін түрлендіруге немесе өңдеуге тыйым салынады. Бұл DPF жүйесінің жұмысына теріс әсер етуі мүмкін.

- Пайдаланылған құбыр арқылы шығатын сұйықтықпен контактіге жол бермеңіз. Сұйықтықта теріге зиянды қышқыл бар. Контакт болған жағдайда жуып тастаңыз.

- DPF жүйесінің кез-келген еркін жөнге келтірілуі немесе модификациясы жүйенің ақаулығына әкелуі мүмкін. DPF жүйесін кешенді құрылғыны басқарады.

- Техникалық қызмет көрсетуді орындау алдында DPF жүйесінің сууын күтіңіз, себебі ол жылу бөлінуінің салдарынан қатты қызады. Әйтпесе терінің күйігі болуы мүмкін.

- Егер автокөлік карбамид жүйесімен жабдықталған болса, көрсетілген карбамид ерітіндісін ғана қосыңыз.

- Карбамид жүйесі (яғни карбамид ерітіндісін беру шүмегі, карбамид ерітіндісінің сорғысы және DCU) карбамид ерітіндісінің қалдықтарын жою үшін оталуды сөндіргеннен кейін де шамамен 2 минут бойы қосымша жұмыс істейді. Техникалық қызмет көрсетер алдында карбамид жүйесі толығымен сөндірілгеніне көз жеткізіңіз

- Карбамид ерітіндісі жеткіліксіз концентрация немесе рұқсат етілмеген сұйықтықтар DPF жүйесін қоса алғанда, автокөлік компоненттерінің зақымдануына әкелуі мүмкін. Карбамид ерітіндісіндегі тексерілмеген кез келген қоспалар SCR каталитикалық бейтараптандырғыштың ластануына және DPF қымбат тұратын жүйесін ауыстыруды талап ететін басқа да ақаулықтарға әкелуі мүмкін

Карбамид ерітіндісі көзге немесе теріге түйскен жағдайда терінің зақымдалған жерін дереу жуу керек.

Карбамид ерітіндісін жұтқан жағдайда ауызды мұқият жуып, тұщы суды көп мөлшерде ішу керек. Содан кейін дереу дәрігерге бару керек.

- Егер карбамид ерітіндісі киімге түссе, оны дереу шешіңіз.
- Карбамид ерітіндісіне аллергиялық реакция дамыған жағдайда дереу дәрігерге барыңыз.
- Балаларға карбамид ерітіндісін ұстауға жол бермеңіз.

- Төгілген карбамид ерітіндісін судың немесе матаның көмегімен сүртіп тастаңыз. Егер карбамид ерітіндісі кристалданса, оны суық суға батырылған губкамен немесе матамен алып тастаңыз. Егер төгілген карбамид ерітіндісі ұзақ уақыт бойы ауамен байланыста болса, ол кристалданады және ақ түсті болады. Бұл жағдайда ол автокөліктің бетіне зақым келтіруі мүмкін.
- Карбамид ерітіндісі отын қоспасы болып табылмайды. Сондықтан оны отын бағына құюға тыйым салынады. Бұл қозғалтқыштың зақымдануына әкелуі мүмкін.
- Карбамид ерітіндісі оңай тұтанатын, улы емес, түссіз иіссіз су ерітіндісі болып табылады.

Карбамид ерітіндісі бар контейнерді жақсы желдетілетін жерлерде ғана сақтаңыз.

Егер карбамид ерітіндісі ұзақ уақыт бойы (мысалы, тікелей күн сәулесінің астында) жоғары температураның (шамамен 50°C) әсеріне ұшыраса, онда аммиак бөлінетін химиялық ыдырау пайда болуы мүмкін.

Карбамид ерітіндісін сақтау

Карбамид ерітіндісін белгілі бір материалдардан (мысалы, алюминий, мыс, мыс қорытпалары, қоспасыз болат және мырышталған болат) жасалған контейнерлерде сақтауға болмайды. Карба-мид ерітіндісі металл материалдарын ерітеді және пай-даланылған газдардың уыт-тылығын төмендету жүйесіне елеулі қайтымсыз зиян келтіреді.

Карбамид ерітіндісін тек келесі материалдардан жас-алған контейнерлерде сақ-таңыз.

(DIN EN стандартына сәйкес келетін хром-никельді болат, Хром - никельді-молибденді болат, полипропилен және полиэтилен 10 088-1/-2/-3)

Карбамид ерітіндісінің тазалығы

DPF жүйесінің зақымдануы келесі жағдайларда болуы мүмкін.

- Келесі жағдайларда DPF жүйесі зақымдануы мүмкін.
    - Карбамид ерітіндісінің резервуарына отын немесе басқа да жол берілмейтін сұйықтықтарды қосу.
    - Карбамид ерітіндісін қоспалармен араластыру.
    - Ерітіндіге сұйылту үшін су карбамидін қосу.
  - Тек ISO 22241 немесе DIN70070 стандартына сәйкес карбамид ерітіндісін пайдаланыңыз. Резервуарға жарамсыз карбамид ерітіндісі қосылған жағдайда HYUNDAI ресми дилеріне жүгіну ұсынылады.
  - Карбамид ерітіндісіне арналған резервуарға жол берілмейтін ластанудың түсуі келесі мәселелерге әкелуі мүмкін.
    - Шығарындылардың шоғырлануын арттыру
    - DPF жүйесінің ақаулығы
    - Қозғалтқыштың ақаулығы
- Пайдаланылған карбамид ерітіндісін резервуардан (мысалы, автокөлікке техникалық қызмет көрсету кезінде) қосуға тыйым салынады. Оның тазалығына кепілдік беру мүмкін емес. Тек жаңа карбамид ерітіндісін қосыңыз.

Стандартты карбамид ерітіндісінің ерекшелігі

SCR жүйесінде дизельді отын, бензин және спирт сияқты сұйықтықтарды пайдалануға тыйым салынады. Ұсынылған карбамид ерітіндісінен (ISO22241 немесе DIN70070 стандартына сәйкес) басқа кез келген сұйықтықтар SCR жүйесінің жабдықтарын зақымдауға және автокөлік шығарындыларының улылығын арттыруға әкелуі мүмкін.

⚠ АБАЙЛАҢЫЗ

- Егер карбамид ерітіндісіне арналған резервуардың қақпағы қоршаған ортаның жоғары температурасы кезінде ашылса, онда аммиак буы шығуы мүмкін. Аммиак булары күйдіргіш иісі бар және терінің, шырышты қабықтардың, көздің тітіркенуінің бастапқы себебі болып табылады.

Көзде, мұрын мен көмейде күйіп қалу сезімі пайда болуы мүмкін. Сондай-ақ, жөтел және көзден жас ағызу пайда болуы мүмкін. Аммиак буларын жұтудан аулақ болыңыз. Карбамид ерітіндісінің теріге тікелей түсуін болдырмаңыз. Бұл денсаулыққа қауіпті. Зақымдалған жерлерді көп мөлшерде таза сумен жуыңыз.

- (Жаппасы)

Қажет болған жағдайда дәрігерге хабарласыңыз.

- Карбамид ерітіндісімен жабық үй-жайда жұмыс істегенде тиісті желдетуді қамтамасыз ету керек. Карбамид ерітіндісі бар контейнерді ашу кезінде күйдіргіш иісі бар булар шығуы мүмкін.
- Карбамид ерітіндісін балалардың қолы жетпейтін жерде сақтаңыз.
- Егер карбамид ерітіндісі көлік құралының бетіне төгілсе, коррозияның пайда болуын болдырмау үшін оны таза сумен жуыңыз. Карбамид ерітіндісімен резервуардың толып кетуіне жол бермеу үшін қосу кезінде сақ болыңыз.

Егер көлік құралы ұзақ уақыт бойы қоршаған ортаның төмен температурасында (11°C төмен) қозғалмаған күйде болса, онда карбамид ерітіндісі резервуарда қатып қалуы мүмкін. Егер карбамид қатып қалған болса, онда резервуардағы деңгей жылытқыштың көмегімен ерітіндіні ерітуге дейін тиісті түрде айқындалмауы мүмкін.

Сәйкес келмейтін немесе сұйылтылған карбамид ерітіндісінің қату температурасы жоғары болуы мүмкін, сондықтан еріту тиісті түрде орындалмауы мүмкін, өйткені жылытқыш қоршаған ортаның белгілі бір температурасында қосылады. Бұл механизм SCR жүйесінің ақауларын немесе қозғалтқышты іске қосуды бұғаттауға әкелуі мүмкін.

Карбамид ерітіндісін еріту уақыты қозғалыс жағдайларына және қоршаған ортаның температурасына байланысты.

HAZAP

• Сәйкес келмейтін карбамид ерітіндісін немесе ұсынылмаған сұйықтықты пайдаланған кезде өңдеу құрылғысы сияқты көлік құралы компоненттерінің зақымдануы мүмкін. Сәйкес келмейтін отынды пайдалану кезінде SCR каталитикалық бейтараптандырғышта бөгде заттардың жиналуы мүмкін, бұл каталитикалық бейтараптандырғыштың ығысуына немесе ақаулығына әкелуі мүмкін. Сәйкес келмейтін карбамид ерітіндісін қосқан жағдайда жақын маңдағы қызмет көрсету орталығына тез арада хабарласыңыз

- ISO22241 немесе DIN70070 стандарттарына сәйкес ұсынылған карбамид ерітіндісінің орнына дизель отыны, бензин және спирт сияқты ұсынылмаған сұйықтықтарды пайдалануға тыйым салынады.

Техникалық сипаттамалар & Тұтынушыға арналған ақпарат

Өлшемдер.....	8-2	Ауа кондиционері компрессорының	
Қозғалтқыш.....	8-2	заттаңбасы	8-15
Жарықтандыру шамдарының қуаты	8-3	Суық агентінің заттаңбасы.....	8-15
Шиналар мен дөңгелектер	8-4	Сәйкестік туралы өтініш.....	8-15
Жүккөтергіш индекстері және шина		Отын заттаңбасы	8-16
жылдамдығының индекстері (Еуропа үшін)....	8-5	Бензинді қозғалтқыш.....	8-16
Ауаны кондициялау жүйесі	8-5	дизельді қозғалтқыш	8-16
Көлік құралының массасы және багаж			
көлемі.....	8-6		
Жүксалғыш көлемі.....	8-7		
Ұсынылатын майлау материалдары және көлем			
туралы ақпарат.....	8-8		
Ұсынылатын мотор майы (Еуропа үшін).....	8-10		
SAE сәйкес ұсынылған тұтқырлық			
коэффициенті	8-10		
Көлік құралының сәйкестендіру			
нөмірі (VIN).....	8-13		
Автокөліктің сертификациялық тақтасы	8-13		
Техникалық сипаттамалар / шинадағы			
қысым мәндерінің кестесі	8-14		
Қозғалтқыш нөмірі	8-14		

ӨЛШЕМДЕР

Элементтер		мм (дюйм)
Жалпы ұзындығы		4 770 (187,8)
Габариттік ені		1 890 (74,41)
Габариттік биіктігі		1 680 (66,14) / 1 705 (67,13)*1
Алдыңғы шиналар	235/65 R17	1 643 (64,69)
	235/60 R18	1 638 (64,49)
	235/55 R19	1 635 (64,37)
Артқы шиналар	235/65 R17	1 652 (65,04)
	235/60 R18	1 647 (64,84)
	235/55 R19	1 644 (64,72)
Дөңгелек базасы		2 765 (108,86)

*1: төбе жүксалғышымен

ҚОЗҒАЛТҚЫШ

Позиция	Бензинді қозғалтқыш theta II 2,4	Бензинді қозғалтқыш lambda II 3,5	Дизельді R 2,0	Дизельді R 2,2
Жұмыс көлемі ш. см (ш. дюйм)	2 359 (143,95)	3 470 (211,7)	1 995 (121,74)	2 199 (134,19)
Диаметр x піспек жүрісі мм (дюйм)	88x97 (3,46X3,81)	92x87 (3,62x3,4)	84x90 (3,30X3,54)	85,4x96 (3,34X3,77)
Цилиндрлердің жұмыс тәртібі	1-3-4-2	1-2-3-4-5-6	1-3-4-2	1-3-4-2
Цилиндрлер саны	4. Реттік қозғалтқыш	6. V-тәрізді	4. Реттік қозғалтқыш	4. Реттік қозғалтқыш

ЖАРЫҚТАНДЫРУ ШАМДАРЫНЫҢ ҚУАТЫ

Шам		Шам түрі	Қуаты ватта	
Алдынан	Фара	Жақынға түсетін (А типі)	НВ3	60
		Алысқа түсетін (А типі)	НВ3	60
		Жақынға түсетін (В типі)	ЖАРЫҚДИОДТЫ	ЖАРЫҚДИОДТЫ
		Алысқа түсетін (В типі)	ЖАРЫҚДИОДТЫ	ЖАРЫҚДИОДТЫ
	Бұрылысты көрсету шамы		РУ21W	21
	Бұрылысты көрсету шамы (артқы көріністің сыртқы айнасы)		ЖАРЫҚДИОДТЫ	ЖАРЫҚДИОДТЫ
	Күндізгі жүріс шырақтары (DRL) және габариттік шырақтар		ЖАРЫҚДИОДТЫ	ЖАРЫҚДИОДТЫ
	Тұманға қарсы шам (А типі)		Н8	35
Тұманға қарсы шам (В типі)		ЖАРЫҚДИОДТЫ	ЖАРЫҚДИОДТЫ	
Артынан	Артқы құрамдастырылған шам	Тежелу сигналы және габаритті шырақ (А типі)	Р21/5W	21/5
		Габаритті шырақ (А типі)	W5W	5
		Тежелу сигналы және габаритті шырақ (В типі)	ЖАРЫҚДИОДТЫ	ЖАРЫҚДИОДТЫ
		Габаритті шырақ (В типі)	ЖАРЫҚДИОДТЫ	ЖАРЫҚДИОДТЫ
		Бұрылысты көрсеткіш	РУ21W	21
		Артқы жүріс шамы	W16W	16
	Тұманға қарсы шам		ЖАРЫҚДИОДТЫ	ЖАРЫҚДИОДТЫ
	Жоғарғы тоқта-сигнал		ЖАРЫҚДИОДТЫ	ЖАРЫҚДИОДТЫ
Нөмір белгісін жарықтандыру шамы		W5W	5	
Салон	Жол картасын жарықтандыру плафоны (А типі)		FESTOON	10
	Жол картасын жарықтандыру плафоны (В типі)		ЖАРЫҚДИОДТЫ	ЖАРЫҚДИОДТЫ
	Салонды жарықтандыру плафоны (А типі)		FESTOON	10
	Салонды жарықтандыру плафоны (В типі)		ЖАРЫҚДИОДТЫ	ЖАРЫҚДИОДТЫ
	Күн сәулесіне қарсы күнқағар шамы		FESTOON	5
	Багаж бөлімін жарықтандыру плафоны		FESTOON	10
	Биялау жөшігінің шамы		FESTOON	5

ШИНАЛАР МЕН ДӨҢГЕЛЕКТЕР

Позиция	Шина өлшемі	Дөңгелек өлшемі	Шинадағы ауа қысымы, бар (ш. дюймға кПа, фунт)				Дөңгелек қыспа сомынын тарту сәті кгс·м (фунт- күш-фут, Нм)
			Қалыпты жүктеме		Максималды жүктеме		
			алдынан	артына	алдынан	артына	
Толық өлшемді дөңгелек	235/65 R17	7,0J x 17	2,4 (240, 35)	н	2,4 (240, 35)	н	11~13 (79~94,107~127)
	235/60 R18	7,5J x 18					
	235/55 R19	8,0J x 19					
Шағын қосалқы дөңгелек	T165/90 R17	4,0T x 17	4,2 (420, 60)				
	T155/85 R18	4,0T x 18					

ЕСКЕРТУ

- Егер жақын арада суық түсу күтілсе, шинадағы ауаның стандартты қысымына спецификацмиясына сәйкес 20 кПа (3 фунт/дюйм) қосуға рұқсат беріледі. Әдетте, әрбір 7 °C (12 °F) температура төмендеуіне қысымды төмендету 7 кПа (1 фунт/дюйм) құрайды. Егер экстремалды температура өзгерістері күтілсе, шинадағы қысымды үнемі тексеріп отырыңыз, себебі ол тиісті түрде ауа толтырылған болуы керек.
- Негізінде, қысым теңіз деңгейінен жоғары биіктікте жүрген кезде төмендейді. Осылайша, таулы жерге бару жоспарланса, шинадағы қысымды алдын ала тексеріңіз. Қажет болған жағдайда оны қажетті деңгейге дейін ауамен толтырыңыз (теңіз деңгейінен жоғары биіктікке байланысты ауа қосу: +10 кПа/1 км (+2,4 фунт/дюйм/1 миля).
- Орнатылған шинаның бүйірінде көрсетілген қысымнан артуға болмайды.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Ауыстыру үшін орнатылатын автокөліктің барлық шиналары түпнұсқалық шиналардың өлшемдеріне сәйкес келуі тиіс.

Өзге өлшемді шинаны пайдалану сабақтас бөліктерді зақымдауы немесе олардың тұрақсыз қызмет етуіне әкелуі мүмкін.

ЖҮККӨТЕРГІШ ИНДЕКСТЕРІ ЖӘНЕ ШИНА ЖЫЛДАМДЫҒЫНЫҢ ИНДЕКСТЕРІ (ЕУРОПА ҮШІН)

Позиция	Шина өлшемі	Дөңгелек өлшемі	жүккөтергіш		Максималды жылдамдық	
			LI *1	кг	SS *2	км/с
Толық өлшемді дөңгелек	235/65 R17	7,0J x 17	104	900	H	210
	235/60 R18	7,5J x 18	107	975	V	240
	235/55 R19	8,0J x 19	101	825	V	240
Шағын қосалқы дөңгелек	T165/90 R17	4,0T x 17	116	1250	M	130
	T155/85 R18	4,0T x 18	115	1215	M	130

*1 LI : ЖҮКТЕМЕ ИНДЕКСІ

*2 SS : ЖЫЛДАМДЫҚ ИНДЕКСІ

АУАНЫ КОНДИЦИЯЛАУ ЖҮЙЕСІ

Элементтер		Масса немесе көлем		Жіктелуі	
Суық агенті	г (унц.)	R1234yf	алдынан	625 (22,05) ± 25 (0,88)	R-1234yf (Еуропа үшін) R-134a (Еуропаны қоспағанда)
			алдынан + артынан	800 (28,22) ± 25 (0,88)	
	R134a	алдынан	700 (24,69) ± 25 (0,88)		
		алдынан + артынан	850 (29,98) ± 25 (0,88)		
Компрессорлық май	г (унц.)	алдынан		PAG	
		алдынан + артынан			210 (7,4) ± 10 (0,35)

Толық ақпарат алу үшін HYUNDAI авторизацияланған дилеріне жүгінізіз.

КӨЛІК ҚҰРАЛЫНЫҢ МАССАСЫ ЖӘНЕ БАГАЖ КӨЛЕМІ

■ Барлық аймақтар, Таяу Шығыс

Позиция	THETA II 2,4 GDI		THETA II 2,4 MPI				Lambda 3,5 MPI	R2,2 (Дизель)			
	A/T 2WD	A/T 4WD	A/T 2WD	A/T 4WD	M/T 2WD	M/T 4WD		A/T 4WD	M/T 2WD	M/T 4WD	A/T 2WD
5-орынды [кг (фунт.)]	2 155 (4 751)	2 215 (4 883)	2 155 (4 751)	2 215 (4 883)	2 145 (4 729)	2 205 (4 861)	2 275 (5 016)	2 295 (5 060)	2 355 (5 192)	2 300 (5 071)	2 360 (5 203)
7-орынды [кг (фунт.)]	2 340 (5 159)	2 400 (5 291)	2 345 (5 170)	2 400 (5 291)	2 330 (5 137)	2 390 (5 269)	2 460 (5 423)	2 480 (5 467)	2 540 (5 600)	2 485 (5 478)	2 550 (5 622)

■ Еуропа үшін (Euro 6d)

Позиция	Theta II 2,4 GDI	R2,0 (Дизель)			R2,2 (Дизель)			
	A/T 4WD	M/T 2WD	M/T 4WD	A/T 4WD	M/T 2WD	M/T 4WD	A/T 2WD	A/T 4WD
5-орынды [кг (фунт.)]	2 264 (4 991)	2 341 (5 161)	2 399 (5 289)	2 402 (5 296)	2 341 (5 161)	2 400 (5 291)	2 346 (5 172)	2 407 (5 307)
7-орынды [кг (фунт.)]	2 452 (5 406)	2 528 (5 573)	2 587 (5 703)	2 589 (5 708)	2 529 (5 575)	2 588 (5 706)	2 534 (5 587)	2 594 (5 719)

■ Еуропа үшін (Euro 4,5)

Позиция	Theta II 2,4 GDI	Theta II 2,4 MPI			R2,2 (Дизель)			
	A/T 4WD	A/T 4WD	M/T 2WD	M/T 4WD	M/T 2WD	M/T 4WD	A/T 2WD	A/T 4WD
5-орынды [кг (фунт.)]	2 264 (4 991)	2 264 (4 991)	2 205 (4 861)	2 263 (4 989)	2 341 (5 161)	2 400 (5 291)	2 346 (5 172)	2 407 (5 307)
7-орынды [кг (фунт.)]	2 452 (5 406)	2 452 (5 406)	2 392 (5 273)	2 450 (5 401)	2 529 (5 575)	2 588 (5 706)	2 534 (5 587)	2 594 (5 719)

M/T: Механикалық беріліс қорабы

A/T: Автоматты трансмиссия

Жүксалғыш көлемі

Позиция		5-орынды	7-орынды
VDA	Мин.	625 л (22,1 куб. фут.)	547 л (19,3 куб. фут.)
	Макс.	1 695 л (59,8 куб. фут.)	1 625 л (57,3 куб. фут.)

Мин.: Артқы отырғыштың артынан отырғыш арқалығының жоғарғы шетіне қарай.

Макс.: Алдыңғы отырғыштың артынан төбеге қарай.

ҰСЫНЫЛАТЫН МАЙЛАУ МАТЕРИАЛДАРЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ КӨЛЕМІ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Қозғалтқыш пен күштік агрегаттың тиімді өнімділігіне жету мақсатында тиісті сапалы майлау материалдарын пайдалану қажет. Қозғалтқыш жұмысының тиімділігін ұлғайтудан басқа дұрыс майлау материалдары отын шығынын азайтады.

Сіздің автокөлігіңіз үшін келесі сұйықтықтарды пайдалану ұсынылады.

Майлау		Көлем	Жіктелуі	
Мотор майы ^{*1 *2} (ағызу және қосу) Ұсыныс 	Бензинді қозғалтқыш	Theta II 2,4 MPI (Еуропа үшін), Theta II 2,4 GDI	4,8 л (5,07 амер. кварт)	ACEA A5/B5 ^{*5}
		Theta II 2,4 MPI (Еуропаны қоспағанда)		SM жіктелуі API ^{*4} ILSAC GF-4 немесе ACEA A5/B5 ^{*5} жоғары
		Lambda 3,5 MPI	5,7 л (6,02 амер. кварт)	ACEA A5/B5 ^{*5}
	Дизельді қозғалтқыш Қозғалтқыш	R 2,0 с DPF ^{*3}	6,5 л (6,87 амер. кварт)	ACEA C3 немесе C2
		R 2,2 с DPF ^{*3}		
		R 2,0 без DPF ^{*3}		ACEA A3/B4
		R 2,2 без DPF ^{*3}		
Механикалық беріліс қорабына арналған сұйықтық		1,8 ~ 1,9 л (1,90 ~2,00 амер. кварт)	API GL-4, SAE 70W (HK MTF 70W (SK), SPIRAX S6 GHME 70W (H.K.SHELL), GS MTF HD 70W (GS CALTEX))	

*1: SAE ұсынылатын тұтқырлық топтарын 8-10-беттерден қараңыз.

*2: Енді Energy Conserving Oil жіктелімінің мотор майлары қолжетімді. Өзге артықшылықтарына қоса бұл майлар қозғалтқыш ішіндегі қажалуды жоюға қажетті отын мөлшерін азайту жолымен отынның тұтынулуын төмендетуге мүмкіндік береді. Сонымен қатар жақсаруын күнделікті жүргізуде өлшеу қиын, дегенмен жыл ішінде олар отын шығынын едәуір азайтады.

*3: Дизельді қозғалтқыштың күйе сүзгісі

*4: Егер API жіктелімінің SM, ILSAC GF-4, ACEA A5/B5 мотор майлары Сіздің елде қолжетімсіз болса, API жіктелімінің SL, ILSAC GF-3, ACEA A3 майларын қолдануға болады.

*5: Егер ACEA A5 мотор майы Сіздің елде қолжетімсіз болса, API жіктелімінің SL, ILSAC GF-3, ACEA A3 майларын қолдануға болады.

Майлау		Көлем	Жіктелуі
БАҚ-қа арналған май	Бензинді қозғалтқыш	Theta II 2,4 MPI	7,1 л (7,50 амер. кварт)
		Theta II 2,4 GDI	6,7 л (7,08 амер. кварт)
		Lambda 3,5 MPI	7,0 л (7,4 амер. кварт)
	Дизельді қозғалтқыш Қозғалтқыш	R2,0	7,0 л (7,4 амер. кварт)
		R2,2	7,1 л (7,50 амер. кварт)
Суыту сұйықтығы	Бензинді қозғалтқыш	Theta II 2,4 MPI	MT: 7,9 л (8,34 амер. кварт) АКПП: 8,2 л (8,66 амер. кварт)
		Theta II 2,4 GDI	8,2 л (8,66 амер. кварт)
		Lambda 3,5 MPI	8,9 л (9,4 амер. кварт)
	Дизельді қозғалтқыш Қозғалтқыш	R2,0	8,8 л (9,3 амер. кварт)
		R2,2	8,8 ~ 9,0 л (9,3 ~ 9,5 амер. кварт)
Тежегіш сұйықтығы/тіркесу гидрожетегінің сұйықтығы		0,44 ~ 0,48 л (0,46 ~ 0,5 амер. кварт)	FMVSS116 DOT-3 или DOT-4
Артқы дифференциал майы (4WD)		0,58 л (0,61 амер. кварт)	ГИПОИДТЫ БЕРІЛІСКЕ АРНАЛҒАН МАЙ API GL-5, SAE 75W/85 (SK HCT-5 GEAR OIL 75W/85 немесе БАЛАМАСЫ)
Тарату қорабының майы (4WD)	2,4 л R 2,0/2,2 л	0,45 л (0,47 амер. кварт)	
	Lambda 3,5 MPI	0,65 л (0,69 амер. кварт)	
Жақсаруы		71 л (18,75 амер. кварт)	Алғысөздегі «Жанармай сапасына қойылатын талаптарды» қараңыз.
Қарбамид ерітіндісі (дизельді қозғалтқыш)		18 л (19 амер. кварт)	ISO22241, DIN70070
Мотор майының шығыны	Қалыпты жүргізу жағдайлары	МАКС. 1 л/1500 км	-
	Қиын жүргізу жағдайлары	МАКС. 1 л/1000 км	-

Ұсынылатын мотор майы (Еуропа үшін)

Ұсынылатын	Өнім	
Shell	Бензинді қозғалтқыш	Helix Ultra AH 5W30
		Helix Ultra A5/B5 0W30
	Дизельді қозғалтқыш	Helix Ultra ECT AH 5W30
		Helix Ultra ECT C2/C3 0W30

SAE сәйкес ұсынылған тұтқырлық коэффициенті

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Құю қылтасының тығыны және ағызу тығыны және май деңгейін көрсеткіштің жанын тексеру немесе майлау материалын ағызу алдында міндетті түрде тазалаңыз. Бұл әсіресе автокөлік шаң және құмды жағдайларда пайдаланғанда немесе автокөлік жабынсыз жол қозғалғанда маңызды. Сүңгішті және сүңгіш жанын тазалау зиян келтіруі мүмкін ластанудың қозғалтқышқа және өзге механизмдерге түсін болдырмау үшін қажет.

Мотор майының тұтқырлығы суық жағдайларда отын шығыны мен автокөлік жұмысына әсер етеді (қозғалтқышты іске қосу және мотор майының аққыштығы). Тұтқырлығы төмен мотор майлары қоршаған ортаның төмен температураларында отын шығынын азайтып, қозғалтқыш жұмысын жақсартады, алайда тұтқырлығы жоғары мотор майлары ыстық ауа-райында қозғалтқышты жеткілікті майлау үшін қажет. Тұтқырлығы ұсынылған мотор майынан ерекшеленетін кез келген мотор майын пайдалану қозғалтқыштың бұзылуына әкелуі мүмкін.

Мотор майын таңдаған кезде келесі май ауыстыруға дейін автокөлік пайдаланылатын температуралар диапазонын ескеріңіз. Мотор майының тұтқырлығын төмендегі кестеге сәйкес таңдаңыз.

SAE тұтқырлық топтарының температуралық диапазондары											
Температура		°C	-30	-20	-10	0	10	20	30	40	50
		(°F)	-10	0	20	40	60	80	100	120	
Бензинді қозғалтқыштарға арналған май (2,4 MPI)	Таяу Шығысты, Ливияны, Батыс Еуропаны, Бразилияны қоспағанда (Орталық және Оңтүстік Америка)* ¹										
	Таяу Шығыс, Ливия, Батыс Еуропа, Бразилия үшін (Орталық және Оңтүстік Америка)* ²										

8

*¹ : Отынды үнемдеуді арттыру үшін SAE 5W-20 (API SM/ILSAC GF-4/ACEA A5) тұтқырлық тобының мотор майын пайдалану ұсынылады. Алайда егер бұндай мотор майы белгілі бір елде қолжетімсіз болса, кестеде берілген май тұтқырлығы деректеріне сәйкес тиісті мотор майын таңдаңыз.

*² : Отынды үнемдеуді жақсарту үшін SAE 5W-30 (ACEA A5) тұтқырлық тобының мотор майын пайдалану ұсынылады. Алайда егер бұндай мотор майы белгілі бір елде қолжетімсіз болса, кестеде берілген май тұтқырлығы деректеріне сәйкес тиісті мотор майын таңдаңыз.

SAE тұтқырлық топтарының температуралық диапазондары										
Температура	°C	-30	-20	-10	0	10	20	30	40	50
	(°F)	-10	0	20	40	60	80	100	120	
Бензинді қозғалтқыштарға арналған май (2,4 GDI)	20W-50									
	15W-40									
	10W-30									
	0/5W-30, 5W-40									
Бензинді қозғалтқыштарға арналған май (3,5 MPI)	20W-50									
	15W-40									
	10W-30									
	5W-30, 5W-40									
Дизельді қозғалтқышқа арналған мотор майы	15W-40									
	10W-30/40									
	5W-30/40									
	0W-30/40									

*2 : Отынды үнемдеуді жақсарту үшін SAE 5W-30 (ACEA A5) тұтқырлық тобының мотор майын пайдалану ұсынылады. Алайда егер бұндай мотор майы белгілі бір елде қолжетімсіз болса, кестеде берілген май тұтқырлығы деректеріне сәйкес тиісті мотор майын таңдаңыз.

КӨЛІК ҚҰРАЛЫНЫҢ СӘЙКЕСТЕНДІРУ НӨМІРІ (VIN)

Көлік құралының сәйкестендіру нөмірі (VIN) — бұл автокөлікті тіркеген кезде, сонымен қатар оның меншіктілігі және с.с.-ға қатысты барлық заң мәселелерінде қолданылатын нөмір.

Бұл нөмір мотор бөлігінің рамасында және қозғалтқыштың артқы бөлігінде соғылып жазылған.

Бұдан басқа, VIN нөмірі аспаптар панелінің жоғарғы сол жақ бөлігіндегі тақтада көрсетілуі мүмкін. Тақтадағы нөмір алдыңғы әйнек арқылы автокөліктің сыртынан жақсы көрінеді.

АВТОКӨЛІКТІҢ СЕРТИФИКАЦИЯЛАУ ТАҚТАСЫ

Жүргізуші (немесе алдындағы жолаушы) жағынан орталық бағандағы автокөліктің сертификациялық тақтасы көлік құралының сәйкестендіру нөмірін (VIN) қамтиды.

ТЕХНИКАЛЫҚ СИПАТТАМАЛАР/ШИНАДА ҒЫ ҚЫСЫМ МӘНДЕРІНІҢ ТАҚТАСЫ

Сіздің автокөлігіңізге орнатылған шиналар жүрген кезде максималды тиімділікті қамтамасыз ету үшін таңдалған.

Жүргізуші жағынан орталық бағанында орнатылған тақта сіздің автокөлігіңізге арналған қысымға қатысты ұсыныстарды қамтиды.

ҚОЗҒАЛТҚЫШ НӨМІРІ

Қозғалтқыш нөмірі суретте көрсетілгендей қозғалтқышта соғылып жазылған.

АУА КОНДИЦИОНЕРІ КОМПРЕССОРЫНЫҢ ЗАТТАҢБАСЫ

Компрессор заттаңбасында модельді, жеткізушінің каталогтық нөмірін, бұйымның сериялық нөмірін, суық агентін (1) және рефрижераторлық майды (2) қоса алғанда, көлік құралында орнатылған компрессор типі көрсетілген.

СУЫҚ АГЕНТІНІҢ ЗАТТАҢБАСЫ (БАР БОЛСА)

Суық агентінің жапсырмасында суық агентінің түрлері мен саны туралы ақпарат берілген. Жапсырма капоттың төменгі бетінде орнатылған.

СӘЙКЕСТІК ТУРАЛЫ ӨТІНІШ (БАР БОЛСА)

Радиотолқын сәулелендіретін автокөліктің құрамдас бөліктері 1995/5/ЕК Директивасының нормативтері мен өзге тиісті ережелерге сәйкес келеді.

Өндірушінің сәйкестік туралы өтінішін қоса алғандағы қосымша ақпарат мына мекенжай бойынша Hyundai таңбасының веб-сайтында қолжетімді:

<http://service.hyundai-motor.com>

ОТЫН ЗАТТАҢБАСЫ (БАР БОЛСА)

Бензинді қозғалтқыш

Отын түрі көрсетілген отын бағы люгінің қақпағындағы жапсырма.

OTM048455L

А. Этилдендірілмеген бензин октанының рейтингісі

- 1) RON/ROZ: Зерттеу әдісі бойынша бензиннің октан саны
- 2) (R+M)/2, AKI: Дүмпуге қарсы индекс

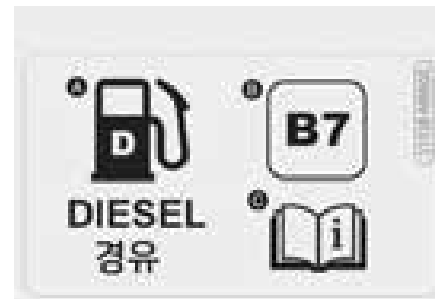
В. Бензинді отынға арналған сәйкестендіргіштер

* Бұл белгі отынды пайдалануға болмайтынын білдіреді. Қандай да болмасын басқа отынды пайдаланбаңыз.

С. Толығырақ ақпарат кіріспедегі «Отынға қойылатын талаптар» бөлімінде берілген.

Дизельді қозғалтқыш

Отын түрі көрсетілген отын бағы люгінің қақпағындағы жапсырма.

OTM048456L

А. Отын: Дизельді қозғалтқыш

В. Дизель отынындағы FAME сәйкестендіргіштері

* Бұл белгі отынды пайдалануға болмайтынын білдіреді. Қандай да болмасын басқа отынды пайдаланбаңыз.

С. Толығырақ ақпарат кіріспедегі «Отынға қойылатын талаптар» бөлімінде берілген.

* Бұл қосымша пайдаланушыға HYUNDAI моделі автокөліктерінің негізгі терминдерін түсіндіру үшін арналған. Кейбір терминдер сіздің автокөлігіңізге қолданылмауы мүмкін.

Қосымша

Отынға қойылатын талап

- DPF : Дизельді қозғалтқыштың күйе сүзгісі

Отырғыш

- ACTIVE : Белсенді бас тірегіш
- HIGH : Жоғ.
- MIDDLE : Орта.
- LOW : Төмен.
- OFF : Өш.

Қауіпсіздік белдігі

- Барлық қауіпсіздік белдіктерінде қауіпсіздік белдігінің заттаңбасы бар. Бұл заттаңба автокөлік БҰҰ Еуропалық экономикалық комиссиямен әзірленген қауіпсіздік белдіктерінің қауіпсіздігі бойынша директива талаптарына жауап беретінін көрсетеді. Онда норматив нөмірі, нормативті түзету нөмірі, растау нөмірі, өндіруші атауы, жасалған күні, бөлім нөмірі, модель нөмірі және с.с. көрсетіледі.
- Артқы орталық отырғыштың қауіпсіздік белдігінде қауіпсіздік белдігін қалай дұрыс бекіту керектігі көрсетілген.

Баланы ұстау құрылғысы

- ISOFIX : FIX Халықаралық стандарттар ұйымы
- TOP TETHER : Жоғарғы байлау бекіткіші

Қауіпсіздік жастығы

- AIRBAG : Қауіпсіздік жастығы
- SRS AIRBAG : Пассивті қауіпсіздік жүйесінің қауіпсіздік жастығы
- PASSENGER : Жолаушы
- ON : Қосу.
- OFF : Өшіру.

Кілтсіз қолжетімділік жүйесі

- HOLD : Батырманы 1 секунд бойы басып, ұстап тұрыңыз.

Электронды кілт

- HOLD : Батырманы 1 секунд бойы басып, ұстап тұрыңыз.

Айдап кетуге қарсы дабылдама

- WARNING : Ескерту
- SECURITY SYSTEM : Қауіпсіздік жүйесі

Иммобилайзер жүйесі

- ECU : Қозғалтқышты басқару блогы

Есік құлыптары

- LOCK: Бұғаттау

Жүксалғыш

- OPEN : Ашық

Жүксалғыштың қақпағы

- OPEN : Ашық

Отын

- DIESEL : Дизель
- WARNING : Ескерту

Әйнектер

- AUTO : Автоматты
- AUTO DOWN : Автоматты түсіру

Рөлдік дөңгелек

- EPS : Электронды басқаруы бар рөл күшейткіші

Айналар

- MIRROR : Айна

Аспаптар панелі

- RPM : Бір минуттағы айналым
- H : Ыстық.
- C : Суық.
- F : Толық.
- E : Бос
- LCD : Сұйық кристалды дисплей
- TFT : Жұқа таспалы транзистор
- A/V : Аудио немесе бейне
- TBT : Бұрылыстарды көрсетуі бар навигация

Артқы көрініс камерасы

- Warning! Check surroundings for safety :
- Ескерту! Айналаның қауіпсіздігін тексеріңіз

Интерьер ерекшеліктері

- CUP : Айна
- ASH TRAY : Күлсалғыш
- BOTTLE ONLY : Тек бөтелке
- USB : Өмбебап бірізді шина
- AUX : Қосалқы құрылғы
- iPod® : Apple Inc. корпорациясының тауар таңбасы болып табылады

Кілт күйі

- LOCK : Бұғаттау
- ACC : Қосымша жабдық
- ON : Қосу.
- START : Іске қосу

Төбе рейкасы

- FRT : Алды

Аудиожүйе

Атауы	Сипаттамасы
FM1	FM1
FM2	FM2
FMA	FM радио (автосақтау)
AM	AM
AMA	AM радио (Автосақтау)
P1~P6	Батырманың алдын ала қойылуы 1~6
ST	Стерео
SCAN	СКАНЕРЛЕУ
Auto Store	Автоматты сақтау
AST	Автоматты сақтау
P. SCAN	Станцияларды іздеу
PTY	Хабарлау бағдарламасының типі
PTY Search	Бағдарлама типі бойынша іздеу
PT Search	Бағдарлама типі бойынша іздеу
No Station	Станция жоқ
ST	Стерео
AF (Alternative Frequency)	Ұқсас жиілік
TA	Жол қозғалысы тығыздығы туралы хабарлау қызметі
LO	Жергілікті
REG	Аймақ
SCAN	СКАНЕРЛЕУ

Атауы	Сипаттамасы
DISC RPT	Дискті қайта ойнату
RPT	Қайталау
FLD. RPT	Папкадағы барлық тректерді қайта ойнату
ALL RDM	(Барлық) композицияларды еркін тәртіпте ойнату
FLD.RDM	Папкадағы барлық тректерді еркін тәртіпте ойнату
AUX	Қосымша
RSE	Артқы отырғыштың ойын-сауық жүйесі
Loading iPod®	iPod® жүктеу
RDM	(Барлық) композицияларды еркін тәртіпте ойнату
ALB.RDM	Альбом тректерін еркін тәртіпте ойнату
ALB.RDM RPT	Альбом тректерін еркін тәртіпте ойнату + қайталау
RDM RPT	Еркін тәртіпте қайталау

Атауы	Сипаттамасы
None	ЖОҚ
News	ЖАҢАЛЫҚТАР
Affairs	ОҚИҒАЛАР
Info	АҚПАРАТ
Sport	СПОРТ
Educate	БІЛІМ БЕРУ
Drama	ДРАМА
Culture	МӘДЕНИЕТ
Science	ҒЫЛЫМ
Varied	ӘР ТҮРЛІ
Pop M	Поп-музыка
Rock M	Рок-музыка
Easy M	Жеңіл музыка
Light M	Жеңіл классика
Classics	Байыпты классика
Other M	Өзге музыка
Weather	АУА-РАЙЫ
Finance	ҚАРЖЫ
Children	Балаларға арналған бағдарлама
Social	Қоғамдық оқиғалар
Religion	ДІН
Phone-In	ТЕЛЕФОНҒА КІРУ
Travel	ҚОЗҒАЛЫС

Атауы	Сипаттамасы
Leisure	ДЕМАЛЫС
Jazz	Джаз
Country	Кантри музыкасы
Nation M	Этникалық музыка
Oldies	Ескі музыка
Folk M	Халық музыкасы
Document	Деректі бағдарламалар
PTY None	Хабарлау бағдарламасының типі ЖОҚ
RDS Search	Еркін тәртіпте қайталау
TMC	Жол хабарламалары арнасы
CD	КОМПАКТ-ДИСК
Reading Error	Оқу қатесі
Deck Init	Компакт-диск ойнатқышының жүктелуі
Disc Checking	Дискті тексеру
Wait	Күту
No Disc	Диск жоқ
Disc Full	Диск толық
Reading CD	Компакт-дискті оқу
Loading CD	Компакт-дискті жүктеу
Changing CD	Компакт-дискті ауыстыру
Insert CD	Компакт-дискті орнату

Атауы	Сипаттамасы
Ejecting CD	Компакт-дискті шығару
Audio Track 00	Аудио-трек 00
Audio CD	Дыбыстық компакт-диск
Track	Трек
Disc Title	Диск атауы
Disc Artist	Диск орындаушысы
Track Title	Трек атауы
Track Artist	Трек орындаушысы
Total Track	Тректер барлығы
No Disc Title	Диск атауы жоқ
No Disc Artist	Диск орындаушысы жоқ
No Track Title	Трек атауы жоқ
No Track Artist	Трек орындаушысы жоқ
File Name	Файл атауы
Title	Атау
Artist	Орындаушы
Album	Альбом
Folder	Папка
Total File	Файлдар барлығы
No Title	Атауы жоқ
No Artist Name	Орындаушы аты жоқ
No Album Name	Орындаушы атауы жоқ

Атауы	Сипаттамасы
Root	Папка басы
Connected	Қосылған
No Media	Ақпарат тасымалдаушы жоқ
Reading USB	USB-құрылғысын оқу
Empty USB	Бос USB-құрылғысы
File Name	Файл атауы
Title	Атау
Folder	Папка
Total File	Файлдар барлығы
No Title	Атауы жоқ
No Artist Name	Орындаушы аты жоқ
No Album Name	Орындаушы атауы жоқ
Root	Папка басы
Reading iPod®	iPod® оқу
Not Support	Сүйемелденбейді
Empty iPod	Бос iPod®
Reading Error	Оқу қатесі
Title	Атауы
All	Барлығы
Albums	Альбомдар
Artists	Орындаушылар

Атауы	Сипаттамасы
Playlists	Ойнату тізімдері
Songs	Композициялар
Genres	Жанрлар
Composers	Композиторлар
Root	Басы
Rear Seat Entertainment Not Ready	Артқы отырғыштың ойын-сауық жүйесі дайын емес
Battery Discharge Warning	Батарея зарядының бітуі туралы ескерту
Battery Discharge Start the Engine	Батарея заряды бітті, қозғалтқышты іске қосу
Start the Engine	Қозғалтқышты іске қосу
Scroll	Мәтінді айналдырып шығу
SDVC	Жылдамдыққа байланысты дыбыс қаттылығын реттеу / Жылдамдыққа байланысты дыбыс қаттылығын реттеу
Sound	Дыбыс әсері
P.Bass	Төменгі жиілікті күшейту
Low	Төмен
Mid	Орташа
High	Жоғары

Атауы	Сипаттамасы
V-EQ	Бапталатын эквалайзер
Normal	Қалыпты
Dynamic	Динамикалық
Surround	Көлемді дыбыс
Phone	Телефон баптамалары
Pair	Телефонмен түйіндестіру
Select	Телефонды таңдау және қосу
Delete	Телефонды алып тастау
Priority (change Priority)	Басымдылықты өзгерту
Music	Bluetooth бойынша дыбыстың ағымдық берілуі
BT Off	Bluetooth-ды өшіру
BT Setup	Bluetooth-ды баптау
BT Vol.	Bluetooth дыбыс қаттылығы
Bluetooth Vol. MAX	Bluetooth максималды дыбысы
Bluetooth Vol. MIN	Bluetooth минималды дыбысы
Clock	Сағатты баптау
12/24 Hr.	Уақыт форматы (12/24 ч)
Time	Уақытты орнату
Use Tuning Knob	Баптау қаламын қолданыңыз

Атауы		Сипаттамасы
Automatic RDS Time		Радиотрансляция арнасы бойынша автоматты дерек беру жүйесінің уақыты
Manual Setting		Қолмен баптау
Display		Дисплейді баптау
Temp.		Температура көрсеткішін баптау
Radio		Радионы баптау
SAT		SIRIUS жерсеріктік радиосы
Cat./Ch.		САНАТ/АРНА
Artist/Title		Орындаушы/Атауы
Language		Тілді таңдау
RDS		RDS (радиотрансляция арнасы бойынша дерек беру жүйесі)
Radio Data System News		Радиотрансляция арнасы бойынша дерек беру жүйесінің жаңалықтары
AF		Ұқсас жиілік
TA Vol.		Жол хабарламаларының дыбыс қаттылығы/ Жол хабарламаларының дыб. қатт.
		Жол хабарламаларының дыб. қатт.
TA Volume		Жол хабарламаларының дыбыс қаттылығы /Жол хабарламаларының дыб. қатт.
		Жол хабарламаларының дыб. қатт.
		Жол хабарламаларының дыб. қатт.

Атауы		Сипаттамасы
Region		Аймақ
On / Off		On/Off (қос/өш)
Auto		Автоматты
Return		Қайтару
Main		Негізгі баптамалар
Media		MP3 ойнату ақпараты
German		Неміс
English(UK)		Ағылшын (UK)
French		Француз
Italian		Итальян
Spanish		Испан
Dutch		Нидерланд
Swedish		Швед
Danish		Дат
Russian		Орыс
Portuguese		Португал
Sound		Аудионы баптау
Bass		Төмен жиіліктер
Middle		Орташа
Treble		Жоғарғы жиіліктер
Fader		Микшер
Balance		Теңгерім

Атауы	Сипаттамасы
Incoming Call	Кіріс шақырту
Private Mode	Жасырын байланыс режимі
Call Ended	Шақырту аяқталды
System Not Ready Please Wait a Moment	Жүйе дайын емес, Өтінеміз, күте тұрыңыз
Searching - - - Passkey 0000	Іздеу - - - Қолжетімділік кілті 0000
Pairing Over	Түйіндестіру аяқталды
Connecting	Қосылу
Phone slot is full	Телефон жалғағышы бос емес
CONN	ҚОСЫЛУ
Connection Complete	Қосылу аяқталды
Connection Failed	Қосылу іркілісі
Pairing Failed	Түйіндестіру іркілісі
Priority	Басымдылық
DEL PHONE	ТЕЛЕФОН ЖОЙ.
BT ON	BT ҚОС.
BT OFF	BT ӨШ.
Deleted	Жойылды
Listening	Тыңдау
Back	Артқа

Атауы	Сипаттамасы
Vehicle is moving Not available	Қолжетімсіз – автокөлік қозғалыста
Call Ended	Шақырту аяқталды
Active Call	Белсенді шақырту
Phone Number	Телефон нөмірі
Redial	Қайталау
Pairing Complete	Түйіндестіру аяқталды
Select Phone	Телефонды таңдау
Connection Complete	Қосылу аяқталды
Connection Failed	Қосылу іркілісі
Connecting	Қосылу
Delete Phone	Телефонды жою
Deleted	Жойылды
Transfer Complete	Берілу аяқталды
Pairing Over	Түйіндестіру аяқталды
Pair Phone	Телефонмен түйіндестіру
Searching - - - Passkey 0000	Іздеу - - - Қолжетімділік кілті 0000
Priority	Басымдылық
Phone Priority	Телефон басымдылығы

Атауы	Сипаттамасы
Phonebook	Телефон кітапшасы
Bluetooth System ON	Bluetooth жүйесі қос.
Bluetooth System OFF	Bluetooth жүйесі өш.
Downloading Phonebook	Контактілер тізімін жүктеу
Please say a command	Өтінеміз, команданы айтыңыз
No Phone paired Please pair a phone	Телефон түйіндеспеген, телефонды қосыңыз
Help	Анықтама
Call Transferred	Шақыртуды қайта адрестеңіз
Please Wait	Өтінеміз, күте тұрыңыз
MP3 Play	MP3 Pla
Mic Mute Off	Микрофон бұғат. өш.
Mic Mute On	Микрофон бұғат. қос.
Mute (AUDIO MUTE)	Дыбыс өш. (АУДИО ӨШ.)
Volume	Дыбыс қаттылығы
Min	Минимум
Max	Максимум

Атауы	Сипаттамасы
Incoming Volume	Кіріс дыбыс қаттылығы
Max	Максимум
R	ОҢҒА
L	СОЛҒА
F	АЛДЫҢҒЫ
R	АРТҚЫ
SETUP	БАПТАУ
Text Scroll	Мәтінді айналдырып шығу
On	Қосу
Off	Өшіру
MP3 Play Info.	MP3 ойнатқышының ақпараты
Power Bass	Төменгі жиіліктерді күшейту
UK ENGLISH	АҒЫЛШЫН (UK)
POLISH	ПОЛЯК
"Call" Say "By number" or "By name"	Нөмірді теру үшін "Нөмір бойынша", "Аты бойынша" деп айтыңыз

Оталдыру ажыратқышы

- PUSH : Басу
- LOCK : Бұғаттау
- ACC : Қосымша жабдық
- ON : Қосу.
- START : Іске қосу

Автоматты беріліс қорабы

- SHIFT LOCK RELEASE :
Ауыстырып-қосу бұғатын шешу
- S/Lock : Берілісті ауыстырып-қосуды бұғаттау

Тұрақ тежегіші (педаль)

- PUSH ON ↔ OFF :
Тұрақ тежегішін іске қосу үшін тұрақ тежегішінің педалін тірелгенше басыңыз. Тұрақ тежегішін шешу үшін басқыны қайта басыңыз, бұдан кейін педаль автоматты түрде толықтай босаған күйге қайтып келеді.

Тұрақ тежегіші (электр тұрақ тежегіші (EPB))

- PULL : Тарту

Авт. пневматикалық аспа

- AIR SUSPENSION :
Авт. пневматикалық аспа

Круиз-бақылау жүйесі

- CRUISE : Круиз-бақылау жүйесін қосады немесе өшіреді
- ON, OFF : Круиз-бақылау жүйесін қосады немесе өшіреді
- O/CANCEL : Круиз-бақылау жүйесінің жұмысын жояды
- RES+/RES ACCEL :
Круиз-бақылау жылдамдығын қалпына келтіреді немесе ұлғайтады
- SET-/COAST SET :
Круиз-бақылау жылдамдығын орнатады немесе азайтады
- SCC (Smart cruise control) :
Интеллектуалды круиз-бақылау

Жылдамдықты реттеу жүйесі

- : Жылдамдықты шектеуді бақылау жүйесін қосады немесе өшіреді.
- ON, OFF : Жылдамдықты шектеуді бақылау жүйесін қосады немесе өшіреді.
- O/CANCEL : Орнатылған жылдамдық шектеуін жояды
- RES+ : Жүйемен бақыланатын жылдамдық шектеуін қалпына келтіреді немесе ұлғайтады
- SET- : Жүйемен бақыланатын жылдамдық шектеуін орнатады немесе азайтады

Автокөлікті қауіпсіз басқарудың жетілдірілген жүйесі (AVSM)

- AVSM : Автокөлікті қауіпсіз басқарудың жетілдірілген жүйесі

Қосалқы шина

- OPEN : Ашу
- CLOSE : Жабу
- SPARE TIRE : Қосалқы шина

Қозғалтқыш

- DOHC 16V : 16 клапанның екі жоғарғы тарату білігі
- GDI : Отынды тікелей шашырату жүйесі
- T-GDI : Отынды тікелей турбо-шашырату жүйесі
- CRDI 16V : 16 клапанның тікелей шашыратуымен «Отын рампасы» жүйесі
- CRDI : Тікелей шашыратуымен «Отын рампасы» жүйесі
- CRDI 24V : 24 клапанның тікелей шашыратуымен «Отын рампасы» жүйесі
- V6 : Алты цилиндрлі V-тәрізді қозғалтқыш
- V8 : 8 цилиндр бар V-тәрізді қозғалтқыш
- 2,5 TCI : 2,5л турбоайдағышы бар интеркулер
- HOT : Ыстық! Жанаспаңыз

Мотор майы

- : Мотор майы
- ENG OIL : Мотор майы
- OPEN : Ашық
- F : Толық
- L : Төмен

Суыту сұйықтығы

- COOLANT : Суыту сұйықтығы
- ENGINE COOLANT :
Қозғалтқышты суыту жүйесінің сұйықтығы
- F : Толық
- L : Төмен
- OPEN : Ашық
- CLOSE : Жабық
- : Кеңейту кіші бағы

Тежегіш сұйықтығы/тіркесу сұйықтығы

- MAX : Максимум
- MIN : Минималды

Гидрокүшейткіштің кіші бағы

- OPEN : Ашық
- CLOSE : Жабық
- COLD : Суық
- HOT : Ыстық
- MAX : Максимум
- MIN : Минималды
- POWER STEERING FLUID :
Рөлмен басқаруды күшейткіштің жұмыс сұйықтығы
- USE ONLY APPROVED POWER STEERING FLUID FILL TO PROPER LEVEL :
Тиісті деңгейге дейін толтыру үшін рөл гидрокүшейткішінің тек бекітілген сұйықтығын пайдаланыңыз

БАҚ-қа арналған сұйықтық

- C : Суық
- HOT : Ыстық

Әйнекжуғышқа арналған сұйықтық

- WASHER ONLY :
Тек әйнекжуғыш

Аккумулятор батареясы

- : Қате кәдеге жаратылған батарея қоршаған орта мен адам денсаулығына зиянды әсер етуі мүмкін. Батареяны жергілікті заңдар мен нормаларға сәйкес кәдеге жаратыңыз.
- : Батарея құрамында қорғасын болады. Оны пайдаланғаннан кейін лақтырып тастамаңыз. АКБ-ны HYUNDAI авторизацияланған дилеріне қайтарып беруге кеңес береміз.

Сақтандырғыштар

- OBD : Борттық диагностика жүйесі
- FUSE : Сақтандырғыш

Шырақтар

- OPEN : Ашу
- CLOSE : Жабу
- LOCK : Бұғаттау
- HLLD : Шамды еңкейту бұрышын түзеткіш
- U : Жоғары
- D : Төмен

және с.с.

- MAX $\gamma\gamma$ Kgf : Шамадан тыс жүктемеңіз $\gamma\gamma$ Kgf
- Шамдағы, бампердегі, доңғалақ қаптамасындағы және шашыратқыштағы мәтін бөліктер жасалған материалды және автокөлікке қызмет көрсету кезінде қажетті материалды көрсетеді.
- Тоңазыту агентінің заттаңбасы і30 автокөліктерінде қозғалтқыш капотының астында немесе SANTA FE автокөліктеріндегі радиатордың жоғарғы қақпағында орналасады. Аталған заттаңба тоңазыту агентінің жіктелуі және саны, сонымен қатар компрессорлы майдың жіктелуі туралы мәліметті қамтиды.

ПАЙДАЛАНУ ЖӨНІНДЕГІ НҰСҚАУЛЫҚ

Пайдалану
Техникалық қызмет көрсету
Техникалық сипаттамалар

Пайдалану жөніндегі осы Нұсқаулықтағы барлық ақпарат жариялау сәтіндегі жай-күй бойынша келтірілген. HYUNDAI компаниясы өнімді жаңартудың тұрақты әрекет етіп тұратын бағдарлама аясында кез келген уақытта өзгерістер енгізу құқығын өзіне қалдырады.

Осы Нұсқаулық аталған автокөліктің барлық модельдеріне қатысты және қосалқы және стандартты жабдықтың сипаттамасы мен түсіндірмесін қамтиды.

Сондықтан осы Нұсқаулықтан Сіздің автокөлігіңіздің нақты моделіне қатысы жоқ материалдарды байқауыңыз мүмкін.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ: СІЗДІҢ HYUNDAI АВТОКӨЛІГІҢІЗДІҢ ҚҰРЫЛМАСЫНА ӨЗГЕРІСТЕР ЕНГІЗУ

Сіздің HYUNDAI автокөлігіңіздің құрылмасына ешқандай өзгеріс енгізуге болмайды. Ондай өзгерістер автокөлік жұмысын, қауіпсіздігін нашарлатуы немесе жарамдылық мерзімін қысқартуы мүмкін, сонымен қатар автокөлігіңізге көпілдікті қызмет көрсету шарттарын бұзуы мүмкін. Белгілі бір өзгерістер Сіздің еліңіздің Көлік министрлігімен және өзге атқарушы органдармен белгіленген ережелерді бұзуы мүмкін.

ДУПЛЕКСТІ РАДИОБАЙЛАНЫС ЖӘНЕ ҰЯЛЫ ТЕЛЕФОН ЖҮЙЕЛЕРІН ОРНАТУ

Сіздің автокөлігіңіз отынды электронды шашырату жүйесімен және өзге электронды компоненттермен жабдықталған. Дуплексті радиобайланыс және ұялы телефон жүйелерін қате орнату және баптау автокөліктің электронды блоктарының жұмысына теріс әсер етуі мүмкін. Сондықтан, егер Сіз осындай құрылғыларды орнатуға бел бусаңыз, біз Сізге осы жүйелерді шығарушылардың барлық нұсқауларын мұқият сақтауға немесе сақтық шараларын және ерекше нұсқауларды түсіндіру үшін HYUNDAI дилерімен хабарласуға кеңес береміз.

АБАЙ БОЛЫҢЫЗ! (БАР БОЛСА)

Автокөлік ЭРА-ГЛОНАСС жедел қызметтерді шақырту құрылғысымен жабдықталған. ЭРА-ГЛОНАСС жүйесіне, автокөлік жүйесіне және/немесе оның компоненттеріне кез келген өз бетінше және /немесе заңсыз кірісу, сонымен қатар автокөлік өндірушісімен ұсынылмаған және/немесе HYUNDAI авторизацияланған дилерлік орталықтарынан тыс жабдықты орнату ЭРА-ГЛОНАСС құрылғысының дұрыс істемеуіне, жалған шақыртулардың туындауына, жол-көлік оқиғасы және/немесе Сізге шұғыл көмек қажет болған өзге оқиға кезінде құрылғының іске қосылмауына әкелуі мүмкін.

Бұл қауіпті және өмірге қауіп төндіруі мүмкін!

ҚАУІПСІЗДІК ТЕХНИКАСЫН САҚТАУ ТУРАЛЫ ЕСКЕРТУ ЖӘНЕ АВТОКӨЛІКТІҢ БҰЗЫЛУЫ ТУРАЛЫ ЕСКЕРТУ

Осы нұсқаулық ҚАУІПТІ, АБАЙ БОЛЫҢЫЗ, НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ және ЕСКЕРТУ белгілемелері бар ақпаратты қамтиды.

Бұл белгілемелер келесіні білдіреді:

ҚАУІПТІ қауіпті жағдайды көрсетеді, егер ол жағдайдан құтылмаса, ол өлімге немесе күрделі жарақаттарға әкелуі мүмкін.

АБАЙ БОЛЫҢЫЗ қауіпті жағдайды көрсетеді, егер ол жағдайдан құтылмаса, ол өлімге немесе күрделі жарақаттарға әкелуі мүмкін.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ қауіпті жағдайды көрсетеді, егер ол жағдайдан құтылмаса, ол жеңіл-желпі немесе орташа жарақаттарға әкелуі мүмкін.

ЕСКЕРТУ

ЕСКЕРТУ егер құтылмаса, көлік құралының бұзылуына соқтыруы мүмкін жағдайды көрсетеді.

АЛҒЫСӨЗ

HYUNDAI-ды таңдағаныңыз үшін Сізді құттықтап, алғыс айтамыз. Біз Сізді HYUNDAI-дың өсіп келе жатқан клиенттері арасынан көргенімізге қуаныштымыз. Біз әрбір HYUNDAI автокөлігінің озық инженерлік шешімдері мен жоғары жинау сапасын мақтан тұтамыз.

Қолданушы нұсқаулығы Сіздің жаңа HYUNDAI автокөлігіңіздің қызметтері мен ерекшеліктерімен таныстырады. Сіздің жаңа HYUNDAI автокөлігіңізбен танысу үшін және оның мүмкіндіктерін барынша толық пайдалану үшін автокөлік иесінің осы нұсқаулығын оны пайдаланбас бұрын мұқият оқыңыз.

Осы нұсқаулықта мақсаты автокөлікті басқару құралдары мен автокөлікті қауіпсіз пайдалануға арналған қауіпсіздікті қамтамасыз ету функцияларымен таныстыру болып табылатын қауіпсіздік пен нұсқамалау бойынша маңызды ақпарат бар.

Осы нұсқаулықта сонымен қатар автокөліктің қауіпсіз қызмет етуі үшін арналған техникалық қызмет көрсету туралы ақпарат бар. Автокөлікке техникалық қызмет көрсетуді HYUNDAI уәкілетті сервистік орталығында орындауға кеңес беріледі. HYUNDAI дилерлері жоғары сапалы қызмет көрсету, техникалық қызмет көрсету және қажет болған кез келген басқа көмек көрсетуге дайын.

Автокөлік иесіне арналған осы нұсқаулықты автокөліктің ажырамас бөлігі деп санап, оны автокөлікте кез келген уақытта қолжетімді болу үшін сақтаған жөн. Автокөлікті сатқан жағдайда нұсқаулық автокөліктің қызмет етуі, оны жөндеу және техникалық қызмет көрсету туралы келесі иесіне маңызды ақпарат беру үшін автокөлікте сақталуы тиіс.

HYUNDAI MOTORS КОМПАНИЯСЫ

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

HYUNDAI компаниясының талаптарына сай келмейтін, сапасы тиіссіз жанар-жағармай мен майлау материалдарын пайдалану қозғалтқыш пен трансмиссияның күрделі ақауларына әкелуі мүмкін. Осы Нұсқаулықтың 8-8 бетінде «Автокөліктің техникалық сипаттамалары» бөлімінде аталған талаптарға сәйкес келетін жоғары сапалы жанар-жағармай материалдарын үнемі қолданған жөн.

HYUNDAI Motor Company авторлық құқығы, 2019 ж. Барлық құқықтар қорғалған. Осы құжаттың ешбір бөлігі HYUNDAI Motor Company компаниясынан алдын ала жазбаша рұқсат алынусыз қандай да болмасын ақпараттық-іздеу жүйесінде жариялануына, орнатылуына немесе кез келген формада және кез келген тәсілмен байланыс арналары бойынша берілуіне рұқсат етілмейді.

БҰЛ НҰСҚАУЛЫҚТЫ ҚАЛАЙ ПАЙДАЛАНУ КЕРЕК

Біз Сізге осы автокөлікті жүргізуден максималды рахат алуыңызға көмек көрсеткіміз келеді. Осы пайдаланушы Нұсқаулығы бұған әр түрлі тәсілдермен көмектесе алады. Біз Сізден нұсқаулықты толығымен оқып шығуыңызды өтініп сұраймыз. Адамдардың өлімі мен жарақаттануының ықтималдығын минимумға дейін төмендету мақсатында нұсқаулықтағы АБАИ БОЛЫҢЫЗ және НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ тақырыпаттарымен белгіленген бөлімдерді міндетті түрде оқып шыққан жөн.

Иллюстрациялар осы автокөліктен рахат алуды ең жақсы күйде көрсету үшін осы нұсқаулықта келтірілген сөз сипаттамаларын толықтырады. Осы нұсқаулықты оқи отыра, автокөлік иесі оның сипатты ерекшеліктерімен, қауіпсіздік туралы маңызды ақпаратпен және әр түрлі жол жағдайларында оны пайдалану бойынша кеңестермен танысады.

Нұсқаулықтың жалпы құрылымы мазмұнында берілген. Пән заттар көрсеткіші танысудың жақсы бастамасы болып табылады; онда нұсқаулықтағы барлық ақпарат тізімі алфавит ретімен келтірілген.

Бөлімдер: Бұл нұсқаулық сегіз тараудан және алфавиттік көрсеткішті қамтиды. Әр тарау қысқаша мазмұннан басталады, бұл осы тарауда сізге қажет ақпарат бар-жоқ екенін тез білу мүмкіндігін береді.

ҚАУІПСІЗДІК ТУРАЛЫ ХАБАРЛАМА

Сіздің қауіпсіздігіңіз бен айналадағылардың қауіпсіздігі үлкен маңызға ие. Осы пайдаланушы нұсқаулығы көптеген сақтық шаралары мен технологиялық нұсқаулықтарды қамтиды. Осы ақпарат сіз және айналадағылар үшін ықтимал қауіптілік, сонымен қатар көлік құралының ықтимал ақауы туралы ескертеді.

Көлік құралының тақталары мен осы нұсқаулықтағы ескерту хабарламалары аталған барлық қауіптерді, сонымен қатар тәуекелдерді төмендетуге арналған сақтық шараларын түсіндіреді.

Осы нұсқаулықтағы ескертулер мен нұсқамалар сіздің қауіпсіздігіңізге бағытталған. Қауіпсіздік техникасы бойынша ескертулер мен нұсқамаларды сақтамау күрделі жарақаттарға немесе өлімге ұшыратуы мүмкін.

Осы нұсқаулықта ҚАУІПТІ, НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ және ЕСКЕРТУ белгілер, сонымен қатар қауіп туралы ескертетін БЕЛГІЛЕМЕЛЕР қолданылады.

Бұл қауіп туралы ескертетін белгілеме. Физикалық жарақат алудың ықтимал қауіпі туралы ескерту үшін қолданылады. Ықтимал жарақаттар немесе өлімді болдырмау үшін осы белгілемеге ілескен барлық ескерту хабарламаларын сақтаңыз. Қауіп туралы ескертетін белгілеме ҚАУІПТІ, ЕСКЕРТУ және НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ белгі беру сөздерінің алдында тұрады.

ҚАУІПТІ қауіпті жағдайды көрсетеді, егер ол жағдайдан құтылмаса, ол өлімге немесе күрделі жарақаттарға әкелуі мүмкін.

АБАЙ БОЛЫҢЫЗ қауіпті жағдайды көрсетеді, егер ол жағдайдан құтылмаса, ол өлімге немесе күрделі жарақаттарға әкелуі мүмкін.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ
НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ қауіпті жағдайды көрсетеді, егер ол жағдайдан құтылмаса, ол жеңіл-желпі немесе орташа жарақаттарға әкелуі мүмкін.

ЕСКЕРТУ

ЕСКЕРТУ егер құтылмаса, көлік құралының бұзылуына соқтыруы мүмкін жағдайды көрсетеді.

ОТЫНҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАП

Бензинді қозғалтқыш

Этилдендірілмеген отын

Еуропа үшін

Автокөліктің тиімді жұмыс сипаттамалары үшін октан саны RON (зерттеу әдісі бойынша октан саны) 95/AKI (антидетонациялық көрсеткіш) 91 немесе жоғары этилдендірілмеген бензинді пайдалану ұсынылады. (Метанол қоспалары бар отынды пайдаланбаңыз.) Сіз октан саны RON 91-ден 94-ге дейін/ AKI көрсеткіші 87-ден 90-ға дейін этилдендірілмеген бензинді қолдана аласыз, алайда бұл автокөліктің жұмыс сипаттамаларының жеңіл-желпі төмендеуіне әкелуі мүмкін.

Еуропадан тыс, Ресей үшін

Автокөліктің тиімді жұмыс сипаттамалары үшін Сізге октан саны RON (зерттеу әдісі бойынша) 91/ антидетонациялық көрсеткіш AKI87 немесе жоғары этилдендірілмеген бензинді пайдалануды ұсынамыз. (Метанол қоспалары бар отынды пайдаланбаңыз.)

Автокөлік ЭТИЛДЕНДІРІЛМЕГЕН БЕНЗИНДІ пайдаланған кезде максималды пайдалану сипаттамаларына жететін әдіспен жасалған және бұл зиянды заттардың шығуын азайтады.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

**ЭТИЛДЕНГЕН ОТЫНДЫ
ЕШҚАШАН ҚОЛДАНБАҢЫЗ.**

Этилденген отынды қолдану каталитикалық бейтараптандырғышқа зиян келтіріп, зиянды заттардың шығарындысын бақылауға теріс әсер етіп, қозғалтқышты басқару жүйесінің оттегі бергішінің бұзылуын тудырады.

Отын жүйесін тазалау үшін автокөлікті өндіруші ұсынған қоспалардан басқа отынға өзге қоспаларды қоспаңыз. (Қосымша ақпарат алу үшін HUNDAI авторизацияланған дилеріне жүгініңіз).

⚠ АБАЙ БОЛЫҢЫЗ

- Отын құю кезінде құю пистолеті автоматты түрде өшкеннен кейін отын құю қылтасының жоғарғы жиегіне дейін бакқа отын құймаңыз.
- Автокөлікке отын құйып болғаннан кейін жол-көлік оқиғасы кезінде отын сыртқа шашырап шықпауы үшін отын құю қылтасының қақпағы тығыз жабылғандығына міндетті түрде көз жеткізіңіз

Этилдендірілген бензин (бар болса)

Кейбір елдер үшін сіздің көлік құралыңыз этилдендірілген бензинді пайдалануға арналған. Егер сіз этилдендірілген бензинді пайдаланбақшы болсаңыз, HYUNDAI ресми дилеріне жүгінуге кеңес беріледі.

Этилдендірілген және этилдендірілмеген бензиннің октан сандары бірдей.

Құрамында этил және метил спирті бар бензин

Бензоспирт, бензин мен этил спиртінен құралған қоспа (ас спирті атауымен де белгілі), және бензин немесе метил спирті бар бензоспирт (ағаштан жасалған спирт атауымен белгілі) нарықта этилдендірілген немесе этилдендірілмеген бензинмен бірге немесе олардың орнына сатылады.

Құрамында этил спиртінің 10% артық мөлшері бар бензоспиртті және метил спиртінің қандай да бір үлесі бар бензинді немесе бензоспиртті пайдалануға рұқсат етілмейді. Отынның осы түрлері автокөлікті жүргізгенде қиындық туғызып, отын жүйесінің бұзылуына әкелуі мүмкін.

Отынның бұл түрлері басқару бойынша кедергілерге және отын жүйесінің, қозғалтқышты басқару жүйесінің және шығарындылардың уыттылығын азайту жүйесінің бұзылуына әкелуі мүмкін.

Автокөліктің бұзылуы немесе оны басқарған кездегі қиындықтар келесі отын түрлерін пайдаланудан туындаған жағдайларда өндірушінің кепілдігімен жабылмауы мүмкін:

1. Бензоспирт, құрамындағы этил спиртінің мөлшері 10% артық.
2. Метил спирті бар бензин немесе бензоспирт.
3. Этилдендірілген отын немесе этилдендірілген бензин.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Метил спирті бар бензоспиртті ешқашан пайдаланбаңыз. Автокөлікті басқаруда теріс әсер ететін бензоспирт типті кез келген өнімді пайдалануды тоқтатыңыз.

Отынның өзге түрлері

Төмендегідей отын қоспаларының түрлерін пайдалану:

- Отынға силиконды қоспа
- ММТ-сы (марганец, Mn) бар отын қоспасы
- Ферроцені (темір негізінде) бар отын қоспасы
- Металл негіздегі өзге отын қоспалары

оталдырудың өткізіп алуына, нашар жылдамдатуға, қозғалтқыштың тоқталуына, каталитикалық бейтараптандырғыштың бұзылуына, жоғары тоттануға әкелуі мүмкін және күштік агрегаттың қызмет ету мерзімін қысқартатын қозғалтқыш бұзылуының себебі болуы мүмкін.

ЕСКЕРТУ

Жаңа автокөлікке кепілдеме осындай отын түрлерін пайдаланудан туындаған отын жүйесінің бұзылуларына немесе жұмысындағы кедергілерге таралмайды.

Метилтербутилэфирді (МТВЕ) пайдалану

Осы автокөлікте метилтербутилэфирдің (МТВЕ) көлемді үлесі 15,0% (оттегінің салмақ үлесі - 2,7%) асатын отынды пайдалану ұсынылмайды.

Метилтербутилэфирдің (МТВЕ) көлемді үлесі 15,0% (оттегінің салмақ үлесі - 2,7%) асатын отынды пайдалану автокөліктің пайдалану сипаттамаларының төмендеуіне және бу тығындарының пайда болуына немесе іске қосқан кезде кедергілерге әкелуі мүмкін.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ	
Өндірушімен автокөлікке шектеулі метилтербутилэфирдің (МТВЕ) көлемді үлесі 15,0% (оттегінің салмақ үлесі - 2,7%) асатын отын түрлерін пайдалану туындаған отын жүйесінің бұзылуы мен пайдалану сипаттамаларының нашарлауына мүмкін.	жаңа берілген кепілдік

Метил спиртіні пайдаланбаңыз

Осы автокөлікке отын құю үшін метанолы (ағаштан жасалған спирті) бар отын түрлерін пайдаланбаған жөн.

Көлік құралында метанолы (ағаштан жасалған спирті) бар отын түрлерін пайдаланбаған жөн. Отынның бұл түрлері автокөліктің жұмыс сипаттамаларын төмендетуі және отын жүйесі компоненттерінің Қозғалтқышты басқару жүйесінің және шығарындылардың уыттылығын азайту жүйесінің бұзылу себебі болуы мүмкін.

Отын қоспалары

HYUNDAI октан саны RON (зерттеу әдісі бойынша октан саны) 95/AKI(антидетонациялық көрсеткіш) 91 немесе жоғары (Еуропа үшін) немесе октан саны RON (зерттеу әдісі бойынша октан саны) 91/AKI (антидетонациялық көрсеткіш) 87 немесе жоғары (Еуропадан басқасы) этилдендірілмеген бензинді пайдалануды ұсынады.

Жоғары сапалы бензин пайдаланбайтын клиентте қозғалтқышты іске қосуда қиындық туындаса немесе оның ауытқулары пайда болса, онда отын бағына қызмет көрсету кестесіне сәйкес бір бөтелке қоспа құюға кеңес беріледі («Қалыпты жағдайда пайдаланған кезде техникалық қызмет көрсету кестесі» 7-бөлімді қараңыз). Қоспаны HYUNDAI ресми дилерінен сатып алуға болады. Сол жерде оларды пайдалану бойынша кеңес алуға болады. Басқа қоспаларды араластырмаңыз.

Автокөлікті шетелде пайдалану

Осы автокөлікпен өзге елге барғанда мынаны қамтамасыз еткен жөн:

- Тіркеу және сақтандыруға қатысты барлық талаптарды сақтау;
- Қажетті сапалы отынның сатылымда болуын анықтау.

Дизельді қозғалтқыш**Дизельді отын**

Дизельді қозғалтқыш EN 590 (EN “Еуропалық стандарт” дегенді білдіреді) стандартына немесе ұқсас стандартқа сәйкес келетін, нарықта бар дизельді отынмен ғана жұмыс істеуі керек. Кеме дизельді отынын, пеш отынын немесе бекітілмеген отын қоспаларын пайдаланбаңыз, себебі бұл тозуы арттырып, қозғалтқыш пен отын жүйесінің бұзылуын тудырады. Бекітілмеген отын маркаларын және/немесе қоспаларды қолдану сіздің кепілдікті құқықтарыңыздың шектелуіне әкеледі.

Автокөлікте цетан саны 51-ден көп дизельді отын қолданылады. Дизель отынының екі түрі болса, қоршаған орта температурасына қолданылатын келесі ұсыныстарға сәйкес жазғы немесе қысқы отынды пайдаланыңыз.

- -5°C (23°F) жоғары... Жазғы дизель отыны
- -5°C (23°F) төмен... Қысқы дизель отыны

Отын бағындағы отын деңгейін мұқият бақылаңыз: егер қозғалтқыш отын жетіспеушілігінен тоқтаса, оны жүйелерді толық тазалағаннан кейін ғана қайтадан іске қосуға болады.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Бензин немесе судың отын бағына тиюіне жол бермеңіз. Оның нәтижесінде отынды бактан төгіп, оны жоғары қысымды сорғының бітеліп қалуын және қозғалтқыштың бұзылуын тексеру үшін магистральдардан жою қажет болады.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

Дизельді отын (DPF сүзгісі орнатылған болса) DPF жүйесімен жабдықталған дизельді қозғалтқыштары бар автокөліктер үшін стандарттарға сәйкес келетін автокөлік дизель отынын пайдалану ұсынылады. Техникалық жағдайларға сәйкес келмейтін, күкірттің жоғары құрамы бар (50 промилледен көп күкірт) дизель отынын және қоспаларды пайдаланса, DPF жүйесі бұзылуы және ақ түтін шығуы мүмкін.

Биодизель

Автокөлікте бөлшектеп сатылатын 7% аспайтын биодизель ("B7 дизель отыны" ретінде белгілі) мөлшері бар дизель қоспалары қолданылуы мүмкін, егер биодизель EN 14214 стандартына немесе балама талаптарға сәйкес келсе (EN "Еуропалық стандарт" дегенді білдіреді). Рапс метил эфирінен (RME), май қышқылдарының метил эфирінен (FAME), өсімдік майының метил эфирінен (VME) және с.с. жасалған немесе биодизель мөлшерінің 7% артуымен дизель отынының қоспасынан жасалған биологиялық отын мөлшерінің 7% артуымен қоспаларды пайдалану қозғалтқыш пен отын жүйесінің қатты тозуын немесе бұзылуын тудырады. Отынның бекітілмеген маркаларын пайдалану нәтижесінде тозған немесе бұзылған компоненттерді жөндеуге немесе ауыстыруға өндірушінің кепілдігіне таралмайды.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ

- **Дизель отыны, B7 биодизель болсын немесе отын өнеркәсібінде қолданылатын ең соңғы талаптарға сәйкес келмейтін кез келген отынды пайдалануға болмайды.**
- **Автокөлік өндірушісімен ұсынылмаған немесе мақұлданбаған ешқандай отын қоспаларын немесе тазалағыш-қоспаларды ешқашан пайдаланбаңыз.**

АВТОКӨЛІКТІ ТҮРЛЕНДІРУ

- Осы автокөлікті түрлендіруге тыйым салынады. Автокөлікті түрлендіру қозғалтқыш өнімділігінің, қауіпсіздік пен төзімділіктің нашарлауына, сонымен қатар пайдаланылған газдардың шығарындылары бойынша заңнама мен нормативтерінің бұзылуына әкелуі мүмкін.

Бұдан басқа, түрлендіруге байланысты өнімділікте бұзылулар мен ақаулар болған жағдайда кепілдікті міндеттемелер әрекет етпеуі мүмкін.

- Рұқсат берілмеген электронды құрылғыларды пайдалану автокөлікті басқарудың бұзылу, сымның зақымдалуы, аккумулятор зарядының бітуі және өрт себебі болуы мүмкін. Өзіндік қауіпсіздік үшін мақұлданбаған электронды құрылғыларды пайдаланбаңыз.

АВТОКӨЛІКТІ ЖҮРГІЗУ БОЙЫНША НҰСҚАУЛЫҚ

Осындай типті өзге автокөліктерге сияқты автокөлікті дұрыс басқару қабілетсіздігі басқарудан айырылып қалуға, жол-көлік оқиғасына немесе автокөліктің аударылуына әкелуі мүмкін. Құрылмалардың ерекше сипаттамалары (аса жоғары жол саңылауы, жолтабан және с.с.) осы автокөліктің ауырлық ортасын автокөліктердің өзге түрлеріне қарағанда жоғарырақ етеді. Басқаша айтқанда, ол 2 доңғалақты жетегі бар қарапайым автокөліктегідей жылдамдықпен айналу үшін арналмаған. Қатты айнарудан немесе күрт маневр жасаудан аулақ болыңыз. Автокөлікті дұрыс басқару қабілетсіздігі басқарудан айырылып қалуға, жол-көлік оқиғасына немесе автокөліктің аударылуына әкелуі мүмкін екенін қайталап өткен жөн. Осы нұсқаулықтың 5-бөліміндегі «Аударылу тәуекелін төмендету» жүргізу бойынша нұсқаулықты міндетті түрде оқып шығыңыз.

АВТОКӨЛІКТІ ЫСЫЛТУ ТӘРТІБІ

Қашықтықтың алғашқы 1 000 км (600 миль) ішінде бірқатар қарапайым сақтық шараларын сақтау автокөліктің пайдалану сипаттамаларына, үнемділігіне және қызмет мерзіміне жағымды әсер етуі мүмкін.

- Қозғалтқышты өте жоғары айналымда жұмыс істетпеңіз.
- Қозғалыс кезінде қозғалтқыштың айналу жиілігін 2000-нан 4000 айн./мин. шегінде ұстаңыз (айн./мин немесе бір минуттағы айналым).
- Ұзақ уақыт бойы бір жылдамдықпен (жоғары немесе төмен) қозғалмаңыз. Қозғалтқыштың айналу жиілігін өзгерту оны дұрыс ысылту үшін қажет.
- Тежегіш қалыбының дұрыс түйісуін қамтамасыз ету мақсатында шұғыл жағдайлардан басқа, кенеттен тежелуден аулақ болыңыз.
- Автокөліктің алғашқы 2 000 км (1 200 миль) қашықтығында тіркемені сүйремеген жөн.

ҰСТАЛҒАН АВТОКӨЛІКТІ ҚАЙТАРУ (ЕУРОПА ҮШІН)

HYUNDAI автокөлікті пайдаланудың экологиялық таза аяқталуы концепциясын алға тартады және өзінің пайдалану мерзімінің соңына жеткен көлік құралдарынан арылу туралы Еуропалық Кеңес (ЕК) Директивасына сәйкес өз мерзімдерін өтеген көлік құралдарын HYUNDAI компаниясына қайтаруды ұсынады.

Толық ақпаратты сіздің еліңізге арналған HYUNDAI жеке парақшасынан қарауға болады.

МАЗМҰНЫ

Автокөлігіңізбен танысу

1

Автокөліктің қауіпсіздік жүйесі

2

Көлік құралына арналған қолайлы компоненттер

3

Мультимедия жүйесі

4

Автокөлікті басқару

5

Төтенше жағдайдағы іс-әрекет

6

Техникалық қызмет көрсету

7

Техникалық сипаттамалар & Тұтынушыға арналған ақпарат

8

Қосымша

9

Заттық көрсеткіші

I

Заттық көрсеткіші

А

Авариялық жиынтық.....	6-45
Дәрі қобдишасы.....	6-45
Авариялық тоқтату белгісі	6-45
Өртсөндіргіш	6-45
Шиналық манометр	6-45
Автоматты беріліс қорабы	5-28
Тұрақтату	5-33
Қауіпсіз жүргізу әдістері	5-34
БАҚ жұмысы	5-28
АКБ	7-57
Аккумулятор батареясының қызметінің мерзімін ұзарту үшін	7-58
Аккумулятор батареясын зарядтау.....	7-60
Қайта ретке келтіру.....	7-61
Аккумулятор батареясының сыйымдылығы көрсетілген заттаңба	7-59
Аудиожүйе (сенсорлық экрансыз)	4-9
Bluetooth.....	4-29
Мультимедиялық ойнатқыш	4-20
Баптау.....	4-41
Радио	4-17

Б

Тіркемені сүйрету (Еуропа үшін)	5-275
Тіркеменің сүйреткіш жабдығы	5-280
Тіркемені сүйреткен кезде	5-276
Тіркемені сүйреткен кезде техникалық қызмет көрсету	5-285
Тіркемесі бар автокөлікті басқару.....	5-281
Сүйрету	6-40
Авариялық сүйрету	6-43
Көлік құралдарын жылжыту қызметі.....	6-40
Алынбалы сүйрету ілгегі.....	6-42

В

Маңызды сақтық шаралары.....	2-3
Балаларды ұстау жүйесі үнемі қолданылуы тиіс ..	2-3
Көлік құралының жылдамдығын бақылау.....	2-4
Қауіпсіздік белдігін үнемі салу қажет.....	2-3
Көлік құралының қауіпсіз күйін ұстау қажет	2-4
Жүргізуші назарын басқаға аудару	2-4
Қауіпсіздік жастығына байланысты қауіптер	2-3
Қозғалыс кезінде күтілмеген жағдай болғанда.....	6-4
Егер қозғалтқыш қозғалыс кезінде тоқтап қалса. ..	6-4

Егер қозғалтқыш қиылыста тоқтап қалса	6-4
Егер қозғалыс кезінде шина ауасы шығып кетсе ..	6-4
КИИМ-КЕШЕК ЖӘШПІ	3-227
Жүксалғыш науасы	3-230
Күннен қорғайтын көзілдірік ұстағышы.....	3-229
Науа.....	3-230
Орталық консольдегі бөлім.....	3-227
Қолғап жәшігі.....	3-228
Суығу бөлігі.....	3-228
Қысқы мерзімде жүргізу.....	5-269
Қар мен мұз үстінде жүргізу	5-269
Қысқы уақыттағы сақтық шаралары	5-272
Климат-бақылау жүйесінің ауа сүзгісі	7-51
Сүзгіні ауыстыру.....	7-51
Сүзгіні тексеру	7-51
Ауа сүзгісі	7-49
Сүзгіні ауыстыру.....	7-49

Д

Қозғалтқыш.....	8-2
Балаларды ұстау жүйесі (CRS).....	2-50
Балаларды ұстау жүйесін таңдау (CRS).....	2-51
Біздің ұсыныс: Балалар үнемі артқы орындықтарда отыруы тиіс.....	2-50

UN Ережелеріне сәйкес ISOFIX бекіткішін және ересектерге арналған қауіпсіздік белдігін пайдаланумен балаларды ұстау жүйелері үшін әрбір отырғызу орнының жарамдылығы.....	2-60
Балаларды ұстау жүйесін орнату (CRS)	2-54
Жел әйнегіне ақпаратты кескіндеу дисплейі (HUD)	3-134
Климат-бақылау жүйесінің қосымша қызметтері	3-226
Автоматты желдету	3-226
Төбедегі люкті ашқан кезде ауаны беру режимдерін ауыстырып-қосу.....	3-226
Көлік құралына қолжетімділік.....	3-4
Дистанция кілті	3-4
Имобилайзер жүйесі.....	3-14
Электронды кілт.....	3-8

Е

eCall (шұғыл шақырту).....	4-43
Егер қозғалтқыш қызып кетсе.....	6-10
Егер қозғалтқышты іске қоса алмаса.....	6-5
Егер қозғалтқыш бұралмаса немесе баяу бұралса	6-5
Егер қозғалтқыш жақсы бұралса, бірақ іске қосылмаса	6-5

Егер шинаның ауасы шығып кетсе (шинаны жөндеуге арналған жиынтықпен)	6-31
Кіріспе	6-31
Шиналарға арналған жөндеу жиынтығын пайдалану	6-35
Шиналарға арналған жөндеу жиынтығының компоненттері.....	6-34
Шиналарға арналған жөндеу жиынтығын қауіпсіз пайдалануға қатысты ескертулер.....	6-32
Шинадағы ауа қысымын тексеру.....	6-38
Егер шинаның ауасы шығып кетсе (қосалқы доңғалақпен)	6-19
Домкраттың ЕК нормаларына сәйкестігі туралы декларация	6-30
Домкрат және аспаптар.....	6-19
Дөңгелекті ауыстыру	6-22
Қосалқы шинаны алып шығу және сақтау	6-20
Домкраттағы жапсырма.....	6-29

Ж

Әйнекжуғыш сұйықтығы.....	7-47
Жуғыш бағындағы сұйықтық деңгейін тексеру ..	7-47
СК дисплей	3-113
СК дисплей режимдері	3-114
СК-дисплейді басқару.....	3-113

З

Есіктердің құлпы	3-16
Балаларды қорғауға арналған электр жетегі бар бұғаттама	3-22
Қауіпсіз шығу жүйесі (SEA)	3-23
Артағы пассажирлер туралы ескерту жүйесі (ROA)	3-25
Супербұғаттама	3-20
Көлік құралының ішінен есік құлыптарын басқару	3-18
Көлік құралының сыртынан есік құлыптарын басқару	3-16
Артқы есіктерді балалармен ашылуынан қорғайтын бұғаттау құрылғысы	3-21
Есіктерді автоматты бұғаттау және бұғаттан шешу қызметі	3-21
Оталдыру құлпы	5-8
Кілті бар оталдыру құлпы.	5-8
Қозғалтқышты іске қосу және тоқтату батырмасы.	5-14
Қозғалтқышты сыртқы көзден іске қосу	6-6
Сәйкестік туралы өтініш.....	4-48
CE RED ЕК үшін.....	4-48
Сәйкестік туралы өтініш.....	8-15
Айналар	3-36
Сыртқы көріністің ішкі айнасы	3-36
Сыртқы көріністің сыртқы айнасын жинау батырмасы	3-40

Артқы жүріспен тұрақтату кезіндегі көмек қызметі	3-43
Жүйе күйінің таңбасы	4-44

И

Көлік құралының сәйкестендіру нөмірі (VIN)	8-13
Жүккөтергіштік индекстері және шина жылдамдығының индекстері (Еуропа үшін)	8-5
Жүргізу режимін басқарудың интеграцияланған жүйесі	5-85

К

Аспаптар комбинациясы	3-76
Бергіштер мен өлшеу аспаптары	3-77
Жылдамдық диапазонының индикаторы	3-82
Бақылау шамы мен индикатор	3-85
СК-дисплейдегі хабарлама	3-103
Аспаптар комбинациясын басқару	3-77
Мерзімді техникалық қызмет көрсету бойынша жұмыстар кешені	7-11
Стандартты техникалық қызмет көрсету кестесі (бензин қозғалтқыш, Еуропа үшін)	7-12
Стандартты техникалық қызмет көрсету кестесі (Еуропадан басқа, бензинді қозғалтқыш)	7-17
Стандартты техникалық қызмет көрсету кестесі (дизель қозғалтқышы, Еуропа үшін)	7-24

Стандартты техникалық қызмет көрсету кестесі (дизель қозғалтқышы, Еуропадан басқа)	7-29
Ауыр жағдайларда пайдалану және аз мөлшердегі автокөлік жүрісі кезінде техникалық қызмет көрсету — бензинді қозғалтқыш (Еуропа үшін)	7-15
Ауыр жағдайларда пайдалану және аз мөлшердегі автокөлік жүрісі кезінде техникалық қызмет көрсету — бензинді қозғалтқыш (Еуропаны қоспағанда)	7-22
Ауыр жағдайларда пайдалану және аз мөлшердегі автокөлік жүрісі кезінде техникалық қызмет көрсету — дизель қозғалтқышы (Еуропа үшін)	7-27
Ауыр жағдайларда пайдалану және аз мөлшердегі автокөлік жүрісі кезінде техникалық қызмет көрсету — дизель қозғалтқышы (Еуропа үшін)	7-32
Круз-бақылау	5-234
Круз-бақылау жүйесінің жұмысы	5-234

Л

Жарықтандыру шамдары	7-91
Жоғарғы тоқта-сигналды ауыстыру	7-104
Бұрылысты көрсеткіштің бүйірлік қайталағыш шамдарын ауыстыру	7-102
Артқы құрамдастырылған шамның шамдарын ауыстыру	7-102
Нөмірлік белгіні жарықтандыру шамын ауыстыру	7-105
Ішкі жарықтандыру плафонының шамын ауыстыру	7-105

Фараны, габариттік шырақтарды, бұрылысты көрсету шамдарын және күндізгі жүріс шамдарын ауыстыру	7-92
Тұманға қарсы фараның шамдарын ауыстыру	7-96
Фаралар және тұманға қарсы фаралардың реттелімі (Еуропа үшін)	7-96

M

Маршруттық компьютер	3-129
Маршруттық компьютер режимдері	3-129
Автокөлік массасы	5-287
Шамадан тыс жүк	5-288
Көлік құралының массасы және жүксалғыш көлемі	8-6
Жүксалғыш көлемі	8-7
Механикалық беріліс қорабы	5-24
Қауіпсіз жүргізу әдістері	5-26
МБАҚ жұмысы	5-24
Мотор майы	7-38
Мотор майын және сүзгіні тексеру	7-40
Мотор майының деңгейін тексеру (бензинді қозғалтқыш)	7-38
Мотор майының деңгейін тексеру (дизельді қозғалтқыш)	7-39
Мотор бөлігі	1-8, 7-4
Жарықтандыру шамдарының қуаты	8-3

Мультимедия жүйесі	4-2
Антенна	4-2
Bluetooth® Wireless Technology гарнитурасы	4-5
Порттар: қосымша құрылғылар үшін, USB және iPod®	4-2
Автокөлік аудиожүйесінің жұмыс принципі	4-5
Аудио, бейне және навигация жүйесі (АБН)	4-5
Рөлдік дөңгелектегі аудиожүйені басқару	4-3

N

Сыртқы қызметтер	3-245
Төбедегі жүксалғыш	3-245
Сыртқы қызметтер	3-58
Жүксалғыштың автоматты ашылуы	3-69
Капот	3-58
Электр жетегі бар жүксалғыш қақпағы	3-62
Жүксалғыш қақпағы	3-59
Отын құю мойнының люк қақпағы	3-72
Қозғалтқыш нөмірі	8-14

O

Сыртқы түрін шолу (I)	1-2
Сыртқы түрін шолу (II)	1-3
Аспаптар панелін шолу	1-6
Салонды шолу	1-4

Жылытқыш.....	3-196
Артқы әйнек жылытқышы	3-196
Әйнектер	3-44
Әйнекті қашықтан жабу қызметі.....	3-49
Электр-әйнек көтергіш	3-44
Жарық.....	3-137
Ішкі жарық.....	3-150
Сыртқы жарық аспаптары	3-137
Сәлемдесу жүйесі.....	3-149
Салон ерекшеліктері	3-231
Ауыспалы тоқ инвенторының блогы	3-236
Бүйірлік пердеше	3-244
Уақыт.....	3-240
Сусындарға арналған ұстағыш	3-231
Қуат беретін USB-құрылғысы	3-235
Киімге арналған ілгек	3-241
Күлсалғыш	3-231
Қуат беру розеткасы	3-234
Жүксалғыш торы (ұстағыш)	3-242
Смартфондарды сымсыз қуаттау жүйесі	3-238
Күннен қорғайтын күнқағар.....	3-233
Еден кілеміне арналған бекіткіш (тер)	3-241
Жүксалғыш бөлімінің экраны.....	3-243
Жүргізудің ерекше жағдайлары	5-264
Түнгі уақытта жүргізу.....	5-265
Жаңбыр астында жүргізу.....	5-266
Жайлап бұрылуды орындау	5-265

Автомагистральдар бойынша қозғалу	5-267
Жүргізудің қауіпті жағдайлары	5-264
Көлік құралының шайқалуы	5-264
Аудару қаупін төмендету	5-267
Автокөлікті су басқан жерлерде басқару	5-267
Қозғалтқыштың суыту сұйықтығы	7-41
Қозғалтқыштың суыту сұйықтығын ауыстыру....	7-44
Қозғалтқыштың суыту сұйықтығының деңгейін тексеру	7-41

П

Төбедегі панорамалық люк.....	3-51
Жоғарғы люк жүйесін бастапқы күйге қайтару ..	3-56
Жоғарғы люкті жабу.....	3-54
Төбедегі люкті еңкейту	3-53
Ашық жоғарғы люк туралы ескерту	3-57
Жоғарғы люктің жылжуы	3-53
Күннен қорғайтын перде.....	3-52
Жол жүрердің алдында	5-6
Қозғалтқышты іске қосардың алдында.....	5-6
Жол жүрердің алдында.....	5-6
Балқығыш сақтандырғыштар	7-73
Мотор бөлігінің балқығыш сақтандырғыштарын ауыстыру.....	7-75
Аспаптар панелінің сақтандырғышын ауыстыру	7-74

Балқығыш сақтандырғыштар панелі мен реле сипаттамасы.....	7-77
Қауіпсіздік жастығы — қосымша қауіпсіздік жүйесі	2-68
Қосымша сақтық шаралары	2-91
Соғылған кезде қауіпсіздік жастығы неге ашылған жоқ?.....	2-83
Қауіпсіздік жастықтары жүйесінің жұмыс принципі.....	2-76
Қауіпсіздік жастықтарының орналасуы.....	2-70
Пассивті қауіпсіздік жүйесін күту.....	2-90
Қауіпсіздік жастықтары ашылғаннан кейін не болады	2-81
Қауіпсіздік жастықтарының бар болуы туралы ескертетін заттаңбалар.....	2-92
Мерзімді техникалық қызмет көрсету позициялары	7-34
Толық жетек (4WD).....	5-66
Авариялық жағдайдағы сақтық шаралары.....	5-73
4WD жүйесінің жұмысы.....	5-68
Аудару қаупін төмендету	5-74

Р

Өлшемдер	8-2
----------------	-----

Ұсынылатын майлау материалдары және көлем туралы ақпарат.....	8-8
SAE сәйкес ұсынылған тұтқырлық коэффициенті	8-10
Ұсынылатын мотор майы (Еуропа үшін)	8-10
Қауіпсіздік белдіктері	2-33
Қауіпсіздік белдіктерін қолданған кездегі қосымша сақтық шаралары.....	2-45
Қауіпсіздік белдіктерін қолданған кездегі сақтық шаралары.....	2-33
Қауіпсіздік белдіктерінің ескерту сигналы.....	2-34
Қауіпсіздік белдіктерінің жүйесі	2-38
Қауіпсіздік белдіктерін дұрыс күйде ұстау	2-49
Иілмелі күші бар рөлдік дөңгелек	5-83
Рөлдік дөңгелек	3-33
Клаксон	3-35
Рөл бағанасын ию/шығару	3-34
Жылытылатын рөлдік дөңгелек.....	3-35
Рөл электр күшейткіші (EPS).....	3-33

С

Авариялық жарық дабылдмасы.....	6-3
Автокөліктің сертификациялық тақтасы.....	8-13

Орындықтар	2-5	Жылдамдықты шектеу туралы интеллектуалды ескерту жүйесі (ISLW)	5-225
Артқы орындықтар	2-15	Жүргізуші назары	5-233
Қауіпсіздік шаралары	2-6	Дисплей.....	5-227
Алдыңғы орындықтар.....	2-7	Жүйені баптау және қосу	5-226
Бас тірегіш	2-23	Жүйе шектеулері.....	5-232
Жылытуы және желдетуі бар орындықтар	2-28	Автоматты басқарумен климат-бақылау жүйесі ..	3-208
ISG жүйесі (бос жүрісте тоқтату және іске қосу).....	5-76	Климат қондырғысын автоматты басқару	3-209
ISG жүйесін қосу.....	5-76	3-ші қатар аймағында ауаны кондициялау	3-215
ISG жүйесіндегі ақаулар	5-80	Жүйе жұмысы.....	3-216
АКБ бергішін өшіру	5-81	Климат қондырғысын қолмен басқару	3-210
ISG жүйесін өшіру	5-80	Жүйеге техникалық қызмет көрсету	3-218
STOP & GO қызметі бар интеллектуалды круиз-бақылау жүйесі	5-241	Қолмен басқарумен климат-бақылау жүйесі	3-197
Алда келе жатқан көлік құралына дейінгі қашықтықты бақылау бергіші.....	5-253	3-ші қатар аймағында ауаны кондициялау	3-202
Жүйе шектеулері	5-256	Ауаны жылыту және кондициялау.....	3-198
Интеллектуалды круиз-бақылау жүйесін ауыстырып-қосқыш	5-242	Жүйе жұмысы	3-202
Круиз-бақылау режимне ауыстырып-қосу	5-255	Жүйеге техникалық қызмет көрсету	3-205
Көлік құралдары арасында белгіленген қашықтықты интеллектуалды круиз-бақылау жүйесімен сақтау.....	5-249	Ауаны кондициялау жүйесі.....	8-5
Интеллектуалды круиз-бақылау жүйесімен жылдамдықты реттеу	5-242	Жүргізуші назарын бақылау жүйесі (DAW).....	5-217
Интеллектуалды круиз-бақылау жүйесінің сезгіштігін реттеу	5-255	Жүйені баптау және қосу	5-217
		Жүйе ақауы.....	5-219
		Жүйенің күту режимі.....	5-219
		Жүйе көрсеткіштерін жою	5-219

Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі (TPMS) ..	6-12	Жүйе шектеулері.....	5-203
TPMS-тан шиналарды ауыстыру	6-17	LKA жүйесінің жұмысы	5-197
Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі ақаулығының индикаторы (TPMS).....	6-16	Көлік құралын қозғалыс жолағы шегінде ұстауға арналған көмек жүйесі (LKA) (Еуропадан басқасы)	5-206
Шинадағы төмен қысым индикаторы	6-14	LKA жүйесінің қызметін өзгерту	5-215
Шинадағы қысымды тексеріңіз	6-12	Бақылау шамы және хабарлама	5-212
Шиналардағы қысымды бақылау жүйесі	6-13	Жүйе шектеулері.....	5-214
Шинадағы төмен қысым күйін көрсеткіш және шинадағы қысым индикаторы	6-14	LKA жүйесінің жұмысы	5-208
Жүргізуші отырғышы күйінің жады жүйесі	3-29	Тұрақтату кезіндегі көмек жүйесі (параллельді, перпендикулярлы артқы жүріспен)	3-174
Жадыдан күйлерді қалпына келтіру	3-30	Қосымша нұсқаулар (хабарламалар).....	3-188
Жүргізуші отырғышы күйін баптау жадысының жүйесін жою	3-31	Қосымша нұсқаулар (хабарламалар).....	3-194
Күйлерді жадыда сақтау	3-29	Жүйе жұмысы үшін қажетті жағдайлар.....	3-176
Ыңғайлы қолжетімділік қызметі.....	3-30	Жүйенің күтпеген жұмысы	3-189
Жүргізушіге көмек жүйесі	3-160	Жүйенің күтпеген жұмысы	3-195
Артқы көрініс камерасы (А типі)	3-160	Жүйенің жұмыс принципі (тұрақтан шығу режимі)	3-189
Артқы көрініс камерасы (В типі).....	3-161	Жүйенің жұмыс принципі (тұрақтату режимі)....	3-180
Айнала шолу мониторы.....	3-171	Жүйе жұмыс істемейтін жағдайлар	3-177
Тұрақтату кезінде жақындау туралы ескерту жүйесі (артқы жүріспен)	3-162	Бетпе-бет соқтығысуды болдырмау жүйесі (FCA) — бергіштің құрамдастырылған түрі (алдыңғы радар + алдыңғы камера) (Ресей үшін)	5-123
Тұрақтату кезінде жақындау туралы ескерту жүйесі (артқы/алдыңғы жүріспен).....	3-166	FCA бергіші	5-129
Көлік құралын қозғалыс жолағы шегінде ұстауға арналған көмек жүйесі (LKA) (Еуропа үшін).....	5-195	Жүйені баптау және қосу	5-124
LKA жүйесінің қызметін өзгерту	5-204	Жүйе ақауы	5-132
Бақылау шамы және хабарлама	5-201	Жүйе шектеулері.....	5-134
		FCA ескерту хабарламасы және жүйені басқару	5-126

Бетпе-бет соқтығысуды болдырмау жүйесі (FCA) — бергіштің құрамдастырылған түрі (алдыңғы радар + алдыңғы камера) (Ресейден басқасы).....	5-105
FCA бергіші	5-111
Жүйені баптау және қосу	5-106
Жүйе ақауы	5-114
Жүйе шектеулері	5-116
FCA ескерту хабарламасы және жүйені басқару	5-108
Бетпе-бет соқтығысуды болдырмау жүйесі (FCA) — камералармен.....	5-90
FCA бергіші	5-95
Жүйені баптау және қосу	5-90
Жүйе ақауы	5-96
Жүйе шектеулері	5-99
FCA ескерту хабарламасы және жүйені басқару	5-92
Арт жақта кесу бағытымен қозғалу туралы ескерту жүйесі (RCCW)	5-154
Жүйені баптау және қосу	5-155
Жүйе сипаттамасы	5-154
Ескерту хабарламасы және жүйені басқару.....	5-157
Арт жақта кесу бағытымен қозғалу туралы ескерту жүйесі (RCCW)/ Арт жақта кесу бағытында соқтығысуды болдырмау жүйесі.....	5-182
Анықтау бергіші.....	5-188

Жүйені баптау және қосу	5-183
Жүйе сипаттамасы	5-182
Жүйе шектеулері.....	5-191
Ескерту хабарламасы және жүйені басқару	5-185
Ескерту жүйесі.....	5-142
Жүйені баптау және қосу	5-143
Жүйе сипаттамасы	5-142
Ескерту хабарламасы және жүйені басқару	5-145
Ескерту жүйесі /Көріну аймағынан тыс соқтығысуды болдырмау.....	5-166
Анықтау бергіші (камера және радар)	5-174
Жүйені баптау және қосу	5-168
Жүйе сипаттамасы	5-166
Ескерту хабарламасы және жүйені басқару	5-170
Айдап кетуге қарсы дабылдама жүйесі	3-27
Шығарындылар уыттылығын азайту жүйесі	7-116
Карбамид ерітіндісін қосу	7-126
Несепнәр ерітіндісінің төмен деңгейі туралы ескерту	7-122
SCR жүйесіндегі жаңылу	7-124
Селективті каталитикалық қалпына келтіру жүйесі.....	7-121
Қозғалтқыш қартерінен шығарындылар уыттылығын азайту жүйесі	7-116

Отын бағынан шығарындылар уыттылығын азайту жүйесі	7-116
Пайдаланылған газ уыттылығын азайту жүйесі.....	7-117
Карбамид деңгейін көрсеткіш.....	7-121
Автокөлік қозғалтушысын іске қосуға тыйым салуды жою	7-125
Карбамид ерітіндісін сақтау.....	7-129
Карбамид ерітіндісінің тазалығы.....	7-130
Жылдамдықты шектеуді басқару жүйесі	5-222
Жылдамдықты шектеуді басқару жүйесінің жұмысы	5-522
Аудиожүйе сипаттізімі.....	4-45
Bluetooth.....	4-46
USB.....	4-45
Әйнек тазартқыштар мен әйнекжуғыштар.....	3-155
Артқы әйнек тазартқышы мен әйнекжуғышын ауыстырып-қосқыш	3-158
Жел әйнегінің әйнекжуғышы.....	3-157
Жел әйнегінің әйнек тазартқышы.....	3-156
Тұрақ тежегіші	7-48
Тұрақ тежегішін тексеру	7-48

T

Шинадағы қысымның техникалық сипаттамалары / мөндері тақташасы	8-14
--	------

Техникалық қызмет көрсету.....	7-7
Иесінің жауапкершілігі	7-7
Иесінің техникалық қызмет көрсетуіне қатысты ескертулер.....	7-7
Автокөлік иесімен орындалатын техникалық қызмет көрсету.....	7-8
Иесінің техникалық қызмет көрсету кестесі	7-9
Отын сүзгісі (дизельді қозғалтқыштар үшін)	7-49
Отын сүзгісінің картриджін ауыстыру.....	7-49
Отын сүзгісінен суды жою.....	7-49
Тауарлық таңбалар.....	4-47
Тежеуіш жүйесі	5-37
АВТОМАТТЫ ҰСТАП ҚАЛУ	5-47
Антибұғаттау тежеуіш жүйесі (АБЖ)	5-52
Дискілі тежегіштердің тозу индикаторы	5-38
Қауіпсіз тежелу әдістері	5-65
Авариялық тоқтату сигналы (ESS).....	5-61
Еңіске көтерілген кезде көмек жүйесі (НАС)	5-60
Тіркемені тұрақтандыру жүйесі (TSA)	5-60
Көлік құралын тұрақтандыруды басқару жүйесі (VSM).....	5-58
Қия берісте қозғалған кезде тежегішті басқару жүйесі (DBC).	5-62
Тұрақ тежегіші	5-38
Тежегішті күшейткіш	5-37
Электр тұрақ тежегіші (EPB).....	5-41

Динамикалық тұрақтандырудың электронды жүйесі (ESC).....	5-54
Тежегіш/трансмиссия сұйықтығы.....	7-45
Тежегіш сұйықтығы мен тіркелуге арналған сұйықтық деңгейін тексеру.....	7-45
Автокөлік жүргізушінің кетуі туралы хабарлама	5-262
Жүйені баптау және жұмыс жағдайлары	5-262
Алдыңғы әйнектен қырау мен булануды жою.....	3-221
Климаттық қондырғыны басқарудың автоматты жүйесі	3-223
Жел әйнегін автоматты жылыту жүйесі (микроклиматты басқарудың автоматты жүйесіне ғана арналған).....	3-224
Климаттық қондырғыны басқару жүйесі	3-222
Автокөліктің сыртқы түрін күту	7-107
Сыртына күтім жасау	7-107
Салонға күтім жасау.....	7-113

Ш

Шиналар мен дөңгелек.....	7-62
Дөңгелекті ауыстыру	7-68
Шинаны ауыстыру	7-66

Шинаның бүйірлік бетін таңбалау	7-68
Төменпрофильді шиналар	7-72
Дөңгелектерді ауыстырып қою.....	7-64
Шинадағы ауа қысымын тексеру	7-64
Дөңгелектерді орнату бұрыштарын реттеу және шиналарды баланстау.....	7-65
Суық шинадағы ұсынылған ауа қысымы.....	7-63
Шинаның жолмен түйісуі	7-68
Шиналарға күтім жасау.....	7-62
Шиналарға күтім жасау.....	7-68
Шиналар мен дөңгелек	8-4

Щ

Әйнек тазартқыш щеткалары	7-53
Әйнек тазартқыш щеткаларын ауыстыру	7-53
Әйнек тазартқыш щеткаларын тексеру.....	7-53

Э

Эра-глонасс шұғыл шақыртуы.....	6-46
ЭРА-ГЛОНАСС құрылғысы	6-47
Ауа кондиционері компрессорының заттаңбасы	8-15
Суық агентінің заттаңбасы	8-15
Отын заттаңбасы	8-16
Бензинді қозғалтқыш	8-16
Дизельді қозғалтқыш	8-16